

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران
دفتر توسعه و آموزش تعاون

تعاونی ها و تشکل ها

از منظر قوانین و مقررات

تهیه و تدوین: رحمت اله بنار - مجید جهانگیرفرد - محسن سلمان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران
دفتر توسعه و آموزش تعاون

تعاونی‌ها و تشکل‌ها از منظر قوانین و مقررات

زیر نظر:

دفتر توسعه و آموزش تعاون

تهیه و تدوین:

رحمت اله بنار - مجید جهانگیر فرد - محسن سلمان

بهار ۱۳۹۰

انتشارات آذربرزین

عنوان قراردادی	ایران. اساسنامه ها و آئین نامه ها
عنوان و نام پدیدآور	تعاونی های و تشکل از منظر قوانین و مقررات/ تدوین: مجید جهانگیرفرد، رحمت اله بنار، محسن سلمان؛ دفتر توسعه و آموزش تعاون.
مشخصات نشر	تهران: آذر برزین، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	۶۸۸ ص. : جدول.
شابک	۹-۸۸-۷۳۴۲-۹۶۴-۹۷۸
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	تعاونی های روستایی -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	تعاونی های روستایی -- ایران - اساسنامه ها
موضوع	تعاونی ها -- ایران - اساسنامه ها
موضوع	تعاونی ها -- قوانین و مقررات -- ایران
شناسه افزوده	: جهانگیرفرد، مجید، ۱۳۴۸ -
شناسه افزوده	: بنار، رحمت اله، ۱۳۳۷ -
شناسه افزوده	: سلمان، محسن، ۱۳۴۸ -
شناسه افزوده	: سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران. دفتر توسعه و آموزش تعاون
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۰ الف ۹۶ / ۹ KMH11333
رده بندی دیویی	: ۳۴۶/۵۵۰۶۶۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۲۷۵۸۵۵

تعاونی‌ها و تشکل‌ها از منظر قوانین و مقررات

زیر نظر : دفتر توسعه و آموزش تعاون

مدیر پروژه : مهندس سید نظام الدین سجادی

مشاور پروژه : مهندس محمدرضا محمدزاده

تهیه و تدوین : رحمت اله بنار - مجید جهانگیرفرد - محسن سلمان

ناشر : انتشارات آذربرزین

تیراژ : ۵۰۰۰ جلد

نوبت چاپ : اول

سال انتشار: بهار ۱۳۹۰

چاپ و صحافی : گلشن

شابک : ۹ - ۸۸ - ۷۳۴۲ - ۹۶۴ - ۹۷۸

قیمت : ۱۰/۰۰۰ تومان

پخش : تهران: بالاتر از میدان ولیعصر، روبروی سینما آفریقا، سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران

تلفن : ۰۹۱۲۱۲۷۸۲۱۹ - ۸۸۹۰۲۳۹۶

نشانی ناشر: تهران - صندوق پستی: ۳۵۴ - ۱۶۵۳۵

کلیه حقوق برای سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران محفوظ می باشد

نشانی اینترنتی : www.azarbarzin.com

بخش اول:

قوانین و اساسنامه تعاونی ها

فصل اول : قوانین تعاون

۱۱	قانون شرکت های تعاونی (مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۱۶ با اصلاحات بعدی)
۵۲	قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۰/۰۶/۱۳ با اصلاحات بعدی)
۷۸	قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی از شمول ... (مصوب ۱۳۷۰/۰۷/۲۴)
۷۸	تفسیر قانونی در خصوص قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی...

فصل دوم : اساسنامه تعاونی ها

۷۹	اساسنامه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران
۹۳	اساسنامه اتحادیه مرکزی نظارت و هماهنگی تعاونیهای روستایی و کشاورزی ایران
۱۱۵	اساسنامه اتحادیه مرکزی تعاونی های روستایی و کشاورزی ایران
۱۳۸	اساسنامه اتحادیه تعاونیهای کشاورزی پنبه کاران پارس
۱۶۰	اساسنامه اتحادیه تعاونی های کشاورزی تولید کننده گل و گیاه و بذر و نهال ایران
۱۸۳	اساسنامه اتحادیه مرکزی تعاونی کشاورزی مرغداران میهن
۲۰۶	اساسنامه اتحادیه سراسری تعاونی های کشاورزی مرغداران گوشتی ایران
۲۳۱	اساسنامه اتحادیه مرکزی شرکتهای تعاونی کشاورزی دامداران ایران
۲۰۶	اساسنامه اتحادیه سراسری تعاونیهای کشاورزی زنبورداران ایران زمین
۲۷۹	اساسنامه اتحادیه مرکزی شرکتهای تعاونی تولید روستایی کشور
۳۰۰	اساسنامه اتحادیه تعاونیهای روستایی استان
۳۲۲	اساسنامه اتحادیه شرکتهای تعاونی کشاورزی استان
۳۴۵	اساسنامه اتحادیه شرکتهای تعاونی روستایی شهرستان
۳۶۶	اساسنامه اتحادیه شرکتهای تعاونی کشاورزی شهرستان
۳۸۸	اساسنامه شرکت تعاونی روستایی
۴۱۰	اساسنامه شرکت تعاونی کشاورزی
۴۳۲	اساسنامه شرکت تعاونی روستایی زنان

بخش دوم:

قوانین و آئین‌نامه‌های نظام‌های بهره‌برداری

فصل اول : قوانین نظام‌های بهره‌برداری

- قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل.....(مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۴) ۴۵۵
- قانون تشکیل شرکتهای سهامی زارعی(مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۳) ۴۵۸
- قانون گسترش کشاورزی در قطبهای کشاورزی(مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۵) ۴۶۷
- لایحه قانونی اصلاح بعضی از مواد قانون گسترش کشاورزی.....(مصوب ۱۳۵۸/۰۹/۱۷) ۴۷۹
- قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی.....(مصوب ۱۳۸۳/۰۱/۲۵) ۴۸۰

فصل دوم : آئین‌نامه‌های نظام‌های بهره‌برداری

- آیین نامه اجرایی قانون گسترش کشاورزی در قطبهای کشاورزی(مصوب ۱۳۵۵/۰۴/۱۴) ۴۸۳
- آیین نامه اجرایی قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در..... ۴۹۲
- آیین نامه اجرایی ماده ۱۱ قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی(مصوب ۱۳۸۷/۰۴/۹) ۴۹۸
- آیین نامه اجرایی قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی.....(مصوب ۱۳۸۸/۰۲/۲۰) ۵۰۳

بخش سوم:

آئین‌نامه و اساسنامه‌های تشکلهای کشاورزی

فصل اول : آئین‌نامه تشکلهای کشاورزی

- آئین نامه اجرایی نظام صنفی کارهای کشاورزی و منابع طبیعی(مصوب ۱۳۸۷/۰۳/۱۳) ۵۱۱

فصل دوم : اساسنامه‌های تشکلهای کشاورزی

- اساسنامه مجمع ملی خبرگان کشاورزی کشور ۵۲۵
- اساسنامه مجمع هماهنگی و حمایتی تشکلهای بخش کشاورزی ۵۳۶
- اساسنامه نظام صنفی کارهای کشاورزی استان ۵۴۷
- اساسنامه نظام صنفی بخش - شهرستان ۵۶۱

بخش چهارم:

قوانین مرتبط

- قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی(مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۶) ۵۷۷
- قانون تأسیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و ... (مصوب ۱۳۸۰/۰۴/۳) ۵۸۱

۵۹۶	متن ابلاغیه سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی توسط مقام رهبری... (مورخ ۱۳۸۴/۰۳/۱)
۶۰۳	مشخصات قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴)
۶۰۳	ویژگی های قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی
۶۰۵	قانون اصلاح موادی از ..... و اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) (مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۸)
۶۵۴	قانون نظام جامع دامپروری کشور(مصوب ۱۳۸۸/۰۵/۷)
۶۶۳	قانون هدفمندکردن یارانه ها (مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۲۵)
۶۷۰	قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی(مصوب ۱۳۸۹/۰۴/۲۳)
۶۸۸	منابع و مأخذ

پیشگفتار

بدنبال تدوین و چاپ مجموعه قوانین تعاون و اساسنامه سازمان، تعاونیها و اتحادیه های مرتبط در سال ۱۳۸۸ و استقبال خوب دست اندرکاران در دو بخش دولتی و شبکه تعاونی های روستایی و کشاورزی از کتاب مذکور، تجدید چاپ این مجموعه امری اجتناب ناپذیر می نمود، اما با توجه به تصویب قوانین و مقررات مختلف در یک سال و نیم گذشته، واگذاری و تمرکز دفاتر نظام های بهره برداری و امور تشکل های کشاورزی در این سازمان و لزوم پاسخگویی به درخواست متقاضیان و علاقمندان، این سازمان را بر آن داشته است که به حکم وظایف سه گانه " هدایتی، حمایتی و نظارتی " خود، اقدام به تدوین و چاپ این مجموعه جدید که نسبت به مجموعه قبلی کاملتر و از جامعیت بیشتری برخوردار بوده و دربردارنده قوانین و مقررات تعاونیها، تشکل ها و نظام های بهره برداری بخش کشاورزی می باشد، مبادرت نماید. امید است مجموعه پیش رو بتواند بخشی از نیازها و خواست های علاقمندان و مخاطبان بخش تعاون، دانش پژوهان و دست اندرکاران امور تعاونیها و تشکل های بخش کشاورزی را مرتفع ساخته و در جهت حمایت از حقوق صنفی تعاونی ها و تشکل های مذکور مورد استفاده و بهره برداری قرار گرفته و شاهد شکوفایی، اعتلاء و ارتقای فرهنگ تعاون و مشارکت پذیری بیش از پیش در حوزه روستایی و کشاورزی باشیم.

سید نظام الدین سجادی

رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران

جامعه امروزی جامعه دانش محور است. در عصر انفجار اطلاعات و دانش، هر جامعه ای باید همراه با تغییراتی که در محیط، با سرعت و شتاب روز افزون در حال وقوع است، اهتمام پیوسته ای برای همگامی و هماهنگی با آخرین تحولات و دگرگونیها بعمل آورد و نیروهایی متخصص و دانش محور برای حل مسائل و مشکلات تربیت نماید.

در این راستا قانون و مقررات یکی از مهم ترین دستاوردهای تمدن بشری و حاصل ورود افراد به حوزه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و حقوقی می باشد. امروزه توجه به قانون و حاکمیت قانون از مهمترین ویژگی های هر جامعه و سازمان به شمار می رود و قانون گریزی و عدم تبعیت از آن یکی از موانع عمده پیشرفت است. این نقیصه، آنگاه که ناشی از عدم اطلاع نسبت به قانون و مقررات و یا اطلاع ناقص از آن می باشد، بهانه و دستاویزی برای زیر پا گذاشتن قانون و تضییع حقوق دیگران می شود که بسط و گسترش آموزش و دسترسی آسان و آشنایی به قوانین و مقررات می تواند این بهانه را کم رنگ نماید. در این میان تعاون بعنوان بخشی از اقتصاد که در اهداف آن تامین منافع و نیازهای اعضا بعنوان اصلی مسلم و مورد توافق همگان مورد تاکید قرار گرفته و در ساختار آن مانند سایر ساختارهای اجتماعی و اقتصادی، اعضا با انتظارات و اهداف خاصی گرد هم آمده و متشکل می گردند، اطلاع از قوانین و مقررات، ضوابط، شرایط و کارکردهای هر یک از تشکل ها، از نیازهای اساسی و اولیه برای تصمیم گیری افراد جهت عضویت در این تشکل ها و پس از آن تنظیم انتظارات و پیگیری حقوق و مطالبات خود است.

در این کتاب که تحت عنوان تعاونیها و تشکلها از منظر قوانین و مقررات توسط همکاران دفتر توسعه و آموزش تعاون به رشته تحریر درآمده است، سعی شده است که مجموعه کاملی از قوانین و مقررات و اساسنامه های مرتبط با تعاونی ها و تشکلها در یک مجلد در اختیار علاقمندان و دست اندرکاران بخش تعاون قرار گیرد.

باشد تا با استفاده مناسب و تدریس در دوره های مختلف آموزشی شبکه تعاونیها، کارکنان سازمان و دست اندرکاران بخش تعاونیها و تشکلها در وزارت متبوع و مراکز علمی و دانشگاهی، گامی هرچند کوچک در جهت ارتقاء آگاهی و دانش ذینفعان برداشته شود.

محمد رضا محمدزاده

عضو هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران

سخن اول

تأثیر قوانین و مقررات در کنار سایر نظام ها و عوامل فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فناوری و ... بر بخشها و حوزه های مختلف امری حتمی و اجتناب ناپذیر است. بخصوص در زمانیکه با پیچیدگی روزافزون در حوزه های یاد شده مواجه باشیم. حوزه کشاورزی و تعاون نیز بعنوان بخشی از نظام اقتصادی کشور از این امر مستثنی نبوده است. در این خصوص می توان به سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و قانون مربوط به افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی اشاره نمود که متناسب با تغییرات و فرصت ها و نیازهای جامعه تدوین و ابلاغ گردیده است. بهره گیری از فرصت های ایجاد شده و قوانین و ضوابط مورد عمل هر حوزه به ویژه حوزه کشاورزی و تعاونی ها مستلزم دسترسی به منابع حقوقی و قوانین ناظر بر فعالیت های بخش می باشد. در این راستا ضرورت دارد کلیه قوانین، مقررات، ضوابط و اساسنامه های مورد عمل به صورت مجموعه و مجلد تهیه، تدوین و به سهولت در اختیار علاقمندان، مجریان و بهره برداران قرار گیرد. از این رو و به منظور تکمیل و انجام اصلاحات لازم در مجموعه قبلی، کتاب پیش رو در چهار بخش شامل: قوانین و اساسنامه تعاونی ها، قوانین و آئین نامه های نظام های بهره برداری، آئین نامه و اساسنامه های تشکل های کشاورزی و قوانین مرتبط، تهیه و تدوین شده است.

امید است این مجموعه بتواند همچون مجموعه قبلی جوابگوی بخشی از نیازها و خواست های مخاطبان و دست اندرکاران تعاونیها بوده و مورد استفاده و بهره برداری قرار گیرد به نحوی که شاهد شکوفایی و ارتقای بیش از پیش فرهنگ تعاون و کارآمدی تعاونیها باشیم.

در پایان از کلیه دفاتر و مدیریت ها به ویژه آقایان ابن علیپور، طباطبایی، مهدی دوست، علیزاده، مسلمی، سلمانی، کرمی مقدم، عسکری نیا و سرکار خانم جلالی که با ارائه مستندات، نظرات، پیشنهادها، حمایت های قانونی و اجرایی ما را در رسیدن به این هدف یاری نموده اند، تقدیر و تشکر می نمائیم.

تهیه کنندگان

بخش اول

قوانین

و اساسنامه تعاونی ها

➤ فصل اول : قوانین تعاون

قانون شرکتهای تعاونی^۱ (مصوب ۱۳۵۰/۰۳/۱۶ با اصلاحات بعدی)

فصل اول : تعاریف

- ماده ۱ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹) - اصطلاحاتی که در این قانون به کار برده شده است، از نظر اجرای این قانون به شرح زیر تعریف می شود:
- ۱- عضو: در شرکت ها و اتحادیه های تعاونی هر صاحب سهم اعم از این که شخص حقیقی یا حقوقی باشد، عضو شرکت یا اتحادیه نامیده می شود.
  - ۲- سهم: سهم واحدی از سرمایه یک شرکت یا اتحادیه تعاونی است که میزان آن در اساسنامه ذکر می شود.
  - ۳- در آمد ویژه: مبلغی است که از عملیات و معاملات یک شرکت یا اتحادیه تعاونی در یک دوره مالی پس از وضع هزینه ها و استهلاکات حاصل می شود.
  - ۴- سود سهم: مبلغی از درآمد ویژه سالانه شرکت یا اتحادیه تعاونی است که در هر سال به هر سهم اختصاص داده می شود.
  - ۵- مازاد برگشتی: مبلغی از درآمد ویژه شرکت یا اتحادیه تعاونی است که برای تقسیم بین اعضاء به تناسب میزان معاملات آنها با شرکت یا اتحادیه تعاونی در حد مقررات این قانون اختصاص داده می شود.

۱- این قانون با توجه به ماده ۱۴۸ آن و ماده ۶۹ قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۲ به قوت خود باقی مانده است، همچنین به موجب قانون استفساریه در خصوص تأثیر ماده ۱۷۳ قانون مالیات های مستقیم بر ماده ۱۱۱ قانون شرکتهای تعاونی مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۹ مطابق نظر مجلس شورای اسلامی، ماده ۱۱۱ قانون شرکتهای تعاونی نیز منسوخه اعلام نگردیده است.

۶- کشاورز: کسی که حرفه اصلی او تولید محصول به وسیله عملیات زراعی و یا باغداری باشد.

۷- دامدار: کسی که حرفه اصلی او تولید یا پرورش دام و یا طیور باشد.

۸- صاحب حرفه: کسی که با کمک نیروی کار شخصی و سرمایه و وسایل خود اقدام به تولید کالا به منظور فروش یا عرضه خدمت معین برای کسب درآمد می‌کند.

۹- صاحب شغل آزاد: کسی که بدون وسایل و یا با وسایل لازم، خدمت یا خدماتی را عرضه و بدین وسیله کسب درآمد می‌کند.

۱۰- صنایع کوچک: صناعی است که به وسیله وزارت اقتصاد مشخص و اعلام می‌شود.^۱

فصل دوم : کلیات

ماده ۲ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹)- شرکت تعاونی شرکتی است که از اشخاص حقیقی یا حقوقی که به منظور رفع نیازمندی‌های مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اعضاء از طریق خودیاری و کمک متقابل و همکاری آنان موافق اصولی که در این قانون مصرح است، تشکیل می‌شود.

تبصره- تعداد اعضای شرکت تعاونی نباید از ۷ نفر کمتر باشد.

ماده ۳ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹)- عضویت شرکت تعاونی برای تمام اشخاصی که محل فعالیت یا سکونت آنها حوزه عمل شرکت باشد و به تمام یا قسمتی از خدمات شرکت احتیاج داشته باشند، آزاد است.

ماده ۴- شرط عضویت در شرکت تعاونی، خرید و پرداخت تمام بهای لاقبل یک سهم می‌باشد.

ماده ۵- هیچ گونه تبعیض یا محدودیتی برای عضویت در شرکت نباید وجود داشته باشد مگر به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات شرکت مشروط بر این که در اساسنامه تصریح شده باشد.

تبصره- می‌توان در اساسنامه شرکت شرط قبول اعضای جدید را علاوه بر خرید سهام پرداخت مبلغی به عنوان حق عضویت متناسب با هزینه توسعه وسایل و یا امکانات شرکت برای انجام خدمات اضافی موکول کرد.

۱- بند ۹ به موجب اصلاحیه مورخ ۱۳۵۲/۴/۹ و بند ۱۰ به موجب اصلاحیه مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵ اصلاح گردید.

ماده ۶ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - خروج هر عضو از شرکت اختیاری است و نمی‌توان آن را منع کرد و بهای سهم یا سهام او حداکثر به ارزش اسمی باید ظرف یک سال از تاریخ خروج عضو از شرکت نقداً پرداخت گردد.

(برای پذیرش مجدد عضو خارج شده از شرکت می‌توان در اساسنامه شرایطی پیش‌بینی نمود).

ماده ۷- مجمع عمومی عالی‌ترین مرجع اتخاذ تصمیم و ابراز اراده جمعی اعضاء برای اداره امور شرکت است که در آن تمام اعضاء حق دارند حضور به هم رسانند و رأی خود را درباره موضوع دستور جلسه مجمع بدهند. در مجمع عمومی هر عضو قطع نظر از تعداد سهام فقط دارای یک رأی است.

ماده ۸ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹) - هر یک از اعضای شرکت تعاونی می‌تواند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی به یک عضو دیگر با وکالت واگذار کند، لکن هیچ عضوی نمی‌تواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد.

ماده ۹- در مجامع عمومی شرکت های تعاونی با حوزه عمل وسیع و یا تعداد زیاد عضو ممکن است اعمال حق رأی به وسیله نماینده یا نمایندگان منتخب اعضاء در حوزه‌های مختلف فعالیت شرکت به نسبت تعداد عضو در هر حوزه و یا ترکیبی از تعداد اعضاء و مجموع معاملات همان حوزه به نحوی که در اساسنامه مقرر خواهد شد، انجام شود.

ماده ۱۰ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - سرمایه شرکت تعاونی نامحدود و سهام آن با نام و مسئولیت هر عضو محدود به میزان سهمی است که از سرمایه شرکت خریداری یا تعهد نموده است.

تبصره ۱ (الحاقی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - سود سالانه سهام شرکت های تعاونی معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی خواهد بود و در صورتی که اوراق قرضه دولتی در جریان نباشد سود سالانه سهام به پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها و تصویب هیأت وزیران تعیین و جهت اجرا اعلام خواهد شد.

در مواردی که میزان درآمد خالص شرکت تکافوی پرداخت سود سهام را بر اساس مفاد این تبصره ننماید مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت تعاونی مربوط نسبت به تعیین مقدار سود سهام آن اقدام خواهد نمود.

تبصره ۲- افزایش سرمایه شرکت تعاونی از طریق خرید سهام به وسیله اعضای جدید و یا افزایش تعداد سهام اعضای قبلی شرکت صورت می‌گیرد.

ماده ۱۱- میزان سهام هر عضو را می‌توان در اساسنامه به نسبت امکان معاملات او با شرکت تعیین نمود و در هر حال میزان سهام یک عضو نباید از یک هفتم کل سرمایه شرکت تجاوز کند.

تبصره ۵- به موجب اساسنامه می‌توان پرداخت بهای سهام خریداری شده هر عضو را به استثنای نخستین سهم خریداری از شرکت که نقدی است به اقساط با مدت معین که هر قسط از یک دهم مبلغ تعهدی کمتر نباشد، مجاز دانست. در این صورت پرداخت سود سهام به نسبت مبلغ پرداختی و مازاد برگشتی از بابت معاملات عضو که موافق مقررات این قانون از تاریخ عضویت تعلق می‌گیرد موکول است به تصفیه تمام اقساط تعهدی او بابت سهام خریداری.

ماده ۱۲- انتقال سهام شرکت تعاونی به غیر عضو شرکت مجاز نیست.

ماده ۱۳- در صورتی که سهام هر یک از اعضای شرکت تعاونی به عنوان تضمین بدهی یا تعهدات آن عضو در قبال بستانکاران از طریق مراجع قانونی بازداشت شود ترتیب استیفای طلب بستانکار مشمول مقررات بازپرداخت سهام مذکور در این قانون خواهد بود. شرکت تعاونی می‌تواند طلب خود را از اعضایی که از شرکت خارج شده‌اند با حق تقدم نسبت به سایر طلب کارها از کل مطالبات آنها بابت سهام و یا سود آن، همچنین مازاد برگشتی مربوط و یا سپرده‌های آنها در شرکت برداشت کند.

ماده ۱۴ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- درآمد ویژه شرکت در صورتی که موافق اساسنامه قابل تقسیم باشد به ترتیب پس از وضع ذخیره ها و سود سهام مطابق مقررات این قانون به صورت مازاد برگشتی به تناسب میزان معاملات هر عضو با شرکت قابل تقسیم است. مازاد برگشتی حاصل از معاملات با غیر اعضاء در صورتی که موافق اساسنامه این نوع معاملات آزاد باشد، قابل تقسیم به اعضاء نیست و به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم شرکت منتقل می‌شود.

ماده ۱۵- از محل درآمد ویژه سالانه شرکت های تعاونی مبالغ زیر کسر و به حسابهای مربوط منظوری شود:

۱- حداقل ۱۲ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم.

احتساب مبالغ مربوط از محل درآمد حاصل از معاملات با اعضاء در حساب ذخیره مندرج در این بند تا زمانی که مبلغ کل ذخیره حاصل از درآمدهای مذکور به میزان معدل سرمایه سه سال اخیر شرکت نرسیده باشد الزامی خواهد بود، ولی مبالغ حاصل از معاملات با غیر اعضاء و سایر درآمدهای مجاز شرکت که خارج از حدود عملیات جاری آن باشد بدون رعایت معدل مذکور همه ساله به حساب ذخیره قانونی غیرقابل منتقل می شود.

۲- (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - سه درصد از درآمد ویژه سالانه برای توسعه تعلیمات و آموزش تعاون در منطقه تعاونی مربوط در سراسر کشور در اختیار اتحادیه تعاونی نظارت و هماهنگی منطقه ای و مرکزی رشته مربوط و تا زمانی که اتحادیه های مزبور تشکیل نشده اند در اختیار وزارت تعاون و امور روستاها گذاشته می شود تا به موجب آئین نامه ای که به وسیله آن وزارت تنظیم می شود و به تصویب شورای عالی هماهنگی تعاونی های کشور می رسد به مصرف برسد. در مورد شرکت های تعاونی کارگری سه درصد مزبور را وزارت کار و امور اجتماعی دریافت و به مصرف آموزش و تعلیمات تعاونی کارگران خواهد رسانید.

۳- ذخایر دیگری که در اساسنامه مقرر شده باشد.

ماده ۱۶- با انحلال شرکت تعاونی مانده حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم شرکت پس از تصفیه به پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها و به موجب آئین نامه ای که به وسیله آن وزارت تهیه و به تصویب شورای عالی هماهنگی تعاونی های کشور می رسد یا به وجوه ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم شرکت یا اتحادیه تعاونی که با همان مقاصد در حوزه مربوط فعالیت می کنند انتقال داده می شود و یا به مصرف امور اجتماعی و عام المنفعه همان حوزه خواهد رسید مگر در مورد شرکت های تعاونی کارگری موضوع تبصره ماده ۱۸ که مصارف مربوط بنا به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی و تصویب شورای عالی هماهنگی تعاونی های کشور معین خواهد شد.

ماده ۱۷- شرکت تعاونی دارای ارکان زیر است:

۱- مجمع عمومی.

۲- هیأت مدیره.

۳- بازرس یا بازرسان.

ماده ۱۸- انواع شرکتهای تعاونی در سه رشته تعاونی به شرح زیر طبقه بندی می شود:

- ۱- رشته کشاورزی: شامل تعاونی‌های کشاورزی و روستایی.
- ۲- رشته مصرف: شامل تعاونی‌های مصرف کنندگان، مسکن، اعتبار و آموزشگاهها.
- ۳- (اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹)- رشته کار و پیشه: شامل تعاونی‌های کار، تعاونی‌های حرف و صنایع دستی، تعاونی‌های صنایع کوچک، تعاونی‌های تهیه و توزیع، تعاونی‌های مشاغل آزاد و تعاونی‌های صیادان.
- تبصره ۱ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴)- هر یک از شرکت‌های تعاونی در رشته‌های «مصرف» یا «کار و پیشه» که با عضویت کارگران و سایر کارکنان صنایع و خدمات و حرف تشکیل شود و حداقل سه چهارم اعضای شرکت نزد سازمان بیمه‌های اجتماعی بیمه باشند شرکت تعاونی کارگری خوانده می‌شود.
- تبصره ۲ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- جمع بین هدف‌ها و عملیات انواع شرکت‌های تعاونی از یک رشته یا از رشته‌های سه گانه فوق در صورتی ممکن خواهد بود که به سبب اوضاع و احوال و شرایط خاص و مقتضیات محلی مجوز آن قبلاً از وزارت تعاون و امور روستاها تحصیل شده باشد و این شرکت‌ها می‌توانند عضویت اتحادیه‌های تعاونی رشته‌های مربوط را نیز داشته باشند.

فصل سوم: تشکیل و ثبت شرکت‌های تعاونی

ماده ۱۹ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- شرکت تعاونی طبق تصمیم مجمع عمومی مؤسس تشکیل می‌گردد. در مجمع مذکور اساسنامه شرکت مطرح و با رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه به تصویب می‌رسد و همچنین اولین هیأت مدیره و بازرسان شرکت با اکثریت نسبی اعضای حاضر انتخاب و مأموریت ثبت شرکت به هیأت مدیره‌ای که قبولی خود را کتباً اعلام کرده باشند داده می‌شود.

تبصره- در جلسات مجمع مؤسس تعداد اعضای موافق با اساسنامه نباید کمتر از ۷ نفر باشد.

ماده ۲۰ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- آن عده از داوطلبان تشکیل شرکت که با مصوبات مجمع عمومی مؤسس موافق نباشند، اعم از این که در مجمع عمومی مؤسس حضور یافته یا نیافته باشند در صورتی که یک هفته پس از تشکیل مجمع مخالفت خود را کتباً اعلام نمایند، حق استرداد تقاضای عضویت خود و مبالغی را که برای خرید سهم یا سهام پرداخته‌اند دارند. در این صورت سرمایه شرکت تعاونی به مبلغی پس از کسر وجوه

سهام این گونه اشخاص به ثبت خواهد رسید.

تبصره ۱ - وجوه پرداختی بابت سهام داوطلبان مذکور در این ماده بلافاصله بعد از معرفی امضاهای مجاز شرکت باید مسترد گردد.

تبصره ۲ - در صورتی که تقاضای ثبت شرکتی طبق ماده ۲۴ این قانون به طور قطعی رد شود وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) بلافاصله دستور استرداد وجوه پرداختی داوطلبان عضویت را خواهد داد.

تبصره ۳ - در صورتی که ظرف شش ماه از تاریخ پرداخت بهای سهام به وسیله داوطلبان عضویت نسبت به ثبت شرکت اقدام نشود هر صاحب سهمی می تواند برای استرداد وجوه پرداختی خود به وزارت تعاون و امور روستاها و در مورد شرکت های تعاونی کارگری به وزارت کار و امور اجتماعی مراجعه نماید، در این صورت وزارت مربوط بلافاصله دستور استرداد وجوه مذکور را خواهد داد.

ماده ۲۱ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - اساسنامه و نام اعضای مؤسس و هیأت مدیره و بازرس و یا بازرسان و مدیرعامل همچنین هرگونه تغییرات بعدی در شرکت ها و اتحادیه های تعاونی با رعایت تشریفات مقرر در این قانون و تأیید وزارت تعاون و امور روستاها از نظر تطبیق با مقررات قانون در اداره ثبت مرکز اصلی شرکت یا اتحادیه به ثبت می رسد. در مورد شرکت های تعاونی کارگری ثبت شرکت با تأیید وزارت کار و امور اجتماعی انجام خواهد شد و آن وزارت باید مراتب را کتباً به اطلاع وزارت تعاون و امور روستاها برساند.

ماده ۲۲ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹) - اساسنامه شرکت تعاونی با توجه به مقررات این قانون باید شامل نکات زیر باشد:

۱- نام (با قید کلمه تعاونی) مرکز اصلی و نشانی شرکت، مدت و حوزه عملیات شرکت.

۲- موضوع و حدود عملیات شرکت.

۳- شرایط عضویت، مقررات مربوط به قبول یا عدم قبول عضویت، خروج از عضویت (اخراج - استعفاء - فوت و یا ترک عضویت) حقوق و تعهدات اعضاء و مسئولیت اعضاء.

۴- سرمایه و تعداد سهام اولیه، ارزش هر سهم، حداکثر تعداد و میزان سهامی که یک عضو ممکن است داشته باشد، بازپرداخت یا انتقال سهام، مقررات مربوط به وکالت یا

نماینده‌گی از طرف عضو.

۵- مقررات مربوط به مجامع عمومی و ضرب‌الاجل مربوط به دعوت مجامع و مقررات راجع به دستور جلسات مجامع عمومی و حد نصاب برای تشکیل آن و فاصله بین دو جلسه.

۶- اعضای هیأت مدیره و بازرسان (تعداد، نحوه انتخاب، وظایف، عزل، استعفاء و فوت) و مقررات مربوط به جلسات آنان، تعیین صاحبان امضای مجاز و حدود اختیارات و مسئولیت‌های آنان و همچنین تعیین مرجع تصمیم‌گیرنده برای افتتاح حساب بانکی و نحوه استفاده از وجوه زاید بر احتیاج شرکت.

۷- سال مالی، مقررات تنظیم ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت و گزارش‌های هیأت مدیره و بازرسان و طرح‌ها و برنامه‌ها- بودجه مخارج و عملیات شرکت- حسابرسی شرکت.

۸- طرز عمل شرکت درباره ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر.

۹- سود سالانه سهام و مازاد برگشتی.

۱۰- طرز عمل شرکت درباره زیان احتمالی.

۱۱- چگونگی اعلام و آگهی تصمیمات شرکت به اعضا.

۱۲- مقررات راجع به عضویت شرکت در سایر شرکت‌های تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی.

۱۳- مقررات مربوط به تغییر اساسنامه.

۱۴- موارد انحلال و طرز تصفیه شرکت.

۱۵- امکان ادغام با شرکت تعاونی دیگر و ضوابط آن.

۱۶- (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) سرمایه‌گذاری در مؤسسات تولیدی به منظور رفع نیازمندی‌های حرفه‌ای و شخصی اعضا با موافقت وزارت تعاون و امور روستاها.

۲۳- وزارت تعاون و امور روستاها می‌تواند به دلایل زیر تقاضای ثبت شرکت تعاونی را رد کند و نظر خود را مستنداً به شرکت اعلام دارد. در مورد شرکت‌های تعاونی کارگری این وظیفه بر عهده وزارت کار و امور اجتماعی است.

۱- عدم تطبیق اساسنامه شرکت با مقررات این قانون.

۲- عدم تطبیق هدف‌های شرکت با مقاصد و هدف‌های انواع شرکت‌های تعاونی مقرر در این قانون.

ماده ۲۴ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - هرگاه شرکت تعاونی که درخواست ثبت آن از طرف وزارت تعاون و امور روستاها و یا وزارت کار و امور اجتماعی رد شده است به تصمیم مذکور اعتراض داشته باشد می تواند ظرف ده روز از تاریخ وصول اعلام نظر وزارت مربوط اعتراض خود را همراه با دلایل و مدارک مربوط به تقاضای ثبت و رونوشت اعلام نظر دایر به رد تقاضای ثبت به شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونی های مذکور در این قانون ارسال دارد. نظر شورای مذکور قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۲۵ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - ثبت شرکت و تغییرات اساسنامه به وسیله آگهی در روزنامه رسمی کشور به اطلاع عموم می رسد. شرکت می تواند علاوه بر روزنامه رسمی کشور در صورت لزوم در یکی از جراید محلی و یا نشریات تعاونی و یا با الصاق آگهی در معابر عمومی مرکز شرکت، ثبت و یا تغییرات اساسنامه را اعلام دارد. انتشار آگهی در روزنامه رسمی کشور برای اعلام تغییر هیأت مدیره، بازرسان و مدیرعامل الزامی نیست.^۱

تبصره - در مورد شرکت های تعاونی روستایی انتشار آگهی ثبت شرکت و تغییرات آن در روزنامه رسمی کشور و جراید مورد لزوم نیست.

فصل چهارم: مجمع عمومی

ماده ۲۶ - مجامع عمومی با تصمیم اکثریت اعضای هیأت مدیره، یا بر اساس درخواست مقامات، یا اشخاص زیر به وسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود:

- ۱- بازرس یا اکثریت بازرسان.
- ۲- یک پنجم اعضای شرکت.
- ۳- وزارت تعاون و امور روستاها.
- ۴- وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری.

تبصره (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - در صورتی که هیأت مدیره ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ وصول درخواست، نسبت به دعوت مجمع عمومی اقدام نکند وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) مستقیماً

---

۱ - ماده ۲۵ قبل از اصلاحیه سوم چنین بوده است :
ماده ۲۵ - ثبت شرکت و تغییرات در اساسنامه آن به وسیله آگهی در روزنامه رسمی کشور و در صورت لزوم در یکی از جراید و یا از طریق الصاق آگهی در مرکز شرکت و اماکن و معابر عمومی به اطلاع عموم می رسد.

مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوع یا موضوعاتی که مورد نظر است، دعوت خواهد کرد.

ماده ۲۷ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - دعوت مجامع عمومی با قید دستور و روز و ساعت و محل تشکیل آن باید حداقل پانزده روز قبل از تشکیل جلسه به وسیله انتشار آگهی در جراید محلی و یا الصاق آگهی در مراکز و معابر حوزه عمل و محل کار شرکت و یا دعوتنامه کتبی انجام گیرد.

ماده ۲۸ - جلسه مجمع عمومی را رئیس هیأت مدیره و در غیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می‌کند. در جلسه مجمع ابتدا برای انتخاب یک رئیس و یک نایب رئیس، یک منشی و سه نفر ناظر از میان اعضاء اقدام خواهد شد.

تبصره - مجمع عمومی که طبق مفاد تبصره ماده ۲۶ این قانون دعوت به تشکیل می‌شود به وسیله مسن‌ترین عضو حاضر در جلسه افتتاح خواهد شد.

ماده ۲۹ - صورت جلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن توسط منشی مجمع در دفتر مخصوصی ثبت می‌شود و به امضای رئیس و منشی مجمع و نظار خواهد رسید و رونوشت آن به وسیله رئیس مجمع به هیأت مدیره ابلاغ می‌گردد.

تبصره - صورت جلسات مجامع عمومی به عنوان اسناد شرکت باید همواره عیناً در شرکت محفوظ بماند.

ماده ۳۰ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - هر یک از اعضاء می‌تواند منتهی ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع عمومی قید شده است را برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است، پیشنهاد کند و مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع طرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هر یک از اعضاء موکول است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوع یا موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می‌شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضاء) تشکیل گردد موکول خواهد شد.

در صورتی که جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد، هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از تنفس انتخاب شده

است، مگر این که یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت به جای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۱- مجمع عمومی شرکت تعاونی به سه صورت زیر تشکیل می شود:

۱- مجمع عمومی مؤسس موضوع فصل سوم این قانون.

۲- مجمع عمومی عادی.

۳- مجمع عمومی فوق العاده.

ماده ۳۲- مجمع عمومی عادی حداقل سالی یک بار ظرف شش ماه پس از پایان سال مالی شرکت تشکیل می شود و در موارد مقتضی می توان در هر موقع از سال مجمع عمومی عادی را به طور فوق العاده تشکیل داد.

ماده ۳۳- وظایف مجمع عمومی عادی به شرح زیر است:

۱- انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.

۲- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.

۳- اخذ تصمیم درباره گزارش ها و پیشنهاد های حسابرسان بر اساس نتایج حسابرسی شرکت.

۴- تعیین خط مشی و برنامه های شرکت و تصویب بودجه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابواب جمعی مدیر عامل و کارکنان شرکت (بنا به پیشنهاد هیأت مدیره).

۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد درآمد و تقسیم آن طبق اساسنامه.

۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهاد های هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری های شرکت.

۷- تصویب آئین نامه های معاملات و سایر آئین نامه های داخلی شرکت.

۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا کسی که درخواست عضویت او از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر از اعضای مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری قطعی است.

تبصره (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتباً به وسیله بازرس یا بازرسان و در غیاب آنها از طریق وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت‌های تعاونی کارگری) اعلام دارد تا در نخستین مجمع عمومی مطرح گردد و در این صورت می‌تواند برای دادن توضیحات لازم بدون داشتن حق رأی در مجمع شرکت نماید.

۹- (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل، همچنین تعیین مبلغی که بابت بازپرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.

۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت شرکت در شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه طبق موازین این قانون.

۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می‌شود و منطبق با اساسنامه شرکت باشد.

ماده ۳۴ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - مجمع عمومی عادی با حضور نصف بعلاوه یک اعضاء یا وکلای آنان رسمیت پیدا می‌کند و در صورت به دست نیامدن حد نصاب مذکور، آگهی دعوت مجدد مجمع عمومی باید حداکثر ظرف پانزده روز با رعایت مفاد ماده ۲۷ این قانون با همان دستور جلسه قبلی منتشر شود. جلسه دوم با حضور عده حاضر که نباید از ۷ نفر، بدون در نظر گرفتن وکالت موضوع ماده ۸ این قانون (به استثنای نمایندگی موضوع ماده ۹ این قانون) کمتر باشد، رسمیت خواهد یافت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم، هرذیحقی می‌تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال شرکت به وزارت تعاون و امور روستاها یا وزارت کار و امور اجتماعی (در مورد شرکت‌های تعاونی کارگری) مراجعه نماید. وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت‌های تعاونی کارگری) پس از رسیدگی‌های لازم هرگاه تشکیل مجدد مجمع عمومی را ضروری بداند، به طریقی مقتضی اقدام خواهند نمود و در صورتی که پس از رسیدگی‌های لازم انحلال شرکت یا اتحادیه را لازم تشخیص دهد، بلافاصله مجمع عمومی فوق‌العاده را جهت اتخاذ تصمیم در مورد انحلال دعوت خواهد نمود و اگر مجمع عمومی فوق‌العاده مزبور هم به حد نصاب قانونی نرسد، وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی کارگری) به جانشینی مجمع عمومی فوق‌العاده حکم به انحلال شرکت یا اتحادیه می‌دهد

و نسبت به تعیین هیأت تصفیه از بین اعضاء یا اشخاص صاحب صلاحیت دیگر اقدام خواهد کرد.

ماده ۳۵ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - تصمیمات مجمع عمومی عادی با اکثریت اعضای حاضر در مجمع اتخاذ می شود، مگر در مورد انتخاب هیأت مدیره و بازرسان که تصمیمات مجمع با اکثریت نسبی خواهد بود.

تبصره- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه به عنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود، نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت به طول انجامد.

ماده ۳۶- مجمع عمومی فوق العاده برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم نسبت به موارد زیر تشکیل می شود:

۱- تغییر مواد اساسنامه.

۲- ادغام با شرکت دیگر.

۳- انحلال شرکت.

ماده ۳۷ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - مجمع عمومی فوق العاده با حضور حداقل سه چهارم اعضای شرکت و یا وکلای آنان رسمیت پیدا می کند. در صورت عدم حصول این حد نصاب با رعایت ماده ۳۴ آگهی دعوت مجمع با ذکر دستور و تاریخ تشکیل جلسه و نتیجه جلسه قبل منتشر می شود.

این جلسه با حضور حداقل نصف بعلاوه یک اعضاء یا وکلای آنان رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول حد نصاب، مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می شود. جلسه سوم مجمع با حضور اعضای حاضر که نباید از هفت نفر کمتر باشد، رسمیت پیدا می کند. در صورت عدم تشکیل جلسه سوم، هر ذیحقی می تواند برای رسیدگی به موضوع و انحلال شرکت به وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) مراجعه نماید. در این صورت طبق ماده ۳۴ این قانون عمل خواهد شد.

تبصره- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با اکثریت سه چهارم اعضای حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می گردد.

ماده ۳۸- ملاک تشخیص تعداد اعضای حاضر در جلسات مجامع عمومی ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود اصالتاً و یا با وکالت موضوع ماده ۸ این قانون آن را امضاء می‌کنند.

فصل پنجم: هیأت مدیره

ماده ۳۹ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- اداره امور شرکت طبق اساسنامه بر عهده هیأت مدیره‌ای مرکب از حداقل سه نفر عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت سه سال از بین اعضای شرکت با رأی مخفی انتخاب می‌شوند. مجمع عمومی همزمان با انتخاب این عده، ۲ نفر عضو علی‌البدل نیز با همان شرایط انتخاب خواهد نمود. تجدید انتخاب هریک از اعضای اصلی و علی‌البدل بلامانع است.

تبصره ۱- در صورت استعفاء، فوت، ترک عضویت و یا ممنوعیت قانونی که مانع از انجام وظیفه هریک از اعضای اصلی بشود، یکی از اعضای علی‌البدل برای بقیه مدت مقرر به جانشینی وی در جلسات هیأت مدیره دعوت می‌شود.

تبصره ۲- در صورت استعفاء دسته جمعی هیأت مدیره، مجمع عمومی به تقاضای هریک از اعضای مستعفی و یا اعضای علی‌البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضای شرکت یا وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت‌های تعاونی کارگری) برای انتخاب هیأت مدیره جدید دعوت می‌شود.

تبصره ۳ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- در صورتی که به علل استعفاء، فوت یا ممنوعیت قانونی، هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور شرکت خارج گردد، مجمع عمومی بر اساس ماده ۲۶ این قانون دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام کند.

تبصره ۴- در فاصله مدت لازم برای انتخاب و تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری شرکت، با نظر وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکتهای تعاونی کارگری) برای جانشینی اشخاصی که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کنند از میان اعضای شرکت تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهد شد. مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می‌شوند عیناً همان مسئولیت‌هایی است که برای هیأت مدیره در این فصل پیش‌بینی شده است.

ماده ۴۰- هیأت مدیره از بین خود یک رئیس و یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- خلاصه مذاکرات و تصمیمات هیأت مدیره ثبت می گردد و به امضای اعضای هیأت مدیره حاضر در هر جلسه می رسد.

ماده ۴۱- تصمیمات هیأت مدیره در جلساتی که با اکثریت اعضای هیأت مدیره به دعوت رئیس و یا نایب رئیس و یا مدیر عامل تشکیل می گردد، اتخاذ می شود. برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه ضروری است.

ماده ۴۲- خدمات هیأت مدیره در شرکت افتخاری و بلاعوض است.

تبصره (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- هرگاه یکی از اعضای هیأت مدیره شرکت یا اتحادیه تعاونی علاوه بر وظایف خاص سمت خود، عهده دار خدمات دیگری در شرکت گردد، می تواند با تصویب مجمع عمومی حق الزحمه مناسب دریافت دارد.

ماده ۴۳- نخستین هیأت مدیره شرکت موظف است ظرف یک ماه از تاریخ جلسه مجمع مؤسس برای ثبت شرکت در مراجع ذی صلاحیت اقدام قانونی به عمل آورد.

ماده ۴۴- استخدام و اخراج کارکنان شرکت بر اساس مقرراتی است که از طرف مجمع عمومی تصویب می شود و اخذ تضمین از مدیر عامل و سایر کارکنان شرکت بر اساس مصوبات مجمع عمومی، همچنین قبول درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضا به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات این قانون و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حساب های شرکت و تسلیم به موقع گزارش و تراز نامه سالانه شرکت به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجامع عمومی و شرکت ها و اتحادیه هایی که شرکت در آن عضویت دارد، از اختیارات هیأت مدیره است. تبصره- هیأت مدیره حق اخراج عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است، ندارد و اتخاذ تصمیم در این گونه موارد با مجمع عمومی عادی شرکت است.

ماده ۴۵- هیأت مدیره می تواند برای انجام امور شرکت، فرد واجد صلاحیتی را از بین اعضای شرکت (غیر از اعضای هیأت مدیره و بازرسان) و یا از خارج به صورت موظف و به عنوان مدیر عامل منصوب کند که زیر نظر مستقیم آن هیأت طبق اساسنامه شرکت و در حدود مصوبات مجمع عمومی انجام وظیفه نماید.

وظایف مدیر عامل طبق آئین نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید

ماده ۴۶- هیأت مدیره نماینده قانونی شرکت است و می‌تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل این نمایندگی را در دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند. مسئولیت هیأت مدیره در مقابل شرکت مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.^۱

ماده ۴۷- کلیه قراردادها و اسناد تعهدآور شرکت به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری شرکت ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با دو امضای مجاز شرکت معتبر خواهد بود.

ماده ۴۸- هیأت مدیره وظایف خود را به صورت جمعی انجام می‌دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت منفرداً استفاده کند مگر در موارد خاص یا داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره.

ماده ۴۹- اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هر گونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت این قانون به شرکت وارد شود.

ماده ۵۰- پس از انقضاء مدت مأموریت هیأت مدیره در صورتی که انتخاب هیأت مدیره جدید انجام نشده باشد هیأت مدیره سابق تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید کماکان وظایف محوله را انجام داده و مسئولیت اداره امور شرکت را بر عهده خواهند داشت.

ماده ۵۱- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره یا بازرسان و یا مدیرعامل یک شرکت تعاونی نمی‌تواند عضویت هیأت مدیره یا مدیریت عامل و یا سمت بازرس شرکت تعاونی دیگری از همان نوع را قبول کند.

ماده ۵۲- انتخاب اتباع بیگانه به سمت عضو هیأت مدیره یا مدیرعامل یا بازرس شرکت تعاونی در حدود مقررات جاری کشور بلامانع خواهد بود.

۱- رجوع شود به مواد ۶۶۶ الی ۶۷۳ قانون مدنی، به ویژه مواد ذیل الذکر:
ماده ۶۶۶- هر گاه از تقصیر وکیل خسارتی به موکل متوجه شود که عرفاً وکیل مسبب آن محسوب می‌گردد، مسؤول خواهد بود.
ماده ۶۶۷- وکیل باید در تصرفات و اقدامات خود مصلحت موکل را مراعات نماید و از آنچه که موکل بالصراحه به او اختیار داده یا بر حسب قرائن و عرف و عادت داخل در اختیار اوست، تجاوز نکند.
ماده ۶۶۸- وکیل باید حساب مدت وکالت خود را به موکل بدهد و آنچه را که به جای او دریافت کرده است به او رد کند.

ماده ۵۳- محجور یا ورشکسته به تقصیر و کسی که به علت ارتکاب به جنایت یا یکی از جنحه‌های مؤثر سابقه محکومیت دارد نمی‌تواند سمت عضویت در هیأت مدیره و بازرس و مدیر عامل شرکت را داشته باشد.

فصل ششم: بازرسان

ماده ۵۴- مجمع عمومی شرکت تعاونی، بازرس یا بازرسانی را از میان اعضای شرکت برای مدت یک سال مالی انتخاب می‌کند. تجدید انتخاب بازرس یا بازرسان قبلی بلامانع است.

ماده ۵۵- وظایف بازرس به شرح زیر است:

۱- (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور شرکت با مقررات، اساسنامه و آئین نامه‌های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی. برای این منظور بازرسان می‌توانند هر موقع که مقتضی بدانند، به نحوی که به عملیات جاری شرکت لطمه وارد نشود، کلیه حساب‌ها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ‌های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی کنند.

۲- اعلام کتبی تخلفات و بی‌ترتیبی‌های احتمالی موجود در نحوه اداره امور شرکت به هیأت مدیره و تقاضای رفع نقیصه.

۳- رسیدگی به حساب‌های شرکت حداقل سالی دو بار و مخصوصاً رسیدگی به صورت حساب‌ها و ترازنامه سالانه و اعلام نظر خود تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.

۴- دعوت مجمع عمومی بر اساس ماده ۲۶ و ماده ۵۸ این قانون در صورت لزوم.

۵- نظارت بر اجرای تذکرات و پیشنهاد های وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) و حسابرسی که از شرکت حسابرسی کرده‌اند و تقدیم گزارش لازم در این باره به مجمع عمومی.

تبصره- بازرسان حق دخالت مستقیم در امور شرکت را ندارند و می‌توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری شرکت اظهار دارند. این نظرات باید در صورت جلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج شود.

ماده ۵۶- با خاتمه مدت مأموریت بازرسان تا زمانی که بازرسان جدید انتخاب نشده‌اند، بازرسان قبلی کماکان مسئولیت انجام وظایف محوله را بر عهده خواهند داشت.

ماده ۵۷- بازرسان برای انجام وظیفه خود حق دریافت هیچ گونه وجهی اعم از حقوق و دستمزد و یا پاداش را ندارند.

ماده ۵۸- در صورتی که هر یک از بازرسان ضمن انجام وظایف خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و مقررات و آئین نامه‌های مصوب می باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.

ماده ۵۹- (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- معاملات شرکت با هر یک از اعضای هیأت مدیره یا بازرسان تابع مقررات و ضوابطی خواهد بود که به تصویب مجمع عمومی عادی شرکت برسد.

فصل هفتم: اتحادیه های تعاونی

ماده ۶۰- اتحادیه های تعاونی بر اساس مقررات پیش بینی شده در این فصل و ضوابط مربوط به تشکیل شرکت های تعاونی از عضویت شرکت های تعاونی یا اتحادیه های تعاونی با یکدیگر تشکیل می شود.

ماده ۶۱- اتحادیه تعاونی به سه منظور زیر تشکیل می شود:

اول: اتحادیه تعاونی برای پیشرفت اداره امور و حفظ و حمایت تعاونی های عضو و ایجاد هماهنگی و توسعه تعلیمات و حسابرسی آنها که به تدریج تشکیل می شوند.

تبصره ۱- این نوع اتحادیه ها به دو شکل منطقه ای و مرکزی تشکیل می شود:

الف- اتحادیه منطقه ای برای هر یک از رشته های تعاونی مذکور در فصل دوم این قانون با نام اتحادیه تعاونی نظارت و هماهنگی تعاونی های رشته مربوط در منطقه.

ب- اتحادیه مرکزی تعاونی های رشته مورد نظر.

تبصره ۲- اتحادیه های تعاونی نظارت و هماهنگی منطقه ای و یا اتحادیه های مرکزی مذکور در این بند مجاز به انجام فعالیت های تجاری و اعتباری برای شرکت ها و اتحادیه های تعاونی عضو نیستند، مگر در حدود انجام وظایف مندرج در این قانون.

تبصره ۳- غیر از مبلغی که از طرف شرکت های تعاونی عضو برای عضویت در اتحادیه های تعاونی نظارت و هماهنگی (اتحادیه منطقه ای) و یا اتحادیه های تعاونی منطقه ای برای عضویت در اتحادیه مرکزی به عنوان سرمایه باید پرداخت شود، خدمات اتحادیه برای واحد های عضو در قبال حق عضویت سالانه ای انجام می گیرد که میزان آن برای هر واحد عضو به تناسب تعداد اعضا و یا درصدی از درآمد سالانه آن در اساسنامه اتحادیه تعیین می شود.

دوم: اتحادیه تعاونی برای انجام امور اقتصادی و توسعه معاملات و عملیات بازرگانی شرکت های تعاونی و یا اتحادیه های عضو حوزه عمل این نوع اتحادیه ها در هر مورد به تبعیت از مصالح اقتصادی و بازرگانی واحد های عضو و تأیید وزارت تعاون و امور روستاها تعیین می شود.

در این نوع اتحادیه های تعاونی باید جمله ای که معرف نوع کار و عملیات اتحادیه باشد به نام آن اضافه شود و حداقل تعداد عضو مذکور در تبصره ماده ۲ این قانون در آن رعایت نمی گردد.

سوم: اتحادیه تعاونی اعتباری که به تدریج برای انجام خدمات اعتباری مورد نیاز واحدهای عضو با تأیید وزارت تعاون و امور روستاها و موافقت شورای پول و اعتبار به صورت منطقه ای و بر اساس مقررات فصل هشتم این قانون تشکیل می شود.

تبصره - در اتحادیه های تعاونی اعتباری مازاد درآمد سالانه (موضوع ماده ۱۴) عیناً به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منتقل می شود.

ماده ۶۲ - وظایف اتحادیه های نظارت و هماهنگی به شرح زیر است:

۱- کمک به پیشرفت امور شرکتها و اتحادیه های عضو از طریق:

الف- فراهم کردن وسایل توسعه تعلیمات و ترویج تعاونی و آموزش حرفه ای و جمع آوری اطلاعات مورد لزوم در این زمینه و انجام تبلیغات و انتشارات لازم.

ب- راهنمایی و کمک به شرکتها و اتحادیه های عضو در امور اداری و سازمانی و مدیریت امور فنی و انجام خدمات مختلف از قبیل چاپ و تهیه دفاتر و اوراق و فرم های چاپی مشترک.

۲- نظارت بر فعالیت شرکتها و اتحادیه های عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات این قانون و مواد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی.

۳- ایجاد هماهنگی و همکاری بین شرکتها و اتحادیه های عضو.

- ۴- داوری و رفع اختلاف بین تعاونی عضو در صورتی که در اساسنامه آنها پیش بینی لازم شده باشد.
- ۵- حسابرسی شرکت‌ها و اتحادیه‌های عضو در صورتی که وزارت تعاون و امور روستاها صلاحیت اتحادیه را برای این کار تشخیص دهد.
- ۶- شرکت در شوراها و کمیسیون‌های مقرر در این قانون.
- ۷- دفاع از منافع شرکت‌ها و اتحادیه‌های عضو در روابط آنها با سازمانها و مؤسسات دولتی و عمومی و سایر رشته‌های تعاونی مصرح در این قانون.
- ۸- ایجاد و بسط همکاری با سایر تعاونی‌های کشور.
- ۹- ایجاد روابط با مؤسسات جهانی تعاون و اتحادیه‌های تعاونی سایر کشورها.
- تبصره ۱ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - تا زمانی که اتحادیه‌های نظارت و هماهنگی مناطق و یا اتحادیه‌های مرکزی تشکیل نشده است، وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت‌های تعاونی کارگری) وظایف این اتحادیه - ها را در حدود امکانات خود انجام خواهد داد.
- تبصره ۲ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹) - تا زمانی که به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها موجبات تشکیل اتحادیه‌های تعاونی موضوع ماده ۶۱ این قانون فراهم نشده است، شرکت‌های تعاونی تهیه و توزیع در هر شهرستان می‌توانند اتحادیه واحدی را برای انجام تمام یا قسمتی از وظایف اتحادیه‌های سه گانه مذکور در ماده ۶۱ این قانون تشکیل دهند.
- ماده ۶۳ - پس از تشکیلات اتحادیه‌های نظارت و هماهنگی در هر منطقه شرط استفاده از عنوان و مزایا و معافیت‌های تعاونی شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی در رشته‌ای که اتحادیه نظارت و هماهنگی آن تشکیل شده است، قبول عضویت آن اتحادیه خواهد بود.
- ماده ۶۴- اعمال حق رأی شرکت‌های عضو در مجامع اتحادیه‌های مصرح در این قانون به شرح زیر است:
- ۱- در اتحادیه تعاونی نظارت و هماهنگی هر شرکت یا اتحادیه عضو یک رأی.
- ۲- در اتحادیه تعاونی که به منظور تأمین هدف‌های اقتصادی و یا اعتباری تشکیل می‌شود هر شرکت به تعداد اعضاء و یا ترکیبی از تعداد اعضاء و حجم معاملات خود با اتحادیه.
- ماده ۶۵ - تا زمانی که اتحادیه‌های تعاونی نظارت و هماهنگی مناطق مختلف قدرت

مالی و وسایل و تجهیزات کافی ندارند، وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) موجبات تسهیل عملیات و فعالیت آنها را فراهم خواهد کرد.

فصل هشتم : اعتبارات تعاونی

ماده ۶۶ - وزارت تعاون و امور روستاها به تدریج با توسعه شرکت های تعاونی مصرف کنندگان، اعتبار، صاحبان حرفه ها و صنایع دستی، صیادان و اتحادیه های تعاونی بازرگانی آنها، همچنین پیشرفت عملیات شرکت های تعاونی روستایی و کشاورزی در هر منطقه تعاونی اقدامات لازم را برای تشویق و کمک به تشکیل اتحادیه تعاونی اعتباری همان منطقه برای هر یک از انواع شرکت های مذکور و اتحادیه های تعاونی بازرگانی آنها فراهم خواهد کرد. در مورد شرکت های تعاونی کارگری وظایف مقرر در این ماده را وزارت کار و امور اجتماعی انجام خواهد داد.

تبصره ۱ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - اتحادیه های تعاونی روستایی می توانند با تصویب مجمع عمومی و با توجه به مقررات مربوط و موافقت وزارت تعاون و امور روستاها قسمتی از سهام بانک تعاون کشاورزی، سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران، سازمان تعاون مصرف شهر و روستا، سازمان ترویج و توسعه فعالیت های غیر کشاورزی و سایر شرکت های دولتی را خریداری نمایند.

تبصره ۲ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران می تواند اعتبارات مورد نیاز اتحادیه های تعاونی روستایی صاحب سهم خود را به آنها پرداخت نماید.

تبصره ۳ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹) - شرکت ها و اتحادیه های تعاونی تهیه و توزیع می توانند برای تأمین اعتبار مورد نیاز خود به هریک از بانک های خصوصی کشور مراجعه کنند و در چنین صورتی مکلفند نام بانک طرف معامله خود را به وزارت تعاون و امور روستاها اعلام نمایند. وزارت تعاون و امور روستاها بر اخذ وام یا اعتبار و همچنین بر تودیع سپرده های شرکت ها و اتحادیه های مزبور در بانک ها نظارت خواهد نمود.

ماده ۶۷ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - با تشکیل اتحادیه تعاونی اعتباری کشاورزی و روستایی در هر منطقه تعاونی، سهام اتحادیه های تعاونی کشاورزی و روستایی منطقه در بانک تعاون کشاورزی ایران به عنوان قسمتی از سرمایه آنها به حساب اتحادیه تعاونی

اعتباری کشاورزی و روستایی منطقه در بانک مذکور منتقل می‌شود و از آن پس اتحادیه تعاونی اعتباری کشاورزی و روستایی منطقه به جای اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی و روستایی همان منطقه صاحب سهم در بانک تعاون کشاورزی ایران خواهد بود.

ماده ۶۸- اتحادیه‌های تعاونی اعتباری به تبعیت از مقررات و ضوابطی که به وسیله بانک تعاون کشاورزی ایران تهیه می‌شود مجاز به انجام عملیات اعتباری برای پیشرفت معاملات و توسعه عملیات اقتصادی و بازرگانی شرکت‌ها و اتحادیه‌های عضو خواهند بود و می‌توانند به نمایندگی بانک تعاون کشاورزی ایران فقط برای شرکت‌های صاحب سهم و اتحادیه‌های تعاونی عضو خود در منطقه حساب‌های سپرده باز کنند. در مورد اتحادیه‌های تعاونی اعتباری کارگری قبول پس‌انداز و سپرده به نمایندگی بانک رفاه کارگران مجاز خواهد بود و این قبیل اتحادیه‌ها برای انجام عملیات اعتباری به تبعیت از مقررات و ضوابطی که بوسیله بانک رفاه کارگران تعیین خواهد شد، اقدام خواهد کرد.

ماده ۶۹ (اصلاحی مورخ ۴/۳/۱۳۵۴)- مادام که اتحادیه تعاونی اعتباری برای هر یک از انواع شرکت‌های تعاونی مصرف‌کنندگان اعتباری، صاحبان حرفه‌ها و صنایع دستی، صیادان و اتحادیه‌های تعاونی بازرگانی آنها در یک منطقه تشکیل نشده باشد این نوع شرکت‌ها و اتحادیه‌های بازرگانی آنها در منطقه می‌توانند برای استفاده از اعتبارات مورد لزوم به منظور توسعه معاملات و عملیات بازرگانی و ایجاد ساختمانها و تأسیسات لازم از قبیل فروشگاه، انبار و سردخانه خود با توجه به امکان بانک تعاون کشاورزی ایران و به میزان اعتباراتی که همه ساله به وسیله مجمع عمومی این بانک برای انجام این گونه معاملات در سراسر کشور اختصاص داده می‌شود، از اعتبارات آن بانک استفاده کنند، نسبت به تأمین اعتبارات مورد نیاز شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی کارگری بانک رفاه کارگران در حدود امکان اقدام لازم را خواهد کرد.

تبصره- با تشکیل اتحادیه‌های تعاونی اعتباری از شرکت‌ها و اتحادیه‌های مذکور در این ماده، اعتبارات بانک تعاون کشاورزی ایران برای توسعه امور و پیشرفت معاملات و عملیات بازرگانی آنها منحصراً از طریق اتحادیه‌های تعاونی اعتباری مربوط اعطاء خواهد شد.

ماده ۷۰- کلیه عملیات بانکی اتحادیه‌های تعاونی اعتباری و یا شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی که از بانک تعاون کشاورزی ایران اعتبار می‌گیرند از قبیل افتتاح حساب‌های بانکی و نقل و انتقال وجوه و غیره به وسیله شعبه‌ها و یا نمایندگی‌های بانک تعاون کشاورزی

ایران انجام خواهد شد.

ماده ۷۱- شرکت های تعاونی مکلفند به منظور استقراض با تساوی شرایط اعتباری در مرحله اول از مؤسسات اعتباری و بانکی موجود، احتیاجات خود را تأمین نمایند، می توانند با تأیید نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (یا نماینده وزارت کار و امور اجتماعی در مورد تعاونی های کارگری) از سایر منابع استقراض نمایند.

ماده ۷۲- شرکت ها و اتحادیه های تعاونی که به اعطای اعتبارات مبادرت می ورزند مکلفند هر شش ماه یک بار اطلاعاتی درباره کمیت و کیفیت اعتبارات خود بر اساس صورتی که وزارت تعاون و امور روستاها تهیه خواهد نمود، در اختیار آن وزارتخانه قرار دهند و در مورد تعاونی های کارگری صورت مزبور برای وزارت کار و امور اجتماعی ارسال خواهد شد.

فصل نهم: شرکت های تعاونی کشاورزی و روستایی

ماده ۷۳ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- شرکت تعاونی کشاورزی با مشارکت کشاورزان، باغداران، دامداران، دامپروران، پرورش دهندگان کرم ابریشم، زنبور عسل، ماهی و روستائیان شاغل در صنایع محلی و روستایی و یا کارگران کشاورزی برای تمام یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می شود:

- ۱- قبول پس انداز و سپرده اعضاء به نمایندگی بانک تعاون کشاورزی ایران.
- ۲- خرید و تهیه مواد و وسایل مورد احتیاج مصرف شخصی و خانوادگی یا حرفه ای اعضاء، همچنین تهیه وسایل و علوفه دامها و خوراک طیور و وسایل دیگری از این قبیل.
- ۳- انجام عملیات جمع آوری، نگهداری، تبدیل، طبقه بندی و بسته بندی، حمل و نقل و یا فروش محصولات اعضاء.
- ۴- انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه ای و یا زندگی اعضاء مانند تهیه ماشین آلات کشاورزی و استفاده مشترک از آنها، تهیه وسایل حمل و نقل برای استفاده اعضاء و تهیه مسکن، تامین و توزیع آب مشروب و آب برای مصارف زراعی اعضاء با رعایت قانون ملی شدن منابع آب، پیش بینی وسایل بهداشتی و بهداری و آموزشی به منظور استفاده جمعی و مشترک، توزیع نیروی برق، ایجاد شبکه تلفن، تلقیح مصنوعی دامها و مبارزه با امراض و آفات نباتی و حیوانی.
- ۵- بهره برداری جمعی و مشترک از اراضی ملکی و یا استیجاری.

۶- تامین اعتبارات و وام‌های مورد نیاز اعضا.

ماده ۷۴- شرکت‌های تعاونی روستایی با مشارکت زارعینی که به موجب قوانین و مقررات اصلاحات ارضی صاحب زمین شده یا بشوند برای مقاصد مندرج در بندهای ماده ۷۳ تشکیل می‌شود.

تبصره ۱ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴)- زارعین دیگری که در حوزه عمل شرکت‌های تعاونی روستایی به زراعت یا باغداری اشتغال دارند و میزان مالکیت آنها حداکثر از بیست هکتار تجاوز ننماید و همچنین ساکنان روستاهای حوزه عمل شرکت‌های تعاونی با موافقت هیأت مدیره شرکت می‌توانند به عضویت شرکت تعاونی روستایی آن حوزه در آیند.

تبصره ۲ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴)- شرکت‌های تعاونی روستایی با رعایت قوانین و مقررات مربوط به مبادلات مرزی و به شرط تجویز اساسنامه، مجاز به انجام مبادلات مرزی برای عضو و غیر عضو ساکن در حوزه عمل شرکت می‌باشند.

ماده ۷۵ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- شرکت‌های تعاونی کشاورزی و یا روستایی که از جمله مقاصد آنها رفع حوائج اعتباری اعضا است، می‌توانند با کسب اجازه از وزارت تعاون و امور روستاها به نمایندگی بانک تعاون کشاورزی ایران حساب‌های سپرده برای اعضا و غیر اعضای حوزه فعالیت شرکت باز کنند.

ماده ۷۶ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- در شرکت‌های تعاونی کشاورزی و یا روستایی که مجاز به انجام عملیات اعتباری باشند، مازاد برگشتی حاصل از معاملات اعتباری عیناً به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم شرکت منتقل می‌شود.

ماده ۷۷- در اساسنامه اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی یا روستایی که تا قبل از تصویب این قانون تشکیل شده‌اند و یا در آینده تشکیل می‌شوند، برای نظارت و همچنین پرداخت اعتبار به شرکت‌های عضو خود با تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها به تدریج تغییرات متناسب با این قانون داده خواهد شد.

فصل دهم: شرکت‌های تعاونی صیادان

ماده ۷۸- شرکت تعاونی صیادان شرکتی است با عضویت صیادان ماهی و سایر آبزیان که برای تمام و یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می‌شود:

۱- تدارک خدمات جمعی برای اعضای شرکت از قبیل ساخت و تعمیر قایق‌ها و تهیه

- وسایل و ادوات صید.
  - ۲- صید ماهی و سایر آبزیان پس از کسب پروانه صید.
  - ۳- تاسیس فروشگاه.
  - ۴- پرداخت مساعده به صیادان.
  - ۵- تهیه وسایل و تامین نیازمندی های حرفه ای و خانوادگی صیادان.
- تبصره ۱- شرکت های تعاونی که به وسیله صیادان شرکت های سهامی شیلات ایران و شیلات جنوب ایران تشکیل شده یا می شود تحت نظارت و سرپرستی شرکت های مذکور در فوق خواهند بود و در صورتی که شرکت های نامبرده در این مورد احتیاج به کمک وزارت تعاون و امور روستاها داشته باشند، مراتب را به آن وزارت اعلام خواهند کرد.
- تبصره ۲ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- شرکت های تعاونی صیادان با رعایت قوانین و مقررات مربوط به مبادلات مرزی و به شرط تجویز اساسنامه، مجاز به انجام مبادلات مرزی برای عضو و غیر عضو ساکن در حوزه عمل شرکت می باشند.

فصل یازدهم: شرکت های تعاونی مصرف کنندگان

ماده ۷۹- شرکت تعاونی مصرف کنندگان برای تهیه انواع کالاهای مصرفی به منظور تامین نیازمندیهای اعضاء و خانواده های آنان، همچنین برای انجام تمام یا قسمتی از خدمات زیر و امثال آن تشکیل می شود:

- ۱- تهیه آب مشروب.
  - ۲- تامین وسایل توزیع گاز.
  - ۳- تامین وسایل توزیع برق.
  - ۴- خدمات بهداشتی و درمانی.
  - ۵- تدارک وسایل حمل و نقل.
  - ۶- ایجاد باشگاهها و رستورانها.
  - ۷- تاسیس انواع آموزشگاهها.
- ماده ۸۰- در اساسنامه شرکت می توان پیش بینی کرد که معادل نصف مازاد برگشتی حاصل از معاملات با غیر عضو در صورت تقاضای او برای خرید سهام شرکت با داشتن شرایط عضویت برای این منظور اختصاص یابد که در این صورت بقیه مازاد برگشتی طبق مقررات این قانون به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم منتقل می شود.

فصل دوازدهم: شرکت‌های تعاونی مسکن

ماده ۸۱ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - شرکت تعاونی مسکن برای تمام یا قسمتی از امور مندرج زیر تشکیل می‌شود:

- ۱- تهیه زمین و ساختمان خانه و آپارتمانهای مسکونی و واگذاری خانه‌ها و آپارتمان‌ها نقدا یا به اقساط به اعضاء و همچنین ایجاد تاسیسات عمومی مورد استفاده مشترک آنان.
  - ۲- خرید واحد‌های مسکونی و فروش آن به اعضاء نقدا و یا با اقساط.
  - ۳- واگذاری واحد‌های مسکونی ملکی شرکت به صورت اجاره به اعضاء.
  - ۴- انجام خدمات نقشه‌کشی، مهندسی و معماری برای اعضاء و نظارت در ساختمان‌های متعلق به آنها.
  - ۵- انجام تعمیرات ساختمانهای ملکی اعضاء و یا اقدامات مربوط به لوله‌کشی و کابل و سیم‌کشی و ایجاد دستگاههای تهویه و حرارت مرکزی.
  - ۶- نگهداری و اداره ساختمان‌ها و تاسیسات و انجام خدمات عمومی مربوط.
- تبصره (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - آن دسته از شرکت‌های تعاونی مسکن که بنا به علل موجه امر خانه‌سازی و آپارتمان‌سازی به وسیله آنها به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها میسر نباشد با تصویب مجمع عمومی می‌توانند در مورد واگذاری زمین‌های خریداری شده (بدون استفاده از معافیت‌های موضوع ماده ۱۱۵ این قانون) به اعضاء یا فروش و یا تبدیل آن اقدام نمایند.

ماده ۸۲ - منابع مالی و اعتباری شرکت‌های تعاونی مسکن عبارتند از:

- ۱- سرمایه و ذخایر شرکت.
- ۲- پس‌انداز اعضاء برای تهیه مسکن.
- ۳- اعتبارات بخش دولتی شامل: قسمتی از اعتبارات بانک رهنی ایران در حدود برنامه‌های مصوب سالانه آن بانک و اعتباراتی که بدین منظور بانک مرکزی ایران می‌تواند در اختیار آن بانک قرار دهد و اعتبارات از محل برنامه‌های عمرانی از طریق بانک رهنی ایران.^۱
- ۴- سایر منابع اعتباری که بوسیله اشخاص و موسسات در اختیار این نوع شرکت‌ها گذاشته می‌شود.

۱- با توجه به اساسنامه بانک مسکن مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۲۴ بانک رهنی به همراه تعداد دیگری از بانک‌های تخصصی در اجرای ماده ۱۷ لایحه قانونی اداره امور بانک‌ها مصوب ۱۳۵۸/۷/۳ شورای انقلاب به بانک مسکن تبدیل شده‌اند.

۵- در مورد شرکت های تعاونی کارگری مسکن علاوه بر منابع مالی و اعتباری مذکور در این ماده بانک رفاه کارگران نیز منابع مالی و اعتباری لازم را برای این شرکت ها تامین می نماید.

تبصره (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - اعتبارات مذکور در بندهای ۳ و ۵ با تسهیلات لازم در نرخ بهره و شرایط پرداخت وام ها، تا هشتاد درصد هزینه طرح های ساختمانی شرکتهای تعاونی مسکن به متقاضی اعتبار اعطاء می شود.

ماده ۸۳- در شرکت تعاونی مسکن انجام معاملات و ساختمان و تمامی اقداماتی که در اساسنامه پیش بینی شده است برای غیر عضو ممنوع است.

فصل سیزدهم: شرکت های تعاونی اعتبار

ماده ۸۴- شرکت تعاونی اعتبار بین افراد گروههای شغلی مختلف طبق مقررات و آئین نامه ای که بوسیله وزارت تعاون و امور روستاها (وزارت کار و امور اجتماعی در مورد تعاونی های کارگری) تهیه خواهد شد و به تصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید برای مقاصد زیر تشکیل می شود:

- ۱- باز کردن حساب سپرده های مختلف منحصرأ برای اعضای شرکت.
  - ۲- پرداخت وام با دریافت بهره به اعضای شرکت.
  - ۳- انجام سایر خدمات اعتباری برای اعضاء در حدود امکانات.
- ماده ۸۵- در شرکت تعاونی اعتبار مازاد برگشتی عینا به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم شرکت منتقل می گردد.
- ماده ۸۶- شرکت تعاونی اعتبار مجاز به انجام عملیات اعتباری برای غیر عضو نیست.

فصل چهاردهم: شرکت های تعاونی آموزشگاهها

ماده ۸۷- شرکت تعاونی آموزشگاهها شرکتی است که با عضویت دانش آموزان یا دانش جویان مراکز آموزشی به منظور آموزش عملی مقررات شرکت های تعاونی و تعمیم اصول تعاون برای تمام یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می شود:

- ۱- تشویق اعضاء به پس انداز.
- ۲- ایجاد فروشگاه و تهیه وسایل تحصیلی و مصرفی اعضاء.
- ۳- ایجاد رستوران و کافه برای استفاده اعضاء.
- ۴- تدارک وسایط نقلیه برای ایاب و ذهاب اعضاء.

- ۵- تاسیس باشگاه و تهیه وسایل تفریحات سالم برای استفاده اعضا.
- ۶- تدارک وسایل بهداشتی و درمانی اعضا.
- ۷- خرید مصنوعات و کارهای دستی اعضا از طرف شرکت و فروش آن.
- ماده ۸۸- شرکت‌های تعاونی آموزشگاههایی که سن دانش آموزان آنها کمتر از سن قانونی است با راهنمایی و هدایت مربیان و معلمان تشکیل می‌شود.
- تبصره ۱- آئین نامه شرکت‌های تعاونی مذکور در مواد ۸۷ و ۸۸ از طرف وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و علوم و آموزش عالی تنظیم و پس از تصویب شورای عالی هماهنگی تعاونی‌های کشور به مورد اجرا گذارده می‌شود.
- تبصره ۲ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴)- ثبت شرکت‌های تعاونی آموزشگاهها و هر گونه تغییر در اساسنامه و همچنین نحوه انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و مدیر عامل و تقسیم مازاد برگشتی از شمول مقررات این قانون مستثنی بوده و مشمول مقررات آئین نامه مذکور در تبصره ۱ این ماده خواهد بود.
- ماده ۸۹ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- هر شرکت تعاونی آموزشی، حسابی در نزدیکترین شعبه یا نمایندگی بانک تعاون کشاورزی ایران و در صورت وجود نداشتن شعبه یا نمایندگی این بانک در محل در نزدیک ترین بانک دولتی باز خواهد کرد و کلیه عملیات مالی شرکت و دریافت و پرداخت سپرده‌های اعضا باید به وسیله آن بانک انجام شود.

فصل پانزدهم: شرکت‌های تعاونی کار

- ماده ۹۰- شرکت تعاونی کار شرکتی است که به منظور تولید کالا یا انجام خدمات با عضویت افرادی که نیروی کار خود را در اختیار شرکت می‌گذارند تشکیل می‌شود.
- ماده ۹۱- در شرکت‌های تعاونی کار، مازاد برگشتی از درآمد سالانه به تناسب ارزش محصول کار یا ساعات کار انجام شده به وسیله هر یک از اعضا تقسیم می‌شود.

فصل شانزدهم: شرکت‌های تعاونی صاحبان حرفه‌ها و صنایع دستی

- ماده ۹۲- شرکت تعاونی صاحبان حرفه‌ها و صنایع دستی برای تهیه مواد اولیه و وسایل مورد نیاز حرفه ای اعضا و یا ساخت و تغییر شکل کالای مربوط و عملیات تکمیلی صنایع مذکور و یا فروش آنها بین صاحبان حرفه‌ها و صنایع دستی تشکیل می‌شود.
- تبصره- صنعتگر دستی و یا صاحب حرفه ممکن است برای تهیه کالای مورد نظر از وسایل ماشینی کمکی نیز استفاده کند.

فصل هفدهم: شرکت های تعاونی صنایع کوچک و تهیه و توزیع^۱ و صاحبان مشاغل آزاد (عنوان فصل هفدهم: اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹)

ماده ۹۳- شرکت تعاونی صنایع کوچک با عضویت صاحبان صنایع یک گروه از صنعت برای تمام یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می شود:

- ۱- تهیه مواد اولیه مورد نیاز.
- ۲- ایجاد آزمایشگاه مواد اولیه یا محصولات ساخته شده.
- ۳- تولید وسایل و ابزار مورد احتیاج مشترک اعضاء.
- ۴- ایجاد گروه های تعمیراتی و نگهداری.
- ۵- تحقیق و برنامه ریزی های مشترک.
- ۶- تهیه وسایل توزیع و انجام خدمات بازاریابی.

ماده ۹۴ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹)- شرکت تعاونی تهیه و توزیع و یا صاحبان مشاغل آزاد با عضویت افراد یا واحدهای صنفی از یک صنف که هر یک مستقیماً مباشر واحد کسبی خود باشند و یا صاحبان مشاغل از یک گروه برای تمام یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می شود:

- ۱- تهیه وسایل و تدارک انواع خدمات وابسته به کسب یا شغل و ایجاد انبار و وسایل حمل و نقل به منظور بهبود وضع اقتصادی و فنی اعضاء شرکت و فعالیت های واحدهای عضو.
- ۲- انجام عملیات مقدماتی و یا تبدیل کالای مورد نظر.
- ۳- تهیه کالا به منظور توزیع آن بین اعضاء.

فصل هجدهم: ادغام

ماده ۹۵- هر شرکت تعاونی و یا اتحادیه تعاونی می تواند با توجه به مقررات این فصل با هر شرکت و یا اتحادیه تعاونی دیگر به شرطی که از یک نوع و دارای هدف ها و عملیات مشابه باشند ادغام شود.

ماده ۹۶ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق العاده هر دو شرکت یا اتحادیه همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد. نسخه ای از

۱- در اصلاحیه دوم " کسبه " به " تهیه و توزیع " تغییر یافته است.

مصوبات مجمع عمومی هر دو شرکت یا اتحادیه برای تمام اعضاء و بستانکاران هر دو شرکت یا اتحادیه، همچنین وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) فرستاده می شود و به ترتیب مذکور در ماده ۲۵ این قانون برای اطلاع عمومی آگهی می گردد.

تبصره (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - هر یک از بستانکاران می توانند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به شرکت یا اتحادیه بدهکار و وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) اعلام دارد.

ماده ۹۷ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - نسخه ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از تاریخ انعقاد مجمع عمومی فوق العاده هر یک از شرکت ها یا اتحادیه ها همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهی ها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه ای از آگهی ادغام که به شرح ماده ۹۶ منتشر شده است برای وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) ارسال شود.

ماده ۹۸ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - هر یک از اعضای شرکت ها یا اتحادیه‌ها در صورتی که با تصمیم ادغام مخالف باشد می تواند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتبا به شرکت یا اتحادیه مربوط، همچنین وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) اعلام دارد.

ماده ۹۹ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) با وصول تصمیم ادغام از هر دو شرکت یا اتحادیه همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهی ها و گزارش حسابرسان از وضع هر دو شرکت و یا اتحادیه، همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضای مخالف ادغام ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام هر دو شرکت یا اتحادیه اعلام خواهد داشت.

ماده ۱۰۰ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - در صورتی که وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) ادغام را تصویب نکند. تصمیم ادغام در هر دو شرکت یا اتحادیه منتفی است. موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهی‌ها در هر دو شرکت یا اتحادیه

پیش بینی شود. همچنین تعداد اعضای مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضای باقیمانده و سرمایه شرکت یا اتحادیه بعد از ادغام، کافی برای انجام هدف ها و برنامه های آن باشد.

ماده ۱۰۱- در صورت موافقت با ادغام، هیأت های مدیره شرکت ها یا اتحادیه های مربوط ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق العاده مشترک شرکت ها یا اتحادیه ها برای ادغام خواهند نمود.

ماده ۱۰۲ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- مجمع عمومی فوق العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه شرکت یا اتحادیه بعد از ادغام، همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان بر طبق آئین نامه اجرایی این قانون اقدام لازم به عمل خواهد آورد.

ماده ۱۰۳- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت تعاونی ها مستعفی گردند باید ظرف مهلت مقرر مخالفت خود را کتبا اعلام دارند. شرکت یا اتحادیه مربوط مکلف است بهای سهم آنها را حداکثر ظرف یک ماه نقدا پرداخت نماید.

ماده ۱۰۴ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- هیأت مدیره شرکت یا اتحادیه جدید مصوبات مجمع عمومی فوق العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای شرکت یا اتحادیه جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم این قانون مقرر است برای اطلاع وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) و انعکاس در دفاتر ثبت ارسال خواهد داشت.

ماده ۱۰۵- با انجام عمل ادغام، دارایی و بدهی شرکت یا اتحادیه جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی شرکت ها یا اتحادیه های قبل از ادغام پس از وضع مطالبات و سهامی که باز پرداخت شده است.

ماده ۱۰۶- ادغام شرکت ها و اتحادیه های تعاونی روستایی در شرکت ها و اتحادیه های تعاونی روستایی دیگر به موجب مقرراتی خواهد بود که بوسیله وزارت تعاون و امور روستاها تهیه و به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

فصل نوزدهم: مالیات شرکت های تعاونی

ماده ۱۰۷- از درآمد مشمول مالیات شرکت ها و اتحادیه های تعاونی با رعایت معافیت های مقرر در این قانون ۱۰ درصد به نام مالیات شرکت وصول می شود و نسبت به بقیه به ترتیب زیر عمل خواهد شد.

۱- نسبت به آن قسمت از درآمد که طبق تصمیم ارکان صلاحیتدار شرکت یا اتحادیه به عنوان سود سهام برای تقسیم بین اعضای شرکت تخصیص داده می‌شود پس از وضع مبلغی معادل شش درصد سرمایه منظور شده در آخرین ترازنامه شرکت به نرخ پانزده درصد.

۲- نسبت به آن قسمت از درآمد که طبق تصمیم ارکان صلاحیتدار شرکت یا اتحادیه به عنوان مازاد برگشتی برای تقسیم بین اعضای شرکت تخصیص داده می‌شود پس از وضع پنج هزار ریال در مورد هر عضو به نرخ پانزده درصد.

۳- نسبت به بقیه درآمد مشمول مالیات به نرخ بیست و پنج درصد.

تبصره ۱- معافیت موضوع بندهای ۱ و ۲ شامل سود سهام و مازاد برگشتی شرکت‌های تعاونی موضوع فصل هفدهم نخواهد بود.

تبصره ۲- وجوهی که شرکت‌های تعاونی کشاورزی بابت بهای محصول کشاورزی متعلق به اعضاء که به شرکت تحویل می‌شود. پرداخت می‌کنند اعم از این که به عنوان پیش پرداخت یا مازاد برگشتی باشد مشمول مالیات شرکت نخواهد بود. این وجوه در محاسبه درآمد مشمول مالیات کشاورزی عضو منظور خواهد شد.

تبصره ۳- مالیات مازاد برگشتی و سود سهام اتحادیه‌ها به عنوان علی الحساب مالیاتی شرکت‌های عضو وصول و موقع محاسبه مالیات شرکت، علی الحساب‌های پرداختی منظور و اضافه دریافتی مسترد خواهد شد.

ماده ۱۰۸- شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی از پرداخت حق تمبر سهام معافند.

ماده ۱۰۹- در شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی ذخایر موضوع بندهای ۱ و ۲ ماده ۱۵ این قانون که در دفاتر شرکت یا اتحادیه منظور شده است جزء هزینه محسوب می‌شود.

ماده ۱۱۰- شرکت‌های تعاونی مصرف کنندگان، مسکن، اعتبار، کشاورزی و روستایی، صیادان و کلیه اتحادیه‌های تعاونی از پرداخت ده درصد مالیات موضوع صدر ماده ۱۰۷ این قانون معافند.

ماده ۱۱۱- درآمد شرکت‌های تعاونی روستایی متشکل از افراد ساکن حوزه عمل شرکت که به امر کشاورزی مباشرت مستقیم دارند اعم از این که تحت سرپرستی وزارت تعاون و امور روستاها یا بانک عمران باشند، همچنین شرکت‌های تعاونی کارگری مصرف، مسکن و اعتبار و نیز اتحادیه‌های آنها همچنین شرکت‌های تعاونی صنایع دستی و صیادان

و آموزشگاهها و اتحادیه های آنها به طور کلی از پرداخت مالیات معاف می باشند^۱.
ماده ۱۱۲- معافیت درآمد کلیه فعالیت هایی که طبق قانون مالیات های مستقیم مشمول معافیت شناخته شده است شامل شرکت ها و اتحادیه های تعاونی که به همان فعالیت ها اشتغال داشته باشند نیز خواهد بود.

ماده ۱۱۳- شرکت ها و اتحادیه های تعاونی از پرداخت مالیات های اضافی موضوع مواد ۱۶۶ و ۱۶۷ قانون مالیات های مستقیم و اصلاحیه آن معاف می باشند.

ماده ۱۱۴- شرکت ها و اتحادیه های تعاونی اعتبار و شرکت های تعاونی مسکن از لحاظ مالیات بهره تابع مقررات ماده ۴۵ قانون مالیات های مستقیم مصوب اسفند ۱۳۴۵ خواهند بود.

ماده ۱۱۵- انتقالات قطعی و اجاره واحد های مسکونی از طرف شرکت های تعاونی مسکن به اعضای آنها مشمول مقررات مالیات بر درآمد املاک قانون مالیات های مستقیم نخواهد بود. لکن در موارد تشخیص علی الراس درآمد مشمول طبق مقررات بخش مزبور تعیین خواهد شد.

ماده ۱۱۶- در مورد رسیدگی به اختلاف مالیاتی شرکت های تعاونی، نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (و در مورد تعاونی های کارگری نماینده وزارت کار و امور اجتماعی) به جای نماینده موضوع بند (۳) ماده ۲۴۴ قانون مالیات های مستقیم در کمیسیون تشخیص شرکت می کند. کمیسیون مجاز است با توجه به اطلاعاتی که از مرجع قانونی مربوط کسب می کند و رسیدگی هایی که به عمل می آورد ضرایب مالیاتی مصوب را در مورد شرکت ها و اتحادیه های تعاونی تعدیل کند.

ماده ۱۱۷ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- در مورد رسیدگی به اختلافات مربوط به بقایای مالیاتی شرکت ها و اتحادیه های تعاونی، نماینده وزارت تعاون و امور روستاها و در مورد تعاونی های کارگری نماینده وزارت کار و امور اجتماعی به جای نماینده مذکور در بند پ ماده ۳۱۱ قانون مالیات های مستقیم در کمیسیون حل اختلاف شرکت می کند.

ماده ۱۱۸- کلیه مقررات مربوط به معافیت های مالیاتی راجع به شرکت های تعاونی از هر قبیل که در قانون مالیات های مستقیم مصوب اسفند ۱۳۴۵ و اصلاحیه آن منظور شده است ملغی می شود.

۱- به قانون استفساریه در خصوص تاثیر ماده ۱۷۳ قانون مالیات های مستقیم بر ماده ۱۱۱ قانون شرکتهای تعاونی مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۹ در همین مجموعه مراجعه شود.

فصل بیستم: زیان، انحلال و تصفیه شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی

ماده ۱۱۹- شرکت یا اتحادیه تعاونی می‌تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم تامین نماید و نمی‌تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم، درآمد سال‌های بعدی شرکت یا اتحادیه را تقسیم کند.

ماده ۱۲۰ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی در موارد زیر منحل می‌شود:

۱- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدور و یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده.

۲- اتمام برنامه‌ای که به موجب اساسنامه، شرکت برای انجام آن تاسیس شده است.

۳- تصمیم مجمع عمومی فوق‌العاده.

۴- عدم تطبیق عملیات شرکت یا اتحادیه با اساسنامه و مقررات قانونی و یا تعطیل و عدم فعالیت آن در مهلت‌هایی که وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت‌های تعاونی کارگری) مقرر می‌دارد.

تبصره (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - در صورتی که به علل مذکور در بندهای ۱ و ۳ شرکت یا اتحادیه فعالیتی نداشته باشد وزارت تعاون و امور روستاها یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت‌ها و اتحادیه‌های کارگری، به جانشینی مجمع عمومی فوق‌العاده درباره انحلال شرکت یا اتحادیه و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود.

این حکم در مواردی نیز که شرکت یا اتحادیه طبق تصمیم مجمع عمومی فوق‌العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده و یا این که هیأت تصفیه به تشخیص وزارت مذکور نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۱۲۱- در موارد مذکور در بند ۵ ماده ۱۲۰ وزارت تعاون و امور روستاها، پیشنهاد انحلال شرکت یا اتحادیه مربوط را به شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونی‌ها خواهد داد و تا اعلام نظر آن شورا، دارای کلیه اختیارات پیش‌بینی شده در مجمع عمومی عادی و فوق‌العاده برای جلوگیری از عملیات و فعالیت‌های خلاف قانون شرکت یا اتحادیه مربوط خواهد بود.

ماده ۱۲۲- شورای رسیدگی و داوری در اختلاف تعاونی‌ها مکلف است ظرف یک هفته

از تاریخ وصول پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها مراتب را به شرکت یا اتحادیه مورد نظر اعلام نماید تا در صورتیکه به نظر آن وزارت اعتراض داشته باشد دلایل خود را ظرف ۱۵ روز از تاریخ وصول اخطار شورا کتبا ارسال دارد.

ماده ۱۲۳- شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونی ها مکلف است رای خود را حداکثر ظرف دو ماه از تاریخ وصول پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها در مورد انحلال صادر نماید، آراء صادره قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۱۲۴- با ابلاغ تصمیم شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونی ها مبنی بر انحلال شرکت یا اتحادیه، وزارت تعاون و امور روستاها اقدام به انحلال آن و تعیین هیأت تصفیه کرده و درخواست لغو ثبت شرکت یا اتحادیه را از اداره ثبت خواهد کرد.

ماده ۱۲۵ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- در تصفیه شرکت یا اتحادیه پرداخت تعهدات از محل دارایی آنها با رعایت تقدم به شرح زیر است:

- ۱- پرداخت بدهی های شرکت یا اتحادیه.
- ۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان مبلغ اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره غیر قابل تقسیم شرکت بیشتر باشد.
- ۳- انتقال مانده تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم برای اقدامات مقرر طبق این قانون.

تبصره- تصفیه امور شرکت یا اتحادیه تعاونی در مواردی که در این قانون پیش بینی نشده است بر اساس مقررات قانون شرکت های سهامی انجام خواهد گرفت.

فصل بیست و یکم : مجازات ها

ماده ۱۲۶- هر یک از اعضاء هیأت مدیره و بازرسان و مدیر عامل در صورتی که با سوءنیت بر خلاف اصول مقرر در این قانون و اساسنامه های مصوب مرتکب عملی شود که موجب زیان شرکت گردد علاوه بر جبران زیان وارده به حبس تادیبی از سه ماه تا شش ماه محکوم خواهد شد.

ماده ۱۲۷- هر یک از اعضای هیأت مدیره و بازرسان و مدیر عامل به مجمع عمومی گزارش خلاف واقع بدهد به حبس تادیبی از سه ماه تا شش ماه یا جزای نقدی از ده هزار ریال تا یک صد هزار ریال و یا به هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

ماده ۱۲۸- هر یک از مدیران عامل یا اعضای هیأت مدیره یا بازرسان و یا کارکنان شرکت ها و اتحادیه های تعاونی که مرتکب خیانت در امانت در مورد وجوه و اموال شرکت یا

اتحادیه گردد به حداکثر مجازات مقرر در ماده ۲۴۱ قانون مجازات عمومی محکوم می‌شود. تبصره- رسیدگی به اتهام هر یک از کارکنان سازمانها و مؤسسات وابسته به دولت که بر حسب وظیفه سمت نظارت یا سرپرستی یا ارشاد یا مداخله در امور شرکت‌ها یا اتحادیه‌های تعاونی را دارند تابع قوانین و مقررات دیوان کیفر کارکنان دولت خواهد بود. ماده ۱۲۹ - حسابرسی که درباره نتیجه حسابرسی شرکت یا اتحادیه تعاونی گزارش خلاف واقع بدهند به حبس تأدیبی از شش ماه تا یکسال محکوم می‌شوند.

ماده ۱۳۰ - هر یک از اعضای شرکت‌های تعاونی که با عدم انجام تعهد در معامله با شرکتی که عضو آن است عامداً به شرکت خسارت وارد کند علاوه بر جبران خسارت به جزای نقدی از پنج هزار ریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهد شد. در مورد این ماده تعقیب با گذشت مدعی خصوصی موقوف می‌شود.

ماده ۱۳۱- وزارت تعاون و امور روستاها در تعقیب مجرمین و مطالبه خسارات ناشی از جرم‌های پیش بینی شده در این قانون در تمام مراحل رسیدگی از هزینه دادرسی معاف می‌باشد.

تبصره- رسیدگی به دعاوی مذکور خارج از نوبت به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۳۲- پس از صدور کیفرخواست در مورد جرایم مندرج در این قانون مراتب از طرف مراجع قضایی به شرکت یا اتحادیه مربوط اعلام می‌شود و در این صورت متهم از سمت خود در شرکت یا اتحادیه برکنار می‌گردد.

فصل بیست و دوم: وظایف وزارت تعاون و امور روستاها^۱ در مورد شرکت‌ها و سازمانهای تعاونی

ماده ۱۳۳- وزارت تعاون و امور روستاها برای ارشاد و نظارت و سرپرستی شرکت‌ها و سازمانهای تعاونی به تدریج و متناسب با امکانات خود عهده دار وظایف زیر است:

۱- با توجه به نسخ قانون مجازات عمومی، در حال حاضر جرم خیانت در امانت و کیفر آن در ماده ۶۷۴ قانون مجازات اسلامی (مصوب ۱۳۷۵) پیش بینی شده است.

۲- وزارت تعاون و امور روستاها با توجه به قانون تغییر نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مصوب ۱۳۵۶/۳/۲۵ در وزارت کشاورزی ادغام گردید. ضمناً به موجب ماده ۶۵ قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ و تبصره ۱ آن، وزارت تعاون تشکیل گردید و کلیه سازمان‌ها و اداراتی که در رابطه با بخش تعاونی در وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مختلف فعالیت می‌نمایند منحل و وظایف و اختیارات آنها به وزارت تعاون منتقل شده است.

- ۱- تربیت کارشناسان تعاونی و کمک مالی و فنی به تاسیس و اداره مراکز آموزش و تحقیقات تعاونی.
- ۲- تربیت و تعلیم نیروی انسانی مورد نیاز شرکت ها و سازمانهای تعاونی مانند مدیران عامل و حسابداران و حسابرسان.
- ۳- اجرای برنامه های ترویج و آموزش برای تفهیم و تعمیم اصول و روش های تعاونی.
- ۴- تحقیقات آماری و مطالعه درباره فعالیت تعاونی ها و اظهار نظر و اتخاذ تصمیم نهایی در زمینه اجرای طرح های اساسی تعاونی ها که به وسیله سایر سازمانهای دولتی و خصوصی تهیه می شود.
- ۵- اعمال کمک های فنی و اداری و مالی در موارد لازم به منظور اداره صحیح تعاونی ها.
- ۶- تهیه اساسنامه و آئین نامه های نمونه و فرمها و دفاتر مورد لزوم برای انواع شرکت ها و اتحادیه های تعاونی و همچنین کمک به تنظیم آئین نامه های استخدامی کارکنان موظف در شرکت ها و اتحادیه های تعاونی.
- ۷- جلوگیری از فعالیت شرکت ها و سازمانهایی که با به کار بردن نام تعاون عملیات آنها مخالف اصول تعاون و هدف هایی است که در این قانون تصریح شده است.
- ۸- تعیین خط مشی کلی در امور آموزشی و اداری و اعتباری سازمانهای تعاونی از طریق پیشنهاد به شورای عالی هماهنگی تعاونی های کشور (مندرج در فصل ۲۳ این قانون) و اجرای تصمیمات آن و هماهنگ کردن کلیه فعالیت های تعاونی کشور در رشته های تعاونی.
- ۹- نظارت بر اجرای این قانون و سایر قوانین موضوعه درباره عملیات و وظایف شرکت ها و اتحادیه های تعاونی.
- ۱۰- تشکیل تدریجی کنگره تعاونی های هر رشته در استانها و فرمانداری های کل به منظور کمک به تشکیل اتحادیه های نظارت و هماهنگی مناطق و اتحادیه های مرکزی. تبصره (اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹)- وزارت تعاون و امور روستاها عندالاجتضاء می تواند برای نظارت بر اداره امور شرکت ها و اتحادیه های تعاونی تهیه و توزیع در حدود مقررات پیش بینی شده در این قانون به اتاق اصناف پایتخت نمایندگی بدهد.

فصل بیست و سوم: تشکیلات و نظام تعاونی کشور

- ماده ۱۳۴- اتحادیه مرکزی هر یک از رشته های تعاونی نماینده آن رشته است که به شرح زیر تشکیل می شود:

- ۱- اتحادیه مرکزی تعاونی‌های کشاورزی و روستایی.
  - ۲- اتحادیه مرکزی تعاونی‌های مصرف.
  - ۳- اتحادیه مرکزی تعاونی‌های کار و پیشه.
- ماده ۱۳۵- تشکیلات تعاونی در کشور به شرح زیر خواهد بود.
- الف. در هر منطقه تعاونی:
- ۱- انواع شرکت‌های تعاونی و اتحادیه‌های مربوط به منظور توسعه عملیات اقتصادی.
  - ۲- اتحادیه نظارت و هماهنگی تعاونی‌های رشته‌های سه گانه.
  - ۳- اتحادیه‌های اعتباری موضوع فصل هفتم این قانون.
  - ۴- سازمان اداری وزارت تعاون و امور روستاها.
- ب. (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) تشکیلات تعاونی مرکزی:
- ۱- سازمان مرکزی تعاون.
  - ۲- سازمان مرکزی تعاون روستایی.
  - ۳- شورای عالی هماهنگی تعاونی‌های کشور.
  - ۴- شورای رسیدگی و داوری در اختلافات تعاونی‌ها.
  - ۵- بانک تعاون کشاورزی ایران.
  - ۶- اتحادیه مرکزی تعاونی‌های کار و پیشه.
  - ۷- اتحادیه مرکزی تعاونی‌های کشاورزی و روستایی.
  - ۸- اتحادیه مرکزی تعاونی‌های مصرف.
- ماده ۱۳۶ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- شورای عالی هماهنگی تعاونی‌های کشور که دبیرخانه و محل تشکیل جلسات آن در وزارت تعاون و امور روستاها خواهد بود، به ریاست وزیر تعاون و امور روستاها و با عضویت مقامات زیر تشکیل می‌گردد:
- ۱- رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرکزی تعاونی‌های کشاورزی و روستایی.
  - ۲- رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرکزی تعاونی‌های مصرف.
  - ۳- رئیس هیأت مدیره اتحادیه مرکزی تعاونی‌های کار و پیشه.
  - ۴- رئیس بانک تعاون کشاورزی ایران.
  - ۵- رئیس سازمان مرکزی تعاون.
  - ۶- رئیس کل بانک رفاه کارگران.
  - ۷- رئیس هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.

- ۸- نماینده وزارت کار و امور اجتماعی.
- ۹- یک نفر کارشناس تعاونی به انتخاب وزیر تعاون و امور روستاها.
- تبصره ۵- مادام که اتحادیه‌های مرکزی تعاونی ها تشکیل نشده است وزیر تعاون و امور روستاها قائم مقام آنها در جلسات شورا خواهد بود.
- ماده ۱۳۷- آئین نامه وظایف شورای عالی هماهنگی تعاونی های کشور از طرف دبیر شورا تهیه و پس از تصویب شورا به مورد اجرا گذاشته می شود.
- تبصره (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- رئیس سازمان مرکزی تعاون دبیر شورای عالی هماهنگی تعاونی های کشور خواهد بود.
- ماده ۱۳۸- شورای رسیدگی و داوری در اختلاف تعاونی ها با شرکت نماینده قضایی دادستان کل کشور، نماینده وزارت تعاون و امور روستاها، نماینده وزارت کار و امور اجتماعی، سه نفر کارشناس تعاونی به انتخاب وزیر تعاون و امور روستاها و نمایندگان اتحادیه‌های مرکزی تعاونی‌ها (پس از تشکیل) به منظور اعلام نظر در مواردی که در این قانون و آئین نامه اجرایی آن و یا اساسنامه شرکت‌ها و اتحادیه های تعاونی تصریح شده است تشکیل می شود.
- تبصره ۱ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- شورا برای هر دوره یک ساله رئیس و دبیر خود را از بین اعضاء انتخاب خواهد کرد.
- تبصره ۲ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- محل تشکیل جلسات شورا، وزارت تعاون و امور روستاها خواهد بود و آئین نامه وظایف آن توسط دبیرشورا تهیه و پس از تصویب شورا به مورد اجرا گذارده می شود.

فصل بیست چهارم : حسابرسی شرکت ها و اتحادیه‌های تعاونی

- ماده ۱۳۹- وزارت تعاون و امور روستاها به منظور نظارت و ارشاد تعاونی ها مجاز به حسابرسی های آنها می باشد و در عین حال می تواند طبق آئین نامه ای که تنظیم خواهد کرد اجازه حسابرسی شرکت‌ها و اتحادیه های تعاونی عضو اتحادیه نظارت و هماهنگی را برای دوره‌های معین به اتحادیه مذکور بدهد و یا این اجازه را برای ادوار بعدی تمدید کند.
- تبصره ۱- وزارت تعاون و امور روستاها با مشاهده نقص یا تخلفی در کار حسابرسی اتحادیه نظارت و هماهنگی مربوط می تواند در هر هنگام اجازه قبلی را لغو کند.

تبصره ۲- در مورد حسابرسی شرکت‌های تعاونی کارگری، وزارت تعاون و امور روستاها به وزارت کار و امور اجتماعی نمایندگی برای انجام این وظیفه خواهد داد تا طبق ضوابط مصوب شورای عالی هماهنگی تعاونی‌های کشور حسابرسی را انجام داده و نتیجه را به وزارت تعاون و امور روستاها اعلام دارد.

ماده ۱۴۰- شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی موظفند نسخه‌ای از ترازنامه هر سال یا دوره مالی و حساب سود و زیان دوره مربوط را حداکثر ظرف یک هفته پس از تنظیم به اتحادیه نظارت و هماهنگی مربوط و در صورتی که این اتحادیه تشکیل نشده باشد به اداره کل تعاون و امور روستاهای محل (یا اداره کار و امور اجتماعی در مورد شرکت‌های تعاونی کارگری) ارسال دارند.

ماده ۱۴۱- حسابرسی شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی طبق آئین نامه‌ای خواهد بود که از طرف وزارت تعاون و امور روستاها تنظیم و به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

فصل بیست و پنجم: مقررات مختلف

ماده ۱۴۲- شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی که قبل از تصویب این قانون به ثبت رسیده‌اند بنا به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها به تدریج وضع خود را با این قانون تطبیق خواهند داد.

ماده ۱۴۳- مطالبات شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی از اعضای خود جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۴۴- شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی از پرداخت حق‌الثبت و نصف تعرفه آگهی ثبت در روزنامه رسمی کشور معافند.

ماده ۱۴۵- وزارت تعاون و امور روستاها نمونه دفاتر مالی و حسابداری شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی را تهیه خواهد کرد که پس از تأیید وزارت دارایی به جای دفاتر قانونی مقرر در قانون تجارت در اختیار آنها قرار گیرد و دفاتر مذکور در حکم دفاتر قانونی خواهد بود.

ماده ۱۴۶ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- وزارت تعاون و امور روستاها در صورت ملاحظه تخلف در اداره امور شرکت‌ها یا اتحادیه‌های تعاونی و یا در مواردی که یک یا چند نفر از اعضای هیأت مدیره یا مدیر عامل یا بازرسان قادر به انجام وظایف خود نباشند با استفاده از کلیه اختیارات پیش‌بینی شده برای مجمع عمومی عادی و فوق‌العاده

شرکت یا اتحادیه مربوط می تواند شرکت یا اتحادیه مذکور را منحل کند یا اعضای مزبور را بر کنار و جانشین آنان را در درجه اول از بین اعضاء و در غیر این صورت به طور موقت تا تشکیل مجمع عمومی از اشخاص صاحب صلاحیت دیگر تعیین نماید.

در مورد شرکت ها و اتحادیه های تعاونی کارگری، «موضوع تبصره ماده ۱۸ و ماده ۹۰ این قانون» نسبت به تعیین هیأت مدیره و مدیر عامل و بازرسان با نظر وزارت کار و امور اجتماعی اقدام خواهد شد.

ماده ۱۴۷- سازمان تعاون مصرف کادر نیروهای مسلح از شمول این قانون مستثنی است و وظایفی را که بر عهده دارد مستقلاً طبق مقررات و اساسنامه و آیین نامه های مخصوص به خود انجام خواهد داد.

ماده ۱۴۸- کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون ملغی است و در قوانین بعدی نیز نسخ یا اصلاح مواد و مقررات این قانون باید صریحاً قید شود.

ماده ۱۴۹- این قانون به مدت پنج سال به صورت آزمایشی اجرا خواهد شد و هر گاه در این مدت وزارت تعاون و امور روستاها با توجه به نتایج تحقیقات انجام شده بوسیله مرکز تحقیقات روستایی این وزارت (موضوع ماده ۱۵ قانون تشکیل شرکت های سهامی زراعی) که از این پس مرکز تحقیقات وزارت تعاون و امور روستاها نامیده خواهد شد تغییرات و اصلاحاتی را در این قانون لازم تشخیص دهد جهت تصویب به کمیسیون های تعاون و امور روستاهای مجلسین تقدیم می نماید و این تغییرات و اصلاحات پس از تصویب قابل اجرا است.

دولت مکلف است در پایان مدت پنج سال، لایحه نهایی را جهت تصویب مجلسین تقدیم نماید، مادام که لایحه نهایی به تصویب نرسیده مقررات این قانون و مصوبات کمیسیون های مذکور لازم الاجرا خواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر یکصد و چهل و نه ماده و چهل و یک تبصره پس از تصویب مجلس سنا در تاریخ روز چهارشنبه پنجم خرداد ماه ۱۳۵۰ در جلسه روز یکشنبه شانزدهم خرداد ماه یک هزار و سیصد و پنجاه به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ با اصلاحات بعدی)

فصل اول : اهداف و ضوابط کلی بخش تعاونی

- ماده ۱- اهداف بخش تعاونی عبارت است از :
- ۱- ایجاد و تامین شرایط و امکانات کار برای همه به منظور رسیدن به اشتغال کامل.
  - ۲- قرار دادن وسایل کار در اختیار کسانی که قادر به کارند ولی وسایل کار ندارند.
  - ۳- پیشگیری از تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروههای خاص جهت تحقق عدالت اجتماعی.
  - ۴- جلوگیری از کارفرمای مطلق شدن دولت.
  - ۵- قراردادن مدیریت و سرمایه و منافع حاصله در اختیار نیروی کار و تشویق بهره برداری مستقیم از حاصل کار خود.
  - ۶- پیشگیری از انحصار، احتکار، تورم و اضرار به غیر.
  - ۷- توسعه و تحکیم مشارکت و تعاون عمومی بین همه مردم.
- تبصره - اهداف مذکور در این ماده باید با رعایت ضرورت های حاکم بر برنامه ریزی عمومی اقتصاد کشور در هریک از مراحل رشد عملی شود.
- ماده ۲- شرکت‌هایی که با رعایت مقررات این قانون تشکیل و به ثبت برسند، تعاونی شناخته می شوند.
- ماده ۳- دولت موظف است با رعایت این قانون و در حد مقررات به گونه ای که زمینه اداره یا دخالت در اداره تعاونی‌ها یا کارفرمای مطلق شدن دولت فراهم نیاید با بخش تعاونی همکاری نموده و امکانات و تسهیلات لازم را با هماهنگی وزارت تعاون در اختیار آنها قرار دهد.

ماده ۴- دولت و کلیه سازمانهای وابسته موظفند در اجرای طرح ها و پروژه های خود در شرایط مساوی اولویت را به بخش تعاونی بدهند.

ماده ۵- اساسنامه هریک از تعاونی ها باید با رعایت مقررات این قانون شامل نکات زیر باشد:

نام با قید کلمه تعاونی، هدف، موضوع، نوع، حوزه عملیات، مدت، مرکز اصلی عملیات و نشانی، میزان سرمایه، مقررات مربوط به عضو، ارکان، مقررات مالی و کار، انحلال و تصفیه.

تبصره - تابعیت تعاونی ها باید ایرانی باشد.

ماده ۶- حداقل و حداکثر تعداد عضو در تعاونی ها به نسبت سرمایه و فرصت اشتغال و نوع فعالیت و رعایت اصل عدم تمرکز و تداول ثروت به وسیله آئین نامه ای تعیین می شود که به تصویب وزارت تعاون می رسد ولی در هر صورت تعداد اعضاء نباید کمتر از ۷ نفر باشد.

ماده ۷- شرکت ها و اتحادیه های تعاونی دارای شخصیت حقوقی مستقل می باشند.

فصل دوم: عضو

ماده ۸- عضو در شرکت های تعاونی شخصی است حقیقی یا حقوقی غیر دولتی^۱ که واجد شرایط مندرج در این قانون بوده و ملتزم به اهداف بخش تعاونی و اساسنامه قانونی آن تعاونی باشد.

تبصره ۱- در تعاونی های اشتغال زا کمک های دولتی به نسبت اعضای شاغل در آن تعاونی واگذار می شود.^۲

تبصره ۲- در تعاونی های چند منظوره ای، در صورتی که عضویت برای همه آزاد باشد، داشتن عضو غیر شاغل مجاز است، اما هیأت مدیره و مدیرعامل باید از میان اعضای شاغل انتخاب گردد.

ماده ۹- شرایط عضویت در تعاونی ها عبارت است از:

۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۱- عبارت " حقوق غیر دولتی " به موجب بند یک ماده یک قانون اصلاح قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران به ماده ۸ اضافه شده است.

۲- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

- ۲- عدم ممنوعیت قانونی و حجر^۱.
- ۳- خرید حداقل سهام مقرر در اساسنامه^۲.
- ۴- درخواست کتبی عضویت و تعهد رعایت مقررات اساسنامه تعاونی.
- ۵- عدم عضویت در تعاونی مشابه.
- ماده ۱۰- اعضاء در کلیه امور تعاونی طبق اساسنامه حق نظارت دارند.
- ماده ۱۱- کلیه اعضاء مکلفند به وظایف و مسئولیت‌هایی که در حدود قوانین و مقررات تعهد کرده‌اند، عمل کنند.
- ماده ۱۲- خروج عضو از تعاونی اختیاری است و نمی‌توان آن را منع کرد.
- تبصره ۱- اعضاء متخصص تعاونی‌های تولید حداقل شش ماه قبل از استعفا باید مراتب را کتباً به اطلاع تعاونی برسانند.
- تبصره ۲- در صورتی که خروج عضو موجب ضرری برای تعاونی باشد وی ملزم به جبران است.
- ماده ۱۳- در موارد زیر عضو از تعاونی اخراج می‌شود:
  - ۱- از دست دادن هر یک از شرایط عضویت مقرر در این قانون.
  - ۲- عدم رعایت مقررات اساسنامه و سایر تعهدات قانونی پس از دو اخطار کتبی توسط هیأت مدیره به فاصله ۱۵ روز و گذشتن ۱۵ روز از تاریخ اخطار دوم با تصویب مجمع عمومی عادی^۳.
  - ۳- ارتکاب اعمالی که موجب زیان مادی تعاونی شود و او نتواند ظرف مدت یک سال آن را جبران نماید یا اعمالی که به حیثیت و اعتبار تعاونی لطمه وارد کند یا با تعاونی رقابتی ناسالم بنماید.
- تبصره - تشخیص موارد فوق بنا به پیشنهاد هر یک از هیأت مدیره یا بازرسان^۴ و تصویب مجمع عمومی خواهد بود.
- ماده ۱۴- در صورت فوت عضو، ورثه وی که واجد شرایط و ملتزم به رعایت مقررات

۱- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

۲- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

۳- به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی، عبارت "مجمع عمومی فوق العاده" به عبارت "مجمع عمومی عادی" تغییر یافت.

۴- عبارت "هیأت مدیره یا بازرسان" در اجرای بند دو ماده ۳ قانون اصلاح بخش تعاونی، جایگزین عبارت "مدیران" شده است.

تعاونی باشند، عضو تعاونی شناخته شده و در صورت تعدد بایستی ما به التفاوت و افزایش سهم ناشی از تعدد خود را به تعاونی بپردازند. اما اگر کتباً اعلام نمایند که مایل به ادامه عضویت در تعاونی نیستند و یا هیچ کدام واجد شرایط نباشند، عضویت لغو می گردد.

تبصره - اگر تعداد ورثه بیش از ظرفیت تعاونی باشد، یک یا چند نفر به تعداد مورد نیاز تعاونی با توافق سایر وراث عضو تعاونی شناخته می شوند.

ماده ۱۵ - در صورت لغو عضویت به سبب فوت، استعفاء، انحلال و اخراج، سهم و کلیه حقوق و مطالبات عضو برابر مقررات اساسنامه و قرارداد منعقد شده محاسبه و به دیون تعاونی تبدیل می شود که پس از کسر بدهی وی به تعاونی، به او یا ورثه اش حداکثر ظرف مدت سه ماه پرداخت خواهد شد.^۱

تبصره - در صورتی که ورثه تقاضا نماید که سهم عضو متوفی از عین اموال تعاونی پرداخت شود و تراضی یا مصالحه ممکن نباشد چنانچه عین قابل واگذاری بوده و موجب اخلال و ضرر فاحش به اعضاء و تعاونی نگردد آن قسمت از مطالبات تسلیم ورثه می گردد.

فصل سوم: سرمایه

ماده ۱۶ - سرمایه تعاونی اموال و دارایی هایی است که برای تأسیس تعاونی یا افزایش سرمایه قبلی در اختیار آن قرار می گیرد.

ماده ۱۷ - شرکت های تعاونی شرکت هایی است که تمام یا حداقل ۵۱ درصد سرمایه به وسیله اعضاء در اختیار شرکت تعاونی قرار می گیرد و وزارتخانه ها، سازمان ها، شرکت های دولتی و وابسته به دولت و تحت پوشش دولت، بانک ها، شهرداری ها، شوراهای اسلامی کشوری، بنیاد مستضعفان و سایر نهادهای عمومی می توانند جهت اجرای بند ۲ اصل ۴۳ از راه وام بدون بهره یا هر راه مشروع دیگر از قبیل مشارکت، مضاربه، مزارعه، مساقات، اجاره، اجاره به شرط تملیک، بیع شرط، فروش اقساطی، صلح، اقدام به کمک در تأمین یا افزایش سرمایه شرکت های تعاونی نمایند بدون آن که عضو باشند.^۲

۱- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۰۵ مجلس شورای اسلامی.

۲- به موجب ماده ۱۰ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، کلیه شرکتها و اتحادیه های تعاونی مجازند در بدو تأسیس یا هنگام افزایش سرمایه تا سقف چهل و نه درصد (۴۹٪) سهام خود را با امکان اعمال رای تا سی و پنج درصد (۳۵٪) کل آراء و تصدی کرسی های هیأت مدیره به همین

تبصره - در مواردی که دستگاه‌های دولتی در تأسیس شرکت‌های تعاونی شریک می‌شوند ظرف مدتی که با موافقت طرفین در ضمن عقد شرکت تعیین خواهد شد سهم سرمایه‌گذاری دولت بتدریج بازپرداخت و صد درصد سرمایه به تعاونی تعلق خواهد گرفت. ماده ۱۸ - دولت می‌تواند با رعایت اصول چهل و سوم و چهل و چهارم قانون اساسی، واحدهای صنعتی یا کشاورزی یا خدماتی و امثال آن را که از اموال عمومی است و در اختیار دارد در اختیار شرکت‌های تعاونی به صورت زیر قرار دهد:

۱- واحدهای مذکور را به صورت حبس موقت یا مادام که تعاونی به صورت قانونی وجود داشته باشد، در اختیار تعاونی قرار دهد و تعاونی مالک منافع آن باشد.

۲- در صورتی که واحدهای مذکور کارکنان واجد شرایط داشته باشند، در عضویت آن تعاونی اولویت خواهند داشت.

۳- دولت می‌تواند طبق قرارداد بابت استهلاك یا بازسازی یا نگهداری یا توسعه واحد مزبور سالانه مبلغی نقد و یا کالا دریافت نماید.

۴- دولت می‌تواند در واگذاری واحدهای فوق و سایر امکانات، مقرراتی به عنوان شرایط الزامی در رعایت سیاست‌های دولت در قیمت‌گذاری و برنامه ریزی تولید و توزیع و تأمین منافع عمومی، تعیین نماید.

ماده ۱۹- در استفاده از وام و کمک‌های مالی دولتی، اولویت با تعاونی‌هایی است که از بانک‌ها طبق قانون عملیات بانکی بدون بهره وام دریافت نکرده باشند.

ماده ۲۰- سهم اعضاء در تأمین سرمایه شرکت‌های تعاونی برابر است مگر مجمع عمومی تصویب نماید که اعضاء سهم بیشتری تأدیه نمایند که در این صورت حداقل و حداکثر سهم‌ها باید در حدودی باشد که وزارت تعاون متناسب با نوع و تعداد اعضاء تعاونی‌ها تعیین می‌نماید.

ماده ۲۱- هر تعاونی وقتی ثبت و تشکیل می‌شود که حداقل یک سوم (۱/۳) سرمایه آن تأدیه و در صورتی که به صورت نقدی و جنسی باشد تقویم و تسلیم شده باشد.

تبصره - اعضاء تعاونی مکلف‌اند مبلغ پرداخت نشده سهم خود را ظرف مدت مقرر در اساسنامه تأدیه نمایند.

نسبت به شرط عدم نقض حاکمیت اعضاء و رعایت سقف معین برای سهم و رای هر سهامدار غیر عضو که در اساسنامه معین خواهد شد به اشخاص حقیقی یا حقوقی غیر عضو واگذار نمایند. فروش به اشخاص غیر ایرانی باید با رعایت مقررات حاکم بر سرمایه‌گذاری خارجی باشد.

ماده ۲۲- عضو یا اعضای تعاونی می توانند با رعایت مقررات این قانون سهم خود را به سایر اعضا و یا افراد جدید واجد شرایط واگذار نمایند.

ماده ۲۳- مسئولیت مالی اعضا در شرکت های تعاونی محدود به میزان سهم آنان می باشد مگر آن که در قرارداد ترتیب دیگری شرط شده باشد.

تبصره ۵- مسئولیت دستگاه های عمومی تأمین کننده سرمایه تعاونی ها، به میزان سرمایه متعلق به آنان می باشد، مگر آن که در قرارداد ترتیب دیگری شرط شده باشد.

ماده ۲۴- دولت موظف است جهت تحقق اهداف مندرج در اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی و افزایش سهم بخش تعاون در اقتصاد ملی با رعایت ضرورت ها و در قالب برنامه رشد و توسعه اقتصادی اجتماعی کشور شرایط وامکانات لازم را برای گسترش کمی و کیفی تعاونی ها به گونه ای که این بخش، نقش مؤثر در رشد و توسعه اقتصادی ایفا نماید، فراهم آورد.^۱

تبصره ۱- به منظور فوق، دولت می تواند با استفاده از منابع بودجه ای یا منابع بانکی با تضمین دولت، وام بدون بهره در اختیار تعاونی قرار دهد و اموال منقول یا غیر منقول و وسایل و امکانات لازم را به قیمت عادلانه به طور نقد و یا اقساط برای تشکیل و تقویت تعاونی ها به آنها بفروشد و یا به آنها اجاره دهد و یا اقدام به عقد اجاره به شرط تملیک بنماید و یا سهام شرکت ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و بانک ها و مصادره و ملی شده را به تعاونی ها منتقل نماید.

تبصره ۲- بانک ها موظف اند جهت سرمایه گذاری و یا افزایش سرمایه تعاونی ها و یا تقویت آنها وام و سایر تسهیلات اعطایی را در اختیار آنان قرار دهند و می توانند قرارداد نمایند که سرمایه هایی که از محل وام و سایر تسهیلات اعطایی تأمین می شود و به عنوان ضمانت و یا وثیقه و یا رهن در نزد بانک باشد و یا در صورتی که تعاونی قادر به باز پرداخت وام نباشد بانک مطالبات خود را از طریق فروش اموال تعاونی تسویه نماید که در خرید این گونه اموال تعاونی های دیگر اولویت دارند.

فصل چهارم: حساب سود و زیان و تقسیم سود و سایر مقررات مالی

ماده ۲۵- سود خالص شرکت ها و اتحادیه های تعاونی در هر سال مالی به ترتیب زیر تقسیم می شود:

۱- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۰۵ مجلس شورای اسلامی.

- ۱- از حداقل پنج درصد (۵٪) به بالا با تصویب مجمع عمومی عادی^۱ به عنوان ذخیره تعاونی به حساب ذخیره قانونی منظور می‌شود.
- تبصره ۱- ذخیره قانونی تا زمانی که مبلغ کل ذخیره حاصل از درآمدهای مذکور به میزان یک چهارم معدل سرمایه سه سال اخیر شرکت نرسیده باشد الزامی است.
- تبصره ۲- تعاونی‌ها می‌توانند تا حداکثر یک دوم ذخیره قانونی را جهت افزایش سرمایه خود به کار ببرند.
- ۲- حداکثر پنج درصد از سود خالص به عنوان اندوخته احتیاطی به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی عادی^۲ به حساب مربوط منظور می‌گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی عادی^۳ است.
- ۳- چهار درصد از سود خالص به عنوان حق تعاون و آموزش به صندوق تعاون واریز می‌گردد.
- ۴- درصدی از سود جهت پاداش به اعضاء، کارکنان، مدیران و بازرسان به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی عادی^۴ تخصیص داده می‌شود.
- ۵- پس از کسر وجوه فوق، باقیمانده سود خالص به ترتیبی که در اساسنامه و شرایط ضمن عقد پذیرفته می‌شود، تقسیم می‌گردد.

فصل پنجم: تعاونی‌های تولید و توزیع

- ماده ۲۶- تعاونی‌های تولید شامل تعاونی‌هایی است که در امور مربوط به کشاورزی، دامداری، دامپروری، پرورش و صید ماهی، شیلات، صنعت، معدن، عمران شهری و روستایی و عشایری و نظایر اینها فعالیت می‌نمایند.
- تبصره - تعاونی‌های تولید در کلیه اولویت‌ها و حمایت‌های مربوط به تعاونی‌ها حق تقدم دارند.
- ماده ۲۷- تعاونی‌های توزیع عبارتند از تعاونی‌هایی که نیاز مشاغل تولیدی و یا مصرف‌کنندگان عضو خود را در چارچوب مصالح عمومی و به منظور کاهش هزینه‌ها و قیمت‌ها تأمین می‌نمایند.

۱- به موجب ماده ۶ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی، کلمه "عادی" به عبارت "مجمع عمومی" اضافه شده است.
۲- به موجب ماده ۶ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی، کلمه "عادی" به عبارت "مجمع عمومی" اضافه شده است.
۳- به موجب ماده ۶ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی، کلمه "عادی" به عبارت "مجمع عمومی" اضافه شده است.
۴- به موجب ماده ۶ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی، کلمه "عادی" به عبارت "مجمع عمومی" اضافه شده است.

تبصره - تعاونی‌های توزیع مربوط به تأمین کالا و مسکن و سایر نیازمندی‌های روستاییان و عشایر و کارگران و کارمندان از نظر گرفتن سهمیه کالا و حمایت‌های دولتی و بانکی و سایر حمایت‌های مربوط به امور تهیه و توزیع اولویت دارند.

ماده ۲۸- شرکت‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و تعاونی‌ها موظف‌اند در معاملات خود به تعاونی‌ها اولویت دهند.

تبصره - تعاونی‌های موضوع این قانون با رعایت قوانین و مقررات می‌توانند به امر صادرات و واردات در موضوع فعالیت خود بپردازند.

فصل ششم: ارکان تعاونی‌ها

ماده ۲۹- شرکت‌های تعاونی برای اداره امور خود دارای ارکان زیر می‌باشند:

۱- مجمع عمومی. ۲- هیأت مدیره. ۳- بازرس یا بازرسان.^۱

بخش اول: مجمع عمومی

ماده ۳۰- مجمع عمومی که بر اساس این قانون بالاترین مرجع اتخاذ تصمیم و نظارت در امور شرکت‌های تعاونی می‌باشد، از اجتماع اعضای تعاونی یا نمایندگان تام‌الاختیار آنها به صورت عادی و فوق‌العاده تشکیل می‌شود و هر عضو بدون در نظر گرفتن میزان سهم، فقط دارای یک رأی است.

تبصره ۱- در شرکت‌های تعاونی هر یک از دستگاهها و شرکت‌های دولتی، بانک‌ها، شوراهای اسلامی کشوری و سازمانهای عمومی که در تعاونی مشارکت یا سرمایه‌گذاری کرده‌اند، می‌توانند نماینده‌ای برای نظارت و بازرسی در تعاونی و شرکت در جلسات مجمع عمومی و هیأت مدیره به عنوان ناظر داشته باشند.

تبصره ۲- انحلال، ادغام یا تغییر موادی از اساسنامه تعاونی که مغایر شروط و قرارداد‌های منعقد شده با منابع تأمین کننده اعتبار و کمک مالی و امکانات مختلف و سرمایه‌گذاری و مشارکت باشد، موکول به موافقت مراجع مذکور خواهد بود.

ماده ۳۱- هیأت^۲ مؤسس عبارت است از عده‌ای از افراد واجد شرایط عضویت در تعاونی مربوط که اقدام به تأسیس تعاونی می‌نمایند.

۱- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

۲- به موجب مواد ۸ و ۹ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی، عبارت "مجمع مؤسس" در مواد ۳۱ و ۳۲ قانون، به عبارت "هیأت مؤسس" تغییر یافت.

ماده ۳۲ - وظایف هیأت^۱ مؤسس عبارت است از :

۱- تهیه و پیشنهاد اساسنامه طبق قانون و مقررات.

۲- دعوت به عضویت افراد واجد شرایط.

۳- تشکیل اولین مجمع عمومی عادی^۲ جهت تصویب و ثبت اساسنامه و تعیین هیأت مدیره و سایر وظایف مجمع عمومی عادی^۳.

تبصره ۱- پس از تشکیل اولین جلسه مجمع عمومی عادی^۴ و تعیین هیأت مدیره، وظایف هیأت مؤسس خاتمه می‌یابد.

تبصره ۲- اعضای که با مصوبه اولین جلسه مجمع عمومی عادی در مورد اساسنامه موافقت نداشته باشند، می‌توانند در همان جلسه تقاضای عضویت خود را پس بگیرند.

تبصره ۳- تصویب اساسنامه تعاونی با حداقل دوسوم اعضای اولین مجمع عمومی عادی می‌باشد.

ماده ۳۳ - مجمع عمومی عادی، حداقل سالی یک بار پس از پایان سال مالی جهت انجام وظایف قانونی خود تشکیل می‌شود. در موارد ضروری در هر موقع سال می‌توان مجمع عمومی عادی را به صورت فوق العاده تشکیل داد.^۵

تبصره ۱ - جلسات مجمع عمومی عادی در نوبت اول با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می‌یابد و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور در نوبت دوم با حضور هر تعداد اعضاء رسمی خواهد بود.

تبصره ۲ - مجامع عمومی شرکت‌های تعاونی فرا استانی و یا شرکت‌هایی که تعداد اعضای آنها افزون بر پانصد عضو بوده و در مناطق مختلف کشور پراکنده می‌باشند می‌تواند به صورت دو مرحله‌ای برگزار گردد.

در مرحله اول نماینده یا نمایندگان اعضای تعاونی در حوزه‌های مختلف فعالیت شرکت تعیین و در مرحله دوم، مجمع عمومی با حضور نمایندگان منتخب اعضاء تشکیل خواهد شد.

۱- به موجب مواد ۸ و ۹ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی، عبارت " مجمع مؤسس " در مواد ۳۱ و ۳۲ قانون، به عبارت " هیأت مؤسس " تغییر یافت.

۲- به موجب ماده ۹ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی، قید " عادی " به عبارت " مجمع عمومی " اضافه گردیده است.

۳- به موجب ماده ۹ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی، قید " عادی " به عبارت " مجمع عمومی " اضافه گردیده است.

۴- به موجب ماده ۹ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی، قید " عادی " به عبارت " مجمع عمومی " اضافه گردیده است.

۵- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۰۵ مجلس شورای اسلامی.

چگونگی انتخاب نماینده یا نمایندگان در مرحله اول و حدود اختیارات و نحوه اعمال رأی آنها در مرحله دوم مجمع عمومی بر اساس دستورالعملی خواهد بود که از سوی وزارت تعاون ابلاغ می گردد.

تبصره ۳- نحوه تشکیل مجمع عمومی مطابق با آئین نامه ای خواهد بود که توسط وزارت تعاون تهیه می شود. در صورتی که هیأت مدیره ای در موعد مقرر به تشکیل مجمع عمومی عادی یا فوق العاده مبادرت نکند وزارت تعاون راساً نسبت به برگزاری مجمع عمومی اقدام خواهد نمود.

تبصره ۴- تشکیل جلسات و تصمیمات مجامع عمومی تعاونی هایی که دارای بیش از یک صد نفر عضو می باشد، الزاماً از طریق روزنامه های کثیرالانتشاری که در مجمع عمومی تعیین گردیده است به اطلاع اعضاء خواهد رسید.^۱

ماده ۳۴- وظایف و اختیارات مجمع عمومی عادی به شرح زیر است :

- ۱- انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان.^۲
- ۲- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترانزنامه و حساب سود و زیان و سایر گزارش های مالی هیأت مدیره پس از قرائت گزارش بازرس یا بازرسان.^۳
- ۳- تعیین خط مشی و برنامه تعاونی و تصویب بودجه جاری و سرمایه گذاری و اعتبارات و وام های درخواستی و سایر عملیات مالی به پیشنهاد هیأت مدیره.
- ۴- اتخاذ تصمیم نسبت به افزایش و یا کاهش سرمایه در حدود قوانین و مقررات.
- ۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود و مازاد درآمد و تقسیم آن طبق اساسنامه.

۶- تصویب مقررات و دستورالعمل های داخلی تعاونی.

۷- سایر وظایفی که قوانین و مقررات برعهده مجمع عمومی قرار می دهد.

۸- تعیین روزنامه کثیرالانتشار برای درج آگهی های شرکت.^۴

۹- اتخاذ تصمیم در مورد عضویت شرکت تعاونی در شرکت ها و اتحادیه ها و اتاق های تعاون و میزان سهام و یا حق عضویت سالانه پرداختی بر اساس موازین مقرر در این قانون.^۵

۱- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

۲- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

۳- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

۴- الحاقی به موجب ماده ۱۱ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی.

۵- الحاقی به موجب ماده ۱۱ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی.

ماده ۳۵- مجمع عمومی فوق العاده به منظور تغییر مواد در اساسنامه (در حدود این قانون)، تصمیم‌گیری نسبت به عزل یا قبول استعفای هیأت مدیره و انحلال یا ادغام تعاونی تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- مجمع عمومی فوق العاده بنا به تقاضای کتبی حداقل یک سوم اعضای تعاونی و یا اکثریت مطلق اعضای هیأت مدیره و یا بازرسان یا بازرسان با حضور حداقل دوسوم اعضای کل مجمع تشکیل می‌شود. در صورتی که بار اول با دوسوم اعضای تشکیل نشود، بار دوم با نصف بعلاوه یک رسمیت خواهد داشت و در نوبت سوم با هر تعداد شرکت‌کننده رسمیت خواهد یافت.^۱

تبصره ۲- در صورتی که هیأت مدیره ظرف مدت حداکثر یک ماه نسبت به تشکیل مجمع عمومی فوق العاده اقدام ننماید، وزارت تعاون نسبت به تشکیل مجمع عمومی اقدام می‌نماید.

بخش دوم: هیأت مدیره

ماده ۳۶- اداره امور تعاونی طبق اساسنامه بر عهده هیأت مدیره‌ای مرکب از حداقل ۳ نفر و حداکثر ۷ نفر عضو اصلی و تا یک سوم اعضای اصلی علی‌البدل می‌باشند که از بین اعضای برای مدت ۳ سال و با رأی مخفی انتخاب می‌گردند. اخذ رأی برای انتخاب اعضای اصلی در یک نوبت به عمل می‌آید. حائزین اکثریت بعد از اعضای اصلی به ترتیب اعضای علی‌البدل شناخته می‌شوند و انتخاب مجدد هر یک از اعضای اصلی و علی‌البدل هیأت مدیره حداکثر برای ۲ نوبت متوالی بلامانع است.

تبصره ۱- افرادی که موفق به کسب دوسوم آرای کل اعضای شرکت تعاونی مزبور شوند، از مقررات ممنوعیت بیش از دو نوبت مندرج در ماده مستثنی خواهند بود.

تبصره ۲- انتخاب اعضای اصلی و علی‌البدل هیأت مدیره با اکثریت نسبی آرای مجمع عمومی می‌باشد.

تبصره ۳- هیأت مدیره در اولین جلسه از میان خود یک نفر را به عنوان رئیس هیأت مدیره و یک نفر را به عنوان نایب رئیس و یک یا دو نفر را به عنوان منشی انتخاب می‌کند.

۱- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۰۵ مجلس شورای اسلامی.

تبصره ۴- در صورت استعفاء، فوت، ممنوعیت قانونی و یا غیبت غیر موجه مکرر (به نحوی که در اساسنامه تعیین می شود) اعضای هیأت مدیره، یکی از اعضای علی البدل به ترتیب آرای بیشتر برای بقیه مدت مقرر به جانشینی وی در جلسات هیأت مدیره شرکت می نماید.

تبصره ۵- اعضای هیأت مدیره می توانند با تصویب مجمع عمومی حقوق و مزایا دریافت نمایند. در صورتی که عضو هیأت مدیره از محل دیگری حقوق می گیرد در تعاونی مربوط صرفاً پاداش دریافت خواهد کرد. حداقل و حداکثر حقوق و مزایای هیأت مدیره و پاداش آنان و موارد استثناء به موجب آئین نامه ای است که به تأیید وزارت تعاون خواهد رسید.^۱

ماده ۳۷- وظایف و اختیارات هیأت مدیره به شرح زیر می باشد:

- ۱- دعوت مجمع عمومی (عادی - فوق العاده).
- ۲- اجرای اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و سایر مقررات مربوط.
- ۳- نصب و عزل و قبول استعفای مدیرعامل و نظارت بر عملیات وی و پیشنهاد میزان حقوق مدیرعامل به مجمع عمومی.
- ۴- قبول درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهم اعضاء به یکدیگر و دریافت استعفای هر یک از اعضای هیأت مدیره.
- ۵- نظارت بر مخارج جاری تعاونی و رسیدگی به حساب ها و ارائه به بازرس یا بازرسان و تسلیم به موقع گزارش مالی و ترازنامه تعاونی به مجمع عمومی.
- ۶- تهیه و تنظیم طرح ها و برنامه ها و بودجه و سایر پیشنهادات و ارائه آن به مجمع عمومی جهت اتخاذ تصمیم.
- ۷- تعیین نماینده از بین اعضای تعاونی برای حضور در جلسات مجامع عمومی شرکت ها و اتحادیه‌هایی که تعاونی در آنها مشارکت دارد.
- ۸- تهیه و تنظیم دستورالعمل‌های داخلی تعاونی و تقدیم آن به مجمع عمومی برای تصویب.
- ۹- تعیین نماینده یا وکیل در دادگاه ها و مراجع قانونی و سایر سازمانها با حق توکیل به غیر.
- ۱۰- تعیین و معرفی صاحبان امضای مجاز (یک یا دو نفر از اعضای هیأت مدیره به اتفاق مدیرعامل) برای قرارداد ها و اسناد تعهد آور تعاونی.

۱- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

تبصره - هیأت مدیره وظایف خود را به صورت جمعی انجام می‌دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره، منفرداً استفاده کند مگر در موارد خاص که وکالت یا نمایندگی کتبی از طرف هیأت مدیره داشته باشد. هیأت مدیره می‌تواند قسمتی از اختیارات خود را با اکثریت سه چهارم آرا به مدیرعامل تفویض نماید.

ماده ۳۸ - اعضای هیأت مدیره، مدیرعامل و بازرسان باید واجد شرایط زیر باشند:

۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۲- ایمان و تعهد و التزام عملی به اسلام. (در تعاونی‌های متشکل از اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی تعهد عملی به دین خود.)

۳- دارا بودن اطلاعات یا تجربه لازم برای انجام وظایف متناسب با آن تعاونی.

۴- عدم ممنوعیت قانونی و حجر.

۵- عدم عضویت در گروه‌های محارب و عدم ارتکاب جرایم برضد امنیت و جعل اسناد.

۶- عدم سابقه محکومیت ارتشاء، اختلاس، کلاهبرداری، خیانت در امانت، تدلیس، تصرف غیرقانونی در اموال دولتی و ورشکستگی به تقصیر.^۱

ماده ۳۹- هیأت مدیره مکلف است بلافاصله بعد از انتخاب جهت مدیریت عملیات تعاونی و اجرای تصمیمات مجمع عمومی و هیأت مدیره فرد واجد شرایطی را از بین اعضای تعاونی و یا از خارج تعاونی برای مدت دو سال به عنوان مدیرعامل آن تعاونی انتخاب کند که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید. وظایف و اختیارات و حقوق و مزایای مدیرعامل طبق آئین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

بخش سوم: بازرسی

ماده ۴۰- مجمع عمومی عادی، بازرس یا بازرسانی را اعم از اشخاص حقیقی یا حقوقی و برای مدت یک سال مالی انتخاب می‌کند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.^۲

تبصره ۱- در صورت فوت یا ممنوعیت قانونی و یا استعفای بازرس یا بازرسان اصلی، هیأت مدیره مکلف است ظرف ده روز بازرس یا بازرسان علی‌البدل را به ترتیب اولویت آراء برای بقیه مدت دعوت نماید.

۱- به موجب مواد ۱۴ و ۱۵ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی، ماده ۳۸ قانون به شرح فوق اصلاح و تبصره ذیل آن حذف گردید.

۲- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

تبصره ۲- حق الزحمه و پاداش بازرس یا بازرسان با تصویب مجمع عمومی تعیین می گردد.

ماده ۴۱- وظایف بازرس یا بازرسان تعاونی به شرح زیر است :

- ۱- نظارت مستمر بر انطباق نحوه اداره امور تعاونی و عملیات و معاملات انجام شده با اساسنامه و قوانین و مقررات و دستورالعمل های مربوطه.
- ۲- رسیدگی به حساب ها، دفاتر، اسناد، صورت های مالی از قبیل تراز نامه و حساب های عملکرد و سود و زیان، بودجه پیشنهادی و گزارشات هیأت مدیره به مجمع عمومی.
- ۳- رسیدگی به شکایت اعضاء و ارائه گزارش به مجمع عمومی و مراجع ذیربط.
- ۴- تذکر کتبی تخلفات موجود در نحوه اداره امور تعاونی به هیأت مدیره و مدیرعامل و تقاضای رفع نقص.

۵- - نظارت بر انجام حسابرسی و رسیدگی به گزارش های حسابرسی و گزارش نتیجه رسیدگی به مجمع عمومی شرکت و مراجع ذیربط.^۱

تبصره - بازرس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در اداره امور تعاونی را نداشته ولی می توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری تعاونی اظهار دارند.

ماده ۴۲ - در صورتی که هریک از بازرسان تشخیص دهند که هیأت مدیره و یا مدیر عامل در انجام وظایف محوله مرتکب تخلفی شده و به تذکرات آنان ترتیب اثر نمی دهند، مکلفند از هیأت مدیره تقاضای برگزاری مجمع جهت رسیدگی به گزارش خود را بنمایند.^۲

تبصره - اگر هیأت مدیره ظرف یک ماه از تاریخ دریافت درخواست تشکیل مجمع عمومی فوق العاده توسط بازرس، اقدام به دعوت و برگزاری آن ننمایند، بازرس می تواند با اطلاع وزارت تعاون نسبت به انتشار آگهی و تشکیل مجمع عمومی فوق العاده اقدام نماید.^۳

فصل هفتم : اتحادیه تعاونی

ماده ۴۳- اتحادیه های تعاونی با عضویت شرکت ها و تعاونی هایی که موضوع فعالیت آنها واحد است برای تأمین تمام و یا قسمتی از مقاصد زیر تشکیل می گردد:

۱- الحاقی موضوع ماده ۱۷ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی مصوب ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.
۲- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.
۳- الحاقی موضوع ماده ۱۸ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی مصوب ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

- ۱- ارائه خدمات آموزشی و فرهنگی و تبلیغاتی مربوط به امور تعاون به تعاونی‌های عضو، بالا بردن سطح علمی و فنی و تخصصی و اطلاعات مورد نیاز اعضای آنها و گسترش تعلیمات تعاونی.
- ۲- ارائه خدمات تحقیقاتی و مطالعاتی پیرامون موضوعات مورد نیاز تعاونی‌های عضو و کمک به جمع آوری آمار و اطلاعات و گزارشات اقتصادی و اجتماعی به آنان و وزارت تعاون.
- ۳- کمک به سازماندهی و حسن اداره امور و هماهنگی و حفاظت و توسعه تعاونی‌های موضوع فعالیت خود.
- ۴- کمک به برقراری ارتباط و همکاری متقابل بین تعاونی‌ها و بین آنها و مردم و دولت و سایر ارتباطات داخلی و خارجی.
- ۵- ارائه خدمات اداری، مالی، حسابداری، حسابرسی، بازرسی، تجاری، اعتباری، تشکیل صندوق‌های قرض الحسنه و سایر فعالیت‌های اقتصادی مورد نیاز تعاونی‌های عضو.
- ۶- تأمین نیازهای مشترک و بازاریابی و خرید و فروش و صادرات و واردات تعاونی‌های عضو.
- ۷- ارائه خدمات فنی، تخصصی، حقوقی، قبول وکالت اعضاء در کلیه امور مورد نیاز آنان، خدمات مشاوره‌ای و راهنمایی و سایر تسهیلات مورد نیاز تعاونی‌ها.
- ۸- نظارت بر التزام تعاونی‌های موضوع فعالیت خود به رعایت قوانین و مقررات مربوط و معرفی متخلفین به مراجع قانونی ذیربط.
- ۹- حل اختلاف و داوری در محدوده امور مربوط به تعاونی‌ها به صورت کد خدا منشی و صلح اعضای تعاونی‌ها.
- تبصره ۱- عضویت در اتحادیه تعاونی اختیاری است و تعاونی‌هایی که عضو اتحادیه نباشند، از حقوق قانونی محروم نخواهند بود.
- تبصره ۲- برای هر موضوع فعالیت تعاونی در هر شهرستان فقط یک اتحادیه تشکیل می‌گردد.^۱

۱- به موجب فراز دوم از ماده ۱۰ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، مصوب ۱۳۸۷، شرکت‌های تعاونی مجازند نسبت به تشکیل اتحادیه‌های تعاونی تخصصی در چارچوب مواد (۶۱) و

ماده ۴۴- سرمایه اتحادیه‌های تعاونی از محل پرداخت سهم تعاونی‌های عضو (به تناسب تعداد اعضای تعاونی بر میزان استفاده از خدمات اتحادیه) تأمین می‌شود و افزایش سرمایه اتحادیه از طریق سهم آنان و پرداخت حق عضویت سایر دریافت‌ها تأمین می‌گردد و هرگونه تصمیم درباره سرمایه یا افزایش یا کاهش آن با تصویب دو سوم اعضای مجمع عمومی اتحادیه خواهد بود.

ماده ۴۵- هر اتحادیه تعاونی دارای ارکان زیر است:

۱- مجمع عمومی.

۲- هیأت مدیره.

۳- هیأت بازرسی.

ماده ۴۶- مجمع عمومی اتحادیه‌های تعاونی از نمایندگان تعاونی‌های عضو تشکیل می‌شود و هر تعاونی دارای یک رأی می‌باشد. سایر مقررات مربوط به مجمع عمومی به همان ترتیبی است که در بخش اول فصل ششم آمده است.

تبصره - در مواردی که تعداد اعضای تعاونی عضو اتحادیه و حجم معاملات آنها با اتحادیه نزدیک به هم نباشد. تعداد نمایندگان هر تعاونی به نسبت تعداد اعضای آنها و با ترکیبی از اعضاء و حجم معاملاتی که با اتحادیه داشته‌اند مطابق دستورالعملی که توسط وزارت تعاون ابلاغ می‌گردد، خواهد بود.^۱

ماده ۴۷- اعضای هیأت مدیره اتحادیه‌های تعاونی به پیشنهاد تعاونی‌های عضو و تصویب مجمع عمومی انتخاب می‌شوند و به هر حال از هر تعاونی بیش از یک نفر عضو در هیأت مدیره نخواهد بود.

ماده ۴۸ - اعضای هیأت مدیره برای سه سال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آنان به صورت متوالی تنها برای یک دوره بلامانع است. سایر وظایف و اختیارات و مقررات

---

(۶۲) قانون شرکت‌های تعاونی مصوب سال ۱۳۵۰ و بدون رعایت تبصره (۲) ماده (۴۳) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران، مصوب ۱۳۷۰ اقدام نمایند.

۱-۱. اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

۱-۲. با توجه به فراز سوم از ماده ۱۰ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، مصوب ۱۳۸۷، در مجمع عمومی انواع اتحادیه‌های تعاونی میزان رأی اعضاء متناسب با تعداد اعضاء و میزان سهام یا حجم معاملات آنها با اتحادیه یا تلفیقی از آنها وفق اساسنامه تعیین می‌گردد.

مربوط به هیأت مدیره مذکور در فصل ششم در مورد هیأت مدیره اتحادیه نیز مجری خواهد بود.^۱

ماده ۴۹- مدیر عامل با تصویب اکثریت دوسوم اعضای هیأت مدیره برای مدت سه سال انتخاب می‌گردد و انتخاب مجدد وی تا دو دوره متوالی بلامانع است.^۲

مدیرعامل کلیه اختیارات اجرایی اتحادیه را طبق اساسنامه در اجرای قوانین و مقررات مربوط و مصوبات مجمع عمومی و هیأت مدیره و اداره امور اتحادیه تعاونی و سایر وظایف و اختیاراتی که به عهده ارکان اتحادیه تعاونی نباشد، داراست.

ماده ۵۰- هیأت بازرسی مأمور حسابرسی و بازرسی اتحادیه تعاونی است. اعضای این هیأت به وسیله مجمع عمومی اتحادیه تعیین می‌گردند.^۳ گزارشات هیأت بازرسی باید به تصویب اکثریت مطلق اعضای هیأت برسد. وظایف و اختیارات و سایر مقررات مربوط به بخش سوم فصل ششم در مورد هیأت بازرسی نیز مجری است.

تبصره- هیأت بازرسی اتحادیه‌ها می‌توانند بنا به تقاضای مجمع عمومی تعاونی‌های عضو و تصویب مجمع عمومی اتحادیه وظایف بازرسی تعاونی‌های عضو را نیز انجام دهد.

فصل هشتم: تشکیل و ثبت تعاونی‌ها

ماده ۵۱- شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی با رعایت این قانون پس از تهیه طرح و تصویب آن به کیفیتی که در آئین نامه اجرایی مشخص خواهد شد باید مدارک زیر را برای تشکیل و ثبت ارائه دهند:

- ۱- صورت جلسه تشکیل مجمع موسس و اولین مجمع عمومی و اسامی اعضاء و هیأت مدیره منتخب و بازرسان.
- ۲- اساسنامه مصوب مجمع عمومی.
- ۳- درخواست کتبی ثبت.
- ۴- طرح پیشنهادی و ارائه مجوز وزارت تعاون.
- ۵- رسید پرداخت مقدار لازم التأمین سرمایه.
- ۶- مدارک دعوت موضوع بند ۲ ماده ۳۲.

۱- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

۲- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

۳- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

تبصره - اولین هیأت مدیره پس از اعلام قبولی مکلف‌اند با انجام تشریفات مقرر نسبت به ثبت تعاونی اقدام نمایند.
۵۲۵۵- اداره ثبت شرکت‌ها موظف است پس از دریافت اسناد و مدارک لازم اقدام به ثبت تعاونی‌ها نماید.

فصل نهم: ادغام، انحلال و تصفیه

بخش اول- ادغام

۵۳- شرکت‌های تعاونی می‌توانند در صورت تصویب مجامع عمومی فوق العاده و طبق مقررات و آئین نامه اجرایی این قانون با یکدیگر ادغام شوند.
تبصره- صورت جلسات مجامع عمومی فوق العاده تعاونی‌های ادغام شده منضم به مدارک مربوط باید حداکثر ظرف مدت دو هفته برای ثبت به اداره ثبت شرکت‌ها تسلیم شده و خلاصه تصمیمات به اطلاع کلیه اعضاء و بستانکاران برسد.

بخش دوم- انحلال و تصفیه

۵۴- شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی در موارد زیر منحل می‌شوند:

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
- ۲- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب مقرر در صورتی که حداکثر ظرف مدت ۳ ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
- ۳- انقضای مدت تعیین شده در اساسنامه مربوط در صورتی که در اساسنامه مدت تعیین شده باشد و مجمع عمومی مدت را تمدید نکرده باشد.
- ۴- توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذر موجه.
- ۵- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از ۳ بار اخطار کتبی در سال، به وسیله وزارت تعاون بر طبق آئین نامه مربوط.
- ۶- ورشکستگی طبق قوانین مربوط.

تبصره ۱- پس از اعلام انحلال و ثبت بلافاصله آن در اداره ثبت محل، تصفیه طبق قانون تجارت صورت می‌گیرد.

تبصره ۲- در بندهای دوم و چهارم و پنجم، وزارت تعاون بلافاصله طبق آئین نامه مربوط انحلال تعاونی را به اداره ثبت محل اعلام می‌نماید.

تبصره ۳- اعلام نظر وزارت تعاون در مورد بندهای ۵ و ۵ در دادگاه صالح قابل شکایت و رسیدگی می‌باشد.

تبصره ۴- کلیه اموالی که از منابع عمومی دولتی در اختیار تعاونی قرار گرفته، با انحلال آن باید مسترد شود.^۱

ماده ۵۵- در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده یا وزارت تعاون رأی به انحلال تعاونی بدهد، ظرف یک ماه، سه نفر جهت تصفیه امور تعاونی انتخاب و به اداره ثبت محل معرفی خواهند شد تا بر طبق قانون و آئین نامه مربوط نسبت به تصفیه امور تعاونی اقدام نمایند.

ماده ۵۶- در صورتی که هر تعاونی منحل گردد، قبل از انحلال باید به تعهداتی که در برابر اخذ سرمایه و اموال و امتیازات از منابع عمومی و دولتی و بانک‌ها و شهرداری سپرده است، عمل نماید.

فصل دهم - اتاق تعاون

ماده ۵۷- اتحادیه‌ها و شرکت‌های تعاونی می‌توانند در صورت ضرورت با نظارت وزارت تعاون، اتاق تعاون مرکزی را در تهران و شعب آن را در استانها و شهرستانها جهت تأمین مقاصد زیر تشکیل دهند:^۲

۱- انجام وظایف و اختیارات اتاق بازرگانی و صنایع و معادن در ارتباط با بخش تعاون.

۲- انجام اموری که از طرف وزارت تعاون به آن محول می‌گردد طبق آئین نامه.

۳- حل اختلاف و داوری در محدوده امور مربوط به تعاونی‌ها به صورت کد خدا منشی و صلح مابین اعضاء و اتحادیه‌ها و بین تعاونی‌ها و اتحادیه‌ها.

تبصره - هر اتاق تعاون دارای شخصیت حقوقی و مستقل می‌باشد و از لحاظ مالی و اداری و هزینه‌ها به دولت وابسته نمی‌باشد.

ماده ۵۸- ارکان هر اتاق تعاون عبارت است از:

۱- مجمع نمایندگان. ۲- هیأت مدیره ۳- هیأت بازرسی

۱- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

۲- طبق بند هفت (۷) از قسمت (ج) ماده ۹ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، مصوب ۱۳۸۷، شرکت‌های تعاونی سهامی عام می‌توانند به عضویت اتاق‌های تعاون درآیند.

۵۹۵۵ - مجمع نمایندگان اتاق تعاون شهرستان متشکل از نمایندگان اتحادیه‌ها و نیز نمایندگان تعاونی‌های با فعالیت مشابه فاقد اتحادیه با حوزه عمل آن شهرستان و مجمع نمایندگان اتاق تعاون استان متشکل از روسای هیأت مدیره اتاق های تعاون شهرستان‌های استان و نمایندگان اتحادیه های شهرستانهای فاقد اتاق تعاون و نمایندگان اتحادیه‌های با حوزه عمل استان و مجمع نمایندگان اتاق تعاون مرکزی متشکل از روسای اتاق‌های تعاون استان‌ها و نمایندگان اتحادیه های استانی فاقد اتاق تعاون استان و نمایندگان اتحادیه‌های سراسری می باشد که برای مدت سه سال انتخاب می گردند.

تبصره ۱ - وظایف مجمع نمایندگان عبارت است از:

الف - بررسی پیشنهادات مربوط به اساسنامه و آئین نامه‌های اتاق و تأیید آن جهت تصویب نهایی وزیر تعاون.

ب - تعیین هیأت مدیره اتاق تعاون.

ج - تعیین دو نفر بازرس جهت عضویت در هیأت بازرسی.

د - تصویب برنامه و بودجه سالانه به پیشنهاد هیأت مدیره.

ه - رسیدگی و اتخاذ تصمیم در مورد ترازنامه و سایر گزارش های هیأت مدیره پس از اظهار نظر هیأت بازرسی.

و - رسیدگی به گزارش‌های هیأت بازرسی.

تبصره ۲ - تعداد آرای نمایندگان عضو در مجامع نمایندگان اتاق تعاون شهرستان، اتاق تعاون استان و اتاق تعاون مرکزی متناسب با تعداد اعضای تعاونی ها و تعاونی‌های عضو اتحادیه‌ها و اتاق های تعاون توسط وزارت تعاون تعیین می گردد.^۱

ماده ۶۰ - هیأت مدیره اتاق های تعاون متشکل از ۳ تا ۷ نفر عضو اصلی و دو نفر عضو علی البدل از میان اعضای تعاونی‌ها می باشند که حتی الامکان از مدیران تعاونی‌های کشاورزی و روستایی و عشایری، صنعتی، معدنی، عمران شهری و روستایی و توزیع خواهند بود و برای مدت سه سال از طرف مجمع نمایندگان انتخاب می شوند.^۲

ماده ۶۱ - وظایف هیأت مدیره عبارت است از:

۱ - فعالیت لازم جهت تأمین مقاصد اتاق تعاون بر طبق اساسنامه و آئین نامه‌های مربوط.

۱ - اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

۲ - اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

- ۲- اداره کلیه امور مربوط به اتاق تعاون و انجام کلیه مکاتبات و ارتباطات و عملیات مالی مورد نیاز اتاق طبق آئین نامه‌های داخلی آن.
  - ۳- اجرای تصمیمات مجمع نمایندگان.
  - ۴- ارائه گزارش‌ها و پیشنهاد های لازم به مجمع نمایندگان.
  - ۵- انتخاب رئیس هیأت مدیره از بین خود.
  - ۶- انتخاب دبیر در اتاق های استان و شهرستان و دبیرکل در اتاق مرکزی به منظور انجام امور اجرایی.
- تبصره - هیأت مدیره می‌تواند بخشی از اختیارات خود را به دبیر یادبیرکل تفویض نماید.^۱
- ماده ۶۲- هیأت مدیره اتاق تعاون هر استان موظف به ایجاد ارتباط و هماهنگی و همکاری بین اتاق های تعاون شهرستانهای مربوط به خود است و آنها نیز موظف به همکاری هستند. هم چنین هیأت مدیره اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به ایجاد ارتباط و هماهنگی و همکاری بین اتاق های تعاون استان می باشد و آنها نیز موظف به همکاری هستند.
- ماده ۶۳- هیأت بازرسی متشکل از سه عضو می باشد که دو نفر آنها به وسیله مجمع نمایندگان و یک نفر دیگر به وسیله وزارت تعاون تعیین می گردند و وظایف آنها عبارت است از:
- الف- نظارت و بازرسی مستمر از نظر رعایت اساسنامه و آئین نامه‌های اتاق تعاون و قوانین و مقررات مربوط.
  - ب- رسیدگی به حساب ها، دفاتر، اسناد، صورت‌های مالی از قبیل ترازنامه و عملکرد مالی و گزارش به مجمع نمایندگان و وزارت تعاون.
  - ج- بررسی شکایات و تخلفات مربوط به اتاق تعاون و گزارش به مراجع ذیربط.
  - د- ارائه گزارش های سالانه و نوبتی به مجمع نمایندگان و وزارت تعاون از نظر وضعیت فعالیت‌های اتاق تعاون و رعایت قوانین و مقررات و اظهار نظر در مورد گزارشهای هیأت مدیره.
- تبصره - هیأت مدیره مکلف است اسناد و مدارک مورد در خواست هیأت بازرسی را در اختیار آنان قرار دهد.

۱- بندهای ۵ و ۶ ماده ۶۱ و تبصره ذیل آن به موجب ماده ۲۶ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی اضافه شده است.

ماده ۶۴- منابع مالی اتاق های تعاون عبارت است از:

- ۱- دریافت حق عضویت در اتاق تعاون از اعضا.
- ۲- دریافت کمک های دولتی و مردمی و شورا ها و هدایا.
- ۳- دریافت حق مشاوره، کارشناسی، داوری در محدوده امور مربوط به تعاونی ها به صورت کد خدا منشی و سایر خدماتی که در اختیار تعاونی ها و اتحادیه ها قرار می دهد.

فصل یازدهم: وزارت تعاون

ماده ۶۵- به منظور اعمال نظارت دولت در اجرای قوانین و مقررات مربوط به بخش تعاونی و حمایت و پشتیبانی از این بخش، وزارت تعاون تشکیل می گردد.

تبصره ۱- سازمانهای تعاون روستایی^۱، مرکزی تعاون کشور، مرکزی تعاونی های معدن، مراکز گسترش خدمات تولیدی و عمرانی و سایر دفاتر، سازمانها و اداراتی که در رابطه با بخش تعاونی در وزارتخانه ها و سازمانهای مختلف فعالیت می نمایند، منحل شده و کلیه وظایف، اختیارات، اموال، دارایی ها، اعتبارات، بودجه، پرسنل و سایر امکاناتی که در اختیار دارند، به وزارت تعاون منتقل می شود و این وزارت با استفاده از بودجه و امکانات موجود آنها تشکیل می گردد.

تشکیلات و پست های سازمانی وزارت تعاون که از تعداد پست های دستگاههای منحل تجاوز نخواهد کرد، به پیشنهاد وزیر تعاون و تأیید سازمان امور اداری و استخدامی ظرف مدت شش ماه (که در این مدت تشکیلات منحل کماکان به وظایف خود عمل می کنند)، تعیین خواهد شد.

تبصره ۲- صندوق تعاون جهت فعالیت های اعتباری بخش تعاونی با کلیه دارایی ها و تعهدات خود از وزارت کار و امور اجتماعی منتزع و به وزارت تعاون الحاق و وظایف و اختیارات مجمع عمومی آن به وزیر تعاون منتقل می گردد. تغییر در اساسنامه آن به پیشنهاد وزیر تعاون و تصویب هیأت وزیران خواهد بود.^۲

۱- به موجب تبصره ماده واحده « قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی از شمول قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران » مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۴ (مندرج در همین مجموعه) عبارت «تعاون روستایی» از تبصره ۱ ماده ۶۵ حذف شده است.

۲- به موجب تبصره ۱ قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، مصوب ۱۳۸۷، صندوق تعاون پس از تاسیس بانک توسعه تعاون با اصلاح اساسنامه به صندوق ضمانت سرمایه گذاری تعاون تبدیل شده است.

- ماده ۶۶- وظایف و اختیارات وزارت تعاون عبارت است از:
- ۱- اجرای آن قسمت از قانون و مقررات در رابطه با بخش تعاونی که مربوط به دولت می‌شود و نظارت بر حسن اجرای قوانین و مقررات بخش تعاونی.
  - ۲- تهیه لوایح قانونی و آئین‌نامه‌های این قانون و اساسنامه‌ها و آئین‌نامه‌های تعاونی‌ها مطابق این قانون.
  - ۳- جلب و هماهنگی حمایت‌ها و کمک‌ها و تسهیلات و امکانات دولتی و عمومی جهت بخش تعاونی با همکاری دستگاههای اجرایی ذیربط.
  - ۴- تشویق و کمک و همکاری در تأسیس و گسترش تعاونی‌ها با جلب همکاری و مشارکت عموم مردم و شورا‌های اسلامی کشوری.
  - ۵- ایجاد زمینه‌های همکاری و هماهنگی و تعاون بین تعاونی‌ها و هم‌چنین بین اتحادیه‌های تعاونی یا بین بخش تعاونی و سایر بخش‌های اقتصادی.
  - ۶- کمک به فعالیت‌های تبلیغاتی، آموزشی، فرهنگی، فنی، علمی، تحقیقاتی و صنعتی لازم برای بخش تعاونی با همکاری اتحادیه‌های تعاونی.
  - ۷- کمک به شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی در ارائه خدمات حقوقی، مالی، حسابداری و حسابرسی و دیگر خدمات مورد نیاز.
  - ۸- شرکت در مجامع بین‌المللی تعاون به عنوان نماینده دولت جمهوری اسلامی ایران.
  - ۹- انجام معاملات لازم و ارائه خدمات مورد نیاز بخش تعاونی.
  - ۱۰- اجرای برنامه‌های ترویج و آموزش تعاون برای تفهیم و تعمیم روش‌ها و برنامه‌های مختلف تعاونی و انتشار کتب و نشریات مورد لزوم تعاونی.
  - ۱۱- راهنمایی مسوولان تعاونی‌ها در امور حقوقی، مالی، اداری و هدایت آنها در جهت استفاده از روش‌ها و سیستم‌های بهتر.
  - ۱۲- انجام تحقیقات آماری و اطلاعاتی و مطالعه درباره فعالیت تعاونی‌ها در زمینه شناخت نارسایی‌ها و نیازهای آنها و هم‌چنین توانایی‌ها و امکانات آنها به منظور استفاده در برنامه ریزی‌های مربوط.
  - ۱۳- ایجاد هماهنگی در اعمال کمک‌های فنی و اداری و مالی و غیره توسط دستگاههای ذیربط در موارد لازم به منظور اداره صحیح تعاونی‌ها.
  - ۱۴- ایجاد تسهیلات لازم جهت توسعه فعالیت تعاونی‌ها در امور تولیدی.
  - ۱۵- فراهم آوردن موجبات صدور تولیدات تعاونی‌ها.

- ۱۶- تهیه و تنظیم طرح های اساسی به منظور فراهم آوردن موجبات تحقق اهداف مندرج در اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱۷- وزارت تعاون می تواند در صورت احراز تخلف در اداره امور شرکت ها یا اتحادیه های تعاونی، مراتب را به دادگاه های صالح اعلام و دادگاه موظف است خارج از نوبت در رسیدگی مقدماتی در صورت احراز تخلف، حکم تعلیق مدیران شرکت ها و اتحادیه های تعاونی یاد شده را صادر نماید. در این صورت وزارت تعاون موظف است به طور موقت افرادی را برای تشکیل مجمع عمومی و انتخاب هیأت مدیره جدید منصوب نماید.^۱
- ۱۸- جلوگیری از فعالیت اشخاص حقیقی یا حقوقی که به هر نحو از نام یا عنوان تعاونی سوء استفاده می کنند.
- ۱۹- فراهم آوردن تسهیلات لازم در جهت دستیابی تعاونی ها به مواد اولیه و وسایل و کالاهای مورد نیاز.
- ۲۰- سیاست گذاری، تعیین خط مشی و برنامه ریزی در حدود مقررات و اختیارات برای توسعه و رشد بخش تعاون.
- ۲۱- فراهم آوردن تسهیلات لازم برای تهیه طرح، ایجاد، توسعه، بازسازی و نوسازی واحدهای تعاونی و نظارت بر امور آنها.
- ۲۲- تأمین شرایط و فراهم آوردن امکانات برای سرمایه گذاری بخش تعاونی جهت ایجاد تعاونی ها با اولویت تعاونی های تولید.
- ۲۳- تنظیم برنامه و تعیین نحوه کمک های اعتباری در حدود مقررات و اختیارات از طریق بانک ها و موسسات اعتباری و کمک های دولتی به تعاونی ها.
- تبصره - شورای پول و اعتبار موظف است همه ساله بر اساس درخواست وزارت تعاون با رعایت سیاست های پولی و مالی دولت نسبت به اعطای وام و کمک های لازم به تعاونی ها اقدام نماید.
- ۲۴- مشارکت، ایجاد، توسعه و بهره برداری و سرمایه گذاری در تعاونی ها و نیز انتقال یا واگذاری و فروش سهام دولت در واحدهای تولیدی و توزیعی به بخش تعاونی، ضمن رعایت مفاد تبصره ماده ۱۷ این قانون.

۱- به موجب ماده ۲۷ قانون اصلاح قانون بخش تعاونی، بند ۱۷ ماده ۶۶ قانون به شرح فوق اصلاح گردید.

۲۵- عضویت در شورای اقتصاد، شورای عالی صنایع، شورای پول و اعتبار، مجمع عمومی بانک‌ها، شورای عالی معادن و کمیسیون‌های مربوط به صادرات و واردات کشور و سایر مجامع با نظر هیأت دولت.

۲۶- مشارکت در تهیه و تدوین مقررات صادرات و واردات کشور.

۲۷- همکاری با موسسات علمی، فنی و اقتصادی بین‌المللی و قبول عضویت و شرکت در سازمان‌ها، شوراها و مجامع بین‌المللی مربوط به امور تعاونی.

۲۸- صدور مجوز موضوع بند ۴ ماده ۵۱.

۲۹- سلب مزایا از تعاونی‌هایی که بر خلاف قانون و مقررات بخش تعاونی عمل نموده و یا بر خلاف اساسنامه مصوب اقداماتی کرده باشند.

۳۰- تشکیل تعاونی در بخش کشاورزی.^۱

۶۷۵- آئین‌نامه اجرایی این قانون ظرف مدت شش ماه توسط وزارت تعاون تهیه و به تصویب هیأت دولت خواهد رسید.

ماده ۶۸- به منظور نظارت بر انتخابات شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی و اتاق تعاون، انجمنی متشکل از نمایندگان وزارتخانه‌های تعاون و کشور و قوه قضائیه و دو نفر از اتاق تعاون (در صورت موجود بودن اتاق) به ریاست نماینده وزارت تعاون تشکیل می‌گردد. تبصره - آئین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد وزارت تعاون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل دوازدهم: سایر مقررات

ماده ۶۹- کلیه شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی موظفند اساسنامه خود را با این قانون تطبیق دهند و پس از تأیید وزارت تعاون تغییرات اساسنامه خود را به عنوان تعاونی به ثبت برسانند، در غیر این صورت از مزایای مربوط به بخش تعاونی و این قانون برخوردار نمی‌باشند.^۲

ماده ۷۰- ردیف‌ها و اعتبارات ریالی و ارزی مربوط به دستگاههای منحل‌شده مذکور در تبصره ۱ ماده ۶۵ از قوانین و مقررات موجود حذف و تحت عنوان ردیف‌های مستقل به وزارت تعاون منتقل می‌گردد. سازمان برنامه و بودجه و کمیته تخصیص ارز موظفند پس

۱- الحاقی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

۲- اصلاحی مورخ ۱۳۷۷/۰۷/۵ مجلس شورای اسلامی.

از تشکیل وزارت تعاون حداکثر ظرف مدت یک ماه اعتبارات مربوط به دستگاههای مذکور و آن قسمت از اعتبارات سایر دستگاههای اجرایی که در رابطه با فعالیت بخش تعاونی بوده است را تفکیک و به وزارت تعاون انتقال دهند.

ماده ۷۱- کلیه قوانین و مقررات مغایر این قانون ملغی است.

قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی مصوب ۱۳۷۰/۰۶/۱۳، در جلسه علنی یکشنبه مورخ پنجم مهرماه یک هزار و سیصد و هفتاد و هفت مجلس شورای اسلامی، مورد اصلاح و تصویب قرار گرفته و در تاریخ ۱۳۷۷/۰۷/۱۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده است. این قانون با اصلاحات بعدی مشتمل بر هفتاد و یک ماده و پنجاه و هفت تبصره می باشد.

قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی از شمول قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۴)

ماده واحده - به موجب این قانون سازمان مرکزی تعاون روستایی وابسته به وزارت کشاورزی (با دارا بودن کلیه وظایف و اختیارات مندرج در مقررات مربوط به سازمان) از قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۳ مستثنی و کماکان تابع وزارت کشاورزی می باشد.

تبصره - عبارت «تعاون روستایی» از تبصره یک ماده ۶۵ قانون مزبور حذف می گردد. قانون فوق مشتمل بر ماده واحده و یک تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و چهارم مهر ماه یک هزار و سیصد و هفتاد مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۰/۷/۲۴ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

تفسیر قانونی در خصوص قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی از شمول قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۴ (مصوب ۱۳۷۱/۶/۴)

موضوع استفساریه:

آیا قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی از شمول قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۴ به سازمان شرکت‌های سهامی زراعی و تعاونی‌های تولید روستایی تسری دارد یا خیر؟

نظر مجلس:

ماده واحده - قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی از شمول قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۴ به سازمان شرکت‌های سهامی زراعی و تعاونی‌های تولید روستایی تسری دارد.

تفسیر قانونی فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ چهارم شهریور ماه یک‌هزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱/۶/۱۵ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

➤ فصل دوم : اساسنامه های تعاونی ها

اساسنامه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران

فصل اول : کلیات

ماده ۱ - به استناد ماده ۳ قانون تشکیل وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و ماده ۷ قانون تشکیل بانک تعاون کشاورزی ایران، سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران که در این اساسنامه سازمان نامیده می شود به صورت شرکت سهامی و به موجب مقررات این اساسنامه اداره می شود.

ماده ۲ - سازمان برای مدت نامحدود تشکیل شده و مرکز اصلی آن در تهران است و می تواند در هر یک از نقاط کشور که لازم بداند شعبه یا نمایندگی تأسیس نماید.

ماده ۳ - هدف سازمان به تبعیت از برنامه های وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، تأمین موجبات پیشرفت و گسترش و تقویت تعاون و توسعه عملیات اقتصادی و بازاریابی و بازرگانی و خدمات تعاونی در روستاها است و برای رسیدن به این مقاصد عملیات زیر را در حدود امکانات مربوط انجام می دهد:

۱ - آموزش اصول تعاون و روش اداره شرکتها و اتحادیه های تعاونی روستایی به روستائیان.

۲ - تعلیم و تدریس مواد مربوط به تعاون روستایی سپاهیان انقلاب در دوره های آموزش و یا در سایر دوره هایی که از سازمان به این منظور دعوت می شود.

۳ - توسعه شبکه تعاونی در روستاها.

۴ - ارشاد و راهنمایی و رهبری اتحادیه ها و شرکت های تعاونی روستایی و کشاورزی.

۵ - تعلیم و تربیت کارمند برای سرپرستی و حسابرسی شرکتها و اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی و انجام سایر فعالیتهای سازمان.

- ۶ - تعلیم و تربیت مدیران و کارمندان اختصاصی مورد احتیاج اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی.
- ۷ - تشکیل دوره‌های تخصصی تعلیمات تعاونی روستایی و کشاورزی به منظور تعلیم کارمندان سازمان و مدیران و کارکنان شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی و فراهم نمودن موجبات افزایش اطلاعات تخصصی مورد نیاز آنها.
- ۸ - حسابرسی شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی.
- ۹ - جمع‌آوری و نگهداری و خرید محصولات تولیدی روستائیان از طریق شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی و فروش آنها در بازارهای مناسب یا فروشگاه‌های اختصاصی.
- ۱۰ - جمع‌آوری و نگهداری و خرید محصولات تولیدی شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی و فروش آنها در بازارهای مناسب یا فروشگاه‌های اختصاصی.
- ۱۱ - تبدیل و طبقه‌بندی و بسته‌بندی محصولات کشاورزی.
- ۱۲ - حمل و نقل محصولات کشاورزی و مایحتاج روستائیان عضو شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی و اتحادیه‌ها به وسیله سازمان یا با عقد قرارداد.
- ۱۳ - تهیه و یا تولید و فروش مواد و وسایل و ماشین آلات و لوازم حرفه‌ای مورد احتیاج اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی و اعضای آنها.
- ۱۴ - تهیه و یا تولید و فروش کالاهای مصرفی مورد نیاز اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی و اعضای آنها.
- ۱۵ - ایجاد و اداره تأسیسات لازم برای نگهداری محصولات تولیدی و کالاهای مصرفی اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی و اعضای آنها از قبیل سردخانه و انبار و نظایر آن.
- ۱۶ - احداث ساختمان و تأسیسات مورد نیاز اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی از قبیل انبار، سردخانه، فروشگاه، کارخانه، کارگاه، دفتر کار و نظایر آن.
- ۱۷ - ایجاد و اداره تعمیرگاه‌های ثابت و سیار منطقه‌ای و مرکزی ماشین آلات کشاورزی.
- ۱۸ - ایجاد یا کمک به احداث تعمیرگاه‌های ثابت و سیار مورد نیاز اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی.
- ۱۹ - تشکیل نمایشگاه‌ها به منظور معرفی محصولات تولیدی شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی

روستایی و کشاورزی و اعضای آنها و یا شرکت در این قبیل نمایشگاه‌های داخلی و خارجی.

۲۰ - ایجاد صندوق بازنشستگی و تدوین مقررات آن برای مدیران عامل و سایر کارکنان اختصاصی شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی در حدود امکاناتی که تدریجاً برای سازمان فراهم می‌شود بر اساس ضوابط آئین‌نامه‌ای که به تصویب شورای سازمان خواهد رسید.

۲۱ - انجام خدمات فنی و مشورتی به منظور تهیه و اجرای طرحهای تولیدی مورد نیاز اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی.

۲۲ - انجام خدمات عمومی و متفرقه مورد نیاز اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی از قبیل امور گمرکی، عقد قراردادها، خدمات حقوقی و نظایر آن.

۲۳ - تهیه و اجرای طرحهای تبلیغاتی و اقدام برای بازاریابی و فروش کالاهای تولیدی سازمان و اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی و اعضای آنها.

۲۴ - فراهم کردن تسهیلات و یا عقد قرارداد یا قبول نمایندگی و یا همکاری با مؤسسات بیمه به منظور انجام خدمات بیمه به نفع اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی و اعضای آنها.

۲۵ - دفاع از منافع صنفی اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی.

۲۶ - کمک و همکاری با سازمان خانه‌های فرهنگ روستایی وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی در زمینه تشکیل و اداره خانه‌های فرهنگ روستایی و سازمان بیمه‌های اجتماعی روستائیان و سازمان شرکتهای سهامی زراعی برای انجام وظایف محوله به این سازمانها و تلاش برای توسعه و ترویج صنایع دستی روستایی و کمک و همکاری با دستگاه‌های اداری مسئول انجام این امر.

۲۷ - نظارت و راهنمایی و مراقبت در فعالیتهای اقتصادی، اجتماعی و کشاورزی شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی.

۲۸ - ایجاد ارتباط و قبول عضویت در سازمانهای بین‌المللی تعاونی و کشاورزی در حدود مقررات مربوط.

۲۹ - مشارکت در سمینارها و کنفرانس های خارج از کشور و تشکیل دوره‌های مشابه بین‌المللی در ایران.

۳۰ - ایجاد ارتباط با سایر انواع اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی.

- ۳۱ - ترتیب مسابقات و اعطای جوایز به مدیران و اعضای ممتاز شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی.
- ۳۲ - افتتاح حساب جاری نزد بانکها.
- ۳۳ - تعیین مشخصات و شرایط وام و اعتبارات مورد نیاز شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی از قبیل مبلغ، مدت و موقع پرداخت وام و همچنین تمدید و تجدید و تضمین و نظایر آن در موارد لزوم و توصیه و معرفی شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی مذکور در هر مورد برای دریافت وام و اعتبار به بانک تعاون کشاورزی ایران.
- ۳۴ - تحصیل اعتبار و وام نقدی و جنسی از بانکها و مؤسسات دولتی و خصوصی داخلی برای انجام وظایف و عملیات سازمان.
- تبصره ۱ - در موارد زیر سازمان به تشخیص خود می‌تواند علاوه بر شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی با سایر اشخاص حقیقی و حقوقی نیز معامله نماید:
- الف - در صورتی که حجم معاملات (کالا یا خدمات) مورد نیاز شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی به تنهایی مقرون به صرفه نباشد.
- ب - در صورتی که سازمان در اجرای وظایف خود تعهدی نموده و انجام تعهد جزئاً یا کلاً از طریق اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی میسر نباشد.
- ج - در صورتی که سازمان به منظور رفع نیاز اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی کالایی تهیه نماید و جزئاً یا کلاً مورد تقاضای اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی روستایی و کشاورزی واقع نشود.
- د - در صورتی که نیاز و مراجعه شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی ظرفیت خدمتی را که سازمان عرضه داشته تکمیل نکند.
- تبصره ۲ - سازمان می‌تواند برای انجام عملیات بازرگانی و بازاریابی در حدود مقررات مربوط مبادرت به صادرات و واردات کند.
- تبصره ۳ - سازمان می‌تواند در موارد لزوم برای تقویت و پیشبرد برنامه شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی از امکانات خود به آنها کمک کند.
- ماده ۴ - سازمان می‌تواند خدمات و عملیات مندرج در ماده ۳ را به یکی از طرق زیر انجام دهد:
- الف - انجام عملیات آموزشی و حسابرسی شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و

کشاورزی به طور رایگان.

ب - انجام معامله از قبیل خرید و فروش، اجاره و نظایر آن.

ج - انجام معامله با دریافت یا پرداخت کارمزد.

د - قبول یا واگذاری نمایندگی یا وکالت یا عاملیت.

ه - سرمایه گذاری مستقیم یا تأسیس شرکتهای وابسته.

و - مشارکت با سایر اشخاص حقیقی یا حقوقی.

ماده ۵ - سرمایه اولیه سازمان یک میلیارد و سیصد و چهل و یک میلیون (۱۳۴۱۰۰۰۰۰۰) ریال است که به یکصد و سی و چهار هزار و یکصد (۱۳۴۱۰۰) سهم ده هزار ریالی تقسیم و تمام پرداخت شده است و با تصویب مجمع عمومی ممکن است با فروش سهام جدید به اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی یا وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی میزان سرمایه اضافه گردد.

تبصره ۱ - وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی می تواند سهام خود را به قیمت اسمی منحصرأ به اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی که از طرف سازمان معرفی شوند، انتقال دهد.

تبصره ۲ - اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی که هیچگونه بدهی به سازمان نداشته باشند می توانند با موافقت سازمان سهام خود با به قیمت اسمی به اتحادیه های تعاونی روستایی یا کشاورزی دیگر واگذار کنند.

ماده ۶ - کلیه سهام سازمان با نام است و باید به امضای مدیر عامل و یکی از اعضای هیأت مدیره سازمان برسد.

وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی همیشه حداقل دارای ده سهم غیر قابل انتقال خواهد بود. تا زمانی که سهام سازمان منتشر نشده، به خریداران سهام، گواهینامه موقت با نام از طرف سازمان داده می شود.

ماده ۷ - برگ های سهام سازمان به صورت یک سهمی، پنج سهمی، ده سهمی، یکصد سهمی و یک هزار سهمی خواهد بود.

ماده ۸ - تملک هر یک از سهام سازمان متضمن قبول مقررات این اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی سازمان است.

ماده ۹ - مسئولیت صاحبان سهام محدود به مبلغ سهامی است که مالک آن هستند.

فصل دوم: ارکان سازمان

ماده ۱۰ - ارکان سازمان عبارت است از: مجمع عمومی، شورا، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۱۱ - مجمع عمومی از صاحبان سهام سازمان حداقل در هر سال یک بار تشکیل می‌شود.

نمایندگی سهام وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و ریاست جلسات مجمع به عهده وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی خواهد بود.

ماده ۱۲ - مجمع عمومی را هیأت مدیره باید حداکثر تا پایان تیر ماه هر سال دعوت نماید. علاوه بر آن نیز در هر موقع ضرورت داشته باشد به تقاضای وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی یا صاحبان حداقل یک پنجم سهام یا مدیر عامل سازمان به دعوت هیأت مدیره مجمع عمومی تشکیل می‌شود و هیأت مدیره مکلف است ظرف یک ماه این تقاضا را انجام دهد.

ماده ۱۳ - وظایف مجمع به قرار زیر است:

- ۱ - استماع گزارش سالانه هیأت مدیره و بازرسان و اظهار نظر راجع به آن.
  - ۲ - تصویب یا رد یا تصحیح اقلام ترازنامه و حساب سود و زیان بر اساس گزارش بازرسان و توضیحات هیأت مدیره.
  - ۳ - اتخاذ تصمیم نسبت به برنامه پیشنهادی هیأت مدیره برای دوره عملکرد سال بعد و تعیین خط مشی مربوط.
  - ۴ - عزل و نصب و یا تجدید انتخاب رئیس و اعضای هیأت مدیره و اعضای شورا و بازرسان.
  - ۵ - تعیین حقوق و مزایا و پاداش رئیس و اعضای هیأت مدیره و شورا و بازرسان.
  - ۶ - تصویب و یا اصلاح بودجه سالانه سازمان که از طرف هیأت مدیره پیشنهاد می‌شود.
  - ۷ - اتخاذ تصمیم نسبت به تغییر مواد اساسنامه با رعایت ماده ۷ قانون تشکیل بانک تعاون کشاورزی ایران که از تاریخ تصویب کمیسیون‌های مربوط مجلسین قابل اجرا خواهد بود.
  - ۸ - اخذ تصمیم نسبت به هر گونه پیشنهادی که در دستور جلسه باشد.
- تبصره - رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل سازمان از حقوق و مزایای معاونین وزارتخانه‌ها استفاده خواهد کرد.

- ماده ۱۴ - دعوت مجمع عمومی با ارسال دعوت‌نامه به وسیله پست سفارشی برای هر یک از دارندگان سهام به عمل خواهد آمد.
در دعوت‌نامه باید روز و ساعت و محل انعقاد مجمع ذکر گردد.
- ماده ۱۵ - دستور جلسه باید در دعوت‌نامه ذکر شود و مطالبی که در دستور جلسه پیش‌بینی نشده باشد با تصویب سه چهارم آرای حاضر در مجمع عمومی قابل طرح خواهد بود.
- ماده ۱۶ - فاصله دعوت و انعقاد مجمع عمومی حداقل بیست روز خواهد بود.
- ماده ۱۷ - در مجمع عمومی هر سهم دارای یک رأی است.
- ماده ۱۸ - اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی می‌توانند نمایندگی سهام خود را در مجمع عمومی سازمان با دادن وکالت کتبی به یکی از اعضای هیأت مدیره یا به مدیر عامل و یا به یکی دیگر از صاحبان سهام خود واگذار و از طرف هیأت مدیره اتحادیه کتباً به مجمع عمومی معرفی کنند.
- تبصره - معرفی‌نامه و وکالت‌نامه‌های نمایندگان اتحادیه‌های تعاونی که برای شرکت در جلسه مجمع عمومی سازمان معرفی می‌شوند قبلاً به وسیله اداره مرکزی سازمان رسیدگی و اعتبارنامه‌های مربوط صادر می‌گردد.
- ماده ۱۹ - رئیس مجمع، منشی را از بین صاحبان سهام و یا از خارج تعیین می‌نماید.
- ماده ۲۰ - خلاصه مذاکرات و تصمیمات مجمع عمومی در صورت جلسه ثبت و به امضای رئیس و منشی مجمع می‌رسد.
- ماده ۲۱ - مجمع عمومی که طبق مقررات این اساسنامه تشکیل گردد، نماینده عمومی سهامداران است و تصمیمات آن برای کلیه صاحبان سهام الزام‌آور می‌باشد.
- ماده ۲۲ - مجمع عمومی باید مرکب از صاحبان سهامی باشد که بیش از پنجاه درصد سرمایه سازمان را به عنوان صاحب سهم و یا به نمایندگی و یا وکالت دارا باشند و اگر در دفعه اول این نصاب حاصل نشد مجدداً مجمع عمومی تشکیل و تصمیمات این مجمع قطعی خواهد بود، ولو این که حد نصاب فوق حاصل نشود.
- ماده ۲۳ - تصمیمات مجمع عمومی با اکثریت نصف بعلاوه یک آراء معتبر است.
- ماده ۲۴ - هیأت مدیره و اعضای شورا و بازرسان در مجمع عمومی سازمان حضور خواهند یافت، ولی حق رأی نداشته و نظر آنها مشورتی است.

ماده ۲۵ - به منظور ایجاد هماهنگی در فعالیتهای سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و بانک تعاون کشاورزی ایران و انجام همکاریهای متقابل، کمیسیونی به ریاست وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و عضویت رئیس بانک مزبور و رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل سازمان تشکیل می‌شود. جلسات این کمیسیون در موارد لزوم بنا به دعوت وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و یا تقاضای رئیس بانک یا تقاضای رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل سازمان منعقد می‌گردد و تصمیمات متخذه برای سازمان لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۲۶ - شورای سازمان مرکب از پنج نفر است که دو نفر آنها از بین کارمندان عالی رتبه وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و یک نفر از کارمندان عالی‌رتبه وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و یک نفر از کارمندان عالی رتبه سازمان برنامه و یک نفر از افراد بصیر و مطلع و مجرب در امور اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و کشاورزی برای مدت سه سال به وسیله مجمع عمومی با جلب موافقت سازمانهای مربوط تعیین و انتخاب می‌شوند و قبل از پایان مدت مأموریت قابل عزل می‌باشند و بعد از پایان آن انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

تبصره ۱ - از میان دو نفر نمایندگان وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی در این شورا یک نفر از طرف وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی با سمت معاون وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی به ریاست شورا منصوب خواهد شد. یک نفر نایب رئیس نیز به انتخاب اعضای شورا از بین نمایندگان عضو شورا انتخاب می‌شود و در غیاب رئیس، ریاست شورا را به عهده خواهد داشت.

تبصره ۲ - پس از خاتمه مدت مأموریت اعضای شورا مادام که مجمع عمومی جانشین آنها را تعیین ننموده است مسئولیت ادامه وظایف مربوط را خواهند داشت.

تبصره ۳ - برای شرکت در جلسات، حق حضور که میزان آن از طرف مجمع عمومی تعیین می‌شود با رعایت مقررات تبصره ۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۴۴ کل کشور به وسیله سازمان به اعضای شورا پرداخت خواهد شد.

تبصره ۴ - رئیس و اعضای هیأت مدیره بدون حق رأی در جلسات شورا شرکت می‌نمایند و نظر آنها مشورتی است.

ماده ۲۷ - جلسات شورا وقتی رسمیت خواهد داشت که رئیس یا نایب رئیس و حداقل دو نفر از اعضای شورا حضور داشته باشند و تصمیمات شورا هنگامی معتبر خواهد بود که حداقل سه نفر از اعضای حاضر به آن رأی موافق داده باشند.

ماده ۲۸ - جلسات شورا به دعوت مدیر عامل سازمان تشکیل می شود و وظایف آن به قرار زیر است:

الف - تصویب و یا اصلاح آئین نامه های مالی، معاملات، استخدام، امضاهای مجاز و سایر آئین نامه های داخلی که از طرف هیأت مدیره پیشنهاد می شود.

ب - اتخاذ تصمیم نسبت به مطالبات مشکوک الوصول و لاوصول و پیشنهاد آن جهت تصویب به مجمع عمومی.

ج - اتخاذ تصمیم نسبت به ساختمان و یا خرید محل کار سازمان و شعب و نمایندگیهای آن.

د - اتخاذ تصمیم نسبت به پیشنهاد هیأت مدیره جهت تشکیل و یا مشارکت در شرکتها.

ه - اتخاذ تصمیم نسبت به هر موضوعی که هیأت مدیره طرح آن را در شورا لازم تشخیص دهد، مگر در مواردی که از وظایف مراجع صلاحیتدار دیگر باشد.

و - در مواردی که هیأت مدیره در استنباط مفهوم مواد این اساسنامه مواجه با ابهام بشود نظر وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی معتبر خواهد بود.

ماده ۲۹ - هیأت مدیره سازمان مرکب از سه نفر عضو اصلی و یک عضو علی البدل است که به پیشنهاد وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و تصویب مجمع عمومی برای مدت سه سال تعیین شده و به همین ترتیب قابل عزل و نیز تجدید انتخاب می باشند و در خاتمه مأموریت تا تعیین جانشین مسئولیت ادامه وظایف مربوطه را خواهند داشت. رئیس هیأت مدیره که از بین سه نفر اعضای اصلی به پیشنهاد وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و تصویب مجمع عمومی انتخاب می شود عهده دار سمت مدیر عامل سازمان نیز می باشد.

تبصره ۱ - وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی به پیشنهاد رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل سازمان یکی از دو نفر دیگر اعضای هیأت مدیره را به سمت قائم مقام رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل انتخاب می نماید تا در مواقع غیبت رئیس به جای وی انجام وظیفه نماید.

تبصره ۲ - عضو علی البدل هیأت مدیره در جلساتی که به عللی یکی از اعضای اصلی غایب باشند به جای عضو غایب انجام وظیفه خواهد کرد.

ماده ۳۰ - جلسه هیأت مدیره با حضور سه نفر رسمیت یافته و تصمیمات آن هنگامی معتبر و قابل اجرا است که حداقل مدیر عامل و یکی از اعضای هیأت مدیره با آن موافق باشند.

ماده ۳۱ - مصوبات هیأت مدیره باید در دفتر مخصوص عیناً ثبت و به امضای اعضای حاضر در جلسه برسد، مدیری که نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مزبور منعکس شود.

ماده ۳۲ - وظایف هیأت مدیره به شرح زیر است:

- ۱ - تهیه برنامه آموزشی و ارشاد و رهبری اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی.
- ۲ - تهیه برنامه توسعه شبکه تعاونی در مناطق روستایی کشور.
- ۳ - تهیه و تنظیم آئین‌نامه‌ها و طرحهای مورد لزوم.
- ۴ - تهیه و تنظیم بودجه سالانه بر اساس برنامه‌های سازمان و تقدیم آن برای تصویب مجمع عمومی.
- ۵ - اتخاذ تصمیم درباره عضویت سازمان در سازمانهای بین‌المللی و منطقه‌ای مربوط در حدود مقررات.
- ۶ - تهیه و بررسی طرحهای مربوط به سرمایه‌گذاری در شرکتهای و یا تأسیس آنها.
- ۷ - بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد تحصیل اعتبار و یا اخذ وام نقدی و جنسی از بانکها و مؤسسات مالی و بازرگانی داخلی.
- ۸ - تهیه و تنظیم گزارش فعالیتهای انجام شده سالانه سازمان برای طرح در مجمع عمومی.
- ۹ - تهیه و تنظیم ترازنامه و حساب سود و زیان سالانه سازمان برای تسلیم به بازرسان و طرح در مجمع عمومی.
- ۱۰ - تهیه و تنظیم خط مشی و برنامه‌های سال بعد سازمان جهت طرح در مجمع عمومی.
- ۱۱ - حسابرسی سازمان به وسیله عقد قرارداد با حسابداران قسم خورده مشروط بر این که سمتی در سازمان نداشته باشند یا با مؤسسات داخلی حسابرسی واجد صلاحیت و گزارش نتیجه آن به مجمع عمومی صاحبان سهام.
- ۱۲ - اتخاذ تصمیم نسبت به تشکیلات اداری و فنی و احتیاجات استخدامی سازمان.
- ۱۳ - تصمیمات متخذه پس از تأیید وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی قابل اجرا خواهد بود.
- ۲۰ - ۳۴ ماده ۳ این اساسنامه.
- ۱۴ - تصویب نمونه و یا متن قراردادهایی که یک طرف آن سازمان باشد.

- ماده ۳۳ - اعضای هیأت مدیره در حفظ اموال و دارایی سازمان و همچنین حسن اداره امور آن در مقابل صاحبان سهام مسئولیت مشترک داشته و نیز مسئولیت فردی آنان همان مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.
- ماده ۳۴ - وظایف و اختیارات مدیر عامل سازمان به شرح زیر می باشد:
- ۱ - نمایندگی سازمان در برابر اشخاص ثالث و مراجع قضایی و کلیه ادارات دولتی و مؤسسات خصوصی با حق توکیل غیر.
  - ۲ - تصمیم در مورد استخدام با رعایت بند ۱۲ ماده ۳۲ این اساسنامه و نصب و عزل و مأموریت و انتقال و تعلیق کارکنان سازمان و تعیین شغل و حقوق و مزایا و ترفیع آنان طبق آئین نامه استخدام سازمان و در حدود بودجه تصویبی.
  - ۳ - افتتاح حساب جاری به نام سازمان نزد بانکها.
  - ۴ - اتخاذ تصمیم نسبت به انجام معاملات نقدی یا مدت دار با شرکتها و اتحادیه های تعاونی روستایی و کشاورزی با رعایت مقررات این اساسنامه و آئین نامه مربوط.
  - ۵ - اجرای مصوبات مجمع عمومی و کمیسیون مندرج در ماده ۲۵ این اساسنامه و شورا و هیأت مدیره سازمان.
  - ۶ - اتخاذ تصمیم و اقدام نسبت به کلیه عملیات سازمان مندرج در ماده ۳ این اساسنامه به استثنای آن چه که از وظایف شورا و هیأت مدیره تعیین شده است.
  - ۷ - نظارت بر اجرای اساسنامه و آئین نامه های سازمان.
  - ۸ - امضای قراردادهایی که متن و یا نمونه آن به تصویب هیأت مدیره رسیده است.
  - ۹ - انجام کلیه اموری که برای اداره سازمان لازم است در حدود مقررات مربوط به استثنای ساختمان و یا خرید محل کار سازمان که باید با تصویب شورا باشد.
  - ۱۰ - حق امضای کلیه نامه ها و مکاتبات سازمان با رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل سازمان و حق امضای کلیه اسناد و اوراق بهادار با رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل سازمان و یکی از اعضای هیأت مدیره خواهد بود که طبق اساسنامه، آن چه که مربوط به وظایف و اختیارات شخص او است امضاء و آن چه که اتخاذ تصمیم درباره آن در صلاحیت هیأت مدیره سازمان باشد پس از تصویب هیأت مدیره مبادرت به امضاء می نماید.
  - ۱۱ - مدیر عامل سازمان می تواند به مسئولیت خود قسمتی از اختیارات اجرایی خود را به هر یک از اعضای هیأت مدیره و یا سایر کارکنان سازمان تفویض نماید. کسانی که به آنها با رعایت مقررات این اساسنامه اختیاراتی واگذار شده، مسئول عملیات خود بوده و

در صورتی که مرتکب تقصیر یا تخلف یا جرمی بشوند طبق مقررات مورد تعقیب قانونی قرار خواهند گرفت.

تبصره - مدیر عامل سازمان می‌تواند طبق آئین‌نامه مربوط، به اعضای هیأت مدیره و کارکنان واجد صلاحیت سازمان حق امضای مجاز بدهد.

ماده ۳۵ - برای هر سال مالی به پیشنهاد وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و تصویب مجمع عمومی دو نفر بازرس انتخاب می‌شوند. مسئولیت و وظایف بازرسان تا تجدید انتخاب و یا تعیین بازرسان جدید ادامه خواهد داشت.

ماده ۳۶ - وظایف بازرسان به شرح زیر می‌باشد:

۱ - رسیدگی به حسابهای سازمان اعم از حسابهای ماهانه و ترازنامه سالانه.

۲ - تنظیم گزارش سالانه حسابهای سازمان و ارسال یک نسخه از آن جهت صاحبان سهام حداقل ده روز قبل از تاریخ انعقاد مجمع عمومی عادی سالانه.

۳ - در هر مورد که وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی رسیدگی به امور مربوط به سازمان را لازم بداند می‌تواند موضوع را به یک یا هر دو بازرس ارجاع نماید. بازرس یا بازرسان موظفند در مدت تعیین شده اقدام لازم معمول داشته و نتیجه رسیدگی یا اطلاعات خواسته شده و نظر خود را به وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی گزارش دهند.

تبصره ۱ - بازرسان می‌توانند اطلاعات لازم را برای انجام وظایف خود از مدیر عامل سازمان بخواهند و مدیر عامل مکلف است اطلاعات خواسته شده را با اسناد و مدارک مربوط در اختیار آنان قرار دهد.

تبصره ۲ - بازرسان حق دخالت در امور جاری سازمان را ندارند.

ماده ۳۷ - هرگاه بازرسان در انجام وظایف محوله مرتکب تقصیر یا تخلف یا جرمی شوند بر حسب مورد برابر مقررات و قوانین مربوط تحت تعقیب قرار خواهند گرفت.

ماده ۳۸ - تا زمانی که سهام وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی بیش از ۵۰ درصد سرمایه ثبت شده سازمان باشد وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستایی می‌تواند در موارد ضروری و از نظر تسریع در امور مربوط، به عنوان نماینده اکثریت صاحبان سهام بدون تشکیل مجمع عمومی تصمیماتی که در این اساسنامه به عهده مجمع عمومی گذارده شده است اتخاذ و برای اجرا به سازمان ابلاغ نماید.

فصل سوم: مقررات مالی و متفرقه

ماده ۳۹ - سال مالی سازمان روز اول فروردین هر سال آغاز و در روز آخر اسفند ماه همان سال به پایان می‌رسد.

ماده ۴۰ - سازمان باید هر ماه یک نسخه از خلاصه حسابهای دفتر کل و ۲۰ روز قبل از انعقاد مجمع عادی سالانه یک نسخه از ترازنامه سالانه با کلیه ضامتهای مربوط را جهت حسابرسی به بازرسان تسلیم نماید.

ماده ۴۱ - مدت استهلاك در مورد اموال منقول تا سه سال بر حسب نوع مال و مدت استهلاك ساختمانها بر حسب دوام و استحکام آنها تعیین و در هر حال نباید از بیست سال تجاوز نماید.

تبصره - برای مطالبات مشکوک‌الوصول باید اندوخته کافی از محل سود ویژه تأمین گردد و هرگاه مطالبات مذکور غیر قابل وصول تشخیص داده شود از اندوخته مزبور باید برداشت و واریز شود.

ماده ۴۲ - سود ویژه سازمان عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر کلیه هزینه‌ها و استهلاكها.

ماده ۴۳ - سود ویژه با تصویب مجمع عمومی به طریق زیر تقسیم می‌شود:

الف - پانزده درصد آن به حساب سرمایه احتیاطی منتقل می‌گردد.
منظور کردن این قسمت از سود ویژه به سرمایه احتیاطی تا زمانی که سرمایه مزبور معادل سرمایه پرداخت شده سازمان بشود اجباری است.

ب - به پیشنهاد هیأت مدیره قسمتی از سود ویژه برای تشکیل اندوخته مطالبات مشکوک‌الوصول تخصیص می‌یابد.

ج - ممکن است مبلغی از سود ویژه برای پاداش کارکنان سازمان اختصاص داده شود.
د - تخصیص قسمتی از سود ویژه برای نقل به سال بعد به پیشنهاد هیأت مدیره در صورت لزوم.

ه - بقیه سود ویژه بین صاحبان سهام تقسیم خواهد شد.

تبصره ۱ - سود سهام متعلق به وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی به سرمایه سازمان اضافه می‌شود.

تبصره ۲ - تا زمانی که کمک دولت برای کسر هزینه‌های سازمان ادامه داشته باشد، اقلام مندرج در بندهای ماده ۴۳ از محل مازاد کل درآمد سازمان (اعم از درآمد اختصاصی و منابع عمومی) برداشت می‌شود.

ماده ۴۴ - هیچ یک از اعضای شورا و هیأت مدیره و بازرسان نمی‌توانند در معاملاتی که با سازمان و یا به حساب سازمان می‌شود به طور مستقیم و یا غیر مستقیم سهیم شوند.

ماده ۴۵ - اعضای شورا و هیأت مدیره و بازرسان باید قبل از شروع به کار در اولین جلسه شورای سازمان حاضر شده سوگند یاد نمایند که ضمن حفظ سرمایه و منافع و اسرار سازمان حداکثر کوشش و فعالیت را برای پیشرفت نهضت تعاونی و به ثمر رساندن برنامه اصلاحات ارضی و افزایش تولیدات کشاورزی به کار برند.

ماده ۴۶ - استفاده از مأموران سیار سازمان در امور اعتباراتی بانک تعاون کشاورزی ایران در سطح دهات به ترتیبی خواهد بود که به وسیله کمیسیون مندرج در ماده ۲۵ این اساسنامه معین می‌شود.

ماده ۴۷ - مواردی که در این اساسنامه صراحتاً پیش‌بینی نشده است بر اساس مقررات قانون تجارت عمل خواهد شد.

اساسنامه فوق مشتمل بر چهل و هفت ماده و نوزده تبصره به استناد ماده ۷ قانون تشکیل بانک تعاون کشاورزی ایران در جلسات یازدهم و شانزدهم و بیستم بهمن ماه یک هزار و سیصد و چهل و هشت به ترتیب به تصویب کمیسیون های اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، امور استخدام و سازمانهای اداری و دارایی مجلس شورای ملی و در جلسات هفتم و سیزدهم و نوزدهم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و هشت به تصویب کمیسیون های اصلاحات ارضی و تعاون روستایی، استخدام و دارایی مجلس سنا رسیده است.

اساسنامه اتحادیه مرکزی نظارت و هماهنگی تعاونی های روستایی و کشاورزی ایران

فصل اول : نام، مرکز و مدت

- ماده ۱ - نام اتحادیه : اتحادیه مرکزی نظارت و هماهنگی تعاونی های روستایی و کشاورزی ایران است که در این اساسنامه باختصار اتحادیه نظارت نامیده می شود.
- ماده ۲ - حوزه عملیات اتحادیه سراسر کشور می باشد.
- ماده ۳ - مرکز اتحادیه در شهرستان تهران (مرکز استان) خواهد بود و با تصویب هیأت مدیره می توان شعب یا نمایندگی هایی را در داخل و یا خارج از حوزه عملیات خود دایر نمود.
- تبصره- تغییر مرکز اتحادیه با تصویب مجمع عمومی و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران امکان پذیر خواهد بود.
- ماده ۴ - مدت اتحادیه از تاریخ تاسیس نامحدود است.

فصل دوم : موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵ - موضوع و حدود عملیات اتحادیه نظارت عبارت است از:
- ۱- کمک به پیشرفت امور اتحادیه های عضو از طریق:
- الف- فراهم نمودن وسایل توسعه تعلیمات و ترویج تعاونی و آموزش حرفه ای و جمع آوری اطلاعات مورد لزوم در این زمینه و انجام تبلیغات و انتشارات لازم.
- ب- راهنمایی و کمک به شرکت ها و اتحادیه های عضو در امور اداری، مالی، سازمانی و مدیریت امور فنی و انجام خدمات مختلف از قبیل تدوین، چاپ و تهیه دفاتر و اوراق و فرم های چاپی مشترک.
- ۲- نظارت بر فعالیت شرکت ها و اتحادیه های عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات قانون شرکت های تعاونی، مواد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی.

- ۳- ایجاد هماهنگی و همکاری بین اتحادیه‌های عضو.
- ۴- داوری و رفع اختلاف بین واحدهای تعاونی عضو در صورتی که در اساسنامه آنها پیش‌بینی لازم شده باشد.
- ۵- حسابرسی شرکت‌ها و اتحادیه‌های عضو و همچنین تعیین تعرفه حسابرسی با هماهنگی سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۶- شرکت در شوراها و کمیسیون‌های مقرر در قانون شرکت‌های تعاونی مربوط به اتحادیه‌ها.
- ۷- دفاع از منافع شرکت‌ها و اتحادیه‌های عضو در روابط آنها با سازمانها و مؤسسات دولتی و عمومی و خصوصی و سایر رشته‌های تعاونی مصرح در قانون شرکت‌های تعاونی.
- ۸- ایجاد و بسط همکاری با سایر تعاونی‌های کشور.
- ۹- ایجاد روابط و عضویت در مؤسسات جهانی تعاون و اتحادیه‌های تعاونی سایر کشورها.
- ۱۰- انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه‌ای اعضای با توجه به نوع و رشته فعالیت اتحادیه‌های عضو.
- ۱۱- برگزاری و شرکت در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی، همایش‌ها و سمینارها.
- ۱۲- ایجاد دفاتر نمایندگی و شعب در داخل و یا خارج از کشور.
- ۱۳- تلاش در جهت بهبود و ارتقاء مهارت‌های فنی و شغلی و آشنایی با شیوه‌های نوین تولید در بخش کشاورزی در زمینه‌های بازرگانی و خدماتی و آموزشی اعضای و فراهم نمودن امکانات شرکت آنان در دوره‌های آموزشی تخصصی.
- ۱۴- ایجاد و بسط همکاری با اتاق مرکزی تعاون جمهوری اسلامی ایران و اتاق بازرگانی صنایع و معادن و کشاورزی جمهوری اسلامی ایران و شرکت بورس کالای ایران و کلیه نهادهای دولتی و غیردولتی ذیربط.
- ۱۵- همکاری و هماهنگی بین اعضای در جهت اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی به منظور تحقق سهم ۲۵ درصدی بخش تعاون در اقتصاد ملی.
- ۱۶- ارائه خدمات حقوقی و مشاوره‌ای به اعضای در کلیه مراجع قضایی، اداری و انتظامی با تعیین نماینده حقوقی و قضایی.
- ۱۷- ایجاد و توسعه فعالیت بیمه‌های بازرگانی، بیمه‌های اجتماعی و بیمه‌های محصولات کشاورزی و تأسیس شرکت بیمه برای اتحادیه نظارت.

- ۱۸- بسط و گسترش ارتباط با صندوق تعاون، بانکهای عامل و سایر مؤسسات مالی و اعتباری داخل و خارج در جهت تسهیل دریافت خدمات اعتباری و تضمین برای اعضاء.
- ۱۹- ایجاد بانک اطلاعاتی متمرکز به منظور تسهیل و تسریع در سیاست گذاری ها و گسترش فعالیت اعضاء.
- ۲۰- مشارکت در کلیه سیاست گذاری های اصل ۴۴ قانون اساسی و تعاون و عضویت در شوراها، کارگروه ها، کمیسیون ها و جلسات مربوط به آنها در تمام سطوح ۳ قوه به نمایندگی از اعضاء.
- ۲۱- عضویت در شورای اقتصاد و مشارکت در تعیین قیمت های تضمینی محصولات کشاورزی.
- ۲۲- عضویت در شوراها و مجامعی که در آنها پیرامون مسائل مختلف کشاورزی تصمیم گیری می شود.
- ۲۳- صدور پروانه تأسیس و بهره برداری جهت متقاضیان فعالیت در زمینه های مختلف کشاورزی، دامپروری و آبیان.
- ۲۴- تأسیس بانک یا موسسه اعتباری زیر نظر بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- ۲۵- پیگیری جهت کاهش تعرفه های مختلف از جمله آب، برق، گاز، تلفن و غیره برای فعالین بخش کشاورزی.
- ۲۶- برنامه ریزی جهت توسعه صادرات محصولات کشاورزی و واردات ماشین آلات و نهاده های کشاورزی.
- ۲۷- برنامه ریزی در جهت حمایت از تولید کنندگان داخلی و جلوگیری از واردات بی رویه محصولات و فرآورده های کشاورزی و دامپروری.
- ۲۸- تاسیس مراکز آموزش عالی و همکاری با سایر مراکز و مؤسسات آموزش عالی در برگزاری دوره های علمی و کاربردی و پودمانی در رشته های مختلف کشاورزی.
- ۲۹- فعالیت های فرهنگی و چاپ نشریات و کتب مورد نیاز با اخذ مجوزهای لازم.
- ۳۰- جذب سرمایه گذاری خارجی به منظور همکاری در اجرای طرح های کشاورزی و همچنین سرمایه گذاری در خارج از کشور پیرامون فعالیت های مختلف کشاورزی.
- ۳۱- تاسیس شرکت حمل و نقل با سرمایه گذاری و همکاری اتحادیه های عضو.
- ۳۲- همکاری با مراجع ذیصلاح برای دریافت رتبه بندی اعضاء واجد شرایط.
- ۳۳- همکاری با مراکز تحقیقاتی و علمی فعال در زمینه های مختلف کشاورزی.

۳۴- همکاری و ارائه نظرات مشورتی به دولت و سایر دستگاههای اجرایی در توسعه بخش کشاورزی و روستایی.

۳۵- توسعه فعالیتهای بازرگانی بین اعضاء.

۳۶- افتتاح حساب جهت واریز وجوه ۳ درصد موضوع ماده ۳ آئین نامه مصرف وجوه حاصل از ۳ درصد درآمد ویژه شرکتهای تعاونی برای توسعه تعلیمات و آموزش تعاون.

فصل سوم: اعضای اتحادیه و شرایط عضویت

ماده ۶ - اعضای اتحادیه عبارتند از:

- ۱- اتحادیه مرکزی تعاونیهای روستایی و کشاورزی ایران.
  - ۲- اتحادیه مرکزی شرکتهای تعاونی کشاورزی دامداران ایران.
  - ۳- اتحادیه تعاونیهای کشاورزی پنبه کاران پارس.
  - ۴- اتحادیه سراسری تعاونیهای کشاورزی زنبورداران ایران زمین.
  - ۵- اتحادیه سراسری تعاونی های کشاورزی مرغداران گوشتی ایران.
  - ۶- اتحادیه مرکزی تعاونی کشاورزی مرغداران میهن.
  - ۷- اتحادیه تعاونیهای کشاورزی تولید کننده گل و گیاه و بذر و نهال ایران.
  - ۸- اتحادیه سراسری شرکتهای تعاونی تولید روستایی کشور.
- تبصره ۱- عضویت در اتحادیه نظارت با تصویب هیأت مدیره برای کلیه اتحادیه های مرکزی تعاونیهای کشاورزی و روستایی که واجد شرایط زیر باشند آزاد است:
- ۱- حوزه عملیات آنها سراسر کشور باشد.
  - ۲- در اتحادیه تعاونی با موضوع فعالیت مشابه عضو نباشد.
  - ۳- تسلیم درخواست کتبی عضویت با امضای هیأت مدیره اتحادیه متقاضی که خود به خود حاکی از قبول اساسنامه و مقررات اتحادیه نظارت است بانضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد عضو، میزان سرمایه و عملیاتی که تا آن وقت به عمل آورده و شعاع حوزه عملیات اتحادیه.
  - ۴- واریز حداقل بهای یک سهم به حساب اتحادیه نظارت.
- تبصره ۲ - اتحادیه تعاونی عضو مکلف است سهام خود را متناسب با تعداد اعضاء و حجم عملیات خود با اتحادیه نظارت که از طرف هیأت مدیره اتحادیه نظارت تعیین

می‌گردد افزایش دهد و همچنین در صورت تمایل می‌تواند با موافقت هیأت مدیره اتحادیه نظارت بیش از حد معین شده سهام خریداری نماید.

تبصره ۳ - عضو اتحادیه می‌تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ۱۰ قسط تجاوز نکند، پردازد در این صورت پرداخت سود سهام از تاریخ عضویت به سهامی تعلق می‌گیرد که کل بهای آن از طرف عضو پرداخت شده باشد.

تبصره ۴ - کلیه شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی و روستایی شهرستانها و استانها که عضو اتحادیه‌های عضو اتحادیه نظارت هستند نمی‌توانند عضو اتحادیه نظارت شوند.

ماده ۷- اتحادیه‌های عضو متعهدند بدون اجازه اتحادیه نظارت در حوزه فعالیت اتحادیه‌های دیگر عضو، فعالیت‌های مشابهی نمایند مگر با موافقت اتحادیه مربوطه و اتحادیه نظارت و در صورت اختلاف، نظر اتحادیه نظارت قاطع خواهد بود.

ماده ۸ - قبول یا رد تقاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه نظارت است ولی رد عضویت به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تاسیسات و وسایل و امکانات اتحادیه نظارت تحقق پیدا نمی‌کند مگر با حضور کلیه اعضای اصلی هیأت مدیره اتحادیه نظارت و موافقت کتبی اکثریت آنها.

ماده ۹ - خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.

ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه نظارت در صورت تحقق یک یا چند مورد زیر می‌تواند عضو اتحادیه نظارت را پس از رسیدگی اخراج کند و مراتب را بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده برساند:

- ۱- عدم انجام مصوبات و تصمیمات اتحادیه نظارت در حدود این اساسنامه.
- ۲- عدم اجرای تعهدات اتحادیه عضو در مقابل اتحادیه نظارت بدون عذر موجه.
- ۳- انجام کارهایی که لطمه به اعتبار اتحادیه نظارت وارد آورد.
- ۴- تشبث به وسایل متقلبانه در معاملات با اتحادیه نظارت.
- ۵ - اقدام به عملیاتی برخلاف اساسنامه اتحادیه نظارت.
- ۶- نداشتن فعالیت به تشخیص هیأت مدیره اتحادیه نظارت.
- ۷- عدم انجام معامله در حدود متعارف با اتحادیه نظارت حداقل برای مدت یک سال.

ماده ۱۱ - عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتباً به وسیله بازررس یا بازرسان اتحادیه نظارت و در غیاب بازرسان به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران تسلیم کند و یکی از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود موضوع را مطرح و معترض می تواند بدون حق رای در مجمع مذکور شرکت نماید و رای مجمع مذکور در این باره قطعی است.

ماده ۱۲- هر گاه رابطه عضوی به علت استعفاء یا اخراج، با اتحادیه نظارت قطع شود بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترانامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت به ترتیب زیر پرداخت خواهد شد:

چنانچه اتحادیه نظارت زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می شود و در صورتی که در حسابهای اتحادیه نظارت مبالغی به عنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهام مربوطه تعلق می گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- هیأت مدیره اتحادیه نظارت موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالانه اتحادیه نظارت که برای رسیدگی به ترانامه سال مالی قبل تشکیل می شود گزارش نماید.

تبصره ۲ - در صورتی که ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترانامه و حساب سود و زیان آن سال به تصویب مجمع عمومی نرسد از روی ترانامه و حساب سود و زیان اتحادیه نظارت که به مسئولیت آن اتحادیه تهیه و تنظیم گردیده باشد نسبت به بازپرداخت بهای سهام عضو اخراج شده براساس ارزش اسمی سهام اقدام خواهد شد.

تبصره ۳ - بهای سهام اعضایی که به اتحادیه نظارت بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه نظارت از اعضاء جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۴- اتحادیه نظارت مخیر است طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول، از هریک از مطالبات آن عضو از اتحادیه نظارت از محل مازاد برگشتی، سود

سهام، سایر مطالبات و سهام عضو برداشت کند و هرگاه مبالغ مذکور تکافوی مطالبات خود را نکند اتحادیه نظارت برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

فصل چهارم: سرمایه

- ماده ۱۵- سرمایه اولیه اتحادیه نظارت مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.
- تبصره - مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه نظارت به نام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه نظارت صادر و در دست صاحب سهم باشد.
- ماده ۱۶ - سهام اتحادیه نظارت با نام و غیر قابل تقسیم بوده و انتقال آن به اعضاء با موافقت هیأت مدیره اتحادیه نظارت مجاز است و در این صورت نقل و انتقال در دفاتر اتحادیه نظارت ثبت می گردد.
- تبصره - رد تقاضای انتقال سهام اتحادیه عضو توسط هیأت مدیره اتحادیه نظارت بایستی موجه بوده و اعضاء ذینفع می توانند در صورتی که شکایتی داشته باشند اعتراضات خود را با رعایت ماده ۳۱ اساسنامه در اولین مجمع عمومی عادی مطرح نمایند و تصمیم مجمع در این مورد قاطع خواهد بود.
- ماده ۱۷ - انتقال سهام اتحادیه نظارت به غیر عضو ممنوع است.
- ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه نظارت متغیر و نامحدود است و می توان با فروش سهام به اعضاء یا قبول اعضاء جدید سرمایه را افزایش داد و یا با بازپرداخت بهای سهام به اعضاء، سرمایه اتحادیه نظارت را کاهش داد.
- ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه نظارت در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران در اداره ثبت شرکتها بلامانع است.
- ماده ۲۰ - عضوی که استعفاء داده و بهای سهام آن نیز بازپرداخت گردیده، در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه نظارت داشته است، مگر اینکه وضعیت خدمات اتحادیه نظارت و یا میزان فعالیتهای عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره اتحادیه نظارت بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تعیین نماید.

ماده ۲۱ - سود سالانه اتحادیه نظارت معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی از درآمد ویژه پرداخت خواهد گردید و در صورت عدم تکافو یا در جریان نبودن اوراق قرضه مذکور سود سالانه سهام معادل سود سپرده بلند مدت بانکها پرداخت خواهد شد و چنانچه درآمد ویژه تکافوی پرداخت سود سهام به اعضاء را ننماید براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی سود سهام تعیین و پرداخت خواهد گردید.

ماده ۲۲ - در آئین نامه های اتحادیه نظارت می توان انواع خدمات و معاملات اتحادیه نظارت را با هر یک از اعضاء متناسب با سهام خریداری همان عضو معین نمود.

ماده ۲۳ - مسئولیت اعضاء محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها می باشد.

فصل پنجم : ارکان اتحادیه

ماده ۲۴ - ارکان اتحادیه نظارت عبارت است از مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۵ - مجمع عمومی، علاوه بر مجمع عمومی مؤسس دو قسم است: عادی و فوق العاده.

الف- وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

- ۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.
- ۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.
- ۳- اخذ تصمیم درباره گزارشها و پیشنهادات حسابرسان براساس نتایج حسابرسی از اتحادیه نظارت.
- ۴- تعیین خط مشی و برنامه های اتحادیه نظارت و تصویب بودجه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابواب جمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.
- ۵ - اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام.
- ۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادات هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری اتحادیه نظارت در اتحادیه های عضو و یا شرکت های تعاونی و مؤسسات تولیدی دیگر.
- ۷- تصویب آئین نامه های معاملات و سایر آئین نامه های اتحادیه نظارت.

- ۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا اتحادیه ای که درخواست عضویت و یا انتقال سهام آن از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است و یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری در این مورد قطعی است.
- ۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل، همچنین تعیین مبلغی که بابت بازپرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.
- ۱۰- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می شود و منطبق با اساسنامه اتحادیه نظارت باشد.

ب- وظایف مجمع عمومی فوق العاده:

- ۱- تغییر مواد اساسنامه.
- ۲- ادغام اتحادیه نظارت با اتحادیه دیگر.
- ۳- انحلال اتحادیه نظارت.
- ۵۵۶-۲۶ دعوت مجامع عمومی با قید دستور جلسه و محل و ساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل بوسیله ارسال دعوتنامه برای اعضاء و یا انتشار آگهی در جراید محلی و یا الصاق آگهی در مراکز حوزه عمل اتحادیه نظارت یا وسایل ممکنه دیگر که اعضاء اطلاع حاصل نمایند به عمل آید.
- تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می توانند از ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه نظارت حاضر و اطلاعات لازم را در خصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند.
- تبصره ۲- دستور جلسه مجمع عمومی از طرف هیأت مدیره تعیین می گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.
- ۵۵۷-۲۷ مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره و یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر به وسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود:
- ۱- بازرس یا بازرسان.
- ۲- حداقل یک پنجم اعضای اتحادیه نظارت.

۳- سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.

در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی، ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران می‌تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظر است دعوت کند.

ماده ۲۸ - جلسات مجامع عمومی را رئیس هیأت مدیره و در غیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می‌کند، در جلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد نمایندگان حاضر در جلسه رئیس، نایب‌رئیس و یک منشی و در صورت امکان سه نفر ناظر از بین نمایندگان حاضر در جلسه انتخاب خواهند شد.

تبصره ۵ - در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می‌شود و یا در مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن‌ترین نماینده حاضر در جلسه، مجمع عمومی را افتتاح می‌کند.

ماده ۲۹ - نماینده یا نمایندگان کلیه اعضای اتحادیه نظارت می‌توانند در مجامع عمومی حضور یابند و در جلسات مجامع اعم از عادی یا فوق‌العاده نماینده یا هیأت نمایندگی هر اتحادیه عضو، فقط دارای حق رای خواهد بود.

تبصره ۵ - هیأت مدیره و مدیر عامل و بازرسان اتحادیه نظارت می‌توانند بدون حق رای در جلسات مجامع عمومی شرکت نمایند. مگر اینکه به عنوان نماینده اتحادیه عضو در جلسه مجمع عمومی شرکت کرده باشند.

ماده ۳۰ - هر یک از اعضای اتحادیه نظارت می‌توانند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رای در مجمع عمومی به اتحادیه عضو دیگر با وکالت رسمی به شرط حق توکیل واگذار نمایند و اتحادیه عضو وکیل، موضوع وکالت موکل یا موکلین را به نماینده خود تفویض نماید. لکن هیچ عضوی نمی‌تواند علاوه بر رای خود بیش از سه رای با وکالت داشته باشد.

ماده ۳۱ - موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی‌توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود، لکن هر یک از اعضاء می‌تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند، مقام دعوت‌کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع عمومی مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح

هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هر یک از اعضاء منوط است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده، به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضاء) تشکیل گردد موکول خواهد شد و در صورتی که جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت بجای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۲ - صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس و منشی و نظار می رسد و یک نسخه رونوشت آن بوسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می گردد.

تبصره ۱- در مواردی که به علت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی، ناظری انتخاب نشود صورتجلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه می رسد.
تبصره ۲ - دفاتر صورتجلسات به عنوان اسناد اتحادیه نظارت باید همواره در اتحادیه نظارت محفوظ بماند.

ماده ۳۳ - تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۴ - مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت نمایندگان اعضاء رسمیت پیدا می کند و در صورت بدست نیامدن حد نصاب مذکور، دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز به عمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از صدور آگهی تعیین شود، جلسه دوم با هر تعداد از نماینده یا نمایندگان اتحادیه های عضو که حداقل از سه نماینده کمتر نباشد رسمیت خواهد داشت.

در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هر ذیحقی می تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال اتحادیه نظارت به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مراجعه نماید.

ماده ۳۵ - تصمیمات مجمع عمومی عادی با رای اکثریت نمایندگان حاضر در جلسه اتخاذ می شود. (مگر در مورد انتخاب اعضای هیأت مدیره و بازرسان که با اکثریت نسبی

اعضای اتحادیه نظارت خواهد بود) و در صورت تساوی آراء، رای طرفی قاطع خواهد بود که رئیس مجمع به آن طرف رای داده باشد.

ماده ۳۶ - مجمع عمومی فوق العاده با حضور نماینده یا نمایندگان که حداقل نماینده سه چهارم اعضای اتحادیه نظارت باشند رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول این حد نصاب حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه به عمل می آید و تاریخ تشکیل مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از صدور آگهی تعیین می شود این جلسه با حضور نماینده یا نمایندگان که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اعضای اتحادیه نظارت باشند رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می شود و جلسه سوم مجمع با حضور هر تعداد نماینده یا نمایندگان اعضاء که نباید از سه نماینده کمتر باشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۷ - تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رای سه چهارم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می شود.

ماده ۳۸ - ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضای حاضر در جلسه مجمع عمومی، ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آن را امضاء می کنند.

ماده ۳۹ - در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه به عنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت به طول انجامد.

ماده ۴۰ - مجمع عمومی عادی اتحادیه نظارت حداقل هر سال یک بار تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می توان مجمع عمومی عادی را بطور فوق العاده و بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۱ - اداره امور اتحادیه نظارت طبق اساسنامه بر عهده هیأت مدیره ای مرکب از ۵ عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت ۳ سال از بین اعضای اتحادیه نظارت با رأی مخفی انتخاب می گردند، مجمع عمومی همزمان با انتخاب اعضای اصلی هیأت مدیره یک عضو علی‌البدل نیز با همان شرایط انتخاب خواهد نمود. تجدید

انتخاب هر یک از اعضای اصلی و علی‌البدل بلامانع است و پس از انقضای مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه نظارت را کماکان به عهده خواهد داشت.

تبصره ۱- اتحادیه عضو هیأت مدیره موظف است یک نفر نماینده حقیقی از اعضای زیرمجموعه خود را جهت شرکت در جلسات هیأت مدیره اتحادیه نظارت معرفی نماید.
تبصره ۲- در صورت استعفاء، انحلال، ترک عضویت یا ممنوعیت قانونی که مانع انجام وظیفه هر یک از اعضای اصلی هیأت مدیره بشود عضو علی‌البدل منتخب که دارای بالاترین رای مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می‌شود.
تبصره ۳- سال اول انتخاب تا پایان سال، یک سال محسوب می‌شود.

ماده ۴۲- در صورت استعفاءی جمعی هیأت مدیره، مجمع عمومی به تقاضای هر یک از اعضای مستعفی و یا علی‌البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضای اتحادیه نظارت توسط سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران برای انتخاب هیأت مدیره جدید دعوت می‌شود.

تبصره - در صورتی که به دلیل استعفاء، انحلال یا ممنوعیت قانونی هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور اتحادیه نظارت خارج گردد مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ قانون شرکتهای تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.

ماده ۴۳- در فاصله مدت لازم برای انتخاب و یا تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری اتحادیه نظارت با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران برای جانشینی آن تعداد از اعضای هیأت مدیره که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کند از میان اعضای اتحادیه نظارت تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهد شد. مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می‌شوند عیناً همان مسئولیتهایی است که برای هیأت مدیره پیش بینی شده است.

ماده ۴۴- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره - در غیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او به عهده نایب رئیس خواهد بود.
ماده ۴۵- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می‌دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه ای باشد آن هزینه در حدود بودجه جاری بر عهده اتحادیه

نظارت خواهد بود، همچنین هر عضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مأمور خدمات دیگری در اتحادیه گردد می‌توان با تصویب مجمع حق‌الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت نمود.

ماده ۴۶ - هیأت مدیره برای انجام امور اتحادیه نظارت فرد واجد شرایطی را از بین اعضای اتحادیه های عضو و یا از خارج به عنوان مدیرعامل، به طور موظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید. هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و یا بازرسان نمی‌توانند سمت مدیرعامل اتحادیه نظارت را نیز داشته باشند. نحوه انتخاب، شرایط و وظایف مدیرعامل بر طبق آئین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره - مدیرعامل در حدود وظایف و بر طبق برنامه‌ای که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله را که برای اتحادیه نظارت صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص بدهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر در مورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانکها و مؤسسات و انجام معاملات غیر منقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۵ در هر مورد قبلاً تحصیل گردد.

ماده ۴۷ - جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مزبور با دعوت رئیس هیأت مدیره یا مدیرعامل، تشکیل و با حضور اکثریت اعضای هیأت مدیره رسمیت می‌یابد. برای اتخاذ تصمیم، رای اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر بوده و هر عضو هیأت مدیره دارای یک رای می‌باشد.

تصمیمات هیأت مدیره در دفتری به نام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می‌گردد و به امضای اعضای حاضر در جلسه می‌رسد، عضو هیأت مدیره‌ای که در هر مورد نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مذکور ثبت گردد.

تبصره ۱ - در صورتی که آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رای طرفی که رئیس هیأت مدیره در آن طرف باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲ - غیبت غیر موجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد به عنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می‌شود.

تبصره ۳ - رای وکالتی در جلسات هیأت مدیره ممنوع است.

ماده ۴۸ - مدیرعامل می‌تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رای شرکت نماید،

مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است، در این صورت شرکت در جلسات با اجازه هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۴۹ - استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه نظارت براساس مقرراتی که از طرف مجمع عمومی تصویب می شود و اخذ تضمین از مدیر عامل و سایر کارکنان براساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضاء به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حسابهای اتحادیه نظارت و تسلیم به موقع گزارش و ترازنامه سالانه به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجمع عمومی اتحادیه‌هایی که اتحادیه نظارت در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطور کلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه نظارت در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه نظارت است حق اتخاذ تصمیم دارد تا آنچه از اختیارات مجمع عمومی است برطبق تصمیمات مجمع مذکور و نسبت به بقیه موارد راساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره - هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرسان و همچنین عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا ماموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در این گونه موارد با مجمع عمومی عادی اتحادیه است.

ماده ۵۰ - هیأت مدیره نماینده قانونی اتحادیه نظارت است و می تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاه ها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند. مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه مسئولیت وکیل درمقابل موکل است.

ماده ۵۱ - کلیه چکها، قراردادها و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای اتحادیه نظارت نماید و یا تمام یا قسمتی از حق اتحادیه نظارت را منتفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهر اتحادیه نظارت معتبر خواهد بود. در غیاب رئیس هیأت مدیره، نایب رئیس حق امضاء دارد ولی اوراق عادی با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که به امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره - مدیرعامل می تواند در صورت تصویب هیأت مدیره و براساس چارت تشکیلاتی

مصوب، شخص و یا اشخاص واجد شرایطی را برای انجام دادن بخشی از وظایفی که به عهده دارد به عنوان معاون یا معاونین مدیرعامل تعیین و منصوب کند در این صورت مسئولیت اعمال معاون یا معاونین مدیرعامل به عهده مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۲ - آئین‌نامه‌های داخلی اتحادیه نظارت بوسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می‌شود مادامی که به تصویب مجمع عمومی نرسیده بر طبق آئین‌نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد، هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود آئین‌نامه مربوط را به مجمع پیشنهاد نماید.

ماده ۵۳ - هیأت مدیره وظایف خود را به صورت جمعی انجام می‌دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره. اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به اتحادیه نظارت وارد شود.

تبصره - در صورتی که هر یک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرر و زیان اتحادیه نظارت شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت بر عهده او می‌باشد.

ماده ۵۴ - هیچ یک از اعضای هیأت مدیره اتحادیه نظارت نمی‌تواند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونی هم نام دیگری را با موضوع عملیات مشابه داشته باشد و یا بطور مستقیم یا غیر مستقیم به عملی که رقابت با فعالیتهای موضوع عمل اتحادیه نظارت محسوب شود اقدام نماید. محجورین یا ورشکستگان به تقصیر و کسانی که به علت ارتکاب بزه محکومیت مؤثر کیفری دارند نمی‌توانند سمت نماینده اتحادیه عضو در هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و مدیرعامل اتحادیه نظارت را داشته باشند.

ماده ۵۵ - نخستین هیأت مدیره موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس برای ثبت اتحادیه نظارت در مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

بازرسان

ماده ۵۶ - مجمع عمومی از بین اعضاء دو نفر بازرس برای مدت یک سال مالی انتخاب می‌نماید. انتخاب مجدد بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱ - اتحادیه بازرس موظف است یک نفر نماینده حقیقی زیرمجموعه خود را که

ترجیحاً به امور حسابداری آشنایی داشته باشد به اتحادیه نظارت معرفی نماید.
تبصره ۲ - مادام که جانشین بازرس یا بازرسان از طرف مجمع عمومی تعیین نشده و آنها قبولی خود را اعلام نکرده باشند بازرس یا بازرسان سابق مسئولیت داشته و باید وظایف خود را انجام دهند.

تبصره ۳ - کسانی که از اتحادیه های عضو حقوق دریافت می دارند، اقرای نسبی و سببی نمایندگان اتحادیه های عضو در هیأت مدیره و همچنین مدیرعامل اتحادیه تا درجه سوم و همسران اشخاص مذکور حق انتخاب شدن به عنوان نماینده و یا نمایندگان بازرس اتحادیه نظارت را ندارند.

تبصره ۴ - در صورت انحلال، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرس یا بازرسان شود مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد، مادام که بازرسان جدید انتخاب نشده اند، بازرس باقی مانده وظایف مقرر را انجام خواهد داد.

ماده ۵۷ - وظایف بازرسان به شرح زیر است:

۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور اتحادیه نظارت با مقررات اساسنامه و آئین نامه های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی، برای این منظور هر یک از بازرسان می توانند هر موقع که مقتضی بدانند به نحوی که به عملیات جاری اتحادیه نظارت لطمه وارد نشود کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس در محل دفتر اتحادیه نظارت رسیدگی نمایند.

۲- در صورت مشاهده خلاف و بی ترتیبی در امور اتحادیه نظارت باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را درخواست نماید.

۳- رسیدگی به حسابهای اتحادیه نظارت حداقل سالی دو بار و خصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.

تبصره - در بودجه سالانه اتحادیه نظارت مبلغ کافی برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه اتحادیه نظارت باید پیش بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن بازرسان یا مجمع عمومی بتوانند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حسابهای اتحادیه نظارت رسیدگی نموده و گزارش لازم جهت ارائه به مجمع تهیه نمایند.

- ۴- دعوت مجامع عمومی در موارد پیش بینی شده در اساسنامه.
- ۵- نظارت بر اجرای پیشنهادات و تذکرات سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و حسابرسی که از اتحادیه نظارت حسابرسی کرده اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.
- ۶- طرح شکایت عضو اخراج شده یا اتحادیه ای که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده در نخستین مجمع عمومی عادی.
- ۷- در صورتی که بازرس یا بازرسان تشخیص دهند تشکیل جلسه هیأت مدیره برای حل مسائل و مشکلات مفید به فایده خواهد بود می توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مدیره درخواست نمایند.
- ماده ۵۸ - بازرس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در امور اتحادیه نظارت را ندارند و می‌توانند بدون حق رای در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه نظارت اظهار دارند. این نظرات در صورتجلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج می‌شود.
- ماده ۵۹ - در صورتی که هر یک از بازرسان حین انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی و مقررات و آئین‌نامه‌های مصوب می‌باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.
- ماده ۶۰ - خدمات بازرس یا بازرسان در اتحادیه نظارت افتخاری و بلاعوض است و در صورتی که انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه‌ای باشد پرداخت آن به عهده اتحادیه نظارت خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

- ماده ۶۱ - ابتدای سال مالی اتحادیه نظارت اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفند ماه همان سال است به استثنای سال اول تاسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفند ماه همان سال خواهد بود.
- ماده ۶۲ - هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورت حسابها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه اتحادیه نظارت را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم نماید، علاوه بر این ظرف یک هفته نسخه‌ای از آن را به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ارسال دارد.

تبصره ۵ - هریک از اتحادیه های عضو می توانند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر اتحادیه نظارت مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات اتحادیه نظارت را مطالبه و دریافت نمایند.

ماده ۶۳ - در ترازنامه ای که تنظیم می شود تمام موجودی هایی که برای فروش تعیین شده به بهای تمام شده یا بهای روز، هرکدام کمتر باشد ارزیابی و دارایی های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می شود و از نظر استهلاک سالانه بر طبق قوانین و مقررات مربوط عمل خواهد شد. بستانکاری هایی که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه نظارت و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران غیرقابل وصول تشخیص داده شود در صورت وجود ذخیره احتیاطی از حساب مذکور تسویه و در غیر این صورت به حساب هزینه اتحادیه نظارت منظور می شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۴ - در آمد ویژه اتحادیه نظارت عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه ها و استهلاکات در یک دوره مالی.

ماده ۶۵ - درآمد ویژه سالانه اتحادیه نظارت پس از تصویب مجمع عمومی به ترتیب زیر تقسیم خواهد شد:

۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود با رعایت بند ۱ از ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی.

۲- ۳ درصد به منظور آموزش و توسعه تعاون در حسابی که بدین منظور افتتاح گردیده واریز و مطابق آئین نامه و دستورالعمل مربوطه به مصرف خواهد رسید.

تبصره - اتحادیه نظارت وجوه حاصل از ۳ درصد درآمد ویژه اتحادیه و شرکتهای و اتحادیه های عضو را با تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران (بر اساس دستورالعمل مصوب) به مصرف خواهد رساند.

۳- برداشت حق عضویت از محل سهم درآمدهای حاصله (سود خالص قابل تقسیم).

۴- حداکثر ۵ درصد از سود خالص به عنوان اندوخته اختیاری به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوطه منظور می گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی خواهد بود.

۵- درصدی از درآمد ویژه جهت پاداش هیأت مدیره، مدیرعامل، کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایر پیشنهادات خواهد شد.

۶- پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت مقررات

- این اساسنامه سود سهام به اعضاء پرداخت خواهد شد.
- تبصره ۱- اتحادیه نظارت مبالغی را که بابت سود سهام و مازاد برگشتی به اعضاء تعلق می‌گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر می‌کند.
- تبصره ۲- چنانچه هر یک از اتحادیه‌های عضو اتحادیه نظارت بابت حق عضویت بدهی داشته باشند از محل سود سهام و مازاد برگشتی برداشت خواهد شد.
- ماده ۶۶- اتحادیه نظارت می‌تواند هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و در مقابل نیز هدایایی را پرداخت نماید.
- تبصره ۱- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه‌کننده برای اموری که مربوط به هزینه‌های جاری اتحادیه نظارت منظور می‌شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود.
- تبصره ۲- دادن هدیه و انجام هزینه‌هایی از این قبیل از طرف اتحادیه نظارت، تا سقف حداکثر ۱۰ درصد ذخیره قانونی سال قبل اتحادیه نظارت، به حساب هزینه‌ها منظور خواهد شد.
- ماده ۶۷- زیان اتحادیه نظارت در حساب زیان نگهداری می‌شود تا از محل درآمد سالهای بعد تسویه گردد، همچنین اتحادیه نظارت می‌تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تامین نماید ولیکن نمی‌تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سالهای بعدی اتحادیه نظارت را تقسیم کند.
- ماده ۶۸- اتحادیه نظارت می‌تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور اتحادیه نظارت با تصویب مجمع عمومی عادی مورد استفاده قرار دهد.
- ماده ۶۹- حسابرسی اتحادیه نظارت توسط سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران انجام می‌گیرد و بعلاوه مجمع عمومی برای خود می‌تواند حسابرس یا حسابرسی را برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه نظارت مامور کند.
- ماده ۷۰- هیأت مدیره اتحادیه نظارت موظف است نزد بانک کشاورزی یا عنداللزوم در سایر بانکهای کشور حساب جاری و سپرده پشتیبان افتتاح نماید.
- ماده ۷۱- اتحادیه نظارت می‌تواند برای استفاده از وجوه زاید بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل نماید:

- ۱- تودیع وجوه به صورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی و سایر بانکهای کشور.
- ۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: انحلال، تصفیه

انحلال

ماده ۷۲ - اتحادیه نظارت در موارد زیر منحل می شود:

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
- ۲- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی در صورتی که ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
- ۳- توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذر موجه.
- ۴- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از سه بار اخطار کتبی به وسیله سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدر یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.

تبصره ۱- اگر به واسطه زیانهای وارده علاوه بر ذخیره قانونی، بیش از نصف سرمایه اتحادیه نظارت از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه نظارت دعوت نماید.

تبصره ۲ - در صورتی که در نتیجه زیانهای وارده و کاهش سرمایه، اتحادیه نظارت فعالیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق العاده در این مورد اقدامی ننماید، سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال اتحادیه نظارت و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود. این حکم در مواردی نیز که اتحادیه نظارت طبق نظر مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۷۳ - در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده اتحادیه نظارت، رای به انحلال دهد در همان جلسه حداقل سه اتحادیه عضو یا ۵ الی ۷ نفر از خارج به عنوان هیأت تصفیه انتخاب و به ثبت محل اعلام خواهد شد. هرگاه انحلال اتحادیه نظارت براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین تا نسبت به تصفیه امور اتحادیه اقدام نماید.

ماده ۷۴ - در تصفیه اتحادیه نظارت پرداخت تعهدات از محل دارایی با رعایت حق تقدم به شرح زیر صورت می‌گیرد.

۱- پرداخت بدهی‌های اتحادیه نظارت.

۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم اتحادیه نظارت بیشتر باشد.

۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم.

تبصره - پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲، کلیه موجودی باقی مانده در حکم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تلقی و نسبت به آن طبق نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اقدام خواهد شد.

ماده ۷۵ - تصفیه امور اتحادیه نظارت در مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده است براساس قوانین ذیربط انجام خواهد گرفت.

اساسنامه اتحادیه مرکزی نظارت و هماهنگی تعاونی‌های روستایی و کشاورزی ایران مشتمل بر ماده ۷۵ و ۴۲ تبصره در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... مطرح و با رعایت نصاب لازم تعداد اعضای حاضر در جلسه تصویب گردید.

منشی مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

رئیس مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار

نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه اتحادیه مرکزی تعاونی‌های روستایی و کشاورزی ایران

فصل اول : نام، مرکز و مدت

- ماده ۱- نام اتحادیه : اتحادیه مرکزی تعاونی‌های روستایی و کشاورزی ایران است که در این اساسنامه به اختصار اتحادیه مرکزی نامیده می شود.
- ماده ۲- حوزه عملیات اتحادیه مرکزی تمام کشور ایران است.
- ماده ۳- مرکز اتحادیه در تهران است و با تصویب هیأت مدیره ممکن است شعب یا نمایندگی یا تأسیساتی در داخل و یا خارج از حوزه عملیات دایر نماید.
- تبصره- تغییر مرکز با تصویب مجمع عمومی و تأیید وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) امکان پذیر خواهد بود.
- ماده ۴- مدت اتحادیه از تاریخ تأسیس نامحدود است.

فصل دوم : موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات اتحادیه مرکزی عبارت است از :
- ۱- ساخت و تولید یا خرید و تهیه و آماده نمودن هر نوع مواد و کالا و لوازم و ماشین‌آلات مورد نیاز اتحادیه های عضو اعم از نیازهای حرفه ای یا زندگی از بازارهای داخلی یا خارجی و توزیع و فروش آنها به اتحادیه های عضو و بالابردن سطح زندگی و افزایش سطح تولید محصولات زراعی و دامی اعضاء با رعایت اهداف توسعه کشاورزی و موازین تعاونی از طریق بهره برداری جمعی و گسترده اراضی ملکی یا استیجاری.
- ۲- جمع آوری، طبقه بندی، بسته بندی، نگهداری، تبدیل، حمل و نقل و خرید و فروش محصولات اتحادیه های تعاونی عضو و اعضاء آنها و تعاونی زنان روستایی و همچنین محصولات تولیدی روستائیان، کشاورزان، دامداران، دامپروران، پرورش دهندگان زنبور عسل، کرم ابریشم، ماهی، طیور و صاحبان صنایع دستی، حوزه عمل اتحادیه ها از

طریق اتحادیه‌های عضو و فروش آنها در بازارهای مناسب یا فروشگاه‌های اختصاصی و انجام عملیات زیربنایی کشاورزی اعم از تسطیح اراضی و قطعه‌بندی‌های فنی اراضی در اختیار اتحادیه و احداث راههای ارتباطی مورد لزوم فعالیت اتحادیه‌های عضو.

۳- انجام خدمات عمومی برای اتحادیه‌های عضو و اعضای آنها مانند حمل و نقل، تهیه مسکن، تأمین آب آشامیدنی و آب مصارف زراعی، ایجاد و نگهداری کانالهای آبرسانی، زهکشی، پیش‌بینی وسایل بهداشتی و بهداشتی و آموزش، تأسیس مرکز توزیع نیروی برق، گازرسانی، ایجاد شبکه تلفن، تلفیح مصنوعی دامها، مبارزه با امراض و آفات نباتی و حیوانی، تهیه خوراک دامها و طیور و حفر چاه عمیق و نیمه عمیق در زمین متعلق به اتحادیه و اعضای اتحادیه به منظور تأمین آب کشاورزی و غیرکشاورزی با رعایت قانون ملی شدن منابع آب و نگهداری و بهره‌برداری چاه و قنوات و سایر تأسیسات آبرسانی با رعایت قوانین مربوطه و یا هماهنگی با وزارتخانه‌ها و سازمانهای ذیربط.

۴- تهیه ماشین‌آلات کشاورزی و صنایع دستی روستایی و وسایل مورد احتیاج حرفه‌ای از قبیل ابزار و ادوات کشاورزی و دامی و وسایل حمل و نقل جمعی اعضای و محصولات تولیدی آنها.

۵- بازاریابی، تهیه میدان یا بازار برای عرضه محصولات تولیدی اتحادیه‌های عضو و اعضای آنها.

۶- تهیه بذور مختلف، نهال، نشاء، کودهای حیوانی و شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی و حیوانی برای اتحادیه‌های عضو و ایجاد واحدهای کشاورزی اعم از واحدهای زراعی و باغی، دامداری، دامپروری، مرغداری، پرورش آبزیان، کرم ابریشم، زنبور عسل و ... و تأسیسات بهداشتی، بهداشتی، آموزشی، انبار و دفترکار و کلینیک‌های لازم و تأسیسات مورد نیاز و مرتبط با فعالیت اتحادیه جهت بهره‌برداری مشترک اعضای.

۷- ایجاد کارخانجات صنایع تبدیلی کشاورزی اعم از زراعی و دامی و تأسیسات و تجهیزات بسته‌بندی، درجه‌بندی و انبارهای سرد چند منظوره و سردخانه جهت نگهداری محصولات کشاورزی با رعایت موازین فنی و قانونی و ایجاد مراکز تعمیرگاهی ماشین‌آلات کشاورزی و تجهیزات فنی مرتبط با موضوع فعالیت اتحادیه.

۸- اتحادیه می‌تواند محصولات تولیدی اعضای را با رعایت مقررات و کسب مجوز از سایر مراجع ذیربط به خارج از کشور صادر و نیازمندیهای اتحادیه و اعضای را از خارج وارد نماید.

- ۹- تبلیغات و تأسیس نمایشگاه ها و اقدامات مشابه به منظور معرفی وبازاریابی محصولات تولیدی خود و اتحادیه‌های عضو و شرکت در نمایشگاه های داخلی و خارجی و ایجاد دفاتر نمایندگی در خارج از کشور.
- ۱۰- انجام خدمات فنی و مشورتی به منظور تهیه و اجرای طرحهای تولیدی مورد نیاز اتحادیه های عضو و اعضای آنها.
- ۱۱- فراهم کردن تسهیلات و یا عقد قرارداد و یا قبول نمایندگی و یا همکاری با مؤسسات بیمه به منظور انجام خدمات بیمه‌ای به نفع اتحادیه‌های عضو و اعضای آنها.
- ۱۲- تأمین اعتبارات مورد نیاز اتحادیه‌های عضو و پرداخت وام به آنها.
- ۱۳- تضمین عقود قانونی اتحادیه‌های عضو و همچنین تهیه منابع مالی و تکمیلی آنها از طریق تحصیل اعتبار و استقراض از بانکها و سایر مؤسسات مالی.
- ۱۴- فراهم نمودن وسایل توسعه و ترویج تعاون و آموزش حرفه‌ای و جمع آوری اطلاعات مورد لزوم در این زمینه و انجام تبلیغات و انتشارات لازم.
- ۱۵- راهنمایی و کمک به اتحادیه‌های عضو در امور اداری و سازمانی و مدیریت امور فنی و انجام خدمات مختلف از قبیل چاپ و تهیه دفاتر و اوراق و فرمهای چاپی مشترک.
- ۱۶- نظارت بر فعالیت های اتحادیه‌های عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات مربوط به تعاونیها و مواد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی آنها.
- ۱۷- ایجاد هماهنگی بین اتحادیه های عضو.
- ۱۸- حسابرسی اتحادیه های عضو در صورت اجازه وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران).
- ۱۹- شرکت در شوراها و کمیسیونهای مقرر درقانون شرکت‌های تعاونی مربوط به اتحادیه‌ها.
- ۲۰- دفاع از منافع اتحادیه‌های عضو.
- ۲۱- ایجاد و بسط همکاری با سایر تعاونی‌های کشور.
- ۲۲- ایجاد روابط با مؤسسات جهانی تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی سایر کشورها با رعایت قوانین و مقررات موضوعه و هماهنگی های لازم با وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) در این زمینه.
- ۲۳- توصیه برای نوع کشت و میزان تولید انواع محصولات و فرآورده ها به اتحادیه‌های عضو، پس از بررسی و درنظرگرفتن بازار مصرف.

۲۴- اتحادیه می‌تواند با تصویب مجمع عمومی و تأیید وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) سهام بانک کشاورزی، سازمان تعاون مصرف شهر و روستا، سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران را خریداری و در انواع اتحادیه‌ها و شرکتهای تعاونی و واحدهای تولیدی سرمایه‌گذاری و مشارکت نماید.

۲۵- اتحادیه می‌تواند به منظور پیشرفت فعالیتهای بازرگانی و اقتصادی خود مراجعات و نمایندگی اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول کند و یا به آنها نمایندگی دهد.

۲۶- اتحادیه می‌تواند عملیات خود و اقداماتی را که براساس ضوابط و مقررات از طرف وزارت جهاد کشاورزی یا سایر مؤسسات و سازمانهای وابسته به آن ارجاع می‌شود طبق توافق و قرارداد انجام دهد.

۲۷- اتحادیه می‌تواند عملیات و خدمات مندرج در ماده فوق را به یکی از طرق زیر انجام دهد :

الف - انجام معاملات از قبیل خرید و فروش و اجاره و نظایر آن.

ب- انجام معاملات با دریافت و یا پرداخت کارمزد.

پ - قبول یا واگذاری نمایندگی یا وکالت یا عاملیت.

فصل سوم : شرایط عضویت

ماده ۶- عضویت اتحادیه مرکزی با تصویب هیأت مدیره برای کلیه اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی و زنان روستایی استانهای کشور که واجد شرایط زیر باشند آزاد است :

الف - در حوزه عملیات اتحادیه واقع باشند.

ب - تسلیم درخواست کتبی با امضای هیأت مدیره اتحادیه که خودبخود حاکی از قبول اساسنامه و مقررات اتحادیه مرکزی است بانضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد عضو، میزان سرمایه و سایر اطلاعات مورد نیاز اتحادیه مرکزی وشعاع حوزه عملیات اتحادیه.

پ - پرداخت حداقل بهای یک سهم.

تبصره ۱- اتحادیه عضو مکلف است سهام خود را به تعداد متناسب با تعداد اعضاء و سرمایه و حجم معاملات آن با اتحادیه مرکزی که از طرف هیأت مدیره اتحادیه مرکزی

تعیین می گردد افزایش دهد و در صورت تمایل می تواند با موافقت هیأت مدیره اتحادیه مرکزی بیش از حد معین شده، از سهام اتحادیه مرکزی خریداری کند.

تبصره ۲- عضو اتحادیه مرکزی می تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ده قسط تجاوز نکند پردازد.

تبصره ۳- یک عضو نمی تواند بیش از یک هفتم کل سرمایه اتحادیه مرکزی سهم خریداری نماید.

ماده ۷- اتحادیه های عضو متعهدند بدون اجازه اتحادیه مرکزی در حوزه عملیات سایر اعضای اتحادیه مرکزی فعالیت های مشابهی ننمایند مگر با موافقت آن عضو و موافقت اتحادیه مرکزی و در صورت اختلاف، نظر اتحادیه مرکزی قاطع خواهد بود.

ماده ۸- قبول یا رد تقاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه مرکزی است ولی رد عضویت به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات اتحادیه مرکزی تحقق پیدا نمی کند مگر با حضور کلیه اعضای اصلی هیأت مدیره و موافقت اکثریت آنها.

ماده ۹- خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.

تبصره - در صورتی که خروج عضو موجب ضرروزیانی برای اتحادیه مرکزی گردد وی ملزم به جبران است.

ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه مرکزی در صورت تحقق یک یا چند مورد زیر به تشخیص خود می تواند عضو اتحادیه مرکزی را پس از رسیدگی اخراج کند و مراتب را بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده برساند :

الف- عدم انجام مصوبات و تصمیمات اتحادیه مرکزی در حدود این اساسنامه از طرف اتحادیه عضو.

ب - عدم اجرای تعهدات اتحادیه عضو در مقابل اتحادیه مرکزی بدون عذر موجه.

پ - انجام کارهایی که از طرف اتحادیه عضو به اعتبار اتحادیه مرکزی لطمه وارد آورد، پس از تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران

ت- تشبث به وسایل متقلبانه در معاملات با اتحادیه مرکزی از طرف اتحادیه عضو.

ث - اقدام به عملیاتی برخلاف اساسنامه اتحادیه مرکزی از طرف اتحادیه عضو.

ج - نداشتن فعالیت به تشخیص هیأت مدیره اتحادیه مرکزی.

چ - عدم انجام معامله در حدود متعارف با اتحادیه مرکزی حداقل برای مدت یک سال.

ماده ۱۱- عضو اخراج شده حق دارد هر موقع اعتراض خود را به بازرس اتحادیه مرکزی و درغیاب بازرس به وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) تسلیم کند و هریک از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود موضوع را مطرح و نماینده معترض می‌تواند بدون حق رأی در مجمع مذکور شرکت نماید و رأی مجمع مذکور در این باره قطعی است.

تبصره - اتحادیه ای که تقاضای عضویت آن از طرف هیأت مدیره رد شده می‌تواند بدون حق رأی در مجمع عمومی حاضر و از مقررات این ماده استفاده کند.

ماده ۱۲- هرگاه رابطه عضوی به علت استعفاء یا اخراج با اتحادیه مرکزی قطع شود، بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت بترتیب زیر پرداخت خواهد شد :

چنانچه اتحادیه مرکزی زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می‌شود و در صورتی که در حساب‌های اتحادیه مرکزی مبالغی به عنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهام مربوطه تعلق می‌گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه‌التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- هیأت مدیره موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالانه اتحادیه مرکزی که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل تشکیل می‌شود گزارش نماید.

تبصره ۲- در صورتی که ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان آن سال به تصویب مجمع عمومی نرسد هیأت مدیره از روی ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه مرکزی که به مسئولیت خود تنظیم می‌نماید نسبت به بازپرداخت بهای سهام مزبور اقدام خواهد کرد.

تبصره ۳- بهای سهام اعضایی که به اتحادیه مرکزی بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه مرکزی از اعضاء جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۴- اتحادیه مرکزی مخیراست طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول، از هریک از مطالبات آن عضو از اتحادیه مرکزی از محل مازاد برگشتی، سود سهام و سایر مطالبات آن عضو از اتحادیه مرکزی برداشت کند و هرگاه مبالغ مزبور تکافوی مطالبات اتحادیه مرکزی را نکنند اتحادیه مرکزی برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

فصل چهارم: سرمایه

ماده ۱۵- سرمایه اتحادیه مرکزی مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره - مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه مرکزی بنام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه مرکزی صادر و در دست صاحب سهم باشد.

ماده ۱۶- سهام اتحادیه مرکزی بانام وغیرقابل تقسیم بوده وانتقال آن به اعضای اتحادیه مرکزی با موافقت هیأت مدیره اتحادیه مرکزی مجازاست و در این صورت نقل وانتقال در دفتر اتحادیه مرکزی ثبت می گردد.

تبصره - رد واگذاری سهام اتحادیه عضو توسط هیأت مدیره اتحادیه مرکزی بایستی موجه بوده و اعضای ذینفع می توانند در صورتی که شکایتی داشته باشند اعتراضات خود را با رعایت ماده ۳۱ اساسنامه در اولین مجمع عمومی عادی مطرح نمایند و تصمیم مجمع در این مورد قاطع است.

ماده ۱۷- انتقال سهام اتحادیه مرکزی به غیرعضو ممنوع است.

ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه مرکزی متغیر و نامحدود است و می توان با فروش سهام به اعضای اتحادیه مرکزی و یا قبول اعضای جدید سرمایه را افزایش داد و یا با بازپرداخت بهای سهام اعضاء سرمایه اتحادیه مرکزی را کاهش داد.

ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه مرکزی در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره اتحادیه مرکزی و تأیید وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) در اداره ثبت شرکتها بلامانع است.

ماده ۲۰- عضوی که استعفاء داده و بهای سهام وی بازپرداخت شده است در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت آن علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه مرکزی داشته است مگر اینکه

وضعیت خدمات و میزان فعالیت‌های آن تقلیل یافته و یا هیأت مدیره اتحادیه مرکزی بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه دیگر تعداد کمتری را تعیین نماید.

ماده ۲۱- در صورت تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان دوره مالی از طرف مجمع عمومی عادی در صورتی که درآمد ویژه اتحادیه مرکزی کافی برای پرداخت سود سهام به میزان حداکثر سود سپرده ثابت بلندمدت (که از طرف بانک مرکزی اعلام می‌شود) باشد اتحادیه نسبت به پرداخت سود سهام بمیزان مذکور اقدام خواهد کرد و در صورتی که در هنگام تهیه ترازنامه و حساب سود و زیان دوره مالی، درآمد ویژه اتحادیه مرکزی پرداخت سود سهام را به میزان یادشده تکافو نکند هیأت مدیره باید پیشنهاد نرخ سود سهام را به میزانی که درآمد اتحادیه مرکزی تکافوی پرداخت آنرا می‌کند به مجمع عمومی بکند و در این صورت سود سهام به میزانی که مجمع عمومی تعیین می‌نماید قابل پرداخت خواهد بود و در هر صورت سود سهام بیش از حداکثر سود سپرده‌های ثابت بلند مدت قابل پرداخت نمی‌باشد.

تبصره - سود سهام را فقط از محل سود ویژه حاصله از دوره مالی مربوط می‌توان پرداخت نمود و در صورت عدم کفایت سود ویژه دوره مالی مذکور برای تکمیل سود تا میزان حداکثر سود سپرده‌های ثابت بلند مدت می‌توان از محل ذخیره مخصوص که از درآمد ویژه دوره‌های سابق بوسیله مجمع عمومی به این مورد اختصاص داده شده است کسری را تأمین نمود.

ماده ۲۲- در آئین‌نامه‌های اتحادیه مرکزی می‌توان انواع خدمات و معاملات اتحادیه مرکزی را با هر یک از اعضاء متناسب با سهام خریداری همان عضو معین نمود.

ماده ۲۳- مسئولیت اعضاء محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها است.

فصل پنجم: ارکان اتحادیه مرکزی

ماده ۲۴- ارکان اتحادیه مرکزی عبارت است از مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرس.

مجمع عمومی

ماده ۲۵- مجمع عمومی علاوه بر مجمع عمومی مؤسس، دو قسم است عادی و فوق‌العاده.

الف - وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه مرکزی پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرس.

۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرس اتحادیه مرکزی و یا تغییر هر یک از آنها.

- ۳- اخذ تصمیم درباره گزارشها و پیشنهادهای حسابرسان براساس نتایج حسابرسی اتحادیه مرکزی.
- ۴- تعیین خط مشی و برنامه های اتحادیه مرکزی و تصویب بودجه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابواب جمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه مرکزی (بنابه پیشنهاد هیأت مدیره).
- ۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد برگشتی و تقسیم آن.
- ۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادهای هیأت مدیره درمورد اعتبارات درخواستی و سرمایه گذاری اتحادیه مرکزی در اتحادیه ها و مؤسسات موضوع بند ۲۴ ماده ۵ اساسنامه.
- ۷- تصویب آئین نامه معاملات و سایر آئین نامه های اتحادیه مرکزی.
- ۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده یا با انتقال سهام آن موافقت نشده و یا اتحادیه ای که درخواست عضویت آن از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری در این موارد قطعی است.
- ۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل و همچنین تعیین مبلغی که بابت بازپرداخت سهام موضوع ماده ۱۲ اساسنامه در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.
- ۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت اتحادیه مرکزی در شرکتهای و اتحادیه های تعاونی و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی.
- ۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که مطابق اساسنامه به مجمع پیشنهاد می شود.

ب - وظایف مجمع عمومی فوق العاده بشرح زیر است :

- ۱- تغییر مواد اساسنامه.
  - ۲- انحلال اتحادیه مرکزی.
- ماده ۲۶- دعوت مجامع عمومی باقید دستورجلسه و محل و ساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل به وسیله انتشار آگهی در جراید یا ارسال دعوتنامه برای اعضاء و یا به وسایل مختلف ممکنه دیگری که اعضاء اطلاع حاصل نمایند به عمل آید.
- تبصره ۱- چنانچه دعوت مجامع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوت بایستی تصریح شود که اعضاء می توانند ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه مرکزی حاضر و اطلاعات لازم را درخصوص گزارش

هیأت مدیره و گزارش بازرس و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حساب‌های دیگر کسب نمایند.

تبصره ۲- دستور جلسه مجمع عمومی از طرف هیأت مدیره تعیین می‌گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

ماده ۲۷- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره و یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر بوسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می‌شود.

۱- بازرس اتحادیه مرکزی.

۲- حداقل یک پنجم اعضای اتحادیه مرکزی.

۳- وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران).

در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجمع عمومی در ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور فوق می‌تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظر است دعوت کند.

ماده ۲۸- جلسات مجمع عمومی را رئیس هیأت مدیره و در غیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می‌کند در جلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد نمایندگان حاضر در جلسه اقدام به انتخاب رئیس و نایب رئیس و یک مثنی و سه نفر ناظر از بین نمایندگان حاضر در جلسه خواهد شد.

تبصره - در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می‌شود و یا در مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن‌ترین نماینده حاضر، جلسه مجمع عمومی را افتتاح می‌کند.

ماده ۲۹- نماینده یا نمایندگان کلیه اعضای اتحادیه مرکزی می‌توانند در مجمع عمومی حضور یابند و در جلسات مجمع اعم از عادی یا فوق‌العاده نماینده یا هیأت نمایندگی هر اتحادیه عضو فقط دارای حق یک رأی خواهد بود.

تبصره - مدیرعامل و نمایندگان عضو هیأت مدیره و بازرس اتحادیه مرکزی بدون حق رأی در جلسات مجمع عمومی می‌توانند شرکت نمایند.

ماده ۳۰- نماینده یا نمایندگان یک اتحادیه می‌تواند حداکثر وکالت سه عضو دیگر را در مجمع عمومی داشته باشد.

ماده ۳۱- موضوعی که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع مطرح نمود لکن هریک از اعضاء می تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند، مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرارگیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هریک از اعضاء موکول به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه است و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوع یا موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز با دعوت از اعضاء تشکیل می شود موکول خواهد شد در صورتی که جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشد که در این صورت به جای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهد شد.

ماده ۳۲- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس و منشی و نظار می رسد و یک نسخه رونوشت آن بوسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می گردد.

تبصره ۱- در مواردی که به علت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی، ناظری انتخاب نمی شود، صورتجلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه می رسد.
تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات به عنوان اسناد اتحادیه مرکزی باید همواره در اتحادیه مرکزی محفوظ بماند.

ماده ۳۳- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۴- مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت نمایندگان اعضای اتحادیه مرکزی رسمیت پیدا می کند و در صورت بدست نیامدن حدنصاب مذکور دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف ۱۵ روز به عمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود. جلسه دوم با

هر تعداد نماینده یا نمایندگان اتحادیه‌های عضو که حداقل از ۷ نماینده کمتر نباشد، بدون در نظر گرفتن وکالت موضوع ماده ۳۰ رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هر ذیحقی می‌تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال به وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) مراجعه نماید.

ماده ۳۵- تصمیمات مجمع عمومی عادی (بارعایت ماده ۲۹) با اکثریت آرای نمایندگان که موجب رسمیت جلسه شده اند معتبر خواهد بود مگر در مورد انتخاب هیأت مدیره و بازرس که تصمیمات مجمع با اکثریت نسبی اتخاذ می‌شود.

ماده ۳۶- مجمع عمومی فوق العاده با حضور نماینده یا نمایندگان که حداقل نماینده سه چهارم اتحادیه‌های عضو باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول این حد نصاب حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه به عمل خواهد آمد و تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می‌شود این جلسه با حضور نماینده یا نمایندگان که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اتحادیه‌های عضو باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می‌شود و جلسه سوم با حضور هر تعداد نماینده یا نمایندگان اتحادیه‌های عضو که بدون در نظر گرفتن وکالت موضوع ماده ۳۰ اساسنامه که از ۷ نماینده کمتر نباشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۷- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده حداقل با اکثریت سه چهارم آرای نمایندگان که موجب رسمیت جلسه شده اند معتبر است.

ماده ۳۸- ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضای حاضر در جلسات مجامع عمومی ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آن را امضاء می‌کنند.

ماده ۳۹- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه به عنوان تنفس تعطیل می‌گردد و جلسه بعدی که منحصراً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می‌شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت به طول انجامد.

ماده ۴۰- مجمع عمومی عادی اتحادیه مرکزی حداقل هر سال یک مرتبه تشکیل می‌شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف شش ماه از پایان سال مالی اتحادیه مرکزی صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می‌توان مجمع عمومی عادی را بطور فوق العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۱- از طرف مجمع عمومی از بین اتحادیه های عضو اتحادیه مرکزی تعداد پنج اتحادیه برای عضویت هیأت مدیره انتخاب می شوند که اداره امور اتحادیه مرکزی بمعهده نمایندگان آنهاست. تجدید انتخاب اعضای هیأت مدیره بلامانع است.

تبصره - اتحادیه ای که به عضویت هیأت مدیره اتحادیه مرکزی انتخاب شده است باید یک نفر شخص حقیقی را به نمایندگی خود برای شرکت در جلسات هیأت مدیره معرفی نماید. اتحادیه عضو هیأت مدیره می تواند هر موقع بخواهد نماینده خود را تغییر دهد مشروط به اینکه کتباً به جای نماینده قبلی نماینده دیگری را معرفی کند.

ماده ۴۲- در مجمع عمومی عادی دو اتحادیه به عنوان عضو علی البدل هیأت مدیره انتخاب می شوند تا در صورت استعفاء، ترک عضویت و یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه هریک از اعضای اصلی بشود عضو علی البدل که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد به دعوت هیأت مدیره برای بقیه مدت جانشینی عضو مذکور در هیأت مدیره دعوت می شود که به عنوان عضو اصلی هیأت مدیره انجام وظیفه نماید.

ماده ۴۳- مدت خدمت اعضای هیأت مدیره از تاریخ انتخاب سه سال است و پس از انقضای مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه مرکزی را کماکان برعهده خواهد داشت.

ماده ۴۴- در صورت استعفاء جمعی هیأت مدیره و یا در صورت استعفاء، ترک عضویت و یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه هریک از اعضای هیأت مدیره بشود چنانچه اعضای علی البدل واجد شرایط کافی نباشد جلسه مجمع عمومی برای انتخاب هیأت مدیره جدید یا تکمیل هیأت مدیره به تقاضای بازرس یا یک پنجم اعضای اتحادیه مرکزی یا وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) دعوت می شود.

تبصره - درفاصله مدت لازم برای انتخاب یا تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری اتحادیه مرکزی با نظر وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) برای جانشینی اشخاصی که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی کند از میان اتحادیه های عضو تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهد شد.

مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می شوند عیناً همان مسئولیتهایی است که برای هیأت مدیره پیش بینی شده است.

ماده ۴۵- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره - درغیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او بعهده نایب رئیس خواهد بود.

ماده ۴۶- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله به آنان مستلزم هزینه ای باشد آن هزینه درحدود بودجه جاری بعهده اتحادیه مرکزی خواهد بود و همچنین هرعضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مأمور خدمات دیگری در اتحادیه مرکزی گردد می توان با تصویب مجمع حق الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت نمود.

ماده ۴۷- هیأت مدیره برای انجام اموراتحادیه مرکزی، فرد واجد شرایطی را به عنوان مدیرعامل بطور موظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و بازرس نمی توانند سمت مدیرعامل اتحادیه مرکزی را نیز داشته باشند.

نحوه انتخاب و وظایف مدیرعامل بر طبق آئین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره ۱- مدیرعامل درحدود وظایف و برطبق برنامه ای که درآن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هرنوع معامله‌ای را که برای اتحادیه صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر درمورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانکها و مؤسسات و انجام معاملات غیرمنقول که بایستی موافقت هیأت مدیره بارعایت بند ۶ ماده ۲۵ اساسنامه درهرمورد قبلاً تحصیل گردد.

تبصره ۲- معاملات اتحادیه مرکزی با هر یک از اعضای هیأت مدیره یا بازرس تابع مقررات و ضوابطی خواهدبود که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه مرکزی رسیده باشد.

ماده ۴۸- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مزبور با دعوت رئیس هیأت مدیره یا مدیرعامل تشکیل و با حضور اکثریت نمایندگان اعضای هیأت مدیره رسمیت می یابد برای اتخاذ تصمیم رأی اکثریت اعضای حاضر درجلسه ضروری است. هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی خواهد بود.

تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می گردد و

به امضای اعضای حاضر در جلسه می رسد. عضو هیأت مدیره که در هر مورد نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مزبور ثبت گردد.

تبصره ۱- در صورتی که آراء موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس جلسه هیأت مدیره در آن طرف باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- غیبت بدون عذر موجه هریک از اعضای هیأت مدیره در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد به عنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می شود.

تبصره ۳- رأی و کالتی در جلسات هیأت مدیره ممنوع است.

ماده ۴۹- مدیرعامل می تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است که در این صورت شرکت در جلسات با اجازه هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۵۰- استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه مرکزی بر اساس مقرراتی که از طرف مجمع عمومی تصویب می شود و اخذ تضمین از مدیرعامل و سایر کارکنان اتحادیه مرکزی بر اساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضاء به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حساب های اتحادیه مرکزی و تسلیم بموقع گزارش و ترازنامه سالانه اتحادیه مرکزی به بازرس و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجمع عمومی شرکتها و اتحادیه هایی که اتحادیه مرکزی در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطور کلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه مرکزی در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه مرکزی است حق اتخاذ تصمیم دارد تا آنچه از اختیارات مجامع عمومی است بر طبق تصمیمات مجامع مذکور و نسبت به بقیه موارد رأساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره - هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرس و همچنین عضوی که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است را ندارد و اتخاذ تصمیم در اینگونه موارد با مجمع عمومی عادی اتحادیه مرکزی است.

ماده ۵۱- هیأت مدیره نماینده قانونی اتحادیه مرکزی است و می تواند مستقیماً و در موارد خاصی با تعیین نماینده و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاه ها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند.

مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه مرکزی مسئولیت وکیل در مقابل موکل است. ماده ۵۲- کلیه چکها، قراردادهای و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهدی برای اتحادیه مرکزی می نماید و یا تمام یا قسمتی از حق اتحادیه مرکزی را منتفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری اتحادیه مرکزی ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهر اتحادیه معتبر خواهد بود ولی اوراق عادی اتحادیه مرکزی با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که با امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره - مدیرعامل می تواند برای انجام قسمتی از وظایف و اختیارات خود شخص یا اشخاص واجد شرایط و صلاحیتی را براساس چارت سازمانی منصوب با تصویب هیأت مدیره به سمت معاون مدیرعامل تعیین و منصوب نماید. مسئولیت اعمال معاون یا معاونین مدیرعامل بعهده مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۳- آئین نامه های داخلی اتحادیه مرکزی به وسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می شود و مادام که به تصویب مجمع عمومی نرسیده برطبق آئین نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود آئین نامه مربوط را به مجمع عمومی پیشنهاد نماید.

ماده ۵۴- هیأت مدیره وظایف خود را به صورت جمعی انجام می دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کنند مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره، همچنین اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوطه به اتحادیه وارد شود.

تبصره - در صورتی که هریک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزنند که موجب ضرروزیان اتحادیه شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت برعهده او خواهد بود.

ماده ۵۵- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره، بازرس و مدیرعامل اتحادیه مرکزی نمی تواند سمت بازرس یا مدیرعامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونی دیگری را با موضوع عملیات مشابه (موضوع عملیات مندرج در ماده ۵ این اساسنامه) داشته باشد و یا بطور مستقیم یا غیرمستقیم به هر عملی که رقابت با فعالیتهای موضوع عمل اتحادیه مرکزی محسوب شود اقدام نماید.

محبورین یا ورشکستگان به تقصیر و کسانی که سابقه محکومیت کیفری مؤثر دارند نمی توانند سمت مدیرعاملی اتحادیه مرکزی را عهده دار شوند و یا به عنوان نماینده جهت بازرسی و شرکت در جلسات هیأت مدیره (موضوع تبصره ماده ۴۱ و تبصره ۱ ماده ۵۷ اساسنامه) معرفی شود.

ماده ۵۶- نخستین هیأت مدیره اتحادیه مرکزی موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس برای ثبت اتحادیه مرکزی در مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

بازرس

ماده ۵۷- از طرف مجمع عمومی از بین اتحادیه های عضو اتحادیه مرکزی تعداد یک اتحادیه به عنوان بازرس اصلی و یک اتحادیه به عنوان بازرس علی البدل بارأی مخفی و اکثریت نسبی برای یک سال مالی انتخاب می شود.

تبصره ۱- اتحادیه ای که به عنوان بازرس انتخاب شده است باید یک نفر شخص حقیقی را به نمایندگی خود برای انجام بازرسی معرفی نماید. اتحادیه ای که عنوان بازرس را دارد هر موقع می تواند نماینده خود را تغییر دهد مشروط به اینکه کتباً به جای نماینده قبلی نماینده دیگری را معرفی کند.

تبصره ۲- اقربای نسبی و سببی نمایندگان هیأت مدیره و مدیرعامل اتحادیه مرکزی تدرجه سوم از طبقه اول و دوم و همسران اشخاص مذکور و افراد مندرج در ماده ۵۵ حق انتخاب شدن به سمت بازرس اتحادیه مرکزی را ندارند.

در صورتی که موانع فوق بعداً حادث گردد بازرس بایستی عملیات خود را متوقف و مراتب را حداکثر ظرف ۱۵ روز به هیأت مدیره و اتحادیه مربوطه گزارش نماید تا نسبت به تغییر نماینده یا دعوت مجمع عمومی و انتخاب بازرس جدید اقدام به عمل آید.

تبصره ۳- در صورت استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرس شود مجمع عمومی عادی به صورت فوق العاده برای انتخاب بازرس جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد.

ماده ۵۸- وظایف بازرس بشرح زیر است :

۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور اتحادیه مرکزی با مقررات اساسنامه و آئین نامه های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی، برای این منظور بازرس می تواند هر موقع که مقتضی بداند بنحوی که به عملیات جاری اتحادیه مرکزی لطمه وارد نشود کلیه حساب ها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ های بهادار و موجودی

- کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی کند.
- ۲- در صورت مشاهده خلاف و بی‌ترتیبی در امور اتحادیه مرکزی باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را بخواهد.
- ۳- رسیدگی به حساب‌های اتحادیه مرکزی حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حساب‌ها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.
- ۴- دعوت مجامع عمومی در موارد پیش‌بینی شده در اساسنامه.
- ۵- نظارت بر اجرای پیشنهادهای و تذکرها و وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) و حسابرسی که از اتحادیه مرکزی حسابرسی کرده‌اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.
- ۶- طرح شکایت عضو اخراج شده و یا اتحادیه‌ای که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده در نخستین مجمع عمومی عادی.
- ۷- بازرس در صورتی که مفید تشخیص دهد می‌تواند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مدیره تقاضا نماید.
- ماده ۵۹- بازرس حق دخالت مستقیم در امور اتحادیه مرکزی را ندارد و اقدامات وی نباید موجب وقفه در عملیات جاری شود و می‌تواند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه مرکزی اظهار دارد، این نظرات در صورت جلسه هیأت مدیره با امضای وی درج می‌شود.
- ماده ۶۰- در صورتی که بازرس ضمن انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی و مقررات و آئین‌نامه‌های مصوب می‌باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.
- ماده ۶۱- خدمات بازرس در اتحادیه مرکزی افتخاری و بلاعوض است و در صورتی که انجام وظایف محوله مستلزم هزینه‌ای باشد پرداخت آن بعهده اتحادیه مرکزی خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

- ماده ۶۲- ابتدای سال مالی اتحادیه مرکزی اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفندماه همان سال است، به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفندماه همان سال است.

ماده ۶۳- هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورت حساب ها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه اتحادیه مرکزی را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسی تسلیم نماید علاوه براین ظرف یک هفته نسخه ای از آن را به وزارت جهادکشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) ارسال دارد.

تبصره - هریک از اتحادیه های عضو می تواند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر اتحادیه مرکزی مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات اتحادیه مرکزی را مطالبه و دریافت نماید.

ماده ۶۴- در ترازنامه ای که تنظیم می شود تمام موجودیهایی که برای فروش تهیه شده به بهای تمام شده یا بهای روز هرکدام کمتر باشد ارزیابی خواهد شد و داراییهای ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می شود و از نظر استهلاک سالانه برطبق قوانین و مقررات مربوطه عمل خواهد شد.

آن قسمت از مطالبات اتحادیه مرکزی از افراد حقیقی و حقوقی که با تصویب مجمع عمومی عادی و تأیید وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) غیرقابل وصول تشخیص داده شوند نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد. این ارقام در صورت وجود ذخیره مطالبات مشکوک الوصول از حساب مذکور تسویه و در غیر این صورت به حساب هزینه اتحادیه مرکزی منظور خواهد شد.

ماده ۶۵- درآمد ویژه اتحادیه عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه ها و استهلاکات.

ماده ۶۶- درآمد ویژه اتحادیه مرکزی پس از تصویب مجمع عمومی عادی به ترتیب زیر تقسیم خواهد شد :

- ۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود.
- ۲- ۳ درصد به منظور توسعه آموزش تعاون در اختیار وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) گذاشته می شود تا به موجب آئین نامه ای که به وسیله وزارت مذکور تنظیم می شود به مصرف برسد.
- ۳- ۵ درصد ذخیره اختیاری که ممکن است مجمع عمومی عادی برای مطالبات مشکوک الوصول یا سود سهام اختصاص دهد (نحوه مصرف ذخیره مطالبات مشکوک الوصول پس از اقدامات قانونی و مشخص شدن مصداق طلب مشکوک الوصول با اجازه مجمع عمومی خواهد بود).

- ۴- درصدی از سود ویژه برای پاداش کارکنان و اعضای هیأت مدیره و بازرس اتحادیه مرکزی با پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی اختصاص داده می‌شود.
- ۵- مجمع عمومی می‌تواند حداکثر تا ۲۰ درصد درآمد ویژه اتحادیه مرکزی را جهت تهیه امکانات لازم، تقویت و توسعه تعاونیهای روستایی، برگزاری نمایشگاه‌ها، احداث ساختمان و تأسیسات و فروشگاه‌ها، تبلیغات، جذب نیروی انسانی، جبران زحمات و تشویق نیروهای شبکه تعاونیهای روستایی و سازمان و انجام هرگونه هزینه‌های ضروری پیش‌بینی نشده اختصاص دهد که با تأیید هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مورد استفاده قرارگیرد.
- ۶- پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت مقررات این اساسنامه سود سهام پرداخت خواهد شد.
- ۷- در صورتی که وجهی باقیمانده باشد بنام مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیرعضو اتحادیه مرکزی احتساب و مازاد برگشتی متعلق به اعضاء به نسبت معاملات هریک به آنان پرداخت و سهم مازاد متعلق به غیرعضو به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌گردد.
- تبصره ۱- اتحادیه مرکزی می‌تواند حساب هر رشته معاملات را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هر رشته را با رعایت قانون شرکتهای تعاونی طبق آئین نامه ای که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه مرکزی برسد تقسیم نماید.
- تبصره ۲- اتحادیه مرکزی مبالغی را که بابت سود سهام و مازاد برگشتی به اعضاء تعلق می‌گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر می‌کند.
- ماده ۶۷- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه کننده برای اموری که مربوط به هزینه‌های جاری اتحادیه مرکزی منظور می‌شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود.
- تبصره - دادن هدیه و انجام هزینه‌هایی از این قبیل از طرف اتحادیه مرکزی مشروط بر این است که اعتباری برای این منظور توسط مجمع عمومی عادی پیش‌بینی شده باشد و حداکثر تعیین اعتبار برای این منظور در هر سال مالی نباید از ۱۰ درصد ذخیره قانونی حاصل از معاملات یک سال قبل اتحادیه مرکزی تجاوز نماید و مبالغ پرداختی به حساب هزینه منظور خواهد شد.

کالاهایی که به عنوان نمونه جنس جهت بازاریابی توزیع می گردد از شمول این تبصره مستثنی است.

ماده ۶۸- زیان اتحادیه مرکزی در حساب زیان نگهداری می شود تا از محل درآمد سالهای بعد تسویه گردد و همچنین اتحادیه مرکزی می تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین نماید و نمی تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سالهای بعدی اتحادیه مرکزی را تقسیم کند.

ماده ۶۹- اتحادیه مرکزی می تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه مرکزی مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۷۰- حسابرسی اتحادیه مرکزی با نظر وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) انجام می گیرد و بعلاوه مجمع عمومی برای خود می تواند حسابرس یا حسابرسانی را برای رسیدگی به حساب ها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه مرکزی مأمور کند.

ماده ۷۱- هیأت مدیره اتحادیه مرکزی موظف است نزد بانک کشاورزی و عنداللزوم نزد سایر بانکهای کشور، حساب جاری افتتاح نماید.

ماده ۷۲- اتحادیه مرکزی می تواند برای استفاده از وجوه زاید بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل کند :

- ۱- تودیع وجوه به صورت سپرده ثابت در بانکهای کشور.
- ۲- خرید اوراق مشارکت دولتی.

فصل هفتم : انحلال، تصفیه

انحلال :

ماده ۷۳- اتحادیه در موارد زیر منحل می شود :

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
- ۲- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی در صورتی که ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
- ۳- توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذر موجه.

۴- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از سه بار اخطار کتبی به وسیله وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران).

۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدر یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.

تبصره ۱- اگر به واسطه زیانهای وارده علاوه بر ذخیره قانونی اتحادیه مرکزی بیش از نصف سرمایه اتحادیه مرکزی از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه مرکزی دعوت نماید.

تبصره ۲- در صورتی که در نتیجه زیانهای وارده و کاهش سرمایه، اتحادیه فعالیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق العاده در این مورد اقدامی ننماید وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال اتحادیه و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود و این حکم در مواردی نیز که اتحادیه طبق نظر مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۷۴- در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده اتحادیه مرکزی رأی به انحلال اتحادیه مرکزی بدهد در همان جلسه مدیر یا مدیران تصفیه را از بین اعضای اتحادیه مرکزی و یا از خارج انتخاب خواهد نمود و هرگاه انحلال اتحادیه مرکزی براساس تصمیم وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) باشد وزارت مذکور مدیر یا مدیران تصفیه را تعیین می کند تا طبق مقررات مربوط نسبت به تصفیه اموراتحادیه مرکزی اقدام نمایند.

ماده ۷۵- در تصفیه اتحادیه مرکزی پرداخت تعهدات از محل دارایی اتحادیه مرکزی با رعایت تقدم بشرح زیر صورت می گیرد:

۱- پرداخت بدهیهای اتحادیه مرکزی.

۲- پرداخت بهای سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم اتحادیه مرکزی بیشتر باشد.

۳- انتقال مانده تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم.
تبصره ۱- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲ کلیه موجودی باقیمانده در حکم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تلقی و نسبت به آن برطبق آئین نامه مصوب شورای عالی هماهنگی تعاونیهای کشور رفتار خواهد شد.
تبصره ۲- تا زمانی که شورای عالی هماهنگی تعاونیهای کشور تشکیل نشده است در این خصوص طبق آئین نامه مصوب وزارت جهاد کشاورزی (سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران) رفتار خواهد شد.
تبصره ۳- تصفیه امور اتحادیه مرکزی در مواردی که در این اساسنامه و قانون شرکتهای تعاونی پیش بینی نشده است براساس قانون تجارت خواهد بود.
اساسنامه اتحادیه مرکزی تعاونیهای روستایی و کشاورزی ایران که مشتمل بر ۷۵ ماده و ۴۱ تبصره است در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی مطرح و بارعایت نصاب لازم مورد تصویب قرار گرفته است و اصلاحات لازم در مجمع عمومی ..... مورخ ..... به عمل آمده است.

منشی مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

رئیس مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار

نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه اتحادیه تعاونیهای کشاورزی پنبه کاران پارس

فصل اول : نام، مرکز و مدت

ماده ۱- نام اتحادیه : اتحادیه تعاونیهای کشاورزی پنبه کاران پارس که در این اساسنامه به اختصار اتحادیه نامیده می شود.

ماده ۲- حوزه عملیات اتحادیه، حوزه عملیات تعاونیهای متشکله می باشد.

ماده ۳- مرکز اتحادیه در تهران است و با تصویب هیأت مدیره ممکن است شعب یا نمایندگیهایی در داخل و یا خارج از حوزه عملیات خود دایر نماید.

ماده ۴- مدت اتحادیه از تاریخ تأسیس نامحدود است.

فصل دوم : موضوع و حدود عملیات

ماده ۵- موضوع و حدود عملیات اتحادیه عبارت است از :

۱- بالابردن سطح زندگی و افزایش تولید محصولات زراعی و دامی اعضاء با رعایت اهداف توسعه کشاورزی و موازین تعاونی از طریق بهره برداری جمعی و گسترده اراضی و یا استیجاری.

۲- انجام عملیات زیربنایی کشاورزی اعم از تسطیح اراضی و قطعه بندی های فنی و اقتصادی اراضی در اختیار اتحادیه و احداث راههای ارتباطی مورد لزوم فعالیت اتحادیه.

۳- حفر چاه عمیق و نیمه عمیق در زمین متعلق به اتحادیه و اعضاء اتحادیه به منظور تأمین آب کشاورزی و غیرکشاورزی با رعایت قانون ملی شدن منابع آب و نگهداری و بهره برداری چاه و قنوات و سایر تأسیسات آبرسانی.

۴- تهیه و تدارک و یا تولید مواد و وسایل مورد احتیاج حرفه ای اعضاء از قبیل ماشین‌آلات و ابزار و ادوات کشاورزی و دامی و وسایل حمل و نقل جمعی اعضاء و محصولات تولیدی آنان.

- ۵- انجام عملیات جمع آوری، نگهداری، تبدیل، طبقه بندی، بسته بندی، حمل و نقل، بازاریابی و فروش محصولات کشاورزی و دامی اعضا.
- ۶- ایجاد واحدهای کشاورزی اعم از واحدهای زراعی و باغی، دامداری، دامپروری، پرورش آبزیان، کرم ابریشم، زنبور عسل و... و تأسیسات بهداشتی، بهداشتی، آموزشی، انبار و دفتر کار و کلینیک های لازم و تأسیسات مورد نیاز و مرتبط با فعالیت اتحادیه جهت بهره برداری مشترک اعضا.
- ۷- انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه ای اعضا با توجه به نوع ورشته فعالیت اتحادیه.
- ۸- ایجاد کارخانجات صنایع تبدیلی کشاورزی اعم از زراعی و دامی و تأسیسات و تجهیزات بسته بندی، درجه بندی و انبارهای سرد و چندمنظوره و سردخانه جهت نگهداری محصولات کشاورزی با رعایت موازین فنی و قانونی و ایجاد مراکز تعمیرگاهی ماشین آلات و تجهیزات فنی مرتبط با موضوع فعالیت اتحادیه.
- ۹- انجام هرگونه معاملات مجاز جهت تأمین نیازهای اتحادیه با رعایت موضوع عملیات پیش بینی شده در اساسنامه مانند تهیه بذور مختلف، نهال، نشاء، کودهای حیوانی و شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی و داروهای دامی و همچنین تهیه خوراک دام و طیور، کرم ابریشم و انجام سایر فعالیتهای مرتبط با اهداف اتحادیه.
- ۱۰- اتحادیه می تواند محصولات تولیدی اعضا را با رعایت مقررات و کسب مجوزهای لازم از سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و سایر مراجع ذیربط به خارج از کشور صادر و یا نیازمندیهای اتحادیه و اعضا را از خارج تأمین نماید.
- ۱۱- برگزاری نمایشگاهها و یا شرکت در نمایشگاههای داخلی و خارجی و ایجاد دفاتر نمایندگی و شعب در داخل و یا خارج از کشور، به منظور بازاریابی و عرضه تولیدات اتحادیه و اعضا.
- ۱۲- اتحادیه مکلف است در جهت ارتقاء مهارتهای فنی و شغلی و آشنایی با شیوه های نوین زراعی و دامی اعضای خود با دستگاهها و مؤسسات ذیربط همکاری نموده و موجبات شرکت آنان را در دوره های آموزشی و تخصصی مربوط فراهم نماید.
- ۱۳- تأمین اعتبارات مورد نیاز تعاونیهای عضو و پرداخت وام به آنان.
- ۱۴- تضمین عقود قانونی تعاونیهای عضو و همچنین تهیه منابع مالی تکمیلی آنها از طریق تحصیل اعتبار و استقراض از بانکها و سایر مؤسسات مالی.

- ۱۵- فراهم نمودن وسایل توسعه و ترویج تعاون و آموزش حرفه‌ای و جمع‌آوری اطلاعات مورد لزوم در این زمینه و انجام تبلیغات و انتشارات لازم.
- ۱۶- راهنمایی و کمک به تعاونیهای عضو در امور اداری و سازمانی و مدیریت امور فنی و انجام خدمات مختلف از قبیل چاپ و تهیه دفاتر و اوراق و فرمهای چاپی مشترک.
- ۱۷- نظارت بر فعالیت تعاونیهای عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات مربوط به تعاونیها و مواد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی آنها.
- ۱۸- ایجاد هماهنگی و همکاری بین تعاونیهای عضو.
- ۱۹- داوری و رفع اختلاف بین تعاونیهای عضو در صورتی که در اساسنامه آنها پیش‌بینی لازم شده باشد.
- ۲۰- حسابرسی تعاونیهای عضو در صورت اجازه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۲۱- شرکت در شوراهای و کمیسیونهای مقرر در قانون شرکتهای تعاونی مربوط به اتحادیه‌ها.
- ۲۲- دفاع از منافع تعاونی‌های عضو در روابط آنها با سازمانها و مؤسسات دولتی و عمومی و سایر رشته‌های تعاونی مصرح در قانون شرکتهای تعاونی.
- ۲۳- ایجاد و بسط همکاری با سایر تعاونیهای کشور.
- ۲۴- پیشنهاد نوع تولید و میزان کشت و همچنین تولید مناسب سایر فرآورده‌ها به تعاونیهای عضو.
- ۲۵- اتحادیه می‌تواند سهام سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و بانک کشاورزی ایران را خریداری و در سایر شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی تولید کشاورزی و روستایی و نیز مؤسسات تولیدی باموافقت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران سرمایه‌گذاری نماید.
- ۲۶- اتحادیه می‌تواند به منظور پیشرفت فعالیتهای بازرگانی و اقتصادی خود مراجعات و نمایندگی اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و یا به آنها نمایندگی بدهد.
- ۲۷- اتحادیه می‌تواند به استثنای عملیات اعتباری و تضمینی که مخصوص اعضاء است عملیات بازرگانی خود را برای ساکنین عضو حوزه عمل خود نیز انجام دهد و ترتیب معاملات با آنها در آئین‌نامه مربوط به نحوه معاملات پیش‌بینی خواهد شد.
- ۲۸- اتحادیه می‌تواند عملیات مندرج در این ماده را به یکی از طرق زیر انجام دهد:
- الف - انجام معاملات از قبیل خرید و فروش و اجاره و نظایر آن.
- ب- انجام معاملات با دریافت یا پرداخت کارمزد.
- ج - قبول و یا واگذاری نمایندگی یا وکالت یا عاملیت.

فصل سوم: شرایط عضویت

- ماده ۶- عضویت در اتحادیه باتصویب هیأت مدیره برای کلیه تعاونیهای کشاورزی که واجد شرایط زیر باشند آزاد است:
- ۱- در حوزه عملیات اتحادیه های عضو و تعاونیهای متشکله واقع باشند.
  - ۲- در اتحادیه تعاونی با موضوع فعالیت مشابه عضو نباشند.
  - ۳- تسلیم درخواست کتبی عضویت با امضای هیأت مدیره تعاونی که خودبخود حاکی از قبول اساسنامه و مقررات اتحادیه است به انضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد عضو، میزان سرمایه و عملیاتی که تا آن وقت به عمل آورده و شعاع حوزه عملیات اتحادیه.
  - ۴- پرداخت حداقل بهای یک سهم.
- تبصره ۱- تعاونی عضو مکلف است سهام خود را متناسب با تعداد اعضاء و حجم معاملات خود با اتحادیه که از طرف هیأت مدیره اتحادیه تعیین می گردد افزایش دهد و در صورت تمایل می تواند با موافقت هیأت مدیره اتحادیه بیش از حد معین شده سهام خریداری کند.
- تبصره ۲- عضو اتحادیه می تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ده قسط تجاوز نکند بپردازد، در این صورت پرداخت سود سهام از تاریخ عضویت به سهامی تعلق می گیرد که کل بهای آن از طرف عضو پرداخت شده باشد.
- ماده ۷- تعاونیهای عضو اتحادیه متعهدند بدون اجازه اتحادیه در حوزه فعالیت تعاونیهای دیگر عضو اتحادیه فعالیتهای مشابهی ننمایند مگر با موافقت تعاونی مربوطه و اتحادیه و در صورت اختلاف، نظر اتحادیه قاطع و لازم الاجرا خواهد بود.
- ماده ۸- قبول یا رد تقاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه است ولی رد عضویت به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات اتحادیه تحقق پیدا نمی کند مگر با حضور کلیه اعضای اصلی هیأت مدیره اتحادیه و موافقت کتبی اکثریت آنها.
- ماده ۹- خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.
- ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه در صورت تحقق یک یا چند مورد زیر می تواند عضو اتحادیه را پس از رسیدگی اخراج کند و مراتب را بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده برساند:

- ۱- عدم انجام مصوبات و تصمیمات تعاونی در حدود اساسنامه.
  - ۲- عدم اجرای تعهدات تعاونی عضو در مقابل اتحادیه بدون عذر موجه.
  - ۳- انجام کارهایی که لطمه به اعتبار اتحادیه وارد آورد.
  - ۴- تشبث به وسایل متقلبانه در معاملات با اتحادیه.
  - ۵- اقدام به عملیاتی برخلاف اساسنامه اتحادیه.
  - ۶- نداشتن فعالیت به تشخیص هیأت مدیره اتحادیه.
  - ۷- عدم انجام معامله در حدود متعارف با اتحادیه حداقل برای مدت یک سال.
- ماده ۱۱- عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتبا بوسیله بازرس یا بازرسان و در غیاب بازرسان به سازمان تعاون روستایی استان تسلیم کند و یکی از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود موضوع را مطرح و معترض می تواند بدون حق رأی در مجمع مذکور شرکت نماید و رأی مجمع مذکور در این باره قطعی است.
- ماده ۱۲- هرگاه رابطه عضوی به علت استعفاء یا اخراج با اتحادیه قطع شود بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت بترتیب زیر پرداخت خواهد شد:
- چنانچه اتحادیه زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می شود و در صورتی که در حسابهای اتحادیه مبالغی به عنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهام مربوط تعلق می گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد.
- تبصره ۱- هیأت مدیره اتحادیه موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالانه اتحادیه که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل تشکیل می شود گزارش نماید.
- تبصره ۲- در صورتی که ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه به تصویب مجمع عمومی نرسد بر اساس ترازنامه و حساب سود و زیان که به مسئولیت اتحادیه تنظیم گردیده باشد نسبت به بازپرداخت بهای سهام عضو

عضو اخراج شده براساس ارزش اسمی سهام اقدام خواهد شد.
تبصره ۳- بهای سهام اعضایی که به اتحادیه بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه از اعضاء جزء مطالبات ممتازه است.
ماده ۱۴- اتحادیه مخیراست طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول، از هریک از مطالبات آن عضو از اتحادیه از محل مازاد برگشتی، سود سهام، سایر مطالبات و سهام عضو برداشت کند و هرگاه مبالغ مذکور تکافوی مطالبات خود را نکند اتحادیه برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

فصل چهارم: سرمایه

ماده ۱۵- سرمایه اولیه اتحادیه مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره - مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه به نام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه صادر و در دست صاحب سهم باشد.

ماده ۱۶- سهام اتحادیه با نام و غیرقابل تقسیم است و انتقال آن به اعضای اتحادیه با موافقت هیأت مدیره مجاز است و دراین صورت نقل و انتقال در دفاتر اتحادیه ثبت می گردد.

تبصره - رد تقاضای انتقال سهام اتحادیه عضو توسط هیأت مدیره اتحادیه بایستی موجه بوده و اعضای ذینفع می توانند در صورتی که شکایتی داشته باشند اعتراضات خود را با رعایت ماده ۳۱ اساسنامه در اولین مجمع عمومی عادی مطرح نمایند و تصمیم مجمع در این مورد قاطع است.

ماده ۱۷- انتقال سهام اتحادیه به غیر عضو ممنوع است.

ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه متغیر و نامحدود است و می توان با فروش سهام به اعضاء یا قبول اعضای جدید سرمایه را افزایش داد و یا با بازپرداخت بهای سهام به اعضاء سرمایه اتحادیه را کاهش داد.

ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره و تأیید سازمان تعاون روستایی در اداره ثبت بلامانع است.

ماده ۲۰- عضوی که استعفاء داده و بهای سهام بازپرداخت گردیده، در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه داشته است، مگر اینکه وضعیت خدمات اتحادیه و یا میزان فعالیت‌های عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره اتحادیه بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تعیین نماید.

ماده ۲۱- سود سالانه اتحادیه معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی از درآمد ویژه پرداخت خواهد گردید و در صورت عدم تکافو یا در جریان نبودن اوراق قرضه مذکور سود سالانه سهام معادل سود سپرده بلند مدت بانکها پرداخت خواهد شد و چنانچه درآمد ویژه تکافوی پرداخت سود سهام به اعضاء را ننماید براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی سود سهام تعیین و پرداخت خواهد گردید.

ماده ۲۲- در آئین نامه های اتحادیه می توان انواع خدمات و معاملات اتحادیه را باهریک از اعضاء متناسب با سهام خریداری همان عضو تعیین نمود.

ماده ۲۳- مسئولیت اعضاء محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها می باشد.

فصل پنجم : ارکان اتحادیه

ماده ۲۴- ارکان اتحادیه عبارت است از مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۵- مجمع عمومی، علاوه بر مجمع عمومی مؤسس دو قسم است: عادی و فوق العاده.

الف - وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.

۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.

۳- اخذ تصمیم درباره گزارشها و پیشنهادات حسابرسان براساس نتایج حسابرسی از اتحادیه .

۴- تعیین خط مشی و برنامه های اتحادیه و تصویب بودجه سالانه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم، برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابوابجمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه بنابه پیشنهاد هیأت مدیره.

۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد برگشتی و تقسیم آن.

- ۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادات هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری اتحادیه در تعاونیهای عضو و یا شرکتهای تعاونی ومؤسسات تولیدی.
- ۷- تصویب آئین نامه های معاملات و سایر آئین نامه های اتحادیه.
- ۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا تعاونی که درخواست عضویت و یا انتقال سهام آن از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری در این مورد قطعی است.
- ۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل، همچنین تعیین مبلغی که بابت بازپرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.
- ۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت اتحادیه دراتحادیه مرکزی تعاونیهای روستایی وکشاورزی ایران، تعاونی تولید و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه مرکزی تعاونیهای روستایی و کشاورزی ایران.
- ۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می شود منطبق با اساسنامه اتحادیه باشد.

ب - وظایف مجمع عمومی فوق العاده :

- ۱- تغییر مواد اساسنامه.
  - ۲- ادغام اتحادیه با اتحادیه تعاونی کشاورزی که به موجب قانون شرکتهای تعاونی تأسیس گردیده باشد.
  - ۳- انحلال اتحادیه.
- ماده ۲۶- دعوت مجامع عمومی با قید دستورجلسه و محل وساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل بوسیله ارسال دعوتنامه برای اعضاء و یا انتشار آگهی در جراید محلی یا الصاق آگهی در مراکز حوزه عمل اتحادیه یا به وسایل ممکنه دیگر که اعضاء اطلاع حاصل نمایند به عمل آید.
- تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می توانند ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه حاضر و اطلاعات لازم را درخصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند.

تبصره ۲- دستور جلسه مجمع عمومی از طرف هیأت مدیره تعیین می‌گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد، دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

ماده ۲۷- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر بوسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می‌شود:

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- حداقل یک پنجم اعضای اتحادیه.

۳- سازمان تعاون روستایی استان.

در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور، سازمان تعاون روستایی استان می‌تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظراست دعوت کند.

ماده ۲۸- جلسات مجمع عمومی را رئیس هیأت مدیره و درغیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می‌کند، در جلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد نمایندگان حاضر در جلسه رئیس، نایب رئیس و یک منشی و در صورت امکان سه نفر ناظر از بین نمایندگان حاضر در جلسه انتخاب خواهد شد.

تبصره ۵- در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می‌شود و یا در مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن‌ترین نماینده حاضر در جلسه، مجمع عمومی را افتتاح می‌کند.

ماده ۲۹- نماینده یا نمایندگان کلیه اعضای اتحادیه می‌توانند در مجامع عمومی حضور یابند و در جلسات مجامع اعم از عادی یا فوق العاده نماینده یا هیأت نمایندگی هر تعاونی عضو، فقط دارای حق یک رأی خواهد بود.

تبصره ۶- هیأت مدیره و مدیرعامل و بازرسان اتحادیه می‌توانند بدون حق رأی در جلسات مجامع عمومی شرکت نمایند.

ماده ۳۰- هر یک از اعضای اتحادیه می‌توانند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی، به عضو دیگر با وکالت رسمی به شرط حق توکیل واگذار نماید و تعاونی عضو وکیل، موضوع وکالت موکل یا موکلین را به نماینده خود تفویض نماید. لکن هیچ عضوی نمی‌تواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد.

ماده ۳۱- موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود، لکن هریک از اعضاء می تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند، مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوطه را در مجمع عمومی مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هریک از اعضاء منوط است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضاء حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده، به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضاء) تشکیل گردد موکول خواهد شد و در صورتی که جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت بجای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۲- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس و منشی و نظار می رسد و یک نسخه رونوشت آن به وسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می گردد.

تبصره ۱- در مواردی که به علت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی، ناظری انتخاب نشود صورتجلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه می رسد.
تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات به عنوان اسناد اتحادیه باید همواره در اتحادیه محفوظ بماند.

ماده ۳۳- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۴- مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت نمایندگان اعضاء رسمیت پیدا می کند و در صورت بدست نیامدن حدنصاب مذکور، دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز به عمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود، جلسه دوم با هر تعداد از نماینده

یا نمایندگان تعاونیهای عضو که حداقل از سه نماینده کمتر نباشد رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هرذیحقی می‌تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال اتحادیه به سازمان تعاون روستایی ذریبط مراجعه نماید.

ماده ۳۵- تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت نمایندگان حاضر در جلسه اتخاذ می‌شود (مگر در مورد انتخاب اعضای هیأت مدیره و بازرسان که با اکثریت نسبی اعضای اتحادیه خواهد بود) و در صورت تساوی آراء رأی طرفی قاطع خواهد بود که رئیس مجمع به آن طرف رأی داده باشد.

ماده ۳۶- مجمع عمومی فوق العاده با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده سه چهارم اعضای اتحادیه باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول این حدنصاب حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه به عمل می‌آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می‌شود این جلسه با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اعضای اتحادیه باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می‌شود و جلسه سوم مجمع با حضور هر تعداد نماینده یا نمایندگان اعضاء که نباید از سه نماینده کمتر باشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۷- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رأی سه چهارم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می‌شود.

ماده ۳۸- ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضای حاضر در جلسه مجمع عمومی، ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آنرا امضاء می‌کنند.

ماده ۳۹- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه به عنوان تنفس تعطیل می‌گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می‌شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت بطول انجامد.

ماده ۴۰- مجمع عمومی عادی اتحادیه حداقل هر سال یک مرتبه تشکیل می‌شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می‌توان مجمع عمومی عادی را بطور فوق العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۱- اداره امور اتحادیه طبق اساسنامه برعهده هیأت مدیره ای مرکب از ۷ یا ۵ عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت ۳ سال از بین اعضای اتحادیه با رأی مخفی انتخاب می گردند، مجمع عمومی همزمان با انتخاب اعضای اصلی هیأت مدیره یک الی دو عضو علی البدل نیز با همان شرایط انتخاب خواهد نمود تجدید انتخاب هر یک از اعضای اصلی و علی البدل بلامانع است و پس از انقضای مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید، هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه را کماکان برعهده خواهد داشت.

تبصره ۱- تعاونی عضو هیأت مدیره موظف است یک نفر نماینده حقیقی از اعضای زیرمجموعه خود را جهت شرکت در جلسات هیأت مدیره اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- در صورت استعفاء، انحلال، ترک عضویت یا ممنوعیت قانونی که مانع انجام وظیفه هر یک از اعضای اصلی هیأت مدیره بشود عضو علی البدل منتخب که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می شود.

تبصره ۳- سال اول انتخاب تا پایان سال یک سال محسوب می شود.

ماده ۴۲- در صورت استعفاء جمعی هیأت مدیره مجمع عمومی به تقاضای هر یک از اعضای مستعفی و یا علی البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضای اتحادیه توسط سازمان تعاون روستایی برای انتخاب هیأت مدیره جدید دعوت می شود.

تبصره - در صورتی که بدلیل استعفاء، انحلال یا ممنوعیت قانونی هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور اتحادیه خارج گردد مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ قانون شرکتهای تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.

ماده ۴۳- در فاصله مدت لازم برای انتخاب و یا تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری اتحادیه با نظر سازمان تعاون روستایی استان برای جانشینی آن تعداد از اعضای هیأت مدیره که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی کنند از میان اعضای اتحادیه تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهند شد. مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می شوند عیناً همان مسئولیتهایی است که برای هیأت مدیره پیش بینی شده است.

ماده ۴۴- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره ۵- درغیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او بعهده نایب رئیس خواهد بود. ماده ۴۵- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه ای باشد آن هزینه درحدود بودجه جاری برعهده اتحادیه خواهد بود، همچنین هرعضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مأمور خدمات دیگری در اتحادیه گردد می توان با تصویب مجمع حق الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت نمود.

ماده ۴۶- هیأت مدیره برای انجام اموراتحادیه فرد واجد شرایطی را از بین تعاونیهای عضو و یا ازخارج، به عنوان مدیرعامل، بطور موظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید هیچ یک ازاعضای هیأت مدیره و یا بازرسان نمی توانند سمت مدیرعامل اتحادیه را نیز داشته باشند. نحوه انتخاب و وظایف مدیرعامل بر طبق آئین‌نامه‌ای خواهدبود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید. تبصره ۱- مدیرعامل درحدود وظایف و برطبق برنامه ای که درآن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هرنوع معامله را که برای اتحادیه صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر درمورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانکها و مؤسسات و انجام معاملات غیرمنقول که بایستی موافقت هیأت مدیره بارعايت بند ۶ ماده ۲۵ در هر مورد قبلاً تحصیل گردد.

ماده ۴۷- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مزبور با دعوت رئیس هیأت مدیره یا مدیرعامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضای هیأت مدیره رسمیت می یابد. برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضاء حاضر در جلسه معتبر خواهد بود و هرعضو هیأت مدیره دارای یک رأی می باشد.

تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می گردد و به امضای اعضاء حاضر در جلسه می رسد، عضو هیأت مدیره که در هر مورد نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مزبور ثبت گردد.

تبصره ۱- در صورتی که آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس هیأت مدیره در آن باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- غیبت غیرموجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد به عنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می شود.

تبصره ۳- رأی وکالتی در جلسات هیأت مدیره ممنوع است.
ماده ۴۸- مدیرعامل می تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است، در این صورت شرکت در جلسات با اجازه هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۴۹- استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه براساس مقرراتی که از طرف مجمع عمومی تصویب می شود و اخذ تضمین از مدیرعامل و سایر کارکنان براساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضاء به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حسابهای اتحادیه و تسلیم به موقع گزارش و ترازنامه سالانه به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجامع عمومی تعاونیهایی که اتحادیه در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطور کلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه است حق اتخاذ تصمیم دارد تا آنچه از اختیارات مجامع عمومی است برطبق تصمیمات مجامع مذکور و نسبت به بقیه موارد رأساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره - هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرسان و همچنین عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در اینگونه موارد با مجمع عمومی عادی اتحادیه است.

ماده ۵۰- هیأت مدیره نماینده قانونی اتحادیه است و می تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند.

مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۵۱- کلیه چک ها، قراردادهای و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای اتحادیه نماید و یا تمام یا قسمتی از حق اتحادیه را منتفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهر اتحادیه معتبر خواهد بود در غیاب رئیس هیأت مدیره نایب رئیس حق امضاء دارد ولی اوراق عادی با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که به امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره- مدیرعامل می‌تواند در صورت تصویب هیأت مدیره شخص واجد شرایطی را برای انجام دادن بخشی از وظایفی که بعهدہ دارد به عنوان معاون مدیرعامل تعیین و منصوب کند در این صورت مسئولیت اعمال معاون مدیرعامل بعهدہ مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۲- آئین نامه های داخلی اتحادیه بوسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می‌شود مادامی که به تصویب مجمع عمومی نرسیده برطبق آئین نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد، هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود آئین نامه مربوط را به مجمع پیشنهاد نماید.

ماده ۵۳- هیأت مدیره وظایف خود را بصورت جمعی انجام می‌دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره. اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به اتحادیه وارد شود.

تبصره - در صورتی که هریک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرروزیان اتحادیه شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت برعهده او است.

ماده ۵۴- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره اتحادیه نمی‌تواند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونی دیگری را با موضوع عملیات مشابه داشته باشد و یا بطور مستقیم و یا غیرمستقیم به عملی که رقابت با فعالیت‌های موضوع عمل اتحادیه محسوب شود اقدام نماید. محجورین یا ورشکستگان به تقصیر و کسانی که به علت ارتکاب بزه محکومیت مؤثر کیفی دارند نمی‌توانند سمت نماینده هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و یا مدیر عامل اتحادیه را داشته باشند.

ماده ۵۵- نخستین هیأت مدیره موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس برای ثبت اتحادیه در مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

بازرسان

ماده ۵۶- مجمع عمومی از بین اعضاء یک یا دو بازرس برای مدت یک سال مالی انتخاب می‌نماید. انتخاب مجدد بازرس یا بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱- اتحادیه بازرس موظف است یک نفر نماینده حقیقی زیرمجموعه خود را که ترجیحاً به امور حسابداری آشنایی داشته باشد به اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- مادام که جانشین بازرس یا بازرسان از طرف مجمع عمومی تعیین نشده و آنها قبولی خود را اعلام نکرده باشند بازرس یا بازرسان سابق مسئولیت داشته و باید وظایف خود را انجام دهند.

تبصره ۳- کسانی که از تعاونیهای عضو حقوق دریافت می دارند، اقربای نسبی و سببی نمایندگان هیأت مدیره و همچنین مدیرعامل اتحادیه تادرجه سوم و همسران اشخاص مذکور حق انتخاب شدن به عنوان نماینده و یا نمایندگان بازرس یا بازرسان اتحادیه را ندارند.

تبصره ۴- در صورت انحلال، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرس یا بازرسان شود مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد، مادام که بازرس یا بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرس باقی مانده وظایف مقرر را انجام خواهد داد.

ماده ۵۷- وظایف بازرس یا بازرسان بشرح زیر است :

۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور اتحادیه با مقررات اساسنامه و آئین نامه های مصوب و تصمیمات مجمع عمومی، برای این منظور هر یک از بازرس یا بازرسان می توانند هر موقع که مقتضی بدانند بنحوی که به عملیات جاری اتحادیه لطمه وارد نشود کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی نمایند.

۲- در صورت مشاهده خلاف و بی ترتیبی در امور اتحادیه باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را درخواست نماید.

۳- رسیدگی به حسابهای اتحادیه حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.

تبصره - در بودجه سالانه اتحادیه مبلغ کافی برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه اتحادیه باید پیش بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حسابهای اتحادیه رسیدگی نموده و گزارش لازم جهت ارائه به مجمع تهیه نماید.

۴- دعوت مجامع عمومی در موارد پیش بینی شده در اساسنامه.

۵- نظارت بر اجرای پیشنهادات و تذکرات سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و حساب رسانی که از اتحادیه حسابرسی کرده اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.

۶- طرح شکایت عضو اخراج شده و یا تعاونی که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده در نخستین مجمع عمومی عادی.

۷- در صورتی که بازررس یا بازرسان تشخیص دهند تشکیل جلسه هیأت مدیره برای حل مسائل و مشکلات مفید به فایده خواهد بود می‌توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مزبور درخواست نمایند.

ماده ۵۸- بازررس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در اموراتحادیه را ندارند و می‌توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه اظهار دارند. این نظرات در صورتجلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج می‌شود.

ماده ۵۹- در صورتی که هریک از بازررس یا بازرسان ضمن انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی و مقررات و آئین نامه های مصوب می‌باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.

ماده ۶۰- خدمات بازررس یا بازرسان در اتحادیه افتخاری و بلا عوض است و در صورتی که انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه ای باشد پرداخت آن به عهده اتحادیه خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

ماده ۶۱- ابتدای سال مالی اتحادیه اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفندماه همان سال است به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفندماه همان سال است.

ماده ۶۲- هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورت حسابها و حساب سود و زیان ترازنامه سالانه اتحادیه را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم نماید، علاوه بر این ظرف یک هفته نسخه ای از آن را به سازمان تعاون روستایی ارسال دارد.

تبصره- هریک از تعاونیهای عضو می‌تواند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر اتحادیه مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات اتحادیه را مطالبه و دریافت نماید.

ماده ۶۳- در ترازنامه ای که تنظیم می‌شود تمام موجودیهایی که برای فروش تعیین شده به بهای تمام شده و یا بهای روز هرکدام کمتر باشد ارزیابی و دارایی های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می‌شود و از نظر استهلاک سالانه برطبق قوانین و مقررات

مربوطه عمل خواهد شد. بستانکاریهایی که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران غیرقابل وصول تشخیص داده شود در صورت وجود ذخیره اختیاری از حساب مذکور تسویه و در غیراین صورت به حساب هزینه اتحادیه منظور می شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۴- درآمد ویژه اتحادیه عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه ها و استهلاکات در یک دوره مالی.

ماده ۶۵- درآمد ویژه سالانه اتحادیه پس از تصویب در مجمع عمومی به ترتیب زیر تقسیم خواهد شد :

۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود با رعایت بند ۱ از ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی.

۲- ۳ درصد به منظور آموزش و توسعه تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذاشته می شود تا به موجب آئین نامه ای که بوسیله سازمان مذکور تنظیم می شود به مصرف برسد.

۳- حداکثر ۵ درصد از سود خالص به عنوان اندوخته اختیاری به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوطه منظور می گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است.

۴- ۲۰ درصد درآمد ویژه اتحادیه را جهت تهیه امکانات لازم، تقویت و توسعه تعاونیهای کشاورزی، برگزاری نمایشگاهها، احداث ساختمان و تأسیسات و فروشگاهها، تبلیغات، جذب نیروی انسانی، جبران زحمات و تشویق نیروهای شبکه تعاونیها و سازمان و انجام هرگونه هزینه های ضروری پیش بینی نشده اختصاص دهد که با تأیید هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مورد استفاده قرارگیرد.

۵- درصدی از درآمد ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایرپیشنهادات خواهد شد.

۶- پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت مقررات این اساسنامه سود سهام به اعضاء پرداخت خواهد شد.

۷- در صورتی که وجهی باقیمانده باشد بنام مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیرعضو اتحادیه احتساب و مازاد برگشتی متعلق به معاملات با غیرعضو به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می گردد و مازاد برگشتی مربوط به معاملات اعضاء

- به نسبت معاملات هریک به آنان پرداخت می‌شود.
- تبصره ۱- اتحادیه می‌تواند حساب هر رشته معاملات را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هر رشته را با رعایت قانون شرکت‌های تعاونی طبق آئین نامه ای که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه برسد تقسیم نماید.
- تبصره ۲- اتحادیه مبالغی را که بابت سود سهام و مازاد برگشتی به اعضاء تعلق می‌گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر می‌کند.
- ماده ۶۶- اتحادیه می‌تواند هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و نیز پرداخت نماید.
- تبصره ۱- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه کننده برای اموری که مربوط به هزینه های جاری اتحادیه منظور می‌شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود.
- تبصره ۲- دادن هدیه وانجام هزینه هایی از این قبیل از طرف اتحادیه، تا سقف ۱۰ درصد ذخیره قانونی سال قبل اتحادیه به حساب هزینه ها منظور خواهد شد.
- ماده ۶۷- زیان اتحادیه در حساب زیان نگهداری می‌شود تا از محل درآمد سالهای بعد تسویه گردد همچنین اتحادیه می‌تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین نماید ولیکن نمی‌تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سالهای بعد اتحادیه را تقسیم کند.
- ماده ۶۸- اتحادیه می‌تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور اتحادیه با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه مورد استفاده قرار دهد.
- ماده ۶۹- حسابرسی اتحادیه با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران انجام می‌گیرد و بعلاوه مجمع عمومی برای خود می‌تواند حسابرس یا حسابرسی را برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه مأمور کند.
- ماده ۷۰- هیأت مدیره اتحادیه موظف است نزد بانک کشاورزی یا عنداللزوم در سایر بانکهای کشور حساب جاری افتتاح نماید.
- ماده ۷۱- اتحادیه می‌تواند برای استفاده از وجوه زاید بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل نماید:
- ۱- تودیع وجوه بصورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی و سایر بانکهای کشور.
  - ۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ادغام

ماده ۷۲- اتحادیه می تواند با رعایت ضوابط ومقررات قانونی با اتحادیه های تعاونی دیگر که به موجب قانون شرکتهای تعاونی مصوب ۱۳۵۰/۳/۱۶ و اصلاحات بعدی آن تأسیس گردیده ادغام شود مشروط براینکه اتحادیه هایی که درهم ادغام می شوند دارای هدفها و عملیات مشابه باشند.

ماده ۷۳- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق العاده هردو اتحادیه همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد و نسخه ای از مصوبات مجمع عمومی هردو اتحادیه برای تمام اعضاء و بستانکاران هردو اتحادیه، همچنین سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران فرستاده می شود و برای اطلاع عموم بترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکتهای تعاونی آگهی می گردد.

تبصره ۱- هریک از بستانکاران می توانند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به اتحادیه بدهکار و سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارند.

تبصره ۲- نسخه ای از تصمیم ادغام باید ظرف دوهفته از انعقاد مجمع عمومی فوق العاده هریک از اتحادیه ها همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهیها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه ای از آگهی ادغام که منتشر شده است برای سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ارسال شود.

ماده ۷۴- هریک از اعضاء اتحادیه در صورتی که با تصمیم ادغام مخالف باشد می تواند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به اتحادیه مربوطه و همچنین به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارد.

ماده ۷۵- نماینده سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران با وصول تصمیم ادغام از هردو اتحادیه همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهیها و گزارش حسابسان از وضع هردو اتحادیه همچنین نظرات بستانکاران وبا توجه به تعداد اعضاء مخالف ادغام، ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام به هردو اتحادیه اعلام خواهد داشت.

ماده ۷۶- در صورتی که سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هردو اتحادیه منتفی است موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهیها در هردو اتحادیه پیش بینی شود، همچنین تعداد اعضاء مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضاء باقیمانده و سرمایه اتحادیه بعد از ادغام

کافی برای انجام هدفها و برنامه‌های آن باشد.

ماده ۷۷- در صورت موافقت با ادغام هیأت مدیره اتحادیه‌های مربوط ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق العاده مشترک اتحادیه‌ها برای ادغام خواهند نمود.

ماده ۷۸- مجمع عمومی فوق العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه اتحادیه بعد از ادغام، همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان اقدام لازم به عمل خواهد آورد.
ماده ۷۹- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت اتحادیه مستعفی گردند باید ظرف مدت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند، اتحادیه مربوط مکلف است بهای سهام آنان را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.

ماده ۸۰- هیأت مدیره اتحادیه جدید مصوبات مجمع عمومی فوق العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای اتحادیه جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکتهای تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران وانعکاس در دفاتر ثبت، ارسال خواهد داشت.

ماده ۸۱- با انجام عمل ادغام دارایی و بدهی اتحادیه جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی اتحادیه‌ها قبل از ادغام پس از وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

انحلال

ماده ۸۲- اتحادیه در موارد زیر منحل می شود :

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
- ۲- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی در صورتی که ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
- ۳- توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذرموجه.
- ۴- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از سه بار اخطار کتبی به وسیله سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدور یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.

تبصره ۱- اگر به واسطه زیانهای وارده علاوه بر ذخیره قانونی اتحادیه بیش از نصف سرمایه اتحادیه از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه دعوت نماید.

تبصره ۲- در صورتی که در نتیجه زیانهای وارده و کاهش سرمایه، اتحادیه فعالیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق العاده در این مورد اقدامی ننماید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال اتحادیه و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود و این حکم در مواردی نیز که اتحادیه طبق نظر مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۸۳- در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده اتحادیه، رأی به انحلال دهد در همان جلسه حداقل سه اتحادیه عضو یا ۵ الی ۷ نفر از خارج به عنوان هیأت تصفیه انتخاب و به ثبت محل اعلام خواهد شد. هرگاه انحلال اتحادیه بر اساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین تا نسبت به تصفیه امور اتحادیه اقدام نماید.

ماده ۸۴- در تصفیه اتحادیه پرداخت تعهدات از محل دارایی اتحادیه با رعایت حق تقدم بشرح زیر صورت می گیرد:

۱- پرداخت بدهیهای اتحادیه.

۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم اتحادیه بیشتر باشد.

۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم.

تبصره ۵- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲، کلیه موجودی باقیمانده در حکم ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم تلقی و نسبت به آن طبق نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اقدام خواهد شد.

ماده ۸۵ - تصفیه امور اتحادیه در مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده است بر اساس قانون شرکتهای سهامی انجام خواهد گرفت .

اساسنامه اتحادیه تعاونی های کشاورزی پنبه کاران پارس ..... مشتمل بر ۸۵ ماده و ۴۰ تبصره در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... مطرح و با رعایت نصاب لازم تعداد اعضای حاضر در جلسه تصویب گردید.

رئیس مجمع	نظار	منشی مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء	نام و نام خانوادگی و امضاء	نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه اتحادیه تعاونی‌های کشاورزی تولیدکننده

گل و گیاه و بذر و نهال ایران

فصل اول : نام، مرکز و مدت

- ماده ۱- نام اتحادیه : اتحادیه تعاونی‌های کشاورزی تولیدکننده گل و گیاه و بذر و نهال ایران است که در این اساسنامه به اختصار اتحادیه و برای مکاتبات خارجی با عنوان IRAN FLOWER COUNCIL و حروف اختصاری I. F. C نامیده می شود.
- ماده ۲- حوزه عملیات اتحادیه کلیه استانهای سراسر کشور می باشد.
- ماده ۳- مرکز اتحادیه شهرستان تهران است و با تصویب هیأت مدیره می تواند شعب یا نمایندگیهایی در داخل و یا خارج از حوزه عملیات خود دایر نماید.
- ماده ۴- مدت اتحادیه از تاریخ تأسیس نامحدود است.

فصل دوم : موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات اتحادیه عبارت است از :
- ۱- بالابردن سطح زندگی و افزایش تولید محصولات باغی، گلخانه ای، زراعی و دامی
  - ۲- انجام عملیات زیربنایی کشاورزی اعم از تسطیح اراضی و قطعه بندی های فنی و اقتصادی اراضی در اختیار اتحادیه و احداث راههای ارتباطی مورد لزوم فعالیت اتحادیه.
  - ۳- حفر چاه عمیق و نیمه عمیق در زمین متعلق به اتحادیه و اعضای اتحادیه به منظور تأمین آب کشاورزی و غیرکشاورزی با رعایت قانون ملی شدن منابع آب و نگهداری و بهره برداری چاه و قنوات و سایر تأسیسات آبرسانی.

- ۴- تهیه و تدارک و یا تولید مواد و وسایل مورد احتیاج حرفه ای اعضا از قبیل ماشین آلات و ابزار و ادوات کشاورزی و دامی و وسایل حمل و نقل جمعی اعضا و محصولات تولیدی آنان.
- ۵- انجام عملیات جمع آوری، نگهداری، تبدیل، طبقه بندی، بسته بندی، حمل و نقل، بازاریابی و فروش محصولات کشاورزی و دامی اعضا.
- ۶- ایجاد واحدهای کشاورزی اعم از واحدهای زراعی و باغی، گل و گیاه و بذرونهال، دامداری، دامپروری، مرغداری، پرورش آبزیان، کرم ابریشم، زنبورعسل و ... و تأسیسات بهداشتی، بهداری، آموزشی، انبار و دفتر کار و کلینیک های لازم و تأسیسات مورد نیاز و مرتبط با فعالیت اتحادیه جهت بهره برداری مشترک اعضا.
- ۷- انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه ای اعضا با توجه به نوع ورشته فعالیت اتحادیه.
- ۸- ایجاد کارخانجات صنایع تبدیلی کشاورزی اعم از زراعی و دامی و تأسیسات و تجهیزات بسته بندی، درجه بندی و انبارهای سرد چندمنظوره و سردخانه جهت نگهداری محصولات کشاورزی با رعایت موازین فنی و قانونی و ایجاد مراکز تعمیرگاهی ماشین آلات کشاورزی و تجهیزات فنی مرتبط با موضوع فعالیت اتحادیه.
- ۹- انجام هرگونه معاملات مجاز جهت تأمین نیازهای اتحادیه با رعایت موضوع عملیات پیش بینی شده در اساسنامه مانند تهیه بذور مختلف، نهال، نشاء، کودهای حیوانی و شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی و داروهای دامی و همچنین تهیه خوراک دام و طیور، کرم ابریشم، زنبورعسل، ماهی و آبزیان و انجام سایر فعالیتهای مرتبط با اهداف اتحادیه.
- ۱۰- اتحادیه می تواند محصولات تولیدی اعضا را با رعایت مقررات و کسب مجوزهای لازم از سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و سایر مراجع ذیربط به خارج از کشور صادر و یا نیازمندیهای اتحادیه و اعضا را از خارج تأمین نماید.
- ۱۱- برگزاری نمایشگاهها و یا شرکت در نمایشگاههای داخلی و خارجی و ایجاد دفاتر نمایندگی و شعب در داخل و یا خارج از کشور، به منظور بازاریابی و عرضه تولیدات اتحادیه و اعضا.
- ۱۲- اتحادیه مکلف است درجهت ارتقاء مهارتهای فنی و شغلی و آشنایی با شیوه های نوین زراعی و دامی اعضای خود با دستگاهها و مؤسسات ذیربط همکاری نموده و موجبات شرکت آنان را در دوره های آموزشی و تخصصی مربوط فراهم نماید.
- ۱۳- تأمین اعتبارات مورد نیاز تعاونیهای عضو و پرداخت وام به آنان .

- ۱۴- تضمین عقود قانونی تعاونیهای عضو و همچنین تهیه منابع مالی تکمیلی آنها از طریق تحصیل اعتبار و استقراض از بانکها و سایر مؤسسات مالی.
- ۱۵- فراهم نمودن وسایل توسعه و ترویج تعاون و آموزش حرفه‌ای و جمع‌آوری اطلاعات مورد لزوم در این زمینه و انجام تبلیغات و انتشارات لازم.
- ۱۶- راهنمایی و کمک به اتحادیه و تعاونیهای عضو در امور اداری و سازمانی و مدیریت امور فنی و انجام خدمات مختلف از قبیل چاپ و تهیه دفاتر و اوراق و فرمهای چاپی مشترک.
- ۱۷- نظارت بر فعالیت تعاونیهای عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات مربوط به تعاونیها و مواد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی آنها.
- ۱۸- ایجاد هماهنگی و همکاری بین تعاونیهای عضو.
- ۱۹- داوری و رفع اختلاف بین تعاونیهای عضو در صورتی که در اساسنامه آنها پیش‌بینی لازم شده باشد.
- ۲۰- حسابرسی از تعاونیهای عضو در صورت اجازه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۲۱- شرکت در شوراها و کمیسیونهای مقرر در قانون شرکتهای تعاونی مربوط به تعاونیهای عضو.
- ۲۲- دفاع از منافع تعاونیهای عضو در روابط آنها با سازمانها و مؤسسات دولتی و عمومی و سایر رشته‌های تعاونی مصرح در قانون شرکتهای تعاونی.
- ۲۳- ایجاد و بسط همکاری با سایر تعاونیهای کشور.
- ۲۴- پیشنهاد نوع تولید و میزان کشت و همچنین تولید مناسب سایر فرآورده‌ها به تعاونیهای عضو.
- ۲۵- اتحادیه می‌تواند سهام سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و بانک کشاورزی ایران را خریداری و در سایر شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی تولید کشاورزی و روستایی و نیز مؤسسات تولیدی با موافقت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران سرمایه‌گذاری نماید.
- ۲۶- اتحادیه می‌تواند به منظور پیشرفت فعالیتهای بازرگانی و اقتصادی خود مراجعات و نمایندگی اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و یا به آنها نمایندگی بدهد.
- ۲۷- اتحادیه می‌تواند به استثنای عملیات اعتباری و تضمینی که مخصوص اعضاء است، عملیات بازرگانی خود را برای ساکنین غیرعضو حوزه عمل خود نیز انجام دهد و ترتیب معاملات با آنها در آئین نامه مربوط به نحوه معاملات پیش‌بینی خواهد شد.

- ۲۸- اتحادیه می تواند عملیات مندرج در این ماده را به یکی از طرق زیر انجام دهد :
- الف- انجام معاملات از قبیل خرید و فروش و اجاره و نظایر آن.
  - ب - انجام معاملات با دریافت یا پرداخت کارمزد.
  - ج - قبول واگذاری نمایندگی با وکالت یا عاملیت.

فصل سوم : شرایط عضویت

ماده ۶- عضویت در اتحادیه با تصویب هیأت مدیره برای کلیه تعاونیهای کشاورزی که واجد شرایط زیر باشند آزاد است :

- ۱- در حوزه عملیات اتحادیه واقع باشند.
- ۲- در اتحادیه تعاونی با موضوع فعالیت مشابه عضو نباشد.
- ۳- تسلیم درخواست کتبی عضویت با امضای هیأت مدیره تعاونیها که خودبخود حاکی از قبول اساسنامه و مقررات اتحادیه بوده بانضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد عضو، میزان سرمایه و عملیاتی که تا آن وقت به عمل آورده و شعاع حوزه عملیات اتحادیه.
- ۴- پرداخت حداقل بهای یک سهم به ازای هر عضو تعاونی و حق عضویت در قبال خدمات اتحادیه به عضو.

تبصره ۱- اتحادیه و تعاونیهای عضو مکلف است سهام خود را متناسب با تعداد اعضاء و حجم معاملات خود با اتحادیه که از طرف هیأت مدیره اتحادیه تعیین می گردد افزایش دهد و در صورت تمایل می تواند با موافقت هیأت مدیره اتحادیه بیش از حد معین شده سهام خریداری نماید.

تبصره ۲- عضو اتحادیه می تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ده قسط تجاوز نکند بپردازد، در این صورت پرداخت سود سهام از تاریخ عضویت به سهامی تعلق می گیرد که کل بهای آن از طرف عضو پرداخت شده باشد.

ماده ۷- تعاونیهای عضو متعهدند بدون اجازه اتحادیه در حوزه فعالیت تعاونیهای دیگر عضو فعالیتهای مشابهی نمایند مگر با موافقت اتحادیه و تعاونی مربوط و در صورت اختلاف، نظر اتحادیه قاطع خواهد بود.

ماده ۸- قبول یا رد تقاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه است ولی رد عضویت به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات تعاونی متقاضی

تحقق پیدا نمی‌کند مگر با حضور کلیه اعضای اصلی هیأت مدیره اتحادیه و موافقت کتبی اکثریت آنها.

ماده ۹- خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.

ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه در صورت تحقق یک یا چند مورد زیر می‌تواند عضو اتحادیه را پس از رسیدگی اخراج کند و مراتب را بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده برساند:

۱- عدم انجام مصوبات و تصمیمات اتحادیه در حدود این اساسنامه.

۲- عدم اجرای تعهدات اعضاء در مقابل اتحادیه بدون عذر موجه.

۳- انجام کارهایی که لطمه به اعتبار اتحادیه وارد آورد.

۴- تشبث به وسایل متقلبانه در معاملات با اتحادیه.

۵- اقدام به عملیاتی برخلاف اساسنامه اتحادیه.

۶- نداشتن فعالیت به تشخیص هیأت مدیره اتحادیه.

۷- عدم انجام معامله در حدود متعارف با اتحادیه حداقل برای مدت یک سال.

ماده ۱۱- عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتباً به وسیله بازرس یا بازرسان و یا در غیاب بازرسان به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران تسلیم کند و یکی از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود موضوع را مطرح و معترض می‌تواند بدون حق رأی در مجمع مذکور شرکت نماید و رأی مجمع مذکور در این باره قطعی است.

ماده ۱۲- هرگاه رابطه عضوی بعلت استعفاء یا اخراج با اتحادیه قطع شود بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یکسال از تاریخ قطع رابطه عضویت بترتیب زیر پرداخت خواهد شد:

چنانچه اتحادیه زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می‌شود و در صورتی که در حسابهای اتحادیه مبالغی به عنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهام مربوط تعلق می‌گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- هیأت مدیره اتحادیه موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالانه اتحادیه که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل تشکیل می شود گزارش نماید.

تبصره ۲- در صورتی که ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه به تصویب مجمع عمومی نرسد بر اساس ترازنامه و حساب سود و زیان که به مسئولیت اتحادیه تنظیم گردیده باشد نسبت به بازپرداخت بهای سهام عضو اخراج شده براساس ارزش اسمی سهام اقدام خواهد شد.

تبصره ۳- بهای سهام اعضای که به اتحادیه بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه از اعضاء جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۴- اتحادیه مخیر است طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول، از هریک از مطالبات آن عضو از اتحادیه از محل مازاد برگشتی، سود سهام، سایر مطالبات و سهام عضو برداشت کند و هرگاه مبالغ مذکور تکافوی مطالبات خود را نکند اتحادیه برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

فصل چهارم: سرمایه

ماده ۱۵- سرمایه اولیه اتحادیه مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره - مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه بنام صاحب سهم ثبت شده و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه صادر و در دست صاحب سهام باشد.

ماده ۱۶- سهام اتحادیه بانام و غیر قابل تقسیم است و انتقال آن به اعضای اتحادیه با موافقت هیأت مدیره مجاز است و در این صورت نقل و انتقال در دفاتر اتحادیه ثبت می گردد.

تبصره - رد تقاضای انتقال سهام اتحادیه یا تعاونی عضو توسط هیأت مدیره اتحادیه بایستی موجه بوده و اعضای ذینفع می توانند در صورتی که شکایتی داشته باشند اعتراضات خود را با رعایت ماده ۳۱ اساسنامه در اولین مجمع عمومی عادی مطرح نمایند و تصمیم مجمع در این مورد قاطع است.

- ماده ۱۷- انتقال سهام اتحادیه به غیرعضو ممنوع است.
- ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه متغیر و نامحدود است و میتوان با فروش سهام به اعضاء یا قبول اعضای جدید سرمایه را افزایش داد و یا با بازپرداخت بهای سهام به اعضاء سرمایه اتحادیه را کاهش داد.
- ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران در اداره ثبت بلامانع است.
- ماده ۲۰- عضوی که استعفاء داده و بهای سهام نیز بازپرداخت گردیده، در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه داشته است، مگر اینکه وضعیت خدمات اتحادیه و یا میزان فعالیتهای عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره اتحادیه بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تعیین نماید.
- ماده ۲۱- سود سالانه اتحادیه معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی از درآمد ویژه پرداخت خواهد گردید و در صورت عدم تکافو یا در جریان نبودن اوراق قرضه مذکور سود سالانه سهام معادل سود سپرده بلند مدت بانکها پرداخت خواهد شد و چنانچه درآمد ویژه تکافوی پرداخت سود سهام به اعضاء را ننماید براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی سود سهام تعیین و پرداخت خواهد گردید.
- ماده ۲۲- در آئین نامه های اتحادیه می توان انواع خدمات و معاملات اتحادیه را باهریک از اعضاء متناسب با سهام خریداری همان عضو معین نمود.
- ماده ۲۳- مسئولیت اعضاء محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها می باشد.

فصل پنجم : ارکان اتحادیه

ماده ۲۴- ارکان اتحادیه عبارت است از مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۵- مجمع عمومی علاوه بر مجمع عمومی مؤسس، دو قسم است : عادی و فوق العاده.

الف - وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از :

- ۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.
- ۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.

- ۳- اخذ تصمیم درباره گزارشها و پیشنهادات حسابرسان براساس نتایج حسابرسی از اتحادیه.
- ۴- تعیین خط مشی و برنامه های اتحادیه و تصویب بودجه سالانه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابوابجمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.
- ۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازادبرگشتی و تقسیم آن.
- ۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادات هیأت مدیره درمورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری اتحادیه در اتحادیه ها و یا شرکتهای تعاونی و مؤسسات تولیدی، دریافت حق عضویت در قبال خدمات به عضو و سهم شرکتها برای هر نماینده.
- ۷- تصویب آئین نامه های معاملات و سایر آئین نامه های اتحادیه.
- ۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا تعاونی که درخواست عضویت و یا انتقال سهام آن از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری در این مورد قطعی است.
- ۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل، همچنین تعیین مبلغی که بابت بازپرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.
- ۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت اتحادیه در اتحادیه مرکزی تعاونی روستایی و کشاورزی، تعاونی تولید و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه مرکزی مذکور.
- ۱۱- رسیدگی و اتخاذتصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می شود منطبق با اساسنامه اتحادیه باشد.

ب - وظایف مجمع عمومی فوق العاده :

- ۱- تغییر مواد اساسنامه.
  - ۲- ادغام اتحادیه با اتحادیه دیگر.
  - ۳- انحلال اتحادیه.
- ماده ۲۶- دعوت مجامع عمومی با قید دستورجلسه و محل وساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل به وسیله ارسال دعوتنامه برای اعضاء و یا انتشار آگهی در جراید محلی یا الصاق آگهی در مراکز حوزه عمل اتحادیه یا وسایل ممکنه دیگر که اعضاء اطلاع حاصل نمایند بعمل آید.

تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می‌توانند ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه حاضر و اطلاعات لازم را درخصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند.

تبصره ۲- دستور جلسه مجمع عمومی از طرف هیأت مدیره تعیین می‌گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد، دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

ماده ۲۷- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره و یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر به وسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می‌شود:

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- حداقل یک پنجم اعضای اتحادیه.

۳- سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.

در صورت استتکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور، سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران می‌تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظراست دعوت نماید.

ماده ۲۸- جلسات مجمع عمومی را رئیس هیأت مدیره و درغیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می‌کند، در جلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد نمایندگان حاضر در جلسه رئیس، نایب رئیس و یک منشی و در صورت امکان سه نفر ناظر از بین نمایندگان حاضر در جلسه انتخاب خواهد شد.

تبصره ۵- در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می‌شود و یا در مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن‌ترین نماینده حاضر در جلسه، مجمع عمومی را افتتاح می‌کند.

ماده ۲۹- نماینده یا نمایندگان کلیه اعضای تعاونیها می توانند در مجامع عمومی حضور یابند و در جلسات مجامع اعم از عادی یا فوق العاده نماینده یا هیأت نمایندگی هر تعاونی عضو براساس تصمیمات متخذه هیأت مدیره حق رأی خواهند داشت.^۱

تبصره - هیأت مدیره و مدیرعامل و بازرسان اتحادیه می توانند بدون حق رأی در جلسات مجامع عمومی شرکت نمایند.

ماده ۳۰- هریک از اعضای اتحادیه می توانند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی به تعاونی عضو دیگر با وکالت رسمی بشرط حق توکیل واگذار نماید و تعاونی عضو و وکیل، موضوع وکالت موکل یا موکلین را به نماینده خود تفویض نماید. لکن هیچ عضوی نمی تواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد.

ماده ۳۱- موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود، لکن هریک از اعضاء می تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند، مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوطه را در مجمع عمومی مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هریک از اعضاء منوط است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده، به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضاء) تشکیل گردد موکول خواهد شد و در صورتی که جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت بجای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

۱- به استناد مصوبه مجمع عمومی مورخ ۱۳۸۰/۴/۲۳ و صورتجلسه مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۴ هیأت مدیره، تعداد نماینده هر تعاونی جهت شرکت در جلسات مجامع عمومی به شرح زیر می باشد: از ۱-۱۰ نفر (یک نماینده) از ۱۰۱-۲۰۰ نفر (دو نماینده) از ۲۰۱-۳۰۰ نفر (سه نماینده) و به همین ترتیب به ازای افزایش هر ۱۰۰ نفر عضو تعاونی، یک نماینده اضافه خواهد شد.

ماده ۳۲- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس و منشی و نظار می‌رسد و یک نسخه رونوشت آن به وسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۱- در مواردی که بعلت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی، ناظری انتخاب نشود صورتجلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه خواهد رسید.
تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات به عنوان اسناد اتحادیه باید همواره در اتحادیه محفوظ بماند.
ماده ۳۳- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می‌شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۴- مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت نمایندگان اعضاء رسمیت پیدا می‌کند و در صورت بدست نیامدن حدنصاب مذکور، دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل با همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز به عمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود، جلسه دوم با هر تعداد از نماینده یا نمایندگان تعاونیهای عضو که حداقل از سه نماینده کمتر نباشد رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هرذیحقی می‌تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال اتحادیه به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مراجعه نماید.

ماده ۳۵- تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت نمایندگان حاضر در جلسه اتخاذ می‌شود (مگر در مورد انتخاب اعضاء هیأت مدیره و بازرسان که تصمیمات مجمع با اکثریت نسبی اعضاء اتحادیه خواهد بود) و در صورت تساوی آراء، رأی طرفی قاطع خواهد بود که رئیس مجمع به آن طرف رأی داده باشد.

ماده ۳۶- مجمع عمومی فوق العاده با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده سه چهارم اعضاء اتحادیه باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول این حدنصاب حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه به عمل می‌آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می‌شود این جلسه با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اعضاء اتحادیه باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول حدنصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می‌شود و جلسه سوم مجمع با حضور هر تعداد نماینده یا نمایندگان اعضاء که نباید از سه نماینده کمتر باشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۷- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رأی سه چهارم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می شود.

ماده ۳۸- ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضای حاضر در جلسه مجمع عمومی، ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آن را امضاء می کنند.

ماده ۳۹- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه به عنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصراً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت بطول انجامد.

ماده ۴۰- مجمع عمومی عادی اتحادیه حداقل هر سال یکبار تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می توان مجمع عمومی عادی را بطور فوق العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۱- اداره امور اتحادیه طبق اساسنامه برعهده هیأت مدیره ای مرکب از ۳ یا ۵ عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت ۳ سال از بین اعضای اتحادیه با رأی مخفی انتخاب می گردند، مجمع عمومی همزمان با انتخاب اعضای اصلی هیأت مدیره یک الی دو عضو علی البدل نیز با همان شرایط انتخاب خواهد نمود تجدید انتخاب هریک از اعضای اصلی و علی البدل بلامانع است و پس از انقضای مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید، هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه را کماکان به عهده خواهد داشت.

تبصره ۱- تعاونیهای عضو هیأت مدیره موظف است یک نفر نماینده حقیقی از اعضای زیرمجموعه خود را جهت شرکت در جلسات هیأت مدیره اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- در صورت استعفاء، انحلال، ترک عضویت یا ممنوعیت قانونی که مانع از انجام وظیفه هریک از اعضای اصلی هیأت مدیره بشود عضو علی البدل منتخب که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می شود.

تبصره ۳- سال اول انتخاب تا پایان سال، یک سال محسوب می شود.

ماده ۴۲- در صورت استعفای جمعی هیأت مدیره، مجمع عمومی به تقاضای هریک از اعضای مستعفی و یا اعضای علی البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضای

اتحادیه توسط سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران برای انتخاب هیأت مدیره جدید دعوت می‌شود.

تبصره ۵ - در صورتی که به دلیل استعفاء، انحلال یا ممنوعیت قانونی هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور اتحادیه خارج گردد مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ قانون شرکتهای تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.

ماده ۴۳- در فاصله مدت لازم برای انتخاب و یا تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری اتحادیه با نظرسازمان مرکزی تعاون روستایی ایران برای جانشینی آن تعداد از اعضای هیأت مدیره که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کند از میان اعضای اتحادیه تعداد لازم انتخاب خواهد شد. مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می‌شوند عیناً همان مسئولیتهایی است که برای هیأت مدیره پیش‌بینی شده است.

ماده ۴۴- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره - در غیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او به عهده نایب رئیس خواهد بود.

ماده ۴۵- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتتاحی انجام می‌دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه‌ای باشد آن هزینه در حدود بودجه جاری برعهده اتحادیه خواهد بود، همچنین هر عضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مأمور خدمات دیگری در اتحادیه گردد می‌تواند با تصویب مجمع حق الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت نمود.

ماده ۴۶- هیأت مدیره برای انجام اموراتحادیه فرد واجد شرایطی را از بین اعضای تعاونیهای عضو اتحادیه و یا از خارج، به عنوان مدیرعامل، بطور موظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید. هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و یا بازرسان نمی‌توانند سمت مدیرعامل اتحادیه را نیز داشته باشند. نحوه انتخاب و وظایف مدیرعامل بر طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره - مدیرعامل در حدود وظایف و برطبق برنامه‌ای که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله را که برای اتحادیه

صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخيص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر در مورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانکها و مؤسسات و انجام معاملات غیر منقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۵ در هر مورد قبلاً تحصیل گردد.

ماده ۴۷- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مزبور با دعوت رئیس هیأت مدیره یا مدیر عامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضاء هیأت مدیره رسمیت می یابد. برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضاء حاضر در جلسه معتبر بوده و هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی می باشد.

تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورت جلسات هیأت مدیره ثبت می گردد و به امضای اعضاء حاضر در جلسه می رسد، عضو هیأت مدیره که در هر مورد نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مذکور ثبت گردد.

تبصره ۱- در صورتی که آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس هیأت مدیره در آن باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- غیبت غیر موجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد به عنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می شود.

تبصره ۳- رأی وکالتی در جلسات هیأت مدیره ممنوع است.

ماده ۴۸- مدیر عامل می تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است، در این صورت شرکت در جلسات با اجازه هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۴۹- استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه بر اساس مقرراتی که از طرف مجمع عمومی تصویب می شود و اخذ تضمین از مدیر عامل و سایر کارکنان اتحادیه بر اساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضاء به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حسابهای اتحادیه و تسلیم به موقع گزارش و ترازنامه سالانه به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجمع عمومی شرکتهایی که اتحادیه مربوطه در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطور کلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه است حق اتخاذ تصمیم دارد تا آنچه از

اختیارات مجامع عمومی است برطبق تصمیمات مجامع مذکور و نسبت به بقیه موارد رأساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره - هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرسان و همچنین عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در این گونه موارد با مجمع عمومی عادی اتحادیه است.

ماده ۵۰- هیأت مدیره نماینده قانونی اتحادیه است و می تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند. مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۵۱- کلیه چک‌ها، قراردادها و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای اتحادیه نماید و یا تمام یا قسمتی از حق اتحادیه را منتفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهراتحادیه معتبر خواهد بود در غیاب رئیس هیأت مدیره نایب رئیس حق امضاء دارد ولی اوراق عادی با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که به امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره- مدیرعامل می تواند در صورت تصویب هیأت مدیره شخص واجد شرایطی را برای انجام دادن بخشی از وظایفی که به عهده دارد به عنوان معاون مدیرعامل تعیین و منصوب کند در این صورت مسئولیت اعمال معاون مدیرعامل به عهده مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۲- آئین‌نامه‌های داخلی اتحادیه به وسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می شود و مادام که به تصویب مجمع عمومی نرسیده برطبق آئین‌نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد، هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود آئین‌نامه مربوط را به مجمع پیشنهاد نماید.

ماده ۵۳- هیأت مدیره وظایف خود را بصورت جمعی انجام می دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره. اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به اتحادیه وارد شود.

تبصره - در صورتی که هریک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرروزیان اتحادیه شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت برعهده او است.

ماده ۵۴- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره اتحادیه نمی تواند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونیهای دیگری را با موضوع عملیات مشابه داشته باشد و یا بطور مستقیم یا غیرمستقیم به عملی که رقابت با فعالیتهای موضوع عمل اتحادیه محسوب شود اقدام نماید. محجورین یا ورشکستگان به تقصیر و کسانی که بعلت ارتکاب بزه محکومیت مؤثر کیفری دارند نمی توانند سمت نماینده هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و مدیرعامل اتحادیه را داشته باشند.

ماده ۵۵- نخستین هیأت مدیره موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس برای ثبت اتحادیه در مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

بازرسان

ماده ۵۶- مجمع عمومی ازبین اعضاء یک یا دو بازرس برای مدت یک سال مالی انتخاب می نماید. انتخاب مجدد بازرس یا بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱- تعاونی بازرس موظف است یک نفر نماینده حقیقی زیرمجموعه خود را که ترجیحاً به امورحسابداری آشنایی داشته باشد به اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- مادام که جانشین بازرس یا بازرسان از طرف مجمع عمومی تعیین نشده و آنها قبولی خود را اعلام نکرده باشند بازرس یا بازرسان سابق مسئولیت داشته و باید وظایف خود را انجام دهند.

تبصره ۳- کسانی که از تعاونیهای عضو حقوق دریافت می دارند، اقرای نسبی و سببی نمایندگان هیأت مدیره و همچنین مدیرعامل اتحادیه تادرجه سوم و همسران اشخاص مذکورحق انتخاب شدن به عنوان نماینده یا نمایندگان بازرس اتحادیه را ندارند.

تبصره ۴- در صورت انحلال، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرس یا بازرسان شود مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد، مادام که بازرس یا بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرس باقیمانده وظایف مقرر را انجام خواهد داد.

ماده ۵۷- وظایف بازرس یا بازرسان بشرح زیراست :

- ۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور اتحادیه با مقررات اساسنامه و آئین نامه های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی، برای این منظور هریک از بازرس یا بازرسان می‌توانند هر موقع که مقتضی بدانند بنحوی که به عملیات جاری اتحادیه لطمه وارد نشود کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ های بهادار و موجودی کالا وغیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی نمایند.
- ۲- در صورت مشاهده خلاف و بی ترتیبی در امور اتحادیه باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را درخواست نماید.
- ۳- رسیدگی به حسابهای اتحادیه حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.
- تبصره - در بودجه سالانه اتحادیه مبلغ کافی برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه اتحادیه باید پیش بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حسابهای اتحادیه رسیدگی نموده و گزارش لازم جهت ارائه به مجمع تهیه نماید.
- ۴- دعوت مجامع عمومی در موارد پیش بینی شده در اساسنامه.
- ۵- نظارت بر اجرای پیشنهادات و تذکرات سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و حسابرسی که از اتحادیه حسابرسی کرده اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.
- ۶- طرح شکایت عضو اخراج شده یا تعاونی که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده در نخستین مجمع عمومی عادی.
- ۷- در صورتی که بازرس یا بازرسان تشخیص دهند تشکیل جلسه هیأت مدیره برای حل مسائل و مشکلات مفید به فایده خواهد بود می‌توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مزبور درخواست نمایند.
- ۵۸- بازرس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در امور اتحادیه را ندارند و می‌توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه اظهار دارند این نظرات در صورت جلسات هیأت مدیره با امضای آنها درج می‌شود.

ماده ۵۹- در صورتی که هریک از بازرس یا بازرسان ضمن انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی و مقررات و آئین نامه های مصوب می باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.

ماده ۶۰- خدمات بازرس یا بازرسان در اتحادیه افتخاری و بلا عوض است و در صورتی که انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه ای باشد پرداخت آن به عهده اتحادیه خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

ماده ۶۱- ابتدای سال مالی اتحادیه اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفند ماه همان سال است به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفندماه همان سال است.

ماده ۶۲- هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورت حسابها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه اتحادیه را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم نماید، علاوه بر این ظرف یک هفته نسخه ای از آنرا به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ارسال دارد.

تبصره - هریک از تعاونیهای عضو می تواند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر اتحادیه مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات اتحادیه را مطالبه و دریافت نماید.

ماده ۶۳- در ترازنامه ای که تنظیم می شود تمام موجودیهایی که برای فروش تعیین شده به بهای تمام شده یا بهای روز، هر کدام کمتر باشد ارزیابی و دارایی های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می شود و از نظر استهلاک سالانه بر طبق قوانین و مقررات مربوط عمل خواهد شد. بستانکاریهایی که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران غیر قابل وصول تشخیص داده شود در صورت وجود ذخیره اختیاری از حساب مذکور تسویه و در غیر این صورت به حساب هزینه اتحادیه منظور می شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۴- درآمد ویژه اتحادیه عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه ها و استهلاکات در یک دوره مالی.

ماده ۶۵- درآمد ویژه سالانه اتحادیه پس از تصویب مجمع عمومی بترتیب زیر تقسیم خواهد شد :

۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود با رعایت بند ۱ از ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی.

۲- ۳ درصد به منظور آموزش و توسعه تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذاشته می شود تا به موجب آئین‌نامه‌ای که به وسیله سازمان مذکور تنظیم می شود به مصرف برسد.

۳- حداکثر ۵ درصد از سود خالص به عنوان اندوخته اختیاری به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوطه منظور می گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است.

۴- ۲۰ درصد از درآمد ویژه اتحادیه را جهت تهیه امکانات لازم، تقویت و توسعه تعاونیهای کشاورزی و برگزاری نمایشگاهها، احداث ساختمان و تأسیسات و فروشگاهها، تبلیغات، جذب نیروی انسانی، جبران زحمات و تشویق نیروهای شبکه تعاونیهای روستایی و سازمان و انجام هرگونه هزینه های ضروری پیش بینی نشده اختصاص می دهد که با تأیید هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مورد استفاده قرارگیرد.

۵- درصدی از درآمد ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایر پیشنهادات خواهد شد.

۶- پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت مقررات این اساسنامه سود سهام به اعضاء پرداخت خواهد شد.

۷- در صورتی که وجهی باقیمانده باشد بنام مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیرعضواتحادیه احتساب و مازاد برگشتی متعلق به معاملات با غیرعضو به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می گردد و مازاد برگشتی مربوط به معاملات اعضاء به نسبت معاملات هریک به آنان پرداخت می شود.

تبصره ۱- اتحادیه می تواند حساب هررشته معاملات را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هررشته را با رعایت قانون شرکتهای تعاونی طبق آئین‌نامه‌ای که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه برسد تقسیم نماید.

تبصره ۲- اتحادیه مبالغی را که بابت سود سهام و مازاد برگشتی به اعضاء تعلق می گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر می کند.

ماده ۶۶- اتحادیه می تواند هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و نیز پرداخت نماید. تبصره ۱- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه کننده برای اموری که مربوط به هزینه های جاری اتحادیه منظور می شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود.

تبصره ۲- دادن هدیه و انجام هزینه هایی از این قبیل از طرف اتحادیه، تا سقف حداکثر ۱۰ درصد ذخیره قانونی سال قبل اتحادیه، به حساب هزینه ها منظور خواهد شد.

ماده ۶۷- زیان اتحادیه در حساب زیان نگهداری می شود تا از محل درآمد سالهای بعد تسویه گردد همچنین اتحادیه می تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین نماید ولیکن نمی تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سالهای بعد اتحادیه را تقسیم کند.

ماده ۶۸- اتحادیه می تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور اتحادیه با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۶۹- حسابرسی اتحادیه با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران انجام می گیرد بعلاوه مجمع عمومی برای خود می تواند حسابرس یا حسابرسی را برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه مأمور کند.

ماده ۷۰- هیأت مدیره اتحادیه موظف است نزد بانک کشاورزی یا عنداللزوم سایر بانکهای کشور حساب جاری افتتاح نماید.

ماده ۷۱- اتحادیه می تواند برای استفاده از وجوه زاید بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل نماید :

۱- تودیع وجوه بصورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی و سایر بانکهای کشور.

۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ادغام

ماده ۷۲- اتحادیه می تواند با رعایت ضوابط و مقررات قانونی با اتحادیه های تعاونی دیگر ادغام شود مشروط بر اینکه اتحادیه هایی که درهم ادغام می شوند دارای هدفها و عملیات مشابه باشند .

ماده ۷۳- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق العاده هردو اتحادیه همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد و نسخه ای از مصوبات مجمع عمومی هردو اتحادیه برای تمام اعضاء و بستانکاران هردو اتحادیه، همچنین سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران فرستاده می شود و برای اطلاع عموم بترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکتهای تعاونی آگهی می گردد.

تبصره ۱- هریک از بستانکاران می توانند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به اتحادیه بدهکار و سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارد.

تبصره ۲- نسخه ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از تاریخ انعقاد مجمع عمومی فوق العاده هریک از اتحادیه ها همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهیها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه ای از آگهی ادغام که منتشر شده است برای سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ارسال شود.

ماده ۷۴- هریک از اعضاء اتحادیه در صورتی که با تصمیم ادغام مخالف باشد می تواند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به اتحادیه مربوط همچنین به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارد.

ماده ۷۵- نماینده سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران با وصول تصمیم ادغام از هردو اتحادیه همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهیها و گزارش حسابرسان از وضع هردو اتحادیه همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضاء مخالف ادغام ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام به هردو اتحادیه اعلام خواهد داشت.

ماده ۷۶- در صورتی که سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هردو اتحادیه منتفی است موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهیها در هر دو اتحادیه پیش بینی شود، همچنین تعداد اعضاء مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضاء باقیمانده و سرمایه اتحادیه بعد از ادغام کافی برای انجام هدفها و برنامه های آن باشد.

ماده ۷۷- در صورت موافقت با ادغام، هیأت مدیره اتحادیه های مربوط ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق العاده مشترک اتحادیه ها برای ادغام خواهند نمود.

ماده ۷۸- مجمع عمومی فوق العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه اتحادیه بعد از ادغام، همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان اقدام لازم به عمل خواهد آورد.

ماده ۷۹- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت اتحادیه مستعفی گردند باید ظرف مدت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند، اتحادیه مربوط مکلف است بهای سهام آنان را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.

ماده ۸۰- هیأت مدیره اتحادیه جدید مصوبات مجمع عمومی فوق العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای اتحادیه جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکتهای تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران وانعکاس در دفاتر ارسال خواهد داشت.

ماده ۸۱- با انجام عمل ادغام، دارایی و بدهی اتحادیه جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی اتحادیه ها قبل از ادغام، پس از وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

انحلال

ماده ۸۲- اتحادیه در موارد زیر منحل می شود :

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
- ۲- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی در صورتی که ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
- ۳- توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذرموجه.
- ۴- عدم رعایت قوانین ومقررات مربوط پس از سه بار اخطار کتبی به وسیله سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدور یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.

تبصره ۱- اگر به واسطه زیانهای وارده علاوه بر ذخیره قانونی اتحادیه، بیش از نصف سرمایه اتحادیه از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه دعوت نماید.

تبصره ۲- در صورتی که در نتیجه زیانهای وارده و کاهش سرمایه، اتحادیه فعالیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق العاده در این مورد اقدامی ننماید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال اتحادیه و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود و این حکم در مواردی نیز که اتحادیه طبق نظر مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده

یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۸۳- در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده اتحادیه، رأی به انحلال اتحادیه دهد در همان جلسه حداقل سه عضو یا ۵ الی ۷ نفر از خارج به عنوان هیأت تصفیه انتخاب و به ثبت محل اعلام خواهد شد. هرگاه انحلال اتحادیه براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین تا نسبت به تصفیه امور اتحادیه اقدام نماید.

ماده ۸۴- در تصفیه اتحادیه پرداخت تعهدات از محل دارایی اتحادیه با رعایت حق تقدم بشرح زیر صورت می‌گیرد:

۱- پرداخت بدهیهای اتحادیه.

۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم اتحادیه بیشتر باشد.

۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم.

تبصوه- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲، کلیه موجودی باقیمانده در حکم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تلقی و نسبت به آن طبق نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اقدام خواهد شد.

ماده ۸۵ - تصفیه امور اتحادیه در مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده است براساس قانون شرکتهای سهامی انجام خواهد گرفت .

اساسنامه اتحادیه تعاونیهای کشاورزی تولیدکننده گل و گیاه و بذر و نهال ایران مشتمل بر ۸۵ ماده و ۴۰ تبصره در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... مطرح و با رعایت نصاب لازم تعداد اعضاء حاضر در جلسه تصویب گردید.

رئیس مجمع

نام و نام خانوادگی و امضاء

منشی مجمع

نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار

نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه اتحادیه مرکزی تعاونی کشاورزی مرغداران میهن

فصل اول - نام، مرکز و مدت

- ماده ۱- نام اتحادیه: اتحادیه مرکزی تعاونی کشاورزی مرغداران میهن، که در این اساسنامه به اختصار اتحادیه نامیده می شود.
- ماده ۲- حوزه عملیات اتحادیه: حوزه عملیات، کلیه اتحادیه های استان های کشور می باشد.
- ماده ۳- مرکز اتحادیه در تهران است و با تصویب هیأت مدیره ممکن است شعب یا نمایندگی هایی در داخل و یا خارج از حوزه عملیات خود دایر نماید.
- ماده ۴- مدت اتحادیه از تاریخ تأسیس نامحدود است.

فصل دوم - موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات اتحادیه عبارت است از:
- ۱- بالا بردن سطح زندگی و افزایش تولید محصولات زراعی و دامی اعضاء با رعایت اهداف توسعه کشاورزی و موازین تعاونی از طریق بهره برداری جمعی و گسترده اراضی و یا استیجاری.
- ۲- انجام عملیات زیربنایی کشاورزی اعم از تسطیح اراضی و قطعه بندی های فنی و اقتصادی اراضی در اختیار اتحادیه و احداث راه های ارتباطی مورد لزوم فعالیت اتحادیه.
- ۳- حفر چاه عمیق و نیمه عمیق در زمین متعلق به اتحادیه و اعضاء اتحادیه به منظور تأمین آب کشاورزی و غیرکشاورزی با رعایت قانون ملی شدن منابع آب و نگهداری و بهره برداری چاه و قنوات و سایر تأسیسات آبرسانی.
- ۴- تهیه و تدارک و یا تولید مواد و وسایل مورد احتیاج حرفه ای اعضاء از قبیل ماشین آلات و ابزار و ادوات کشاورزی و دامی و وسایل حمل و نقل جمعی اعضاء و محصولات تولیدی آنان.

- ۵- انجام عملیات جمع‌آوری، نگهداری، تبدیل، طبقه‌بندی، بسته‌بندی، حمل و نقل، بازاریابی و فروش محصولات کشاورزی و دامی اعضا.
- ۶- ایجاد واحدهای کشاورزی اعم از واحدهای زراعی و باغی، دامداری، دامپروری، مرغداری، پرورش طیور و آبزیان، کرم ابریشم، زنبور عسل و... و تأسیسات بهداشتی، بهداری، آموزشی، انبار و دفاتر کار و کلینیک‌های لازم و تأسیسات مورد نیاز و مرتبط با فعالیت اتحادیه جهت بهره‌برداری مشترک اعضا.
- ۷- انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه‌ای اعضا با توجه به نوع و رشته فعالیت اتحادیه.
- ۸- ایجاد کارخانجات صنایع تبدیلی کشاورزی اعم از زراعی و دامی و تأسیسات و تجهیزات بسته‌بندی، درجه‌بندی و انبارهای سرد چند منظوره و سردخانه جهت نگهداری محصولات کشاورزی با رعایت موازین فنی و قانونی و ایجاد مراکز تعمیرگاهی ماشین‌آلات کشاورزی و تجهیزات فنی مرتبط با موضوع فعالیت اتحادیه.
- ۹- انجام هرگونه معاملات مجاز جهت تأمین نیازهای اتحادیه با رعایت موضوع عملیات پیش‌بینی شده در اساسنامه مانند تهیه بذور مختلف، نهال، نشاء، کودهای حیوانی و شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی و داروهای دامی و همچنین تهیه خوراک دام و طیور، کرم ابریشم، زنبور عسل، ماهی و آبزیان و انجام سایر فعالیت‌های مرتبط با اهداف اتحادیه.
- ۱۰- اتحادیه می‌تواند محصولات تولیدی اعضا را با رعایت مقررات و کسب مجوزهای لازم از سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و سایر مراجع ذیربط، به خارج از کشور صادر و یا نیازمندی‌های اتحادیه و اعضا را از خارج تأمین می‌نماید.
- ۱۱- برگزاری نمایشگاه‌ها و یا شرکت در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی و ایجاد دفاتر نمایندگی و شعب در داخل و یا خارج از کشور، به منظور بازاریابی و عرضه تولیدات اتحادیه و اعضا.
- ۱۲- اتحادیه مکلف است در جهت ارتقاء مهارت‌های فنی و شغلی و آشنایی با شیوه‌های نوین زارعی و دامی اعضای خود با دستگاه‌ها و مؤسسات ذیربط همکاری نموده و موجبات شرکت آنان را در دوره‌های آموزشی و تخصصی مربوط فراهم نماید.
- ۱۳- تأمین اعتبارات مورد نیاز اتحادیه‌های عضو و پرداخت وام به آنان.
- ۱۴- تضمین عقود قانونی اتحادیه‌های عضو و همچنین تهیه منابع مالی و تکمیلی آنها از طریق تحصیل اعتبار و استقراض از بانک‌ها و سایر مؤسسات مالی طبق مصوبات و آئین‌نامه در مجمع عمومی.

- ۱۵- فراهم نمودن وسایل توسعه و ترویج تعاون و آموزش حرفه‌ای و جمع‌آوری اطلاعات مورد لزوم در این زمینه و انجام تبلیغات و انتشارات لازم.
- ۱۶- راهنمایی و کمک به تعاونیهای عضو در امور اداری و سازمانی و مدیریت امور فنی و انجام خدمات از قبیل چاپ و تهیه دفاتر و اوراق و فرمهای چاپی مشترک.
- ۱۷- نظارت بر فعالیت اتحادیه‌های عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات مربوط به تعاونی‌ها و مواد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی آنها و آئین‌نامه‌های داخلی و حسابرسی و فعالیت‌های بازرگانی.
- ۱۸- ایجاد هماهنگی و همکاری بین اتحادیه‌های عضو و رسیدگی به تقاضای آنان به منظور رفع احتیاج.
- ۱۹- داوری و رفع اختلاف بین اتحادیه‌های عضو در صورتی که در اساسنامه آنها پیش‌بینی لازم شده باشد.
- ۲۰- حسابرسی اتحادیه‌های عضو در صورت اجازه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۲۱- شرکت درشوراها و کمیسیون‌های مقرر در قانون شرکت‌های تعاونی مربوط به اتحادیه‌ها.
- ۲۲- دفاع از منافع اتحادیه‌های عضو در روابط آنها با سازمان‌ها و مؤسسات دولتی و عمومی و سایر رشته‌های تعاونی مصرح در قانون شرکت‌های تعاونی.
- ۲۳- ایجاد و بسط همکاری با سایر تعاونی‌های کشور.
- ۲۴- پیشنهاد نوع تولید و میزان کشت و همچنین تولید مناسب سایر فرآورده‌ها به اتحادیه‌های عضو.
- ۲۵- اتحادیه می‌تواند سهام سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و بانک کشاورزی ایران را خریداری و در سایر شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی تولید کشاورزی و روستایی و نیز مؤسسات تولیدی با موافقت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران سرمایه‌گذاری نماید.
- ۲۶- اتحادیه می‌تواند به منظور پیشرفت فعالیت‌های بازرگانی و اقتصادی خود مراجعات و نمایندگی اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و یا به آنها نمایندگی بدهد.
- ۲۷- اتحادیه می‌تواند به استثنای عملیات اعتباری و تضمینی که مخصوص اعضاء است عملیات بازرگانی خود را برای ساکنین غیر عضو حوزه عمل خود نیز انجام دهد و ترتیب معاملات با آنها در آئین‌نامه مربوط به نحوه معاملات پیش‌بینی خواهد شد.
- ۲۸- اتحادیه می‌تواند عملیات مندرج در این ماده را به یکی از طریق زیر انجام دهد :
- الف- انجام معاملات از قبیل خرید و فروش و اجاره و نظایر آن.

- ب- انجام معاملات با دریافت یا پرداخت کارمزد.
- ج- قبول یا واگذاری نمایندگی یا وکالت یا عاملیت.

فصل سوم - شرایط عضویت

- ماده ۶- عضویت در اتحادیه با تصویب هیأت مدیره برای کلیه اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی که واجد شرایط زیر باشند آزاد است :
- ۱- در حوزه عملیات اتحادیه‌های سراسری واقع باشند.
  - ۲- در اتحادیه‌تعاونی با موضوع فعالیت مشابه عضو نباشند.
  - ۳- تسلیم درخواست کتبی عضویت با امضای هیأت مدیره اتحادیه شهرستان که خود بخود حاکی از قبول اساسنامه و مقررات اتحادیه‌استان است بانضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد عضو، میزان سرمایه و عملیاتی که تا آن وقت به عمل آورده و شعاع حوزه عملیات اتحادیه.
  - ۴- پرداخت حداقل بهای یک سهم.
- تبصره ۱- اتحادیه تعاونی عضو مکلف است سهام خود را متناسب با تعداد اعضاء و حجم معاملات خود با اتحادیه‌استان که از طرف هیأت مدیره اتحادیه تعیین می‌گردد افزایش دهد و در صورت تمایل می‌تواند با موافقت هیأت مدیره اتحادیه‌استان بیش از حد معین شده سهام خریداری کند.
- تبصره ۲- عضو اتحادیه می‌تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ۱۰ قسط تجاوز نکند پردازد. در این صورت پرداخت سود سهام از تاریخ عضویت به سهامی تعلق می‌گیرد که کل بهای آن از طرف عضو پرداخت شده باشد.
- ماده ۷- اتحادیه‌های عضو متعهدند بدون اجازه اتحادیه استان در حوزه فعالیت اتحادیه‌های دیگر عضو فعالیت‌های مشابهی ننمایند مگر با موافقت اتحادیه مربوطه و اتحادیه استان و در صورت اختلاف، نظر اتحادیه استان قاطع خواهد بود.
- ماده ۸- قبول یا رد تفاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه است ولی رد عضویت به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات اتحادیه تحقق پیدا نمی‌کند مگر با حضور کلیه اعضاء اصلی هیأت مدیره اتحادیه و موافقت کتبی اکثریت آنها.
- ماده ۹- خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.

ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه در صورت تحقق یک یا چند مورد زیر می تواند عضو اتحادیه را پس از رسیدگی اخراج کند و مراتب را بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده برساند:

- ۱- عدم انجام مصوبات و تصمیمات اتحادیه استان در حدود اساسنامه.
  - ۲- عدم اجرای تعهدات اتحادیه عضو در مقابل اتحادیه استان بدون عذر موجه.
  - ۳- انجام کارهایی که لطمه به اعتبار اتحادیه استان وارد آورد.
  - ۴- تثبیت به وسایل متقلبانه در معاملات با اتحادیه.
  - ۵- اقدام به عملیاتی برخلاف اساسنامه اتحادیه.
  - ۶- نداشتن فعالیت به تشخیص هیأت مدیره اتحادیه.
  - ۷- عدم انجام معامله در حدود متعارف با اتحادیه مربوطه حداقل برای مدت یک سال.
- ماده ۱۱- عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتباً به وسیله بازرس یا بازرسان و در غیاب بازرسان به سازمان تعاون روستایی استان تسلیم کند و یکی از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود موضوع را مطرح و معترض می تواند بدون حق رأی در مجمع مذکور شرکت نماید و رأی مجمع مذکور در این باره قطعی است.

ماده ۱۲- هرگاه رابطه عضوی به علت استعفاء یا اخراج با اتحادیه استان قطع شود بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت به ترتیب زیر پرداخت خواهد شد:

چنانچه اتحادیه زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می شود و در صورتی که در حسابهای اتحادیه مبالغی به عنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهام مربوط تعلق می گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش سهام کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- هیأت مدیره اتحادیه موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالیانه اتحادیه که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل تشکیل می شود گزارش نماید.

تبصره ۲- در صورتی که ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان آن سال به تصویب مجمع عمومی نرسد هیأت مدیره از روی ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه که به مسئولیت خود تنظیم می نماید نسبت به بازپرداخت ارزش اسمی سهام مزبور اقدام خواهد کرد .

تبصره ۳- بهای سهام اعضایی که به اتحادیه بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه از اعضاء جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۴- اتحادیه مخیر است طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول، از هر یک از مطالبات آن عضو از اتحادیه از محل مازاد برگشتی، سود سهام، سایر مطالبات و سهام عضو برداشت کند و هرگاه مبالغ مذکور تکافوی مطالبات خود را نکند اتحادیه برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

فصل چهارم : سرمایه

ماده ۱۵- سرمایه اولیه اتحادیه مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره- مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه بنام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه صادر و در دست صاحب سهام باشد.

ماده ۱۶- سهام اتحادیه با نام و غیرقابل تقسیم بوده و انتقال آن به اعضاء با موافقت هیأت مدیره اتحادیه مجاز است و در این صورت نقل و انتقال در دفاتر اتحادیه ثبت می گردد.

تبصره- رد تقاضای انتقال سهام اتحادیه عضو توسط هیأت مدیره اتحادیه بایستی موجه بوده و اعضای ذینفع می توانند در صورتی که شکایتی داشته باشند اعتراضات خود را با رعایت ماده ۳۱ اساسنامه در اولین مجمع عمومی عادی مطرح نمایند و تصمیم مجمع در این مورد قاطع است.

ماده ۱۷- انتقال سهام اتحادیه به غیرعضو ممنوع است.

ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه متغیر و نامحدود است و می توان با فروش سهام به اعضاء یا قبول اعضای جدید سرمایه را افزایش داد و یا با بازپرداخت بهای سهام به اعضاء سرمایه اتحادیه را کاهش داد.

ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره و تأیید سازمان تعاون روستایی در اداره ثبت بلامانع است.

ماده ۲۰- عضوی که استعفاء داده و بهای سهام نیز بازپرداخت گردیده، در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه داشته است. مگر اینکه وضعیت خدمات اتحادیه و یا میزان فعالیت های عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره اتحادیه بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تعیین نماید.

ماده ۲۱- سود سالانه اتحادیه معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی از درآمد ویژه پرداخت خواهد گردید و در صورت عدم تکافو یا در جریان نبودن اوراق قرضه مذکور سود سالانه سهام معادل سود سپرده بلند مدت بانکها پرداخت خواهد شد و چنانچه درآمد ویژه تکافوی پرداخت سود سهام به اعضاء را ننماید براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی سود سهام تعیین و پرداخت خواهد گردید.

ماده ۲۲- در آئین نامه های اتحادیه می توان انواع خدمات و معاملات اتحادیه را با هر یک از اعضاء متناسب با سهام خریداری همان عضو معین نمود.

ماده ۲۳- مسئولیت اعضاء محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها می باشد.

فصل پنجم: ارکان اتحادیه

ماده ۲۴- ارکان اتحادیه عبارت است از مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۵- مجمع عمومی علاوه بر مجمع عمومی مؤسس، دو قسم است: عادی و فوق العاده.

الف- وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.

۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.

۳- اخذ تصمیم درباره گزارشها و پیشنهادات حسابرسان براساس نتایج حسابرسی از اتحادیه.

۴- تعیین خط مشی و برنامه های اتحادیه و تصویب بودجه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابواب جمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.

- ۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد برگشتی و تقسیم آن.
- ۶- اخذ تصمیم درباره پیشنهادات هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه‌گذاری اتحادیه در اتحادیه‌های عضو یا شرکت‌های تعاونی و مؤسسات تولیدی.
- ۷- تصویب آئین‌نامه‌های معاملات و سایر آئین‌نامه‌های اتحادیه.
- ۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا اتحادیه‌ای که درخواست عضویت و یا انتقال سهام آن از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری در این مورد قطعی است.
- ۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل، همچنین تعیین مبلغی که بابت بازپرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.
- ۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت اتحادیه در اتحادیه مرکزی تعاونی‌های روستایی و کشاورزی، تعاونی تولید و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه مرکزی.
- ۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می‌شود و منطبق با اساسنامه اتحادیه مربوطه باشد.

ب- وظایف مجمع عمومی فوق‌العاده:

- ۱- تغییر مواد اساسنامه.
  - ۲- ادغام اتحادیه با اتحادیه دیگر.
  - ۳- انحلال اتحادیه.
- ماده ۲۶- دعوت مجامع عمومی با قید دستور جلسه و محل و ساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل به وسیله ارسال دعوتنامه برای اعضاء و یا انتشار آگهی در جراید محلی یا الصاق آگهی در مراکز حوزه عمل اتحادیه یا وسایل ممکنه دیگر که اعضاء اطلاع حاصل نمایند به عمل آید.
- تبصره ۱ - چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می‌توانند ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه حاضر و اطلاعات لازم را درخصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند.
- تبصره ۲- دستور جلسه مجمع عمومی از طرف هیأت مدیره تعیین می‌گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد. دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

ماده ۲۷- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره و یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر به وسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود :

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- حداقل یک پنجم اعضای اتحادیه.

۳- سازمان تعاون روستایی استان.

در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور، سازمان تعاون روستایی استان می تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظر است دعوت کند.

ماده ۲۸- جلسات مجامع عمومی را رئیس هیأت مدیره و در غیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می کند، در جلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد نمایندگان حاضر در جلسه رئیس، نایب رئیس و یک منشی و در صورت امکان ۳ نفر ناظر از بین نمایندگان حاضر در جلسه انتخاب خواهد شد.

تبصره- در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می شود و یا در مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن ترین نماینده حاضر در جلسه، مجمع عمومی را افتتاح می کند.

ماده ۲۹- نماینده با نمایندگان کلیه اعضای اتحادیه می توانند در مجامع عمومی حضور یابند و در جلسات مجامع اعم از عادی یا فوق العاده نماینده یا هیأت نمایندگی هر اتحادیه عضو، فقط دارای حق یک رأی خواهد بود.

تبصره - هیأت مدیره و مدیرعامل و بازرسان اتحادیه می توانند بدون حق رأی در جلسات مجامع عمومی شرکت نمایند.

ماده ۳۰- هر یک از اعضای اتحادیه می تواند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی به اتحادیه دیگر واگذار نماید و رأی خود را با وکالت رسمی به شرط حق توکیل واگذار نماید و اتحادیه عضو وکیل، موضوع وکالت موکل یا موکلین را به نماینده خود تفویض نماید. لکن هیچ عضوی نمی تواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد.

ماده ۳۱- موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه عمومی مطرح نمود، لکن هر یک از اعضاء می تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای

طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند، مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع عمومی مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد مطرح شده و یا موضوعات جدید در جلسات مجمع عمومی از طرف هر یک از اعضاء منوط است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می‌شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضاء) تشکیل می‌شود موکول خواهد شد و در صورتی که جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت به جای اشخاص غایب افراد دیگر انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۲- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس و منشی و نظار می‌رسد و یک نسخه رونوشت آن به وسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۱- در مواردی که به علت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی، ناظری انتخاب نشود صورتجلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه می‌رسد.

تبصره ۲- دفاتر صورتجلسه به عنوان اسناد اتحادیه باید همواره در اتحادیه محفوظ بماند.

ماده ۳۳- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می‌شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۴- مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت نمایندگان اعضاء رسمیت پیدا می‌کند. و در صورت به دست نیامدن حد نصاب مذکور، دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز به عمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع عمومی نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود، جلسه دوم با هر تعداد از نماینده یا نمایندگان اتحادیه‌های عضو که حداقل از سه نماینده کمتر نباشد رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هر ذیحقی می‌تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال اتحادیه به سازمان تعاون روستایی مراجعه نماید.

ماده ۳۵- تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت نمایندگان حاضر در جلسه اتخاذ

می شود مگر در مورد انتخاب اعضای هیأت مدیره و بازرسان که با اکثریت نسبی اعضای اتحادیه خواهد بود و در صورت تساوی آراء رأی طرفی قاطع خواهد بود که رئیس مجمع به آن طرف رأی داده باشد.

ماده ۳۶- مجمع عمومی فوق العاده با حضور نماینده یا نمایندگان که حداقل نماینده سه چهارم اعضای اتحادیه باشند رسمیت پیدا می کند و در صورتی که نوبت اول بعلت عدم حد نصاب مجمع تشکیل نگردد باید حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه به عمل آید و تاریخ تشکیل مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می شود. این جلسه با حضور نماینده یا نمایندگان که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اعضای اتحادیه باشند رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می شود و جلسه سوم مجمع با حضور هر تعداد نماینده یا نمایندگان اعضاء که نباید از سه نماینده کمتر باشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۷- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رأس سه چهارم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می شود.

ماده ۳۸- ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضای حاضر در جلسه مجمع عمومی، ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آن را امضاء می کنند.

ماده ۳۹- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه به عنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصرأ برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ سال بطول انجامد.

ماده ۴۰- مجمع عمومی اتحادیه استان/ شهرستان حداقل هر سال یک بار تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می توان مجمع عمومی عادی را بطور فوق العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۱- اداره امور اتحادیه طبق اساسنامه برعهده هیأت مدیره ای مرکب از ۵ یا ۷ عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت سه سال از بین اعضاء با رأی مخفی انتخاب می گردند، مجمع عمومی همزمان با انتخاب اعضای اصلی هیأت مدیره

یک الی دو عضو علی‌البدل نیز با همان شرایط انتخاب خواهد نمود. تجدید انتخاب هر یک از اعضای اصلی و علی‌البدل بلامانع است و پس از انقضای مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه را کماکان به عهده خواهد داشت.

تبصره ۱- اتحادیه عضو هیأت مدیره موظف است یک نفر نماینده حقیقی از اعضای زیرمجموعه خود را جهت شرکت در جلسات هیأت مدیره اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- در صورت استعفاء، انحلال، ترک عضویت یا ممنوعیت قانونی که مانع انجام وظیفه هر یک از اعضای اصلی هیأت مدیره بشود عضو علی‌البدل منتخب که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می‌شود.

تبصره ۳- سال اول انتخاب تا پایان سال، یک سال محسوب می‌شود.

ماده ۴۲- در صورت استعفاء جمعی هیأت مدیره مجمع عمومی به تفاضای هر یک از اعضای مستعفی و یا علی‌البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضای اتحادیه توسط سازمان تعاون روستایی استان برای انتخاب هیأت مدیره جدید دعوت می‌شود.

تبصره- در صورتی که به دلیل استعفاء، انحلال یا ممنوعیت قانونی، هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور اتحادیه خارج گردد مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ قانون شرکت‌های تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.

ماده ۴۳- در فاصله مدت لازم برای انتخاب و یا تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری اتحادیه با نظر سازمان تعاون روستایی استان برای جانشینی آن تعداد از اعضای هیأت مدیره‌ای که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کنند از میان اعضای اتحادیه تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهد شد. مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می‌شوند عیناً همان مسئولیت‌هایی است که برای هیأت مدیره پیش‌بینی شده است.

ماده ۴۴- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب‌رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره- در غیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او به عهده نایب رئیس خواهد بود.

ماده ۴۵- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می‌دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه‌ای باشد آن هزینه در حدود بودجه جاری برعهده اتحادیه خواهد بود، همچنین هر عضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مأمور خدمات

دیگری در اتحادیه گردد. می توان با تصویب مجمع حق الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت نمود.

ماده ۶- هیأت مدیره برای انجام امور اتحادیه فرد واجد شرایطی را از بین اعضای اتحادیه های عضو و یا از خارج، به عنوان مدیرعامل بطور موظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید، هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و یا بازرسان نمی توانند سمت مدیرعامل اتحادیه را نیز داشته باشند. نحوه انتخاب و وظایف مدیرعامل بر طبق آئین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره- مدیرعامل در حدود وظایف و بر طبق برنامه ای که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله را که برای اتحادیه صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص بدهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر در مورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانک ها و مؤسسات و انجام معاملات غیر منقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۵ در هر مورد قبلاً تحصیل گردد.

ماده ۷- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مدیره با دعوت رئیس هیأت مدیره با مدیرعامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضای هیأت مدیره رسمیت می یابد. برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر بوده و هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی می باشد.

تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورت جلسات هیأت مدیره ثبت می گردد و به امضای اعضای حاضر در جلسه می رسد. عضو هیأت مدیره که در هر مورد نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مذکور ثبت گردد.

تبصره ۱- در صورتی که آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس هیأت مدیره در آن باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- غیبت غیر موجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد به عنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می شود.

تبصره ۳- رأی وکالتی در جلسات هیأت مدیره ممنوع است.

ماده ۸- مدیرعامل می تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است، در این صورت شرکت در جلسات با اجازه

هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۴۹- استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه براساس مقرارتی است که از طرف مجمع عمومی تصویب می‌شود و اخذ تضمین از مدیرعامل و سایر کارکنان براساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضاء به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حسابهای اتحادیه و تسلیم به موقع گزارش و ترازنامه سالانه به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجامع عمومی اتحادیه‌هایی که اتحادیه شهرستان در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطور کلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه است حق اتخاذ تصمیم دارد تا آنچه از اختیارات مجامع عمومی است برطبق تصمیمات مجامع مذکور و نسبت به بقیه موارد رأساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره- هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرسان و همچنین عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در اینگونه موارد با مجمع عمومی عادی اتحادیه است.

ماده ۵۰- هیأت مدیره نماینده قانونی اتحادیه است و می‌تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاه‌ها و مراجع قانونی و سایر سازمان‌ها اعمال کند. مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۵۱- کلیه چک‌ها، قراردادهای و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای اتحادیه نماید و یا تمام یا قسمتی از حق اتحادیه را منتفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهر اتحادیه معتبر خواهد بود. در غیاب رئیس هیأت مدیره نایب رئیس حق امضاء دارد ولی اوراق عادی با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که به امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره- مدیرعامل می‌تواند در صورت تصویب هیأت مدیره شخص واجد شرایطی را برای انجام دادن بخشی از وظایفی که به عهده دارد به عنوان معاون مدیرعامل تعیین و منصوب کند در این صورت مسئولیت اعمال معاون مدیرعامل به عهده مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۲- آئین‌نامه‌های داخلی اتحادیه بوسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی

پیشنهاد می شود. مادامی که به تصویب مجمع عمومی نرسیده بر طبق آئین نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد، هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود آئین نامه مربوط را به مجمع پیشنهاد نماید.

ماده ۵۳- هیأت مدیره وظایف خود را به صورت جمعی انجام می دهد. هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره. اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به اتحادیه وارد شود.

تبصره- در صورتی که هر یک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرر و زیان اتحادیه شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت بر عهده او می باشد.

ماده ۵۴- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره اتحادیه نمی تواند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونی دیگری را با موضوع عملیات مشابه داشته باشد و یا بطور مستقیم و یا غیرمستقیم به عملی که رقابت با فعالیت های موضوع عمل اتحادیه محسوب شود اقدام نماید. محجورین یا ورشکستگان به تقصیر و کسانی که بعلت ارتکاب بزه محکومیت مؤثر کیفری دارند نمی توانند سمت نماینده هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و مدیرعامل اتحادیه را داشته باشند.

ماده ۵۵- نخستین هیأت مدیره موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس برای ثبت اتحادیه در مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

بازرسان

ماده ۵۶- مجمع عمومی از بین اعضاء یک یا دو بازرس برای مدت یک سال مالی انتخاب می نماید. انتخاب مجدد بازرس یا بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱- اتحادیه بازرس موظف است یک نفر نماینده حقیقی زیرمجموعه خود را که ترجیحاً به امور حسابداری آشنایی داشته باشد به اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- مادام که جانشین بازرس یا بازرسان از طرف مجمع عمومی تعیین نشده و آنها قبولی خود را اعلام نکرده باشند بازرس یا بازرسان سابق مسئولیت داشته و باید وظایف خود را انجام دهند.

تبصره ۳- کسانی که از اتحادیه های عضو حقوق دریافت می دارند، اقربای نسبی و سببی

نمایندگان هیأت مدیره و همچنین مدیرعامل اتحادیه تا درجه سوم و همسران اشخاص مذکور حق انتخاب شدن به عنوان نماینده و یا نمایندگان بازرس اتحادیه را ندارند.

تبصره ۴- در صورت انحلال، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرس یا بازرسان شود مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد. مادام که بازرس یا بازرسان جدید انتخاب نشده‌اند بازرس باقیمانده وظایف مقرر را انجام خواهد داد.

ماده ۵۷- وظایف بازرس یا بازرسان به شرح زیر است:

۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور اتحادیه با مقررات اساسنامه و آئین‌نامه‌های مصوب و تصمیمات مجمع عمومی، برای این منظور هر یک از بازرس یا بازرسان می‌توانند هر موقع که مقتضی بدانند بنحوی که به عملیات جاری اتحادیه لطمه وارد نشود کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ‌های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی نمایند.

۲- در صورت مشاهده خلاف و بی‌ترتیبی در امور اتحادیه باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را درخواست نماید.

۳- رسیدگی به حسابهای اتحادیه حداقل سالی دو بار و مخصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.

تبصره ۵- در بودجه سالانه اتحادیه مبلغ کافی برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه اتحادیه باید پیش‌بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حسابهای اتحادیه رسیدگی نموده و گزارش لازم جهت ارائه به مجمع تهیه نماید.

۴- دعوت مجمع عمومی در موارد پیش‌بینی شده در اساسنامه.

۵- نظارت بر اجرای پیشنهادات و تذکرات سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و حساب رسانی که از اتحادیه حسابرسی کرده‌اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.

۶- طرح شکایت عضو اخراج شده یا اتحادیه‌ای که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده در نخستین مجمع عمومی عادی.

۷- در صورتی که بازرس یا بازرسان تشخیص دهند تشکیل هیأت مدیره برای حل مسائل و مشکلات مفید به فایده خواهد بود می‌توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت

هیأت مدیره درخواست نمایند.

ماده ۵۸- بازرس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در امور اتحادیه را ندارند و می توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه اظهار دارند این نظرات در صورت جلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج می شود.

ماده ۵۹- در صورتی که هر یک از بازرس یا بازرسان ضمن انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی و مقررات و آئین نامه های مصوب می باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.

ماده ۶۰- خدمات بازرس یا بازرسان در اتحادیه افتخاری و بلاعوض است و در صورتی که انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه ای باشد پرداخت آن به عهده اتحادیه خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

ماده ۶۱- ابتدای سال مالی اتحادیه اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفند ماه همان سال است به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفندماه همان سال است.

ماده ۶۲- هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورت حسابها و سود و زیان و ترازنامه سالانه اتحادیه را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم نماید علاوه بر این ظرف یک هفته نسخه ای از آن را به سازمان تعاون روستایی استان ارسال دارد.

ماده ۶۳- در ترازنامه ای که تنظیم می شود تمام موجودهایی که برای فروش تعیین شده به بهای تمام شده یا بهای روز هر کدام کمتر باشد ارزیابی و دارایی های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می شود و از نظر استهلاک سالانه برطبق قوانین و مقررات مربوط عمل خواهد شد. بستانکاری هایی که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران غیر قابل وصول تشخیص داده شود در صورت وجود ذخیره اختیاری از حساب مذکور تسویه و در غیر این صورت به حساب هزینه اتحادیه منظور می شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۴- درآمد ویژه اتحادیه عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه ها و استهلاکات در یک دوره مالی.

- ماده ۶۵- درآمد ویژه سالانه اتحادیه پس از تصویب مجمع عمومی به ترتیب زیر تقسیم خواهد شد:
- ۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم منظور می‌شود با رعایت بند ۱ از ماده ۱۵ قانون شرکت‌های تعاونی.
- ۲- ۳ درصد به منظور آموزش و توسعه تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذاشته می‌شود تا به موجب آئین‌نامه‌ای که به وسیله سازمان مذکور تنظیم می‌شود به مصرف برسد.
- ۳- حداکثر ۵ درصد از سود خالص به عنوان اندوخته اختیاری به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوطه منظور می‌گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است.
- ۴- ۲۰ درصد درآمد ویژه اتحادیه را جهت تهیه امکانات لازم، تقویت و توسعه تعاونی‌های کشاورزی و برگزاری نمایشگاه‌ها، احداث ساختمان و تأسیسات و فروشگاه‌ها، تبلیغات، جذب نیروی انسانی، جبران زحمات و تشویق نیروهای شبکه تعاونی‌های کشاورزی و سازمان و انجام هرگونه هزینه‌های ضروری پیش‌بینی نشده اختصاص می‌دهد که با تأیید هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مورد استفاده قرار گیرد.
- ۵- درصدی از درآمد ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایر پیشنهادات خواهد شد.
- ۶- پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت مقررات این اساسنامه سود سهام به اعضاء پرداخت خواهد شد.
- ۷- در صورتی که وجهی باقی‌مانده باشد بنام مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیرعضو اتحادیه احتساب و مازاد برگشتی مربوط به معاملات با غیر عضو به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم منظور می‌گردد و مازاد برگشتی مربوط به معاملات اعضاء به نسبت معاملات هر یک به آنان پرداخت می‌شود.
- تبصره ۱- اتحادیه می‌تواند حساب هر رشته معاملات را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هر رشته را با رعایت قانون شرکت‌های تعاونی طبق آئین‌نامه‌ای که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه برسد تقسیم نماید.
- تبصره ۲- اتحادیه مبالغی را که بابت سود سهام و مازاد برگشتی به اعضاء تعلق می‌گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر می‌کند.
- ماده ۶۶- اتحادیه می‌تواند هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و نیز پرداخت نماید.

تبصره ۱- هدایا و عطایا در صورتی که از هدیه کننده برای اموری که مربوط به هزینه‌های جاری اتحادیه منظور می‌شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود.

تبصره ۲- دادن هدیه و انجام هزینه‌هایی از این قبیل از طرف اتحادیه تا سقف حداکثر ۱۰ درصد ذخیره قانونی سال قبل اتحادیه به حساب هزینه‌ها منظور خواهد شد.

ماده ۶۷- زیان اتحادیه در حساب زیان نگهداری می‌شود تا از محل درآمد سال‌های بعد تسویه گردد همچنین اتحادیه می‌تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین نماید ولیکن نمی‌تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سال‌های بعدی اتحادیه را تقسیم کند.

ماده ۶۸- اتحادیه می‌تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور اتحادیه با تصویب مجمع عمومی عادی مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۶۹- حسابرسی اتحادیه با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران انجام می‌گیرد و بعلاوه مجمع عمومی برای خود می‌تواند حسابرس یا حسابرسی را برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه مأمور کند.

ماده ۷۰- هیأت مدیره اتحادیه موظف است نزد بانک کشاورزی یا عنداللزوم در سایر بانک‌های کشور حساب جاری افتتاح نماید.

ماده ۷۱- اتحادیه می‌تواند برای استفاده از وجوه زاید بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل نماید :

- ۱- تودیع وجوه به صورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی و سایر بانک‌های کشور.
- ۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ادغام

ماده ۷۲- اتحادیه می‌تواند با رعایت ضوابط و مقررات قانونی با اتحادیه‌های تعاونی استان دیگر ادغام شود مشروط بر اینکه اتحادیه‌هایی که در هم ادغام می‌شوند دارای هدفها و عملیات مشابه باشند.

ماده ۷۳- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق‌العاده هر دو اتحادیه همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد. نسخه‌ای از مصوبات مجمع عمومی هر دو اتحادیه

برای تمام اعضاء و بستانکاران هر دو اتحادیه، همچنین سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران فرستاده می‌شود و برای اطلاع عموم به ترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکت‌های تعاونی آگهی می‌گردد.

تبصره ۱- هر یک از بستانکاران می‌توانند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به اتحادیه بدهکار و سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارند.

تبصره ۲- نسخه‌ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از انعقاد مجمع عمومی فوق‌العاده هر یک از اتحادیه‌ها همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهی‌ها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه‌ای از آگهی ادغام که منتشر شده است برای سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ارسال شود.

ماده ۷۴- هر یک از اعضاء اتحادیه در صورتی که با تصمیم ادغام مخالف باشد می‌تواند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به اتحادیه مربوط، همچنین نماینده سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارد.

ماده ۷۵- نماینده سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران با وصول تصمیم ادغام از هر دو اتحادیه همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهی‌ها و گزارش حسابرسان از وضع هر دو اتحادیه همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضاء مخالف ادغام ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام به هر دو اتحادیه اعلام خواهد داشت.

ماده ۷۶- در صورتی که سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هر دو اتحادیه منتفی است. موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهی‌ها در هر دو اتحادیه پیش‌بینی شود، همچنین تعداد اعضاء مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضاء باقیمانده و سرمایه اتحادیه بعد از ادغام برای انجام هدف‌ها و برنامه‌های آن کافی باشد.

ماده ۷۷- در صورت موافقت با ادغام، هیأت مدیره اتحادیه‌های مربوط ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک اتحادیه‌ها برای ادغام خواهند نمود.

ماده ۷۸- مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه اتحادیه بعد از ادغام، همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان اقدام لازم به عمل خواهد آورد.

ماده ۷۹- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت اتحادیه مستعفی گردند باید ظرف مدت مقرر مخالف خود را کتباً اعلام دارند، اتحادیه مربوطه مکلف است بهای سهام آنان را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.

ماده ۸۰- هیأت مدیره اتحادیه جدید مصوبات مجامع عمومی فوق العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای اتحادیه جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکت های تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و انعکاس در دفاتر ثبت ارسال خواهد داشت.

ماده ۸۱- با انجام عمل ادغام، دارایی و بدهی اتحادیه جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی اتحادیه ها قبل از ادغام پس از وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

انحلال

ماده ۸۲- اتحادیه در موارد زیر منحل می شود:

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
- ۲- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی در صورتی که ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
- ۳- توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذر موجه.
- ۴- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از ۳ بار اخطار کتبی به وسیله سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدر یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.

تبصره ۱- اگر به واسطه زیان های وارده علاوه بر ذخیره قانونی اتحادیه، بیش از نصف سرمایه اتحادیه از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه دعوت نماید.

تبصره ۲- در صورتی که در نتیجه زیان های وارده و کاهش سرمایه، اتحادیه فعلیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق العاده در این مورد اقدامی ننماید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال اتحادیه و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود و این حکم در مواردی نیز که اتحادیه طبق نظر مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده یا

این که هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۸۳- در صورتی که مجمع عمومی فوق‌العاده اتحادیه، رأی به انحلال دهد در همان جلسه سه اتحادیه عضو یا ۵ الی ۷ نفر از خارج به عنوان هیأت تصفیه انتخاب و به ثبت محل اعلام خواهد شد. هرگاه انحلال اتحادیه براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین تا نسبت به تصفیه امور اتحادیه اقدام نماید.

ماده ۸۴- در تصفیه اتحادیه پرداخت تعهدات از محل دارایی با رعایت حق تقدم به شرح زیر صورت می‌گیرد:

۱- پرداخت بدهی‌های اتحادیه.

۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم اتحادیه بیشتر باشد.

۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم.

تبصره- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲، کلیه موجودی باقی مانده در حکم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تلقی و نسبت به آن طبق نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اقدام خواهد شد.

ماده ۸۵- تصفیه امور اتحادیه در مواردی که در این اساسنامه پیش‌بینی نشده است براساس قانون شرکت‌های سهامی انجام خواهد گرفت.

اساسنامه اتحادیه مرکزی تعاونی کشاورزی مرغداران میهن مشتمل بر ۸۵ ماده و ۳۹ تبصره در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... مطرح و با رعایت نصاب لازم تعداد اعضای حاضر در جلسه تصویب گردید.

رئیس مجمع

نام و نام خانوادگی و امضاء

منشی مجمع

نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار

نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه اتحادیه سراسری تعاونی‌های کشاورزی مرغداران گوشتی ایران

فصل اول : نام، مرکز و مدت

- ماده ۱- نام اتحادیه: اتحادیه سراسری تعاونی‌های کشاورزی مرغداران گوشتی ایران که در این اساسنامه به اختصار اتحادیه سراسری نامیده می شود.
- ماده ۲- حوزه عملیات اتحادیه سراسری تمام کشور ایران است.
- ماده ۳- مرکز اتحادیه سراسری در تهران است و با تصویب هیأت مدیره ممکن است شعب یا نمایندگی‌هایی در داخل و یا خارج از حوزه عملیات خود دایر نماید.
- ماده ۴- مدت اتحادیه سراسری از تاریخ تأسیس نامحدود است.

فصل دوم : موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات اتحادیه سراسری عبارت است از:
  - ۱- همکاری با دولت به جهت قبول مسئولیت تنظیم بازار، ذخیره‌سازی و خرید تضمینی محصولات تولیدی مرغداران گوشتی ایران.
  - ۲- فراهم کردن تسهیلات و اقدامات لازم با موسسات بیمه ای کشور و یا همکاری و عقد قرارداد و قبول نمایندگی موسسات بیمه به منظور انجام خدمات بیمه‌ای به نفع اعضاء در اجرای موارد فنی و بهداشتی.
  - ۳- تهیه نشریات و کتب علمی، آموزشی، تحلیلی در ارتباط با مسائل مختلف مرغداران و صنایع جانبی وابسته و توزیع بین مرغداران سراسر کشور و تلاش برای شرکت مرغداران سراسر کشور در جشنواره‌ها، گردهمایی‌ها و سمینارها و نمایشگاه‌ها و مراکز علمی داخلی و خارجی و برگزاری هرگونه سمینار و گردهمایی و نمایشگاه و انجام تبلیغات و ارتباط با موسسات و اتحادیه‌های بین‌المللی مرتبط با صنعت طیور.

- ۴- اقدام جهت آموزش‌های فنی و بهداشتی بلند مدت کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد برای کارکنان اتحادیه‌ها و فرزندان مرغداران عضو و بورسیه‌کردن آنها و عقد قرارداد با مراکز آموزش داخلی و خارج از کشور برای دوره‌های فوق‌الذکر به جهت ارتقاء سطح کمی و کیفی و استانداردسازی تولید و اطلاعات فنی مربوط به صنعت مرغداری با رعایت اصول و مقررات مالی اتحادیه سراسری.
- ۵- اقدام به ایجاد مراکز و شبکه اطلاع‌رسانی و مدیریت رایانه‌ای و مشارکت در تأسیس مراکز تحقیقاتی و فنی و بهداشتی و آزمایشگاهی و قبول مسئولیت در واگذاری امور مربوط به موارد فوق.
- ۶- خرید سهام شرکت‌ها، کارخانجات تولیدی دولتی و بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری در امور مربوط به صنعت طیور و انجام عملیات و اقداماتی که از طرف وزارتخانه‌های ذیربط و سایر موسسات و سازمان‌های وابسته به اتحادیه‌ها واگذار می‌گردد.
- ۷- اقدام به صادرات و واردات گوشت مرغ و جوجه یک روزه و تخم مرغ نطفه‌دار و صنایع وابسته و فرآورده‌ها و نهاده‌های مورد نیاز، مواد ضدعفونی‌کننده، دارو و واکسن و ویتامین مورد نیاز صنعت طیور کشور در حدود مقررات.
- ۸- قبول نمایندگی از اشخاص حقیقی و حقوقی و موسسات مالی و اعتباری داخلی و خارجی و اعطای نمایندگی به دیگران و مشارکت در امور مرتبط.
- ۹- حضور در تمامی مجامع قانونی صنفی، اجتماعی، شوراها و کمیسیون‌ها به جهت دفاع از حقوق حقه مرغداران کشور و ارائه نقطه نظرات کارشناسی در مورد طرح‌ها و لوایح ذیربط به دولت و مجلس شورای اسلامی.
- ۱۰- اقدام به تحصیل و تامین منابع و تسهیلات بانکی و تامین نقدینگی مورد نیاز اعضاء از طریق تحصیل اعتبار، استقراض، قرض الحسنه و سایر عقود اسلامی از سیستم بانکی و موسسات رسمی داخلی و خارجی برای تولید، فرآوری، عرضه، صادرات و واگذاری امور مربوط به اعضای تحت پوشش.
- ۱۱- انجام خدمات زیربنایی برای اتحادیه‌های عضو و مرغداران کشور مانند ایجاد مجتمع‌های مرغداری، تأسیس مراکز تولید و تهیه و توزیع جوجه یک‌روزه اعم از (لاین - اجداد - مادر - گوشتی)، تأسیس کلینیک‌های دامپزشکی، آزمایشگاه‌های تشخیص، ایجاد کارخانجات خوراک دام و طیور، ایجاد و اداره انبارهای ذخیره علوفه، احداث و اداره مجتمع‌های کشتارگاهی، احداث و اداره کارخانجات صنایع تبدیلی و وابسته، ایجاد

و بهره‌برداری از میادین و پایانه‌های عمده‌فروشی و خرده‌فروشی گوشت مرغ و فرآورده‌های وابسته، ایجاد و اداره سردخانه‌های ثابت و سیار، ایجاد و اداره مراکز حمل و نقل جوجه یک‌روزه، کود مرغی و علوفه، اجاره و خرید زمین‌های زراعی برای تولید علوفه اعضا، تهیه لوازم و ماشین‌آلات حرفه‌ای اعضا، احداث ساختمان دفتر کار، انبار، فروشگاه، کارخانه، کارگاه و هر نوع تاسیسات دیگر مورد نیاز اعضا، تامین و توزیع گوشت مرغ و فرآورده‌های آن با مشارکت تشکلهای تولیدی و اتحادیه‌ها.

۱۲- ساماندهی و هماهنگ نمودن تولید، عرضه، واردات و حمایت از توسعه صادرات و کاهش تصدی‌گری و مشارکت در نظام برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری در بخش صنعت مرغداری کشور.

۱۳- اقدام به ساماندهی و برنامه‌ریزی تولید و عرضه و ذخیره‌سازی و تنظیم بازار گوشت مرغ و حمایت از تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان و جلوگیری از نوسانات شدید قیمت در طول سال.

۱۴- سازماندهی و انسجام اتحادیه‌های عضو و تعاونی‌های تحت پوشش اتحادیه‌ها و داوری برای حل اختلاف بین آنها و ایجاد ارتباط منطقی و علمی بین زنجیره‌های تولید و پس از تولید.

۱۵- اقدام به ارتقاء کیفیت تولید گوشت مرغ، مدیریت و بهره‌وری واحدهای تولیدی.

۱۶- اقدام به آموزش و اشاعه تفکر علمی و گسترش فن‌آوری نوین از طریق استفاده از متخصصین در واحدهای تولیدی- توزیعی و خدماتی بخش.

۱۷- با رعایت سیاست‌های کلان دولت و تحت نظارت متولیان اقدام برای واگذاری مجوزهای مورد نیاز صنعت طیور در زمینه‌های تولید، توزیع، واردات و صادرات به اتحادیه‌ها و نظارت بر فعالیت مجوز گیرندگان.

۱۸- اقدام به استفاده از تکنولوژی‌های نوین در جهت گسترش توان بازاریابی و بهره‌وری و دستیابی به برتری تکنیکی نسبت به سایر کشورها.

۱۹- اقدام به سازماندهی تولیدکنندگان و جلب حمایت موثر دولت از آنها با استفاده از فن‌آوری ارتباطات و اطلاعات.

۲۰- ایجاد و مشارکت و عضویت در صندوق‌های حمایت و سرمایه‌گذاری و بیمه جبران خطر و تنظیم‌کننده بازار داخلی و خارجی.

- ۲۱- قبول مسئولیت و تلاش برای کاهش تصدی‌گری سازمان‌های دولتی در صنعت طیور و فراهم کردن زمینه مشارکت بیشتر اتحادیه‌ها در تولید، واردات، توزیع، صادرات نهاده‌های اولیه و محصولات نهایی صنعت مرغداری.
- ۲۲- اقدام به تنظیم برنامه‌های ملی صنعت طیور کشور بر پایه استراتژی‌ها و اولویت‌های کوتاه، میان و بلند مدت با هدف تشویق سرمایه‌گذاری خارجی در صنعت مرغداری با هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی.
- ۲۳- سازماندهی روابط و فعالیت‌های اشخاص حقیقی و حقوقی در حوزه تولید، واردات، توزیع، نگهداری و صادرات محصولات مرتبط به صنعت مرغداری کشور.
- ۲۴- راهنمایی و کمک به اتحادیه‌های عضو در امور اداری و سازمانی و مدیریت امور فنی و انجام خدمات مختلف از قبیل چاپ دفاتر و اوراق و فرم‌های چاپی مشترک.
- ۲۵- نظارت بر فعالیت اتحادیه‌های عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات قانونی و مفاد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی آنها.
- ۲۶- حسابرسی اتحادیه‌های عضو و شرکت‌های تعاونی تحت پوشش آنها، با هماهنگی و نظارت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۲۷- ایجاد و بسط همکاری با سایر اتحادیه‌ها و تشکل‌های مرکزی کشور و مشارکت با سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و بانک کشاورزی در امور مختلف.
- ۲۸- اقدام به تنظیم فعالیت‌های مربوط به تولید، بازاریاب‌گری، فروش، واردات، صادرات و طراحی و اجرای سیاست‌های کلان برای حمایت از حقوق تولیدکنندگان.
- ۲۹- اقدام به فراهم نمودن زمینه‌های توسعه مشارکت اتحادیه‌ها و بخش تعاون در کاهش تصدی‌گریها و تقویت اعمال حاکمیت و ارتقاء کارآیی و افزایش بهره‌وری منابع مادی و انسانی کشور.
- ۳۰- اقدام به ایجاد زمینه‌های توسعه مشارکت سرمایه‌گذاری بخش دولتی و غیر دولتی و حمایت کمی و کیفی از فعالیت‌های پژوهشی و فن‌آوری‌های کاربردی توسعه‌ای.
- ۳۱- اقدام به نهادینه نمودن مشارکت اتحادیه سراسری و اتحادیه‌ها و تعاونی‌ها در خط‌مشی‌گذاری عمومی برای لغو انحصارات دولتی و جلوگیری از فعالیت‌های انحصارگرایانه و سپردن امور اقتصادی و تولیدی به تشکل‌های ذیربط.
- ۳۲- انجام کلیه فعالیت‌های بازرگانی و اقتصادی مرتبط با موضوع اتحادیه سراسری بطور مستقیم و غیرمستقیم در داخل و خارج از کشور.

۳۳- جمع آوری، طبقه‌بندی، بسته‌بندی، نگهداری، تبدیل، حمل و نقل و خرید و فروش تولیدات حوزه عمل اتحادیه سراسری از طریق اتحادیه‌های عضو یا بطور مستقیم.

فصل سوم: شرایط عضویت

ماده ۶- عضویت در اتحادیه سراسری با تصویب هیأت مدیره برای کلیه اتحادیه‌های شرکت‌های تعاونی کشاورزی که واجد شرایط زیر باشند آزاد است:

۱- در حوزه عملیات اتحادیه سراسری واقع باشند.

۲- در اتحادیه سراسری با موضوع فعالیت مشابه عضو نباشند.

۳- تسلیم درخواست کتبی عضویت با امضاهای مجاز و مهر اتحادیه که خود بخود حاکی از قبول اساسنامه و مقررات اتحادیه سراسری است بانضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد اعضا، میزان سرمایه و عملیاتی که تا آن وقت بعمل آورده و شعاع حوزه عملیات اتحادیه.

۴- پرداخت حداقل بهای یک سهم.

تبصره ۱- اتحادیه عضو مکلف است سهام خود را متناسب با تعداد اعضا و حجم معاملات خود با اتحادیه سراسری که از طرف هیأت مدیره اتحادیه سراسری تعیین می‌گردد افزایش دهد و در صورت تمایل می‌تواند با موافقت هیأت مدیره اتحادیه سراسری بیش از حد معین شده سهام خریداری کند.

تبصره ۲- عضو اتحادیه سراسری می‌تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ۱۰ قسط تجاوز نکند پردازد، در این صورت پرداخت سود سهام از تاریخ عضویت به سهامی تعلق می‌گیرد که کل بهای آن از طرف عضو پرداخت شده باشد.

ماده ۷- اتحادیه‌های عضو اتحادیه سراسری متعهدند بدون اجازه اتحادیه سراسری در حوزه فعالیت اتحادیه‌های دیگر عضو اتحادیه سراسری فعالیت‌های مشابهی ننمایند مگر با موافقت اتحادیه مربوطه و اتحادیه سراسری، در صورت اختلاف، نظر اتحادیه سراسری قاطع خواهد بود.

ماده ۸- قبول یا رد تقاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه سراسری است ولی رد عضویت به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات اتحادیه

تحقق پیدا نمی‌کند مگر با حضور کلیه اعضای اصلی هیأت مدیره اتحادیه سراسری و موافقت کتبی اکثریت آنها.

ماده ۹- خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.

ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه سراسری در صورت تحقق یک یا چند مورد زیر می‌تواند عضو اتحادیه سراسری را پس از رسیدگی اخراج کند و مراتب را بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده برساند:

۱- عدم انجام مصوبات و تصمیمات اتحادیه سراسری در حدود اساسنامه.

۲- عدم اجرای تعهدات اتحادیه عضو در مقابل اتحادیه سراسری بدون عذر موجه.

۳- انجام کارهایی که لطمه به اعتبار اتحادیه سراسری وارد آورد.

۴- تشبث به وسایل متقلبانه در معاملات متعارف با اتحادیه سراسری حداقل برای مدت یک سال.

۵- اقدام به عملیاتی برخلاف اساسنامه اتحادیه سراسری.

۶- نداشتن کفایت به تشخیص هیأت مدیره اتحادیه سراسری.

۷- عدم انجام معامله در حدود متعارف با اتحادیه سراسری حداقل به مدت یک سال.

ماده ۱۱- عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتباً به وسیله بازرس یا بازرسان و در غیاب بازرسان به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران تسلیم کند یکی از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود موضوع را مطرح و معترض می‌تواند بدون حق رأی در مجمع مذکور شرکت و از خود دفاع نماید و رأی مجمع مذکور در این باره قطعی است.

ماده ۱۲- هرگاه رابطه عضوی بعلت استعفاء یا اخراج با اتحادیه سراسری قطع شود. بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت به ترتیب زیر پرداخت خواهد شد:

چنانچه اتحادیه سراسری زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می‌شود و در صورتی که در حساب های اتحادیه سراسری مبالغی به عنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی قابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهام مربوط تعلق می‌گیرد

و در صورت دوم به نسبت مابه‌التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- هیأت مدیره اتحادیه سراسری موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالانه اتحادیه سراسری که برای رسیدگی به ترانزنامه سال مالی قبل تشکیل می‌شود گزارش نماید.

تبصره ۲- ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت براساس ترانزنامه و حساب سودوزیان اتحادیه سراسری که به مسئولیت اتحادیه سراسری تهیه و تنظیم گردیده باشد نسبت به بازپرداخت بهای سهام و سهم اموال عضو اخراج شده براساس قوانین و مقررات جاری کشور اقدام خواهد شد.

تبصره ۳- بهای سهام اعضای که به اتحادیه سراسری بدهکارند پس از کسر بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه سراسری از اعضاء جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۴- اتحادیه سراسری مخیر است طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول، از هر یک از مطالبات آن عضو از اتحادیه سراسری از محل مازاد برگشتی، سود سهام، سایر مطالبات و سهام عضو برداشت کند و هرگاه مبالغ مذکور تکافوی مطالبات خود را نکند اتحادیه سراسری برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

فصل چهارم : سرمایه

ماده ۱۵- سرمایه اولیه اتحادیه سراسری مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره- مالیکت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه سراسری بنام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه سراسری صادر و در دست صاحب سهم باشد.

ماده ۱۶- سهام اتحادیه سراسری با نام و غیرقابل تقسیم و انتقال آن به اعضای اتحادیه سراسری با موافقت هیأت مدیره مجاز است و در این صورت نقل و انتقال در دفاتر اتحادیه سراسری ثبت می‌گردد.

تبصره- رد تقاضای انتقال سهام اتحادیه عضو توسط هیأت مدیره اتحادیه سراسری بایستی موجه بوده و اعضای ذینفع می‌توانند در صورتی که شکایتی داشته باشند

اعتراضات خود را با رعایت ماده ۳۱ اساسنامه در اولین مجمع عمومی عادی مطرح نمایند و تصمیم مجمع در این مورد قاطع است.

ماده ۱۷- انتقال سهام اتحادیه سراسری به غیر عضو ممنوع است.

ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه سراسری متغیر و نامحدود است و می‌توان با فروش سهام به اعضاء یا قبول اعضای جدید سرمایه را افزایش داد و یا با بازپرداخت بهای سهام به اعضاء سرمایه اتحادیه سراسری را کاهش داد.

ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه سراسری در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران در اداره ثبت بلامانع است.

ماده ۲۰- عضوی که استعفاء داده و بهای سهام نیز بازپرداخت گردیده، در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه سراسری داشته است، مگر اینکه وضعیت خدمات اتحادیه سراسری و یا میزان فعالیت‌های عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره اتحادیه سراسری بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تعیین نماید.

تبصره- اعضای جدید باید علاوه بر خرید حداقل تعداد سهام مصوب هیأت مدیره اتحادیه سراسری، بهای اموال منقول و غیرمنقول اتحادیه سراسری را به نسبت سهام خریداری شده خود بپردازند.

ماده ۲۱- سود سالانه اتحادیه سراسری براساس مقررات جاری کشور و تصویب مجمع عمومی با نظارت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران خواهد بود.

ماده ۲۲- در آئین‌نامه‌های اتحادیه سراسری می‌توان انواع خدمات و معاملات اتحادیه سراسری را با هر یک از اعضاء متناسب با سهام خریداری همان عضو تعیین نمود.

ماده ۲۳- مسئولیت اعضاء محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها می‌باشد.

فصل پنجم: ارکان اتحادیه

ماده ۲۴- ارکان اتحادیه سراسری عبارت است از: مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۵- مجامع عمومی، علاوه بر مجمع عمومی مؤسس دو قسم است: عادی و فوق‌العاده.

الف- وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

- ۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترانزنامه و حساب سود و زیان اتحادیه پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.
- ۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.
- ۳- اخذ تصمیم درباره گزارش ها و پیشنهادات حسابرسان براساس نتایج حسابرسی از اتحادیه سراسری.
- ۴- تعیین خط مشی و برنامه های اتحادیه سراسری و تصویب بودجه سالانه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم، برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابوابجمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه سراسری بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.
- ۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد برگشتی و تقسیم آن .
- ۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادات هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری اتحادیه سراسری در اتحادیه های عضو و مؤسسات تولیدی.
- ۷- تصویب آئین نامه های معاملات و سایر آئین نامه های اتحادیه سراسری.
- ۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا اتحادیه ای که در خواست عضویت و یا انتقال سهام آن از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری در این مورد قطعی است.
- ۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل، همچنین تعیین مبلغی که بابت بازپرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.
- ۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت اتحادیه سراسری در اتحادیه مرکزی تعاونی های روستایی و کشاورزی، تعاونی تولید و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه مرکزی.
- ۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می شود منطبق با اساسنامه اتحادیه سراسری باشد.

ب- وظایف مجمع عمومی فوق العاده:

- ۱- تغییر مواد اساسنامه.
- ۲- ادغام اتحادیه سراسری با اتحادیه سراسری دیگر.
- ۳- انحلال اتحادیه سراسری.

ماده ۲۶- دعوت مجامع عمومی با قید دستور جلسه و محل و ساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل به وسیله ارسال دعوتنامه برای اعضاء و یا انتشار آگهی در جراید محلی و یا الصاق آگهی در مراکز حوزه حمل اتحادیه سراسری یا به وسایل ممکنه دیگر که اعضاء اطلاع حاصل نمایند بعمل آید.

تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می‌توانند ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه سراسری حاضر و اطلاعات لازم را در خصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حساب‌های دیگر کسب نمایند.

تبصره ۲- دستور جلسه مجمع عمومی از طرف هیأت مدیره تعیین می‌گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد. دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

ماده ۲۷- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر به وسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می‌شود:

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- حداقل یک پنجم اعضای اتحادیه.

۳- سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.

در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور، سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران می‌تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظر است دعوت کند.

ماده ۲۸- جلسات مجمع عمومی را رئیس هیأت مدیره و در غیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می‌کند، در جلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد نمایندگان حاضر در جلسه رئیس، نایب‌رئیس، و یک منشی و در صورت امکان سه نفر ناظر از بین نمایندگان حاضر در جلسه انتخاب خواهد شد.

تبصره- در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می‌شود و یا در مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن‌ترین نماینده حاضر در جلسه، مجمع عمومی را افتتاح می‌کند.

ماده ۲۹- نماینده یا نمایندگان کلیه اعضای اتحادیه سراسری می‌توانند در مجامع عمومی حضور یابند و در جلسات مجامع اعم از عادی یا فوق‌العاده نماینده یا هیأت نمایندگی هر اتحادیه عضو، فقط دارای حق یک رأی خواهد بود.

ماده ۳۰- هر یک از اعضای اتحادیه عضو می‌توانند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی، به عضو دیگر با وکالت رسمی به شرط حق توکیل و گذار نماید و اتحادیه عضو وکیل، موضوع وکالت موکل یا موکلین را به نماینده خود تفویض نماید. لکن هیچ عضوی نمی‌تواند علاوه بر رأی خود بیش از ۳ رأی با وکالت داشته باشد.

ماده ۳۱- موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی‌توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود، لکن هر یک از اعضاء می‌تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند، مقام دعوت‌کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوطه را در مجمع عمومی مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هر یک از اعضاء منوط است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده، به مجمع پیشنهاد می‌شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضاء) تشکیل گردد موکول خواهد شد و در صورتی که جلسه مجمع عمومی بعنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت به جای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۲- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس و منشی و نظار می‌رسد و یک نسخه رونوشت آن به وسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۱- در مواردی که به علت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی، ناظری انتخاب نشود صورتجلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه می‌رسد.

تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات به‌عنوان اسناد اتحادیه سراسری باید همواره در اتحادیه سراسری محفوظ بماند.

ماده ۳۳- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می‌شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۴- مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت نمایندگان اعضاء رسمیت پیدا می‌کند و در صورت به‌دست نیامدن حدنصاب مذکور، دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز و حداکثر یک ماه بعد از آگهی تعیین شود، جلسه دوم با هر تعداد از نماینده یا نمایندگان اتحادیه‌های عضو که حداقل از سه نماینده کمتر نباشد رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هر ذیحقی می‌تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال اتحادیه سراسری به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مراجعه نماید.

ماده ۳۵- تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت نمایندگان حاضر در جلسه اتخاذ می‌شود (مگر در مورد انتخاب اعضای هیأت مدیره و بازرسان که با اکثریت نسبی اعضای اتحادیه سراسری خواهد بود) و در صورت تساوی آراء، رأی طرفی قاطع خواهد بود که رئیس مجمع به آن طرف رأی داده باشد.

ماده ۳۶- مجمع عمومی فوق‌العاده با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده سه چهارم اعضاء اتحادیه باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول این حد نصاب حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه بعمل می‌آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل برای ۱۵ روز و حداکثر یک ماه بعد از آگهی تعیین می‌شود این جلسه با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اعضاء اتحادیه باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می‌شود و جلسه سوم مجمع با حضور هر تعداد نماینده یا نمایندگان اعضاء که نباید از سه نماینده کمتر باشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۷- تصمیمات مجمع عمومی فوق‌العاده با رأی سه چهارم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می‌شود.

ماده ۳۸- ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضای حاضر در جلسه مجمع عمومی، ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آن را امضاء می کنند (داشتن معرفی نامه از اتحادیه استانی جهت حضور در جلسه الزامی است).

ماده ۳۹- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود. جلسه بعنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت بطول انجامد.

ماده ۴۰- مجمع عمومی عادی اتحادیه سراسری حداقل هر سال یک مرتبه تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می توان مجمع عمومی عادی را بطور فوق العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۱- اداره امور اتحادیه سراسری طبق اساسنامه برعهده هیأت مدیره ای مرکب از ۷ عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت ۳ سال از بین اعضای اتحادیه سراسری با رأی مخفی انتخاب می گردند. مجمع عمومی همزمان با انتخاب اعضای اصلی هیأت مدیره دو عضو علی البدل نیز با همان شرایط انتخاب نمود. تجدید انتخاب هر یکی از اعضای اصلی و علی البدل بلامانع است و پس از انقضای مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید، هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه را کماکان برعهده خواهد داشت.

تبصره ۱- اتحادیه عضو هیأت مدیره موظف است یک نفر نماینده حقیقی خود را جهت شرکت در جلسات هیأت مدیره اتحادیه سراسری معرفی نماید.

تبصره ۲- در صورت استعفاء، انحلال، ترک عضویت یا ممنوعیت قانونی که مانع انجام وظیفه هر یک از اعضای اصلی هیأت مدیره بشود عضو علی البدل منتخب که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می شود.

ماده ۴۲- در صورت استعفای جمعی هیأت مدیره مجمع عمومی به تقاضای هر یک از اعضای مستعفی و یا علی البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضای اتحادیه سراسری توسط سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران برای انتخاب هیأت مدیره جدید دعوت می شود.

تبصره-۵- در صورتی که به دلیل استعفاء، انحلال یا ممنوعیت قانونی هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور اتحادیه سراسری خارج گردد مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ قانون شرکت‌های تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.

ماده ۴۳- در فاصله مدت لازم برای انتخاب و یا تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری اتحادیه سراسری با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران برای جانشینی آن تعداد از اعضای هیأت مدیره که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کنند از میان اعضای اتحادیه سراسری تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهد شد. مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می‌شوند عیناً همان مسئولیت‌هایی است که برای هیأت مدیره پیش‌بینی شده است.

ماده ۴۴- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب‌رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره- در غیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او به عهده نایب‌رئیس خواهد بود.

ماده ۴۵- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می‌دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه‌ای باشد آن هزینه در حدود بودجه جاری برعهده اتحادیه سراسری خواهد بود، همچنین هر عضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مأمور خدمات دیگری در اتحادیه سراسری گردد می‌تواند با تصویب مجمع حق‌الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت نمود.

ماده ۴۶- هیأت مدیره برای انجام امور اتحادیه سراسری فرد واجد شرایطی را از بین اعضای اتحادیه‌های عضو یا از خارج، بعنوان مدیرعامل، بطور موظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و بازرسان نمی‌توانند سمت مدیرعامل اتحادیه سراسری را نیز داشته باشند. نحوه انتخاب و وظایف مدیرعامل بر طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره- مدیرعامل در حدود وظایف و برطبق برنامه‌ای که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله‌را که برای اتحادیه سراسری صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر در مورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا

دریافت اعتبار و وام از بانکها و مؤسسات و انجام معاملات غیرمنقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۵ در هر مورد قبلاً تحصیل گردد.

ماده ۴۷- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مزبور با دعوت رئیس هیأت مدیره یا مدیرعامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضای هیأت مدیره رسمیت می یابد. برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود و هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی می باشد.

تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می گردد و به امضای اعضای حاضر در جلسه می رسد، عضو هیأت مدیره که در هر مورد نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مزبور ثبت گردد.

تبصره ۱- در صورتی که آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس هیأت مدیره در آن باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- غیبت غیرموجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد بعنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می شود.

تبصره ۳- رأی وکالتی در جلسات هیأت مدیره ممنوع است.

ماده ۴۸- مدیرعامل می تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است، در این صورت شرکت در جلسات با اجازه هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۴۹- استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه سراسری براساس مقرراتی که از طرف مجمع عمومی تصویب می شود و اخذ تضمین از مدیرعامل و سایر کارکنان براساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضاء به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حساب های اتحادیه سراسری و تسلیم به موقع گزارش و ترازنامه سالانه به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجمع عمومی اتحادیه هایی که اتحادیه سراسری در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطور کلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه سراسری در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه سراسری است حق اتخاذ تصمیم دارد تا آنچه از اختیارات مجمع عمومی است برطبق تصمیمات مجمع مذکور و نسبت به بقیه موارد رأساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره- هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرسان و همچنین عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در اینگونه موارد با مجمع عمومی عادی اتحادیه سراسری است.

ماده ۵۰- هیأت مدیره نماینده قانونی اتحادیه سراسری است و می‌تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاه‌ها و مراجع قانونی و سایر سازمان‌ها اعمال کند.

مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه سراسری مسئولیت وکیل در مقابل موکل است. ماده ۵۱- کلیه چک‌ها، قراردادها و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای اتحادیه سراسری نماید و یا تمام یا قسمتی از حق اتحادیه سراسری را منتفی سازد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهر اتحادیه معتبر خواهد بود. در غیاب رئیس هیأت مدیره نایب‌رئیس حق امضاء دارد ولی اوراق عادی با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که با امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره- مدیرعامل می‌تواند در صورت تصویب هیأت مدیره شخص واجد شرایطی را برای انجام دادن بخشی از وظایفی که به عهده دارد بعنوان معاون مدیرعامل تعیین و منصوب کند در این صورت مسئولیت اعمال معاون مدیرعامل بعهده مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۲- آئین‌نامه‌های داخلی اتحادیه سراسری به وسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می‌شود مادامی که به تصویب مجمع عمومی نرسیده برطبق آئین‌نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد، هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود آئین‌نامه مربوط را به مجمع پیشنهاد نماید.

ماده ۵۳- هیأت مدیره وظایف خود را به صورت جمعی انجام می‌دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره. اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به اتحادیه وارد شود.

تبصره- در صورتی که هر یک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرر و زیان اتحادیه سراسری شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت برعهده او می باشد.

ماده ۵۴- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره اتحادیه سراسری نمی تواند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونی سراسری دیگری را با موضوع عملیات مشابه داشته باشد و یا بطور مستقیم و یا غیرمستقیم به عملی که رقابت با فعالیت های موضوع عمل اتحادیه سراسری محسوب شود اقدام نماید. مجبورین یا ورشکستگان به تقصیر و کسانی که بعلت ارتکاب بزه محکومیت مؤثر کیفری دارند نمی توانند سمت نماینده هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و یا مدیرعامل اتحادیه سراسری را داشته باشند.

ماده ۵۵- نخستین هیأت مدیره موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس برای ثبت اتحادیه سراسری در مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

بازرسان

ماده ۵۶- مجمع عمومی از بین اعضاء دو نفر بازرس انتخاب می نماید. انتخاب مجدد بازرس یا بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱- اتحادیه های بازرس موظف است یک نفر نماینده حقیقی زیرمجموعه خود را که ترجیحاً به امور حسابداری آشنایی داشته باشد به اتحادیه سراسری معرفی نماید.
تبصره ۲- مادام که جانشین بازرس یا بازرسان از طرف مجمع عمومی تعیین نشده و آنها قبولی خود را اعلام نکرده باشند بازرس یا بازرسان سابق مسئولیت داشته و باید وظایف خود را انجام دهند.

تبصره ۳- اقربای نسبی و سببی نمایندگان هیأت مدیره و همچنین مدیرعامل اتحادیه بازرس تا درجه سوم و همسران اشخاص مذکور حق انتخاب شدن بعنوان نماینده و یا نمایندگان بازرس یا بازرسان اتحادیه سراسری را ندارند.

تبصره ۴- در صورت انحلال، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرس یا بازرسان گردد، مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد، مادامی که بازرس یا بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرس قبلی در سمت خود باقی مانده و وظایف مقرر را انجام خواهد داد.

ماده ۵۷- وظایف بازرسان به شرح زیر است:

- ۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور اتحادیه‌سراسری با مقررات اساسنامه و آئین‌نامه‌های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی، برای این منظور هر یک از بازرس یا بازرسان می‌توانند هر موقع که مقتضی بدانند بنحوی که بعملیات جاری اتحادیه سراسری لطمه وارد نشود کلیه حساب‌ها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ‌های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی نمایند.
- ۲- در صورت مشاهده خلاف و بی‌ترتیبی در امور اتحادیه سراسری باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را درخواست نماید.
- ۳- رسیدگی به حساب‌های اتحادیه سراسری حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حساب‌ها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.
- تبصره- در بودجه سالانه اتحادیه‌سراسری مبلغ کافی برای رسیدگی به حساب‌ها و ترازنامه اتحادیه‌سراسری باید پیش‌بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حساب‌های اتحادیه سراسری رسیدگی نموده و گزارش لازم جهت ارائه به مجمع تهیه نماید.
- ۴- دعوت مجامع عمومی در موارد پیش‌بینی شده در اساسنامه.
- ۵- نظارت بر اجرای پیشنهادات و تذکرات قانونی سازمان مرکزی تعاون‌روستایی ایران و حسابرسی که از اتحادیه سراسری حسابرسی کرده‌اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.
- ۶- طرح شکایت عضو اخراج شده و یا اتحادیه‌ای که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده در نخستین مجمع عمومی عادی.
- ۷- در صورتی که بازرس یا بازرسان تشخیص دهند تشکیل جلسه هیأت مدیره برای حل مسائل و مشکلات مفید به فایده خواهد بود می‌توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس‌هیأت مزبور درخواست نمایند.
- ۵۸ ماده- بازرس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در امور اتحادیه سراسری را ندارند و می‌توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه سراسری اظهار دارند. این نظرات در صورتجلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج می‌شود.

ماده ۵۹- در صورتی که هر یک از بازرس یا بازرسان ضمن انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی و مقررات و آئین نامه های مصوب می باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.

ماده ۶۰- خدمات بازرس یا بازرسان در اتحادیه سراسری افتخاری و بلاعوض است و در صورتی که انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه‌ای باشد پرداخت آن بعهده اتحادیه سراسری خواهد بود.

فصل ششم : مقررات مالی

ماده ۶۱- ابتدای سال مالی اتحادیه سراسری اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفند ماه همان است به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفند ماه همان سال است.

ماده ۶۲- هیأت مدیره موظف است نسخه‌ای از صورت حساب ها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه اتحادیه سراسری را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم نماید، علاوه بر این ظرف یک هفته نسخه‌ای از آن را به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ارسال دارد. تبصره- هر یک از اتحادیه‌های عضو می تواند ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر اتحادیه سراسری مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات اتحادیه سراسری را مطالبه و دریافت نماید.

ماده ۶۳- در ترازنامه‌ای که تنظیم می شود تمام موجودی‌هایی که برای فروش تعیین شده به بهای تمام شده و یا بهای روز هر کدام کمتر باشد ارزیابی، دارایی‌های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می شود و از نظر استهلاك بر طبق قوانین و مقررات مربوطه عمل خواهد شد. بستانکاری‌هایی که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه سراسری و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران غیرقابل وصول تشخیص داده شود در صورت وجود ذخیره اختیاری از حساب مذکور تسویه و در غیر این صورت به حساب هزینه اتحادیه سراسری منظور می شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

- ماده ۶۴- درآمد ویژه اتحادیه‌سراسری عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه‌ها و استهلاکات در یک دوره مالی.
- ماده ۶۵- درآمد ویژه سالانه اتحادیه سراسری پس از تصویب در مجمع عمومی به ترتیب زیر تقسیم خواهد شد:
- ۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود با رعایت بند ۱ از ماده ۱۵ قانون شرکت‌های تعاونی.
- ۲- ۳ درصد به منظور آموزش و توسعه تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذاشته می‌شود تا به موجب آئین‌نامه‌ای که با همکاری اتحادیه سراسری و سازمان مذکور تنظیم می‌شود به مصرف برسد.
- ۳- حداکثر ۵ درصد از سودخالص به عنوان اندوخته اختیاری به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوطه منظور می‌گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است.
- ۴- ۲۰ درصد از درآمد ویژه اتحادیه سراسری را جهت تهیه امکانات لازم، تقویت و توسعه اتحادیه‌سراسری، برگزاری نمایشگاه‌ها، احداث ساختمان و تأسیسات و فروشگاه‌ها، تبلیغات، جذب نیروی انسانی، جبران زحمات و تشویق نیروهای شبکه تعاونی‌های تحت پوشش اتحادیه سراسری و سازمان و انجام هرگونه هزینه‌های ضروری پیش‌بینی نشده اختصاص می‌دهد که با تأیید هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مورد استفاده قرار گیرد.
- ۵- درصدی از درآمد ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایر پیشنهادات خواهد شد.
- ۶- پس از تصویب ترانزنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت مقررات این اساسنامه سود سهام به اعضاء پرداخت خواهد شد.
- ۷- در صورتی که وجهی باقی مانده باشد بنام مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیر عضو اتحادیه‌سراسری احتساب و مازاد برگشتی متعلق به معاملات غیر عضو به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌گردد و مازاد برگشتی مربوط به معاملات اعضاء به نسبت معاملات هر یک به آنان پرداخت می‌شود.

تبصره ۱- اتحادیه سراسری می تواند حساب هر رشته معاملات را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هر رشته را با رعایت قانون شرکت های تعاونی طبق آئین نامه ای که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه سراسری برسد تقسیم نماید.

تبصره ۲- اتحادیه سراسری مبالغی را که بابت سود سهام و مازاد برگشتی به اعضاء تعلق می گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر می کند.

ماده ۶۶- اتحادیه سراسری می تواند هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و نیز پرداخت نماید.

تبصره ۱- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه کننده برای اموری که مربوط به هزینه های جاری اتحادیه سراسری منظور می شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود.

تبصره ۲- دادن هدیه و انجام هزینه هایی از این قبیل از طرف اتحادیه سراسری تا سقف ۱۰ درصد ذخیره قانونی سال قبل اتحادیه سراسری به حساب هزینه ها منظور خواهد شد.

ماده ۶۷- زیان اتحادیه سراسری در حساب زیان نگهداری می شود تا از محل درآمد سال های بعد تسویه گردد. همچنین اتحادیه سراسری می تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین نماید ولیکن نمی تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سال های بعدی اتحادیه سراسری را تقسیم کند.

ماده ۶۸- اتحادیه سراسری می تواند ذخیره قانونی تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور اتحادیه سراسری با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه سراسری مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۶۹- حسابرسی اتحادیه سراسری با نظارت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران انجام می گیرد و بعلاوه مجمع عمومی برای خود می تواند حسابرس یا حسابرسی را برای رسیدگی به حساب ها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه سراسری مأمور کند.

ماده ۷۰- هیأت مدیره اتحادیه سراسری موظف است نزد بانک کشاورزی یا عنداللزوم در سایر بانک های کشور حساب جاری افتتاح نماید.

ماده ۷۱- اتحادیه سراسری می تواند برای استفاده از وجود مازاد براهیج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل نماید:

۱- تودیع وجوه به صورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی و سایر بانک های کشور.

۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ادغام

- ماده ۷۲- اتحادیه سراسری می‌تواند با رعایت ضوابط و مقررات قانونی با اتحادیه‌های سراسری تعاونی بخش کشاورزی ادغام شود.
- ماده ۷۳- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق‌العاده هر دو اتحادیه سراسری همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد و نسخه‌ای از مصوبات مجمع عمومی هر دو اتحادیه سراسری برای تمام اعضاء و بستانکاران هر دو اتحادیه همچنین سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران فرستاده می‌شود و برای اطلاع عموم به ترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکت‌های تعاونی آگهی می‌گردد.
- تبصره ۱- هر یک از بستانکاران می‌توانند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به اتحادیه سراسری بدهکار و سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارند.
- تبصره ۲- نسخه‌ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از انعقاد مجمع عمومی فوق‌العاده هر یک از اتحادیه‌های سراسری همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهی‌ها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه‌ای از آگهی ادغام که منتشر شده است برای سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ارسال شود.
- ماده ۷۴- هر یک از اعضاء اتحادیه سراسری در صورتی که با تصمیم ادغام مخالف باشد می‌تواند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به اتحادیه سراسری مربوط، همچنین به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارد.
- ماده ۷۵- نماینده سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران با وصول تصمیم ادغام از هر دو اتحادیه سراسری همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهی‌ها و گزارش حسابرسان از وضع هر دو اتحادیه سراسری همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضاء مخالف ادغام، ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام به هر دو اتحادیه سراسری اعلام خواهد داشت.
- ماده ۷۶- در صورتی که سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هر دو اتحادیه سراسری منتفی است. موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهی‌ها در هر دو اتحادیه سراسری پیش‌بینی

شود، همچنین تعداد اعضای مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضای باقیمانده و سرمایه اتحادیه سراسری بعد از ادغام، کافی برای انجام هدفها و برنامه‌های آن باشد.

ماده ۷۷- در صورت موافقت با ادغام، هیأت مدیره اتحادیه‌های سراسری مربوط ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک اتحادیه‌های سراسری برای ادغام خواهند نمود.

ماده ۷۸- مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه اتحادیه سراسری بعد از ادغام، همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان اقدام لازم بعمل خواهد آورد.

ماده ۷۹- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت اتحادیه سراسری مستعفی گردند باید ظرف مدت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند. اتحادیه سراسری مربوط مکلف است بهای سهام آنان را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.

ماده ۸۰- هیأت مدیره اتحادیه سراسری جدید مصوبات مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای اتحادیه سراسری جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکت‌های تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و انعکاس در دفاتر ثبت، ارسال خواهد داشت.

ماده ۸۱- با انجام عمل ادغام، دارایی و بدهی اتحادیه سراسری جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی اتحادیه‌ها قبل از ادغام پس از تصویب وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

انحلال

ماده ۸۲- اتحادیه در موارد زیر منحل می‌شود:

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق‌العاده.
- ۲- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی در صورتی که ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حدنصاب مقرر نرسیده باشد.
- ۳- توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذر موجه.
- ۴- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از سه بار اخطار کتبی به وسیله سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدور یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده.

تبصره ۱- اگر به واسطه زیان‌های وارده علاوه بر ذخیره قانونی اتحادیه سراسری بیش از نصف سرمایه اتحادیه از بین رفته باشد هیأت‌مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق‌العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه سراسری دعوت نماید.

تبصره ۲- در صورتی که در نتیجه زیان‌های وارده و کاهش سرمایه، اتحادیه سراسری فعالیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق‌العاده در این مورد اقدامی ننماید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق‌العاده درباره انحلال اتحادیه سراسری و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود و این حکم در مواردی نیز که اتحادیه طبق نظر مجمع عمومی فوق‌العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۸۳- در صورتی که مجمع عمومی فوق‌العاده اتحادیه سراسری، رأی به انحلال دهد در همان جلسه حداقل سه اتحادیه عضو یا ۵ الی ۷ نفر از خارج بعنوان هیأت تصفیه انتخاب و به ثبت محل اعلام خواهد شد. هرگاه انحلال اتحادیه سراسری براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین تا نسبت به تصفیه امور اتحادیه سراسری اقدام نماید.

ماده ۸۴- در تصفیه اتحادیه سراسری پرداخت تعهدات از محل دارایی اتحادیه سراسری با رعایت حق تقدم به شرح زیر صورت می‌گیرد:

۱- پرداخت بدهی‌های اتحادیه سراسری.

۲- پرداخت سهام‌اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم اتحادیه سراسری بیشتر باشد.

۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم.

تبصره ۵- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲، کلیه موجودی باقی مانده در حکم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تلقی و نسبت به آن طبق نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اقدام خواهد شد.

ماده ۸۵- تصفیه امور اتحادیه سراسری در مواردی که در این اساسنامه پیش‌بینی نشده است براساس قانون شرکت‌های سهامی انجام خواهد گرفت.

اساسنامه اتحادیه سراسری تعاونی های کشاورزی مرغداران گوشتی ایران مشتمل بر ۸۵ ماده و ۳۹ تبصره در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... مطرح و با رعایت حد نصاب لازم تعداد اعضای حاضر در جلسه تصویب گردید.

رئیس مجمع	منشی مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء	نام و نام خانوادگی و امضاء
نظار	
نام و نام خانوادگی و امضاء	

اساسنامه اتحادیه مرکزی شرکت‌های تعاونی کشاورزی دامداران ایران

فصل اول - نام، مرکز و مدت

- ماده ۱- نام اتحادیه: اتحادیه مرکزی شرکت‌های تعاونی کشاورزی دامداران ایران است که در این اساسنامه به اختصار اتحادیه مرکزی دامداران ایران نامیده می‌شود.
- ماده ۲- حوزه عملیات اتحادیه مرکزی دامداران تمام کشور ایران است.
- ماده ۳- مرکز اتحادیه مرکزی دامداران ایران در تهران است و با تصویب هیأت مدیره ممکن است شعب یا نمایندگی یا تأسیساتی در داخل و یا خارج از حوزه عملیات دایر نماید.
- تبصره- تغییر محل مرکز و یا ایجاد شعب و نمایندگی یا تأسیساتی در داخل و خارج حوزه عملیاتی با تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران امکان‌پذیر خواهد بود.
- ماده- مدت اتحادیه مرکزی از تاریخ تأسیس نامحدود است.

فصل دوم: موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات اتحادیه مرکزی دامداران ایران عبارت است از:
- ۱- ساخت یا خرید و یا تهیه و تدارک و آماده نمودن هر نوع نهاده و کالا و لوازم و ماشین‌آلات مورد نیاز حرفه‌ای اتحادیه‌های عضو و اعضای شرکت‌های تعاونی کشاورزی دامداران ایران از بازارهای داخلی یا خارجی و توزیع و فروش آنها به اتحادیه‌های عضو یا بطور مستقیم به شرکت‌های تعاونی کشاورزی دامداران و اعضای آنها.
  - ۲- جمع‌آوری، طبقه‌بندی، بسته‌بندی، نگهداری، تبدیل، حمل و نقل و خرید و فروش محصولات تولیدی شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی دامداران عضو و همچنین

محصولات تولیدی روستائیان، دامداران و دامپروران حوزه عمل اتحادیه‌ها از طریق اتحادیه‌های عضو و شرکت‌های تعاونی کشاورزی دامداران و همچنین بطور مستقیم از تولید کنندگان مذکور بنا به موافقت هیأت مدیره و فروش آنها در بازارهای مناسب داخلی یا خارجی یا فروشگاه‌های اختصاصی.

۳- انجام خدمات زیربنایی برای اتحادیه‌های عضو و شرکت‌های تعاونی کشاورزی دامداران مانند ایجاد مجتمع‌های دامداری، تأمین آب مشروب و آب مصارف زارعی، ایجاد و نگهداری کانال‌های آبرسانی، زهکشی، پیش‌بینی وسایل بهداشتی و بهداری و آموزشی، تأسیس مرکز توزیع نیروی برق، ایجاد شبکه تلفن، تلقیح مصنوعی دام‌ها، تأسیس کلینیک‌های دامپزشکی و آزمایشگاه‌های تشخیص و ایجاد دفاتر خدمات دامپروری، مبارزه با آفات نباتی، ایجاد و اداره کارخانجات خوراک دام، ایجاد و اداره انبارهای ذخیره علوفه، احداث و اداره مجتمع‌های کشتارگاهی، احداث و اداره کارخانجات صنایع لبنی، احداث و اداره مجتمع‌های صنعتی فرآوری پشم، کرک و پوست، ایجاد و اداره مراکز جمع‌آوری شیر، ایجاد میادین دام، ایجاد و اداره سردخانه‌های ثابت و سیار و هر نوع تأسیسات لازم برای حفظ و نگهداری محصولات تولیدی و کالاهای مصرفی اعضا، ایجاد و اداره و یا کمک به احداث تعمیرگاه‌های ثابت و سیار برای وسایل و لوازم و ماشین‌آلات حرفه‌ای اعضا، احداث ساختمان دفتر کار، انبار، فروشگاه، کارخانه، کارگاه و هر نوع تأسیسات دیگر مورد نیاز اعضا.

۴- خرید و فروش، ساخت و تهیه ماشین‌آلات و ادوات زراعی و دامی برای اعضا.

۵- بازاریابی، حق العمل کاری، تهیه میدان یا بازار برای عرضه محصولات تولیدی اعضا.

۶- احیاء و همچنین بهره‌برداری از اراضی کشاورزی جهت کشت علوفه در حوزه عملیات اتحادیه مرکزی به صورت ملکی یا استیجاری یا واگذاری از منابع ملی.

۷- تبلیغات و تأسیس نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های انتخاب بهترین دام و اقدامات مشابه به منظور معرفی و بازاریابی محصولات تولیدی خود و اعضا یا شرکت در این قبیل نمایشگاه‌های داخلی و خارجی و سرمایه‌گذاری در اتحادیه‌های جهانی با اخذ مجوز از سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و برابر قوانین لازم‌الاجرای کشور.

۸- انجام خدمات فنی و مشورتی به منظور تهیه و اجرای طرح‌های تولیدی مورد نیاز اعضا.

- ۹- فراهم کردن تسهیلات و یا عقد قرارداد و یا قبول نمایندگی یا همکاری با مؤسسات بیمه به منظور انجام خدمات بیمه به نفع اعضاء .
- ۱۰- پرداخت وام یا اعتبار به اعضاء.
- ۱۱- تضمین اتحادیه‌های عضو.
- ۱۲- افتتاح حساب جاری نزد بانک‌ها.
- ۱۳- کمک به پیشرفت امور اتحادیه‌های عضو از طریق:
- الف- فراهم کردن وسایل توسعه، تعلیمات و ترویج تعاونی، تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی حرفه‌ای و جمع‌آوری اطلاعات و آمار مورد لزوم در این زمینه و انجام تبلیغات و انتشارات آموزش لازم.
- ب- راهنمایی و کمک به اعضاء در امور اداری و سازمانی و تأسیس و تقویت دفاتر فنی دامپرووری و انجام اقدامات مختلف از قبیل چاپ و تهیه دفاتر و اوراق و فرم‌های چاپی مشترک.
- ج- انجام اقدامات لازم در تحصیل اعتبارات و تأمین نقدینگی مورد نیاز اعضاء .
- ۱۴- ایجاد هماهنگی و نظارت بر فعالیت اعضاء به منظور اطمینان از اجرای مقررات قانونی شرکت‌های تعاونی و مواد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی و هیأت‌مدیره آنها و نظارت بر فعالیت‌های آموزشی انجام شده.
- ۱۵- داوری و رفع اختلاف بین اعضاء .
- ۱۶- حسابرسی اتحادیه‌های عضو و شرکت‌های تعاونی کشاورزی دامداران در صورت اجازه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۱۷- شرکت در شوراها و کمیسیون‌های مقرر در قانون بخش تعاونی اقتصاد.
- ۱۸- دفاع از منافع اتحادیه‌های عضو در روابط آنها با سازمان‌ها و مؤسسات دولتی و عمومی و سایر رشته‌های تعاونی.
- تبصره ۵- اختیارات موضوع بندهای ۱۴ لغایت ۱۸ با کسب نمایندگی از سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران قابل اجرا می‌باشد.
- ۱۹- ایجاد و بسط همکاری با سایر انواع تعاونی‌های کشور.
- ۲۰- ایجاد روابط با مؤسسات جهانی تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی سایر کشورها با اخذ مجوز از سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.

- ۲۱- تهیه منابع مالی تکمیلی از طریق تحصیل اعتبار، استقراض، قرض الحسنه و سایر عقود اسلامی از سیستم بانکی و مؤسسات رسمی کشور.
- ۲۲- با بررسی و در نظر گرفتن بازار، توصیه برای نوع و میزان و چگونگی تولید کشت و علوفه و همچنین تولیدات دامی و سایر فرآورده‌ها به اتحادیه‌های عضو و شرکت‌های تعاونی کشاورزی دامداران به منظور تنظیم بازار تولیدات دامی با توجه به سیاست‌های ابلاغی.
- ۲۳- ایجاد زمینه‌های آموزشی لازم برای اعضای دامداران کشور در جهت ارتقاء سطح کمی و کیفی اطلاعات فنی مربوط به دامپروری از طریق:
- الف- ایجاد مراکز آموزشی برای اجرای برنامه‌های کوتاه مدت آموزش عملی دامپروری در نقاط مستعد.
- ب- عقد قرارداد با مراکز آموزش عالی داخل کشور جهت آموزش‌های بلند مدت کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، برای کارکنان اتحادیه‌ها و فرزندان دامداران عضو و بورسیه کردن آنها.
- ج- عقد قرارداد با مراکز آموزشی خارج از کشور برای دوره‌های آموزش عملی کوتاه مدت.
- د- بازدید اعضای از مراکز علمی و واحدهای دامداری دیگر کشورها.
- ه- شرکت اعضای در جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های داخلی و سایر کشورها.
- و- تهیه و توزیع نشریات و مقالات فنی در ارتباط با مسائل مختلف دامداران بین دامداران سراسر کشور.
- ۲۴- مشارکت در امر خرید تضمینی محصولات تولیدی اعضای.
- ۲۵- انجام مذاکرات و اقدامات لازم با مؤسسات بیمه کشور به منظور بیمه دام و فرآورده‌های دامی.
- ۲۶- مذاکرات و پیگیری‌های لازم با دستگاه‌های مسئول کشور جهت جبران خسارات وارده به اعضای در اثر بروز حوادث طبیعی.
- ۲۷- تشکیل سمپوزیوم‌ها و گردهمایی‌ها و سمینارهای بخش به منظور تبیین مسائل فنی بخش و راهیابی به حل مشکلات اعضای.
- ۲۸- ایجاد مراکز اطلاع‌رسانی دامپروری.
- ۲۹- مشارکت در تأسیس و اداره مراکز تحقیقات دامپروری.

- ۳۰- ایجاد مراکز اصلاح نژادی در جهت تأمین بهترین نژادهای اصلاح شده و یا اسپرم و جنین مورد نیاز دامداران به منظور افزایش تولید در واحد دامی.
- ۳۱- اتحادیه مرکزی دامداران ایران می‌تواند از سهام سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و شرکت‌ها و کارخانجات تولیدی مربوط به بخش کشاورزی دولتی و خصوصی خریداری و با تصویب مجمع عمومی عادی در انواع شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی عضو شود و یا در سایر انواع شرکت‌های تولیدی برای مشارکت سرمایه‌گذارای نماید. بدیهی است این گونه سرمایه‌گذاری و مشارکت باید با موافقت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران در جهت اهداف اتحادیه مرکزی دامداران ایران باشد.
- ۳۲- اتحادیه مرکزی دامداران ایران می‌تواند با تصویب هیأت مدیره هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول کند و یا هدایایی اهداء نماید.
- تبصره ۱- اتحادیه مرکزی دامداران ایران می‌تواند عملیات و اقداماتی را که از طرف وزارتخانه‌های ذیربط و یا سایر مؤسسات و سازمان‌های وابسته به آن ارجاع می‌شود طبق توافق طرفین انجام دهد.
- تبصره ۲- اتحادیه مرکزی دامداران ایران می‌تواند برای انجام عملیات خود در حدود مقررات مربوط مبادرت به صادرات و واردات نماید.
- تبصره ۳- نحوه انجام عملیات مندرج در تبصره‌های فوق‌الذکر در آئین‌نامه‌ای که به همین منظور تدوین خواهد شد مشخص می‌شود.
- تبصره ۴- اتحادیه مرکزی دامداران ایران می‌تواند به منظور پیشرفت فعالیت‌های بازرگانی و اقتصادی خود مراجعات، نمایندگی اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول کند و به آنها نمایندگی بدهد. همچنین اتحادیه مرکزی دامداران ایران با تصویب مجمع عمومی عادی می‌تواند عملیات فوق را با مشارکت سایر اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی با مجوز سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و با رعایت مقررات قانونی ذیربط انجام دهد.

فصل سوم: شرایط عضویت

- ماده ۶- عضویت در اتحادیه مرکزی دامداران ایران با تصویب هیأت مدیره برای کلیه اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی دامداران ایران که واجد شرایط زیر باشند آزاد است:
- الف- در حوزه عملیات اتحادیه مرکزی دامداران ایران واقع باشند.

ب- تسلیم درخواست کتبی با امضای هیأت مدیره اتحادیه که خودبه خود حاکی از قبول اساسنامه و مقررات اتحادیه مرکزی دامداران ایران و رعایت اصول نظام دامپروری کشور است بانضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد عضو، میزان سرمایه و مدارک ثبتی و رسمی و سایر اطلاعات مورد نیاز اتحادیه.

ج- پرداخت حداقل بهای یک سهم.

تبصره ۱- اتحادیه عضو مکلف است سهام خود را به تعداد متناسب با تعداد اعضای تعاونی های عضو خود و سرمایه و حجم معاملات آن با اتحادیه مرکزی که از طرف هیأت مدیره اتحادیه مرکزی دامداران ایران تعیین می گردد افزایش دهد.

تبصره ۲- عضو اتحادیه مرکزی دامداران ایران می تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ۱۰ قسط تجاوز نکند بپردازد.

تبصره ۳- در هر صورت یک عضو نمی تواند پیش از یک هفتم کل سرمایه اتحادیه مرکزی دامداران ایران، سهم خریداری نماید.

ماده ۷- اتحادیه های عضو متعهدند بدون اجازه اتحادیه در حوزه عملیات سایر اعضای اتحادیه مرکزی دامداران ایران فعالیت های مشابهی ننمایند مگر با موافقت آن عضو و موافقت اتحادیه مرکزی دامداران ایران و در صورت اختلاف، نظر اتحادیه مرکزی دامداران ایران قاطع خواهد بود.

ماده ۸- قبول یا رد تقاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه مرکزی است ولی رد عضویت به هر دلیل تحقق پیدا نمی کند مگر با حضور کلیه اعضای اصلی هیأت مدیره و موافقت اکثریت آنها.

ماده ۹- خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.

ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه مرکزی دامداران ایران در صورت تحقق یک یا چند مورد زیر به تشخیص خود می تواند عضو اتحادیه مرکزی دامداران ایران را پس از رسیدگی اخراج کند و مراتب را بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده برساند:

الف- عدم انجام مصوبات و تصمیمات اتحادیه مرکزی دامداران ایران در حدود این اساسنامه از طرف اتحادیه عضو.

ب- عدم اجرای تعهدات اتحادیه عضو در مقابل اتحادیه مرکزی دامداران ایران بدون عذر موجه.

ج- انجام کارهایی که لطمه به اعتبار اتحادیه مرکزی دامداران ایران وارد آورد از طرف اتحادیه عضو و نتواند ظرف مدت یکسال آن را جبران کند.

د- تشبث به وسایل متقلبانه در معاملات با اتحادیه مرکزی دامداران ایران از طرف اتحادیه عضو.

ه - اقدام بعملیاتی برخلاف اساسنامه اتحادیه مرکزی دامداران ایران از طرف اتحادیه عضو پس از دوبار اخطار کتبی به فاصله ۱۵ روز و گذشتن ۱۵ روز از تاریخ دومین اخطار. و- نداشتن فعالیت و عدم انجام معامله در حدود متعارف با اتحادیه مرکزی دامداران ایران حداقل برای مدت یکسال.

ماده ۱۱- عضو اخراج شده حق دارد هر موقع اعتراض خود را به یکی از بازرسان اتحادیه مرکزی دامداران ایران تسلیم کند و هر یک از بازرسان یا بازرسان موظفند در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود موضوع را مطرح کند و نماینده معترض می‌تواند بدون حق رأی در مجمع مذکور شرکت نماید و رأی مجمع مذکور در این‌باره قطعی است.

تبصره- اتحادیه‌ای که تقاضای عضویت آن از طرف هیأت مدیره رد شده می‌تواند بدون حق رأی و با حضور در مجمع عمومی از مقررات این ماده استفاده کند.

ماده ۱۲- هرگاه رابطه عضوی بعلت استعفاء یا اخراج با اتحادیه مرکزی دامداران ایران قطع شود بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت به ترتیب زیر پرداخت خواهد شد :

چنانچه اتحادیه مرکزی دامداران ایران زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام باز پرداخت می‌شود و در صورتی که در حسابهای اتحادیه مرکزی دامداران ایران مبالغی بعنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهام مربوط تعلق می‌گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه‌التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- هیأت مدیره موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالانه اتحادیه مرکزی دامداران ایران که برای رسیدگی به ترازنامه

سال مالی قبل تشکیل می شود گزارش نماید.

تبصره ۲- در صورتی که ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان آن سال به تصویب مجمع عمومی نرسد هیأت مدیره از روی ترازنامه و حساب سود و زیاد اتحادیه مرکزی دامداران ایران که به مسئولیت خود تنظیم می نماید نسبت به بازپرداخت بهای سهام مزبور اقدام خواهد کرد.

تبصره ۳- بهای سهام اعضای که به اتحادیه مرکزی دامداران ایران بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه مرکزی دامداران ایران از اعضاء جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۴- اتحادیه مرکزی دامداران ایران مخیر است طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول از هر یک از مطالبات آن عضو از اتحادیه مرکزی دامداران ایران از محل مازاد برگشتی، سود سهام و سایر مطالبات عضو از اتحادیه مرکزی دامداران ایران برداشت کند و هرگاه مبلغ مزبور تکافوی مطالبات اتحادیه مرکزی دامداران ایران را نکند اتحادیه مزبور برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

تبصره- بهای سهام اتحادیه های عضو در قبال کلیه دیون و تعهدات آنان به اتحادیه مرکزی دامداران ایران در وثیقه اتحادیه مرکزی بوده و اتحادیه در مورد وصول مطالبات خود از اعضاء حق اولویت نسبت به بهای سهام مورد وثیقه را دارد.

فصل چهارم : سرمایه

ماده ۱۵- سرمایه اولیه اتحادیه مرکزی دامداران ایران ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره- مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه مرکزی دامداران ایران بنام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی، مبنی بر تعداد مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه مرکزی دامداران ایران صادر و در دست صاحب سهم باشد.

ماده ۱۶- سهام اتحادیه مرکزی دامداران ایران با نام و غیرقابل تقسیم بوده و انتقال آن به سایر اعضای اتحادیه فقط با موافقت هیأت مدیره اتحادیه مرکزی دامداران ایران مجاز خواهد بود و در این صورت نقل و انتقال در دفتر اتحادیه مرکزی دامداران ایران ثبت می گردد.

تبصره- رد واگذاری سهام اتحادیه عضو توسط هیأت مدیره اتحادیه مرکزی دامداران

ایران بایستی موجه بوده و اعضای ذینفع می‌توانند در صورتی که شکایتی داشته باشند اعتراضات خود را با رعایت ماده ۳۱ اساسنامه در اولین مجمع عمومی عادی مطرح نمایند و تصمیم مجمع در این مورد قطعی است.

ماده ۱۷- انتقال سهام اتحادیه مرکزی دامداران ایران به غیر عضو ممنوع است.

ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه مرکزی دامداران ایران متغیر و نامحدود است و می‌توان با فروش سهام و یا افزایش بهای سهام به اعضاء و یا قبول اعضای جدید سرمایه را افزایش داده و یا با بازپرداخت و کاهش بهای سهام اعضاء سرمایه اتحادیه مرکزی دامداران ایران را کاهش داد.

تبصره- هرگونه تصمیم درباره افزایش یا کاهش سرمایه با تصویب اعضای مجمع عمومی فوق‌العاده خواهد بود.

ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه مرکزی دامداران ایران در هر موقع از سال با تصویب هیأت‌مدیره اتحادیه مرکزی دامداران ایران و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران در اداره ثبت شرکت‌ها بلامانع است.

ماده ۲۰- عضوی که استعفاء داده و مبلغ سهام نیز بازپرداخت شده است در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت آن علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه مرکزی دامداران ایران داشته است مگر این که میزان فعالیت‌های آن تقلیل یافته و یا هیأت‌مدیره اتحادیه مرکزی دامداران ایران بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه دیگر تعداد سهام کمتری را تعیین نماید.

ماده ۲۱- در صورت تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان دوره مالی از طرف مجمع عمومی عادی در صورتی که درآمد ویژه اتحادیه مرکزی دامداران ایران کافی برای پرداخت سود سهام به میزان حداکثر سود سپرده ثابت یک‌ساله باشد اتحادیه مرکزی دامداران ایران نسبت به پرداخت سود سهام به میزان مذکور اقدام خواهد کرد و در صورتی که در هنگام تهیه ترازنامه و حساب سود و زیان دوره مالی درآمد ویژه اتحادیه مرکزی دامداران ایران، پرداخت سود سهام به میزان سود سپرده ثابت یک‌ساله را تکافو نکند هیأت‌مدیره باید نرخ سود سهام را به میزانی که درآمد اتحادیه مرکزی دامداران ایران تکافوی پرداخت آن را می‌کند به مجمع عمومی پیشنهاد کند و در این صورت سود سهام به میزانی که مجمع عمومی تعیین می‌نماید قابل پرداخت خواهد بود و در هر صورت سود سهام بیش از حداکثر سود سپرده ثابت یک ساله قابل پرداخت نمی‌باشد.

تبصره ۱- سود متعلقه به سهام اعضا نسبت به مدت باقیمانده تا پایان سال مالی مربوطه محاسبه و پرداخت خواهد گردید.

تبصره ۲- سود سهام را فقط از محل سود ویژه حاصل از دوره مالی مربوطه می توان پرداخت نمود.

ماده ۲۲- در آئین نامه های اتحادیه مرکزی دامداران ایران می توان انواع خدمات و معاملات با هر یک از اعضا را متناسب با سهام خریداری همان عضو معین نمود.

ماده ۲۳- مسئولیت اعضا محدود به میزان سهام خریداری آنها است.

فصل پنجم: ارکان اتحادیه

ماده ۲۴- ارکان اتحادیه مرکزی دامداران ایران عبارت است از مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۵- مجمع عمومی علاوه بر مجمع عمومی مؤسس، دو قسم است عادی و فوق العاده.

الف- وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه مرکزی دامداران ایران پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.

۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها وفق ضوابط.

۳- اخذ تصمیم درباره گزارش ها و پیشنهادهای حسابرسان براساس نتایج حسابرسی از اتحادیه مرکزی دامداران ایران.

۴- تعیین خط مشی و برنامه های اتحادیه مرکزی دامداران ایران و تصویب بودجه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابواب جمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه مرکزی دامداران ایران (بنا به پیشنهاد هیأت مدیره) و با رعایت قوانین و مقررات جاری.

۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مزاد برگشتی و تقسیم آن.

۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادهای هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و سرمایه گذاری اتحادیه مرکزی دامداران ایران در اتحادیه ها و یا شرکت های تعاونی و مؤسسات تولیدی دیگر.

۷- تصویب آئین نامه های داخلی اتحادیه مرکزی دامداران ایران.

۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده یا با انتقال سهام آن موافقت نشده و یا اتحادیه‌ای که درخواست عضویت آن از طرف هیأت‌مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از ۵ نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت‌نفری در این مورد قطعی است.

۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل.

۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت اتحادیه مرکزی در شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی دیگر و تعیین میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی و انتخاب مرجع حسابرسی اتحادیه مرکزی و صدور مجوز برای عقد قرارداد و تعیین شرایط لازم.

ب- وظایف مجمع عمومی فوق‌العاده به شرح زیر است:

۱- تغییر مواد اساسنامه.

۲- انحلال اتحادیه مرکزی دامداران ایران.

۳- ادغام اتحادیه.

۵۵۵-۲۶ دعوت مجامع عمومی با قید دستور جلسه و محل و ساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل به وسیله انتشار آگهی در جراید یا ارسال دعوت‌نامه برای اعضای و یا به وسایل مختلف ممکنه دیگر که اعضاء اطلاع حاصل نمایند بعمل آید.

تبصره ۱- چنانچه دعوت مجامع عمومی به‌منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوت بایستی تصریح شود که اعضاء از ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه مرکزی دامداران ایران حاضر و اطلاعات لازم را در خصوص گزارش هیأت‌مدیره و بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند.

تبصره ۲- دستور جلسه مجمع عمومی از طرف هیأت‌مدیره تعیین می‌گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد. دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

۵۵۵-۲۷ مجامع عمومی عادی از طرف اکثریت اعضای هیأت‌مدیره و یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر به وسیله هیأت‌مدیره دعوت به تشکیل می‌شود:

۱- درخواست بازرسی یا بازرسان اتحادیه مرکزی دامداران ایران

۲- درخواست حداقل یک پنجم اعضای اتحادیه مرکزی دامداران ایران برای مجامع عمومی عادی و یک سوم اعضاء برای مجمع عمومی فوق‌العاده.

۳- سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.

تبصره ۵- در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجمع عمومی، ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور فوق سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران رأساً مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر دعوت خواهد کرد.

ماده ۲۸- جلسات مجمع عمومی را رئیس هیأت مدیره و در غیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می کند در جلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد نمایندگان حاضر در جلسه اقدام به انتخاب رئیس و نایب رئیس و یک نفر منشی و سه نفر ناظر از بین نمایندگان اتحادیه های عضو حاضر در جلسه خواهد شد.

تبصره ۵- در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می شود و یا مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن ترین نماینده حاضر، جلسه مجمع عمومی را افتتاح می کند. ماده ۲۹- نماینده اتحادیه های عضو می توانند در مجمع عمومی حضور یابند و در جلسات مجمع اعم از عادی یا فوق العاده شرکت نمایند و نماینده هر اتحادیه عضو فقط دارای حق رای خواهد بود.

تبصره ۱- هیأت مدیره و مدیرعامل و بازرسان اتحادیه مرکزی دامداران ایران می توانند بدون حق رای در جلسات مجمع عمومی شرکت نمایند.

تبصره ۲- نماینده یا نمایندگان هر یک از اتحادیه های عضو در مجمع توسط هیأت مدیره اتحادیه عضو معرفی می شود.

ماده ۳۰- نماینده یا نمایندگان یک اتحادیه نمی توانند وکالت اعضای دیگر را داشته باشند.

ماده ۳۱- موضوعی که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع مطرح نمود لکن هر یک از اعضاء می توانند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کنند، مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز با دعوت از اعضاء تشکیل می شود موقوف خواهد شد در صورتی که جلسه مجمع عمومی بعنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان

کسانی خواهند بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده‌اند مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در جلسه مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت به جای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۲- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس و منشی و نظار می‌رسد و یک نسخه رونوشت آن به وسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۱- در مواردی که بعلت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی، ناظری انتخاب نشود، صورتجلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه می‌رسد.

تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات بعنوان اسناد اتحادیه مرکزی دامداران ایران باید همواره در محل اتحادیه مرکزی دامداران ایران محفوظ بماند.

ماده ۳۳- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می‌شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۴- مجمع عمومی عادی با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اعضای اتحادیه مرکزی دامداران ایران باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت بدست نیامدن حد نصاب مذکور دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف ۱۵ روز بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود.

جلسه دوم با هر تعداد نماینده یا نمایندگان اتحادیه‌های عضو که نباید کمتر از ۷ نماینده باشد رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل مجمع نوبت دوم هر ذیحقی می‌تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مراجعه نماید.

ماده ۳۵- تصمیمات مجمع عمومی عادی (با رعایت ماده ۲۹ اساسنامه) با اکثریت آرای بیش از نصف نمایندگانی که موجب رسمیت جلسه شده است معتبر خواهد بود مگر در مورد انتخاب هیأت‌رئسه مجمع و هیأت مدیره که تصمیمات مجمع با اکثریت مطلق اتخاذ می‌شود. در صورتی که در دور اول رأی‌گیری تمام و یا بعضی از داوطلبان حایز اکثریت مطلق نگردند. بلافاصله از بین دارندگان بیشترین آراء به تعداد دو برابر برای تکمیل هیأت‌مدیره و علی‌البدل با اکثریت نسبی رأی‌گیری بعمل می‌آید.

ماده ۳۶- مجمع عمومی فوق العاده با حضور نماینده یا نمایندگان که حداقل نماینده سه چهارم اتحادیه های عضو باشند رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول این حد نصاب حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه بعمل خواهد آمد و تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می شود این جلسه با حضور نماینده یا نمایندگان که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اتحادیه های عضو باشند رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می شود و جلسه سوم با حضور هر تعداد نماینده یا نمایندگان اتحادیه های عضو که از ۷ نفر کمتر نباشند رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۷- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده (با رعایت ماده ۲۹ اساسنامه) حداقل با اکثریت سه چهارم آرای نمایندگان که موجب رسمیت جلسه شده اند معتبر است. تبصره- کلیه مصوبات جلسات مجمع عمومی عادی و فوق العاده بایستی به دستگاه ناظر جهت اعمال نظارت ارسال گردد.

ماده ۳۸- ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضای حاضر در جلسات مجمع عمومی، ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آن را امضاء می کنند.

ماده ۳۹- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه بعنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت بطول انجامد.

ماده ۴۰- مجمع عمومی عادی اتحادیه مرکزی دامداران ایران حداقل هر سال یک مرتبه تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه بعد از پایان سال مالی اتحادیه مرکزی دامداران ایران صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می توان مجمع عمومی عادی را به صورت فوق العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۱- از طرف مجمع عمومی از بین نمایندگان اتحادیه های عضو اتحادیه مرکزی دامداران ایران تعداد ۵ نفر برای عضویت هیأت مدیره انتخاب می شوند که اداره امور اتحادیه مرکزی دامداران ایران به عهده آن نمایندگان است. تجدید انتخاب اعضای هیأت هیأت مدیره بلامانع است.

تبصره ۵- اتحادیه‌ای که به عضویت هیأت مدیره اتحادیه مرکزی دامداران ایران انتخاب شده است باید یک نفر شخص حقیقی به نمایندگی از خود برای شرکت در جلسات هیأت مدیره معرفی نماید. اتحادیه عضو هیأت مدیره اتحادیه مرکزی می‌تواند هر موقع که بخواهد نماینده خود را تغییر دهد و مراتب را کتباً به اتحادیه مرکزی دامداران ایران اعلام نماید (وفق ماده ۱۱۰ قانون تجارت).

ماده ۴۲- در مجمع عمومی عادی اتحادیه دو نفر بعنوان عضو علی‌البدل هیأت مدیره انتخاب می‌شوند تا در صورت استعفاء، ترک عضویت و یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه هر یک از اعضای اصلی شود یکی از اعضای علی‌البدل به دعوت هیأت مدیره برای بقیه مدت برای جانشینی عضو مذکور در هیأت مدیره دعوت بشود که بعنوان عضو اصلی هیأت مدیره انجام وظیفه نماید.

ماده ۴۳- مدت خدمت اعضای هیأت مدیره از تاریخ انتخاب ۳ سال است و پس از انقضای مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه مرکزی دامداران ایران را کماکان برعهده خواهند داشت.

ماده ۴۴- در صورت استعفاء جمعی هیأت مدیره و یا در صورت استعفاء، ترک عضویت و یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه هر یک از اعضای هیأت مدیره بشود چنانچه اعضای علی‌البدل واجد شرایط کافی نباشند جلسه مجمع عمومی برای انتخاب هیأت مدیره جدید یا تکمیل هیأت مدیره به تقاضای هیأت مدیره یا بازرس اتحادیه مرکزی دامداران ایران و یا سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران دعوت می‌شود.

تبصره- در فاصله مدت لازم برای انتخاب یا تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری اتحادیه مرکزی دامداران ایران با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران برای جانشینی اشخاصی که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کنند از میان اتحادیه‌های عضو تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهند شد.

مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می‌شوند عیناً همان مسئولیت‌های است که برای هیأت مدیره پیش‌بینی شده است.

ماده ۴۵- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس و یک نایب‌رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره ۵- در غیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او بعهده نایب‌رئیس خواهد بود.

ماده ۴۶- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله به آنان مستلزم هزینه‌ای باشد آن هزینه در حدود بودجه جاری با تصویب هیأت مدیره برعهده اتحادیه مرکزی دامداران ایران خواهد بود و همچنین هر عضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مأمور خدمات دیگری در اتحادیه مرکزی دامداران ایران گردد می توان با تصویب مجمع حق الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت نمود.

ماده ۴۷- هیأت مدیره برای اتحادیه مرکزی دامداران ایران، فرد واجد شرایطی را از بین اعضای شرکت‌های عضو اتحادیه‌های عضو و یا از خارج که واجد شرایط عملی (مدارج دانشگاهی، حداقل کارشناسی ذریبط) بعنوان مدیرعامل بطور موظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و یا بازرسان نمی توانند سمت مدیرعامل اتحادیه مرکزی دامداران ایران را نیز داشته باشند. نحوه انتخاب و وظایف مدیرعامل برطبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره ۱- مدیرعامل در حدود وظایف اتحادیه مرکزی دامداران ایران و برطبق آئین‌نامه معاملاتی که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله‌ای را که برای اتحادیه مرکزی دامداران ایران صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر در مورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانک‌ها و مؤسسات و انجام معاملات غیر منقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۵ اساسنامه در هر مورد قبلاً تحصیل گردد.

تبصره ۲- معاملات اتحادیه مرکزی دامداران ایران با هر یک از اعضای هیأت مدیره یا بازرسان تابع مقررات و ضوابطی خواهد بود که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه مرکزی دامداران ایران رسیده باشد.

ماده ۴۸- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مزبور با دعوت رئیس هیأت مدیره یا مدیر عامل تشکیل و باحضور اکثریت اعضای هیأت مدیره رسمیت می یابد برای اتخاذ تصمیم رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه ضروری است و هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی خواهد بود. تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می گردد و به امضای حاضران در جلسه می رسد، عضو هیأت مدیره که در هر مورد نظر

مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مزبور ثبت گردد.

تبصره ۱- در صورتی که آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس هیأت مدیره در آن طرف باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- غیبت بدون عذر موجه هیأت مدیره در ۳ جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد بعنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می‌شود.

تبصره ۳- رأی وکالتی در جلسات هیأت مدیره ممنوع است.

ماده ۴۹- مدیرعامل می‌تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است که در این صورت شرکت وی در جلسات با اجازه هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۵۰- استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه مرکزی دامداران ایران براساس مقرراتی که توسط مجمع عمومی تصویب می‌شود و اخذ تضمین از مدیرعامل و سایر کارکنان اتحادیه مرکزی دامداران ایران بر اساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضاء به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حسابهای اتحادیه مرکزی دامداران ایران و تسلیم به موقع گزارش و ترازنامه سالانه اتحادیه مرکزی دامداران ایران به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجمع عمومی شرکت‌ها و اتحادیه‌هایی که اتحادیه مرکزی دامداران ایران در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطور کلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه مرکزی دامداران ایران در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه مرکزی دامداران ایران است حق اتخاذ تصمیم دارد که آنچه از اختیارات مجمع عمومی است بر طبق تصمیمات مجمع مذکور و نسبت به بقیه موارد راساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره ۵- هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرسان و همچنین عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در این گونه موارد یا مجمع عمومی عادی اتحادیه مرکزی دامداران ایران است.

ماده ۵۱- هیأت مدیره نماینده قانونی اتحادیه مرکزی دامداران ایران است و می‌تواند

مستقیماً و در موارد خاصی با تعیین نماینده و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاه‌ها و مراجع قانونی و سایر سازمان‌ها اعمال کند. مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه مرکزی دامداران ایران مسئولیت وکیل در مقابل موکل است. ماده ۵۲- کلیه چک‌ها، قراردادها و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهدی برای اتحادیه مرکزی دامداران ایران می‌نماید و یا تمام یا قسمتی از حق اتحادیه مزبور را منتفی می‌سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری اتحادیه مرکزی دامداران ایران ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهر اتحادیه معتبر خواهد بود. در غیاب رئیس هیأت مدیره نایب‌رئیس حق امضاء دارد ولی اوراق عادی با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که با امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت

تبصره - مدیر عامل می‌تواند برای انجام قسمتی از وظایف و اختیارات خود شخص واجد شرایط و صلاحیت را با تصویب هیأت مدیره به سمت معاون مدیرعامل در امور مختلف تعیین و منصوب نماید. در هر صورت انتخاب معاون موجب سلب مسئولیت مدیرعامل نخواهد شد.

ماده ۵۳- آئین‌نامه‌های داخلی اتحادیه مرکزی دامداران ایران به وسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی پیشنهاد می‌شود مادامی که به تصویب نرسیده برطبق آئین‌نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد و هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود آئین‌نامه مربوط را به مجمع پیشنهاد نماید.

ماده ۵۵- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و بازرسان و مدیرعامل اتحادیه مرکزی دامداران ایران نمی‌تواند سمت بازرس یا مدیرعامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونی دیگری را با موضوع عملیات مشابه (موضوع عملیات مندرج در ماده ۵ این اساسنامه) داشته باشد و یا بطور مستقیم یا غیرمستقیم به هر عملی که رقابت با فعالیت‌های موضوع عمل اتحادیه مرکزی دامداران ایران محسوب شود اقدام نماید. محجورین یا ورشکستگان به تقصیر و کسانی که به علت ارتکاب جنایت یا یکی از جنجه‌های مؤثر سابقه محکومیت دارند نمی‌توانند سمت عضویت در هیأت مدیره و بازرس و یا مدیریت عامل اتحادیه مرکزی دامداران ایران را داشته باشند.

ماده ۵۶- نخستین هیأت مدیره اتحادیه مرکزی دامداران ایران موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس برای ثبت اتحادیه مرکزی دامداران ایران در مراجع

ذیصلاح اقدام نماید.

بازرسان

ماده ۵۷- از طرف مجمع عمومی از بین اتحادیه‌های عضو اتحادیه مرکزی دامداران ایران تعداد دو اتحادیه بعنوان بازرس اتحادیه مرکزی برای یکسال مالی انتخاب می‌شوند. تجدید انتخاب بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱- اتحادیه‌ای که بعنوان بازرس اتحادیه مرکزی دامداران ایران تعیین می‌شود باید یک نفر شخص حقیقی واجد شرایط را بعنوان نماینده خود جهت انجام امور بازرسی معرفی نماید.

تبصره ۲- مادام که جانشین بازرسان از طرف مجمع عمومی تعیین نشده و آنها قبولی خود را اعلام نکرده باشند بازرسان سابق مسئولیت داشته و باید وظایف خود را انجام دهند.

تبصره ۳- اقربای نسبی و سببی نمایندگان هیأت مدیره و مدیرعامل اتحادیه مرکزی دامداران ایران تا درجه سوم و همسران اشخاص مذکور و افراد مندرج در ماده ۵۵ حق انتخاب شدن به سمت بازرس اتحادیه مرکزی دامداران ایران را ندارند.

در صورتی که موانع فوق بعداً حادث گردد بازرس بایستی عملیات خود را متوقف و مراتب را حداکثر ظرف ۱۵ روز به هیأت مدیره و اتحادیه مربوط گزارش نماید که نسبت به تعویض نماینده یا دعوت مجمع عمومی و انتخاب بازرس جدید اقدام بعمل آید.

تبصره ۴- در صورت استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه هر یک از بازرسان شود مجمع عمومی برای انتخاب بازرس جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد و مادام که بازرس جدید انتخاب نشده بازرس باقی مانده وظایف مقرر را انجام خواهد داد.

ماده ۵۸- وظایف هر یک از بازرسان به شرح زیر است:

۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور اتحادیه مرکزی دامداران ایران با مقررات اساسنامه و آئین‌نامه‌های مصوب و تصمیمات مجمع عمومی، برای این منظور هر یک از بازرسان می‌تواند هر موقع که مقتضی بداند بنحوی که بعملیات جاری اتحادیه مرکزی دامداران ایران لطمه وارد نشود کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ‌های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی کند.

۲- در صورت مشاهده خلاف و بی‌ترتیبی در امور اتحادیه مرکزی دامداران ایران باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را بخواهد.

۳- رسیدگی به حسابهای اتحادیه مرکزی دامداران ایران حداقل سالی دو بار و مخصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.

۴- دعوت مجمع عمومی در موارد پیشبینی شده در اساسنامه.

۵- نظارت بر اجرای پیشنهادها و تذکرها و سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و حسابرسی که از اتحادیه مرکزی دامداران ایران حسابرسی کرده‌اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.

۶- طرح شکایت عضو اخراج شده و یا کسی که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده در نخستین مجمع عمومی عادی.

۷- بازرسی یا بازرسان در صورتی که مفید تشخیص دهند می‌توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مدیره تقاضا نمایند.

ماده ۵۹- بازرسان حق دخالت مستقیم در اداره امور اتحادیه مرکزی دامداران ایران را ندارند و اقدامات آنها نباید موجب وقفه در عملیات جاری شود و می‌توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه مرکزی دامداران ایران اظهار دارند، این نظرات در صورتجلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج می‌شود.

ماده ۶۰- در صورتی که هر یک از بازرسان ضمن انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و مقررات و آئین‌نامه‌های مصوب می‌باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.

ماده ۶۱- خدمات بازرسان در اتحادیه مرکزی دامداران ایران افتخاری و بلاعوض است و در صورتی که انجام وظایف محوله مستلزم هزینه‌ای باشد پرداخت آن بعهده اتحادیه مرکزی دامداران ایران خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

ماده ۶۲- ابتدای سال مالی اتحادیه مرکزی دامداران ایران اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفند ماه همان سال است به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفند ماه همان سال است

ماده ۶۳- هیأت‌مدیره موظف است نسخه‌ای از صورت‌حسابها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه اتحادیه مرکزی دامداران ایران را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم نماید علاوه بر این ظرف یک هفته نسخه‌ای از آن را به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ارسال دارد.

تبصره - هر یکی از اتحادیه‌های عضو می‌تواند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر اتحادیه مرکزی دامداران ایران مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات مالی آن را مطالبه و دریافت نماید.

ماده ۶۴- در ترازنامه‌ای که تنظیم می‌شود تمام موجودی‌هایی که برای فروش تهیه شده به بهای تمام شده یا بهای روز هر کدام کمتر باشد ارزیابی خواهد شد و دارایی‌های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می‌شود و از نظر استهلاک سالانه بر طبق قوانین و مقررات مربوط عمل خواهد شد.

بستانکاری‌هایی که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه مرکزی دامداران ایران و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران غیرقابل وصول تشخیص داده شود نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۵- درآمد ویژه اتحادیه عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه‌ها و استهلاکات در یک دوره مالی.

ماده ۶۶- در آمد ویژه اتحادیه مرکزی دامداران ایران پس از تصویب مجمع عمومی عادی به ترتیب زیر تقسیم خواهد شد :

۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود.

۲- ۳ درصد به منظور توسعه آموزش تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذاشته می‌شود.

۳- ذخایر اختیاری که ممکن است مجمع عمومی عادی برای مطالبات مشکوک‌الوصول یا سود سهام و یا هر موضوع دیگری اختصاص دهد.

۴- مبلغی از سود ویژه برای پاداش کارکنان و هیأت‌مدیره اتحادیه مرکزی دامداران ایران با پیشنهاد هیأت‌مدیره و تصویب مجمع عمومی اختصاص داده خواهد شد.

۵- پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت ماده ۲۱ این اساسنامه سود سهام پرداخت خواهد شد.

۶- در صورتی که وجهی باقی مانده باشد به نام مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیر عضو اتحادیه مرکزی دامداران ایران احتساب و مازاد برگشتی متعلق به اعضاء به نسبت معاملات هر یک به آنان پرداخت و سهم مازاد متعلقه به غیر عضو به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می گردد.

تبصره ۱- اتحادیه مرکزی دامداران ایران می تواند حساب هر رشته معاملات را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هر رشته را با رعایت قانون، طبق آئین نامه ای که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه مرکزی دامداران ایران برسد تقسیم نماید.

تبصره ۲- اتحادیه مرکزی دامداران ایران مبالغی را که بابت سود سهام و مازاد برگشتی به اعضاء تعلق می گیرد در مقابل بدهی سر رسیده آنها تهاتر می کند.

ماده ۶۷- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه کننده برای اموری که مربوط به هزینه های جاری اتحادیه مرکزی دامداران ایران منظور می شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود.

تبصره- دادن هدیه و انجام هزینه هایی از این قبیل از طرف اتحادیه مرکزی دامداران ایران مشروط بر این است که اعتباری برای این منظور توسط مجمع عمومی پیش بینی و تصویب شده باشد و حداکثر تعیین اعتبار برای این منظور در هر سال مالی نباید از ۱۰ درصد ذخیره قانونی حاصل از معاملات یک سال قبل اتحادیه مرکزی دامداران ایران تجاوز نماید و مبالغ پرداختی به حساب هزینه ها منظور خواهد شد.

اشیاء و کالاهایی که طبق عرف بازرگانی بعنوان نمونه جنس توزیع می گردد از شمول این تبصره مستثنی است.

ماده ۶۸- زیان اتحادیه مرکزی دامداران ایران در حساب بدهکاران نگهداری می شود تا از محل درآمد سال های بعد تسویه گردد و همچنین اتحادیه مرکزی دامداران ایران می تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین نماید و نمی تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیر تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب بدهکاران، درآمد سال های بعدی اتحادیه مرکزی دامداران ایران را تقسیم کند.

ماده ۶۹- اتحادیه مرکزی دامداران ایران می تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور خود با تصویب مجمع عمومی اتحادیه مرکزی دامداران ایران مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۷۰- حسابرسی اتحادیه مرکزی دامداران ایران با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران انجام می‌گیرد و بعلاوه مجمع عمومی برای خود می‌تواند حسابرس یا حسابرسانی را برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه مرکزی دامداران ایران مأمور کند.

ماده ۷۱- هیأت‌مدیره اتحادیه مرکزی دامداران ایران می‌تواند نزد بانک کشاورزی و سایر بانک‌ها حساب جاری افتتاح نماید.

ماده ۷۲- اتحادیه مرکزی دامداران ایران می‌تواند برای استفاده از وجوه زاید بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل کند:

۱- تودیع وجوه به صورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی ایران و یا سایر بانک‌ها.

۲- خرید سهام بورس بانک مرکزی ایران.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ماده ۷۳- اتحادیه مرکزی دامداران ایران در موارد ذیل منحل می‌شود:

۱- تصمیم مجمع عمومی فوق‌العاده.

۲- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی در صورتی که ظرف مدت ۳ ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.

۴- توقف فعالیت بیش از یک‌سال بدون عذر موجه.

۳- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از ۳ بار اخطار کتبی توسط سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران

۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدور یا به صلاح نباشد با تصمیم مجمع عمومی فوق‌العاده.

تبصره ۱- اگر بواسطه زیان‌های وارده علاوه بر ذخیره قانونی اتحادیه مرکزی دامداران ایران بیش از نصف سرمایه آن نیز از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق‌العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه مرکزی دامداران ایران دعوت نماید.

تبصره ۲- در صورتی که در نتیجه زیان‌های وارده و کاهش سرمایه، اتحادیه فعلیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق‌العاده اقدامی ننماید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به‌جانشینی مجمع عمومی فوق‌العاده درباره انحلال اتحادیه و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن

به اداره ثبت محل اقدام خواهد نمود و این حکم در مواردی نیز که اتحادیه طبق نظر مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده باشد یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند، اجرا خواهد شد.

ماده ۷۴- در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده اتحادیه مرکزی دامداران ایران رأی به انحلال اتحادیه مرکزی دامداران ایران بدهد در همان جلسه مدیر یا مدیران تصفیه را از بین اعضای اتحادیه مرکزی دامداران ایران و یا از خارج انتخاب خواهد نمود و هرگاه انحلال اتحادیه مرکزی دامداران ایران براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد، سازمان مذکور مدیر یا مدیران تصفیه را تعیین می کند تا بر طبق مقررات مربوط نسبت به تصفیه امور اتحادیه مرکزی اقدام نماید.

ماده ۷۵- در تصفیه اتحادیه مرکزی دامداران ایران پرداخت تعهدات از محل دارایی آن اتحادیه با رعایت تقدیم به شرح زیر صورت می گیرد :

۱- پرداخت بدهی های اتحادیه مرکزی دامداران ایران.

۲- پرداخت سهام اعضا حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم اتحادیه مرکزی دامداران ایران بیشتر باشد.

۳- انتقال مانده تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم.

تبصره ۱- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲، کلیه موجودی باقی مانده در حکم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تلقی و نسبت به آن برطبق آئین نامه مصوب شورای عالی هماهنگی تعاونی های کشور رفتار خواهد شد.

تبصره ۲- تا زمانی که شورای عالی هماهنگی تعاونی های کشور تشکیل نشده باشد در این خصوص طبق آئین نامه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران رفتار خواهد شد.

اساسنامه اتحادیه مرکزی شرکت های تعاونی کشاورزی دامداران ایران که مشتمل بر ۷۵ ماده و ۵۰ تبصره است در جلسه مجمع عمومی ..... مورخ ..... مطرح و با رعایت نصاب لازم مورد تصویب قرار گرفت.

رئیس مجمع	منشی مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء	نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار

نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه اتحادیه‌سراسری تعاونی‌های کشاورزی زنبورداران ایران زمین

فصل اول - نام و مرکز و مدت

- ماده ۱- نام اتحادیه: اتحادیه‌سراسری تعاونی‌های کشاورزی زنبورداران ایران زمین که در این اساسنامه به اختصار اتحادیه‌سراسری نامیده می‌شود.
- ماده ۲- حوزه عملیات اتحادیه‌سراسری تمام کشور ایران است.
- ماده ۳- مرکز اتحادیه‌سراسری در تهران است و با تصویب هیأت مدیره می‌تواند شعب یا نمایندگی‌هایی در داخل و یا خارج از حوزه عملیات خود دایر نماید.
- ماده ۴- مدت اتحادیه‌سراسری از تاریخ تأسیس نامحدود است.

فصل دوم: موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود اتحادیه‌سراسری عبارت است از:
- ۱- ساخت یا خرید و یا تهیه و تدارک و آماده نمودن هر نوع نهاده و کالا و لوازم و ماشین‌آلات مورد نیاز حرفه‌ای اتحادیه‌های عضو و اعضای شرکت‌های تعاونی کشاورزی زنبورداران از بازارهای داخلی یا خارجی و توزیع و فروش آنها به اتحادیه‌های عضو یا بطور مستقیم به شرکت‌های تعاونی کشاورزی زنبورداران و اعضای آنها.
- ۲- جمع‌آوری، طبقه‌بندی، بسته‌بندی، نگهداری، تبدیل، حمل و نقل، خرید و فروش محصولات تولیدی شرکت‌ها و اتحادیه‌های عضو و شرکت‌های تعاونی کشاورزان زنبورداران عضو و سایر زنبورداران.
- ۳- بازاریابی، تهیه میدان یا بازار برای عرضه محصولات تولیدی اعضا، همچنین صادرات و واردات کلیه نهاده‌ها و فرآورده‌ها و تجهیزات مرتبط با صنعت زنبورداری کشور.

- ۴- بهره برداری از اراضی کشاورزی و منابع طبیعی جهت استقرار و سایر برنامه‌های صنعت زنبورداری کشور.
- ۵- خرید سهام شرکت‌ها، کارخانجات تولیدی دولتی و بخش خصوصی و سرمایه‌گذاری در امور مربوط به صنعت زنبور عسل و انجام عملیات و اقداماتی که از طرف وزارتخانه‌های ذیربط و سایر مؤسسات و سازمان‌های وابسته به اتحادیه‌ها واگذار می‌گردد.
- ۶- حضور در تمامی مجامع قانونی صنفی، اجتماعی، شوراها و کمیسیون‌ها به جهت دفاع از حقوق حقه زنبورداران کشور و ارائه نقطه نظرات کارشناسی در مورد طرح‌ها و لوایح ذیربط به دولت و مجلس شورای اسلامی.
- ۷- اقدام به تحصیل و تأمین منابع و تسهیلات بانکی و تأمین نقدینگی مورد نیاز اعضاء از طریق تحصیل اعتبار، استقراض، قرض‌الحسنه و سایر عقود اسلامی از سیستم بانکی و مؤسسات رسمی داخلی و خارجی برای تولید، فرآوری، بسته‌بندی، عرضه، صادرات و واردات.
- ۸- انجام خدمات زیربنایی برای اتحادیه‌های عضو و زنبورداران کشور مانند آزمایشگاه‌های کنترل کیفی عسل، ایجاد کارخانجات بسته‌بندی عسل، ایجاد و اداره انبارهای ذخیره نهاده‌ها و تجهیزات، ایجاد و اداره کارخانجات صنعتی تبدیلی و وابسته، اجاره و خرید زمین‌های زراعی برای استقرار کلنی‌های زنبور عسل اعضاء، تهیه لوازم و ماشین‌آلات حرفه‌ای اعضاء، احداث ساختمان دفتر کار، انبار، فروشگاه، کارخانه، کارگاه و هر نوع تأسیسات دیگر مورد نیاز اعضاء، تأمین و توزیع عسل و سایر فرآورده‌های زنبور عسل با مشارکت تشکل‌های تولیدی و اتحادیه‌ها.
- ۹- ساماندهی و هماهنگ نمودن تولید، عرضه و حمایت از توسعه صادرات و سازماندهی و انسجام اتحادیه‌های عضو و تعاونی‌های تحت پوشش اتحادیه‌ها و داوری برای حل اختلاف بین آنها و ایجاد ارتباط منطقی و علمی بین زنجیره‌های تولید و پس از تولید.
- ۱۰- ایجاد زمینه‌های آموزشی لازم برای اعضاء در جهت ارتقاء سطح کمی و کیفی اطلاعات فنی مربوط به زنبورداری از طریق:
- الف- ایجاد مراکز آموزشی برای اجرای برنامه‌های کوتاه‌مدت آموزش عملی زنبورداری در نقاط مستعد.

- ب- عقد قرارداد با مراکز آموزشی عالی داخل کشور جهت آموزش‌های بلندمدت کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد، برای کارکنان اتحادیه‌ها و فرزندان زنبورداران عضو و بورسیه کردن آنها.
- ج- عقد قرارداد با مراکز آموزشی خارج از کشور برای دوره‌های آموزشی عملی کوتاه مدت.
- د- بازدید اعضای از مراکز علمی و واحدهای زنبوداری دیگر کشورها.
- ه - شرکت اعضای در جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های داخلی و سایر کشورها.
- و- تهیه و توزیع نشریات و مقالات فنی در ارتباط با مسائل مختلف زنبورداری بین زنبورداران سراسر کشور.
- ۱۱- اقدام به استفاده از تکنولوژی‌های نوین در جهت گسترش توان بازاریابی، بهره‌وری و دستیابی به برتری تکنیکی نسبت به سایر کشورها.
- ۱۲- اقدام به سازماندهی تولید کنندگان و جلب حمایت مؤثر دولت از آنها با استفاده از فن‌آوری ارتباطات و اطلاعات.
- ۱۳- ایجاد و مشارکت و عضویت در صندوق‌های حمایت، سرمایه‌گذاری، تثبیت درآمد کشاورزان و صندوق‌های مشابه در داخل و خارج کشور.
- ۱۴- عضویت در تشکل‌ها و مجامع داخلی و خارجی مرتبط با صنعت زنبورداری.
- ۱۵- انجام مذاکرات و اقدامات لازم با مؤسسات ذیربط کشور به منظور بیمه زنبورداران، زنبورعسل و فرآورده‌های آن.
- ۱۶- مذاکرات و پیگیری‌های لازم با دستگاه‌های مسئول جهت جبران خسارات وارده به اعضای در اثر بروز حوادث طبیعی و غیرمترقبه.
- ۱۷- تشکیل گردهمایی‌ها، سمینارها و سمپوزیوم‌های استانی، ملی و بین‌المللی به منظور تبیین مسائل فنی بخش و راهیابی به حل مشکلات اعضای.
- ۱۸- تبلیغات و تأسیس نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های انتخاب بهترین کلنی و اقدامات مشابه به منظور معرفی و بازاریابی محصولات تولیدی خود و اعضای یا شرکت در این قبیل نمایشگاه‌های داخلی و خارجی و سرمایه‌گذاری در اتحایه‌های جهانی با اخذ مجوز از سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و برابر قوانین لازم‌الاجرای کشور.
- ۱۹- ایجاد مراکز و شبکه اطلاع‌رسانی زنبورعسل.
- ۲۰- همکاری و مشارکت در تأسیس و اداره مراکز تحقیقات زنبورعسل و اجرای طرح‌های مرتبط.

- ۲۱- اتحادیه سراسری می تواند از سهام سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران، شرکتها و کارخانجات تولیدی مربوط به بخش کشاورزی دولتی و خصوصی خریداری و با تصویب مجمع عمومی عادی در انواع شرکتها و اتحادیه های تعاونی عضو شود و یا در سایر انواع شرکت های تولیدی برای مشارکت با موافقت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران سرمایه گذاری نماید. بدیهی است این گونه سرمایه گذاری و مشارکت بایستی در جهت اهداف اتحادیه سراسری باشد.
- ۲۲- نظارت بر فعالیت اتحادیه های عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات قانونی و مفاد اساسنامه و مصوبات مجمع عمومی آنها.
- ۲۳- حسابرسی اتحادیه های عضو و شرکت های تعاونی تحت پوشش آنها با هماهنگی و نظارت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۲۴- ایجاد و بسط همکاری با سایر اتحادیه ها و تشکل های مرکزی کشور و مشارکت با سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و بانک کشاورزی و سایر مؤسسات مالی و اعتباری در امور مرتبط.
- ۲۵- انجام مذاکرات و اقدامات لازم در خصوص استفاده از زنبور عسل در گرده افشانی باغات، مزارع، جنگل ها و مراتع کشور.
- ۲۶- انجام کلیه فعالیت های بازرگانی و اقتصادی مرتبط با موضوع اتحادیه های سراسری بطور مستقیم یا غیرمستقیم در داخل و خارج از کشور با رعایت مقررات و کسب مجوز از سایر مرجع ذیربط.
- ۲۷- اتحادیه سراسری می تواند عملیات و اقداماتی را که از طرف وزارتخانه های ذیربط و یا سایر مؤسسات و سازمان های وابسته به آن ارجاع می شود طبق توافق طرفین انجام دهد.
- تبصره- اتحادیه سراسری با تصویب مجمع عمومی عادی می تواند عملیات فوق را با مشارکت سایر اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی و با رعایت مقررات قانونی ذیربط انجام دهد.

فصل سوم: شرایط عضویت

- ماده ۶- عضویت در اتحادیه سراسری با تصویب هیأت مدیره برای کلیه اتحادیه های شرکت های تعاونی کشاورزی که واجد شرایط زیر باشند آزاد است:
- ۱- در حوزه عملیات اتحادیه سراسری واقع باشند.
  - ۲- در اتحادیه سراسری با موضوع فعالیت مشابه عضو نباشند.

۳- تسلیم درخواست کتبی عضویت با امضاهای مجاز و مهر اتحادیه که خود بخود حاکی از قبول اساسنامه و مقررات اتحادیه سراسری است بانضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد اعضاء، میزان سرمایه و عملیاتی که تا آن وقت بعمل آورده و شعاع حوزه عملیات اتحادیه.

۴- پرداخت حداقل بهای یک سهم.

تبصره ۱- اتحادیه عضو مکلف است سهام خود را متناسب با تعداد اعضاء و حجم معاملات خود با اتحادیه سراسری که از طرف هیأت مدیره اتحادیه سراسری تعیین می‌گردد افزایش دهد و در صورت تمایل می‌تواند با موافقت هیأت مدیره اتحادیه سراسری بیش از حد معین شده سهام خریداری کند.

تبصره ۲- عضو اتحادیه سراسری می‌تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ۱۰ قسط تجاوز نکند پردازد. در این صورت پرداخت سود سهام از تاریخ عضویت به سهامی تعلق می‌گیرد که کل بهای آن از طرف عضو پرداخت شده باشد.

ماده ۷- اتحادیه‌های عضو اتحادیه سراسری متعهدند بدون اجازه اتحادیه سراسری در حوزه فعالیت اتحادیه‌های دیگر عضو اتحادیه فعالیت‌های مشابهی ننمایند مگر با موافقت اتحادیه مربوطه، در صورت اختلاف، نظر اتحادیه سراسری قاطع خواهد بود.

ماده ۸- قبول یا رد تقاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه سراسری است ولی رد عضویت به سبب عدم کفایت بعضی شرایط و ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات اتحادیه تحقق پیدا نمی‌کند مگر با حضور کلیه اعضاء اصلی هیأت مدیره اتحادیه سراسری و موافقت کتبی اکثریت آنها.

ماده ۹- خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.

ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه سراسری در صورت تحقق یک یا چند مورد زیر می‌تواند عضو اتحادیه سراسری را پس از رسیدگی اخراج کند و مراتب را بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده برساند:

۱- عدم انجام مصوبات و تصمیمات اتحادیه سراسری در حدود اساسنامه.

۲- عدم اجرای تعهدات اتحادیه عضو در مقابل اتحادیه سراسری بدون عذر موجه.

۳- انجام کارهایی که لطمه به اعتبار اتحادیه سراسری وارد آورد.

- ۴- تشبث به وسایل متقلبانه در معاملات متعارف با اتحادیه سراسری حداقل برای مدت یک سال.
- ۵- اقدام به عملیاتی بر خلاف اساسنامه اتحادیه سراسری.
- ۶- نداشتن کفایت به تشخیص هیأت مدیره اتحادیه سراسری.
- ۷- عدم انجام معامله در حدود متعارف با اتحادیه سراسری حداقل به مدت یک سال.
- ماده ۱۱- عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتباً به وسیله بازرس یا بازرسان و در غیاب بازرسان به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران تسلیم کند و یکی از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود موضوع را مطرح و معترض می تواند بدون حق رای در مجمع مذکور شرکت و از خود دفاع نماید و رای مجمع مذکور در این باره قطعی است.
- ماده ۱۲- هرگاه رابطه عضوی به علت استعفاء یا اخراج با اتحادیه سراسری قطع شود بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت به ترتیب زیر پرداخت خواهد شد:
- چنانچه اتحادیه سراسری زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی بازپرداخت می شود و در صورتی که در حسابهای اتحادیه سراسری مبالغی به عنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی قابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهام مربوط تعلق می گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد.
- تبصره ۱- هیأت مدیره اتحادیه سراسری موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالانه اتحادیه سراسری که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل تشکیل می شود گزارش نماید.
- تبصره ۲- ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت براساس ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه سراسری که به مسئولیت اتحادیه سراسری تهیه و تنظیم گردیده باشد نسبت به بازپرداخت بهای سهام و سهم اموال عضو اخراج شده براساس قوانین و مقررات جاری کشور اقدام خواهد شد.

تبصره ۳- بهای سهام اعضایی که به اتحادیه سراسری بدهکارند پس از کسر بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه‌های سراسری از اعضاء جزء مطالبات ممتازه است.

ماده ۱۴- اتحادیه سراسری مخیر است طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول، از هر یک از مطالبات آن عضو از اتحادیه سراسری از محل مازاد برگشتی، سود سهام و سایر مطالبات آن عضو برداشت کند و هرگاه مبالغ مذکور تکافوی مطالبات خود را نکند اتحادیه سراسری برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

فصل چهارم : سرمایه

ماده ۱۵- سرمایه اولیه اتحادیه سراسری مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره- مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه سراسری بنام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه سراسری رسیده باشد و در دست صاحب سهم باشد.

ماده ۱۶- سهام اتحادیه سراسری با نام و غیرقابل تقسیم بوده و انتقال آن به اعضای اتحادیه سراسری با موافقت هیأت مدیره مجاز است و در این صورت نقل و انتقال در دفاتر اتحادیه سراسری ثبت می‌گردد.

تبصره- رد تقاضای انتقال سهام اتحادیه عضو توسط هیأت مدیره اتحادیه سراسری بایستی موجه بوده و اعضای ذینفع می‌توانند در صورتی که شکایتی داشته باشند اعتراضات خود را با رعایت ماده ۳۱ اساسنامه در اولین مجمع عمومی عادی مطرح نمایند و تصمیم مجمع در این مورد قاطع است.

ماده ۱۷- انتقال سهام اتحادیه سراسری به غیر عضو ممنوع است.

ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه سراسری متغیر و نامحدود است و می‌توان با فروش سهام به اعضاء یا قبول اعضای جدید سرمایه را افزایش داد و یا با بازپرداخت بهای سهام به اعضاء سرمایه اتحادیه سراسری را کاهش داد.

ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه سراسری در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران در اداره ثبت بلامانع است.

ماده ۲۰- عضوی که استعفاء داده و بهای سهام نیز بازپرداخت گردیده، در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه سراسری داشته است، مگر اینکه وضعیت خدمات اتحادیه سراسری و یا میزان فعالیت‌های عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره اتحادیه سراسری بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تعیین نماید.

تبصره- اعضای جدید باید علاوه بر خرید حداقل تعداد سهام مصوب هیأت مدیره اتحادیه سراسری، بهای اموال منقول و غیرمنقول اتحادیه سراسری را به نسبت سهام خریداری شده خود بپردازند.

ماده ۲۱- سود سالانه اتحادیه سراسری براساس مقررات جاری کشور و تصویب مجمع عمومی با نظارت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران خواهد بود.

ماده ۲۲- در آئین‌نامه‌های اتحادیه سراسری می‌توان انواع خدمات و معاملات اتحادیه سراسری را با هر یک از اعضاء متناسب با سهام خریداری همان عضو تعیین نمود.

ماده ۲۳- مسئولیت اعضاء به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها می‌باشد.

فصل پنجم: ارکان اتحادیه

ماده ۲۴- ارکان اتحادیه سراسری عبارت است از مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۵- مجامع عمومی، علاوه بر مجمع عمومی مؤسس دو قسم است: عادی و فوق العاده.

الف- وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.

۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.

۳- اخذ تصمیم درباره گزارش‌ها و پیشنهادات حسابرسان براساس نتایج حسابرسی از اتحادیه سراسری.

۴- تعیین خط‌مشی و برنامه‌های اتحادیه سراسری و تصویب بودجه سالانه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابواب‌جمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه سراسری بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.

۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد برگشتی و تقسیم آن.

- ۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادات هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه‌گذاری اتحادیه‌سراسری در اتحادیه‌های عضو و مؤسسات تولیدی.
- ۷- تصویب آئین‌نامه‌های معاملات و سایر آئین‌نامه‌های اتحادیه‌سراسری.
- ۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا اتحادیه‌ای که درخواست عضویت و یا انتقال سهام آن از طرف هیأت‌مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم متخذه از جانب مجمع عمومی یا هیأت‌نفری در این مورد قطعی است.
- ۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل، همچنین تعیین مبلغی که بابت بازپرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.
- ۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت اتحادیه‌سراسری در اتحادیه مرکزی تعاونی‌های روستایی و کشاورزی، تعاونی تولید و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه مرکزی.
- ۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می‌شود منطبق با اساسنامه اتحادیه‌سراسری باشد.

ب- وظایف مجمع عمومی فوق‌العاده:

- ۱- تغییر مواد اساسنامه
  - ۲- ادغام اتحادیه‌سراسری با اتحادیه‌های سراسری دیگر
  - ۳- انحلال اتحادیه‌سراسری
- ۲۶۵۵- دعوت مجمع عمومی با قید دستور جلسه و محل و ساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل به وسیله ارسال دعوتنامه برای اعضاء و یا انتشار آگهی در جراید محلی و یا الصاق آگهی در مراکز حوزه عمل اتحادیه‌سراسری یا به وسایل ممکنه دیگر که اعضاء اطلاع حاصل نمایند بعمل آید.
- تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می‌توانند ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه‌سراسری حاضر و اطلاعات لازم را در خصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند.

تبصره ۲- دستور جلسه مجمع عمومی از طرف هیأت مدیره تعیین می گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد، دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

ماده ۲۷- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر به وسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود.

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- حداقل یک پنجم اعضای اتحادیه سراسری.

۳- سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.

در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجمع عمومی، ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور، سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران می تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظر است دعوت کند.

ماده ۲۸- جلسات مجمع عمومی را رئیس هیأت مدیره و درغیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می کند، در جلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد نمایندگان حاضر در جلسه رئیس، نایب رئیس و یک منشی و در صورت امکان ۳ نفر ناظر از بین نمایندگان حاضر در جلسه انتخاب خواهد شد.

تبصره ۵- در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می شود و یا در مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن ترین نماینده حاضر در جلسه، مجمع عمومی را افتتاح می کند.

ماده ۲۹- نماینده یا نمایندگان کلیه اعضای اتحادیه سراسری می توانند در مجمع عمومی حضور یابند و در جلسات مجامع اعم از عادی یا فوق العاده نماینده یا هیأت نمایندگی هر اتحادیه عضو، فقط دارای حق یک رأی خواهد بود.

ماده ۳۰- هر یک از اعضای اتحادیه عضو می تواند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی، به عضو دیگر با وکالت رسمی به شرط حق توکیل واکذار نماید و اتحادیه عضو وکیل، موضوع وکالت موکل یا موکلین را به نماینده خود تفویض نماید. لکن هیچ عضوی نمی تواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد.

ماده ۳۱- موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود، لکن هر یک از اعضاء می تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی

مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند، مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوطه را در مجمع عمومی مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هر یک از اعضاء منوط است به موافقت رئیس مجمع عمومی و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می‌شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضاء) تشکیل گردد موکول خواهد شد و در صورتی که جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت به جای اشخاص غایب افراد دیگر انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۲- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس و منشی و نظار می‌رسد و یک نسخه رونوشت آن به وسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۱- در مواردی که به علت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی، ناظری انتخاب نشود صورتجلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه می‌رسد.

تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات به عنوان اسناد اتحادیه سراسری باید همواره در اتحادیه سراسری محفوظ بماند.

ماده ۳۳- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می‌شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۴- مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت نمایندگان اعضاء رسمیت پیدا می‌کند و در صورت به دست نیامدن حد نصاب مذکور، دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز و حداکثر یک ماه بعد از آگهی تعیین شود، جلسه دوم با هر تعداد از نماینده یا نمایندگان اتحادیه‌های عضو که حداقل از ۷ نماینده کمتر نباشد

رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هر ذیحقی می تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال اتحادیه سراسری به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مراجعه نماید.

ماده ۳۵- تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت نمایندگان حاضر در جلسه اتخاذ می شود مگر در مورد انتخاب اعضای هیأت مدیره و بازرسان که با اکثریت نسبی اعضای اتحادیه سراسری خواهد بود و در صورت تساوی آراء رأی طرفی قاطع خواهد بود که رئیس مجمع به آن رأی داده باشد.

ماده ۳۶- مجمع عمومی فوق العاده با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده سه چهارم اعضای اتحادیه باشند رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول این حد نصاب حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه بعمل می آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل برای ۱۵ روز و حداکثر برای یک ماه بعد از آگهی تعیین می شود و جلسه با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اعضای اتحادیه باشد رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می شود و جلسه سوم مجمع با حضور هر تعداد نماینده یا نمایندگان اعضاء که نباید از ۷ نماینده کمتر باشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۷- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رأی سه چهارم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می شود.

ماده ۳۸- ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضای حاضر در جلسه مجمع عمومی، ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آن را امضاء می کنند (داشتن معرفی نامه از اتحادیه استانی جهت حضور در جلسه الزامی است).

ماده ۳۹- در صورتیکه در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه به عنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصرأ برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ سال بطول انجامد.

ماده ۴۰- مجمع عمومی عادی اتحادیه سراسری حداقل هر سال یک مرتبه تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی صورت گیرد و در موارد

مقتضی در هر موقع از سال می‌توان مجمع عمومی عادی را بطور فوق‌العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۱- اداره امور اتحادیه سراسری طبق اساسنامه برعهده هیأت مدیره‌ای مرکب از ۵ عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت ۳ سال از بین اعضای اتحادیه سراسری با رأی مخفی انتخاب می‌گردند. مجمع عمومی همزمان با انتخاب اعضای اصلی هیأت مدیره دو عضو علی‌البدل نیز با همان شرایط انتخاب خواهد نمود. تجدید انتخاب هر یک از اعضای اصلی و علی‌البدل بلامانع است و پس از انقضای مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید، هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه را کماکان به عهده خواهد داشت.

تبصره ۱- اتحادیه عضو هیأت مدیره موظف است یک نفر نماینده حقیقی خود را جهت شرکت در جلسات هیأت مدیره اتحادیه سراسری معرفی نماید.

تبصره ۲- در صورت استعفاء، انحلال، ترک عضویت یا ممنوعیت قانونی که مانع انجام وظیفه هر یک از اعضای اصلی هیأت مدیره شود عضو علی‌البدل منتخب که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می‌شود.

تبصره ۳- سال اول انتخاب تا پایان سال یک‌سال محسوب می‌شود.

ماده ۴۲- در صورت استعفای جمعی هیأت مدیره، مجمع عمومی به تقاضای هر یک از اعضای مستعفی و یا علی‌البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضای اتحادیه سراسری توسط سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران برای انتخاب هیأت مدیره جدید دعوت می‌شود.

تبصره- در صورتی که به دلیل استعفاء، انحلال یا ممنوعیت قانونی، هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور اتحادیه سراسری خارج گردد مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ قانون شرکت‌های تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.

ماده ۴۳- در فاصله مدت لازم برای انتخاب و یا تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری اتحادیه سراسری با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران برای جانشینی آن تعداد از اعضای هیأت مدیره که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کنند از

میان اعضای اتحادیه سراسری تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهد شد. مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می شوند عیناً همان مسئولیت‌هایی است که برای هیأت مدیره پیش‌بینی شده است.

ماده ۴۴- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب‌رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره- در غیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او به عهده نایب رئیس خواهد بود.

ماده ۴۵- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه‌ای باشد آن هزینه در حدود بودجه جاری برعهده اتحادیه سراسری خواهد بود. همچنین هر عضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مامور خدمات دیگری در اتحادیه سراسری گردد می توان با تصویب مجمع حق الزحمه مورد نظر برای این منظور پرداخت نمود.

ماده ۴۶- هیأت مدیره برای انجام امور اتحادیه سراسری فرد واجد شرایطی را از بین اعضای اتحادیه‌های عضو یا از خارج، به عنوان مدیرعامل، بطور موظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و یا بازرسان نمی توانند سمت مدیرعامل اتحادیه سراسری را نیز داشته باشند. نحوه انتخاب و وظایف مدیرعامل بر طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره- مدیرعامل در حدود وظایف و بر طبق برنامه‌ای که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله ای را که برای اتحادیه سراسری صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر در مورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانک‌ها و مؤسسات و انجام معاملات غیرمنقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۵ در هر مورد قبلاً تحصیل گردد.

ماده ۴۷- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مدیره با دعوت رئیس هیأت مدیره یا مدیر عامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضای هیأت مدیره رسمیت می یابد. برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود و هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی می باشد. تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت

مدیره ثبت می‌گردد و به امضای اعضای حاضر در جلسه می‌رسد، عضو هیأت مدیره که در هر مورد نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مزبور ثبت گردد.

تبصره ۱- در صورتیکه آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رای طرفی که رئیس هیأت مدیره در آن طرف باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- غیبت غیر موجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد به عنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می‌شود.

تبصره ۳- رای وکالتی در جلسات هیأت مدیره ممنوع است.

ماده ۴۸- مدیرعامل می‌تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رای شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است که در این صورت شرکت در جلسات با اجازه هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۴۹- استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه‌های سراسری براساس مقرراتی که از طرف مجمع عمومی تصویب می‌شود و اخذ تضمین از مدیرعامل و سایر کارکنان براساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضا به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حسابهای اتحادیه سراسری و تسلیم به موقع گزارش و ترازنامه سالانه به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجامع عمومی اتحادیه‌هایی که اتحادیه سراسری در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطورکلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه سراسری در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه سراسری است حق اتخاذ تصمیم دارد تا آنچه از اختیارات مجامع عمومی است بر طبق تصمیمات مجامع مذکور و نسبت به بقیه موارد راساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره ۵- هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرسان و همچنین عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در این گونه موارد با مجمع عمومی عادی اتحادیه سراسری است.

ماده ۵۰- هیأت مدیره، نماینده قانونی اتحادیه سراسری است و می‌تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاه‌ها و مراجع قانونی و سایر سازمان‌ها اعمال کند.

مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه سراسری مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۵۱- کلیه چک ها، قراردادها و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای اتحادیه سراسری نماید و یا تمام یا قسمتی از حق اتحادیه سراسری را منتفی سازد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیر عامل و مهر اتحادیه معتبر خواهد بود. در غیاب رئیس هیأت مدیره نایب رئیس حق امضاء دارد ولی اوراق عادی با امضای مدیر عامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که با امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره- مدیر عامل می تواند در صورت تصویب هیأت مدیره شخص واجد شرایطی را برای انجام دادن بخشی از وظایفی که بعهدہ دارد به عنوان معاون مدیر عامل تعیین و منصوب کند در این صورت مسئولیت اعمال معاون مدیر عامل به عهده مدیر عامل خواهد بود. ماده ۵۲- آئین نامه های داخلی اتحادیه سراسری به وسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می شود. مادامی که به تصویب مجمع عمومی نرسیده بر طبق آئین نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد، هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود آئین نامه مربوطه را به مجمع پیشنهاد نماید.

ماده ۵۳- هیأت مدیره وظایف خود را به صورت جمعی انجام می دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره. اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به اتحادیه سراسری وارد شود.

تبصره- در صورتیکه هر یک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرر و زیان اتحادیه سراسری شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت بر عهده او می باشد.

ماده ۵۴- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره اتحادیه سراسری نمی تواند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونی سراسری دیگری را با موضوع علیات مشابه داشته باشد و یا بطور مستقیم و یا غیرمستقیم بعملی که رقابت با فعالیت های موضوع عمل اتحادیه سراسری محسوب شود اقدام نماید. محجورین یا ورشکستگان به تقصیر و کسانی که بعلت ارتکاب بزه محکومیت موثر کیفی دارند نمی توانند سمت نماینده هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و یا مدیر عامل اتحادیه سراسری را داشته باشند.

ماده ۵۵- نخستین هیأت مدیره موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس برای ثبت اتحادیه سراسری در مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

بازرسان

ماده ۵۶- مجمع عمومی از بین اعضاء ۱ نفر بازرسان انتخاب می‌نماید. انتخاب مجدد بازرسان یا بازرسان بلا مانع است.

تبصره ۱- اتحادیه‌های بازرسان موظف است یک نفر نماینده حقیقی زیر مجموعه خود را که ترجیحاً به امور حسابداری آشنایی داشته باشد به اتحادیه سراسری معرفی نماید..

تبصره ۲- مادامی که جانشین بازرسان یا بازرسان از طرف مجمع عمومی تعیین نشده و آنها قبولی خود را اعلام نکرده باشند بازرسان یا بازرسان سابق مسئولیت داشته و باید وظایف خود را انجام دهند.

تبصره ۳- اقرای نسبی و سببی نمایندگان هیأت مدیره و همچنین مدیرعامل اتحادیه و بازرسان تا درجه سوم و همسران اشخاص مذکور حق انتخاب شدن به عنوان نماینده و نمایندگان بازرسان یا بازرسان اتحادیه سراسری را ندارند.

تبصره ۴- در صورت انحلال، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرسان یا بازرسان گردد، مادامی که بازرسان یا بازرسان جدید انتخاب نشده‌اند بازرسان قبلی در سمت خود باقی مانده و وظایف خود را انجام خواهد داد.

ماده ۵۷- وظایف بازرسان به شرح زیر است:

۱- نظارت برانطباق نحوه اداره امور اتحادیه سراسری با مقررات اساسنامه و آئین‌نامه‌های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی، برای این منظور هر یک از بازرسان یا بازرسان می‌توانند هر موقع که مقتضی بدانند بنحوی که بعملیات جاری اتحادیه سراسری لطمه وارد نشود کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و داریی نقدی و برگ‌های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی نمایند.

۲- در صورت مشاهده خلاف و بی ترتیبی در امور اتحادیه سراسری باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را درخواست نماید.

۳- رسیدگی به حسابهای اتحادیه سراسری حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.

تبصره- در بودجه سالانه اتحادیه سراسری مبلغ کافی برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه اتحادیه سراسری باید پیش‌بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حسابهای اتحادیه سراسری رسیدگی نموده و گزارش لازم جهت ارائه به مجمع تهیه نماید.

۴- دعوت مجامع عمومی در موارد پیش‌بینی شده در اساسنامه

۵- نظارت بر اجرای پیشنهادات و تذکرات قانونی سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و حسابرسی که از اتحادیه سراسری حسابرسی کرده‌اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.

۶- طرح شکایت عضو اخراج شده و یا اتحادیه‌ای که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده در نخستین مجمع عمومی عادی.

۷- در صورتی که بازرس یا بازرسان تشخیص دهند تشکیل جلسه هیأت مدیره برای حل مسائل و مشکلات مفید به فایده خواهد بود می‌توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مذکور درخواست نمایند.

۵۸ ماده- بازرس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در امور اتحادیه سراسری را ندارند و می‌توانند بدون حق‌رای در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه سراسری اظهار دارند. این نظرات در صورت جلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج می‌شود.

۵۹ ماده- در صورتیکه هر یک از بازرس یا بازرسان ضمن انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی و مقررات و آئین‌نامه‌های مصوب می‌باشد، باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.

۶۰ ماده- خدمات بازرس یا بازرسان در اتحادیه سراسری افتخاری و بلاعوض است و در صورتیکه انجام وظیفه محوله مسلزم هزینه‌ای باشد پرداخت آن به عهده اتحادیه سراسری خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

ماده ۶۱- ابتدای سال مالی اتحادیه‌سراسری اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفند ماه همان سال است به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفند ماه همان سال است.

ماده ۶۲- هیأت مدیره موظف است نسخه‌ای از صورت‌حسابها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه اتحادیه‌سراسری را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم نماید، علاوه بر این ظرف یک هفته نسخه‌ای از آن را به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ارسال دارد.

تبصره- هر یک از اتحادیه‌های عضو می‌تواند ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر اتحادیه‌سراسری مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات اتحادیه‌سراسری را مطالبه و دریافت نماید.

ماده ۶۳- در ترازنامه‌ای که تنظیم می‌شود تمام موجودی‌هایی که برای فروش تعیین شده به بهای تمام شده و یا بهای روز هر کدام کمتر باشد ارزیابی و دارایی‌های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می‌شود و از نظر استهلاك سالانه برطبق قوانین و مقررات مربوطه عمل خواهد شد. بستانکاری‌هایی که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه‌سراسری و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران غیرقابل وصول تشخیص داده شود در صورت وجود ذخیره اختیاری از حساب مذکور تسویه و در غیر این صورت به حساب هزینه اتحادیه‌سراسری منظور می‌شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۴- درآمد ویژه اتحادیه‌سراسری عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه‌ها و استهلاكات در یک دوره مالی.

ماده ۶۵- درآمد ویژه سالانه اتحادیه‌سراسری پس از تصویب در مجمع عمومی به ترتیب زیر تقسیم خواهد شد:

۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود با رعایت بند ۱ از ماده ۱۵ قانون شرکت‌های تعاونی.

۲- ۳ درصد به منظور آموزش و توسعه تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذاشته می‌شود تا به موجب آئین‌نامه‌ای که با همکاری اتحادیه‌سراسری و سازمان مذکور تنظیم می‌شود به مصرف برسد.

۳- حداکثر ۵ درصد از سود خالص به عنوان اندوخته اختیاری به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوطه منظور می گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است.

۴- ۲۰ درصد از درآمد ویژه اتحادیه سراسری را جهت تهیه امکانات لازم، تقویت و توسعه اتحادیه سراسری، برگزاری نمایشگاه ها، احداث ساختمان و تأسیسات و فروشگاه ها، تبلیغات، جذب نیروی انسانی، جبران زحمات و تشویق نیروهای شبکه تعاونی های تحت پوشش اتحادیه سراسری و سازمان و انجام هرگونه هزینه های ضروری پیش بینی نشده اختصاص می دهد که با تأیید هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مورد استفاده قرار گیرد.

۵- درصدی از درآمد ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایر پیشنهادات خواهد شد.

۶- پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت مقررات این اساسنامه سود سهام به اعضاء پرداخت خواهد شد.

۷- در صورتی که وجهی باقیمانده باشد. بنام مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیر عضو اتحادیه سراسری احتساب و مازاد برگشتی متعلق به معاملات با غیر عضو به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می گردد و مازاد برگشتی مربوط به معاملات اعضاء به نسبت معاملات هر یک به آنان پرداخت می شود.

تبصره ۱- اتحادیه سراسری می تواند حساب هر رشته معاملات را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هر رشته را با رعایت قانون شرکت های تعاونی طبق آئین نامه ای که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه سراسری برسد تقسیم نماید.

تبصره ۲- اتحادیه سراسری مبالغی را که بابت سود سهام و مازاد برگشتی به اعضاء تعلق می گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر می کند.

ماده ۶۶- اتحادیه سراسری می تواند هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و نیز پرداخت نماید.

تبصره ۱- هدایا و عطایا در صورتیکه از طرف هدیه کننده برای اموری که مربوط به هزینه های جاری اتحادیه سراسری منظور می شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود.

- تبصره ۲- دادن هدیه و انجام هزینه‌هایی از این قبیل از طرف اتحادیه سراسری، تا سقف ۱۰ درصد ذخیره قانونی سال قبل اتحادیه سراسری به حساب هزینه‌ها منظور خواهد شد.
- ماده ۶۷- زیان اتحادیه سراسری در حساب زیان نگهداری می‌شود تا از محل درآمد سال‌های بعد تسویه گردد. همچنین اتحادیه سراسری می‌تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین نماید ولیکن نمی‌تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سال‌های بعدی اتحادیه سراسری را تقسیم کند.
- ماده ۶۸- اتحادیه سراسری می‌تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور اتحادیه سراسری با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه سراسری مورد استفاده قرار دهد.
- ماده ۶۹- حسابرسی اتحادیه سراسری با نظارت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران انجام می‌گیرد و بعلاوه مجمع عمومی برای خود می‌تواند حسابرس یا حسابرسی را برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه سراسری مأمور کند.
- ماده ۷۰- هیأت مدیره اتحادیه سراسری موظف است نزد بانک کشاورزی یا عنداللزوم در سایر بانک‌های کشور حساب جاری افتتاح نماید.
- ماده ۷۱- اتحادیه سراسری می‌تواند برای استفاده از وجوه مازاد بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل نماید :
- ۱- تودیع وجوه به صورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی و سایر بانک‌های کشور.
  - ۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ادغام

- ماده ۷۲- اتحادیه سراسری می‌تواند با رعایت ضوابط و مقررات قانونی با اتحادیه‌های سراسری تعاونی بخش کشاورزی ادغام شود.
- ماده ۷۳- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق‌العاده هر دو اتحادیه سراسری همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد. نسخه‌ای از مصوبات مجمع عمومی هر دو اتحادیه سراسری برای تمام اعضاء و بستانکاران هر دو اتحادیه، همچنین سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران فرستاده می‌شود و برای اطلاع عموم به ترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکت‌های تعاونی آگهی می‌گردد.

- تبصره ۱- هر یک از بستانکاران می‌توانند مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به اتحادیه‌های سراسری بدهکار و سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارد.
- تبصره ۲- نسخه‌ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از انعقاد مجمع عمومی فوق‌العاده هر یک از اتحادیه‌های سراسری همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهی‌ها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه‌ای از آگهی ادغام که منتشر شده است برای سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ارسال شود.
- ماده ۷۴- هر یک از اعضای اتحادیه‌سراسری در صورتی که با تصمیم ادغام مخالف باشد می‌تواند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به اتحادیه‌سراسری مربوط، همچنین به سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارد.
- ماده ۷۵- نماینده سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران با وصول تصمیم ادغام از هر دو اتحادیه‌سراسری همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهی‌ها و گزارش حساب‌برسان از وضع هر دو اتحادیه‌سراسری، همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضای مخالف ادغام، ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام به هر دو اتحادیه‌سراسری اعلام خواهد داشت.
- ماده ۷۶- در صورتی که سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هر دو اتحادیه‌سراسری منتفی است. موافقت با ادغام در صورتی است که ترکیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهی‌ها در هر دو اتحادیه سراسری پیش‌بینی شود، همچنین تعداد اعضای مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضای باقیمانده و سرمایه‌اتحادیه سراسری بعد از ادغام، کافی برای انجام هدف‌ها و برنامه‌های آن باشد.
- ماده ۷۷- در صورت موافقت با ادغام، هیأت مدیره اتحادیه سراسری مربوط ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک اتحادیه‌های سراسری برای ادغام خواهند نمود.
- ماده ۷۸- مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه اتحادیه‌سراسری بعد از ادغام، همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان اقدام لازم بعمل خواهد آورد.
- ماده ۷۹- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت اتحادیه سراسری مستعفی گردند باید ظرف مدت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند، اتحادیه سراسری مربوط مکلف است بهای سهام آنان را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.

ماده ۸۰- هیأت مدیره اتحادیه سراسری جدید مصوبات مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای اتحادیه سراسری جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکت‌های تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و انعکاس در دفاتر ثبت، ارسال خواهد شد.

ماده ۸۱- با انجام عمل ادغام، دارایی و بدهی اتحادیه سراسری جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی اتحادیه‌ها قبل از ادغام پس از تصویب وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

انحلال

ماده ۸۲- اتحادیه در موارد زیر منحل می‌شود:

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق‌العاده.
- ۲- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی در صورتی که ظرف مدت ۳ ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
- ۳- توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذر موجه.
- ۴- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از سه بار اخطار کتبی به وسیله سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدرور یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده.

تبصره ۱- اگر به واسطه زیان‌های وارده علاوه بر ذخیره قانونی اتحادیه سراسری بیش از نصف سرمایه اتحادیه سراسری از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق‌العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه سراسری دعوت نماید.

تبصره ۲- در صورتی که در نتیجه زیان‌های وارده و کاهش سرمایه، اتحادیه سراسری فعلیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق‌العاده در این مورد اقدامی ننماید. سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق‌العاده درباره انحلال اتحادیه سراسری و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود و این حکم در مواردی نیز که اتحادیه سراسری طبق نظر مجمع عمومی فوق‌العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه

تعیین نشده یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۸۳- در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده اتحادیه سراسری، رأی به انحلال دهد در همان جلسه حداقل سه اتحادیه عضو یا ۵ الی ۷ نفر از خارج به عنوان هیأت تصفیه انتخاب و به ثبت محل اعلام خواهد شد. هر گاه انحلال اتحادیه سراسری براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین تا نسبت به تصفیه امور اتحادیه سراسری اقدام نماید.

ماده ۸۴- در تصفیه اتحادیه سراسری پرداخت تعهدات از محل دارایی اتحادیه سراسری با رعایت حق تقدم به شرح زیر صورت می گیرد:

۱- پرداخت بدهی های اتحادیه سراسری.

۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم اتحادیه سراسری بیشتر باشد.

۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم.

تبصره- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲، کلیه موجودی باقیمانده در حکم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تلقی و نسبت به آن طبق نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اقدام خواهد شد.

ماده ۸۵- تصفیه امور اتحادیه سراسری در مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده است براساس قانون شرکت های سهامی انجام خواهد گرفت.

اساسنامه اتحادیه سراسری تعاونی های کشاورزی زنبورداران ایران زمین مشتمل بر ۸۵ ماده و ۴۱ تبصره در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... مطرح و با رعایت نصاب لازم تعداد اعضای حاضر در جلسه تصویب گردد.

منشی مجمع

نام و نام خانوادگی و امضاء

رئیس مجمع

نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار

نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه اتحادیه مرکزی شرکتهای تعاونی تولید روستایی کشور

فصل اول - نام، مرکز و مدت

- ماده ۱- نام اتحادیه : اتحادیه مرکزی شرکتهای تعاونی تولید روستایی کشور است که در این اساسنامه به اختصار اتحادیه نامیده می‌شود.
- ماده ۲- حوزه عملیات اتحادیه سراسر کشور ایران است.
- ماده ۳- مرکز اتحادیه تهران است و با تصویب هیأت مدیره ممکن است شعب یا نمایندگی‌هایی یا تأسیساتی در داخل و یا خارج از حوزه عملیات دایر نماید.
- تبصره- تغییر مرکز و حوزه عملیات اتحادیه با تصویب مجمع عمومی عادی و تأیید وزارت جهاد کشاورزی امکان پذیر خواهد بود.
- ماده ۴- مدت اتحادیه از تاریخ تأسیس نامحدود است.

فصل دوم: موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات اتحادیه عبارت است از :
- الف- ساخت یا خرید و تهیه و آماده نمودن هر نوع مواد و کالا و لوازم و ماشین‌آلات مورد نیاز حرفه‌ای و یا زندگی اتحادیه‌های عضو و اعضای آنها از بازارهای داخلی یا خارجی و توزیع و فروش آنها به اتحادیه‌های عضو و یا بطور مستقیم به اعضای اتحادیه‌های تعاونی تولید روستایی کشور.
- ب- تولید و جمع‌آوری، طبقه‌بندی، بسته‌بندی، نگهداری، تبدیل و خرید و فروش محصولات تولیدی کشاورزان، دامداران، دامپروران، پرورش‌دهندگان زنبور عسل، کرم‌ابریشم، ماهی، طیور و صاحبان صنایع دستی، حوزه عمل اتحادیه از طریق اتحادیه‌های عضو و همچنین بطور مستقیم از تولیدکنندگان مذکور به موافقت هیأت مدیره.

- پ- انجام خدمات عمومی برای اتحادیه‌های عضو و اعضای آن مانند حمل و نقل، تهیه مسکن، تأمین آب مشروب و آب مصارف زراعی، ایجاد و نگهداری کانال‌های آبرسانی، زهکشی، پیش‌بینی وسایل بهداشتی و بهداشتی و آموزشی، تأسیس مرکز و توزیع نیروی برق، ایجاد شبکه تلفن، تلقیح مصنوعی دام‌ها، مبارزه با امراض و آفات نباتی و حیوانی، تهیه خوارک دام‌ها و طیور.
- ت- تهیه ماشین آلات کشاورزی و صنایع روستایی برای استفاده مشترک اتحادیه‌های عضو و اعضای آنها.
- ث- بازاریابی، حق‌العمل کاری، تهیه میدان یا بازار برای محصولات تولیدی اتحادیه‌های عضو و اعضای آنها.
- ج- تهیه بذور مختلف، نهال، نشاء، کودهای حیوانی و شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی و حیوانی برای اتحادیه‌های عضو و اعضای آنها.
- چ- ایجاد و تهیه سردخانه‌های ثابت و سیار و هر نوع تأسیسات لازم برای حفظ و نگهداری محصولات تولیدی اتحادیه‌های عضو و اعضای آنها.
- ح- ایجاد تعمیرگاه‌های ثابت و سیار برای وسایل و لوازم و ماشین‌آلات حرفه‌ای و یا زندگی اتحادیه‌های عضو و اعضای آنها.
- خ- ایجاد کارخانجات و کارگاه‌های صنایع روستایی و دستی.
- د- ساختمان دفتر کار، انبار، فروشگاه و هر نوع تأسیسات دیگر مورد نیاز خود و اتحادیه‌های عضو و ایجاد مجتمع‌های دامداری، دامپروری، پرورش آبزیان و مرغداری.
- ذ- احیاء و همچنین بهره‌برداری از اراضی کشاورزی و سایر حرف کشاورزی جهت بهره‌برداری جمعی و مشترک اعضای در حوزه عمل اتحادیه.
- و- تبلیغات و تأسیس نمایشگاه‌ها و اقدامات مشابه به منظور ازدیاد فروش محصولات تولیدی اعضای اتحادیه‌های تعاونی عضو.
- ز- پرداخت وام یا اعتبار به اتحادیه‌های عضو.
- ژ- تضمین اتحادیه‌های عضو.
- س- کمک به پیشرفت امور اتحادیه‌های عضو از طریق:
- ۱- فراهم کردن وسایل توسعه تعلیمات و ترویج تعاونی و آموزش حرفه‌ای و جمع‌آوری اطلاعات مورد لزوم در این زمینه و انجام تبلیغات و انتشارات لازم.

- ۲- راهنمایی و کمک به اتحادیه‌های عضو در امور اداری و سازمانی و مدیریت امور فنی و انجام خدمات مختلف از قبیل چاپ و تهیه دفاتر و اوراق و فرم‌های چاپی مشترک.
- ۳- نظارت بر فعالیت اتحادیه‌های عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات قانونی شرکت‌های تعاونی و مواد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی آنها.
- ۴- ایجاد هماهنگی و همکاری بین اتحادیه‌های عضو.
- ۵- داوری و رفع اختلاف بین واحدهای تعاونی عضو.
- ۶- حسابرسی اتحادیه‌های عضو در صورت اجازه وزارت جهاد کشاورزی.
- ۷- شرکت در شوراها و کمیسیون‌های مقرر در قانون اتحادیه‌های تعاونی.
- ۸- دفاع از منافع اتحادیه‌های عضو در روابط آنها با سازمان‌ها و مؤسسات دولتی و عمومی و سایر رشته‌های تعاونی.
- ۹- ایجاد و بسط همکاری با سایر تعاونی‌های کشور.
- ۱۰- ایجاد روابط با مؤسسات جهانی تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی سایر کشورها.
- ۱۱- تهیه منابع مالی تکمیلی و... برای اتحادیه از طریق تحصیل اعتبار، استقراض، تنزیل اتکایی.
- ۱۲- با بررسی و در نظر گرفتن بازار، توصیه برای نوع تولید و میزان کشت و همچنین تولید مناسب سایر فرآورده‌ها به اتحادیه‌های عضو.
- ۱۳- اتحادیه می‌تواند از سهام وزارت جهاد کشاورزی، بانک تعاون کشاورزی ایران، سازمان توسعه و ترویج فعالیت‌های غیرکشاورزی، سازمان تعاون شهر و روستا خریداری و با تصویب مجمع عمومی عادی در انواع شرکت‌های تعاونی عضو شود و در سایر انواع اتحادیه‌ها برای مشارکت سرمایه‌گذاری نماید.
- ۱۴- اتحادیه می‌تواند هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول کند.
- تبصره ۱- اتحادیه می‌تواند به منظور پیشرفت فعالیت‌های بازرگانی و اقتصادی خود، مراجعات و نمایندگی اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول کند و یا به آنها نمایندگی بدهد. همچنین اتحادیه با تصویب مجمع عمومی عادی می‌تواند عملیات فوق را با مشارکت سایر اشخاص حقیقی یا حقوقی انجام دهد.
- تبصره ۲- به استثنای عملیات اعتباری و تضمینی که مخصوص اعضاء است اتحادیه می‌تواند عملیات بازرگانی خود را برای ساکنین غیر عضو حوزه عمل اتحادیه‌های تعاونی

تولید روستایی نیز انجام دهد و ترتیب معاملات با آنها در آئین نامه مربوط به نحوه معاملات پیش بینی خواهد شد.

فصل سوم- شرایط عضویت

ماده ۶- عضویت اتحادیه با تصویب هیأت مدیره برای کلیه اتحادیه شرکت های تعاونی تولید روستایی که واجد شرایط زیر باشند آزاد است :

الف- در حوزه عملیات اتحادیه واقع باشند.

ب- تسلیم در خواست کتبی عضویت با امضای هیأت مدیره اتحادیه که خودبه خود حاکی از قبول اساسنامه و مقررات اتحادیه است به انضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد عضو، میزان سرمایه و عملیاتی که اتحادیه تا آن وقت بعمل آورده و شعاع حوزه عملیات اتحادیه.

پ- پرداخت حداقل بهای یک سهم.

تبصوه ۱۵- اتحادیه عضو مکلف است سهام خود را به تعداد متناسب با تعداد اعضاء و سرمایه و حجم معاملات آن با اتحادیه که از طرف هیأت مدیره اتحادیه تعیین می گردد افزایش دهد و در صورت تمایل می تواند با موافقت هیأت مدیره اتحادیه بیش از حد معین از سهام اتحادیه خریداری کند.

تبصوه ۲۵- عضو اتحادیه می تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ۱۰ قسط تجاوز نکند پردازد.

ماده ۷- اتحادیه های عضو متعهدند بدون اجازه اتحادیه در حوزه فعالیت اتحادیه دیگر عضو اتحادیه فعالیت های مشابهی ننمایند مگر با موافقت آن اتحادیه و در صورت اختلاف، نظر اتحادیه قاطع خواهد بود.

ماده ۸- قبول یا رد تقاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه است ولی رد عضویت به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات اتحادیه تحقق پیدا نمی کند مگر با حضور کلیه اعضاء هیأت مدیره اتحادیه و موافقت اکثریت آنها.

ماده ۹- خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.

ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه در صورت تحقق یک یا چند مورد زیر به تشخیص خود می‌تواند عضو اتحادیه را پس از رسیدگی اخراج کند و مراتب را به نحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده برساند.

الف- عدم انجام مصوبات و تصمیمات اتحادیه در حدود این اساسنامه از طرف اتحادیه عضو.

ب- عدم اجرای تعهدات اتحادیه عضو در مقابل اتحادیه بدون عذر موجه.

پ- انجام کارهایی که لطمه به اعتبار اتحادیه وارد آورد از طرف اتحادیه عضو.

ت- تشبث به وسایل متقلبانه در معاملات با اتحادیه از طرف اتحادیه عضو.

ث- اقدام بعملیاتی بر خلاف اساسنامه اتحادیه از طرف اتحادیه عضو.

ج- نداشتن فعالیت.

چ- عدم انجام معامله در حدود متعارف با اتحادیه حداقل برای مدت یک سال.

ماده ۱۱- عضو اخراج شده حق دارد هر موقع اعتراض خود را به یکی از بازرسان اتحادیه و در غیاب بازرسان به وزارت جهادکشاورزی تسلیم کند و هر یک از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود موضوع را مطرح کند و نماینده معترض می‌تواند بدون حق رأی در مجمع مذکور شرکت نماید و رأی مجمع مذکور در این باره قطعی است.

تبصره- اتحادیه‌ای که تقاضای عضویت آن از طرف هیأت مدیره رد شده می‌تواند بدون حق حضور در مجمع عمومی از مقررات این ماده استفاده کند.

ماده ۱۲- هرگاه رابطه عضوی به علت استعفاء یا اخراج با اتحادیه قطع شود بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت به ترتیب زیر پرداخت خواهد شد:

چنانچه اتحادیه زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم باشد معادل ارزش سهمی سهام بازپرداخت می‌شود و در صورتیکه در حسابهای اتحادیه مبالغی به عنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره غیر قابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهام مربوطه تعلق می‌گیرد و در صورت دوم به نسبت

مابه‌التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- هیأت مدیره موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالانه اتحادیه که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل تشکیل می شود گزارش نماید.

تبصره ۲- در صورتیکه ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان آن سال به تصویب مجمع عمومی نرسد هیأت مدیره از روی ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه که به مسئولیت خود تنظیم می نماید نسبت به بازپرداخت ارزش اسمی سهام مزبور اقدام خواهد کرد.

تبصره ۳- بهای سهام اعضایی که به اتحادیه بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه از اعضاء جزء مطالبات ممتازه است.

ماده ۱۴- اتحادیه مخیر است طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول از هر یک از مطالبات آن عضو از اتحادیه از محل مازاد برگشتی، سود سهام وسایر مطالبات عضو از اتحادیه برداشت کند و هرگاه مبالغ مزبور تکافوی مطالبات اتحادیه را نکند اتحادیه برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

تبصره- بهای سهام اتحادیه های عضو در قبال کلیه دیون و تعهدات آنان به اتحادیه در وثیقه اتحادیه بوده و اتحادیه در مورد وصول مطالبات خود از اتحادیه های عضو حق اولویت نسبت به بهای سهام مورد وثیقه دارد.

فصل چهارم : سرمایه

ماده ۱۵- سرمایه اولیه اتحادیه مبلغ ..... ریال بوده که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و یک سوم آن پرداخت گردیده است و الباقی آن تا آخر سال ۸۲ پرداخت خواهد گردید.

تبصره- مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه به نام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه صادر و در دست صاحب سهم باشد.

ماده ۱۶- سهام اتحادیه با نام و غیر قابل تقسیم بوده و انتقال آن به اعضای اتحادیه با موافقت هیأت مدیره مجاز است و در این صورت نقل و انتقال در دفتر اتحادیه ثبت می‌گردد.

تبصره- رد واگذاری سهام اتحادیه عضو توسط هیأت مدیره اتحادیه بایستی موجه بوده و شرکای ذینفع می‌توانند در صورتی که شکایتی داشته باشند اعتراضات خود را در اولین مجمع عمومی عادی مطرح نمایند و تصمیم مجمع در این مورد قاطع است.

ماده ۱۷- انتقال سهام اتحادیه به غیر عضو ممنوع است.

ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه متغیر و نا محدود است و می‌توان با فروش سهام به اعضای اتحادیه و یا قبول اعضای جدید سرمایه را افزایش داد و یا با بازپرداخت بهای سهام اعضاء، سرمایه اتحادیه را کاهش داد.

ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره اتحادیه و وزارت جهاد کشاورزی در اداره ثبت بلامانع است.

ماده ۲۰- عضوی که استعفا داده و سهام به او بازپرداخت شده است در صورت تقاضای مجدد عضویت، عضویت آن علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه داشته است مگر اینکه میزان فعالیت‌های آن تقلیل یافته و یا هیأت مدیره اتحادیه بنا به مقتضیات و شرایط دلایل موجه دیگر تعداد کمتری را تعیین نماید.

ماده ۲۱- در صورت تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان دوره مالی از طرف مجمع عمومی عادی در صوتی که درآمد ویژه اتحادیه کافی برای پرداخت سود سهام به میزان حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی باشد اتحادیه نسبت به پرداخت سود سهام به میزان مذکور اقدام خواهد کرد و در صورتی که در هنگام تهیه ترازنامه و حساب سود و زیان دوره مالی درآمد ویژه اتحادیه پرداخت سود سهام را به میزان نرخ بهره اوراق قرضه دولتی تکافو نکند هیأت مدیره باید پیشنهاد نرخ سود سهام را به میزانی که در آمد اتحادیه تکافوی پرداخت آن را می‌کند به مجمع عمومی بکند و در این صورت سود سهام به میزانی که مجمع عمومی تعیین می‌نماید قابل پرداخت خواهد بود و در هر صورت سود سهام بیش از حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی قابل پرداخت نمی‌باشد.

تبصره ۱- در صورتی که اوراق قرضه دولتی در جریان نباشد نرخ سود سالانه‌ای که با تصویب هیأت وزیران تعیین گردیده، جانشین نرخ بهره اوراق قرضه دولتی خواهد بود.

تبصره ۲- سود سهام را فقط از محل سود ویژه حاصله از دوره مالی مربوط می توان پرداخت و در صورت عدم کفایت سود ویژه دوره مالی مذکور برای تکمیل سود تا حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی می توان از محل ذخیره مخصوص که از درآمد ویژه دوره های سابق به وسیله مجمع عمومی به این مورد اختصاص داده شده است کسری را تأمین نمود.

ماده ۲۲- در آئین نامه های اتحادیه می توان انواع خدمات و معاملات اتحادیه را با هر یک از اعضاء متناسب با سهام خریداری همان عضو معین نمود.

ماده ۲۳- مسئولیت اعضاء محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها است.

فصل پنجم : ارکان اتحادیه

ماده ۲۴- ارکان اتحادیه عبارت است از مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۵- مجمع عمومی علاوه بر مجمع عمومی مؤسس، دو قسم است عادی و فوق العاده.

الف- وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از :

۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.

۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.

۳- اخذ تصمیم درباره گزارش ها و پیشنهادهای حسابرسان براساس نتایج حسابرسی اتحادیه.

۴- تعیین خط مشی و برنامه های اتحادیه و تصویب بودجه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابواب جمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه (بنا به پیشنهاد هیأت مدیره).

۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد برگشتی و تقسیم آن.

۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادهای هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری اتحادیه در اتحادیه و یا اتحادیه های دیگر.

۷- تصویب آئین نامه های داخلی اتحادیه.

۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده یا با انتقال سهام آن موافقت نشده و یا اتحادیه ای که درخواست عضویت آن از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است

یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت نفری در این مورد قطعی است.

۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل همچنین تعیین مبلغی که بابت بازپرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.

۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت اتحادیه در اتحادیه‌های تعاونی و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه.

ب- وظایف مجمع عمومی فوق‌العاده به شرح زیر است:

۱- تغییر مواد اساسنامه.

۲- ادغام اتحادیه با اتحادیه دیگر.

۳- انحلال اتحادیه.

ماده ۲۶- دعوت مجامع عمومی با قید دستور جلسه و محل و ساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل به وسیله انتشار آگهی در جراید محلی یا الصاق آگهی در مراکز حوزه عمل اتحادیه یا ارسال دعوتنامه برای اعضای و یا به وسایل مختلف ممکنه دیگری که اعضای اطلاع حاصل نمایند بعمل آید.

تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود زیان سالانه باشد در دعوت بایستی تصریح شود که اعضای می‌توانند از ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه حاضر و اطلاعات لازم را در خصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند.

تبصره ۲- دستور جلسه مجمع از طرف هیأت مدیره تعیین می‌گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

ماده ۲۷- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره و یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر به وسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می‌شود.

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- حداقل یک پنجم اعضای اتحادیه.

۳- وزارت جهاد کشاورزی.

در صورت استتکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی ظرف ۱۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور فوق، وزارت جهاد کشاورزی می تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظر است دعوت کند.

ماده ۲۸- جلسات مجامع عمومی را رئیس هیأت مدیره و در غیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می کند در جلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد نمایندگان حاضر در جلسه در صورت امکان اقدام به انتخاب رئیس و نایب رئیس و یک منشی و سه نفر ناظر از بین نمایندگان حاضر در جلسه خواهد شد.

تبصره- در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می شود یا در مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن ترین نماینده حاضر، جلسه مجمع عمومی را افتتاح می کند.

ماده ۲۹- نماینده یا نمایندگان کلیه اعضای اتحادیه می توانند در مجامع عمومی حضور یابند و در جلسات مجامع اعم از عادی یا فوق العاده نماینده یا هیأت نمایندگی هر شرکت فقط دارای یک حق رأی خواهد بود که آن رأی به نسبت تعداد اعضای اتحادیه مربوط به حساب نخواهد آمد.

تبصره- هیأت مدیره و مدیرعامل و بازرسان اتحادیه می توانند بدون حق رأی در جلسات مجامع عمومی شرکت نمایند.

ماده ۳۰- نماینده یا نمایندگان یک اتحادیه حق قبول وکالت یا نمایندگی اتحادیه های دیگر را ندارند.

ماده ۳۱- موضوعی که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع مطرح نمود لکن هر یک از اعضاء می تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند. مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هر یک از اعضاء موکول است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوع یا موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از

تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز با دعوت از اعضا تشکیل شود، موکول خواهد شد.

ماده ۳۲- صورتجلسات مجمع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس و منشی و نظار می‌رسد و یک نسخه رونوشت آن به وسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می‌گردد. تبصره ۱- در مواردی که به علت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی، ناظری انتخاب نشود، صورتجلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه می‌رسد.

تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات به عنوان اسناد اتحادیه همواره در اتحادیه محفوظ بماند. ماده ۳۳- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می‌شود برای کلیه اعضای حاضر و غایب معتبر خواهد بود.

ماده ۳۴- مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت نمایندگان اعضا رسمیت پیدا می‌کند. هر تعاونی دارای یک رأی می‌باشد. نمایندگانی که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اعضای اتحادیه‌های عضو باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت به دست نیامدن حد نصاب مذکور دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف ۱۵ روز بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود. جلسه دوم با حداقل سه نفر نماینده یا نمایندگان اتحادیه‌های عضو رسمیت خواهد داشت.

ماده ۳۵- تصمیمات مجمع عمومی عادی (با رعایت ماده ۲۹) با رأی اکثریت نمایندگانی که حداقل نماینده اکثریت اعضای اتحادیه‌هایی که نمایندگان آنها در جلسه حاضر شده‌اند، باشد، اتخاذ می‌شود مگر در مورد انتخاب هیأت مدیره و بازرسان که با اکثریت نسبی بعمل خواهد آمد. در صورت تساوی آراء رأی طرفی قاطع خواهد بود که رئیس مجمع به آن طرف رأی داده باشد.

ماده ۳۶- مجمع عمومی فوق‌العاده با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده سه چهارم اعضای اتحادیه‌های عضو باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول این حد نصاب حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه بعمل خواهد آمد و تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می‌شود، این جلسه با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده نصف بعلاوه

یک اعضای اتحادیه‌های عضو باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می‌شود و جلسه سوم با حضور هر تعداد نماینده یا نمایندگان اتحادیه‌های عضو رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۷- تصمیمات مجمع عمومی فوق‌العاده (با رعایت ماده ۲۹) با رأی نمایندگانی که حداقل نماینده سه چهارم اعضای اتحادیه‌هایی که نمایندگان آنها در جلسه حاضر شده‌اند، باشد، اتخاذ می‌شود.

ماده ۳۸- ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضای حاضر در جلسه مجمع عمومی ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آن را امضاء می‌کنند.

ماده ۳۹- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه بعنوان تنفس تعطیل می‌گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می‌شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت بطول انجامد.

ماده ۴۰- مجمع عمومی عادی اتحادیه حداقل هر سال یک مرتبه تشکیل می‌شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی اتحادیه صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می‌توان مجمع عمومی عادی را بطور فوق‌العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۱- امور اتحادیه تحت نظر هیأت مدیره اداره می‌شود که تعداد آن ۵ نفر عضو اصلی بوده و از بین اتحادیه‌های عضو توسط مجمع عمومی عادی انتخاب می‌گردند. تجدید انتخاب اعضای هیأت مدیره بلامانع است.

ماده ۴۲- در مجمع عمومی عادی دو نفر به‌عنوان عضو علی‌البدل هیأت مدیره انتخاب می‌شوند تا در صورت استعفا، فوت، ترک عضویت یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه هر یک از اعضای اصلی می‌شود یکی از اعضای علی‌البدل به دعوت هیأت مدیره برای بقیه مدت به جانشینی عضو مذکور در هیأت مدیره دعوت بشود که بعنوان عضو اصلی هیأت مدیره انجام وظیفه نماید.

ماده ۴۳- مدت خدمت اعضای هیأت مدیره از تاریخ انتخاب ۳ سال مالی است و پس از مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه را کماکان برعهده خواهد داشت و انتخاب مجدد آنان تا سه دوره بلامانع است.

- تبصره- سال اول انتخاب تا پایان سال، یک سال محسوب می‌شود.
- ماده ۴۴- در صورت استعفای جمعی هیأت مدیره و یا در صورت استعفا، فوت، ترک عضویت و یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه هر یک از اعضای هیأت مدیره بشود چنانچه اعضای علی‌البدل واجد شرایط، کافی نباشند جلسه مجمع عمومی برای انتخاب هیأت مدیره جدید یا تکمیل هیأت مدیره به تقاضای هر یک از اعضای مستعفی و یا هر یک از بازرسان یا یک پنجم اعضای اتحادیه یا وزارت جهاد کشاورزی دعوت می‌شود.
- تبصره- در فاصله مدت لازم برای انتخاب یا تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری اتحادیه با نظر وزارت جهاد کشاورزی برای جانشینی اشخاصی که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کنند از میان اعضای اتحادیه‌های عضو تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهند شد.
- مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می‌شوند عیناً همان مسئولیت‌هایی است که برای هیأت مدیره پیش‌بینی شده است.
- ماده ۴۵- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک‌رئیس، یک نایب‌رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.
- تبصره- در غیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او به عهده نایب‌رئیس خواهد بود.
- ماده ۴۶- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می‌دهند ولی هرگاه انجام وظایف محوله به آنان مستلزم هزینه‌ای باشد آن هزینه در حدود بودجه جاری برعهده اتحادیه خواهد بود. همچنین هر عضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مأمور خدمات دیگری در اتحادیه گردد می‌توان با تصویب مجمع حقالزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت نمود.
- ماده ۴۷- هیأت مدیره برای انجام امور اتحادیه فرد واجد شرایطی را از بین اعضای اتحادیه‌های عضو و یا از خارج بعنوان مدیرعامل با تصویب اکثریت دو سوم اعضای هیأت مدیره برای مدت یک سال بطور مؤظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید، هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و یا بازرسان نمی‌توانند سمت مدیرعامل را داشته باشند.
- نحوه انتخاب و وظایف مدیرعامل برطبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره ۱- مدیرعامل در حدود وظایف اتحادیه و برطبق برنامه‌ای که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله‌ای را که برای اتحادیه صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر درمورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانک‌ها و مؤسسات و انجام معاملات غیرمنقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۵ در هر مورد قبلاً تحصیل گردد.

تبصره ۲- معاملات اتحادیه با هر یک از اعضاء هیأت مدیره یا بارزسان تابع مقررات و ضوابطی خواهد بود که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه رسیده باشد.

ماده ۴۸- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت‌مذبور و یا دعوت رئیس هیأت مدیره یا مدیرعامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضاء هیأت مدیره رسمیت می‌یابد. برای اتخاذ تصمیم رأی اکثریت اعضاء حاضر در جلسه ضروری است، هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی خواهد بود.

تصمیمات هیأت مدیره در دفتری به نام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می‌گردد و به امضای اعضاء حاضر در جلسه می‌رسد. عضو هیأت مدیره که در هر مورد نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مزبور ثبت گردد.

تبصره ۱- در صورتی که آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس جلسه هیأت مدیره در آن طرف باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- غیبت بدون عذر موجه هیأت مدیره در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول ۲ ماه تشکیل شده باشد بعنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می‌شود.

تبصره ۳- رأی وکالتی در هیأت مدیره ممنوع است.

ماده ۴۹- مدیرعامل می‌تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است که در این صورت شرکت در جلسات با اجازه هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۵۰- استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه براساس مقرراتی که از طرف مجمع عمومی تصویب می‌شود و اخذ تضمین از مدیرعامل و سایر کارکنان اتحادیه براساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضاء به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج

جاری و رسیدگی به حسابهای اتحادیه و تسلیم بموقع گزارش و ترازنامه سالانه اتحادیه به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجمع عمومی شرکت‌ها و اتحادیه‌هایی که اتحادیه در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطور کلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه است حق اتخاذ تصمیم دارد که آنچه از اختیارات مجمع عمومی است برطبق تصمیمات مجامع مذکور و نسبت به بقیه موارد رأساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره- هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرسان و همچنین عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در اینگونه موارد با مجمع عمومی عادی اتحادیه است.

ماده ۵۱- هیأت مدیره نماینده قانونی اتحادیه است و می‌تواند مستقیماً و در موارد خاص با تعیین نماینده و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاه‌ها و مراجع قانونی و سایر سازمان‌ها اعمال کند.

مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۵۲- کلیه چک‌ها، قراردادهای و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهدی برای اتحادیه می‌نماید و یا تمام و یا قسمتی از حق اتحادیه را منتفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری اتحادیه ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل با مهر اتحادیه معتبر خواهد بود. ولی اوراق عادی اتحادیه با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که به امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت. در غیاب رئیس هیأت مدیره، نایب‌رئیس اتحادیه حق امضاء خواهد داشت.

تبصره- مدیرعامل می‌تواند در غیاب خود در صورت تأیید هیأت مدیره شخص واجد شرایطی را برای انجام دادن وظایفی که بعهده دارد تعیین کند در این صورت مسئولیت اعمال شخصی که موقتاً به جای مدیرعامل انتخاب شده به عهده مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۳- آئین‌نامه‌های داخلی اتحادیه به وسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می‌شود و مادام که به تصویب مجمع عمومی نرسیده برطبق آئین‌نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد. هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود آئین‌نامه مربوط را به مجمع پیشنهاد نماید.

ماده ۵۴- اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به اتحادیه وارد شود.

ماده ۵۵- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و بازرسان و مدیرعامل اتحادیه نمی توانند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونی دیگری را با موضوع عملیات مشابه (موضوع عملیات مندرج در ماده ۵ این اساسنامه) داشته باشد و یا بطور مستقیم یا غیرمستقیم بعمل پیله وری و یا هر عملی که رقابت با فعالیت های موضوع عمل اتحادیه محسوب شود اقدام نماید.

محبورین یا ورشکستگان به تفصیر و کسانی که به علت ارتکاب به جنایت یا یکی از جنحه های موثر سابقه محکومیت دارند نمی توانند سمت عضویت هیات مدیره و بازرس و یا مدیریت عامل اتحادیه را داشته باشند.

ماده ۵۶- نخستین هیات مدیره اتحادیه موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی موسس برای ثبت اتحادیه در مراجع ذیصلاحیت اقدام نماید.

بازرسان

ماده ۵۷- از طرف مجمع عمومی دو نفر بازرس که در امور حسابداری و تعاون دارای اطلاعات کافی باشند از بین اعضای اتحادیه های عضو برای مدت یک سال مالی انتخاب می شوند.

تبصره ۱- مادام که جانشین بازرسان از طرف مجمع عمومی تعیین نشده و آنها قبولی خود را اعلام نکرده باشند بازرسان سابق مسئولیت داشته و باید وظایف خود را انجام دهند.

تبصره ۲- کسانی که از اتحادیه های عضو حقوق دریافت می دارند و همچنین اقربای نسبی و سببی هیأت مدیره و مدیرعامل اتحادیه تا درجه سوم و همسران اشخاص مذکور و افراد مندرج در ماده ۵۵ حق انتخاب شدن به سمت بازرس اتحادیه را ندارند. در صورتی که موانع فوق بعداً حادث گردد بازرس بایستی عملیات خود را متوقف و مراتب را حداکثر ظرف ۱۵ روز به هیأت مدیره گزارش نماید که نسبت به دعوت مجمع عمومی و انتخاب بازرس جدید اقدام بعمل آید.

تبصره ۳- در صورت فوت، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه هر یک از بازرسان شود مجمع عمومی برای انتخاب بازرس جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد و مادام که بازرس جدید انتخاب نشده بازرس باقی مانده وظایف مقرر را انجام خواهد داد.

- ماده ۵۸- وظایف هر یک از بازرسان به شرح زیر است :
- ۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور اتحادیه با مقررات اساسنامه و آئین‌نامه‌های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی، برای این منظور هر یک از بازرسان می‌تواند هر موقع که مقتضی بداند بنحوی که بعملیات جاری اتحادیه لطمه وارد نشود کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ‌های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی کند.
  - ۲- در صورت مشاهده خلاف و بی‌ترتیبی در امور اتحادیه باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را بخواهد.
  - ۳- رسیدگی به حسابهای اتحادیه حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.
  - ۴- دعوت مجمع عمومی در موارد پیش‌بینی شده در اساسنامه.
  - ۵- نظارت بر اجرای پیشنهادها و تذکرها و وزارت جهادکشاورزی و حسابرسی که از اتحادیه حسابرسی کرده‌اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.
  - ۶- طرح شکایت عضو اخراج شده و یا کسی که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده در نخستین مجمع عمومی عادی.
  - ۷- بازرس یا بازرسان در صورتی که مفید تشخیص دهند می‌توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مدیره تقاضا نمایند.
- ماده ۵۹- بازرسان حق دخالت مستقیم در امور اتحادیه را ندارند و می‌توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه اظهار دارند. این نظرات در صورتجلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج می‌شود.
- ماده ۶۰- در صورتی که هر یک از بازرسان ضمن انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی و مقررات و آئین‌نامه‌های مصوب می‌باشد. باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.
- ماده ۶۱- خدمات بازرسان در اتحادیه افتخاری و بلاعوض است و در صورتی که انجام وظایف محوله مستلزم هزینه‌ای باشد پرداخت آن بعهده اتحادیه خواهد بود.

فصل ششم : مقررات مالی

ماده ۶۲- ابتدای سالی مالی اتحادیه اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفند ماه همان سال است به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفند ماه همان سال است.

ماده ۶۳- هیأت مدیره موظف است نسخه‌ای از صورت‌حسابها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه اتحادیه را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم نماید علاوه بر این ظرف یک هفته نسخه‌ای از آن را به وزارت جهاد کشاورزی ارسال نماید.

تبصره- هر یک از شرکت‌های عضو می‌تواند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر اتحادیه مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات اتحادیه را مطالبه و دریافت نماید.

ماده ۶۴- در ترازنامه‌ای که تنظیم می‌شود تمام موجودی‌هایی که برای فروش تهیه شده به بهای تمام شده یا بهای روز هر کدام کمتر باشد ارزیابی خواهد شد و داری‌های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می‌شود و از نظر استهلاک سالانه برطبق قوانین و مقررات مربوط عمل خواهد شد.

بستانکاری‌هایی که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه و تأیید وزارت جهاد کشاورزی غیرقابل وصول تشخیص داده شوند نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۵- درآمد ویژه اتحادیه عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه‌ها و استهلاکات.

ماده ۶۶- درآمد ویژه اتحادیه پس از تصویب مجمع عمومی عادی به ترتیب زیر تقسیم خواهد شد:

۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود.

۲- ۳ درصد به منظور توسعه آموزش کشاورزی در اختیار وزارت جهاد کشاورزی گذاشته می‌شود.

۳- ذخیره اختیاری که ممکن است مجمع عمومی عادی برای مطالبات مشکوک‌الوصول یا سود سهام و یا هر موضوع دیگری اختصاص دهد.

۴- پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت ماده ۲۱ این اساسنامه سود سهام پرداخت خواهد شد.

۵- در صورتی که وجهی باقی مانده باشد به نام مازادبرگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیر عضو اتحادیه احتساب و مازاد برگشتی متعلق به اعضاء به نسبت معاملات هر یک به آنان پرداخت و سهم مازاد متعلق به معاملات با غیر عضو به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌گردد.

تبصره ۱- اتحادیه می‌تواند حساب هر رشته معاملات را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هر رشته را با رعایت قانون شرکت‌های تعاونی طبق آئین‌نامه‌ای که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه برسد تقسیم نماید.

تبصره ۲- اتحادیه مبالغی را که بابت سودسهام و مازادبرگشتی به اعضاء تعلق می‌گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر می‌کند.

ماده ۶۷- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه‌کننده برای اموری که مربوط به هزینه‌های جاری اتحادیه منظور می‌شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود.

تبصره- دادن هدیه و انجام هزینه‌هایی از این قبیل از طرف اتحادیه مشروط بر این است که اعتباری برای این منظور توسط مجمع عمومی عادی پیش‌بینی شده باشد و حداکثر تعیین اعتبار برای این منظور در هر سال مالی نباید از ۱۰ درصد ذخیره قانونی حاصل از معاملات یک سال قبل اتحادیه تجاوز نماید و مبالغ پرداختی به حساب هزینه منظور خواهد شد.

ماده ۶۸- زیان اتحادیه در حساب بدهکاران نگهداری می‌شود تا از محل درآمد سال‌های بعد تسویه گردد و همچنین اتحادیه می‌تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین نماید و نمی‌تواند از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب بدهکاران، درآمد سال‌های بعدی اتحادیه را تقسیم کند.

ماده ۶۹- اتحادیه می‌تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور اتحادیه مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۷۰- حسابرسی اتحادیه با نظر وزارت جهاد کشاورزی انجام می‌گیرد و بعلاوه مجمع عمومی برای خود می‌تواند حسابرس یا حسابرسی را برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه مأمور کند.

ماده ۷۱- هیأت مدیره اتحادیه موظف است نزد بانک کشاورزی حساب جاری افتتاح نماید. افتتاح حساب جاری نزد سایر بانکها موقوف به تأیید جهاد کشاورزی محل مرکز اتحادیه است.

ماده ۷۲- اتحادیه می تواند برای استفاده از وجوه زاید بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل نماید:

- ۱- تودیع وجوه بصورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی.
- ۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ماده ۷۳- اتحادیه می تواند با رعایت ضوابط مقرر از طرف وزارت جهاد کشاورزی که به استناد ماده ۱۰۶ قانون شرکت های تعاونی اعلام می شود با اتحادیه و یا اتحادیه های تعاونی دیگر ادغام شود یا ادغام اتحادیه با اتحادیه تعاونی دیگری را در خود بپذیرد مشروط بر اینکه اتحادیه هایی که در هم ادغام می شوند دارای هدفها و عملیات مشابه باشند.

ماده ۷۴- اتحادیه با تصویب مجمع عمومی فوق العاده منحل می شود.

تبصره ۱- در مواردی که اتحادیه به بانکها و سازمان های دولتی بدهکار باشد انحلال اتحادیه موقوف به موافقت آن مؤسسات است.

تبصره ۲- اگر به واسطه زیان های وارده علاوه بر ذخیره قانونی اتحادیه بیش از نصف سرمایه اتحادیه از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه دعوت نماید.

ماده ۷۵- در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده اتحادیه رأی به انحلال اتحادیه بدهد در همان جلسه دو یا چند نفر جهت تصفیه امور اتحادیه از بین اعضای شرکت های عضو یا از خارج انتخاب خواهد نمود و هرگاه انحلال اتحادیه بر اساس رأی شورای رسیدگی و داوری در اختلاف تعاونی ها باشد وزارت جهاد کشاورزی هیأت تصفیه را تعیین می کند تا بر طبق مقررات مربوط نسبت به تصفیه امور اتحادیه اقدام نمایند.

ماده ۷۶- در تصفیه اتحادیه پرداخت تعهدات از محل دارایی اتحادیه با رعایت تقدم به شرح زیر صورت می گیرد:

۱- پرداخت بدهی های اتحادیه.

- ۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم اتحادیه بیشتر باشد.
- ۳- انتقال مانده تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم.
- تبصره- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای یک و دو کلیه موجودی باقی مانده در حکم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تلقی و نسبت به آن برطبق آئین‌نامه مصوب شورای عالی هماهنگی تعاونی‌های کشور رفتار خواهد شد.
- اساسنامه اتحادیه سراسری شرکت‌های تعاونی تولید روستایی کشور مشتمل بر ۷۶ ماده و ۴۰ تبصره است در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... مطرح و با رعایت نصاب لازم مورد تصویب قرار گرفته است.

رئیس مجمع	منشی مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء	نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار

نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه اتحادیه تعاونی‌های روستایی استان

فصل اول : نام، مرکز و مدت

- ماده ۱- نام اتحادیه : اتحادیه تعاونیهای روستایی استان..... است که در این اساسنامه به اختصار اتحادیه نامیده می‌شود .
- ماده ۲- حوزه عملیات اتحادیه استان شهرستانهای تابعه استان می باشد .
- ماده ۳- مرکز اتحادیه در شهرستان ..... (مرکز استان) است و با تصویب هیأت مدیره ممکن است شعب یا نمایندگیهایی در داخل و یا خارج از حوزه عملیات خود دایر نماید .
- ماده ۴- مدت اتحادیه از تاریخ تأسیس نامحدود است .

فصل دوم : موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات اتحادیه عبارت است از :
- ۱- ساخت و تولید و یا خرید و تهیه و آماده نمودن هر نوع مواد و کالا و لوازم و ماشین آلات مورد نیاز حرفه ای اتحادیه های عضو و یا نیاز اعضاء از بازارهای داخلی یا خارجی و توزیع و فروش آنها به اتحادیه های عضو .
- ۲- جمع آوری، طبقه بندی، بسته بندی، نگهداری، تبدیل، حمل و نقل و خرید و فروش محصولات تولیدی کشاورزان، دامداران، دامپروران، پرورش دهندگان زنبورعسل، کرم ابریشم، ماهی، طیور و صاحبان صنایع دستی تعاونی زنان روستایی حوزه عمل اتحادیه از طریق اتحادیه های عضو و همچنین بطور مستقیم از تولیدکنندگان مذکور بنا به موافقت هیأت مدیره .
- ۳- انجام خدمات عمومی برای اتحادیه های عضو و اعضای آنها مانند حمل و نقل، تهیه مسکن، تأمین آب مشروب و آب مصارف زراعی، ایجاد و نگهداری کانالهای آبرسانی، زهکشی، تهیه وسایل بهداشتی و بهداری و آموزشی، تأسیس مرکز توزیع نیروی برق، گازرسانی، ایجاد شبکه تلفن، تلقیح مصنوعی دامها، مبارزه با امراض و آفات نباتی و حیوانی، تهیه خوراک دام و طیور با رعایت قوانین مربوطه و یا هماهنگی با وزارتخانه ها

- و سازمانهای ذیربط .
- ۴- تهیه ماشین آلات کشاورزی و صنایع دستی و روستایی برای استفاده مشترک اتحادیه های عضو و اعضای آنها .
- ۵- بازاریابی، حق العمل کاری، تهیه میدان یا بازار برای محصولات تولیدی اتحادیه‌های عضو.
- ۶- تهیه بذور مختلف، نهال، نشاء، کودهای حیوانی و شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی و داروهای دامی برای اتحادیه های عضو .
- ۷- ایجاد سردخانه های ثابت و سیار و تهیه هرنوع تأسیسات لازم برای حفظ و نگهداری محصولات تولیدی اتحادیه های عضو و اعضای آنها .
- ۸- ایجاد تعمیرگاههای ثابت و سیار برای وسایل و لوازم ماشین آلات حرفه ای اتحادیه های عضو و یا مورد نیاز اعضای آنها .
- ۹- ایجاد کارخانجات و کارگاههای صنایع دستی و روستایی .
- ۱۰- احداث ساختمان دفترکار، انبار، فروشگاه و هرنوع تأسیسات دیگر مورد نیاز خود و اتحادیه های عضو .
- ۱۱- احیاء و همچنین بهره برداری از اراضی کشاورزی در حوزه عملیات اتحادیه .
- ۱۲- تبلیغ و تأسیس نمایشگاهها و اقدامات مشابه به منظور معرفی و بازاریابی محصولات تولیدی اعضای اتحادیه های عضو .
- ۱۳- پرداخت وام یا اختصاص اعتبار به اتحادیه های عضو .
- ۱۴- تضمین عقود قانونی اتحادیه های عضو و همچنین تهیه منابع مالی تکمیلی برای اتحادیه ها از طریق تحصیل اعتبار و استقراض.
- ۱۵- کمک به پیشرفت امور اتحادیه های عضو از طریق:
- الف- فراهم کردن وسایل توسعه و ترویج تعاون و آموزش حرفه‌ای و جمع‌آوری اطلاعات مورد لزوم در این زمینه و انجام تبلیغات و انتشارات لازم.
- ب- راهنمایی و کمک به اتحادیه های عضو در اموراداری و سازمانی و مدیریت امور فنی و انجام خدمات مختلف از قبیل چاپ و تهیه دفاتر و اوراق و فرمهای چاپی مشترک.
- ج- نظارت بر فعالیت اتحادیه‌های عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات مربوط به تعاونیها و مواد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی آنها.
- د - ایجاد هماهنگی و همکاری بین اتحادیه های عضو.
- ه - داوری و رفع اختلاف بین اتحادیه های تعاونی عضو در صورتی که در اساسنامه

آنها پیش بینی لازم شده باشد.

- و- حسابرسی اتحادیه های عضو در صورت اجازه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ز- شرکت در شوراها و کمیسیونهای مقرر در قانون شرکتهای تعاونی مربوط به اتحادیه ها.
- ح- دفاع از منافع اتحادیه های عضو در روابط آنها با سازمانها و مؤسسات دولتی و عمومی و سایر رشته های تعاونی مصرح در قانون شرکتهای تعاونی.
- ط- ایجاد و بسط همکاری با سایر تعاونیهای کشور.
- ی- پیشنهاد نوع تولید و میزان کشت و همچنین تولید مناسب سایر فرآورده ها به اتحادیه های عضو.

ک- اتحادیه می تواند سهام سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و بانک کشاورزی ایران را خریداری و در سایر شرکتهای و اتحادیه های تعاونی تولید کشاورزی و روستایی و مؤسسات تولیدی با موافقت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران سرمایه گذاری نماید.

تبصره ۱- اتحادیه می تواند به منظور پیشرفت فعالیتهای بازرگانی و اقتصادی خود مراجعات و نمایندگی اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و یا به آنها نمایندگی بدهد.

تبصره ۲- به استثنای عملیات اعتباری و تضمینی که مخصوص اعضاء است اتحادیه می تواند عملیات بازرگانی خود را برای ساکنین غیر عضو حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستایی نیز انجام دهد و ترتیب معاملات با آنها در آئین نامه مربوط به نحوه معاملات پیش بینی خواهد شد.

تبصره ۳- اتحادیه می تواند محصولات تولیدی اعضاء را با رعایت مقررات و کسب مجوزهای لازم از سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و سایر مراجع ذیربط به خارج از کشور صادر و یا نیازمندیهای اتحادیه و اعضاء را از خارج تأمین نماید.

تبصره ۴- اتحادیه می تواند عملیات و خدمات مندرج در ماده فوق را به یکی از طرق زیر انجام دهد :

- الف - انجام معاملات از قبیل خرید و فروش و اجاره و نظایر آن.
- ب - انجام معاملات با دریافت یا پرداخت کارمزد.
- ج - قبول یا واگذاری نمایندگی یا وکالت یا عاملیت.

فصل سوم : شرایط عضویت

ماده ۶- عضویت در اتحادیه با تصویب هیأت مدیره برای کلیه اتحادیه های تعاونی روستایی که واجد شرایط زیر باشند آزاد است :

- ۱- در حوزه عملیات اتحادیه استان واقع باشند.
- ۲- در اتحادیه تعاونی با موضوع فعالیت مشابه عضو نباشد.
- ۳- تسلیم درخواست کتبی عضویت با امضای هیأت مدیره اتحادیه شهرستان که خودبخود حاکی از قبول اساسنامه و مقررات اتحادیه استان است به انضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد عضو، میزان سرمایه و عملیاتی که تا آن وقت بعمل آورده و شعاع حوزه عملیات اتحادیه.
- ۴- پرداخت حداقل بهای یک سهم.
- تبصره ۱- اتحادیه تعاونی عضو مکلف است سهام خود را متناسب با تعداد اعضاء و حجم معاملات خود با اتحادیه استان که از طرف هیأت مدیره اتحادیه استان تعیین می‌گردد افزایش دهد و در صورت تمایل می‌تواند با موافقت هیأت مدیره اتحادیه بیش از حد معین شده سهام خریداری کند.
- تبصره ۲- عضو اتحادیه می‌تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ده قسط تجاوز نکند بپردازد، در این صورت پرداخت سود سهام از تاریخ عضویت به سهامی تعلق می‌گیرد که کل بهای آن از طرف عضو پرداخت شده باشد.
- ماده ۷- اتحادیه‌های عضو متعهدند بدون اجازه اتحادیه استان در حوزه فعالیت اتحادیه‌های دیگر عضو فعالیت‌های مشابهی ننمایند مگر با موافقت اتحادیه مربوطه و اتحادیه استان و در صورت اختلاف، نظر اتحادیه استان قاطع خواهد بود.
- ماده ۸- قبول یا رد تقاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه است ولی رد عضویت به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات اتحادیه تحقق پیدا نمی‌کند مگر با حضور کلیه اعضاء اصلی هیأت مدیره اتحادیه و موافقت کتبی اکثریت آنها.
- ماده ۹- خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.
- ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه در صورت تحقق یک یا چند مورد زیر به تشخیص خود می‌تواند عضو اتحادیه را پس از رسیدگی اخراج و مراتب را بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده برساند:

  - ۱- عدم انجام مصوبات و تصمیمات اتحادیه استان در حدود این اساسنامه از طرف اتحادیه عضو.
  - ۲- عدم اجرای تعهدات اتحادیه عضو در مقابل اتحادیه استان بدون عذر موجه.

- ۳- انجام کارهایی که لطمه به اعتبار اتحادیه استان وارد آورد از طرف اتحادیه عضو پس از تأیید سازمان تعاون روستایی استان ذریبط.
- ۴- تشبث به وسایل متقالبانه در معاملات با اتحادیه استان از طرف اتحادیه عضو.
- ۵- اقدام بعملیاتی برخلاف اساسنامه اتحادیه استان از طرف اتحادیه عضو.
- ۶- نداشتن فعالیت به تشخیص هیأت مدیره اتحادیه.
- ۷- عدم انجام معامله در حدود متعارف با اتحادیه استان حداقل برای مدت یک سال.
- ماده ۱۱- عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتباً بوسیله بازرس یا بازرسان و یا در غیاب بازرسان به سازمان تعاون روستایی استان تسلیم کند و یکی از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود موضوع را مطرح و معترض می تواند بدون حق رأی در مجمع مذکور شرکت نماید و رأی مجمع در این باره قطعی است.
- ماده ۱۲- هرگاه رابطه عضوی بعلت استعفاء یا اخراج با اتحادیه استان قطع شود، بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت بترتیب زیر پرداخت خواهد شد :
- چنانچه اتحادیه زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می شود و در صورتیکه در حسابهای اتحادیه مبالغی بعنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهام مربوط تعلق می گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد.
- تبصره ۱- هیأت مدیره اتحادیه موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالانه اتحادیه که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل تشکیل می شود گزارش نماید.
- تبصره ۲- در صورتی که ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه به تصویب مجمع عمومی نرسد بر اساس ترازنامه و حساب سود و زیان که به مسئولیت اتحادیه تنظیم گردیده باشد نسبت به بازپرداخت بهای سهام عضو اخراج شده براساس ارزش اسمی سهام اقدام خواهد شد.

تبصره ۳- بهای سهام اعضایی که به اتحادیه بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه از اعضاء جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۴- اتحادیه مخیر است طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول، از هر یک از مطالبات آن عضو از اتحادیه از محل مازاد برگشتی، سود سهام، سایر مطالبات و سهام عضو اتحادیه برداشت کند و هرگاه مبالغ مذکور تکافوی مطالبات خود را نکند اتحادیه برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

فصل چهارم: سرمایه

ماده ۱۵- سرمایه اولیه اتحادیه مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره - مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه بنام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه صادر و در دست صاحب سهام باشد.

ماده ۱۶- سهام اتحادیه با نام و غیر قابل تقسیم است و انتقال آن به اعضاء با موافقت هیأت مدیره اتحادیه مجاز است و در این صورت نقل و انتقال در دفاتر اتحادیه ثبت می گردد. تبصره - رد تقاضای انتقال سهام اتحادیه عضو توسط هیأت مدیره اتحادیه بایستی موجه بوده و اعضای ذینفع می توانند در صورتیکه شکایتی داشته باشند اعتراضات خود را با رعایت ماده ۳۱ اساسنامه در اولین مجمع عمومی عادی مطرح نمایند و تصمیم مجمع در این مورد قاطع است.

ماده ۱۷- انتقال سهام اتحادیه به غیر عضو ممنوع است.

ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه متغیر و نامحدود است و می توان با فروش سهام به اعضاء و یا قبول اعضای جدید سرمایه را افزایش داد و یا با بازپرداخت بهای سهام به اعضاء، سرمایه اتحادیه را کاهش داد.

ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره اتحادیه و تأیید سازمان تعاون روستایی استان در اداره ثبت بلامانع است.

ماده ۲۰- عضوی که استعفاء داده و بهای سهام نیز بازپرداخت گردیده، در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط

به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه داشته است، مگر اینکه وضعیت خدمات اتحادیه و یا میزان فعالیت‌های عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره اتحادیه بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تعیین نماید.

ماده ۲۱- سود سالانه اتحادیه معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی از درآمد ویژه پرداخت خواهدگردید و در صورت عدم تکافو یا در جریان نبودن اوراق قرضه مذکور سود سالانه سهام معادل سود سپرده بلند مدت بانکها پرداخت خواهدشد و چنانچه درآمد ویژه تکافوی پرداخت سود سهام به اعضاء را نماید براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی سود سهام تعیین و پرداخت خواهدگردید.

ماده ۲۲- در آئین نامه های اتحادیه می توان انواع خدمات و معاملات اتحادیه را باهریک از اعضاء متناسب با سهام خریداری همان عضو معین نمود.

ماده ۲۳- مسئولیت اعضاء محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها می باشد.

فصل پنجم: ارکان اتحادیه

ماده ۲۴- ارکان اتحادیه عبارت است از مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۵- مجمع عمومی علاوه بر مجمع عمومی مؤسس دو قسم است: عادی و فوق العاده.

الف - وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سودوزیان اتحادیه پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.

۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.

۳- اخذ تصمیم درباره گزارشها و پیشنهادات حسابرسان براساس نتایج حسابرسی از اتحادیه .

۴- تعیین خط مشی و برنامه های اتحادیه و تصویب بودجه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابوابجمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.

۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازادبرگشتی و تقسیم آن.

۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادات هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری اتحادیه در اتحادیه های عضو و یا شرکتهای تعاونی و مؤسسات تولیدی.

۷- تصویب آئین نامه های معاملات و سایر آئین نامه های اتحادیه.

۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا اتحادیه ای که درخواست عضویت و یا انتقال سهام آن از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری در این مورد قطعی است.

۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل، همچنین تعیین مبلغی که بابت بازپرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد که باید پرداخت شود.

۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت اتحادیه در اتحادیه مرکزی تعاونی‌های روستایی و کشاورزی ایران، تعاونی تولید و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه مرکزی مذکور.

۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می شود و منطبق با اساسنامه اتحادیه استان باشد.

ب- وظایف مجمع عمومی فوق العاده :

۱- تغییر مواد اساسنامه.

۲- ادغام اتحادیه با اتحادیه دیگر.

۳- انحلال اتحادیه.

ماده ۲۶- دعوت مجامع عمومی با قید دستور جلسه و محل و ساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل بوسیله ارسال دعوتنامه برای اعضاء و یا انتشار آگهی در جراید محلی یا الصاق آگهی در مراکز حوزه عمل اتحادیه یا وسایل ممکنه دیگر که اعضاء اطلاع حاصل نمایند بعمل آید.

تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می توانند از ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه حاضر و اطلاعات لازم را درخصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند.

تبصره ۲- دستور جلسه مجمع عمومی از طرف هیأت مدیره تعیین می گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد، دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

ماده ۲۷- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره و یا براساس درخواست مقامات

و اشخاص زیر بوسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود :

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- حداقل یک پنجم اعضای اتحادیه.

۳- سازمان تعاون روستایی استان.

در صورت استتکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور، سازمان تعاون روستایی استان می تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظراست دعوت کند.

ماده ۲۸- جلسات مجمع عمومی را رئیس هیأت مدیره و درغیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می کند، در جلسه مجمع عمومی ابتدا باتوجه به تعداد نمایندگان حاضر در جلسه رئیس، نایب رئیس و یک منشی و در صورت امکان سه نفر ناظر از بین نمایندگان حاضر در جلسه انتخاب خواهد شد.

تبصره - در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می شود و یا در مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن ترین نماینده حاضر در جلسه، مجمع عمومی را افتتاح می کند.

ماده ۲۹- نماینده یا نمایندگان کلیه اعضای اتحادیه می توانند در مجامع عمومی حضور یابند و در جلسات مجامع اعم از عادی یا فوق العاده نماینده یا هیأت نمایندگی هر اتحادیه عضو، فقط دارای حق یک رأی خواهد بود.

تبصره - مدیرعامل و نمایندگان عضو هیأت مدیره و بازرس اتحادیه می توانند بدون حق رأی در جلسات مجامع عمومی شرکت نمایند.

ماده ۳۰- هریک از اعضای اتحادیه می تواند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی به اتحادیه عضو دیگر با وکالت رسمی بشرط حق توکیل واگذار نماید و اتحادیه عضو وکیل، موضوع وکالت موکل یا موکلین را به نماینده خود تفویض نماید. لکن هیچ عضوی نمی تواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد.

ماده ۳۱- موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود، لکن هریک از اعضاء می تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است

برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند، مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع عمومی مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هریک از اعضاء موکول است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضاء حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم در باره موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده، به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضاء) تشکیل گردد موکول خواهد شد و در صورتیکه جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت بجای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۲- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس و منشی و نظار می رسد و یک نسخه رونوشت آن بوسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می گردد.

تبصره ۱- در مواردی که به علت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی، ناظری انتخاب نشود صورتجلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه می رسد.

تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات بعنوان اسناد اتحادیه باید همواره در اتحادیه محفوظ بماند.
ماده ۳۳- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۴- مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت نمایندگان اعضاء رسمیت پیدا می کند و در صورت بدست نیامدن حدنصاب مذکور، دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود، جلسه دوم با هر تعداد از نماینده یا نمایندگان اتحادیه های عضو که حداقل از سه نماینده کمتر نباشد رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هرذیحقی می تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال اتحادیه به سازمان تعاون روستایی استان ذریبط مراجعه نماید.

ماده ۳۵- تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت نمایندگان حاضر در جلسه اتخاذ می شود (مگر در مورد انتخاب هیأت مدیره و بازرسان که با اکثریت نسبی اعضاء اتحادیه خواهد بود).

ماده ۳۶- مجمع عمومی فوق العاده با حضور نماینده یا نمایندگان که حداقل نماینده سه چهارم اعضای اتحادیه باشند رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول این حدنصاب حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه بعمل می آید و تاریخ تشکیل مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می شود این جلسه با حضور نماینده یا نمایندگان که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اعضای اتحادیه باشند رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول حدنصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می شود و جلسه سوم مجمع با حضور هر تعداد نماینده یا نمایندگان اعضا که نباید از سه نماینده کمتر باشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۷- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رأی سه چهارم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می شود.

ماده ۳۸- ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضای حاضر در جلسه مجمع عمومی، ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آنرا امضاء می کنند.

ماده ۳۹- در صورتیکه در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه بعنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت بطول انجامد.

ماده ۴۰- مجمع عمومی عادی اتحادیه استان حداقل هر سال یکبار تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می توان مجمع عمومی عادی را بطور فوق العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۱- اداره امور اتحادیه طبق اساسنامه برعهده هیأت مدیره ای مرکب از ۳ یا ۵ عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت ۳ سال از بین اعضای اتحادیه با رأی مخفی انتخاب می گردند مجمع عمومی همزمان با انتخاب اعضای اصلی هیأت مدیره یک الی دو عضو علی البدل نیز با همان شرایط انتخاب خواهد نمود تجدید انتخاب هر یک از اعضای اصلی و علی البدل بلامانع است و پس از انقضای مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید، هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه را کماکان برعهده خواهد داشت.

- تبصره ۱- اتحادیه عضو هیأت مدیره موظف است یک نفر نماینده حقیقی از بین اعضای زیرمجموعه خود راجهت شرکت در جلسات هیأت مدیره اتحادیه معرفی نماید.
- تبصره ۲- در صورت استعفا، انحلال، ترک عضویت یا ممنوعیت قانونی که مانع انجام وظیفه هریک از اعضای اصلی هیأت مدیره بشود عضو علی‌البدل منتخب که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می‌شود.
- تبصره ۳- سال اول انتخاب تا پایان سال، یک سال محسوب می‌شود.
- ماده ۴۲- در صورت استعفای جمعی هیأت مدیره، مجمع عمومی به تقاضای هریک از اعضای مستعفی و یا علی‌البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضای اتحادیه توسط سازمان تعاون روستایی استان برای انتخاب هیأت مدیره جدید دعوت می‌شود.
- تبصره - در صورتیکه بدلیل استعفاء، انحلال یا ممنوعیت قانونی هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور اتحادیه خارج گردد مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ قانون شرکتهای تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.
- ماده ۴۳- در فاصله مدت لازم برای انتخاب و یا تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری اتحادیه با نظر سازمان تعاون روستایی استان برای جانشینی آن تعداد از اعضای هیأت مدیره که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کنند از میان اعضای اتحادیه تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهد شد. مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می‌شوند عیناً همان مسئولیتهایی است که برای هیأت مدیره پیش بینی شده است.
- ماده ۴۴- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.
- تبصره - در غیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او بعهده نایب رئیس خواهد بود.
- ماده ۴۵- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می‌دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه ای باشد آن هزینه در حدود بودجه جاری برعهده اتحادیه خواهد بود، همچنین هر عضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مأمور خدمات دیگری در اتحادیه گردد می‌توان با تصویب مجمع حق الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت نمود.
- ماده ۴۶- هیأت مدیره برای انجام اموراتحادیه فرد واجد شرایطی را از بین اعضای شرکتهای عضو اتحادیه های عضو و یا از خارج، بعنوان مدیرعامل، بطورموظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید. هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و

یا بازرسان نمی توانند سمت مدیرعامل اتحادیه را نیز داشته باشند. نحوه انتخاب و وظایف مدیرعامل برطبق آئین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره - مدیرعامل در حدود وظایف و برطبق برنامه ای که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله را که برای اتحادیه صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص بدهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر در مورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانکها و مؤسسات و انجام معاملات غیر منقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۵ در هر مورد قبلاً تحصیل گردد.

ماده ۴۷- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مزبور با دعوت رئیس هیأت مدیره یا مدیرعامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضاء هیأت مدیره رسمیت می یابد. برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضاء حاضر در جلسه معتبر بوده و هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی می باشد.

تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می گردد و به امضای اعضاء حاضر در جلسه می رسد، عضو هیأت مدیره که در هر مورد نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مذکور ثبت گردد.

تبصره ۱- در صورتیکه آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس هیأت مدیره در آن باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- غیبت غیر موجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد بعنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می شود.

تبصره ۳- رأی وکالتی در جلسات هیأت مدیره ممنوع است.

ماده ۴۸- مدیرعامل می تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است، در این صورت شرکت در جلسات با اجازه هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۴۹- استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه براساس مقرراتی که از طرف مجمع عمومی تصویب می شود و اخذ تضمین از مدیرعامل و سایر کارکنان براساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضاء به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به

حسابهای اتحادیه و تسلیم بموقع گزارش و ترازنامه سالانه به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجمع عمومی اتحادیه‌هایی که اتحادیه استان در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطور کلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه است حق اتخاذ تصمیم دارد تا آنچه از اختیارات مجمع عمومی است برطبق تصمیمات مجمع مذکور و نسبت به بقیه موارد رأساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره - هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرسان و همچنین عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در اینگونه موارد با مجمع عمومی عادی اتحادیه است.

ماده ۵۰ - هیأت مدیره نماینده قانونی اتحادیه است و می‌تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند. مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۵۱ - کلیه چک‌ها، قراردادهای و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای اتحادیه نماید یا تمام و یا قسمتی از حق اتحادیه را منتفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهر اتحادیه معتبر خواهد بود درغیاب رئیس هیأت مدیره نایب رئیس حق امضاء دارد ولی اوراق عادی با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که به امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره - مدیرعامل می‌تواند در صورت تصویب هیأت مدیره شخص واجد شرایطی را برای انجام دادن بخشی از وظایفی که بعهده دارد بعنوان معاون مدیرعامل تعیین و منصوب کند در این صورت مسئولیت اعمال معاون مدیرعامل بعهده مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۲ - آئین نامه‌های داخلی اتحادیه بوسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می‌شود و مادامی که به تصویب مجمع عمومی نرسیده برطبق آئین‌نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد، هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود آئین‌نامه مربوط را به مجمع پیشنهاد نماید.

ماده ۵۳ - هیأت مدیره وظایف خود را بصورت جمعی انجام می‌دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره. اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران

هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به اتحادیه وارد شود.

تبصره - در صورتی که هریک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرر و زیان اتحادیه شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت برعهده او است.

ماده ۵۴- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره اتحادیه نمی توانند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونی دیگری را با موضوع عملیات مشابه داشته باشد و یا بطور مستقیم و یا غیرمستقیم بعملی که رقابت با فعالیتهای موضوع عمل اتحادیه محسوب شود اقدام نماید. محجورین یا ورشکستگان به تقصیر و کسانی که به علت ارتکاب بزه محکومیت مؤثر کیفری دارند نمی توانند سمت نماینده هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و مدیرعامل اتحادیه را داشته باشند.

ماده ۵۵- نخستین هیأت مدیره موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس برای ثبت اتحادیه در مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

بازرسان

ماده ۵۶- مجمع عمومی از بین اعضاء یک یا دو بازرس برای مدت یک سال مالی انتخاب می نماید. انتخاب مجدد بازرس یا بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱- اتحادیه بازرس موظف است یک نفر نماینده حقیقی زیرمجموعه خود را که ترجیحاً در امور حسابداری آشنایی داشته باشد به اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- مادام که جانشین بازرس یا بازرسان از طرف مجمع عمومی تعیین نشده و آنها قبولی خود را اعلام نکرده باشند بازرس یا بازرسان سابق مسئولیت داشته و باید وظایف خود را انجام دهند.

تبصره ۳- کسانی که از اتحادیه های عضو حقوق دریافت می دارند، اقربای نسبی و سببی نمایندگان هیأت مدیره و همچنین مدیرعامل اتحادیه تادرجه سوم و همسران اشخاص مذکور حق انتخاب شدن به عنوان نماینده و یا نمایندگان بازرس اتحادیه را ندارند.

تبصره ۴- در صورت انحلال، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرس یا بازرسان شود مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد. مادام که بازرس یا بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرس

باقیمانده وظایف مقرر را انجام خواهد داد.

ماده ۵۷- وظایف بازرس یا بازرسان بشرح زیراست :

۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور اتحادیه با مقررات اساسنامه و آئین‌نامه‌های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی، برای این منظور هریک از بازرس یا بازرسان می‌توانند هر موقع که مقتضی بدانند بنحوی که بعملیات جاری اتحادیه لطمه وارد نشود کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ‌های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی نمایند.

۲- در صورت مشاهده خلاف و بی‌ترتیبی در امور اتحادیه باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را درخواست نماید.

۳- رسیدگی به حسابهای اتحادیه حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.

تبصره- در بودجه سالانه اتحادیه مبلغ کافی برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه اتحادیه باید پیش‌بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حسابهای اتحادیه رسیدگی نموده و گزارش لازم جهت ارائه به مجمع تهیه نماید.

۴- دعوت مجامع عمومی در موارد پیش‌بینی شده در اساسنامه.

۵- نظارت بر اجرای پیشنهادات و تذکرات سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و حسابرسی که از اتحادیه حسابرسی کرده‌اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.

۶- طرح شکایت عضو اخراج شده یا اتحادیه‌ای که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده در نخستین مجمع عمومی عادی.

۷- در صورتیکه بازرس یا بازرسان تشخیص دهند تشکیل جلسه هیأت مدیره برای حل مسائل و مشکلات مفید به فایده خواهد بود می‌توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مزبور درخواست نمایند.

ماده ۵۸- بازرس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در امور اتحادیه را ندارند و می‌توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه اظهار دارند. این نظرات در صورت جلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج می‌شود.

ماده ۵۹- در صورتی که هریک از بازرس یا بازرسان ضمن انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی و مقررات و آئین نامه های مصوب می باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.

ماده ۶۰- خدمات بازرس یا بازرسان در اتحادیه افتخاری و بلا عوض است و در صورتی که انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه ای باشد پرداخت آن به عهده اتحادیه خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

ماده ۶۱- ابتدای سال مالی اتحادیه اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفندماه همان سال است به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفندماه همان سال است.

ماده ۶۲- هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورت حسابها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه اتحادیه را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم نماید، علاوه بر این ظرف یک هفته نسخه ای از آن را به سازمان تعاون روستایی استان ارسال دارد.

تبصره ۵- هریک از اتحادیه های عضو می تواند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر اتحادیه مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات اتحادیه را مطالبه و دریافت نماید.

ماده ۶۳- در ترازنامه ای که تنظیم می شود تمام موجودیهایی که برای فروش تعیین شده به بهای تمام شده یا بهای روز، هر کدام کمتر باشد ارزیابی و دارایی های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می شود و از نظر استهلاک سالانه بر طبق قوانین و مقررات مربوط عمل خواهد شد. بستن کاریهایی که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران غیر قابل وصول تشخیص داده شود در صورت وجود ذخیره اختیاری از حساب مذکور تسویه و در غیر این صورت به حساب هزینه اتحادیه منظور می شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۴- درآمد ویژه اتحادیه عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه ها و استهلاکات در یک دوره مالی.

ماده ۶۵- درآمد ویژه سالانه اتحادیه پس از تصویب مجمع عمومی بترتیب زیر تقسیم خواهد شد:

- ۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود با رعایت بند ۱ از ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی.
- ۲- ۳ درصد به منظور آموزش و توسعه تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذاشته می‌شود تا به موجب آئین نامه ای که بوسیله سازمان مذکور تنظیم می‌شود به مصرف برسد.
- ۳- حداکثر ۵ درصد از سود خالص بعنوان اندوخته اختیاری به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوطه منظور می‌گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است.
- ۴- ۲۰ درصد درآمد ویژه اتحادیه را جهت تهیه امکانات لازم، تقویت و توسعه تعاونیهای روستایی، برگزاری نمایشگاهها، احداث ساختمان و تأسیسات و فروشگاهها، تبلیغات، جذب نیروی انسانی، جبران زحمات و تشویق نیروهای شبکه تعاونیهای روستایی و سازمان و انجام هرگونه هزینه های ضروری پیش بینی نشده اختصاص دهد که با تأیید هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مورد استفاده قرارگیرد.
- ۵- درصدی از درآمد ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایرپیشنهادات خواهد شد.
- ۶- پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت مقررات این اساسنامه سود سهام به اعضاء پرداخت خواهد شد.
- ۷- در صورتی که وجهی باقیمانده باشد بنام مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیرعضو اتحادیه احتساب و مازاد برگشتی متعلق به معاملات با غیرعضو به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌گردد و مازاد برگشتی مربوط به معاملات اعضاء به نسبت معاملات هریک به آنان پرداخت می‌شود.
- تبصره ۱- اتحادیه می‌تواند حساب هررشته از معاملات را جداگانه نگهداری و مازادبرگشتی هررشته را با رعایت قانون شرکتهای تعاونی طبق آئین نامه ای که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه برسد تقسیم نماید.
- تبصره ۲- اتحادیه مبالغی را که بابت سود سهام و مازادبرگشتی به اعضاء تعلق می‌گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر می‌کند.
- ماده ۶۶- اتحادیه می‌تواند هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و نیز پرداخت نماید.

تبصره ۱- هدایا و عطایا در صورتیکه از طرف هدیه کننده برای اموری که مربوط به هزینه های جاری اتحادیه منظور می شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود.

تبصره ۲- دادن هدیه و انجام هزینه هایی از این قبیل از طرف اتحادیه، تا سقف حداکثر ۱۰ درصد ذخیره قانونی سال قبل اتحادیه، به حساب هزینه ها منظور خواهد شد.

ماده ۶۷- زیان اتحادیه در حساب زیان نگهداری می شود تا از محل درآمد سالهای بعد تسویه گردد، همچنین اتحادیه می تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین نماید ولیکن نمی تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سالهای بعدی اتحادیه را تقسیم کند.

ماده ۶۸- اتحادیه می تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور اتحادیه با تصویب مجمع عمومی عادی مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۶۹- حسابرسی اتحادیه با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران انجام می گیرد و بعلاوه مجمع عمومی برای خود می تواند حسابرس یا حسابرسی را برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه مأمور کند.

ماده ۷۰- هیأت مدیره اتحادیه موظف است نزد بانک کشاورزی یا عنداللزوم در سایر بانکهای کشور حساب جاری افتتاح نماید.

ماده ۷۱- اتحادیه می تواند برای استفاده از وجوه زاید بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل نماید :

- ۱- تودیع وجوه به صورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی و سایر بانکهای کشور.
- ۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ادغام

ماده ۷۲- اتحادیه می تواند با رعایت ضوابط ومقررات قانونی با اتحادیه های تعاونی کشاورزی استان دیگر ادغام شود مشروط بر اینکه اتحادیه هایی که در هم ادغام می شوند دارای هدفها و عملیات مشابه باشند.

ماده ۷۳- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق العاده هر دو اتحادیه همراه با قبول

مطالبات بستانکاران به تصویب برسد و نسخه‌ای از مصوبات مجمع عمومی هردو اتحادیه برای تمام اعضای و بستانکاران هردو اتحادیه، همچنین سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران فرستاده می‌شود و برای اطلاع عموم بترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکتهای تعاونی آگهی می‌گردد.

تبصره ۱- هریک از بستانکاران می‌توانند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به اتحادیه بدهکار و سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارد.

تبصره ۲- نسخه‌ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از انعقاد مجمع عمومی فوق العاده هریک از اتحادیه‌ها همراه با آخرین ترازنامه و صورت‌بدهیها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه‌ای از آگهی ادغام که منتشر شده است برای سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ارسال گردد.

ماده ۷۴- هریک از اعضای اتحادیه در صورتی که با تصمیم ادغام مخالف باشد می‌تواند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به اتحادیه مربوط، همچنین نماینده سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارد.

ماده ۷۵- نماینده سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران با وصول تصمیم ادغام از هردو اتحادیه همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهیها و گزارش حساب‌برسان از وضع هردو اتحادیه همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضای مخالف ادغام ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام به هردو اتحادیه اعلام خواهدداشت.

ماده ۷۶- در صورتیکه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هردو اتحادیه منتفی است. موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهیها در هردو اتحادیه پیش‌بینی شود، همچنین تعداد اعضای مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضای باقیمانده و سرمایه اتحادیه بعد از ادغام کافی برای انجام هدفها و برنامه‌های آن باشد.

ماده ۷۷- در صورت موافقت با ادغام، هیأت مدیره اتحادیه‌های مربوط ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق العاده مشترک اتحادیه‌ها برای ادغام خواهند نمود.

ماده ۷۸- مجمع عمومی فوق العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه اتحادیه بعد از ادغام، همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان اقدام لازم بعمل خواهد آورد.

ماده ۷۹- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت

اتحادیه مستعفی گردند باید ظرف مدت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند اتحادیه مربوط مکلف است بهای سهام آنان را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.

ماده ۸۰- هیأت مدیره اتحادیه جدید مصوبات مجمع عمومی فوق العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای اتحادیه جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکتهای تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران وانعکاس در دفاتر ثبت ارسال خواهد داشت.

ماده ۸۱- با انجام عمل ادغام، دارایی و بدهی اتحادیه جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی اتحادیه ها قبل از ادغام پس از وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

انحلال

ماده ۸۲- اتحادیه در موارد زیر منحل می شود :

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
- ۲- کاهش تعداد اعضاء از حدنصاب قانونی در صورتیکه ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
- ۳- توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذر موجه.
- ۴- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از سه بار اخطار کتبی به وسیله سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدور یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.

تبصره ۱- اگر به واسطه زیانهای وارده علاوه بر ذخیره قانونی اتحادیه، بیش از نصف سرمایه اتحادیه از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه دعوت نماید.

تبصره ۲- در صورتی که در نتیجه زیانهای وارده و کاهش سرمایه، اتحادیه فعالیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق العاده در این مورد اقدامی ننماید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال اتحادیه و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود و این حکم در مواردی نیز که اتحادیه طبق نظر مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده یا این که هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف

قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۸۳- در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده اتحادیه، رأی به انحلال دهد در همان جلسه حداقل سه اتحادیه عضو یا ۵ الی ۷ نفر از خارج بعنوان هیأت تصفیه انتخاب و به ثبت محل اعلام خواهد شد. هرگاه انحلال اتحادیه براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین تا نسبت به تصفیه اموراتحادیه اقدام نماید.

ماده ۸۴- در تصفیه اتحادیه پرداخت تعهدات از محل دارایی با رعایت حق تقدم بشرح زیر صورت می‌گیرد:

۱- پرداخت بدهیهای اتحادیه.

۲- پرداخت سهام اعضاء حداقل به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم اتحادیه بیشتر باشد.

۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم.

تبصره - پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲، کلیه موجودی باقیمانده در حکم ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم تلقی و نسبت بآن طبق نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اقدام خواهد شد.

ماده ۸۵ - تصفیه امور اتحادیه در مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده است براساس قانون شرکتهای سهامی انجام خواهد گرفت .

اساسنامه اتحادیه تعاونیهای روستایی استان ..... مشتمل بر ۸۵ ماده و ۴۴ تبصره در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... مطرح و با رعایت نصاب لازم تعداد اعضای حاضر در جلسه تصویب گردید.

رئیس مجمع

نام و نام خانوادگی و امضاء

منشی مجمع

نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار

نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه اتحادیه شرکت های تعاونی کشاورزی استان

فصل اول: نام، مرکز و مدت

- ماده ۱- نام اتحادیه: اتحادیه شرکتهای تعاونی کشاورزی استان ..... است که در این اساسنامه به اختصار اتحادیه نامیده می شود.
- ماده ۲- حوزه عملیات اتحادیه استان شهرستانهای تابعه استان می باشد.
- ماده ۳- مرکز اتحادیه در شهرستان ..... (مرکز استان) است و با تصویب هیأت مدیره ممکن است شعب یا نمایندگیهایی در داخل و یا خارج از حوزه عملیات خود دایر نماید.
- ماده ۴- مدت اتحادیه از تاریخ تأسیس نامحدود است.

فصل دوم: موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات اتحادیه عبارت است از:
- ۱- بالا بردن سطح زندگی و افزایش تولید محصولات زراعی و دامی اعضاء با رعایت اهداف توسعه کشاورزی و موازین تعاونی از طریق بهره برداری جمعی و گسترده اراضی ملکی و یا استیجاری.
- ۲- انجام عملیات زیربنایی کشاورزی اعم از تسطیح اراضی و قطعه بندی های فنی و اقتصادی اراضی در اختیار اتحادیه و احداث راههای ارتباطی مورد لزوم.
- ۳- حفر چاه عمیق و نیمه عمیق در زمین متعلق به اتحادیه و اعضاء اتحادیه به منظور تأمین آب کشاورزی و غیرکشاورزی با رعایت قانون « ملی شدن منابع آب » و نگهداری و بهره برداری چاه و قنوات و سایر تأسیسات آبرسانی.
- ۴- تهیه و تدارک و یا تولید مواد و وسایل مورد احتیاج حرفه ای اعضاء از قبیل ماشین آلات و ابزار و ادوات کشاورزی و دامی و وسایل حمل و نقل جمعی اعضاء و محصولات تولیدی آنان.

- ۵- انجام عملیات جمع‌آوری، نگهداری، تبدیل، طبقه‌بندی، بسته‌بندی، حمل و نقل، بازاریابی و فروش محصولات کشاورزی و دامی اعضا.
- ۶- ایجاد واحدهای کشاورزی اعم از واحدهای زراعی، باغی، دامداری، دامپروری، پرورش آبزیان، کرم‌پریشم، زنبورعسل و ... و تأسیسات بهداشتی، بهداشتی، آموزشی، انبار و دفترکار و کلینیک‌های لازم و تأسیسات مورد نیاز و مرتبط با فعالیت اتحادیه جهت بهره‌برداری مشترک اعضا.
- ۷- انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه‌ای اعضا با توجه به نوع و رشته فعالیت اتحادیه.
- ۸- ایجاد کارخانجات صنایع تبدیلی کشاورزی اعم از زراعی و دامی و تأسیسات و تجهیزات بسته‌بندی، درجه‌بندی، نگهداری و انبارهای سرد و چندمنظوره و سردخانه جهت نگهداری محصولات کشاورزی با رعایت موازین فنی و قانونی و ایجاد مراکز تعمیرگاهی ماشین‌آلات کشاورزی و تجهیزات فنی مرتبط با موضوع فعالیت اتحادیه.
- ۹- انجام هرگونه معاملات مجاز جهت تأمین نیازهای اتحادیه با رعایت موضوع عملیات پیش‌بینی شده در اساسنامه مانند تهیه بذور مختلف، نهال، نشاء، کودهای حیوانی و شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی و داروهای دامی و همچنین تهیه خوراک دام و طیور، کرم‌پریشم، زنبورعسل، ماهی و آبزیان و انجام سایر فعالیتهای مرتبط با اهداف اتحادیه.
- ۱۰- اتحادیه می‌تواند محصولات تولیدی اعضا را با رعایت مقررات و کسب مجوزهای لازم از سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و سایر مراجع ذیربط به خارج از کشور صادر و یا نیازمندیهای اتحادیه و اعضا را از خارج تأمین نماید.
- ۱۱- برگزاری نمایشگاه‌ها و یا شرکت در نمایشگاه‌های داخلی و بین‌المللی، ایجاد دفاتر نمایندگی و شعب در داخل و یا خارج از کشور، بازاریابی و عرضه تولیدات اتحادیه و اعضا.
- ۱۲- اتحادیه مکلف است در جهت ارتقاء مهارتهای فنی و شغلی و آشنایی با شیوه‌های نوین زراعی و دامی اعضای خود با دستگاه‌ها و مؤسسات ذیربط همکاری نموده و موجبات شرکت آنان را در دوره‌های آموزشی و تخصصی مربوط فراهم نماید.
- ۱۳- تأمین اعتبارات مورد نیاز اعضا و پرداخت وام به آنان.
- ۱۴- تضمین عقود قانونی اتحادیه‌های عضو و همچنین تهیه منابع مالی و تکمیلی آنها از طریق تحصیل اعتبار و استقراض از بانک‌ها و سایر مؤسسات مالی.

- ۱۵- فراهم نمودن وسایل توسعه و ترویج تعاون و آموزش حرفه‌ای و جمع‌آوری اطلاعات مورد لزوم در این زمینه و انجام تبلیغات و انتشارات لازم.
- ۱۶- راهنمایی و کمک به اتحادیه‌های عضو در امور اداری و سازمانی و مدیریت امور فنی و انجام خدمات مختلف از قبیل چاپ و تهیه دفاتر و اوراق و فرم‌های چاپی مشترک.
- ۱۷- نظارت بر فعالیت‌های اتحادیه‌های عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات مربوط به تعاونی ها و مواد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی آنها.
- ۱۸- ایجاد هماهنگی و همکاری بین اتحادیه‌های عضو.
- ۱۹- داوری و رفع اختلاف بین اتحادیه‌های تعاونی عضو در صورتی که در اساسنامه آنها پیش‌بینی لازم شده باشد.
- ۲۰- حسابرسی اتحادیه‌های عضو در صورت اجازه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۲۱- شرکت در شوراها و کمیسیون‌های مقرر در قانون شرکت‌های تعاونی مربوط به اتحادیه‌ها.
- ۲۲- دفاع از منابع اتحادیه‌های عضو در روابط آنها با سازمان‌ها و مؤسسات دولتی و عمومی و سایر رشته‌های تعاونی مصرح در قانون شرکت‌های تعاونی.
- ۲۳- ایجاد و بسط همکاری با سایر تعاونی‌های کشور.
- ۲۴- پیشنهاد نوع تولید و میزان کشت و همچنین تولید مناسب سایر فرآورده‌ها به اتحادیه‌های عضو.
- ۲۵- اتحادیه می‌تواند سهام سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و بانک کشاورزی ایران را خریداری و در سایر شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی تولید کشاورزی و روستایی و نیز مؤسسات تولیدی با موافقت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران سرمایه‌گذاری نماید.
- ۲۶- اتحادیه می‌تواند به منظور پیشرفت فعالیت‌های بازرگانی و اقتصادی خود مراجعات و نمایندگی اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول کند و یا به آنها نمایندگی دهد.
- ۲۷- اتحادیه می‌تواند به استثنای عملیات اعتباری و تضمینی که مخصوص اعضاء است، عملیات بازرگانی خود را برای ساکنین غیر عضو حوزه عمل خود نیز انجام دهد و ترتیب معاملات با آنها در آئین‌نامه مربوط به نحوه معاملات پیش‌بینی خواهد شد.
- ۲۸- اتحادیه می‌تواند عملیات مندرج در این ماده را به یکی از طرق زیر انجام دهد:

- الف- انجام معاملات از قبیل خرید و فروش و اجاره و نظایر آن.
- ب- انجام معاملات با دریافت و یا پرداخت کارمزد.
- پ- قبول یا واگذاری نمایندگی یا وکالت یا عاملیت.

فصل سوم: شرایط عضویت

- ماده ۶- عضویت در اتحادیه با تصویب هیأت مدیره برای کلیه اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی که واجد شرایط زیر باشند آزاد است:
- ۱- در حوزه عملیات اتحادیه استان واقع باشند.
  - ۲- در اتحادیه تعاونی با موضوع فعالیت مشابه عضو نباشد.
  - ۳- تسلیم درخواست کتبی عضویت با امضای هیأت مدیره اتحادیه شهرستان که خودبخود حاکی از قبول اساسنامه و مقررات اتحادیه استان است به انضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد عضو، میزان سرمایه و عملیاتی که تا آن وقت بعمل آورده و شعاع حوزه عملیات اتحادیه.
  - ۴- پرداخت حداقل بهای یک سهم.
- تبصره ۱- اتحادیه تعاونی عضو مکلف است سهام خود را متناسب با تعداد اعضاء و حجم معاملات خود با اتحادیه استان که از طرف هیأت مدیره اتحادیه استان تعیین می‌گردد افزایش دهد و در صورت تمایل می‌تواند با موافقت هیأت مدیره اتحادیه بیش از حد معین شده سهام خریداری کند.
- تبصره ۲- عضو اتحادیه می‌تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ده قسط تجاوز نکند بپردازد، در این صورت پرداخت سود سهام از تاریخ عضویت به سهامی تعلق می‌گیرد که کل بهای آن از طرف عضو پرداخت شده باشد.
- ماده ۷- اتحادیه‌های عضو متعهدند بدون اجازه اتحادیه استان در حوزه فعالیت اتحادیه‌های دیگر عضو فعالیتهای مشابهی نمایند مگر با موافقت اتحادیه مربوطه و اتحادیه استان و در صورت اختلاف، نظر اتحادیه استان قاطع خواهد بود.
- ماده ۸- قبول یا رد تقاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه است ولی رد عضویت به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات اتحادیه تحقق پیدا نمی‌کند مگر با حضور کلیه اعضای اصلی هیأت مدیره اتحادیه و موافقت کتبی اکثریت آنها.

ماده ۹- خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.
ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه در صورت تحقق یک یا چند مورد زیر به تشخیص خود می تواند عضو اتحادیه را پس از رسیدگی اخراج و مراتب را بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده برساند :

- ۱- عدم انجام مصوبات و تصمیمات اتحادیه استان در حدود این اساسنامه.
  - ۲- عدم اجرای تعهدات اتحادیه عضو در مقابل اتحادیه استان بدون عذر موجه.
  - ۳- انجام کارهایی که لطمه به اعتبار اتحادیه استان وارد آورد.
  - ۴- تشبث به وسایل متقلبانه در معاملات با اتحادیه استان.
  - ۵- اقدام به عملیاتی برخلاف اساسنامه اتحادیه استان.
  - ۶- نداشتن فعالیت به تشخیص هیأت مدیره اتحادیه استان.
  - ۷- عدم انجام معامله در حدود متعارف با اتحادیه استان حداقل برای مدت یک سال.
- ماده ۱۱- عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتباً بوسیله بازرس یا بازرسان و یا در غیاب بازرسان به سازمان تعاون روستایی استان تسلیم کند و یکی از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود موضوع را مطرح و معترض می تواند بدون حق رأی در مجمع مذکور شرکت نماید و رأی مجمع در این باره قطعی است.

ماده ۱۲- هرگاه رابطه عضوی بعلت استعفاء یا اخراج با اتحادیه استان قطع شود، بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت بترتیب زیر پرداخت خواهد شد:

چنانچه اتحادیه زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می شود و در صورتیکه در حسابهای اتحادیه مبالغی بعنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهام مربوط تعلق می گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- هیأت مدیره اتحادیه موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالانه اتحادیه که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل

تشکیل می‌شود گزارش نماید.

تبصره ۲- در صورتیکه ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه به تصویب مجمع عمومی نرسد، هیأت مدیره از روی ترازنامه و حساب سود و زیان که به مسئولیت خود تنظیم کرده باشد نسبت به بازپرداخت بهای سهام عضو اخراج شده براساس ارزش اسمی سهام اقدام خواهد نمود.

تبصره ۳- بهای سهام اعضایی که به اتحادیه بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه از اعضاء جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۴- اتحادیه مخیراست طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول، از هریک از مطالبات آن عضو از اتحادیه از محل مازاد برگشتی، سود سهام، سایر مطالبات و سهام عضو اتحادیه برداشت کند و هرگاه مبالغ مذکور تکافوی مطالبات خود را نکند اتحادیه برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

فصل چهارم : سرمایه

ماده ۱۵- سرمایه اولیه اتحادیه مبلغ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره - مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه بنام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه صادر و در دست صاحب سهام باشد.

ماده ۱۶- سهام اتحادیه با نام و غیرقابل تقسیم است و انتقال آن به اعضاء با موافقت هیأت مدیره اتحادیه مجاز است و در این صورت نقل و انتقال در دفاتر اتحادیه ثبت می‌گردد.

تبصره - رد تقاضای انتقال سهام اتحادیه عضو توسط هیأت مدیره اتحادیه بایستی موجه بوده و اعضای ذینفع می‌توانند در صورتی که شکایتی داشته باشند اعتراضات خود را با رعایت ماده ۳۱ اساسنامه در اولین مجمع عمومی عادی مطرح نمایند و تصمیم مجمع در این مورد قاطع است.

ماده ۱۷- انتقال سهام اتحادیه به غیر عضو ممنوع است.

ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه متغیر و نامحدود است و می‌توان با فروش سهام به اعضاء و

یا قبول اعضای جدید سرمایه را افزایش داد و یا با بازپرداخت بهای سهام به اعضا، سرمایه اتحادیه را کاهش داد.

ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره اتحادیه و تأیید سازمان تعاون روستایی استان در اداره ثبت بلامانع است.

ماده ۲۰- عضوی که استعفاء داده و بهای سهام نیز بازپرداخت گردیده، در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه داشته است، مگر اینکه وضعیت خدمات اتحادیه و یا میزان فعالیتهای عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره اتحادیه بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تعیین نماید.

ماده ۲۱- سود سالانه اتحادیه معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی از درآمد ویژه پرداخت خواهد گردید و در صورت عدم تکافو یا در جریان نبودن اوراق قرضه مذکور سود سالانه سهام معادل سود سپرده بلند مدت بانکها پرداخت خواهد شد و چنانچه درآمد ویژه تکافوی پرداخت سود سهام به اعضا را ننماید براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی سود سهام تعیین و پرداخت خواهد گردید.

ماده ۲۲- در آئین نامه های اتحادیه می توان انواع خدمات و معاملات اتحادیه را باهریک از اعضا متناسب با سهام خریداری همان عضو معین نمود.

ماده ۲۳- مسئولیت اعضا محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها می باشد.

فصل پنجم : ارکان اتحادیه

ماده ۲۴- ارکان اتحادیه عبارت است از مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۵- مجمع عمومی علاوه بر مجمع عمومی مؤسس دو قسم است : عادی و فوق العاده.

الف - وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از :

۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.

۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.

۳- اخذ تصمیم درباره گزارشها و پیشنهادات حسابرسان براساس نتایج حسابرسی از اتحادیه.

۴- تعیین خط مشی و برنامه‌های اتحادیه و تصویب بودجه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابواب‌جمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.

۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازادبرگشتی و تقسیم آن.

۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادات هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه‌گذاری اتحادیه در اتحادیه‌های عضو و یا شرکتهای تعاونی و مؤسسات تولیدی.

۷- تصویب آئین‌نامه‌های معاملات و سایر آئین‌نامه‌های اتحادیه.

۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا اتحادیه‌ای که درخواست عضویت و یا انتقال سهام آن از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری در این مورد قطعی است.

۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل، همچنین تعیین مبلغی که بابت بازپرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد که باید پرداخت شود.

۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت اتحادیه در اتحادیه مرکزی تعاونیهای روستایی و کشاورزی ایران، تعاونی تولید و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه مرکزی مذکور.

۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می‌شود و منطبق با اساسنامه اتحادیه استان باشد.

ب- وظایف مجمع عمومی فوق العاده:

۱- تغییر مواد اساسنامه.

۲- ادغام اتحادیه با اتحادیه دیگر.

۳- انحلال اتحادیه.

۲۶-۵۱- دعوت مجامع عمومی با قید دستورجلسه و محل و ساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل بوسیله ارسال دعوتنامه برای اعضاء و یا انتشار آگهی در جراید محلی یا الصاق آگهی در مراکز حوزه عمل اتحادیه یا وسایل ممکنه دیگر که اعضاء اطلاع حاصل نمایند بعمل آید.

تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می‌توانند از ۱۰ روز قبل

از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه حاضر و اطلاعات لازم را درخصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند.

تبصره ۲- دستور جلسه مجمع عمومی از طرف هیأت مدیره تعیین می گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد، دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

۵۵۵-۲۷- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره و یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر بوسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود :

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- حداقل یک پنجم اعضای اتحادیه.

۳- سازمان تعاون روستایی استان.

در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور، سازمان تعاون روستایی استان می تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظراست دعوت کند.

۵۵۵-۲۸- جلسات مجمع عمومی را رئیس هیأت مدیره و درغیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می کند، در جلسه مجمع عمومی ابتدا باتوجه به تعداد نمایندگان حاضر در جلسه رئیس، نایب رئیس و یک منشی و در صورت امکان سه نفر ناظر از بین نمایندگان حاضر در جلسه انتخاب خواهد شد.

تبصره ۵- در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می شود و یا در مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن ترین نماینده حاضر در جلسه، مجمع عمومی را افتتاح می کند.

۵۵۵-۲۹- نماینده یا نمایندگان کلیه اعضای اتحادیه می توانند در مجامع عمومی حضور یابند و در جلسات مجامع اعم از عادی یا فوق العاده نماینده یا هیأت نمایندگی هر اتحادیه عضو، فقط دارای حق رای خواهد بود.

تبصره ۵- هیأت مدیره و مدیرعامل و بازرسان اتحادیه می توانند بدون حق رای در جلسات مجامع عمومی شرکت نمایند.

ماده ۳۰- هریک از اعضای اتحادیه می تواند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی به اتحادیه عضو دیگر با وکالت رسمی بشرط حق توکیل واگذار نماید و اتحادیه عضو وکیل، موضوع وکالت موکل یا موکلین را به نماینده خود تفویض نماید. لکن هیچ عضوی نمی تواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد.

ماده ۳۱- موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود، لکن هریک از اعضاء می تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند، مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع عمومی مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هریک از اعضاء موکول است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده، به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضاء) تشکیل گردد موکول خواهد شد و در صورتی که جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت بجای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۲- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس و منشی و نظار می رسد و یک نسخه رونوشت آن بوسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می گردد.

تبصره ۱- در مواردی که بعلت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی، ناظری انتخاب نشود صورتجلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه می رسد.

تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات به عنوان اسناد اتحادیه باید همواره در اتحادیه محفوظ بماند.

ماده ۳۳- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۴- مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت نمایندگان اعضاء رسمیت پیدا می کند و در صورت بدست نیامدن حدنصاب مذکور، دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود، جلسه دوم با هر تعداد از نماینده یا نمایندگان اتحادیه های عضو که حداقل از سه نماینده کمتر نباشد رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هر ذیحقی می تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال اتحادیه به سازمان تعاون روستایی استان ذیربط مراجعه نماید.

ماده ۳۵- تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت نمایندگان حاضر در جلسه اتخاذ می شود (مگر در مورد انتخاب هیأت مدیره و بازرسان که با اکثریت نسبی اعضاء اتحادیه خواهد بود) و در صورت تساوی آراء رای طرفی قاطع خواهد بود که رئیس مجمع به آن طرف رای داده باشد.

ماده ۳۶- مجمع عمومی فوق العاده با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده سه چهارم اعضاء اتحادیه باشند رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول این حدنصاب حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه بعمل می آید و تاریخ تشکیل مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می شود این جلسه با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اعضاء اتحادیه باشند رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول حدنصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می شود و جلسه سوم مجمع با حضور هر تعداد نماینده یا نمایندگان اعضاء که نباید از سه نماینده کمتر باشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۷- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رأی سه چهارم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می شود.

ماده ۳۸- ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضاء حاضر در جلسه مجمع عمومی، ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آنرا امضاء می کنند.

ماده ۳۹- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه بعنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصرأ برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت بطول انجامد.

ماده ۴۰- مجمع عمومی عادی اتحادیه استان حداقل هر سال یکبار تشکیل می‌شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می‌توان مجمع عمومی عادی را بطور فوق العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۱- اداره امور اتحادیه طبق اساسنامه برعهده هیأت مدیره ای مرکب از ۳ یا ۵ عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت ۳ سال از بین اعضای اتحادیه با رأی مخفی انتخاب می‌گردند مجمع عمومی همزمان با انتخاب اعضای اصلی هیأت مدیره یک الی دو عضو علی‌البدل نیز با همان شرایط انتخاب خواهد نمود تجدید انتخاب هریک از اعضای اصلی و علی‌البدل بلامانع است و پس از انقضای مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید، هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه را کماکان بعهدہ خواهد داشت.

تبصره ۱- اتحادیه عضو هیأت مدیره موظف است یک نفر نماینده حقیقی از بین اعضای زیرمجموعه خود را جهت شرکت در جلسات هیأت مدیره اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- در صورت استعفا، انحلال، ترک عضویت یا ممنوعیت قانونی که مانع انجام وظیفه هریک از اعضای اصلی هیأت مدیره بشود عضو علی‌البدل منتخب که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می‌شود.

تبصره ۳- سال اول انتخاب تا پایان سال، یک سال محسوب می‌شود.

ماده ۴۲- در صورت استعفای جمعی هیأت مدیره، مجمع عمومی به تقاضای هریک از اعضای مستعفی و یا علی‌البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضای اتحادیه توسط سازمان تعاون روستایی استان برای انتخاب هیأت مدیره جدید دعوت می‌شود.

تبصره - در صورتیکه بدلیل استعفاء، انحلال یا ممنوعیت قانونی هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور اتحادیه خارج گردد مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ قانون شرکتهای تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.

ماده ۴۳- در فاصله مدت لازم برای انتخاب و یا تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری اتحادیه با نظر سازمان تعاون روستایی استان برای جانشینی آن تعداد از اعضای هیأت مدیره که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کنند از میان اعضای

اتحادیه تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهند شد. مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می شوند عیناً همان مسئولیتهایی است که برای هیأت مدیره پیش بینی شده است.

ماده ۴۴- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره - درغیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او بعهده نایب رئیس خواهد بود.

ماده ۴۵- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه ای باشد آن هزینه در حدود بودجه جاری برعهده اتحادیه خواهد بود، همچنین هر عضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مأمور خدمات دیگری در اتحادیه گردد می توان با تصویب مجمع حق الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت نمود.

ماده ۴۶- هیأت مدیره برای انجام اموراتحادیه فرد واجد شرایطی را از بین اعضای شرکتهای عضو اتحادیه های عضو و یا از خارج، بعنوان مدیرعامل، بطورموظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید. هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و یا بازرسان نمی توانند سمت مدیرعامل اتحادیه را نیز داشته باشند. نحوه انتخاب و وظایف مدیرعامل بر طبق آئین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره - مدیرعامل در حدود وظایف و بر طبق برنامه ای که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله را که برای اتحادیه صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص بدهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر در مورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانکها و مؤسسات و انجام معاملات غیر منقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۵ در هر مورد قبلاً تحصیل گردد.

ماده ۴۷- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مزبور با دعوت رئیس هیأت مدیره یا مدیرعامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضای هیأت مدیره رسمیت می یابد. برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر بوده و هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی می باشد.

تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می‌گردد و به امضای اعضای حاضر در جلسه می‌رسد، عضو هیأت مدیره که در هر مورد نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مذکور ثبت گردد.

تبصره ۱- در صورتیکه آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس هیأت مدیره در آن باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- غیبت غیرموجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد بعنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می‌شود.

تبصره ۳- رأی وکالتی در جلسات هیأت مدیره ممنوع است.

ماده ۴۸- مدیرعامل می‌تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است، در این صورت شرکت در جلسات با اجازه هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۴۹- استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه براساس مقرراتی که از طرف مجمع عمومی تصویب می‌شود و اخذ تضمین از مدیرعامل و سایر کارکنان براساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضا به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حسابهای اتحادیه و تسلیم بموقع گزارش و ترازنامه سالانه به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجامع عمومی اتحادیه‌هایی که اتحادیه استان در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطور کلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه است حق اتخاذ تصمیم دارد تا آنچه از اختیارات مجامع عمومی است بر طبق تصمیمات مجامع مذکور و نسبت به بقیه موارد رأساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره - هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرسان و همچنین عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در اینگونه موارد با مجمع عمومی عادی اتحادیه است.

ماده ۵۰- هیأت مدیره نماینده قانونی اتحادیه است و می‌تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند.

مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۵۱- کلیه چک ها، قراردادها و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای اتحادیه نماید و یا تمام و یا قسمتی از حق اتحادیه را منتفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهراتحادیه معتبر خواهد بود درغیاب رئیس هیأت مدیره نایب رئیس حق امضاء دارد ولی اوراق عادی با امضای مدیرعامل صادرخواهدشد مگر مراسلات هیأت مدیره که به امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره- مدیرعامل می تواند در صورت تصویب هیأت مدیره شخص واجدشرایطی را برای انجام دادن بخشی از وظایفی که بعهده دارد بعنوان معاون مدیرعامل تعیین و منصوب کند دراین صورت مسئولیت اعمال معاون مدیرعامل بعهده مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۲- آئین نامه های داخلی اتحادیه بوسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می شود و مادامی که به تصویب مجمع عمومی نرسیده برطبق آئین نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد، هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود آئین نامه مربوط را به مجمع پیشنهاد نماید.

ماده ۵۳- هیأت مدیره وظایف خود را بصورت جمعی انجام می دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره. اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زبانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به اتحادیه وارد شود.

تبصره - در صورتیکه هریک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرروزیان اتحادیه شود شخصاً مسئول خواهد بود وجبران خسارت برعهده او است.

ماده ۵۴- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره اتحادیه نمی تواند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونی دیگری را با موضوع عملیات مشابه داشته باشد و یا بطور مستقیم و یا غیرمستقیم بعملی که رقابت با فعالیتهای موضوع عمل اتحادیه محسوب شود اقدام نماید. محجورین یا ورشکستگان به تقصیر و کسانی که بعلت ارتکاب بزه محکومیت مؤثرکیفری دارند نمی توانند سمت نماینده هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و مدیرعامل اتحادیه را داشته باشند.

ماده ۵۵- نخستین هیأت مدیره موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس برای ثبت اتحادیه در مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

بازرسان

ماده ۵۶- مجمع عمومی از بین اعضاء یک یا دو بازرس برای مدت یک سال مالی انتخاب می نماید. انتخاب مجدد بازرس یا بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱- اتحادیه بازرس موظف است یک نفر نماینده حقیقی زیرمجموعه خود را که ترجیحاً در امور حسابداری آشنایی داشته باشد به اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- مادام که جانشین بازرس یا بازرسان از طرف مجمع عمومی تعیین نشده و آنها قبولی خود را اعلام نکرده باشند بازرس یا بازرسان سابق مسئولیت داشته و باید وظایف خود را انجام دهند.

تبصره ۳- کسانی که از اتحادیه های عضو حقوق دریافت می دارند، اقریبای نسبی و سببی نمایندگان هیأت مدیره و همچنین مدیرعامل اتحادیه تادرجه سوم و همسران اشخاص مذکورحق انتخاب شدن به عنوان نماینده و یا نمایندگان بازرس اتحادیه را ندارند.

تبصره ۴- در صورت انحلال، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرس یا بازرسان شود مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد. مادام که بازرس یا بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرس باقیمانده وظایف مقرر را انجام خواهد داد.

ماده ۵۷- وظایف بازرس یا بازرسان بشرح زیر است :

۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور اتحادیه با مقررات اساسنامه و آئین نامه های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی، برای این منظور هر یک از بازرس یا بازرسان می توانند هر موقع که مقتضی بدانند بنحوی که بعملیات جاری اتحادیه لطمه وارد نشود کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی نمایند.

۲- در صورت مشاهده خلاف و بی ترتیبی در امور اتحادیه باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را درخواست نماید.

۳- رسیدگی به حسابهای اتحادیه حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظرتا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع

عمومی سالانه.

تبصره ۵- در بودجه سالانه اتحادیه مبلغ کافی برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه اتحادیه باید پیش بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذریبط به ترازنامه و حسابهای اتحادیه رسیدگی نموده و گزارش لازم جهت ارائه به مجمع تهیه نماید.

۴- دعوت مجامع عمومی در موارد پیش بینی شده در اساسنامه.

۵- نظارت بر اجرای پیشنهادات و تذکرات سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و حسابرسی که از اتحادیه حسابرسی کرده اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.

۶- طرح شکایت عضو اخراج شده یا اتحادیه ای که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده در نخستین مجمع عمومی عادی.

۷- در صورتیکه بازرس یا بازرسان تشخیص دهند تشکیل جلسه هیأت مدیره برای حل مسائل و مشکلات مفید به فایده خواهد بود می توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مزبور درخواست نمایند.

۵۸ ماده - بازرس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در امورات اتحادیه را ندارند و می توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه اظهار دارند. این نظرات در صورت جلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج می شود.

۵۹ ماده - در صورتی که هر یک از بازرس یا بازرسان ضمن انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و مقررات و آئین نامه های مصوب می باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.

۶۰ ماده - خدمات بازرس یا بازرسان در اتحادیه افتخاری و بلا عوض است و در صورتیکه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه ای باشد پرداخت آن بعهده اتحادیه خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

۶۱ ماده - ابتدای سال مالی اتحادیه اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفندماه همان سال است به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفندماه همان سال است.

ماده ۶۲- هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورت‌حسابها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه اتحادیه را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم نماید، علاوه براین ظرف یک هفته نسخه ای از آنرا به سازمان تعاون روستایی استان ارسال دارد.

تبصره - هریک از اتحادیه های عضو می تواند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر اتحادیه مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات اتحادیه را مطالبه و دریافت نماید.

ماده ۶۳- در ترازنامه ای که تنظیم می شود تمام موجودیهایی که برای فروش تعیین شده به بهای تمام شده یا بهای روز، هرکدام کمتر باشد ارزیابی و دارایی های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می شود و از نظر استهلاک سالانه برطبق قوانین و مقررات مربوط عمل خواهد شد. بستانکاریهایی که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه و تأیید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران غیرقابل وصول تشخیص داده شود در صورت وجود ذخیره اختیاری از حساب مذکور تسویه و در غیر این صورت به حساب هزینه اتحادیه منظور می شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۴- درآمد ویژه اتحادیه عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه ها و استهلاکات در یک دوره مالی.

ماده ۶۵- درآمد ویژه سالانه اتحادیه پس از تصویب مجمع عمومی بترتیب زیر تقسیم خواهد شد :

۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود با رعایت بند ۱ از ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی.

۲- ۳ درصد به منظور آموزش و توسعه تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذاشته می شود تا بموجب آئین نامه ای که بوسیله سازمان مذکور تنظیم می شود به مصرف برسد.

۳- حداکثر ۵ درصد از سود خالص بعنوان اندوخته اختیاری به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوطه منظور می گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است.

۴- ۲۰ درصد درآمد ویژه اتحادیه را جهت تهیه امکانات لازم، تقویت و توسعه تعاونیهای روستایی، برگزاری نمایشگاهها، احداث ساختمان و تأسیسات و فروشگاهها،

تبلیغات، جذب نیروی انسانی، جبران زحمات و تشویق نیروهای شبکه تعاونیهای روستایی و سازمان و انجام هرگونه هزینه های ضروری پیش بینی نشده اختصاص دهد که با تأیید هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مورد استفاده قرار گیرد.

۵- درصدی از درآمد ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایر پیشنهادات خواهد شد.

۶- پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت مقررات این اساسنامه سود سهام به اعضاء پرداخت خواهد شد.

۷- در صورتی که وجهی باقیمانده باشد بنام مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیرعضواتحادیه احتساب و مازاد برگشتی متعلق به معاملات با غیرعضوبه حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می گردد و مازاد برگشتی مربوط به معاملات اعضاء به نسبت معاملات هریک به آنان پرداخت می شود.

تبصره ۱- اتحادیه می تواند حساب هررشته از معاملات را جداگانه نگهداری و مازادبرگشتی هررشته را با رعایت قانون شرکتهای تعاونی طبق آئین نامه ای که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه برسد تقسیم نماید.

تبصره ۲- اتحادیه مبالغی را که بابت سود سهام و مازادبرگشتی به اعضاء تعلق می گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر می کند.

ماده ۶۶- اتحادیه می تواند هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و نیز پرداخت نماید.

تبصره ۱- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه کننده برای اموری که مربوط به هزینه های جاری اتحادیه منظور می شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود.

تبصره ۲- دادن هدیه و انجام هزینه هایی از این قبیل از طرف اتحادیه، تا سقف حداکثر ۱۰ درصد ذخیره قانونی سال قبل اتحادیه، به حساب هزینه ها منظور خواهد شد.

ماده ۶۷- زیان اتحادیه در حساب زیان نگهداری می شود تا از محل درآمد سالهای بعد تسویه گردد، همچنین اتحادیه می تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین نماید ولیکن نمی تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سالهای بعدی اتحادیه را تقسیم کند.

- ماده ۶۸- اتحادیه می تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور اتحادیه با تصویب مجمع عمومی عادی مورد استفاده قرار دهد.
- ماده ۶۹- حسابرسی اتحادیه با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران انجام می گیرد و بعلاوه مجمع عمومی برای خود می تواند حسابرس یا حسابرسی را برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه مأمور کند.
- ماده ۷۰- هیأت مدیره اتحادیه موظف است نزد بانک کشاورزی یا عنداللزوم در سایر بانکهای کشور حساب جاری افتتاح نماید.
- ماده ۷۱- اتحادیه می تواند برای استفاده از وجوه زاید بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل نماید :
- ۱- تودیع وجوه به صورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی و سایر بانکهای کشور.
  - ۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ادغام

- ماده ۷۲- اتحادیه می تواند با رعایت ضوابط و مقررات قانونی با اتحادیه های تعاونی روستایی استان دیگر ادغام شود مشروط بر اینکه اتحادیه هایی که در هم ادغام می شوند دارای هدفها و عملیات مشابه باشند.
- ماده ۷۳- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق العاده هر دو اتحادیه همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد و نسخه ای از مصوبات مجمع عمومی هر دو اتحادیه برای تمام اعضاء و بستانکاران هر دو اتحادیه، همچنین سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران فرستاده می شود و برای اطلاع عموم بترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکتهای تعاونی آگهی می گردد.
- تبصره ۱- هریک از بستانکاران می تواند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به اتحادیه بدهکار و سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارد.
- تبصره ۲- نسخه ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از انعقاد مجمع عمومی فوق العاده هریک از اتحادیه ها همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهیها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه ای از آگهی ادغام که منتشر شده است برای سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ارسال گردد.

ماده ۷۴- هریک از اعضای اتحادیه در صورتیکه با تصمیم ادغام مخالف باشد می تواند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به اتحادیه مربوط، همچنین نماینده سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اعلام دارد.

ماده ۷۵- نماینده سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران با وصول تصمیم ادغام از هردو اتحادیه همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهیها و گزارش حسابرسان از وضع هردو اتحادیه همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضای مخالف ادغام ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام به هردو اتحادیه اعلام خواهد داشت.

ماده ۷۶- در صورتیکه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هردو اتحادیه منتفی است. موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهیها در هردو اتحادیه پیش بینی شود، همچنین تعداد اعضای مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضای باقیمانده و سرمایه اتحادیه بعد از ادغام کافی برای انجام هدفها و برنامه های آن باشد.

ماده ۷۷- در صورت موافقت با ادغام، هیأت مدیره اتحادیه های مربوط ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق العاده مشترک اتحادیه ها برای ادغام خواهند نمود.

ماده ۷۸- مجمع عمومی فوق العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه اتحادیه بعد از ادغام، همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان اقدام لازم بعمل خواهد آورد.

ماده ۷۹- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت اتحادیه مستعفی گردند باید ظرف مدت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند اتحادیه مربوط مکلف است بهای سهام آنان را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.

ماده ۸۰- هیأت مدیره اتحادیه جدید مصوبات مجمع عمومی فوق العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای اتحادیه جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکتهای تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و انعکاس در دفاتر ثبت ارسال خواهد داشت.

ماده ۸۱- با انجام عمل ادغام، دارایی و بدهی اتحادیه جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی اتحادیه ها قبل از ادغام پس از وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

انحلال

ماده ۸۲- اتحادیه در موارد زیر منحل می‌شود :

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
- ۲- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی در صورتی که ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
- ۳- توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذرموجه.
- ۴- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از سه بار اخطار کتبی به وسیله سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
- ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدر یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.

تبصره ۱- اگر به واسطه زیانهای وارده علاوه بر ذخیره قانونی اتحادیه، بیش از نصف سرمایه اتحادیه از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه دعوت نماید.

تبصره ۲- در صورتیکه در نتیجه زیانهای وارده و کاهش سرمایه، اتحادیه فعالیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق العاده در این مورد اقدامی ننماید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال اتحادیه و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود و این حکم در مواردی نیز که اتحادیه طبق نظر مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده یا این که هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۸۳- در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده اتحادیه، رأی به انحلال دهد در همان جلسه حداقل سه اتحادیه عضو یا ۵ الی ۷ نفر از خارج به عنوان هیأت تصفیه انتخاب و به ثبت محل اعلام خواهد شد. هرگاه انحلال اتحادیه براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین تا نسبت به تصفیه امورات اتحادیه اقدام نماید.

ماده ۸۴- در تصفیه اتحادیه پرداخت تعهدات از محل دارایی با رعایت حق تقدم بشرح زیر صورت می‌گیرد :

- ۱- پرداخت بدهیهای اتحادیه.

۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم اتحادیه بیشتر باشد.

۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم.

تبصره - پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲، کلیه موجودی باقیمانده در حکم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تلقی و نسبت به آن طبق نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اقدام خواهد شد.

۸۵- تصفیه امور اتحادیه در مواردی که در این اساسنامه پیش بینی نشده است براساس قانون شرکتهای سهامی انجام خواهد گرفت .

اساسنامه اتحادیه شرکتهای تعاونی کشاورزی استان ..... مشتمل بر ۸۵ ماده و ۴۰ تبصره در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... مطرح و با رعایت نصاب لازم تعداد اعضای حاضر در جلسه تصویب گردید.

منشی مجمع

نام و نام خانوادگی و امضاء

رئیس مجمع

نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار

نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه اتحادیه شرکت‌های تعاونی روستایی شهرستان

فصل اول : نام ، مرکز و مدت

- ماده ۱- نام اتحادیه : اتحادیه شرکت‌های تعاونی روستایی شهرستان ..... است که در این اساسنامه به اختصار اتحادیه نامیده می‌شود.
- ماده ۲- حوزه عملیات اتحادیه محدوده قانونی شهرستان ..... است.
- ماده ۳- مرکز اصلی اتحادیه در شهرستان ..... است و با تصویب هیأت مدیره می‌تواند شعب یا نمایندگی‌هایی در داخل و یا خارج حوزه عملیات خود دایر نماید.
- تبصره - تغییر مرکز اتحادیه با تصویب مجمع عمومی عادی و تأیید سازمان تعاون روستایی شهرستان امکان پذیر خواهد بود.
- ماده ۴- مدت فعالیت اتحادیه از تاریخ تأسیس نامحدود است.

فصل دوم : موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات اتحادیه عبارت است از :
- ۱- ساخت و تولید یا خرید و تهیه و آماده نمودن هر نوع مواد، کالا، لوازم و ماشین‌آلات مورد نیاز حرفه ای شرکت‌های عضو و یا مورد نیاز شخصی اعضای شرکت‌ها از بازارهای داخلی یا خارجی و توزیع و فروش آنها به شرکت‌های عضو.
- ۲- جمع آوری، طبقه بندی، بسته بندی، نگهداری، تبدیل، حمل و نقل و خرید و فروش محصولات تولیدی کشاورزان، دامداران، دامپروران، پرورش دهندگان زنبورعسل، کرم ابریشم، ماهی، طیور، صاحبان صنایع دستی و تعاونی زنان روستایی حوزه عمل اتحادیه از طریق شرکت‌های عضو و یا بطور مستقیم از تولیدکنندگان مذکور بنا به موافقت هیأت مدیره.

- ۳- انجام خدمات عمومی برای شرکتهای عضو و اعضای آن مانند حمل و نقل، تهیه مسکن، تأمین آب مشروب و آب مصارف زراعی، ایجاد و نگهداری کانالهای آبرسانی، زهکشی، پیش بینی وسایل بهداشتی و بهداشتی و آموزشی، تأسیس مرکز توزیع نیروی برق و گازرسانی، ایجاد شبکه تلفن، تلقیح مصنوعی دامها، مبارزه با امراض و آفات نباتی و حیوانی، تهیه خوراک دام و طیور با رعایت قوانین مربوطه و با هماهنگی لازم با وزارتخانه ها و سازمانهای ذیربط.
- ۴- تهیه ماشین آلات کشاورزی، وسایل و لوازم صنایع دستی و روستایی برای استفاده مشترک شرکتهای عضو.
- ۵- بازاریابی، حق العمل کاری، تهیه میدان یا بازار برای محصولات تولیدی شرکتهای عضو.
- ۶- تهیه بذور مختلف، نهال، نشاء، کودهای حیوانی و شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی و داروهای دامی برای شرکتهای عضو.
- ۷- ایجاد سردخانه های ثابت و سیار و تهیه هرنوع تأسیسات لازم برای حفظ و نگهداری محصولات تولیدی شرکتهای عضو و اعضای آنها.
- ۸- ایجاد تعمیرگاه های ثابت و سیار برای وسایل و لوازم و ماشین آلات حرفه ای شرکتهای عضو و یا مورد نیاز اعضای آنها.
- ۹- ایجاد کارخانجات صنایع تبدیلی و کارگاههای صنایع دستی و روستایی، مجتمع های دامداری، مرغداری، زنبورداری، پرورش کرم ابریشم و آبزیان.
- ۱۰- احداث ساختمان دفترکار، انبار، فروشگاه و هرنوع تأسیسات دیگر مورد نیاز خود و شرکتهای عضو.
- ۱۱- تبلیغ و تأسیس نمایشگاهها و اقدامات مشابه به منظور معرفی و بازاریابی محصولات تولیدی اعضای شرکتهای تعاونی عضو.
- ۱۲- احیاء و همچنین بهره برداری از اراضی کشاورزی در حوزه عملیات شرکتهای تعاونی روستایی عضو.
- ۱۳- پرداخت وام یا اختصاص اعتبار به شرکتهای عضو و یا تضمین آنها.
- ۱۴- تضمین عقود قانونی شرکتهای عضو و همچنین تهیه منابع مالی تکمیلی برای شرکتها از طریق تحصیل اعتبار و استقراض.

۱۵- اتحادیه می تواند از سهام سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و بانک کشاورزی ایران خریداری و در سایر شرکتها و اتحادیه های تعاونی تولید کشاورزی و روستایی و مؤسسات تولیدی با موافقت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران سرمایه گذاری نماید.

۱۶- اتحادیه می تواند به منظور پیشرفت فعالیتهای بازرگانی و اقتصادی خود مراجعات و نمایندگی اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول کند و یا به آنها نمایندگی بدهد.

۱۷- به استثنای عملیات اعتباری و تضمینی که مخصوص اعضاء است اتحادیه می تواند عملیات بازرگانی خود را برای ساکنین غیرعضو حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستایی نیز انجام دهد و ترتیب معاملات با آنها در آئین نامه مربوط به نحوه معاملات پیش بینی خواهد شد.

فصل سوم: شرایط عضویت

ماده ۶- عضویت در اتحادیه با تصویب هیأت مدیره برای کلیه شرکتهای تعاونی روستایی که واجد شرایط زیر باشند آزاد است:

- ۱- در حوزه عملیات اتحادیه واقع باشد.
- ۲- عدم عضویت در اتحادیه تعاونی دیگر با موضوع فعالیت مشابه.
- ۳- تسلیم درخواست کتبی عضویت با امضای هیأت مدیره شرکت که خود بخود حاکی از قبول اساسنامه و مقررات اتحادیه است بانضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد عضو، میزان سرمایه و عملیاتی که شرکت تا آن زمان بعمل آورده و شعاع حوزه عملیات شرکت.
- ۴- پرداخت حداقل بهای یک سهم.

تبصره ۱- شرکت تعاونی عضو مکلف است سهام خود را متناسب با تعداد اعضاء و حجم معاملات خود با اتحادیه شهرستان که از طرف هیأت مدیره اتحادیه شهرستان تعیین می گردد افزایش دهد و در صورت تمایل می تواند با موافقت هیأت مدیره اتحادیه بیش از حد معین شده سهام خریداری نماید.

تبصره ۲- عضو اتحادیه می تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ده قسط تجاوز نکند پردازد در این صورت پرداخت سود سهام از تاریخ عضویت به سهامی تعلق می گیرد که کل بهای آن از طرف عضو پرداخت شده باشد.

ماده ۷- شرکتهای عضو اتحادیه متعهدند بدون اجازه اتحادیه در حوزه فعالیت شرکتهای دیگر عضو اتحادیه فعالیتهای مشابهی نمایند مگر باموافقت شرکت تعاونی مربوطه

- و اتحادیه و در صورت اختلاف، نظر اتحادیه قاطع خواهد بود.
- ماده ۸- قبول یا رد تقاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه است ولی رد عضویت به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات شرکت تعاونی متقاضی تحقق پیدا نمی کند مگر با حضور کلیه اعضای اصلی هیأت مدیره اتحادیه و موافقت کتبی اکثریت آنها.
- ماده ۹- خروج از عضویت اتحادیه در هر موقع اختیاری است.
- ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه می تواند در موارد زیر پس از رسیدگی، عضو را اخراج و بنحو مقتضی به عضو اعلام نماید:
- ۱- با انجام امور یا اقداماتی به اعتبار اتحادیه لطمه وارد آورد پس از تأیید سازمان تعاون روستایی شهرستان ذریبط.
  - ۲- تشبث به وسایل متقلبانه در معاملات با اتحادیه.
  - ۳- اقدام بعملیاتی برخلاف اساسنامه اتحادیه.
  - ۴- نداشتن فعالیت به تشخیص هیأت مدیره اتحادیه.
  - ۵- عدم انجام معامله با اتحادیه حداقل برای مدت یک سال.
  - ۶- عدم انجام مصوبات و تصمیمات اتحادیه در حدود اساسنامه.
  - ۷- عدم اجرای تعهدات شرکت عضو.
- ماده ۱۱- عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتباً به وسیله بازرس یا بازرسان و یا در غیاب آنها از طریق سازمان تعاون روستایی شهرستان اعلام دارد تا در مجمع عمومی عادی مطرح گردد در این صورت می تواند برای دادن توضیحات لازم بدون داشتن حق رأی در مجمع شرکت نماید و رأی مجمع عمومی در این مورد قطعی است.
- ماده ۱۲- هرگاه رابطه عضوی بعلت استعفاء یا اخراج با اتحادیه قطع شود، بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت بترتیب زیر پرداخت خواهد شد:
- چنانچه اتحادیه زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می شود و در صورتیکه در حساب های اتحادیه مبالغی بعنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب

کل سرمایه به سهام مربوطه تعلق می‌گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه‌التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد. تبصره ۱- هیأت مدیره اتحادیه موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالانه اتحادیه که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل تشکیل می‌شود گزارش نماید.

تبصره ۲- در صورتی که ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان آن سال به تصویب مجمع عمومی نرسد هیأت مدیره از روی ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه که به مسئولیت خود تنظیم می‌نماید نسبت به بازپرداخت ارزش اسمی سهام مزبور اقدام خواهد کرد.

تبصره ۳- بهای سهام اعضایی که به اتحادیه بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه از اعضاء جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۴- اتحادیه مخیر است طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول، از هر یک از مطالبات آن عضو از اتحادیه از محل مازاد برگشتی، سود سهام، سایر مطالبات و سهام عضو اتحادیه برداشت کند و هرگاه مبالغ مزبور تکافوی مطالبات اتحادیه را نکند اتحادیه برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

فصل چهارم : سرمایه

ماده ۱۵- سرمایه اولیه اتحادیه مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره - مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه بنام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه صادر و در دست صاحب سهم باشد.

ماده ۱۶- سهام اتحادیه با نام و غیر قابل تقسیم بوده و انتقال آن به اعضای اتحادیه با موافقت هیأت مدیره مجاز است و در این صورت نقل و انتقال در دفتر اتحادیه ثبت می‌گردد.

ماده ۱۷- انتقال سهام اتحادیه به غیر عضو ممنوع است.

ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه متغیر و نامحدود است و می‌توان با فروش سهام به اعضاء و

یا قبول اعضای جدید سرمایه را افزایش و یا از طریق بازپرداخت بهای سهام به اعضا، سرمایه را کاهش داد.

ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره اتحادیه و تأیید سازمان تعاون روستایی محل در اداره ثبت بلامانع است.

ماده ۲۰- عضوی که استعفاء داده و بهای سهام او بازپرداخت شده است در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه داشته است مگر این که خدمات اتحادیه و یا میزان فعالیت عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره اتحادیه بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تأیید نماید.

ماده ۲۱- سود سالانه اتحادیه معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی از درآمد ویژه پرداخت خواهد گردید و در صورت عدم تکافو یا در جریان نبودن اوراق قرضه مذکور، سود سالانه سهام معادل سود سپرده بلند مدت بانکها پرداخت خواهد شد و چنانچه درآمد ویژه تکافوی پرداخت سود سهام به اعضا را ننماید براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی سود سهام تعیین و پرداخت خواهد گردید.

ماده ۲۲- میزان سهام هر عضو را می توان به نسبت معاملات او با اتحادیه تعیین نمود.
ماده ۲۳- در آئین نامه های اتحادیه می توان انواع خدمات و معاملات اتحادیه را با هریک از اعضا متناسب با سهام خریداری همان عضو تعیین نمود.

ماده ۲۴- مسئولیت اعضا محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها می باشد.

فصل پنجم: ارکان اتحادیه

ماده ۲۵- ارکان اتحادیه عبارت است از: مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۶- مجمع عمومی دو قسم است: عادی و فوق العاده.

الف - وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان.

۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و یا تغییر هریک از آنها.

۳- اخذ تصمیم درباره گزارشات و پیشنهادهای حسابرسان براساس نتایج حسابرسی از اتحادیه.

۴- تعیین خط مشی و برنامه‌های اتحادیه و تصویب بودجه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابواب‌جمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.

۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد برگشتی و تقسیم آن.

۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادها هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه‌گذاری اتحادیه در شرکتهای عضو و یا شرکتهای تعاونی و مؤسسات تولیدی.

۷- تصویب آئین‌نامه‌های داخلی اتحادیه.

۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا شرکتی که درخواست عضویت و یا انتقال سهام آن از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است، یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از سه یا پنج نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم‌متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت سه یا پنج نفری در این مورد قطعی است.

۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل همچنین تعیین مبلغی بابت بازپرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد که باید پرداخت شود.

۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت در اتحادیه‌های تعاونی روستایی استان و تعاونی تولیدی و تعیین میزان سهام یا حق عضویت سالانه.

۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می‌شود و منطبق با اساسنامه اتحادیه باشد.

ب - وظایف مجمع عمومی فوق العاده :

۱- تغییر مواد اساسنامه.

۲- ادغام اتحادیه با اتحادیه دیگر.

۳- انحلال اتحادیه.

۲۷- دعوت مجامع عمومی با قید دستور جلسه و محل و ساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل بوسیله انتشار آگهی در جراید محلی یا الصاق آگهی در مراکز حوزه عمل اتحادیه یا ارسال دعوتنامه کتبی برای اعضاء و یا با وسایل ممکنه دیگر که اعضاء اطلاع حاصل نمایند، بعمل آید.

تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می‌توانند ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه حاضر و اطلاعات لازم را درخصوص گزارش هیأت مدیره

و گزارش بازرس یا بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حساب های دیگر کسب نمایند.

تبصره ۲- دستور جلسه مجمع از طرف هیأت مدیره تعیین می گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

ماده ۲۸- مجمع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره و یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر به وسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود :

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- حداقل یک پنجم اعضای اتحادیه.

۳- سازمان تعاون روستایی شهرستان.

در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجمع عمومی ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور، سازمان تعاون روستایی شهرستان می تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظراست دعوت نماید.

ماده ۲۹- جلسات مجمع عمومی را رئیس هیأت مدیره و درغیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می کند، در جلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد نمایندگان حاضر در جلسه رئیس و نایب رئیس و یک مثنی و در صورت امکان سه نفر ناظر از بین نمایندگان حاضر در جلسه انتخاب خواهد شد.

تبصره - در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز غیر از هیأت مدیره دعوت و تشکیل می شود و یا در مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن ترین نماینده حاضر در جلسه، مجمع را افتتاح می کند.

ماده ۳۰- نماینده یا نمایندگان کلیه اعضای اتحادیه می توانند در مجمع عمومی حضور یابند و در جلسات مجمع اعم از عادی یا فوق العاده، نماینده یا هیأت نمایندگی هر شرکت عضو فقط دارای حق یک رأی خواهد بود.

تبصره - مدیرعامل و نمایندگان عضو هیأت مدیره و بازرس اتحادیه می توانند بدون حق رأی در جلسات مجمع شرکت نمایند.

ماده ۳۱- هریک از اعضای اتحادیه می تواند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی به عضو دیگر با وکالت رسمی بشرط حق توکیل واگذار نماید و عضو وکیل موضوع وکالت موکل یا موکلین را به نماینده خود تفویض نماید، لکن

هیچ عضوی نمی‌تواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد.

ماده ۳۲- موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی‌توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود، لکن هریک از اعضا می‌تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند، مقام دعوت‌کننده مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هریک از اعضا منوط است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوع یا موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می‌شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضا) تشکیل گردد موکول خواهد شد. در صورتیکه جلسه مجمع عمومی بعنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت بجای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۳- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس، منشی و نظار می‌رسد و یک نسخه رونوشت آن به وسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۱- در مواردی که بعلت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی ناظری انتخاب نشود صورتجلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه خواهد رسید.

تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات بعنوان اسناد اتحادیه باید همواره در اتحادیه محفوظ بماند.

ماده ۳۴- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می‌شود برای کلیه اعضا اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۵- مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت نمایندگان اعضا رسمیت پیدا می‌کند و در صورت بدست نیامدن حد نصاب مذکور دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف ۱۵ روز بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود. جلسه دوم با هر تعداد از نماینده یا نمایندگان شرکتهای عضو که حداقل از سه نماینده کمتر نباشد رسمیت خواهد داشت.

در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هرذیحقی می تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال اتحادیه به سازمان تعاون روستایی شهرستان ذریط مراجعه نماید.

ماده ۳۶- تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت نمایندگان حاضر در جلسه اتخاذ می شود مگر در مورد انتخاب هیأت مدیره و بازرسان که تصمیمات مجمع با اکثریت نسبی اعضای اتحادیه خواهد بود.

ماده ۳۷- مجمع عمومی فوق العاده با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده سه چهارم اعضای اتحادیه باشند رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول این حد نصاب حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه بعمل خواهد آمد و تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می شود، این جلسه با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اعضای اتحادیه باشند رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می شود، جلسه سوم با حضور هرتعداد نماینده یا نمایندگان اعضاء که نباید از سه نماینده کمتر باشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۸- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رأی سه چهارم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می گردد.

ماده ۳۹- ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضای حاضر در جلسه مجامع عمومی ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آنرا امضاء می کنند.

ماده ۴۰- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه به عنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت بطول انجامد.

ماده ۴۱- مجمع عمومی عادی اتحادیه حداقل هر سال یک مرتبه تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی اتحادیه صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می توان مجمع عمومی عادی را بیش از یک مرتبه بطور فوق العاده دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۲- اداره امور اتحادیه طبق اساسنامه برعهده هیأت مدیره ای مرکب از ۳ یا ۵ عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت ۳ سال از بین اعضای

اتحادیه با رأی مخفی انتخاب می‌شوند مجمع عمومی همزمان با انتخاب اعضای اصلی هیأت مدیره یک الی دو عضو علی‌البدل نیز با همان شرایط انتخاب خواهد نمود تجدید انتخاب هریک از اعضای اصلی و علی‌البدل بلامانع است و پس از انقضای مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید، هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه را کماکان بعهد خواهد داشت.

تبصره ۱- شرکت عضو هیأت مدیره، موظف است یک نفر نماینده حقیقی از بین اعضای خود جهت شرکت در جلسات هیأت مدیره اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- در صورت استعفا، ترک عضویت یا ممنوعیت قانونی که مانع از انجام وظیفه هریک از اعضای اصلی هیأت مدیره شود عضو علی‌البدل منتخب که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می‌شود.

تبصره ۳- سال اول انتخاب تا پایان سال، یک سال محسوب می‌شود.

ماده ۴۳- در صورت استعفای جمعی هیأت مدیره مجمع عمومی به تقاضای هریک از اعضای مستعفی یا اعضای علی‌البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضای اتحادیه، توسط سازمان تعاون روستایی شهرستان برای انتخاب هیأت مدیره جدید دعوت می‌شود.

تبصره - در صورتیکه به دلیل استعفاء، انحلال یا ممنوعیت قانونی، هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور اتحادیه خارج گردد مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ قانون شرکتهای تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.

ماده ۴۴- در فاصله لازم برای انتخاب و یا تکمیل اعضای هیأت مدیره جهت اداره امور جاری اتحادیه با نظر سازمان تعاون روستایی محل برای جانشینی آن تعداد از اعضای هیأت مدیره که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کنند، از میان اعضای اتحادیه تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهد شد. مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو انتخاب می‌شوند عیناً همان مسئولیتهایی است که برای هیأت مدیره پیش‌بینی شده است.

ماده ۴۵- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره ۵- در غیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او به عهده نایب رئیس خواهد بود.

ماده ۴۶- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می‌دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه‌ای باشد در حدود بودجه جاری برعهده اتحادیه خواهد بود

همچنین هر عضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مأمور خدمات دیگری در اتحادیه گردد می توان با تصویب مجمع حقالزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت نمود.

ماده ۴۷- هیأت مدیره برای انجام امور اتحادیه فرد واجد شرایطی را از بین اعضای شرکتهای عضو و یا از خارج به عنوان مدیرعامل به طور موظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید. هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و یا بازرس یا بازرسان نمی توانند سمت مدیرعامل اتحادیه را نیز داشته باشند.

نحوه انتخاب و وظایف مدیرعامل بر طبق آئین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره - مدیرعامل در حدود وظایف و بر طبق برنامه ای که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله ای را که برای اتحادیه صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر در مورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانکها و مؤسسات و انجام معاملات غیر منقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۶ در هر مورد قبلاً تحصیل گردد.

ماده ۴۸- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مزبور با دعوت رئیس هیأت مدیره یا مدیرعامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می یابد، برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود و هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی می باشد. تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می گردد و به امضای اعضای حاضر در جلسه می رسد، عضو هیأت مدیره که در هر مورد نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مزبور ثبت گردد.

تبصره ۱- در صورتیکه آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس جلسه هیأت مدیره در آن طرف باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- غیبت غیر موجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد به عنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می شود.

تبصره ۳- رأی وکالتی در هیأت مدیره ممنوع است.

ماده ۴۹- مدیرعامل می تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است، در این صورت شرکت در جلسات با اجازه هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۵۰ - استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه براساس مقرراتی که از طرف مجمع عمومی تصویب می‌شود و اخذ تضمین از مدیرعامل و سایر کارکنان اتحادیه براساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضاء به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حساب‌های اتحادیه و تسلیم به موقع گزارش و ترازنامه سالانه به بازرس یا بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجمع عمومی اتحادیه‌هایی که اتحادیه در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطور کلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه است حق اتخاذ تصمیم دارد و آنچه از اختیارات مجمع عمومی است بر طبق تصمیمات مذکور و نسبت به بقیه موارد رأساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره - هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و همچنین عضو را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در اینگونه موارد با مجمع عمومی عادی اتحادیه است.

ماده ۵۱ - هیأت مدیره نماینده قانونی اتحادیه است و می‌تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاه‌ها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند. مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۵۲ - کلیه چک‌ها، قراردادهای و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای اتحادیه نماید و یا تمام و یا قسمتی از حق اتحادیه را متنفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری اتحادیه ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهر اتحادیه معتبر خواهد بود، در غیاب رئیس هیأت مدیره نایب رئیس حق امضاء دارد ولی اوراق عادی اتحادیه با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که با امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره - مدیرعامل می‌تواند در صورت تصویب هیأت مدیره شخص واجد شرایطی را برای انجام دادن بخشی از وظایفی که بعهده دارد بعنوان معاون مدیرعامل تعیین و منصوب کند در این صورت مسئولیت اعمال معاون مدیرعامل بعهده مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۳ - آئین نامه‌های داخلی اتحادیه بوسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می‌شود و مادام که به تصویب مجمع عمومی نرسیده بر طبق آئین نامه

تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد. هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود آئین نامه مربوط را به مجمع پیشنهاد نماید.

ماده ۵۴- هیأت مدیره وظایف خود را بصورت جمعی انجام می دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند، مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره. اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به اتحادیه وارد شود.

تبصره - در صورتی که هریک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرر و زیان اتحادیه شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت برعهده او است.

ماده ۵۵- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و مدیرعامل اتحادیه نمی تواند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونی دیگری را با موضوع عملیات مشابه داشته باشد و یا بطور مستقیم یا غیرمستقیم بعملی که رقابت با فعالیتهای موضوع عمل اتحادیه محسوب می شود اقدام نماید. محجورین یا ورشکستگان به تقصیر و کسانی که بعلت ارتکاب جنایت یا یکی از جنحه های مؤثر سابقه محکومیت داشته باشند نمی توانند سمت نماینده هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان یا مدیریت عامل اتحادیه را داشته باشند.

ماده ۵۶- نخستین هیأت مدیره اتحادیه موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس برای ثبت اتحادیه در مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

بازرسان

ماده ۵۷- مجمع عمومی از بین اعضاء یک یا دو بازرس برای مدت یک سال مالی انتخاب می نماید. انتخاب مجدد بازرس یا بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱- شرکت تعاونی بازرس موظف است یک نفر نماینده حقیقی از بین اعضای خود که ترجیحاً در امور مالی آشنایی داشته باشد به اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- مادام که جانشین بازرس یا بازرسان از طرف مجمع عمومی تعیین نشده و آنها قبولی خود را اعلام نکرده باشند بازرس یا بازرسان سابق مسئولیت داشته و باید وظایف خود را انجام دهند.

تبصره ۳- کسانی که از شرکتهای عضو حقوق دریافت می‌دارند، اقرای نسبی و سببی نمایندگان هیأت مدیره و همچنین مدیرعامل اتحادیه تا درجه سوم و همسران اشخاص مذکور و افراد مندرج در ماده ۵۵ حق انتخاب شدن به سمت نماینده یا نمایندگان بازرس یا بازرسان اتحادیه را ندارند.

تبصره ۴- در صورت انحلال، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرس یا بازرسان شود مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد. مادام که بازرس یا بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرس باقیمانده وظایف مقرر را انجام خواهد داد.

ماده ۵۸- وظایف هریک از بازرس یا بازرسان بشرح زیر است :

۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور اتحادیه با مقررات اساسنامه و آئین‌نامه‌های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی. برای این منظور هریک از بازرس یا بازرسان می‌تواند هر موقع که مقتضی بداند بنحوی که بعملیات جاری اتحادیه لطمه وارد نشود کلیه حساب‌ها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ‌های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی نماید.

۲- در صورت مشاهده خلاف و بی‌ترتیبی در امور اتحادیه باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را درخواست نماید.

۳- رسیدگی به حساب‌های اتحادیه حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حساب‌ها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.

تبصره ۵- در بودجه سالانه اتحادیه مبلغ کافی برای رسیدگی به حساب‌ها و ترازنامه باید پیش‌بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن، بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حساب‌های اتحادیه رسیدگی نموده و گزارش لازم را جهت ارائه به مجمع تهیه نماید.

۴- دعوت مجامع عمومی در موارد پیش‌بینی شده در اساسنامه.

۵- نظارت بر اجرای پیشنهادها و تذکرات سازمان تعاون روستایی و حسابرسی که از اتحادیه حسابرسی کرده اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.

۶- طرح شکایت عضو اخراج شده و یا شرکت تعاونی روستایی که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده، در نخستین مجمع عمومی عادی.

۷- در صورتی که بازرس یا بازرسان تشخیص دهند تشکیل جلسه هیأت مدیره برای حل مسائل و مشکلات مفید به فایده خواهد بود می توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مزبور تقاضا نمایند.

ماده ۵۹- بازرس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در اموراتحادیه را ندارند و می توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه اظهار دارند. این نظرات باید در صورت جلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج شود.

ماده ۶۰- در صورتیکه هریک از بازرس یا بازرسان ضمن انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی و مقررات و آئین نامه های مصوب می باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.

ماده ۶۱- خدمات بازرس یا بازرسان در اتحادیه افتخاری و بلاعوض است و در صورتی که انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه ای باشد پرداخت آن به عهده اتحادیه خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

ماده ۶۲- ابتدای سال مالی اتحادیه اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفند ماه همان سال است به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفند ماه همان سال است.

ماده ۶۳- هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورت حساب ها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه اتحادیه را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرس یا بازرسان تسلیم نماید. علاوه بر این ظرف یک هفته نسخه ای از آن را به سازمان تعاون روستایی محل ارسال دارد.

تبصره - هریک از شرکتهای عضو می تواند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر اتحادیه مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات اتحادیه را مطالبه و دریافت نماید.

ماده ۶۴- در ترازنامه ای که تنظیم می شود تمام موجودی هایی که برای فروش تعیین شده به بهای تمام شده و یا بهای روز هر کدام کمتر باشد ارزیابی و دارایی های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه منظور و از نظر استهلاک سالانه بر طبق قوانین و مقررات مربوطه

عمل خواهد شد. بستانکاریهایی که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه و تأیید سازمان تعاون روستایی استان ذیربط غیرقابل وصول تشخیص داده شود در صورت وجود ذخیره اختیاری از حساب مذکور تسویه و در غیر این صورت به حساب هزینه اتحادیه منظور می‌شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۵- درآمد ویژه اتحادیه عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه‌ها و استهلاکات در یک دوره مالی.

ماده ۶۶- درآمد ویژه سالانه اتحادیه پس از تصویب مجمع عمومی عادی بترتیب زیر تقسیم خواهد شد:

۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم با رعایت بند ۱ از ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی.

۲- ۳ درصد به منظور آموزش و توسعه تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذارده می‌شود تا بموجب آئین‌نامه‌ای که توسط سازمان مذکور تنظیم می‌شود به مصرف برسد.

۳- حداکثر ۵ درصد به عنوان اندوخته اختیاری به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوطه منظور می‌گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است.

۴- ۲۰ درصد درآمد ویژه اتحادیه جهت تهیه امکانات لازم، تقویت و توسعه تعاونیهای روستایی، برگزاری نمایشگاهها، احداث ساختمان و تأسیسات و فروشگاهها، تبلیغات، جذب نیروی انسانی، جبران زحمات و تشویق نیروهای شبکه تعاونیهای روستایی و سازمان و انجام هرگونه هزینه‌های ضروری پیش بینی نشده اختصاص داده می‌شود که با تأیید هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مورد استفاده قرارگیرد.

۵- پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت مقررات این اساسنامه سود سهام به اعضاء پرداخت خواهد شد.

۶- درصدی از سود ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایر پیشنهادات خواهد شد.

۷- در صورتی که وجهی باقیمانده باشد بنام مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیرعضو با اتحادیه احتساب و مازاد برگشتی متعلق به اعضاء به نسبت معاملات هر یک به آنان پرداخت و مابقی به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌گردد.

تبصره ۱- اتحادیه می تواند حساب هر رشته از معاملات را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هر رشته را با رعایت قانون شرکتهای تعاونی طبق آئین نامه ای که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه می رسد تقسیم نماید.

تبصره ۲- اتحادیه مبالغی را که بابت سود سهام و مازاد برگشتی به اعضاء تعلق می گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر خواهد کرد.

ماده ۶۷- اتحادیه می تواند هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و نیز پرداخت نماید.

تبصره ۱- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه کننده برای اموری که مربوط به هزینه های جاری اتحادیه منظور می شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود.

تبصره ۲- دادن هدیه و انجام هزینه هایی از این قبیل از طرف اتحادیه تا سقف ۱۰ درصد ذخیره قانونی سال قبل اتحادیه در حساب هزینه های اتحادیه منظور خواهد شد.

ماده ۶۸- زیان اتحادیه در حساب زیان نگهداری می شود تا از محل درآمد سالهای بعد تسویه گردد همچنین اتحادیه می تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین نماید ولیکن نمی تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سالهای بعد اتحادیه را تقسیم کند.

ماده ۶۹- اتحادیه می تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور اتحادیه با تصویب مجمع عمومی عادی مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۷۰- حسابرسی اتحادیه با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران انجام می گیرد و بعلاوه مجمع عمومی برای خود می تواند حسابرس یا حسابرسانی را برای رسیدگی به حساب ها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه مأمور نماید.

ماده ۷۱- هیأت مدیره اتحادیه موظف است نزد بانک کشاورزی یا عنداللزوم در سایر بانکهای کشور حساب جاری افتتاح نماید.

ماده ۷۲- اتحادیه می تواند برای استفاده از وجوه زاید بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی بطرق زیر عمل نماید :

۱- تودیع وجوه بصورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی و سایر بانکهای کشور.

۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ادغام

ماده ۷۳- اتحادیه می‌تواند با رعایت ضوابط و مقررات قانونی با هراتحادیه تعاونی دیگر به شروطی که از یک نوع و دارای هدفها و عملیات مشابه باشند ادغام شود.

ماده ۷۴- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق العاده هردو اتحادیه همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد و نسخه‌ای از مصوبات مجمع عمومی هردو اتحادیه برای تمام اعضاء و بستانکاران هردو اتحادیه، همچنین سازمان تعاون روستایی محل فرستاده می‌شود و بترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکتهای تعاونی برای اطلاع عموم آگهی می‌گردد.

تبصره ۱- هریک از بستانکاران می‌توانند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به اتحادیه بدهکار و سازمان تعاون روستایی محل اعلام دارد.

تبصره ۲- نسخه‌ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از تاریخ انعقاد مجمع عمومی فوق العاده هریک از اتحادیه‌ها همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهی‌ها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه‌ای از آگهی ادغام که منتشر شده است برای سازمان تعاون روستایی استان ارسال شود.

ماده ۷۵- هریک از اعضاء اتحادیه در صورتیکه با تصمیم ادغام مخالف باشند می‌توانند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به اتحادیه مربوط همچنین به سازمان تعاون روستایی محل اعلام دارند.

ماده ۷۶- نماینده سازمان تعاون روستایی با وصول تصمیم ادغام از هردو اتحادیه همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهی‌ها و گزارش حسابرسان از وضع هردو اتحادیه همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضاء مخالف ادغام، ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام به هردو اتحادیه اعلام خواهد داشت.

ماده ۷۷- در صورتی که سازمان تعاون روستایی محل ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هردو اتحادیه منتفی است. موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهی‌ها در هر دو اتحادیه پیش‌بینی شود همچنین تعداد اعضاء مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضاء باقیمانده و سرمایه اتحادیه بعد از ادغام برای انجام هدفها و برنامه‌های آن کافی باشد.

- ماده ۷۸- در صورت موافقت با ادغام، هیأت مدیره اتحادیه های مربوط ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق العاده مشترک اتحادیه ها برای ادغام خواهند نمود.
- ماده ۷۹- مجمع عمومی فوق العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه اتحادیه بعد از ادغام همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس و یا بازرسان اقدام لازم بعمل خواهد آورد.
- ماده ۸۰- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت اتحادیه مستعفی گردند باید ظرف مهلت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند و شرکت مربوط مکلف است بهای سهام آنها را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.
- ماده ۸۱- هیأت مدیره اتحادیه جدید مصوبات مجمع عمومی فوق العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای اتحادیه جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکتهای تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان تعاون روستایی محل وانعکاس در دفاتر ثبت ارسال خواهد داشت.
- ماده ۸۲- با انجام عمل ادغام، دارایی و بدهی اتحادیه جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی اتحادیه های قبل از ادغام، پس از وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

انحلال

- ماده ۸۳- اتحادیه تعاونی در موارد زیر منحل می شود :
- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
  - ۲- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی، در صورتی که ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
  - ۳- توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذر موجه.
  - ۴- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از سه بار اخطار کتبی بوسیله سازمان تعاون روستایی شهرستان ذیربط.
  - ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدور و یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.
- تبصره ۱- اگر به واسطه زیانهای وارده علاوه بر ذخیره قانونی اتحادیه بیش از نصف سرمایه اتحادیه از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه دعوت نماید.
- تبصره ۲- در صورتیکه در نتیجه زیانهای وارده و کاهش سرمایه، اتحادیه فعالیتی نداشته باشد

و مجمع عمومی فوق العاده در این مورد اقدام ننماید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال اتحادیه و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود.

این حکم در مواردی نیز که اتحادیه طبق تصمیم مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده و یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۸۴- در صورتیکه مجمع عمومی فوق العاده رأی به انحلال اتحادیه بدهد در همان جلسه حداقل سه شرکت عضو یا ۵ الی ۷ نفر از خارج بعنوان هیأت تصفیه انتخاب و به ثبت محل اعلام خواهد شد. هرگاه انحلال اتحادیه براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین تا نسبت به تصفیه اموراتحادیه اقدام نماید.

ماده ۸۵- در تصفیه اتحادیه پرداخت تعهدات از محل دارایی اتحادیه با رعایت حق تقدم بشرح زیر صورت می‌گیرد:

- ۱- پرداخت بدهی‌های اتحادیه.
  - ۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام، در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم اتحادیه بیشتر باشد.
  - ۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم.
- تبصره ۵- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲ کلیه موجودی باقیمانده در حکم ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم تلقی و نسبت به آن طبق نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران اقدام خواهد شد.

ماده ۸۶- تصفیه امور اتحادیه در مواردی که در این اساسنامه و یا قانون شرکتهای تعاونی پیش بینی نشده است براساس قانون شرکتهای سهامی انجام خواهد گرفت .
اساسنامه اتحادیه شرکتهای تعاونی روستایی شهرستان ..... مشتمل بر ۸۶ ماده و ۴۰ تبصره در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... مطرح و با رعایت نصاب لازم، مورد تصویب قرار گرفت.

منشی مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

رئیس مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار
نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه اتحادیه شرکتهای تعاونی کشاورزی شهرستان

فصل اول : نام، مرکز و مدت

- ماده ۱- نام اتحادیه : اتحادیه شرکتهای تعاونی کشاورزی شهرستان ..... است که در این اساسنامه به اختصار اتحادیه نامیده می شود.
- ماده ۲- حوزه عملیات اتحادیه محدوده قانونی شهرستان ..... است.
- ماده ۳- مرکز اصلی اتحادیه در شهرستان ..... است و با تصویب هیأت مدیره ممکن است شعب یا نمایندگیهایی یا تاسیساتی در داخل و یا خارج حوزه عملیات خود دایر نماید.
- تبصره - تغییر مرکز اتحادیه با تصویب مجمع عمومی عادی و تأیید سازمان تعاون روستایی شهرستان امکان پذیر خواهد بود.
- ماده ۴- مدت فعالیت اتحادیه از تاریخ تأسیس نامحدود است.

فصل دوم : موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات اتحادیه عبارت است از بالابردن سطح زندگی اعضای شرکتهای عضو اتحادیه، تولید محصولات زراعی و دامی با رعایت اهداف توسعه کشاورزی و موازین تعاونی از طریق بهره برداری جمعی و گسترده اراضی ملکی و یا استیجاری با انجام عملیات زیر :
- ۱- انجام عملیات زیربنایی کشاورزی اعم از تسطیح اراضی و قطعه بندی های فنی و اقتصادی اراضی در اختیار اتحادیه و احداث راههای ارتباطی مورد لزوم.
- ۲- حفر چاه عمیق و نیمه عمیق در زمین متعلق به اتحادیه و اعضای اتحادیه به منظور تأمین آب کشاورزی و غیرکشاورزی با رعایت قانون « ملی شدن منابع آب » و نگهداری و بهره برداری چاه و قنوات و سایر تأسیسات آبرسانی.

- ۳- تهیه و تدارک و یا تولید مواد و وسایل مورد احتیاج حرفه‌ای اعضاء از قبیل ماشین‌آلات و ابزار و ادوات کشاورزی و دامی و وسایل حمل و نقل جمعی اعضاء و محصولات تولیدی آنان.
- ۴- انجام عملیات جمع آوری، نگهداری، تبدیل، طبقه بندی، بسته بندی، حمل و نقل، بازاریابی و فروش محصولات کشاورزی و دامی اعضاء.
- ۵- ایجاد واحدهای کشاورزی اعم از واحدهای زراعی، باغی، دامداری، دامپروری، پرورش آبزیان، کرم ابریشم، زنبورعسل و ... و تأسیسات بهداشتی، بهداشتی، آموزشی، انبار و دفترکار و کلینیک‌های لازم و تأسیسات مورد نیاز و مرتبط با فعالیت اتحادیه جهت بهره برداری مشترک اعضاء.
- ۶- انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه‌ای اعضاء با توجه به نوع و رشته فعالیت اتحادیه.
- ۷- ایجاد کارخانجات صنایع تبدیلی کشاورزی اعم از زراعی و دامی و تأسیسات و تجهیزات بسته بندی، درجه بندی، نگهداری و انبارهای سرد و چندمنظوره و سردخانه جهت نگهداری محصولات کشاورزی با رعایت موازین فنی و قانونی و ایجاد مراکز تعمیرگاهی ماشین‌آلات کشاورزی و تجهیزات فنی مرتبط با موضوع فعالیت اتحادیه.
- ۸- انجام هرگونه معاملات مجاز جهت تأمین نیازهای اتحادیه با رعایت موضوع عملیات پیش بینی شده در اساسنامه مانند تهیه بذور مختلف، نهال، نشاء، کودهای حیوانی و شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی و داروهای دامی و همچنین تهیه خوراک دام و طیور، کرم ابریشم، زنبورعسل، ماهی و آبزیان و انجام سایر فعالیتهای مرتبط با اهداف اتحادیه.
- ۹- اتحادیه می تواند با توجه به نوع فعالیت و در صورت وجود تولیدات با رعایت مقررات و کسب مجوزهای لازم از سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و سایر مراجع ذیربط اقدام به صدور آنها به خارج از کشور و یا نیازمندیهای اتحادیه و اعضاء را از خارج تأمین نماید. همچنین با برگزاری نمایشگاه‌ها و یا شرکت در نمایشگاه‌های داخلی و بین‌المللی، ایجاد دفاتر نمایندگی و شعب در داخل و یا خارج از کشور، بازاریابی و تولیدات خود را عرضه نماید.
- ۱۰- اتحادیه مکلف است در جهت ارتقاء مهارتهای فنی و شغلی و آشنایی با شیوه‌های نوین زراعی و دامی اعضاء خود با دستگاه‌ها و مؤسسات ذیربط همکاری نموده و موجبات شرکت آنان را در دوره‌های آموزشی و تخصصی مربوط فراهم نماید.

- ۱۱- تأمین اعتبارات و وامهای مورد نیاز اعضاء و تأمین منابع مالی تکمیلی از طریق استقراض و تحصیل اعتبار و قرض الحسنه و استفاده از تسهیلات بانکی وفق عقود معینه.
- ۱۲- اتحادیه می تواند با تصویب مجمع عمومی عادی به عضویت اتحادیه تعاونی کشاورزی استان درآید و یا در سایر انواع اتحادیه های تعاونی کشاورزی مشارکت نماید.
- ۱۳- اتحادیه می تواند نمایندگی شرکتها و اتحادیه های تعاونی و بانک کشاورزی، سازمان و مؤسسات و شرکتهای دولتی را برای عملیات و خدماتی که مورد نیاز آنها و یا اتحادیه تعاونی باشد بپذیرد یا برای انجام مقاصد اتحادیه نمایندگی بدهد.
- ۱۴- در صورت بروز اختلاف بین اتحادیه و سایر شرکتها و اتحادیه های تعاونی، اتحادیه می تواند با تراضی طرف اختلاف موضوع را جهت داوری به سازمان تعاون روستایی شهرستان حوزه عمل خود اعلام نماید در این صورت نظریه سازمان مذکور برای طرفین قطعی و لازم الاجرا است.
- ۱۵- اتحادیه می تواند سهام سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و بانک کشاورزی ایران را خریداری و در سایر شرکتها و اتحادیه های تعاونی تولید کشاورزی و روستایی و مؤسسات تولیدی با موافقت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران سرمایه گذاری کند.
- ۱۶- اتحادیه می تواند معاملات بازرگانی برای ساکنین غیرعضو در حوزه عمل خود به استثنای عملیات اعتباری و تضمینی که مخصوص اعضاء است را انجام دهد. ضوابط معاملات با غیرعضو در آئین نامه مربوطه که به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید تعیین می گردد.

فصل سوم: شرایط عضویت

- ماده ۶- عضویت در اتحادیه با تصویب هیأت مدیره برای کلیه شرکتهای تعاونی کشاورزی که واجد شرایط زیر باشند آزاد است:
- ۱- در حوزه عملیات اتحادیه واقع باشد.
  - ۲- عدم عضویت در اتحادیه تعاونی دیگر با موضوع فعالیت مشابه.
  - ۳- تسلیم درخواست کتبی عضویت با امضای هیأت مدیره شرکت که خودبه خود حاکی از قبول اساسنامه ومقررات اتحادیه است بانضمام اطلاعات کامل و جامعی از تعداد عضو، میزان سرمایه و عملیاتی که شرکت تا آن زمان بعمل آورده و شعاع حوزه عملیات شرکت.
  - ۴- پرداخت حداقل بهای یک سهم.

تبصره ۱- شرکت تعاونی عضو مکلف است سهام خود را متناسب با تعداد اعضاء و حجم معاملات خود با اتحادیه شهرستان که از طرف هیأت مدیره اتحادیه شهرستان تعیین می‌گردد افزایش دهد و در صورت تمایل می‌تواند با موافقت هیأت مدیره اتحادیه بیش از حد معین شده سهام خریداری نماید.

تبصره ۲- عضو اتحادیه می‌تواند بهای سهام خریداری را به جز نخستین سهم که نقدی است به اقساط ماهانه متساوی که در هر حال از ده قسط تجاوز نکند بپردازد در این صورت پرداخت سود سهام از تاریخ عضویت به سهامی تعلق می‌گیرد که کل بهای آن از طرف عضو پرداخت شده باشد.

ماده ۷- شرکتهای عضو اتحادیه متعهدند بدون اجازه اتحادیه در حوزه فعالیت شرکتهای دیگر عضو اتحادیه فعالیتهای مشابهی ننمایند مگر با موافقت شرکت تعاونی مربوطه و اتحادیه و در صورت اختلاف، نظر اتحادیه قاطع خواهد بود.

ماده ۸- قبول یا رد تقاضای عضویت در صلاحیت هیأت مدیره اتحادیه است ولی رد عضویت به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات شرکت تعاونی متقاضی تحقق پیدا نمی‌کند مگر با حضور کلیه اعضای اصلی هیأت مدیره اتحادیه و موافقت کتبی اکثریت آنها.

ماده ۹- خروج از عضویت اتحادیه در هر موقع اختیاری است.

ماده ۱۰- هیأت مدیره اتحادیه می‌تواند در موارد زیر پس از رسیدگی، عضو را اخراج و بنحو مقتضی به عضو اعلام نماید:

۱- با انجام امور یا اقداماتی به اعتبار اتحادیه لطمه وارد آورد پس از تأیید سازمان تعاون روستایی شهرستان ذیربط.

۲- تشبث به وسایل متقلبانه در معاملات با اتحادیه.

۳- اقدام بعملیاتی برخلاف اساسنامه اتحادیه.

۴- نداشتن فعالیت به تشخیص هیأت مدیره اتحادیه.

۵- عدم انجام معامله با اتحادیه حداقل برای مدت یک سال.

۶- عدم انجام مصوبات و تصمیمات اتحادیه در حدود اساسنامه.

۷- عدم اجرای تعهدات شرکت عضو.

ماده ۱۱- عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتباً بوسیله بازرس یا بازرسان و یا در غیاب آنها از طریق سازمان تعاون روستایی شهرستان اعلام دارد تا در مجمع عمومی

عادی مطرح گردد در این صورت می تواند برای دادن توضیحات لازم بدون داشتن حق رأی در مجمع شرکت نماید و رأی مجمع عمومی در این مورد قطعی است.

ماده ۱۲- هرگاه رابطه عضوی به علت استعفاء یا اخراج با اتحادیه قطع شود، بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت بترتیب زیر پرداخت خواهد شد :

چنانچه اتحادیه زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می شود و در صورتیکه در حساب های اتحادیه مبالغی بعنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهام مربوطه تعلق می گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و بقیه به عضو پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- هیأت مدیره اتحادیه موظف است فهرست سهامی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به مجمع عمومی عادی سالانه اتحادیه که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل تشکیل می شود گزارش نماید.

تبصره ۲- در صورتی که ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان آن سال به تصویب مجمع عمومی نرسد هیأت مدیره از روی ترازنامه و حساب سود و زیان اتحادیه که به مسئولیت خود تنظیم می نماید نسبت به بازپرداخت ارزش اسمی سهام مزبور اقدام خواهد کرد.

تبصره ۳- بهای سهام اعضایی که به اتحادیه بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۳- مطالبات اتحادیه از اعضاء جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۴- اتحادیه مخیر است طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول، از هریک از مطالبات آن عضو از اتحادیه از محل مازاد برگشتی، سود سهام، سایر مطالبات و سهام عضو اتحادیه برداشت کند و هرگاه مبالغ مزبور تکافوی مطالبات اتحادیه را نکند اتحادیه برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه خواهد کرد.

فصل چهارم : سرمایه

- ماده ۱۵- سرمایه اولیه اتحادیه مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.
- تبصره - مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر اتحادیه بنام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز اتحادیه صادر و در دست صاحب سهم باشد.
- ماده ۱۶- سهام اتحادیه با نام و غیرقابل تقسیم بوده و انتقال آن به اعضای اتحادیه با موافقت هیأت مدیره مجاز است و در این صورت نقل و انتقال در دفتر اتحادیه ثبت می‌گردد.
- ماده ۱۷- انتقال سهام اتحادیه به غیر عضو ممنوع است.
- ماده ۱۸- سرمایه اتحادیه متغیر و نامحدود است و می‌توان با فروش سهام به اعضاء و یا قبول اعضای جدید سرمایه را افزایش و یا از طریق بازپرداخت بهای سهام به اعضاء، سرمایه را کاهش داد.
- ماده ۱۹- ثبت تغییرات سرمایه اتحادیه در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره اتحادیه و تأیید سازمان تعاون روستایی محل در اداره ثبت بلامانع است.
- ماده ۲۰- عضوی که استعفاء داده و بهای سهام او بازپرداخت شده است در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در اتحادیه داشته است مگر اینکه خدمات اتحادیه و یا میزان فعالیت عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره اتحادیه بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تأیید نماید.
- ماده ۲۱- سود سالانه اتحادیه معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی از درآمد ویژه پرداخت خواهد گردید و در صورت عدم تکافو یا در جریان نبودن اوراق قرضه مذکور، سود سالانه سهام معادل سود سپرده بلند مدت بانکها پرداخت خواهد شد و چنانچه درآمد ویژه تکافوی پرداخت سود سهام به اعضاء را ننماید براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی سود سهام تعیین و پرداخت خواهد گردید.
- ماده ۲۲- میزان سهام هر عضو را می‌توان به نسبت معاملات او با اتحادیه تعیین نمود.
- ماده ۲۳- در آئین نامه های اتحادیه می‌توان انواع خدمات و معاملات اتحادیه را باهریک از اعضاء متناسب با سهام خریداری همان عضو تعیین نمود.
- ماده ۲۴- مسئولیت اعضاء محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها می‌باشد.

فصل پنجم: ارکان اتحادیه

ماده ۲۵- ارکان اتحادیه عبارت است از: مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۶- مجمع عمومی دو قسم است: عادی و فوق العاده.

الف - وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

- ۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترانزانه و حساب سود و زیان اتحادیه پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان.
- ۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.
- ۳- اخذ تصمیم درباره گزارشات و پیشنهادهای حساببرسان براساس نتایج حسابرسی از اتحادیه .
- ۴- تعیین خط مشی و برنامه های اتحادیه و تصویب بودجه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابوابجمعی مدیرعامل و کارکنان اتحادیه بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.
- ۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد برگشتی و تقسیم آن.
- ۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادهای هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری اتحادیه در شرکتهای عضو و یا شرکتهای تعاونی و مؤسسات تولیدی.
- ۷- تصویب آئین نامه های داخلی اتحادیه.
- ۸- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا شرکتی که درخواست عضویت و یا انتقال سهام آن از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است، یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از سه یا پنج نفر نمایندگان حاضر در مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت سه یا پنج نفری در این مورد قطعی است.
- ۹- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل همچنین تعیین مبلغی بابت بازپرداخت سهام اعضای سابق در دوره مالی بعد که باید پرداخت شود.
- ۱۰- اتخاذ تصمیم درباره عضویت در اتحادیه های تعاونی روستایی استان و تعاونی تولیدی و تعیین میزان سهام یا حق عضویت سالانه.
- ۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می شود و منطبق با اساسنامه اتحادیه باشد.

ب - وظایف مجمع عمومی فوق العاده :

۱- تغییر مواد اساسنامه.

۲- ادغام اتحادیه با اتحادیه دیگر.

۳- انحلال اتحادیه.

۵۵۵-۲۷- دعوت مجامع عمومی با قید دستورجلسه و محل وساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل بوسیله انتشار آگهی در جراید محلی یا الصاق آگهی در مراکز حوزه عمل اتحادیه یا ارسال دعوتنامه کتبی برای اعضاء و یا با وسایل ممکنه دیگر که اعضاء اطلاع حاصل نمایند، بعمل آید.

تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می توانند ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر اتحادیه حاضر و اطلاعات لازم را درخصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرس یا بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حساب های دیگر کسب نمایند.

تبصره ۲- دستور جلسه مجمع از طرف هیأت مدیره تعیین می گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد دستورجلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

۵۵۵-۲۸- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضاء هیأت مدیره و یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر بوسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود :

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- حداقل یک پنجم اعضاء اتحادیه.

۳- سازمان تعاون روستایی شهرستان.

درصورت استتکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور، سازمان تعاون روستایی شهرستان می تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظراست دعوت نماید.

۵۵۵-۲۹- جلسات مجمع عمومی را رئیس هیأت مدیره و درغیاب او یکی از اعضاء هیأت مدیره افتتاح می کند، درجلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد نمایندگان حاضر درجلسه رئیس و نایب رئیس و یک منشی و در صورت امکان سه نفر ناظر از بین نمایندگان حاضر در جلسه انتخاب خواهد شد.

تبصره - در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز غیر از هیأت مدیره دعوت و تشکیل می شود و یا در مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن ترین نماینده حاضر در جلسه، مجمع را افتتاح می کند.

ماده ۳۰- نماینده یا نمایندگان کلیه اعضای اتحادیه می توانند در مجامع عمومی حضور یابند و در جلسات مجامع اعم از عادی یا فوق العاده، نماینده یا هیأت نمایندگی هر شرکت عضو فقط دارای حق رأی خواهد بود.

تبصره - مدیرعامل و نمایندگان عضو هیأت مدیره و بازرس اتحادیه می توانند بدون حق رأی در جلسات مجامع شرکت نمایند.

ماده ۳۱- هریک از اعضای اتحادیه می تواند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی به عضو دیگر با وکالت رسمی بشرط حق توکیل واگذار نماید و عضو وکیل موضوع وکالت موکل یا موکلین را به نماینده خود تفویض نماید، لکن هیچ عضوی نمی تواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد.

ماده ۳۲- موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود، لکن هریک از اعضای می تواند ظرف پنج روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند، مقام دعوت کننده مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرارگیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هریک از اعضاء منوط است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوع یا موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضاء) تشکیل گردد موکول خواهد شد. در صورتیکه جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت بجای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۳- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس، منشی و نظار می رسد و یک نسخه رونوشت آن بوسیله رئیس جلسه

به هیأت مدیره ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۱- در مواردی که بعلت تعداد کم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع عمومی ناظری انتخاب نشود صورت جلسه مجمع به امضای کلیه نمایندگان حاضر در جلسه خواهد رسید.
تبصره ۲- دفاتر صورت جلسات به عنوان اسناد اتحادیه باید همواره در اتحادیه محفوظ بماند.
ماده ۳۴- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می‌شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۵- مجمع عمومی عادی با حضور اکثریت نمایندگان اعضاء رسمیت پیدا می‌کند و در صورت بدست نیامدن حد نصاب مذکور دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف ۱۵ روز بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود. جلسه دوم با هر تعداد از نماینده یا نمایندگان شرکتهای عضو که حداقل از سه نماینده کمتر نباشد رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هر ذیحقی می‌تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال اتحادیه به سازمان تعاون روستایی شهرستان ذریبند مراجعه نماید.

ماده ۳۶- تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت نمایندگان حاضر در جلسه اتخاذ می‌شود مگر در مورد انتخاب هیأت مدیره و بازرسان که تصمیمات مجمع با اکثریت نسبی اعضاء اتحادیه خواهد بود.

ماده ۳۷- مجمع عمومی فوق العاده با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده سه چهارم اعضاء اتحادیه باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول این حد نصاب حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه بعمل خواهد آمد و تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می‌شود، این جلسه با حضور نماینده یا نمایندگانی که حداقل نماینده نصف بعلاوه یک اعضاء اتحادیه باشند رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می‌شود، جلسه سوم با حضور هر تعداد نماینده یا نمایندگان اعضاء که نباید از سه نماینده کمتر باشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۳۸- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رأی سه چهارم نمایندگان حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می‌گردد.

ماده ۳۹- ملاک تشخیص تعداد نمایندگان اعضاء حاضر در جلسه مجمع عمومی ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود آنرا امضاء می‌کنند.

ماده ۴۰- در صورتیکه در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه به عنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت بطول انجامد.

ماده ۴۱- مجمع عمومی عادی اتحادیه حداقل هر سال یک مرتبه تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی اتحادیه صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می توان مجمع عمومی عادی را بیش از یک مرتبه بطور فوق العاده دعوت و تشکیل داد.

هیأت مدیره

ماده ۴۲- اداره امور اتحادیه طبق اساسنامه برعهده هیأت مدیره ای مرکب از ۳ یا ۵ عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت ۳ سال از بین اعضای اتحادیه با رأی مخفی انتخاب می شوند مجمع عمومی همزمان با انتخاب اعضای اصلی هیأت مدیره یک الی دو عضو علی البدل نیز با همان شرایط انتخاب خواهد نمود تجدید انتخاب هریک از اعضای اصلی و علی البدل بلامانع است و پس از انقضای مدت تا انتخاب و قبولی هیأت مدیره جدید، هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور اتحادیه را کماکان به عهده خواهد داشت.

تبصره ۱- شرکت عضو هیأت مدیره، موظف است یک نفر نماینده حقیقی از بین اعضای خود جهت شرکت در جلسات هیأت مدیره اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- در صورت استعفا، ترک عضویت یا ممنوعیت قانونی که مانع از انجام وظیفه هریک از اعضای اصلی هیأت مدیره شود عضو علی البدل منتخب که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می شود.

تبصره ۳- سال اول انتخاب تا پایان سال، یک سال محسوب می شود.

ماده ۴۳- در صورت استعفای جمعی هیأت مدیره مجمع عمومی به تقاضای هریک از اعضای مستعفی یا اعضای علی البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضای اتحادیه، توسط سازمان تعاون روستایی شهرستان برای انتخاب هیأت مدیره جدید دعوت می شود.

تبصره - در صورتی که به دلیل استعفاء، انحلال یا ممنوعیت قانونی، هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور اتحادیه خارج گردد مجمع عمومی براساس ماده

۲۶ قانون شرکتهای تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.

ماده ۴۴- درفاصله لازم برای انتخاب و یا تکمیل اعضای هیأت مدیره جهت اداره امور جاری اتحادیه با نظرسازمان تعاون روستایی محل برای جانشینی آن تعداد از اعضای هیأت مدیره که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی کنند، از میان اعضای اتحادیه تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهد شد. مسئولیت اعضای هیأت مدیره که بدین نحو انتخاب می شوند عیناً همان مسئولیتهایی است که برای هیأت مدیره پیش بینی شده است.

ماده ۴۵- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره - درغیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او بعهد نایب رئیس خواهد بود.

ماده ۴۶- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه ای باشد درحدود بودجه جاری برعهده اتحادیه خواهد بود همچنین هرعضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف خاص خود مأمور خدمات دیگری در اتحادیه گردد می توان با تصویب مجمع حق الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت نمود.

ماده ۴۷- هیأت مدیره برای انجام امور اتحادیه فرد واجد شرایطی را از بین اعضای شرکتهای عضو و یا از خارج بعنوان مدیرعامل بطور موظف انتخاب خواهد نمود که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید. هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و یا بازرس یا بازرسان نمی توانند سمت مدیرعامل اتحادیه را نیز داشته باشند.

نحوه انتخاب و وظایف مدیرعامل بر طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره - مدیرعامل درحدود وظایف و برطبق برنامه ای که درآن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله ای را که برای اتحادیه صلاح بدانند و به نفع اعضاء تشخیص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر درمورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانکها و مؤسسات و انجام معاملات غیرمنقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۶ درمورد قبلاً تحصیل گردد.

ماده ۴۸- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مزبور با دعوت رئیس هیأت مدیره یا مدیرعامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می یابد، برای اتخاذ تصمیم، رأی

اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود و هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی می باشد. تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می گردد و به امضای اعضای حاضر در جلسه می رسد، عضو هیأت مدیره که در هر مورد نظر مخالف دارد نظریه او باید صریحاً در دفتر مزبور ثبت گردد.

تبصره ۱- در صورتی که آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس جلسه هیأت مدیره در آن طرف باشد ملاک عمل و نافذ خواهد بود.

تبصره ۲- غیبت غیرموجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد به عنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می شود.

تبصره ۳- رأی و کالتی در هیأت مدیره ممنوع است.

ماده ۴۹- مدیرعامل می تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است، در این صورت شرکت در جلسات با اجازه هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۵۰- استخدام و اخراج کارکنان اتحادیه براساس مقرراتی که از طرف مجمع عمومی تصویب می شود و اخذ تضمین از مدیرعامل و سایر کارکنان اتحادیه براساس مصوبات مجمع عمومی و همچنین درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضا به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات اساسنامه و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حساب های اتحادیه و تسلیم بموقع گزارش و ترازنامه سالانه به بازرس یا بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجمع عمومی اتحادیه هایی که اتحادیه در آن عضویت دارد از اختیارات هیأت مدیره است و بطور کلی هیأت مدیره برای اداره امور اتحادیه در حدود اساسنامه دارای تمام اختیارات قانونی بوده و نسبت به کلیه مسائلی که مربوط به اتحادیه است حق اتخاذ تصمیم دارد و آنچه از اختیارات مجمع عمومی است بر طبق تصمیمات مجمع مذکور و نسبت به بقیه موارد رأساً اتخاذ تصمیم نماید.

تبصره - هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و همچنین عضو را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در این گونه موارد با مجمع عمومی عادی اتحادیه است.

ماده ۵۱ - هیأت مدیره نماینده قانونی اتحادیه است و می‌تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند. مسئولیت هیأت مدیره در مقابل اتحادیه مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۵۲ - کلیه چک‌ها، قراردادها و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای اتحادیه نماید و یا تمام و یا قسمتی از حق اتحادیه را منتفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری اتحادیه ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهر اتحادیه معتبر خواهد بود، در غیاب رئیس هیأت مدیره نایب رئیس حق امضاء دارد ولی اوراق عادی اتحادیه با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که با امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره - مدیرعامل می‌تواند در صورت تصویب هیأت مدیره شخص واجد شرایطی را برای انجام دادن بخشی از وظایفی که بعهده دارد بعنوان معاون مدیرعامل تعیین و منصوب کند در این صورت مسئولیت اعمال معاون مدیرعامل بعهده مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۳ - آئین‌نامه‌های داخلی اتحادیه بوسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می‌شود و مادام که به تصویب مجمع عمومی نرسیده برطبق آئین‌نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد. هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود آئین‌نامه مربوط را به مجمع پیشنهاد نماید.

ماده ۵۴ - هیأت مدیره وظایف خود را بصورت جمعی انجام می‌دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند، مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره. اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به اتحادیه وارد شود.

تبصره - در صورتی که هریک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرر و زیان اتحادیه شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت برعهده او است.

ماده ۵۵ - هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان و مدیرعامل اتحادیه نمی‌تواند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره اتحادیه تعاونی دیگری را با موضوع عملیات مشابه داشته باشد و یا بطور مستقیم یا غیرمستقیم بعملی که رقابت با

فعالتهای موضوع عمل اتحادیه محسوب می شود اقدام نماید. محجورین یا ورشکستگان به تقصیر و کسانی که بعلت ارتکاب جنایت یا یکی از جنحه های مؤثر سابقه محکومیت داشته باشند نمی توانند سمت نماینده هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان یا مدیریت عامل اتحادیه را داشته باشند.

ماده ۵۶- نخستین هیأت مدیره اتحادیه موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس برای ثبت اتحادیه در مراجع ذیصلاح اقدام نماید.

بازرسان

ماده ۵۷- مجمع عمومی از بین اعضاء یک یا دو بازرس برای مدت یک سال مالی انتخاب می نماید. انتخاب مجدد بازرس یا بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱- شرکت تعاونی بازرس موظف است یک نفر نماینده حقیقی از بین اعضاء خود که ترجیحاً در امور مالی آشنایی داشته باشد به اتحادیه معرفی نماید.

تبصره ۲- مادام که جانشین بازرس یا بازرسان از طرف مجمع عمومی تعیین نشده و آنها قبولی خود را اعلام نکرده باشند بازرس یا بازرسان سابق مسئولیت داشته و باید وظایف خود را انجام دهند.

تبصره ۳- کسانی که از شرکتهای عضو حقوق دریافت می دارند، اقرای نسبی و سببی نمایندگان هیأت مدیره و همچنین مدیرعامل اتحادیه تا درجه سوم و همسران اشخاص مذکور و افراد مندرج در ماده ۵۵ حق انتخاب شدن به سمت نماینده یا نمایندگان بازرس یا بازرسان اتحادیه را ندارند.

تبصره ۴- در صورت انحلال، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرس یا بازرسان شود مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد. مادام که بازرس یا بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرس باقیمانده وظایف مقرر را انجام خواهد داد.

ماده ۵۸- وظایف هر یک از بازرس یا بازرسان بشرح زیر است :

۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور اتحادیه با مقررات اساسنامه و آئین نامه های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی. برای این منظور هر یک از بازرس یا بازرسان می تواند هر موقع که مقتضی بداند بنحوی که بعملیات جاری اتحادیه لطمه وارد نشود کلیه حساب ها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی نماید.

- ۲- در صورت مشاهده خلاف و بی‌ترتیبی در امور اتحادیه باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را درخواست نماید.
- ۳- رسیدگی به حساب‌های اتحادیه حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حساب‌ها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.
- تبصره - در بودجه سالانه اتحادیه مبلغ کافی برای رسیدگی به حساب‌ها و ترازنامه باید پیش‌بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن، بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حساب‌های اتحادیه رسیدگی نموده و گزارش لازم را جهت ارائه به مجمع تهیه نماید.
- ۴- دعوت مجامع عمومی در موارد پیش‌بینی شده در اساسنامه.
- ۵- نظارت بر اجرای پیشنهادها و تذکرات سازمان تعاون روستایی و حسابرسی که از اتحادیه حسابرسی کرده‌اند و تقدیم گزارش لازم در این زمینه به مجمع عمومی.
- ۶- طرح شکایت عضو اخراج شده و یا شرکت تعاونی کشاورزی که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده، در نخستین مجمع عمومی عادی.
- ۷- در صورتیکه بازرس یا بازرسان تشخیص دهند تشکیل جلسه هیأت مدیره برای حل مسائل و مشکلات مفید به فایده خواهد بود می‌توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مزبور تقاضا نمایند.
- ماده ۵۹- بازرس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در امور اتحادیه را ندارند و می‌توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری اتحادیه اظهار دارند. این نظرات باید در صورت جلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج شود.
- ماده ۶۰- در صورتی که هریک از بازرس یا بازرسان ضمن انجام وظیفه خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجامع عمومی و مقررات و آئین‌نامه‌های مصوب می‌باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.
- ماده ۶۱- خدمات بازرس یا بازرسان در اتحادیه افتخاری و بلاعوض است و در صورتی که انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه‌ای باشد پرداخت آن به عهده اتحادیه خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

ماده ۶۲- ابتدای سال مالی اتحادیه اول فروردین ماه و انتهای آن آخراسفندماه همان سال است به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفند ماه همان سال است.

ماده ۶۳- هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورتحساب ها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه اتحادیه را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرس یا بازرسان تسلیم نماید. علاوه براین ظرف یک هفته نسخه ای از آن را به سازمان تعاون روستایی محل ارسال دارد.

تبصره ۵- هر یک از شرکتهای عضو می تواند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر اتحادیه مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات اتحادیه را مطالبه و دریافت نماید.

ماده ۶۴- در ترازنامه ای که تنظیم می شود تمام موجودی هایی که برای فروش تعیین شده به بهای تمام شده و یا بهای روز هر کدام کمتر باشد ارزیابی و دارایی های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه منظور و از نظر استهلاك سالانه بر طبق قوانین و مقررات مربوطه عمل خواهد شد. بستانکاری هایی که با تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه و تأیید سازمان تعاون روستایی استان ذیربط غیرقابل وصول تشخیص داده شود در صورت وجود ذخیره اختیاری از حساب مذکور تسویه و در غیراین صورت به حساب هزینه اتحادیه منظور می شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۵- درآمد ویژه اتحادیه عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه ها و استهلاکات در یک دوره مالی.

ماده ۶۶- درآمد ویژه سالانه اتحادیه پس از تصویب مجمع عمومی عادی بترتیب زیر تقسیم خواهد شد:

۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم با رعایت بند ۱ از ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی.

۲- ۳ درصد به منظور آموزش و توسعه تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذارده می شود تا بموجب آئین نامه ای که توسط سازمان مذکور تنظیم می شود به مصرف برسد.

۳- حداکثر ۵ درصد بعنوان اندوخته اختیاری به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوطه منظور می گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است.

۴- ۲۰ درصد درآمد ویژه اتحادیه جهت تهیه امکانات لازم، تقویت و توسعه تعاونیهای کشاورزی، برگزاری نمایشگاه‌ها، احداث ساختمان و تأسیسات و فروشگاه‌ها، تبلیغات، جذب نیروی انسانی، جبران زحمات و تشویق نیروهای شبکه تعاونیهای کشاورزی و سازمان و انجام هرگونه هزینه‌های ضروری پیش‌بینی نشده اختصاص داده می‌شود که با تأیید هیأت مدیره سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران مورد استفاده قرارگیرد.

۵- درصدی از سود ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایرپیشنهادات خواهد شد.

۶- پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان در مجمع عمومی با رعایت مقررات این اساسنامه سود سهام به اعضاء پرداخت خواهد شد.

۷- در صورتی که وجهی باقیمانده باشد بنام مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیرعضو با اتحادیه احتساب و مازاد برگشتی متعلق به اعضاء به نسبت معاملات هریک به آنان پرداخت و مابقی به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌گردد.

تبصره ۱- اتحادیه می‌تواند حساب هررشته از معاملات را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هررشته را با رعایت قانون شرکتهای تعاونی طبق آئین نامه ای که به تصویب مجمع عمومی عادی اتحادیه می‌رسد تقسیم نماید.

تبصره ۲- اتحادیه مبالغی را که بابت سود سهام و مازاد برگشتی به اعضاء تعلق می‌گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر خواهد کرد.

ماده ۶۷- اتحادیه می‌تواند هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول و نیز پرداخت نماید.

تبصره ۱- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه کننده برای اموری که مربوط به هزینه‌های جاری اتحادیه منظور می‌شود اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود.

تبصره ۲- دادن هدیه و انجام هزینه‌هایی از این قبیل از طرف اتحادیه تا سقف ۱۰ درصد ذخیره قانونی سال قبل اتحادیه در حساب هزینه‌های اتحادیه منظور خواهد شد.

ماده ۶۸- زیان اتحادیه در حساب زیان نگهداری می‌شود تا از محل درآمد سالهای بعد تسویه گردد همچنین اتحادیه می‌تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین نماید ولیکن نمی‌تواند قبل از انتقال مبالغ

برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سالهای بعد اتحادیه را تقسیم کند.

ماده ۶۹- اتحادیه می تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور اتحادیه با تصویب مجمع عمومی عادی مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۷۰- حسابرسی اتحادیه با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران انجام می گیرد و علاوه مجمع عمومی برای خود می تواند حسابرس یا حسابرسی را برای رسیدگی به حساب ها و ترازنامه پایان سال مالی اتحادیه مأمور نماید.

ماده ۷۱- هیأت مدیره اتحادیه موظف است نزد بانک کشاورزی یا عنداللزوم در سایر بانکهای کشور حساب جاری افتتاح نماید.

ماده ۷۲- اتحادیه می تواند برای استفاده از وجوه زاید براحتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی بطرق زیر عمل نماید :

۱- تودیع وجوه بصورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی و سایر بانکهای کشور.

۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ادغام

ماده ۷۳- اتحادیه می تواند با رعایت ضوابط ومقررات قانونی با هراتحادیه تعاونی دیگر به شرطی که از یک نوع و دارای هدفها و عملیات مشابه باشند ادغام شود.

ماده ۷۴- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق العاده هردو اتحادیه همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد و نسخه ای از مصوبات مجمع عمومی هردو اتحادیه برای تمام اعضاء و بستانکاران هردو اتحادیه، همچنین سازمان تعاون روستایی محل فرستاده می شود و بترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکتهای تعاونی برای اطلاع عموم آگهی می گردد.

تبصره ۱- هریک از بستانکاران می تواند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به اتحادیه بدهکار و سازمان تعاون روستایی محل اعلام دارد.

تبصره ۲- نسخه ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از تاریخ انعقاد مجمع عمومی فوق العاده هریک از اتحادیه ها همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهی ها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه ای از آگهی ادغام که منتشر شده است برای سازمان تعاون روستایی استان ارسال شود.

ماده ۷۵- هر یک از اعضای اتحادیه در صورتیکه با تصمیم ادغام مخالف باشند می‌توانند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به اتحادیه مربوط همچنین به سازمان تعاون روستایی محل اعلام دارند.

ماده ۷۶- نماینده سازمان تعاون روستایی با وصول تصمیم ادغام از هردو اتحادیه همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهی‌ها و گزارش حساب‌برسان از وضع هردو اتحادیه همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضای مخالف ادغام، ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام به هردو اتحادیه اعلام خواهد داشت.

ماده ۷۷- در صورتیکه سازمان تعاون روستایی محل ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هردو اتحادیه منتفی است. موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهی‌ها در هر دو اتحادیه پیش‌بینی شود همچنین تعداد اعضای مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضای باقیمانده و سرمایه اتحادیه بعد از ادغام برای انجام هدفها و برنامه‌های آن کافی باشد.

ماده ۷۸- در صورت موافقت با ادغام، هیأت مدیره اتحادیه‌های مربوط ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک اتحادیه‌ها برای ادغام خواهند نمود.

ماده ۷۹- مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه اتحادیه بعد از ادغام همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس و یا بازرسان اقدام لازم بعمل خواهد آورد.

ماده ۸۰- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت اتحادیه مستعفی گردند باید ظرف مهلت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند و شرکت مربوط مکلف است بهای سهام آنها را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.

ماده ۸۱- هیأت مدیره اتحادیه جدید مصوبات مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای اتحادیه جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکتهای تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان تعاون روستایی محل وانعکاس در دفاتر ثبت ارسال خواهد داشت.

ماده ۸۲- با انجام عمل ادغام، دارایی و بدهی اتحادیه جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی اتحادیه‌های قبل از ادغام، پس از وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

انحلال

ماده ۸۳- اتحادیه تعاونی در موارد زیر منحل می‌شود:

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
  - ۲- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی، در صورتیکه ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
  - ۳- توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذر موجه.
  - ۴- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از سه بار اخطار کتبی بوسیله سازمان تعاون روستایی شهرستان ذریبط.
  - ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدور و یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.
- تبصره ۱- اگر به واسطه زیانهای وارده علاوه بر ذخیره قانونی اتحادیه بیش از نصف سرمایه اتحادیه از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار اتحادیه دعوت نماید.
- تبصره ۲- در صورتیکه در نتیجه زیانهای وارده و کاهش سرمایه، اتحادیه فعالیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق العاده در این مورد اقدام ننماید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال اتحادیه و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود.
- این حکم در مواردی نیز که اتحادیه طبق تصمیم مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده و یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.
- ماده ۸۴- در صورتیکه مجمع عمومی فوق العاده رأی به انحلال اتحادیه بدهد در همان جلسه حداقل سه شرکت عضو یا ۵ الی ۷ نفر از خارج بعنوان هیأت تصفیه انتخاب و به ثبت محل اعلام خواهد شد. هرگاه انحلال اتحادیه براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین تا نسبت به تصفیه اموراتحادیه اقدام نماید.
- ماده ۸۵- در تصفیه اتحادیه پرداخت تعهدات از محل دارایی اتحادیه با رعایت حق تقدم بشرح زیر صورت می گیرد:
- ۱- پرداخت بدهی های اتحادیه.
  - ۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هرسهم و سود سهام، در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم اتحادیه بیشتر باشد.

۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم.
تبصره- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲ کلیه موجودی باقیمانده در حکم
ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تلقی و نسبت به آن طبق نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی
ایران اقدام خواهد شد.
ماده ۸۶ - تصفیه امور اتحادیه در مواردی که در این اساسنامه و یا قانون شرکتهای
تعاونی پیش بینی نشده است براساس قانون شرکتهای سهامی انجام خواهد گرفت.
اساسنامه اتحادیه شرکتهای تعاونی کشاورزی شهرستان ..... مشتمل بر ۸۶ ماده
و ۴۰ تبصره در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... مطرح و با رعایت نصاب
لازم، مورد تصویب قرار گرفت.

رئیس مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

منشی مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار

نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه شرکت تعاونی روستایی

فصل اول: کلیات

- ماده ۱- نام شرکت : شرکت تعاونی روستایی ..... که در این اساسنامه به اختصار شرکت نامیده می شود و نوع آن شرکت تعاونی روستایی تولید و مصرف می باشد.
- ماده ۲- مرکز اصلی شرکت قریه ..... از بخش ..... شهرستان ..... است و با تصویب هیأت مدیره می توان شعب شرکت را در سایر نقاط حوزه عمل تأسیس کرد و یا محل شعب تأسیس شده را در همان حوزه تغییر داد.
- ماده ۳- مدت شرکت از تاریخ تأسیس نامحدود است.
- ماده ۴- حوزه عملیات شرکت عبارت است از ده یا دهات زیر:
- ۱- .....
  - ۲- .....
  - ۳- .....
  - ۴- .....

فصل دوم: موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات شرکت عبارت است از :
- ۱- خرید و تهیه مواد و وسایل مورد احتیاج معیشتی و حرفه ای اعضا.
  - ۲- انجام عملیات جمع آوری، نگهداری، تبدیل، طبقه بندی، بسته بندی، حمل و نقل و یا فروش محصول اعضا .
  - ۳- انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه ای و یا زندگی اعضا مانند تهیه ماشین آلات کشاورزی و استفاده مشترک از آنها، تهیه وسایل حمل و نقل برای استفاده

اعضاء و تهیه مسکن، تأمین و توزیع آب مشروب و آب برای مصارف زراعی اعضاء با رعایت قانون ملی شدن منابع آب، پیش‌بینی بهداشتی و بهداشتی و آموزشی به منظور استفاده جمعی و مشترک، توزیع نیروی برق، گازرسانی، ایجاد شبکه تلفن، تلقیح مصنوعی دامها و مبارزه با امراض و آفات نباتی و حیوانی با همکاری سازمانهای مربوطه.

۴- بهره برداری جمعی و مشترک از اراضی ملکی یا استیجاری.

۵- ایجاد مجتمع‌های دامداری و دامپروری، مرغداری، آبزیان، زنبورداری و پرورش کرم ابریشم و فعالیتهایی جهت بهره برداری جمعی و مشترک اعضاء.

۶- تأمین اعتبارات و وامهای مورد نیاز اعضاء با همکاری سازمانهای مربوطه.

۷- بازکردن حسابهای سپرده و پس انداز در حوزه فعالیت شرکت در بانک کشاورزی.

۸- شرکت می‌تواند با تصویب مجمع عمومی عادی به عضویت اتحادیه شرکتهای تعاونی روستایی شهرستان درآید و یا در سایر انواع شرکتهای تعاونی تولیدی مشارکت کند.

۹- شرکت می‌تواند نمایندگی شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی یا بانکها، سازمانها، مؤسسات و شرکتهای دولتی را برای عملیات خدماتی که مورد نیاز آنها یا شرکت تعاونی باشد بپذیرد و یا برای انجام مقاصد شرکت نمایندگی بدهد.

۱۰- در صورت بروز اختلاف بین شرکت و شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی و در صورت قبول طرف دیگر، شرکت می‌تواند موضوع اختلاف با شرکتهای مذکور را برای داوری به اتحادیه مربوط و موضوع اختلاف با اتحادیه را به سازمان تعاون روستایی شهرستان ارجاع کند. در این صورت نظر اتحادیه ذیربط و یا سازمان تعاون روستایی شهرستان در این باره، قطعی و لازم‌الاجرا است.

۱۱- منابع مالی تکمیلی شرکت از طریق تحصیل اعتبار، استقراض و جمع‌آوری قرض‌الحسنه و استفاده از سایر عقود تأمین خواهد شد. از محل این منابع، شرکت می‌تواند در قالب قرارداد های دو جانبه به اشخاص حقیقی یا حقوقی قرض‌الحسنه و سایر تسهیلات اعتباری اعطا نماید.

تبصره ۱- شرکت می‌تواند هدایای اشخاص حقیقی یا حقوقی را قبول کند.

تبصره ۲- به استثنای عملیات اعتباری که مخصوص اعضاء است ترتیب معاملات با غیر اعضاء در آئین نامه معاملات شرکت که به تصویب مجمع عمومی عادی می‌رسد تعیین خواهد شد.

فصل سوم: شرایط عضویت

ماده ۶- عضویت شرکت با تصویب هیأت مدیره برای کلیه افرادی که به تمام یا قسمتی از خدمات شرکت نیازمند و واجد شرایط زیر باشند آزاد است مشروط براین که ملتزم به اهداف تعاونی بوده و با تشخیص هیأت مدیره ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات شرکت اجازه دهد.

۱- کشاورز، دامدار یا زارع یا کارگر کشاورزی و یا شاغل سایر حرف ساکن در حوزه عمل شرکت.

۲- عدم عضویت در تعاونی دیگر با موضوع عملیات مشابه.

۳- درخواست کتبی عضویت و تعهد رعایت مقررات اساسنامه تعاونی.

۴- پرداخت حداقل بهای یک سهم.

تبصره - هیأت مؤسس موظف به مراعات شرایط این ماده می باشد و بعد از تشکیل شرکت، هیأت مدیره در مورد متقاضیان جدید عضویت در شرکت به تشخیص خود تقاضای عضویت کسانی را که واجد شرایط مذکور نیستند رد خواهد کرد.

ماده ۷- خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.

ماده ۸- در صورت تحقق یکی از موارد زیر، عضو شرکت براساس صورتجلسه هیأت مدیره اخراج می گردد و مراتب بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده خواهد رسید.

الف- از دست دادن یکی از شرایط عضویت در شرکت.

ب- مبادرت به اعمالی که موجب زیان مادی و یا معنوی شرکت گردد.

ج- مبادرت به رقابت با موضوع فعالیت شرکت.

د- عدم رعایت مقررات اساسنامه و عدم ایفای تعهدات قانونی.

ماده ۹- کسی که تقاضای عضویت او از طرف هیأت مدیره رد شده باشد حق دارد اعتراض خود را به یکی از بازرسان شرکت و در غیاب بازرسان به سازمان تعاون روستایی شهرستان تسلیم کند و هریک از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود موضوع را مطرح کند و معترض می تواند بدون حق رأی در مجمع مذکور شرکت نماید و رأی مجمع مذکور در این باره قطعی است.

ماده ۱۰- هرگاه رابطه عضوی به علت استعفاء، ترک عضویت، اخراج و یا فوت با شرکت قطع شود، بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان

(مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت به ترتیب زیر پرداخت خواهد شد:

چنانچه شرکت، زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می‌شود و در صورتی که در حسابهای شرکت مبالغی بعنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهم مربوط تعلق می‌گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و مابقی به عضو یا وارث قانونی او پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- در صورت فوت عضو، ورثه وی که واجد شرایط و ملتزم به رعایت مقررات تعاونی باشند، عضو تعاونی شناخته شده و در صورت تعدد بایستی مابه التفاوت افزایش سهم ناشی از تعدد خود را به تعاونی بپردازند. اما اگر کتباً اعلام کنند که مایل به ادامه عضویت در تعاونی نیستند و یا هیچکدام واجد شرایط نباشند، وفق مقررات این اساسنامه مطالبات عضو متوفی اعم از مبلغ سهام یا مطالبات دیگر به ورثه او پرداخت می‌گردد و چنانچه عضو متوفی بدهکاری به شرکت داشته باشد مطالبات و بدهی وی تهاتر خواهد شد. تبصره ۲- اگر تعداد ورثه بیش از ظرفیت تعاونی باشد، یک یا چند نفر به تعداد مورد نیاز با توافق سایر ورثه وراثت عضو تعاونی شناخته می‌شوند.

تبصره ۳- هیأت مدیره موظف است فهرست سهام و مطالبات اعضایی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به اولین مجمع عمومی عادی سالانه شرکت که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل تشکیل می‌شود گزارش نماید.

تبصره ۴- در صورتی که ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان آن سال به تصویب مجمع عمومی نرسد هیأت مدیره از روی ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت که به مسئولیت خود تنظیم می‌نماید نسبت به بازپرداخت ارزش اسمی سهام مزبور اقدام خواهد کرد.

تبصره ۵- بهای سهام و مطالبات کسانی که به شرکت بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۱- هرگاه شرکت به مؤسسات و شرکتهای دولتی و بانکها بدهکار باشد چنانچه سرمایه شرکت نسبت به زمان ایجاد بدهی کاهش یابد شرکت باید بلافاصله میزان تقلیل سرمایه را به دستگاه های مزبور اطلاع دهد.

ماده ۱۲- مطالبات شرکت از اعضاء جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۳- شرکت مخیراست طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول از هریک از مطالبات وی از شرکت (از محل مازاد برگشتی، سهام، سود سهام و سایر مطالبات عضو از شرکت) برداشت کند و هرگاه مبالغ مذکور تکافوی مطالبات شرکت را ننماید برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه نماید.

فصل چهارم: سرمایه

ماده ۱۴- سرمایه اولیه شرکت مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره - مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر شرکت بنام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز شرکت صادر و در دست صاحب سهم باشد.

ماده ۱۵- سهام شرکت با نام و غیرقابل تقسیم است و اعضاء شرکت می توانند با تصویب هیأت مدیره سهام خود را به سایر اعضاء یا افراد واجد شرایط متقاضی عضویت منتقل کنند در این صورت نقل و انتقال در دفتر شرکت ثبت می شود.

ماده ۱۶- هیچ عضوی نمی تواند بیش از یک هفتم مجموع سرمایه شرکت را داشته باشد.

ماده ۱۷- سرمایه شرکت متغیر و نامحدود است و می توان با فروش سهام به اعضاء شرکت و یا قبول اعضاء جدید، سرمایه را افزایش و یا با بازپرداخت بهای سهام اعضاء سرمایه شرکت را کاهش داد.

ماده ۱۸- ثبت تغییرات سرمایه شرکت در اداره ثبت در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره شرکت و تأیید سازمان تعاون روستایی بلامانع است.

ماده ۱۹- کسی که از عضویت شرکت استعفاء کرده و سهام به او بازپرداخت شده است در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در شرکت داشته است. مگر اینکه

وسعت خدمات شرکت و یا میزان فعالیت‌های عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره شرکت بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تعیین نماید.

ماده ۲۰- سود سالانه شرکت معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی از درآمد ویژه پرداخت خواهد گردید و در صورت عدم تکافو یا در جریان نبودن اوراق قرضه مذکور سود سالانه سهام، معادل سود سپرده بلند مدت بانکها پرداخت خواهد شد و چنانچه درآمد ویژه تکافوی پرداخت سود سهام به اعضاء را ننماید براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی سود سهام تعیین و پرداخت خواهد گردید.

ماده ۲۱- در آئین نامه های شرکت، انواع خدمات، معاملات، عملیات اعتباری شرکت باهریک از اعضاء متناسب با میزان سهام یا فعالیت‌های کشاورزی عضو معین می شود.

ماده ۲۲- مسئولیت اعضاء محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها است.

فصل پنجم: ارکان شرکت

ماده ۲۳- ارکان شرکت عبارت است از: مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان یا بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۴- مجامع عمومی علاوه بر مجمع عمومی مؤسس، دو قسم است: عادی و فوق‌العاده.

الف- وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

- ۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان یا بازرسان.
- ۲- انتخاب هیأت مدیره، بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها .
- ۳- اخذ تصمیم درباره گزارشها و پیشنهادهای حسابرسان براساس نتایج حسابرسی شرکت.

۴- تعیین خط مشی و برنامه های شرکت و تصویب بودجه سالانه و تعیین ضوابط لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابوابجمعی مدیرعامل و کارکنان شرکت بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.

۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد برگشتی و تقسیم آن.

- ۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادها هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری شرکت در اتحادیه های تعاونی روستایی و یا مؤسسات تولیدی.
- ۷- تصویب آئین نامه های داخلی شرکت.

- ۸- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل و تعیین مبلغی برای بازپرداخت سهام اعضای سابق که در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.
- ۹- اتخاذ تصمیم درباره عضویت شرکت در اتحادیه تعاونی و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه.
- ۱۰- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا کسی که درخواست عضویت و یا انتقال سهام او از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر از اعضای مجمع عمومی که تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری در این مورد قطعی است.
- ۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می شود منطبق با اساسنامه شرکت باشد.
- ب- وظایف مجمع عمومی فوق العاده:**
- ۱- تغییر مواد اساسنامه.
- ۲- انحلال شرکت.
- ۳- ادغام شرکت با شرکت یا شرکتهای تعاونی روستایی دیگر یا انتزاع آن.
- ماده ۲۵-** مجمع عمومی عادی با حضور حداقل نصف بعلاوه یک اعضای شرکت و یا وکلای آنها رسمیت پیدا می کند و در صورت بدست نیامدن حد نصاب مذکور دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف ۱۵ روز بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود. جلسه دوم با هر تعداد اعضای شرکت که در جلسه حضور به هم می رسانند مشروط به اینکه کمتر از هفت نفر نباشند رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم، هرذیحقی می تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال شرکت به سازمان تعاون روستایی شهرستان ذیربط مراجعه نماید.
- ماده ۲۶-** تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می شود.
- تبصره ۵-** انتخاب اعضای اصلی هیأت مدیره و علی البدل و بازرسان با اکثریت نسبی آرای مجمع خواهد بود و در صورت تساوی آراء رأی طرفی قاطع خواهد بود که رئیس مجمع به آن طرف رأی داده باشد.

ماده ۲۷- مجمع عمومی فوق العاده با حضور حداقل سه چهارم اعضای شرکت و یا وکلای آنان رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول این حدنصاب باید حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه بعمل آید. تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می‌شود. این جلسه با حضور نصف بعلاوه یک اعضای شرکت و یا وکلای آنان رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول حدنصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می‌شود. جلسه سوم مجمع با حضور هر تعداد از اعضاء و یا وکلای آنان که نباید کمتر از ۷ نفر باشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۲۸- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رأی حداقل سه چهارم اعضای حاضر در جلسه اتخاذ می‌شود.

ماده ۲۹- ملاک تشخیص تعداد اعضای حاضر در جلسات مجامع عمومی ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود اصالتاً یا با وکالت آن را امضاء می‌کنند.

ماده ۳۰- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه بعنوان تنفس تعطیل می‌گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می‌شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت بطول انجامد.

ماده ۳۱- دعوت جلسات مجامع عمومی با قید دستور جلسه و محل و ساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل به وسیله انتشار آگهی در جراید محلی یا الصاق آگهی و یا به وسایل ممکنه دیگری که اعضای تعاونی اطلاع حاصل نمایند بعمل آید.

تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می‌توانند از ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر شرکت حاضر و اطلاعات لازم را درخصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند. تبصره ۲- دستور جلسه مجمع از طرف هیأت مدیره تعیین می‌گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

تبصره ۳- شرکت ملزم است تصمیم خود را مبنی بر ضرورت دعوت مجمع عمومی فوق العاده به سازمان تعاون روستایی شهرستان اطلاع دهد.

ماده ۳۲- مجمع عمومی عادی شرکت حداقل هر سال یک مرتبه تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی شرکت صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می توان مجمع عمومی عادی را به طور فوق العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

ماده ۳۳- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره و یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر به وسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود.

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- درخواست حداقل یک پنجم اعضای شرکت.

۳- سازمان تعاون روستایی شهرستان.

در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور، سازمان تعاون روستایی شهرستان می تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظراست دعوت کند.

ماده ۳۴- جلسات مجامع عمومی را رئیس هیأت مدیره و درغیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می کند، در جلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد اعضای حاضر در جلسه در صورت امکان اقدام به انتخاب رئیس و نایب رئیس، مثنی و سه نفر ناظر از بین اعضای حاضر در جلسه خواهد شد.

تبصره - در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می شود و یا مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند، مسن ترین عضو حاضر در جلسه، مجمع را افتتاح می کند.

ماده ۳۵- موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود لکن هریک از اعضای می تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی موضوع دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند. مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع عمومی مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هریک از اعضای منوط به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه است و در هر مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوع یا موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می شود به

جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضا) تشکیل گردد، موکول خواهد شد. در صورتی که جلسه مجمع عمومی بعنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت به جای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۶- کلیه اعضای شرکت می‌توانند در جلسات مجمع عمومی حضور یابند و هر عضو صرف نظر از تعداد سهامی که دارد فقط حق یک رای خواهد داشت در صورتی که حضور عضوی در مجمع عمومی به عللی میسر نباشد می‌تواند حق رای خود را به موجب وکالتنامه به عضو دیگر واگذار نماید در این صورت هیچ عضوی نمی‌تواند علاوه بر رای خود بیش از سه رای با وکالت داشته باشد. وکالتنامه‌های موضوع این ماده باید از اعضا اخذ و به ضمیمه صورتجلسه مجمع عمومی در بایگانی اسناد شرکت نگهداری شود.

تبصره ۱- صورتجلسات مجمع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس و منشی و نظار می‌رسد و یک نسخه رونوشت آن به وسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات و اوراق حضور و غیاب بعنوان اسناد شرکت باید همواره در محل دفتر کار شرکت محفوظ بماند.

تبصره ۳- ولی قهری و یا قیم صغیر و یا محجور عضو شرکت در جلسه مجمع عمومی حاضر و اعمال حق رای قانونی خواهد نمود.

ماده ۳۷- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می‌شود برای کلیه اعضا اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

هیأت مدیره

ماده ۳۸- هیأت مدیره شرکت متشکل از ۵ نفر عضو اصلی و ۲ نفر عضو علی‌البدل خواهد بود و برای این منظور در جلسه مجمع عمومی عادی از بین نامزدها با رأی مخفی برای مدت ۳ سال مالی انتخاب می‌شوند.

تبصره ۵- اخذ رأی برای انتخاب اعضای اصلی و علی‌البدل در مجمع عمومی با رأی مخفی در یک نوبت بعمل می‌آید.

ماده ۳۹- هر یک از اعضا که بعنوان هیأت مدیره انتخاب می‌شوند علاوه بر داشتن شرایط عضویت باید واجد شرایط زیر باشند:

- ۱- نداشتن عضویت در هیأت مدیره یا مدیریت عامل یا سمت بازرس در شرکت تعاونی دیگر از همان نوع؛
  - ۲- عدم تابعیت کشور دیگر؛
  - ۳- محجور یا ورشکسته به تفصیر نبودن و کسی که به علت ارتکاب جنایت یا یکی از جنحه های مؤثر سابقه محکومیت نداشته باشد.
- ماده ۴۰- مدت خدمت هیأت مدیره از تاریخ انتخاب ۳ سال مالی است و پس از انقضای مدت تا انتخاب هیأت مدیره جدید، هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور شرکت را کماکان برعهده خواهد داشت.
- تبصره ۱- سال اول انتخاب تا پایان سال، یک سال محسوب می شود.
- تبصره ۲- در صورت استعفاء، ترک عضویت، منع قانونی یا فوت هر یک از اعضای هیأت مدیره، عضو علی البدل منتخب که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می شود.
- ماده ۴۱- در صورت استعفاء جمعی اعضای هیأت مدیره مجمع عمومی برای انتخاب هیأت مدیره جدید به تقاضای هر یک از اعضای مستعفی یا اعضای علی البدل و یا هر یک از بازرسان یا یک پنجم اعضای شرکت توسط سازمان تعاون روستایی شهرستان دعوت به تشکیل می شود.
- تبصره ۱- در صورتی که به دلیل استعفاء، فوت یا ممنوعیت قانونی هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور شرکت خارج شود مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ قانون شرکتهای تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.
- تبصره ۲- در فاصله مدت لازم برای انتخاب و یا تکمیل هیأت مدیره برای اداره امور جاری شرکت، با نظر سازمان تعاون روستایی محل برای جانشینی اشخاصی که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی کنند، از میان اعضای شرکت تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهند شد.
- مسئولیت اعضای هیأت مدیره ای که بدین نحو انتخاب می شوند عیناً همان مسئولیتهایی است که برای هیأت مدیره پیش بینی شده است.
- ماده ۴۲- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره - درغیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او به عهده نایب رئیس خواهد بود.
 ماده ۴۳- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می دهند، ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه باشد، درحدود بودجه جاری برعهده شرکت خواهد بود. همچنین هرعضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف متعارف، مأمور خدمات دیگری در شرکت شود با تصویب مجمع عمومی می توان حق الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت کرد.

ماده ۴۴- هیأت مدیره برای انجام امورشرکت ازبین اعضای شرکت و یا از خارج فرد واجد شرایطی را بعنوان مدیرعامل به طور موظف انتخاب خواهدکرد که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید. هیچ یک از اعضای هیأت مدیره یا بازرسان نمی توانند سمت مدیرعامل شرکت را نیز داشته باشند. نحوه انتخاب مدیرعامل و وظایف او بر طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.
 تبصره ۱- مدیرعامل درحدود وظایف و برطبق برنامه ای که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله ای را که برای شرکت صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر درمورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانکها و مؤسسات و انجام معاملات غیرمنقول که بایستی موافقت هیأت مدیره بارعايت بند ۶ ماده ۲۳ درهرمورد قبلاً تحصیل گردد.

تبصره ۲- معاملات شرکت باهریک از اعضای هیأت مدیره یا بازرسان تابع مقررات و ضوابطی خواهد بود که به تصویب مجمع عمومی عادی شرکت رسیده باشد.

ماده ۴۵- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مدیره با دعوت رئیس یا مدیرعامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می یابد. برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضاء حاضر درجلسه ضروری است، هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی می باشد. تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می‌شود و به امضای اعضاء حاضر درجلسه می رسد. چنانچه یکی ازاعضای هیأت مدیره دریکی از موارد، نظر مخالف داشته باشد نظریه او باید صریحاً دردفتر مزبور ثبت شود.

تبصره ۱- درصورتی که آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس جلسه هیأت مدیره در آن طرف است نافذ خواهد بود.

- تبصره ۲- غیبت غیرموجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد بعنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می شود.
- تبصره ۳- رأی و کالتی در هیأت مدیره ممنوع است.
- ماده ۴۶- مدیرعامل می تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص اومطرح است، در این صورت شرکت در جلسه منوط به اجازه هیأت مدیره خواهد بود.
- ماده ۴۷- وظایف و اختیارات هیأت مدیره بشرح زیر است:
- ۱- دعوت مجمع عمومی (عادی - فوق العاده).
  - ۲- اداره امور شرکت وفق اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و سایر مقررات.
  - ۳- نصب، عزل و قبول استعفاء مدیرعامل و نظارت بر عملیات وی و پیشنهاد میزان حقوق مدیرعامل به مجمع.
  - ۴- قبول درخواست عضویت در شرکت تعاونی.
  - ۵- اخذ تصمیم نسبت به تقاضای انتقال سهام اعضاء به یکدیگر.
  - ۶- دریافت استعفاى هریک از اعضاء هیأت مدیره.
  - ۷- نظارت بر مخارج جاری شرکت و رسیدگی به حسابهای شرکت و ارائه به بازرسان.
  - ۸- تسلیم به موقع گزارش مالی و ترازنامه سالانه شرکت به بازرسان و مجمع عمومی.
  - ۹- تهیه و تنظیم طرحها، برنامه ها، بودجه و سایر پیشنهادات و تقدیم آن به مجمع عمومی جهت اتخاذ تصمیم.
  - ۱۰- انتخاب نماینده از بین اعضاء برای حضور در جلسات مجامع عمومی شرکتهای اتحادیه های تعاونی که در آنها مشارکت دارد.
  - ۱۱- تهیه و تنظیم دستورالعملهای داخلی شرکت و تقدیم آن به مجمع برای تصویب.
  - ۱۲- تعیین نماینده یا وکیل برای حضور در جلسات دادگاه ها و مراجع قانونی و سایر سازمانها.
  - ۱۳- تعیین و معرفی صاحبان امضای مجاز برای امضای قراردادها و اسناد تعهدآور.
  - ۱۴- استخدام و اخراج کارکنان شرکت با توجه به پیشنهاد مدیرعامل براساس آئین نامه و ضوابط مصوب در مجمع و قانون کار.
  - ۱۵- اخذ تضمین کافی از مدیرعامل و سایر کارکنان شرکت که دارای ابواب جمعی و مسئولیت مالی هستند.

تبصره - هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره، بازرسان و همچنین عضوی که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است را ندارد و اتخاذ تصمیم در این گونه موارد با مجمع عمومی عادی شرکت است.

ماده ۴۸- هیأت مدیره نماینده قانونی شرکت است و می‌تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاه‌ها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند. مسئولیت هیأت مدیره در مقابل شرکت مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۴۹- کلیه چک‌ها، قراردادها و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای شرکت نماید و یا تمام و یا قسمتی از حق شرکت را منتفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری شرکت ترتیب خاصی داده باشد، پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهر شرکت معتبر خواهد بود. اوراق عادی شرکت فقط با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که با امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره - مدیرعامل می‌تواند برای زمان غیبت خود در صورت تأیید هیأت مدیره شخص واجد شرایطی را برای انجام وظایفی که به عهده دارد تعیین کند. در این صورت مسئولیت اعمال شخصی که موقتاً به جای مدیرعامل انتخاب شده به عهده مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۰- آئین نامه های داخلی شرکت به وسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می‌شود. مادام که به تصویب مجمع عمومی نرسیده برطبق آئین نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد. هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود آئین نامه مربوط را به مجمع عمومی پیشنهاد نماید.

ماده ۵۱- هیأت مدیره وظایف خود را بصورت جمعی انجام می‌دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره.

ماده ۵۲ - اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به شرکت وارد شود.

ماده ۵۳- در صورتی که هریک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرر و زیان شرکت شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت برعهده او است.

ماده ۵۴- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و بازرسان و مدیرعامل شرکت نمی توانند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره شرکت تعاونی دیگری را باموضوع عملیات مشابه (موضوع عملیات مندرج در ماده ۵ این اساسنامه) داشته باشند و یا به طور مستقیم یا غیرمستقیم بعملی که رقابت با فعالیتهای موضوع عمل شرکت محسوب شود، اقدام کنند. محجورین، ورشکستگان به تقصیر و کسانی که به علت ارتکاب جنایت یا یکی از جنحه های مؤثر سابقه محکومیت دارند نمی توانند سمت عضویت در هیأت مدیره و یا بازرس و یا مدیریت عامل شرکت را داشته باشند.

ماده ۵۵- نخستین هیأت مدیره شرکت موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس، شرکت را به ثبت برساند.

بازرسان

ماده ۵۶- مجمع عمومی دو نفر را بعنوان بازرس از بین اعضای شرکت که در امور حسابداری و تعاون دارای اطلاعات لازم باشند با رأی مخفی و اکثریت نسبی برای مدت ۱ سال مالی انتخاب می کند. تجدید انتخاب بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱- با خاتمه مدت مأموریت بازرسان تا زمانی که بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرسان قبلی کماکان مسئولیت انجام وظایف محوله را برعهده خواهند داشت.

تبصره ۲- کسانی که از شرکت حقوق دریافت می دارند همچنین اقربای نسبی و سببی هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت تا درجه سوم و همسران اشخاص مذکور و افراد مندرج در ماده ۵۴ حق انتخاب شدن به سمت بازرس شرکت را ندارند. در صورتی که موانع فوق بعداً حادث گردد بازرس بایستی عملیات خود را متوقف و مراتب را حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز به هیأت مدیره گزارش نماید که نسبت به انتخاب بازرس جدید اقدام نماید.

تبصره ۳- در صورت فوت، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرسان شود، مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد. مادام که بازرس یا بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرس باقی مانده وظایف محوله را انجام خواهد داد.

ماده ۵۷- وظایف هر یک از بازرسان بشرح زیر است:

۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور شرکت با مقررات اساسنامه و آئین نامه های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی، برای این منظور هر یک از بازرسان هرگاه مقتضی بدانند می تواند به نحوی که بعملیات جاری شرکت لطمه وارد نشود، کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و

مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ‌های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از نظر کارشناس رسیدگی کند. دستمزد کارشناس به عهده شرکت است.

۲- در صورت مشاهده خلاف و بی‌نظمی در امور شرکت باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را بخواهد.

۳- رسیدگی به حسابهای شرکت حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر خود تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.

تبصره - در بودجه سالانه شرکت مبلغ کافی برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه باید پیش‌بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن، بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حسابهای شرکت رسیدگی نموده و گزارش لازم جهت ارائه به مجمع تهیه نماید.

۴- درخواست دعوت مجامع عمومی در موارد پیش‌بینی شده در اساسنامه.

۵- نظارت بر اجرای پیشنهادهای و تذکرها و تذرهای سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و حسابرسی که از شرکت حسابرسی کرده‌اند و تقدیم گزارش لازم در این خصوص به مجمع عمومی.

۶- رسیدگی به شکایت اعضاء و ارائه گزارش به مجمع عمومی و مراجع ذیربط و طرح شکایت کسی که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده در نخستین مجمع عمومی عادی.

۷- بازرس یا بازرسان در صورتی که مفید تشخیص دهند می‌توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مدیره تقاضا نمایند.

۵۸ ماده - بازرسان حق دخالت مستقیم در امور شرکت را ندارند و می‌توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری شرکت اظهار دارند، این نظرات باید در صورت جلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج شود.

۵۹ ماده - هر یک از بازرسان چنانچه ضمن انجام وظایف خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و مقررات و آئین‌نامه‌های مصوب می‌باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت کند.

ماده ۶۰- خدمات بازرسان در شرکت افتخاری و بلاعوض است و در صورتی که انجام وظایف محوله مستلزم هزینه ای باشد پرداخت آن برعهده شرکت خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

ماده ۶۱- ابتدای سال مالی شرکت اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفندماه همان سال است، به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفندماه همان سال است.

ماده ۶۲- هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورت حسابها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه شرکت را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم کند. علاوه بر این، ظرف یک هفته نسخه ای از آن را به سازمان تعاون روستایی محل ارسال دارد.

تبصره - هر یک از اعضاء می توانند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر شرکت مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات شرکت را مطالبه و دریافت دارند.

ماده ۶۳- در ترازنامه ای که تنظیم می شود تمام موجودی کالاهایی که برای فروش تهیه شده به بهای تمام شده یا بهای روز، هر کدام کمتر باشد ارزیابی و دارایی های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می شود و از نظر استهلاک سالانه برطبق قوانین و مقررات مربوطه عمل خواهد شد.

بستانکاریهایی که با تصویب مجمع عمومی عادی شرکت و تأیید سازمان تعاون روستایی شهرستان غیرقابل وصول تشخیص داده شود در صورت وجود ذخیره احتیاطی از حساب مذکور تسویه، در غیر این صورت به حساب هزینه شرکت منظور می شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۴- درآمد ویژه شرکت عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه ها و استهلاکات در یک دوره مالی.

ماده ۶۵- درآمد ویژه شرکت پس از تصویب در مجمع عمومی عادی به ترتیب زیر تقسیم خواهد شد:

۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم با رعایت مقررات بند ۱ ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی

۲-۳ درصد به منظور توسعه آموزش تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذارده می‌شود تا به موجب آئین‌نامه‌ای که توسط سازمان مذکور تنظیم می‌شود به مصرف برسد.

۳- پرداخت سود سهام با رعایت ماده ۱۹ این اساسنامه

۴- حداکثر ۵ درصد بعنوان اندوخته احتیاطی که مجمع عمومی برای تسویه مطالبات مشکوک الوصول و حوادث غیرمترقبه نظیر سیل، زلزله، آتش سوزی و سرقت اختصاص می‌دهد.

۵- پرداخت مازاد برگشتی به اعضاء بشرح ذیل:

الف- مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیرعضو شرکت احتساب و مازاد برگشتی متعلق به اعضاء به نسبت معاملات هریک به آنان پرداخت و سهم مازاد متعلق به معاملات با غیرعضو به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور گردد.

ب- معاملات اعتباری اعضاء با شرکت، مشمول استفاده از مازاد برگشتی نخواهد بود و باقی مانده درآمد ویژه مربوط به این قبیل معاملات به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود.

۶- درصدی از درآمد ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایر پیشنهادات خواهد شد.

تبصره ۱- شرکت باید حساب هر رشته از فعالیتهای تولیدی و توزیعی خود را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هر رشته را طبق آئین‌نامه‌ای که به تصویب مجمع عمومی عادی شرکت می‌رسد تقسیم کند.

تبصره ۲- شرکت می‌تواند سود سهام و مازاد برگشتی و هرگونه حقوق مالی دیگر را که به اعضاء تعلق می‌گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر کند.

ماده ۶۶- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه کننده برای هزینه‌های جاری شرکت اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود.

تبصره ۵- اهداء کمکهای امدادی به شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی روستایی در مقابل خسارات حاصل از حوادث غیرمترقبه طبیعی امثال زلزله، سیل، طوفان و صاعقه با توجه به وضعیت مالی شرکت از ذخیره قانونی حاصل از معاملات یک سال قبل شرکت با تصویب مجمع عمومی مجاز است.

ماده ۶۷- زیان شرکت در حساب زیان نگهداری می‌شود تا از محل درآمد سالهای بعد

تسویه شود.

تبصره - شرکت می تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین کند. ولی نمی تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سالهای بعدی شرکت را تقسیم کند.

ماده ۶۸- شرکت می تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را با رعایت بند ۱ ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی برای کارهای جاری یا توسعه امور شرکت با تصویب مجمع عمومی عادی مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۶۹- حسابرسی شرکت تحت نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران صورت می گیرد و بعلاوه مجمع عمومی می تواند برای خود حسابرس یا حسابرسی را جهت رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی شرکت مأمور کند.

ماده ۷۰- شرکت موظف است با تصویب هیأت مدیره نزد بانک کشاورزی ویا عنداللزوم سایر بانکهای کشور حساب جاری افتتاح کند.

ماده ۷۱- شرکت می تواند برای استفاده از وجوه زاید براحتیاج، از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل کند:

۱- تودیع وجوه به صورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی؛

۲- خرید اوراق قرضه دولتی؛

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ادغام

ماده ۷۲- شرکت می تواند با رعایت قانون و ضوابط مقرر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران با شرکت یا شرکتهای تعاونی دیگر ادغام شود، مشروط براین که شرکتهایی که در هم ادغام می شوند دارای هدفها و عملیات مشابه باشند.

ماده ۷۳- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق العاده هردو شرکت همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد. نسخه ای از مصوبات مجمع عمومی هردو شرکت برای تمام اعضاء و بستانکاران هردو شرکت، همچنین سازمان تعاون روستایی محل فرستاده می شود و به ترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکتهای تعاونی برای اطلاع عموم آگهی می گردد.

تبصره ۱- هریک از بستانکاران می‌تواند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به شرکت بدهکار و سازمان تعاون روستایی اعلام دارد.

تبصره ۲- نسخه‌ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از تاریخ انعقاد مجمع عمومی فوق‌العاده هریک از شرکتها، همراه با آخرین ترازنامه و صورت‌بدهیها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه‌ای از آگهی ادغام که منتشر شده است، برای سازمان تعاون روستایی محل ارسال گردد.

ماده ۷۴- هریک از اعضای شرکت در صورتی که با تصمیم ادغام مخالف باشند می‌توانند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به شرکت مربوط و همچنین نماینده سازمان تعاون روستایی اعلام دارند.

ماده ۷۵- نماینده سازمان تعاون روستایی محل با وصول تصمیم ادغام از هر دو شرکت همراه با آخرین ترازنامه و صورت‌ریز مطالبات و بدهیها و گزارش حساب‌برسان از وضع هر دو شرکت همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضای مخالف ادغام، ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام، به هر دو شرکت اعلام خواهد داشت.

ماده ۷۶- در صورتی که سازمان تعاون روستایی محل، ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هر دو شرکت منتهی است. موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهی‌ها در هر دو شرکت پیش‌بینی شود. همچنین تعداد اعضای مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضای باقی مانده و سرمایه شرکت بعد از ادغام، کافی برای انجام هدفها و برنامه‌های آن باشد.

ماده ۷۷- در صورت موافقت با ادغام، هیأت مدیره شرکت‌های مربوط، ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک شرکتها برای ادغام خواهند نمود.

ماده ۷۸- مجمع عمومی فوق‌العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه شرکت بعد از ادغام، همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس و یا بازرسان بر طبق آئین‌نامه اجرایی قانون شرکت‌های تعاونی اقدام لازم بعمل خواهد آورد.

ماده ۷۹- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت شرکت مستعفی گردند باید ظرف مهلت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند و شرکت مربوطه مکلف است بهای سهام آنها را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.

ماده ۸۰- هیأت مدیره شرکت جدید مصوبات مجمع عمومی فوق العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای شرکت جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکتهای تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان تعاون روستایی محل و انعکاس در دفاتر ثبت، ارسال خواهد داشت.

ماده ۸۱- با انجام عمل ادغام، دارایی و بدهی شرکت جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی شرکتهای قبل از ادغام پس از وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

انحلال

ماده ۸۲- شرکت در موارد زیر منحل می شود:

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
  - ۲- توقف فعالیت شرکت بیش از یک سال بدون عذرموجه با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
  - ۳- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوطه پس از سه بار اخطار کتبی به وسیله سازمان تعاون روستایی شهرستان ذیربط.
  - ۴- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی، در صورتی که ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حدنصاب مقرر نرسیده باشد.
  - ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدور یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.
- تبصره ۱- اگر به واسطه زیانهای وارده علاوه بر ذخیره قانونی شرکت بیش از نصف سرمایه شرکت از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار شرکت دعوت کند.
- تبصره ۲- در صورتی که در نتیجه زیان های وارده و کاهش سرمایه، شرکت فعالیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق العاده در این مورد اقدامی ننماید. سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال شرکت و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود، این حکم در مواردی نیز که شرکت طبق نظر مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۸۳- در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده شرکت رأی به انحلال شرکت بدهد در همان جلسه سه یا چند نفر جهت تصفیه امور شرکت و اعلام به ثبت محل از بین اعضاء یا از خارج انتخاب خواهد نمود. هرگاه انحلال شرکت براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد، سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین می کند تا طبق مقررات مربوطه نسبت به تصفیه امور شرکت اقدام نماید.

ماده ۸۴- در تصفیه شرکت پرداخت تعهدات از محل دارایی شرکت با رعایت حق تقدم بشرح زیر صورت می گیرد:

- ۱- پرداخت بدهیهای شرکت .
  - ۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام، در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم شرکت بیشتر باشد.
  - ۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم.
- تبصره- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲ مذکور در مورد ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم بر طبق آئین نامه‌ای که توسط سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران تهیه می شود رفتار خواهد شد.

ماده ۸۵ - تصفیه امور شرکت در مواردی که در این اساسنامه و یا قانون شرکتهای تعاونی پیش بینی نشده است براساس قانون شرکتهای سهامی انجام خواهد گرفت. اساسنامه شرکت تعاونی روستایی ..... که مشتمل بر ۸۵ ماده و ۴۵ تبصره است در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... طرح و با رعایت نصاب لازم، مورد تصویب قرار گرفت.

منشی مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

رئیس مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار
نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه شرکت تعاونی کشاورزی

فصل اول : کلیات

- ماده ۱- نام شرکت : شرکت تعاونی کشاورزی .....که در این اساسنامه به اختصار شرکت نامیده می شود و نوع آن شرکت تعاونی کشاورزی تولید و توزیع می باشد.
- ماده ۲- مرکز اصلی شرکت دهستان ..... بخش ..... شهرستان ..... می باشد و با تصویب هیأت مدیره می توان شعب شرکت را در سایر نقاط حوزه عمل شرکت تأسیس نمود و یا محل شعب تأسیس شده را در همان حوزه تغییر داد.
- ماده ۳- مدت شرکت از تاریخ تأسیس نامحدود است.
- ماده ۴- حوزه عملیات شرکت شهرستان ..... است.

فصل دوم : موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات شرکت عبارت است از: بالابردن سطح زندگی اعضا، تولید محصولات زراعی و دامی با رعایت اهداف توسعه کشاورزی و موازین تعاونی از طریق بهره برداری جمعی و مشترک اراضی ملکی و یا استیجاری با انجام عملیات زیر :
- ۱- انجام عملیات زیربنایی کشاورزی اعم از تسطیح اراضی و قطعه بندی های فنی و اقتصادی اراضی در اختیار شرکت و احداث راههای ارتباطی مورد لزوم.
  - ۲- حفر چاه عمیق و نیمه عمیق در زمین متعلق به شرکت و اعضای شرکت به منظور تأمین آب کشاورزی و غیرکشاورزی با رعایت قانون «ملی شدن منابع آب» و نگهداری چاه و قنوات و سایر تأسیسات آبرسانی.
  - ۳- تهیه و تدارک و یا تولید مواد و وسایل مورد احتیاج حرفه ای اعضا از قبیل ماشین آلات و ابزار و ادوات کشاورزی و دامی و وسایل حمل و نقل جمعی اعضا و محصولات تولیدی شرکت.

- ۴- انجام عملیات جمع آوری، نگهداری، تبدیل، طبقه بندی، بسته بندی، حمل و نقل، بازاریابی و فروش محصولات کشاورزی و دامی اعضا.
- ۵- ایجاد واحدهای کشاورزی اعم از واحدهای زراعی و باغی، دامداری، دامپروری، پرورش آبزیان، کرم ابریشم، زنبورعسل و ... و تأسیسات بهداشتی، بهداشتی، آموزشی، انبار و دفتر کار و کلینیک های لازم و تأسیسات مورد نیاز و مرتبط با فعالیت شرکت جهت بهره برداری مشترک اعضا.
- ۶- انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه‌ای اعضا با توجه به نوع ورشته فعالیت شرکت.
- ۷- ایجاد کارخانجات انواع صنایع تبدیلی کشاورزی اعم از زراعی و دامی و تأسیسات و تجهیزات بسته بندی، درجه بندی، نگهداری و انبارهای سرد و چند منظوره و سردخانه جهت نگهداری محصولات کشاورزی با رعایت موازین فنی و قانونی و ایجاد مراکز تعمیرگاهی ماشین آلات کشاورزی و تجهیزات فنی مرتبط با موضوع فعالیت شرکت.
- ۸- انجام هرگونه معاملات مجاز جهت تأمین نیازهای شرکت با رعایت موضوع عملیات پیش بینی شده در اساسنامه مانند تهیه بذور مختلف، نهال، نشاء، کودهای حیوانی و شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی و حیوانی و همچنین تهیه خوراک دام و طیور، کرم ابریشم، زنبورعسل، ماهی و آبزیان و انجام سایر فعالیت‌های مرتبط با اهداف شرکت.
- ۹- شرکت می تواند با توجه به نوع فعالیت و در صورت وجود تولیدات با رعایت مقررات و کسب مجوزهای لازم از سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و سایر مراجع ذیربط اقدام به صدور آنها به خارج از کشور و یا نیازمندیهای شرکت و اعضا را از خارج تأمین نماید. همچنین با برگزاری نمایشگاههای داخلی و بین المللی، ایجاد دفاتر نمایندگی و شعب در داخل و یا خارج از کشور، بازاریابی و تولیدات خود را عرضه نماید.
- ۱۰- شرکت مکلف است در جهت ارتقاء مهارت‌های فنی و شغلی و آشنایی با شیوه های نوین زراعی و دامی اعضای خود با دستگاهها و مؤسسات ذیربط همکاری نموده و موجبات شرکت اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل، بازرس یا بازرسان و دیگر اعضا را در دوره های آموزشی و تخصصی مربوط فراهم نماید.
- ۱۱- تأمین اعتبارات و وام‌های مورد نیاز اعضا و تأمین منابع مالی تکمیلی از طریق استقراض و تحصیل اعتبار و قرض الحسنه و استفاده از تسهیلات بانکی وفق عقود معین.
- ۱۲- شرکت می تواند با تصویب مجمع عمومی عادی به عضویت اتحادیه تعاونی کشاورزی ذیربط درآمد و یا در سایر انواع شرکتهای تعاونی کشاورزی مشارکت نماید.

- ۱۳- شرکت می تواند نمایندگی شرکتها و اتحادیه های تعاونی و بانک کشاورزی، سازمان و مؤسسات و شرکتهای دولتی را برای عملیات و خدماتی که مورد نیاز آنها و یا شرکت تعاونی باشد، بپذیرد یا برای انجام مقاصد شرکت نمایندگی بدهد.
- ۱۴- در صورت بروز اختلاف بین شرکت و سایر شرکتها و اتحادیه های تعاونی در صورت قبول طرف، شرکت می تواند موضوع اختلاف مذکور را به داوری سازمان تعاون روستایی شهرستان حوزه عمل خود ارجاع کند. در این صورت نظریه سازمان تعاون روستایی شهرستان برای طرفین قطعی است.
- ۱۵- شرکت می تواند سهام سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران، بانک کشاورزی، سازمان تعاون مصرف شهر و روستا را خریداری و در سایر شرکتهای تعاونی تولید کشاورزی و روستایی با موافقت سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران سرمایه گذاری نماید.
- تبصره ۱- شرکت می تواند هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی را قبول کند.
- تبصره ۲- به استثنای عملیات اعتباری که مخصوص اعضاء است، ترتیب معاملات با غیراعضاء در آئین نامه معاملات شرکت که به تصویب مجمع عمومی عادی می رسد تعیین خواهد شد.

فصل سوم: شرایط عضویت

- ماده ۶- عضویت در شرکت با تصویب هیأت مدیره برای تمام اشخاصی که محل فعالیت یا سکونت آنان در حوزه عمل شرکت باشد و به تمام یا قسمتی از خدمات شرکت احتیاج داشته و دارای شرایط زیر باشند آزاد است:
- ۱- اشتغال در رشته های کشاورزی در حوزه عمل شرکت.
  - ۲- تسلیم درخواست کتبی عضویت و تعهد رعایت مقررات اساسنامه تعاونی.
  - ۳- پرداخت حداقل بهای یک سهم.
  - ۴- عدم عضویت در تعاونی دیگر با موضوع عملیات مشابه.
- تبصره ۵- هیأت مؤسس موظف به مراعات شرایط این ماده می باشد و بعد از تشکیل شرکت، هیأت مدیره در مورد متقاضیان جدید عضویت در شرکت به تشخیص خود تقاضای عضویت کسانی را که واجد شرایط مذکور نیستند رد خواهد کرد.
- ماده ۷- خروج هر عضو از شرکت اختیاری است.
- ماده ۸- در صورت تحقق یکی از موارد زیر، عضو شرکت براساس صورتجلسه هیأت مدیره اخراج می گردد و مراتب بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده خواهد رسید:

- ۱- از دست دادن یکی از شرایط عضویت در شرکت.
- ۲- مبادرت به اعمالی که موجب زیان مادی و یا معنوی شرکت گردد، پس از تأیید سازمان تعاون روستایی شهرستان ذریبط.
- ۳- مبادرت به رقابت با موضوع فعالیت شرکت.
- ۴- عدم رعایت مقررات اساسنامه و عدم ایفای تعهدات قانونی.
- ماده ۹- کسی که تقاضای عضویت او از طرف هیأت مدیره رد شده باشد، حق دارد اعتراض خود را به یکی از بازرسان شرکت و در غیاب بازرسان به سازمان تعاون روستایی شهرستان تسلیم کند و هریک از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود، موضوع را مطرح کند و معترض می تواند بدون حق رأی در مجمع مذکور شرکت نماید و رأی مجمع در این باره قطعی است.
- ماده ۱۰- هرگاه رابطه عضوی به علت استعفاء، ترک عضویت، اخراج و یا فوت با شرکت قطع شود، بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی، حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت به ترتیب زیر پرداخت خواهد شد :
- چنانچه شرکت زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می شود و در صورتی که در حسابهای شرکت مبالغی به عنوان زیان، بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم زیادتر باشد، در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهم مربوط تعلق می گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و بقیه به عضو یا وارث قانونی او پرداخت خواهد شد.
- تبصره ۱- در صورت فوت عضو، ورثه وی که واجد شرایط و ملتزم به رعایت مقررات تعاونی باشد، عضو تعاونی شناخته شده و در صورت تعدد بایستی مابه التفاوت افزایش سهم ناشی از تعدد خود را به تعاونی بپردازند. اما اگر کتباً اعلام کنند که مایل به ادامه عضویت در تعاونی نیستند و یا هیچ کدام واجد شرایط نباشند، وفق مقررات این اساسنامه مطالبات عضو متوفی اعم از مبلغ سهام یا مطالبات دیگر به ورثه او پرداخت می گردد و چنانچه عضو متوفی بدهکاری به شرکت داشته باشد مطالبات و بدهی وی تهاتر خواهد شد.

تبصره ۲- اگر تعداد ورثه بیش از ظرفیت تعاونی باشد، یک یا چند نفر به تعداد مورد نیاز با توافق سایر وراث عضو تعاونی شناخته می شوند.

تبصره ۳- هیأت مدیره موظف است فهرست سهام و مطالبات اعضایی را که تقاضای بازپرداخت آن شده، به اولین مجمع عمومی عادی سالانه شرکت که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل تشکیل می شود گزارش نماید.

تبصره ۴- در صورتی که ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان آن سال به تصویب مجمع عمومی نرسد هیأت مدیره از روی ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت که به مسئولیت خود تنظیم می نماید نسبت به بازپرداخت ارزش اسمی سهام مزبور اقدام خواهد کرد.

تبصره ۵- بهای سهام و مطالبات کسانی که به شرکت بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۱- هرگاه شرکت به مؤسسات و شرکتهای دولتی و بانکها بدهکار باشد چنانچه سرمایه شرکت نسبت به زمان ایجاد بدهی کاهش یابد، شرکت باید بلافاصله میزان تقلیل سرمایه را به دستگاههای مزبور اطلاع دهد.

ماده ۱۲- مطالبات شرکت از اعضاء، جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۳- شرکت مخیراست طلب خود را از عضو، پس از اخطار کتبی و عدم وصول، از هریک از مطالبات وی از شرکت (از محل مازاد برگشتی، سهام، سود سهام و سایر مطالبات عضو از شرکت) برداشت کند و هرگاه مبالغ مذکور تکافوی مطالبات شرکت را نکنند برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه نماید.

فصل چهارم : سرمایه

ماده ۱۴- سرمایه اولیه شرکت مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره - مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر شرکت به نام صاحب سهم ثبت و رسید و یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ سهام با امضای صاحبان امضای مجاز شرکت صادر و در دست صاحب سهم باشد.

ماده ۱۵- سهام شرکت با نام و غیرقابل تقسیم است و اعضای شرکت می توانند با تصویب هیأت مدیره سهام خود را به سایر اعضاء یا افراد واجد شرایط متقاضی عضویت

- منتقل کنند. در این صورت نقل و انتقال در دفتر شرکت ثبت می‌شود.
- ماده ۱۶- هیچ عضوی نمی‌تواند بیش از یک هفتم مجموع سرمایه شرکت را داشته باشد.
- ماده ۱۷- سرمایه شرکت را می‌توان با فروش سهام به اعضای شرکت و یا قبول اعضای جدید افزایش داد و یا با بازپرداخت بهای سهام‌های اعضای سرمایه شرکت راکاهش داد.
- ماده ۱۸- ثبت تغییرات سرمایه شرکت در اداره ثبت در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره شرکت و تأیید سازمان تعاون روستایی بلامانع است.
- ماده ۱۹- کسی که از عضویت شرکت استعفاء کرده و سهام به او باز پرداخت شده است، در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در شرکت داشته است مگر این که وسعت خدمات شرکت و یا میزان فعالیت‌های عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره شرکت بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تعیین نماید.
- ماده ۲۰- سود سالانه شرکت معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی از درآمد ویژه پرداخت خواهد گردید و در صورت عدم تکافو یا در جریان نبودن اوراق قرضه مذکور سود سالانه سهام معادل سود سپرده بلند مدت بانکها پرداخت خواهد شد و چنانچه درآمد ویژه تکافوی پرداخت سود سهام به اعضای را ننماید براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی سود سهام تعیین و پرداخت خواهد گردید.
- ماده ۲۱- در آئین نامه های شرکت انواع خدمات، معاملات و عملیات اعتباری شرکت با هر یک از اعضای متناسب با میزان سهام و فعالیت‌های کشاورزی عضو معین می‌شود.
- ماده ۲۲- مسئولیت اعضای محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها است.

فصل پنجم: ارکان شرکت

ماده ۲۳- ارکان شرکت عبارت است از مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۴- مجمع عمومی علاوه بر مجمع عمومی مؤسس، دو قسم است: عادی و فوق‌العاده.

الف - وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

- ۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.
- ۲- انتخاب هیأت مدیره و بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.
- ۳- اخذ تصمیم درباره گزارشها و پیشنهادهای حسابرسان براساس نتایج حسابرسی شرکت.

- ۴- تعیین خط مشی و برنامه های شرکت و تصویب بودجه سالانه و تعیین ضوابط لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابوابجمعی مدیرعامل و کارکنان شرکت بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.
- ۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد برگشتی و تقسیم آن.
- ۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادهای هیأت مدیره درمورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری شرکت در اتحادیه های تعاونی کشاورزی و مؤسسات تولیدی.
- ۷- تصویب آئین نامه های داخلی شرکت.
- ۸- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل و تعیین مبلغی برای بازپرداخت سهام اعضای سابق که در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.
- ۹- اتخاذ تصمیم درباره عضویت شرکت در اتحادیه تعاونی و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه.
- ۱۰- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا کسی که درخواست عضویت و یا انتقال سهام او از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر از اعضای مجمع عمومی. تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری در این مورد قطعی است.
- ۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می شود و منطبق با اساسنامه شرکت باشد.

ب - وظایف مجمع عمومی فوق العاده :

- ۱- تغییر مواد اساسنامه.
- ۲- انحلال شرکت.
- ۳- ادغام شرکت با شرکت یا شرکتهای تعاونی کشاورزی دیگر و یا انتزاع آن.
- ۲۵ ماده- مجمع عمومی عادی باحضور حداقل نصف بعلاوه یک اعضای شرکت و یا وکلای آنها رسمیت پیدا می کند و در صورت بدست نیامدن حدنصاب مذکور، دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف ۱۵ روز بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع عمومی نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود. جلسه دوم با هر تعداد از اعضای شرکت که در جلسه حضور بهم می رسانند مشروط بر این که کمتر از ۷ نفر نباشند رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم

هر ذیحقی می‌تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال شرکت به سازمان تعاون روستایی شهرستان ذریبط مراجعه نماید.

۵۵۶-۲۶- تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می‌شود.

تبصره- انتخاب اعضای هیأت مدیره و علی‌البدل و بازرسان با اکثریت نسبی آرای مجمع خواهد بود.

۵۵۶-۲۷- مجمع عمومی فوق‌العاده با حضور حداقل سه چهارم اعضای شرکت یا وکلای آنان رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول این حد نصاب باید ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می‌شود، این جلسه با حضور حداقل نصف بعلاوه یک اعضای شرکت یا وکلای آنان رسمیت پیدا می‌کند و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور، مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می‌شود، جلسه سوم مجمع با حضور هر تعداد از اعضاء و یا وکلای آنان که نباید از ۷ نفر کمتر باشند رسمیت خواهد یافت.

۵۵۶-۲۸- تصمیمات مجمع عمومی فوق‌العاده با رأی حداقل سه چهارم اعضای حاضر در جلسه اتخاذ می‌شود.

۵۵۶-۲۹- ملاک تشخیص تعداد اعضای حاضر در جلسات مجامع عمومی ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود اصالتاً یا با وکالت آن را امضاء می‌کنند.

۵۵۶-۳۰- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود، جلسه به عنوان تنفس تعطیل می‌گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می‌شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت بطول انجامد.

۵۵۶-۳۱- دعوت مجامع عمومی با قید دستور جلسه و ساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل به وسیله انتشار آگهی در جراید محلی یا الصاق آگهی در حوزه عمل شرکت یا دعوت کتبی و یا وسایل ممکنه دیگری که اعضاء اطلاع حاصل نمایند به عمل آید. تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می‌توانند ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر شرکت حاضر و اطلاعات لازم را درخصوص گزارش هیأت مدیره و

گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند.
تبصره ۲- دستور جلسه مجمع از طرف هیأت مدیره تعیین می گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

تبصره ۳- شرکت ملزم است تصمیم خود را مبنی بر ضرورت دعوت مجمع عمومی فوق العاده به سازمان تعاون روستایی شهرستان اطلاع دهد.

ماده ۳۲- مجمع عمومی عادی شرکت حداقل هر سال یک مرتبه تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه پس از پایان سال مالی شرکت صورت گیرد و در موارد مقتضی و هر موقع از سال می توان مجمع عمومی عادی را به طور فوق العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

ماده ۳۳- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره و یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر به وسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود:

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- درخواست حداقل یک پنجم اعضای شرکت.

۳- سازمان تعاون روستایی شهرستان.

در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور، سازمان تعاون روستایی شهرستان می تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظراست دعوت نماید.

ماده ۳۴- جلسات مجامع عمومی را رئیس هیأت مدیره و درغیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می کند. در جلسه مجمع عمومی ابتدا اقدام به انتخاب رئیس، نایب رئیس، منشی و سه نفر ناظر از بین اعضای حاضر در جلسه خواهد شد.

تبصره ۵- در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می شود و یا مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند مسن ترین عضو حاضر در جلسه، مجمع را افتتاح می کند.

ماده ۳۵- موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود لکن هریک از اعضاء می تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی موضوع دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند.

مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوطه را در مجمع مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور قرارگیرد. جلسه بعد از تنفس همان مجمع و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هریک از اعضای موکول است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه و در هر مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوع یا موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضا) تشکیل می گردد موکول خواهد شد. در صورتی که جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر این که یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت بجای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد. ماده ۳۶- صورتجلسات مجامع عمومی در دفتر مخصوص ثبت و به امضای رئیس، منشی و نظار می رسد و یک نسخه رونوشت آن به وسیله رئیس جلسه به هیأت مدیره ابلاغ می گردد.

تبصره ۱- در مواردی که به علت تعداد کم اعضای حاضر در جلسه مجمع عمومی ناظران انتخاب نشوند صورتجلسه مجمع به امضای کلیه اعضای حاضر در جلسه می رسد. تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات و اوراق حضور و غیاب به عنوان اسناد شرکت باید همواره در محل دفتر کار شرکت محفوظ بماند.

ماده ۳۷- کلیه اعضای شرکت می توانند در جلسات مجامع عمومی حضور یابند و هر عضو صرفنظر از تعداد سهامی که دارد فقط حق یک رأی خواهد داشت. در صورتی که حضور عضوی در مجمع عمومی به عللی میسر نباشد، می تواند حق رأی خود را به موجب وکالتنامه به عضو دیگر واگذار نماید در این صورت هیچ عضوی نمی تواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد. وکالتنامه های موضوع این ماده باید از اعضاء اخذ و به ضمیمه صورتجلسه مجمع عمومی در بایگانی اسناد شرکت نگهداری شود.

تبصره ۵- ولی قهری یا قیم صغیر و یا محجور عضو شرکت در جلسه مجمع عمومی حاضر و اعمال حق رأی قانونی خواهند نمود.

ماده ۳۸- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

هیأت مدیره

ماده ۳۹- هیأت مدیره شرکت متشکل از ۵ نفر عضو اصلی و ۲ نفر عضو علی‌البدل خواهد بود و برای این منظور در جلسه مجمع عمومی عادی از بین نامزدها با رأی مخفی برای مدت ۳ سال مالی انتخاب می‌شوند.

تبصره - اخذ رأی برای انتخاب اعضای اصلی و علی‌البدل در مجمع عمومی با رأی مخفی در یک نوبت بعمل می‌آید.

ماده ۴۰- هریک از اعضاء که به عنوان هیأت مدیره انتخاب می‌شوند علاوه برداشتن شرایط عضویت باید واجد شرایط زیر باشند:

۱- نداشتن عضویت در هیأت مدیره یا مدیریت عامل یا سمت بازرسی در شرکت تعاونی دیگر از همان نوع.

۲- عدم تابعیت کشور دیگر.

۳- محجور یا ورشکسته به تقصیر نبودن و کسی که به علت ارتکاب جنایت یا یکی از جنحه‌های مؤثر، سابقه محکومیت نداشته باشد.

ماده ۴۱- مدت خدمت هیأت مدیره از تاریخ انتخاب سه سال مالی است و پس از انقضای مدت تا انتخاب هیأت مدیره جدید، هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور شرکت را کماکان برعهده خواهد داشت.

تبصره ۱- سال اول انتخاب تا پایان سال، یک سال محسوب می‌شود.

تبصره ۲- در صورت استعفاء، ترک عضویت، ممنوعیت قانونی یا فوت هریک از اعضای هیأت مدیره، عضو علی‌البدل منتخب که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می‌شود.

ماده ۴۲- در صورت استعفای جمعی اعضای هیأت مدیره، مجمع عمومی برای انتخاب هیأت مدیره جدید به تقاضای هریک از اعضای مستعفی یا اعضای علی‌البدل و یا هریک از بازرسان یا یک پنجم اعضای شرکت، توسط سازمان تعاون روستایی شهرستان دعوت به تشکیل می‌شود.

تبصره ۱- در صورتی که به دلیل استعفاء، فوت یا ممنوعیت قانونی، هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور شرکت خارج گردد، مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ قانون شرکتهای تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.

تبصره ۲- درفاصله مدت لازم برای انتخاب و یا تکمیل اعضای هیأت مدیره برای اداره امور جاری شرکت، با نظر سازمان تعاون روستایی برای جانشینی اشخاصی که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی‌کنند، از میان اعضای شرکت موقتاً تعداد لازم انتخاب خواهد شد. مسئولیت اعضای هیأت مدیره ای که بدین نحو انتخاب می‌شوند عیناً همان مسئولیتهایی است که برای هیأت مدیره پیش بینی شده است.

ماده ۴۳- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره - درغیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او به عهده نایب رئیس خواهد بود.

ماده ۴۴- اعضای هیئت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می‌دهند ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه باشد، درحدود بودجه جاری برعهده شرکت خواهد بود. همچنین هرعضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف متعارف مأمور خدمات دیگری در شرکت بشود با تصویب مجمع عمومی می‌توان حق الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت کرد.

ماده ۴۵- هیأت مدیره برای انجام امور شرکت از بین اعضای شرکت یا از خارج فرد واجد شرایطی را به عنوان مدیرعامل به طور موظف انتخاب می‌کند تا زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید. هیچ یک از اعضای هیأت مدیره یا بازرسان نمی‌توانند سمت مدیرعامل شرکت را نیز داشته باشند. نحوه انتخاب مدیرعامل و وظایف او بر طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره ۱- مدیرعامل درحدود وظایف و برطبق برنامه ای که درآن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله ای را که برای شرکت صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر درمورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانکها و مؤسسات و انجام معاملات غیرمنقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۴ درمورد قبلاً تحصیل گردد.

تبصره ۲- معاملات شرکت باهریک از اعضای هیأت مدیره یا بازرسان تابع مقررات و ضوابطی خواهد بود که به تصویب مجمع عمومی عادی شرکت رسیده باشد.

- ماده ۴۶- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مدیره با دعوت رئیس یا مدیرعامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می یابد. برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه ضروری است. هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی می باشد. تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می شود و به امضای اعضای حاضر در جلسه می رسد. چنانچه یکی از اعضای هیأت مدیره در یکی از موارد نظر مخالف داشته باشد نظریه او باید صریحاً در دفتر مزبور ثبت شود.
- تبصره ۱- در صورتی که آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس جلسه هیأت مدیره در آن طرف باشد نافذ خواهد بود.
- تبصره ۲- غیبت غیرموجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد به عنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می شود.
- تبصره ۳- رأی وکالتی در هیأت مدیره ممنوع است.
- ماده ۴۷- مدیرعامل می تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است، در این صورت شرکت در جلسه منوط به اجازه هیأت مدیره خواهد بود.
- ماده ۴۸- وظایف و اختیارات هیأت مدیره بشرح زیر است :
- ۱- دعوت مجمع عمومی (عادی و فوق العاده).
  - ۲- اداره امور شرکت وفق اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و سایر مقررات.
  - ۳- نصب و عزل و قبول استعفاء مدیرعامل، نظارت بر عملیات وی و پیشنهاد میزان حقوق مدیرعامل به مجمع.
  - ۴- قبول درخواست عضویت در شرکت تعاونی.
  - ۵- اخذ تصمیم نسبت به تقاضای انتقال سهام اعضاء به یکدیگر.
  - ۶- دریافت استعفاء هر یک از اعضای هیأت مدیره.
  - ۷- نظارت بر مخارج جاری شرکت و رسیدگی به حسابهای شرکت و ارائه به بازرسان.
  - ۸- تسلیم به موقع گزارش مالی و ترازنامه سالانه شرکت به بازرسان و مجمع عمومی.
  - ۹- تهیه و تنظیم طرحها و برنامه ها و بودجه و سایر پیشنهادات و تقدیم آن به مجمع عمومی جهت اتخاذ تصمیم.
  - ۱۰- انتخاب نماینده برای حضور در جلسات مجامع عمومی شرکتها واتحادیه های تعاونی که در آنها مشارکت دارد.

۱۱- تهیه و تنظیم دستورالعمل‌های داخلی شرکت و تقدیم آن به مجمع برای تصویب.
۱۲- تعیین نماینده یا وکیل برای حضور در جلسات دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها.

۱۳- تعیین و معرفی صاحبان امضای مجاز برای امضای قراردادها و اسناد تعهدآور.
۱۴- استخدام و اخراج کارکنان شرکت با توجه به پیشنهاد مدیرعامل بر اساس آئین نامه و ضوابط مصوب در مجمع و قانون کار.
۱۵- اخذ تضمین کافی از مدیرعامل و سایر کارکنان شرکت که دارای ابوابجمعی و مسئولیت مالی هستند.

تبصره - هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره و بازرسان و همچنین عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در این گونه موارد با مجمع عمومی عادی شرکت است.

ماده ۴۹- هیأت مدیره نماینده قانونی شرکت است و می‌تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر، این نمایندگی را در دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند. مسئولیت هیأت مدیره در مقابل شرکت مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.
ماده ۵۰- کلیه چک‌ها، قراردادها و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای شرکت نماید و یا تمام و یا قسمتی از حق شرکت را منتفی سازد، به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری شرکت ترتیب خاصی داده باشد، پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهر شرکت معتبر خواهد بود. اوراق عادی شرکت فقط با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که با امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.

تبصره - مدیرعامل می‌تواند برای زمان غیبت خود در صورت تأیید کتبی هیأت مدیره شخص واجد شرایطی را برای انجام وظایفی که به عهده دارد تعیین کند. در این صورت مسئولیت اعمال شخصی که موقتاً بجای مدیرعامل انتخاب شده به عهده مدیرعامل خواهد بود.

ماده ۵۱- آئین نامه‌های داخلی شرکت به وسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می‌شود و مادام که به تصویب مجمع عمومی نرسیده برطبق آئین نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد. هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود آئین نامه مربوط را به مجمع عمومی پیشنهاد نماید.

ماده ۵۲- هیأت مدیره وظایف خود را بصورت جمعی انجام می دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند مگر در موارد خاص با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره.

ماده ۵۳- اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات، به شرکت وارد شود.

ماده ۵۴- در صورتی که هریک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره، دست به اقدامی بزند که موجب ضرر و زیان شرکت شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت برعهده او است.

ماده ۵۵- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و بازرسان و مدیرعامل شرکت نمی تواند سمت هیأت مدیره، بازرس یا مدیرعامل شرکت تعاونی دیگری را با موضوع عملیات مشابه (موضوع عملیات مندرج در ماده ۵ این اساسنامه) داشته باشد و یا به طور مستقیم یا غیرمستقیم بعملی که رقابت با فعالیتهای موضوع عمل شرکت محسوب شود اقدام کند. مجبورین، ورشکستگان به تقصیر و کسانی که به علت ارتکاب جنایت یا یکی از جنحه های مؤثر سابقه محکومیت دارند نمی توانند سمت عضویت در هیأت مدیره و یا بازرس و یا مدیریت عامل شرکت را داشته باشند.

ماده ۵۶- نخستین هیأت مدیره شرکت موظف است ظرف یک ماه بعد از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس شرکت را به ثبت برساند.

بازرسان

ماده ۵۷- مجمع عمومی دو نفر را به عنوان بازرس از بین اعضای شرکت که در امور حسابداری و تعاون دارای اطلاعات لازم باشند با رأی مخفی و اکثریت نسبی برای مدت یک سال مالی انتخاب می کند، تجدید انتخاب بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱- با خاتمه مدت مأموریت بازرسان تا زمانی که بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرسان قبلی کماکان مسئولیت انجام وظایف را برعهده خواهند داشت.

تبصره ۲- کسانی که از شرکت حقوق دریافت می دارند و همچنین اقربای نسبی و سببی هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت تا درجه سوم و همسران اشخاص مذکور و افراد مندرج در ماده ۵۵ حق انتخاب شدن به سمت بازرس شرکت را ندارند. در صورتی که موانع فوق بعداً حادث گردد بازرس بایستی عملیات خود را متوقف و مراتب را حداکثر ظرف ۱۵ روز به هیأت مدیره گزارش نماید که نسبت به انتخاب بازرس جدید اقدام نماید.

تبصره ۳- در صورت فوت، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرسان شود مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد. مادام که بازرس یا بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرسان باقیمانده وظایف مقرر را انجام خواهند داد.

ماده ۵۸- وظایف هر یک از بازرسان بشرح زیر است :

۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور شرکت با مقررات اساسنامه، آئین‌نامه‌های مصوب و تصمیمات مجمع عمومی. برای این منظور هر یک از بازرسان هرگاه مقتضی بدانند می‌توانند بنحوی که بعملیات جاری شرکت لطمه وارد نشود، کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ‌های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از نظر کارشناس رسیدگی کند، دستمزد کارشناس به عهده شرکت است.

۲- در صورت مشاهده خلاف و بی‌نظمی در امور شرکت باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را بخواهد.

۳- رسیدگی به حسابهای شرکت حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر خود تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.

تبصره ۵- در بودجه سالانه شرکت مبلغ کافی برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه باید پیش بینی شود تا در صورت نیاز از محل آن بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حسابهای شرکت رسیدگی نموده و گزارش لازم جهت ارائه به مجمع را تهیه نماید.

۴- درخواست دعوت و یا دعوت به تشکیل مجمع عمومی در موارد پیش بینی شده در اساسنامه.

۵- نظارت بر اجرای پیشنهادها و تذکرات سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و حسابرسی که از شرکت حسابرسی کرده‌اند و تقدیم گزارش لازم در این خصوص به مجمع عمومی.

۶- رسیدگی به شکایت اعضاء و ارائه گزارش به مجمع عمومی و مراجع ذیربط و طرح شکایت کسی که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده، در نخستین مجمع عمومی عادی.

۷- بازرس یا بازرسان در صورتی که مفید تشخیص دهند می‌توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مدیره تقاضا نمایند.

ماده ۵۹- بازرسان حق دخالت مستقیم در امور شرکت را ندارند و می توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری شرکت اظهار دارند، این نظرات باید در صورتجلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج شود.

ماده ۶۰- هریک از بازرسان چنانچه ضمن انجام وظایف خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملکرد آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و مقررات و آئین نامه های مصوب می باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت کند.

ماده ۶۱- خدمات بازرسان در شرکت افتخاری و بلا عوض است و در صورتی که انجام وظایف محوله مستلزم هزینه ای باشد پرداخت آن به عهده شرکت خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

ماده ۶۲- ابتدای سال مالی اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفند ماه همان سال است، به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفند ماه همان سال است.

ماده ۶۳- هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورت حسابها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه شرکت را پس از آماده شدن و حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم کند. علاوه بر این ظرف یک هفته نسخه ای از آن را به سازمان تعاون روستایی محل ارسال دارد.

تبصره - هریک از اعضاء می تواند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر شرکت مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات شرکت را مطالبه و دریافت دارد.

ماده ۶۴- در ترازنامه ای که تنظیم می شود تمام موجودی کالاهایی که برای فروش تهیه شده به بهای تمام شده یا بهای روز هرکدام کمتر باشد ارزیابی و دارایی های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه منظور و از نظر استهلاک سالانه برطبق قوانین و مقررات مربوطه عمل خواهد شد.

بستانکاریهایی که با تصویب مجمع عمومی عادی شرکت و تأیید سازمان تعاون روستایی محل غیرقابل وصول تشخیص داده شود، در صورت وجود ذخیره احتیاطی از حساب مذکور تسویه و در غیر این صورت به حساب هزینه شرکت منظور می شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۵- درآمد ویژه شرکت عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه‌ها و استهلاکات در یک دوره مالی.

ماده ۶۶- درآمد ویژه شرکت پس از تصویب مجمع عمومی عادی بترتیب زیر تقسیم خواهد شد:

۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم با رعایت مقررات بند ۱ ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی.

۲- ۳ درصد به منظور توسعه آموزش و تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذارده می‌شود تا بموجب آئین‌نامه‌ای که توسط سازمان مذکور تنظیم می‌شود به مصرف برسد.

۳- پرداخت سود سهام (با رعایت ماده ۲۰ این اساسنامه).

۴- حداکثر ۵ درصد به عنوان اندوخته احتیاطی که مجمع عمومی برای تسویه مطالبات مشکوک‌الوصول و حوادث غیرمترقبه نظیر سیل، زلزله، آتش سوزی و سرقت اختصاص می‌دهد.

۵- پرداخت مازاد برگشتی به اعضاء بشرح ذیل:

الف - مازاد برگشتی خدمات و اجناس توزیعی و غیره به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیرعضو شرکت احتساب و مازاد برگشتی متعلق به اعضاء به نسبت معاملات هر یک به آنان پرداخت و سهم مازاد متعلق به معاملات با غیرعضو به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور گردد.

ب - معاملات اعتباری اعضاء با شرکت مشمول استفاده از مازاد برگشتی نخواهد بود و باقیمانده درآمد ویژه مربوط به این قبیل معاملات به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می‌شود.

۶- درصدی از درآمد ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایر پیشنهادات خواهد شد.

تبصره ۱- شرکت باید حساب هررشته از فعالیتهای تولیدی و توزیعی خود را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هررشته را طبق آئین‌نامه‌ای که به تصویب مجمع عمومی عادی شرکت می‌رسد تقسیم کند.

تبصره ۲- شرکت می‌تواند سود سهام، مازاد برگشتی و هرگونه حقوق مالی را که به اعضاء تعلق می‌گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنان تهاتر کند.

ماده ۶۷- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه کننده برای هزینه‌های جاری شرکت اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود. تبصره- اهدای کمکهای امدادی به شرکتها و اتحادیه های تعاونی کشاورزی در مقابل خسارات حاصل از حوادث غیرمترقبه طبیعی امثال زلزله، سیل، طوفان و صاعقه با توجه به وضعیت مالی شرکت از ذخیره قانونی حاصل از معاملات یک سال قبل شرکت با تصویب مجمع عمومی مجاز است.

ماده ۶۸- زیان شرکت در حساب زیان نگهداری می شود تا از محل درآمد سالهای بعد تسویه شود.

تبصره - شرکت می تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین کند، ولی نمی تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سالهای بعدی شرکت را تقسیم کند.

ماده ۶۹- شرکت می تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم و سایر ذخایر را برای کارهای جاری یا توسعه امور شرکت با تصویب مجمع عمومی عادی مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۷۰- حسابرسی شرکت تحت نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران صورت می گیرد و بعلاوه مجمع عمومی می تواند برای خود حسابرس یا حسابرسی را جهت رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی شرکت مأمور کند.

ماده ۷۱- شرکت موظف است با تصویب هیأت مدیره نزد بانک کشاورزی و یا عنداللزوم سایر بانکها حساب جاری افتتاح کند.

ماده ۷۲- شرکت می تواند برای استفاده از وجوه زاید بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل کند:

۱- تودیع وجوه به صورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی.

۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ادغام

ماده ۷۳- شرکت می تواند با رعایت قانون و ضوابط مقرر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران با شرکت یا شرکتهای تعاونی دیگر ادغام شود، مشروط بر این که شرکتهایی که در هم ادغام می شوند دارای هدف ها و عملیات مشابه باشند.

ماده ۷۴- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق العاده هردو شرکت همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد. نسخه ای از مصوبات مجمع عمومی هردو شرکت برای تمام اعضاء و بستانکاران هردو شرکت، همچنین سازمان تعاون روستایی محل فرستاده می شود و بترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکتهای تعاونی برای اطلاع عموم آگهی می گردد.

تبصره ۱- هریک از بستانکاران می توانند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به شرکت بدهکار و سازمان تعاون روستایی اعلام دارند.

تبصره ۲- نسخه‌ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از تاریخ انعقاد مجمع عمومی فوق العاده هریک از شرکتهای همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهی و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه ای از آگهی ادغام که منتشر شده است برای سازمان تعاون روستایی محل ارسال گردد.

ماده ۷۵- هریک از اعضاء شرکت در صورتی که با تصمیم ادغام مخالف باشند می‌توانند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به شرکت مربوط و همچنین نماینده سازمان تعاون روستایی اعلام دارند.

ماده ۷۶- نماینده سازمان تعاون روستایی محل با وصول تصمیم ادغام از هردو شرکت همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهیها و گزارش حسابرسان از وضع هردو شرکت، همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضاء مخالف ادغام، ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام به هردو شرکت اعلام خواهد داشت.

ماده ۷۷- در صورتی که سازمان تعاون روستایی محل ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هر دو شرکت منتهی است. موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهیها در هر دو شرکت پیش بینی شود. همچنین تعداد اعضاء مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضاء باقیمانده و سرمایه شرکت بعد از ادغام برای انجام اهداف و برنامه های آن کافی باشد.

ماده ۷۸- در صورت موافقت با ادغام، هیأت مدیره شرکتهای مربوط ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق العاده مشترک شرکتهای برای ادغام خواهند نمود.

ماده ۷۹- مجمع عمومی فوق العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه شرکت بعد از ادغام همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس و یا بازرسان بر طبق آئین نامه اجرایی قانون شرکتهای تعاونی اقدام لازم بعمل خواهد آورد.

ماده ۸۰- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت شرکت مستعفی گردند باید ظرف مهلت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند و شرکت مربوط مکلف است بهای سهام آنها را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.

ماده ۸۱- هیأت مدیره شرکت جدید مصوبات مجمع عمومی فوق العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای شرکت جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکتهای تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان تعاون روستایی محل وانعکاس در دفاتر ثبت، ارسال خواهد داشت.

ماده ۸۲- با انجام عمل ادغام، دارایی و بدهی شرکت جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی شرکتهای قبل از ادغام پس از وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

انحلال

ماده ۸۳- شرکت در موارد زیر منحل می شود :

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
  - ۲- توقف فعالیت شرکت بیش از یک سال بدون عذرموجه با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
  - ۳- عدم رعایت قوانین ومقررات مربوط پس از سه بار اخطارکتبی توسط سازمان تعاون روستایی شهرستان ذریبیط.
  - ۴- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی، در صورتی که ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
  - ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدور و یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.
- تبصره ۱- اگر به واسطه زیانهای وارده علاوه بر ذخیره قانونی شرکت بیش از نصف سرمایه شرکت از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار شرکت دعوت کند.
- تبصره ۲- در صورتی که در نتیجه زیانهای وارده و کاهش سرمایه، شرکت فعالیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق العاده دراین مورد اقدامی ننماید سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال شرکت و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود، این حکم در مواردی نیز که

شرکت طبق نظر مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده یا این که هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۸۴- در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده شرکت رأی به انحلال شرکت بدهد در همان جلسه سه یا چند نفر جهت تصفیه امور شرکت و اعلام به ثبت محل از بین اعضاء یا از خارج انتخاب خواهد نمود. هرگاه انحلال شرکت براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد، سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین می‌کند تا طبق مقررات مربوط نسبت به تصفیه امور شرکت اقدام نماید.

ماده ۸۵- در تصفیه شرکت پرداخت تعهدات از محل دارایی شرکت با رعایت حق تقدم بشرح زیر صورت می‌گیرد:

۱- پرداخت بدهیهای شرکت.

۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هرسهم و سود سهام، در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم شرکت بیشتر باشد.

۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم.

تبصره- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲ مذکور در مورد ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم طبق آئین‌نامه‌ای که توسط سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران تهیه می‌شود رفتار خواهد شد.

ماده ۸۶- تصفیه امور شرکت در مواردی که در این اساسنامه و یا قانون شرکتهای تعاونی پیش بینی نشده است براساس قانون شرکتهای سهامی انجام خواهد گرفت.

اساسنامه شرکت تعاونی کشاورزی ..... که مشتمل بر ۸۶ ماده و ۴۴ تبصره است در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... طرح و با رعایت نصاب لازم مورد تصویب قرار گرفت.

منشی مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

رئیس مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار

نام و نام خانوادگی و امضاء

اساسنامه شرکت تعاونی روستایی زنان

فصل اول: کلیات

- ماده ۱- نام شرکت : شرکت تعاونی روستایی زنان .....که در این اساسنامه به اختصار شرکت نامیده می شود
- ماده ۲- مرکز اصلی شرکت قریه ..... از بخش ..... شهرستان ..... است و با تصویب هیأت مدیره می توان شعب شرکت را در سایر نقاط حوزه عمل تأسیس کرد و یا محل شعب تأسیس شده را در همان حوزه تغییر داد.
- ماده ۳- مدت شرکت از تاریخ تأسیس نامحدود است.
- ماده ۴- حوزه عملیات شرکت عبارت است از ده یا دهات زیر:
- ۱ - .....
  - ۲ - .....
  - ۳ - .....
  - ۴ - .....

فصل دوم: موضوع و حدود عملیات

- ماده ۵- موضوع و حدود عملیات شرکت عبارت است از :
- ۱- خرید و تهیه مواد و وسایل مورد احتیاج معیشتی و حرفه ای اعضاء در کلیه فعالیتهای زنان روستایی.
  - ۲- انجام عملیات جمع آوری، نگهداری، تبدیل، طبقه بندی، بسته بندی، حمل و نقل و یا فروش محصول اعضاء.
  - ۳- انجام خدمات به منظور بهبود امور حرفه ای و یا زندگی اعضاء با همکاری سازمانهای مربوطه.
  - ۴- بهره برداری جمعی و مشترک از اراضی ملکی یا استیجاری.
  - ۵- ایجاد مجتمع های دامداری و دامپروری و آبزیان و کارگاه های تولیدی جهت بهره برداری

جمعی و مشترک اعضاء.

- ۶- تأمین اعتبارات و وام‌های مورد نیاز اعضاء با همکاری سازمانهای مربوطه.
- ۷- بازکردن حسابهای سپرده و پس انداز در حوزه فعالیت شرکت در بانک کشاورزی و یا سایر موسسات اعتباری مجاز کشور.
- ۸- شرکت می‌تواند با تصویب مجمع عمومی عادی به عضویت اتحادیه شرکتهای تعاونی روستایی شهرستان درآید و یا در سایر انواع شرکتهای تعاونی تولیدی مشارکت کند.
- ۹- شرکت می‌تواند نمایندگی شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی یا بانکها، سازمانها، مؤسسات و شرکتهای دولتی را برای عملیات خدماتی که مورد نیاز آنها یا شرکت تعاونی باشد بپذیرد و یا برای انجام مقاصد شرکت نمایندگی بدهد.
- ۱۰- در صورت بروز اختلاف بین شرکت و شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و کشاورزی و در صورت قبول طرف دیگر، شرکت می‌تواند موضوع اختلاف با شرکتهای مذکور را برای داورى به اتحادیه مربوط و موضوع اختلاف با اتحادیه را به سازمان تعاون روستایی شهرستان ارجاع کند در این صورت نظر اتحادیه ذیربط و یا سازمان تعاون روستایی شهرستان در این باره، قطعی و لازم الاجرا است.
- ۱۱- منابع مالی تکمیلی شرکت از طریق تحصیل اعتبار، استقراض و جمع‌آوری قرض‌الحسنه و استفاده از سایر عقود تأمین خواهد شد. از محل این منابع، شرکت می‌تواند در قالب قرارداد های دو جانبه به اشخاص حقیقی یا حقوقی قرض‌الحسنه و سایر تسهیلات اعتباری اعطا نماید.
- تبصره ۱- شرکت می‌تواند هدایای اشخاص حقیقی یا حقوقی را قبول کند.
- تبصره ۲- به استثنای عملیات اعتباری که مخصوص اعضاء است ترتیب معاملات با غیر اعضاء در آئین‌نامه معاملات شرکت که به تصویب مجمع عمومی عادی می‌رسد تعیین خواهد شد.

فصل سوم: شرایط عضویت

- ماده ۶- عضویت در شرکت با تصویب هیأت مدیره برای کلیه زنان روستایی که به تمام یا قسمتی از خدمات شرکت نیازمند و واجد شرایط زیر باشند آزاد است. مشروط بر اینکه ملتزم به اهداف تعاونی بوده و با تشخیص هیأت مدیره ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات شرکت اجازه دهد.
- ۱- ساکن در حوزه عمل شرکت.
- ۲- عدم عضویت در تعاونی دیگر با موضوع عملیات مشابه.

- ۳- درخواست کتبی عضویت و تعهد رعایت مقررات اساسنامه تعاونی.
- ۴- پرداخت حداقل بهای یک سهم.
- تبصره ۵- هیأت مؤسس موظف به مراعات شرایط این ماده می باشد و بعد از تشکیل شرکت، هیأت مدیره در مورد متقاضیان جدید عضویت در شرکت به تشخیص خود تقاضای عضویت کسانی را که واجد شرایط مذکور نیستند رد خواهد کرد.
- ماده ۷- خروج از عضویت در هر موقع اختیاری است.
- ماده ۸- در صورت تحقق یکی از موارد زیر، عضو شرکت بر اساس صورتجلسه هیأت مدیره اخراج می گردد و مراتب بنحو مقتضی به اطلاع عضو اخراج شده خواهد رسید.
- الف- از دست دادن یکی از شرایط عضویت در شرکت.
- ب- مبادرت به اعمالی که موجب زیان مادی و یا معنوی شرکت گردد.
- ج- مبادرت به رقابت با موضوع فعالیت شرکت.
- د- عدم رعایت مقررات اساسنامه و عدم ایفای تعهدات قانونی.
- ماده ۹- کسی که تقاضای عضویت او از طرف هیأت مدیره رد شده باشد حق دارد اعتراض خود را به یکی از بازرسان شرکت و در غیاب بازرسان به سازمان تعاون روستایی شهرستان تسلیم کند و هریک از مقامات مذکور موظف است در نخستین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود موضوع را مطرح کند و معترض می تواند بدون حق رأی در مجمع مذکور شرکت نماید و رأی مجمع مذکور در این باره قطعی است.
- ماده ۱۰- هرگاه رابطه عضوی بعلت استعفاء، ترک عضویت، اخراج و یا فوت با شرکت قطع شود، بهای سهم یا سهام او پس از تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (مربوط به سالی که عضو مزبور در آن سال رابطه عضویت را از دست داده است) در مجمع عمومی حداکثر ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت به ترتیب زیر پرداخت خواهد شد:
- چنانچه شرکت، زیان نکرده یا مبلغ زیان کمتر از رقم ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم باشد معادل ارزش اسمی سهام بازپرداخت می شود و در صورتی که در حسابهای شرکت مبالغی به عنوان زیان بدون داشتن ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وجود داشته باشد و یا ارقام زیان از مبلغ ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم زیادتر باشد در صورت اول به میزان مبلغی از زیان که به تناسب کل سرمایه به سهم مربوط تعلق می گیرد و در صورت دوم به نسبت مابه التفاوت ارقام مذکور به کل سرمایه از ارزش اسمی سهام کسر و مابقی به عضو یا وارث قانونی او پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱- در صورت فوت عضو، ورثه وی که واجد شرایط و ملتزم به رعایت مقررات تعاونی باشند، عضو تعاونی شناخته شده و در صورت تعدد بایستی مابه‌التفاوت افزایش سهم ناشی از تعدد خود را به تعاونی بپردازند. اما اگر کتباً اعلام کنند که مایل به ادامه عضویت در تعاونی نیستند و یا هیچکدام واجد شرایط نباشند، وفق مقررات این اساسنامه مطالبات عضو متوفی اعم از مبلغ سهام یا مطالبات دیگر به ورثه او پرداخت می‌گردد و چنانچه عضو متوفی بدهکاری به شرکت داشته باشد مطالبات و بدهی وی تهاتر خواهد شد. تبصره ۲- اگر تعداد ورثه بیش از ظرفیت تعاونی باشد، یک یا چند نفر به تعداد مورد نیاز با توافق سایر وراثت، عضو تعاونی شناخته می‌شوند.

تبصره ۳- هیأت مدیره موظف است فهرست سهام و مطالبات اعضایی را که تقاضای بازپرداخت آن شده به اولین مجمع عمومی عادی سالانه شرکت که برای رسیدگی به ترازنامه سال مالی قبل تشکیل می‌شود گزارش نماید.

تبصره ۴- در صورتی که ظرف یک سال از تاریخ قطع رابطه عضویت، ترازنامه و حساب سود و زیان آن سال به تصویب مجمع عمومی نرسد هیأت مدیره از روی ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت که به مسئولیت خود تنظیم می‌نماید نسبت به بازپرداخت ارزش اسمی سهام مزبور اقدام خواهد کرد.

تبصره ۵- بهای سهام و مطالبات کسانی که به شرکت بدهکارند پس از وضع بدهی آنها قابل پرداخت خواهد بود.

ماده ۱۱- هرگاه شرکت به مؤسسات و شرکتهای دولتی و بانکها بدهکار باشد چنانچه سرمایه شرکت نسبت به زمان ایجاد بدهی کاهش یابد شرکت باید بلافاصله میزان تقلیل سرمایه را به دستگاههای مزبور اطلاع دهد.

ماده ۱۲- مطالبات شرکت از اعضاء جزء مطالبات ممتاز است.

ماده ۱۳- شرکت مخیر است طلب خود را از عضو پس از اخطار کتبی و عدم وصول از هریک از مطالبات وی از شرکت (از محل مازاد برگشتی، سهام، سود سهام و سایر مطالبات عضو از شرکت) برداشت کند و هرگاه مبالغ مذکور تکافوی مطالبات شرکت را ننماید برای وصول مازاد طلب خود به بدهکار مراجعه نماید.

فصل چهارم: سرمایه

ماده ۱۴- سرمایه اولیه شرکت مبلغ ..... ریال است که به ..... سهم ..... ریالی تقسیم شده و تماماً پرداخت گردیده است.

تبصره - مالکیت سهام وقتی محقق است که در دفاتر شرکت بنام صاحب سهم ثبت و رسید یا تصدیقی مبنی بر تعداد و مبلغ سهام به امضای صاحبان امضای مجاز شرکت صادر و در دست صاحب سهم باشد.

ماده ۱۵- سهام شرکت با نام و غیرقابل تقسیم است و اعضای شرکت می توانند با تصویب هیأت مدیره سهام خود را به سایر اعضا یا افراد واجد شرایط متقاضی عضویت منتقل کنند در این صورت نقل و انتقال در دفتر شرکت ثبت می شود.

ماده ۱۶- هیچ عضوی نمی تواند بیش از یک هفتم مجموع سرمایه شرکت را داشته باشد. ماده ۱۷- سرمایه شرکت متغیر و نامحدود است و می توان با فروش سهام به اعضای شرکت و یا قبول اعضای جدید، سرمایه را افزایش و یا با بازپرداخت بهای سهام اعضا سرمایه شرکت را کاهش داد.

ماده ۱۸- ثبت تغییرات سرمایه شرکت در اداره ثبت در هر موقع از سال با تصویب هیأت مدیره شرکت و تأیید سازمان تعاون روستایی بلامانع است.

ماده ۱۹- کسی که از عضویت شرکت استعفاء کرده و سهام به او بازپرداخت شده است در صورت تقاضای مجدد عضویت، قبول عضویت او علاوه بر شرایط مقرر در این اساسنامه مشروط به خرید حداقل تعداد سهامی است که قبلاً در شرکت داشته است. مگر اینکه وسعت خدمات شرکت و یا میزان فعالیتهای عضو تقلیل یافته و یا هیأت مدیره شرکت بنا به مقتضیات و شرایط و دلایل موجه تعداد سهام کمتری را تعیین نماید.

ماده ۲۰- سود سالانه شرکت معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی از درآمد ویژه پرداخت خواهد گردید و در صورت عدم تکافوی یا در جریان نبودن اوراق قرضه مذکور سود سالانه سهام، معادل سود سپرده بلند مدت بانکها پرداخت خواهد شد و چنانچه درآمد ویژه تکافوی پرداخت سود سهام به اعضا را ننماید براساس پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی سود سهام تعیین و پرداخت خواهد گردید.

ماده ۲۱- در آئین نامه های شرکت، انواع خدمات، معاملات و عملیات اعتباری شرکت باهریک از اعضا متناسب با میزان سهام یا فعالیتهای کشاورزی عضو معین می شود.

ماده ۲۲- مسئولیت اعضا محدود به میزان سهام خریداری و تعهدی آنها است.

فصل پنجم: ارکان شرکت

ماده ۲۳- ارکان شرکت عبارت است از: مجمع عمومی، هیأت مدیره و بازرسان.

مجمع عمومی

ماده ۲۴- مجامع عمومی علاوه بر مجمع عمومی مؤسس، دو قسم است: عادی و فوق‌العاده.

الف- وظایف مجمع عمومی عادی عبارت است از:

۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت پس از استماع گزارش هیأت مدیره و بازرسان.

۲- انتخاب هیأت مدیره، بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.

۳- اخذ تصمیم درباره گزارشها و پیشنهادهای حسابرسان براساس نتایج حسابرسی شرکت.

۴- تعیین خط مشی و برنامه های شرکت و تصویب بودجه سالانه و تعیین ضوابط لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابوابجمعی مدیرعامل و کارکنان شرکت بنا به پیشنهاد هیأت مدیره.

۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد برگشتی و تقسیم آن.

۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادهای هیأت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری شرکت در اتحادیه های تعاونی روستایی و یا مؤسسات تولیدی.

۷- تصویب آئین نامه های داخلی شرکت.

۸- تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل و تعیین مبلغی برای بازپرداخت سهام اعضای سابق که در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.

۹- اتخاذ تصمیم درباره عضویت شرکت در اتحادیه تعاونی و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه.

۱۰- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا کسی که درخواست عضویت و یا انتقال سهام او از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر از اعضای مجمع عمومی که تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت پنج نفری در این مورد قطعی است.

۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می شود و منطبق با اساسنامه شرکت باشد.

ب- وظایف مجمع عمومی فوق العاده :

۱- تغییر مواد اساسنامه.

۲- انحلال شرکت.

۳- ادغام شرکت با شرکت یا شرکتهای تعاونی روستایی دیگر یا انتزاع آن.

ماده ۲۵- مجمع عمومی عادی با حضور حداقل نصف بعلاوه یک اعضای شرکت و یا وکلای آنها رسمیت پیدا می کند و در صورت بدست نیامدن حد نصاب مذکور دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف ۱۵ روز بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود. جلسه دوم با هر تعداد اعضای شرکت که در جلسه حضور به هم می رسانند مشروط به اینکه کمتر از هفت نفر نباشند، رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم، هرذیحقی می تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال شرکت به سازمان تعاون روستایی شهرستان ذیربط مراجعه نماید.

ماده ۲۶- تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می شود.

تبصره- انتخاب اعضای اصلی هیأت مدیره و علی البدل و بازرسان با اکثریت نسبی آرای مجمع خواهد بود و در صورت تساوی آراء رأی طرفی قاطع خواهد بود که رئیس مجمع به آن طرف رأی داده باشد.

ماده ۲۷- مجمع عمومی فوق العاده با حضور حداقل سه چهارم اعضای شرکت و یا وکلای آنان رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول این حد نصاب باید حداکثر ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه بعمل آید. تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می شود. این جلسه با حضور نصف بعلاوه یک اعضای شرکت و یا وکلای آنان رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول حدنصاب مزبور مجمع برای بارسوم با همان ترتیب دعوت می شود. جلسه سوم مجمع با حضور هر تعداد از اعضاء و یا وکلای آنان که نباید کمتر از ۷ نفر باشد رسمیت خواهد یافت.

ماده ۲۸- تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رأی حداقل سه چهارم اعضای حاضر در جلسه اتخاذ می شود.

ماده ۲۹- ملاک تشخیص تعداد اعضای حاضر در جلسات مجامع عمومی ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود اصالتاً یا با وکالت آن را امضاء می کنند.

ماده ۳۰- در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه به عنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت

بطول انجامد.

ماده ۳۱- دعوت جلسات مجامع عمومی با قید دستور جلسه و محل وساعت و تاریخ تشکیل باید حداقل ۱۵ روز قبل به وسیله انتشار آگهی در جراید محلی یا الصاق آگهی و یا به وسایل ممکنه دیگری که اعضای تعاونی اطلاع حاصل نمایند بعمل آید.

تبصره ۱- چنانچه دعوت مجمع عمومی به منظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می توانند از ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر شرکت حاضر و اطلاعات لازم را درخصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند.

تبصره ۲- دستور جلسه مجمع از طرف هیأت مدیره تعیین می گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجاز دیگر باشد دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود.

تبصره ۳- شرکت ملزم است تصمیم خود را مبنی بر ضرورت دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده به سازمان تعاون روستایی شهرستان اطلاع دهد.

ماده ۳۲- مجمع عمومی عادی شرکت حداقل هر سال یک مرتبه تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی شرکت صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می توان مجمع عمومی عادی را به طور فوق‌العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد.

ماده ۳۳- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضای هیأت مدیره و یا براساس درخواست مقامات و اشخاص زیر به وسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود.

۱- بازرس یا بازرسان.

۲- درخواست حداقل یک پنجم اعضای شرکت.

۳- سازمان تعاون روستایی شهرستان.

در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور، سازمان تعاون روستایی شهرستان می تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظر است دعوت کند.

ماده ۳۴- جلسات مجامع عمومی را رئیس هیأت مدیره و در غیاب او یکی از اعضای هیأت مدیره افتتاح می کند، در جلسه مجمع عمومی ابتدا با توجه به تعداد اعضای حاضر در جلسه در صورت امکان اقدام به انتخاب رئیس و نایب رئیس، منشی و سه نفر ناظر از بین اعضای

حاضر در جلسه خواهد شد.

تبصره ۵- در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می شود و یا مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حضور ندارند، مسن ترین عضو حاضر در جلسه، مجمع را افتتاح می کند.

ماده ۳۵- موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود لکن هریک از اعضاء می تواند ظرف ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی موضوع دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد کند. مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع عمومی مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هریک از اعضاء منوط است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه و در هر مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوع یا موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضاء) تشکیل گردد، موکول خواهد شد. در صورتی که جلسه مجمع عمومی بعنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت به جای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۶- کلیه اعضای شرکت می توانند در جلسات مجامع عمومی حضور یابند و هر عضو صرف نظر از تعداد سهامی که دارد فقط حق یک رای خواهد داشت در صورتی که حضور عضوی در مجامع عمومی به عللی میسر نباشد می تواند حق رای خود را به موجب وکالتنامه به عضو دیگر واگذار نماید در این صورت هیچ عضوی نمی تواند علاوه بر رای خود بیش از سه رای با وکالت داشته باشد. وکالتنامه های موضوع این ماده باید از اعضاء اخذ و به ضمیمه صورتجلسه مجمع عمومی در بایگانی اسناد شرکت نگهداری شود.

تبصره ۵- ولی قهری و یا قیم صغیر و یا محجور عضو شرکت در جلسه مجمع عمومی حاضر و اعمال حق رای قانونی خواهد نمود.

ماده ۳۷- تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود.

ماده ۳۸- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت

و به امضای رئیس و منشی و نظار می‌رسد و به هیأت مدیره ابلاغ می‌گردد.
تبصره ۱- دفاتر صورتجلسات و اوراق حضور و غیاب بعنوان اسناد شرکت باید همواره در محل دفتر کار شرکت محفوظ بماند.

تبصره ۲- در مواردی که به علت تعداد کم اعضای حاضر در جلسه مجمع عمومی، ناظران انتخاب نشوند صورتجلسه مجمع به امضای کلیه اعضای حاضر در جلسه خواهد رسید.

هیأت مدیره

ماده ۳۹- هیأت مدیره شرکت متشکل از ۵ نفر عضو اصلی و ۲ نفر عضو علی‌البدل خواهد بود و برای این منظور در جلسه مجمع عمومی عادی از بین نامزدها با رأی مخفی برای مدت ۳ سال مالی انتخاب می‌شوند.

تبصره - اخذ رأی برای انتخاب اعضای اصلی و علی‌البدل در مجمع عمومی با رأی مخفی در یک نوبت بعمل می‌آید.

ماده ۴۰- هریک از اعضاء که بعنوان هیأت مدیره انتخاب می‌شوند علاوه بر داشتن شرایط عضویت باید واجد شرایط زیر باشند:

۱- نداشتن عضویت در هیأت مدیره یا مدیریت عامل یا سمت بازرسی در شرکت تعاونی دیگر از همان نوع.

۲- عدم تابعیت کشور دیگر.

۳- محجور یا ورشکسته به تقصیر نبودن و کسی که به علت ارتکاب جنایت یا یکی از جنحه‌های مؤثر سابقه محکومیت نداشته باشد.

ماده ۴۱- مدت خدمت هیأت مدیره از تاریخ انتخاب ۳ سال مالی است و پس از انقضای مدت تا انتخاب هیأت مدیره جدید، هیأت مدیره سابق مسئولیت اداره امور شرکت را کماکان برعهده خواهد داشت.

تبصره ۱- سال اول انتخاب تا پایان سال، یک سال محسوب می‌شود.

تبصره ۲- در صورت استعفاء، ترک عضویت، منع قانونی یا فوت هریک از اعضای هیأت مدیره، عضو علی‌البدل منتخب که دارای بالاترین رأی مجمع عمومی باشد برای بقیه مدت توسط هیأت مدیره دعوت می‌شود.

ماده ۴۲- در صورت استعفای جمعی اعضای هیأت مدیره، مجمع عمومی برای انتخاب هیأت مدیره جدید به تقاضای هریک از اعضای مستعفی یا اعضای علی‌البدل و یا هریک از بازرسان یا یک پنجم اعضای شرکت توسط سازمان تعاون روستایی شهرستان دعوت به تشکیل می‌شود.

تبصره ۱- در صورتی که به دلیل استعفاء، فوت یا ممنوعیت قانونی هیأت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور شرکت خارج شود مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ قانون شرکتهای تعاونی دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضای هیأت مدیره اقدام نماید.

تبصره ۲- در فاصله مدت لازم برای انتخاب و یا تکمیل هیأت مدیره برای اداره امور جاری شرکت، با نظر سازمان تعاون روستایی محل برای جانشینی اشخاصی که به یکی از علل فوق در هیأت مدیره شرکت نمی کنند، از میان اعضای شرکت تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهند شد.

مسئولیت اعضای هیأت مدیره ای که بدین نحو انتخاب می شوند عیناً همان مسئولیتهایی است که برای هیأت مدیره پیش بینی شده است.
ماده ۴۳- هیأت مدیره از بین اعضای خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره - در غیاب رئیس هیأت مدیره وظایف او به عهده نایب رئیس خواهد بود.
ماده ۴۴- اعضای هیأت مدیره وظیفه خود را افتخاری انجام می دهند، ولی هرگاه انجام وظیفه محوله مستلزم هزینه باشد، آن هزینه در حدود بودجه جاری بر عهده شرکت خواهد بود. همچنین هر عضو هیأت مدیره که علاوه بر وظایف متعارف، مأمور خدمات دیگری در شرکت شود با تصویب مجمع عمومی می توان حق الزحمه مناسبی برای این منظور پرداخت کرد.

ماده ۴۵- هیأت مدیره برای انجام امور شرکت از بین اعضای شرکت و یا از خارج، زن واجد شرایطی را که ساکن در حوزه عمل شرکت باشد بعنوان مدیرعامل به طور موظف انتخاب خواهد کرد که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید. هیچ یک از اعضای هیأت مدیره یا بازرسان نمی توانند سمت مدیرعامل شرکت را نیز داشته باشند. نحوه انتخاب مدیرعامل و وظایف او بر طبق آئین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

تبصره ۱- مدیرعامل در حدود وظایف و بر طبق برنامه ای که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله ای را که برای شرکت صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد، مگر در مورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا

- دریافت اعتبار و وام از بانکها و مؤسسات و انجام معاملات غیرمنقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۳ در هر مورد قبلاً تحصیل گردد.
- تبصره ۲- معاملات شرکت با هر یک از اعضای هیأت مدیره یا بازرسان تابع مقررات و ضوابطی خواهد بود که به تصویب مجمع عمومی عادی شرکت رسیده باشد.
- ماده ۶۶- جلسات هیأت مدیره بنا به قرار هیأت مدیره با دعوت رئیس یا مدیرعامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می یابد. برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه ضروری است، هر عضو هیأت مدیره دارای یک رأی می باشد. تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می شود و به امضای اعضای حاضر در جلسه می رسد. چنانچه یکی از اعضای هیأت مدیره در یکی از موارد، نظر مخالف داشته باشد نظریه او باید صریحاً در دفتر مزبور ثبت شود.
- تبصره ۱- در صورتی که آرای موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رأی طرفی که رئیس جلسه هیأت مدیره در آن طرف است نافذ خواهد بود.
- تبصره ۲- غیبت غیرموجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد به عنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می شود.
- تبصره ۳- رأی و کالتی در هیأت مدیره ممنوع است.
- ماده ۴۷- مدیرعامل می تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رأی شرکت نماید مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است، در این صورت شرکت در جلسه منوط به اجازه هیأت مدیره خواهد بود.
- ماده ۴۸- وظایف و اختیارات هیأت مدیره بشرح زیر است:
- ۱- دعوت مجمع عمومی (عادی - فوق العاده).
  - ۲- اداره امور شرکت وفق اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و سایر مقررات.
  - ۳- نصب، عزل و قبول استعفاءی مدیرعامل و نظارت بر عملیات وی و پیشنهاد میزان حقوق مدیرعامل به مجمع.
  - ۴- قبول درخواست عضویت در شرکت تعاونی.
  - ۵- اخذ تصمیم نسبت به تقاضای انتقال سهام اعضاء به یکدیگر.
  - ۶- دریافت استعفاءی هر یک از اعضای هیأت مدیره.
  - ۷- نظارت بر مخارج جاری شرکت و رسیدگی به حسابهای شرکت و ارائه به بازرسان.
  - ۸- تسلیم به موقع گزارش مالی و ترازنامه سالانه شرکت به بازرسان و مجمع عمومی.

- ۹- تهیه و تنظیم طرحها، برنامه ها، بودجه و سایر پیشنهادات و تقدیم آن به مجمع عمومی جهت اتخاذ تصمیم.
- ۱۰- انتخاب نماینده از بین اعضاء برای حضور در جلسات مجامع عمومی شرکتها و اتحادیه های تعاونی که در آنها مشارکت دارد.
- ۱۱- تهیه و تنظیم دستورالعملهای داخلی شرکت و تقدیم آن به مجمع برای تصویب.
- ۱۲- تعیین نماینده یا وکیل برای حضور در جلسات دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها.
- ۱۳- تعیین و معرفی صاحبان امضای مجاز برای امضای قراردادها و اسناد تعهدآور.
- ۱۴- استخدام و اخراج کارکنان شرکت با توجه به پیشنهاد مدیرعامل براساس آئین نامه و ضوابط مصوب در مجمع و قانون کار.
- ۱۵- اخذ تضمین کافی از مدیرعامل و سایر کارکنان شرکت که دارای ابوابجمعی و مسئولیت مالی هستند.
- تبصره ۵- هیأت مدیره حق اخراج عضو هیأت مدیره، بازرسان و همچنین عضوی که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است را ندارد و اتخاذ تصمیم در اینگونه موارد با مجمع عمومی عادی شرکت است.
- ماده ۴۹- هیأت مدیره نماینده قانونی شرکت است و می تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل ولو مکرر این نمایندگی را در دادگاه ها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند. مسئولیت هیأت مدیره در مقابل شرکت مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.
- ماده ۵۰- کلیه چک ها، قراردادها و اسناد و اوراقی که ایجاد تعهد برای شرکت نماید و یا تمام و یا قسمتی از حق شرکت را منتفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره به منظور اداره امور جاری شرکت ترتیب خاصی داده باشد، پس از تصویب هیأت مدیره با امضای رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل و مهر شرکت معتبر خواهد بود. اوراق عادی شرکت فقط با امضای مدیرعامل صادر خواهد شد مگر مراسلات هیأت مدیره که با امضای رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت.
- تبصره ۵- مدیرعامل می تواند برای زمان غیبت خود در صورت تأیید هیأت مدیره شخص واجد شرایطی را برای انجام وظایفی که به عهده دارد تعیین کند. در این صورت مسئولیت اعمال شخصی که موقتاً به جای مدیرعامل انتخاب شده به عهده مدیرعامل خواهد بود.
- ماده ۵۱- آئین نامه های داخلی شرکت به وسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می شود. مادام که به تصویب مجمع عمومی نرسیده برطبق آئین نامه تدوینی

هیأت مدیره عمل خواهد شد. هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می‌شود آئین‌نامه مربوط را به مجمع عمومی پیشنهاد نماید.

ماده ۵۲- هیأت مدیره وظایف خود را به صورت جمعی انجام می‌دهد و هیچ یک از اعضای هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت مدیره منفرداً استفاده کند مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره.

ماده ۵۳- اعضای هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به شرکت وارد شود.

ماده ۵۴- در صورتی که هریک از اعضای هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرر و زیان شرکت شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت برعهده او است.

ماده ۵۵- هیچ یک از اعضای هیأت مدیره و بازرسان و مدیرعامل شرکت نمی‌تواند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره شرکت تعاونی دیگری را با موضوع عملیات مشابه (موضوع عملیات مندرج در ماده ۵ این اساسنامه) داشته باشد و یا به طور مستقیم یا غیرمستقیم بعملی که رقابت با فعالیت‌های موضوع عمل شرکت محسوب شود اقدام کند. محجورین، ورشکستگان به تقصیر و کسانی که بعلت ارتکاب جنایت یا یکی از جنحه‌های مؤثر سابقه محکومیت دارند نمی‌توانند سمت عضویت در هیأت مدیره و یا بازرس و یا مدیریت عامل شرکت را داشته باشند.

ماده ۵۶- نخستین هیأت مدیره شرکت موظف است ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی مؤسس، شرکت را به ثبت برساند.

بازرسان

ماده ۵۷- مجمع عمومی دو نفر را بعنوان بازرس از بین اعضای شرکت که در امور حسابداری و تعاون دارای اطلاعات لازم باشند با رأی مخفی و اکثریت نسبی برای مدت ۱ سال مالی انتخاب می‌کند. تجدید انتخاب بازرسان بلامانع است.

تبصره ۱- با خاتمه مدت مأموریت بازرسان تا زمانی که بازرسان جدید انتخاب نشده‌اند بازرسان قبلی کماکان مسئولیت انجام وظایف محوله را برعهده خواهند داشت.

تبصره ۲- کسانی که از شرکت حقوق دریافت می‌دارند همچنین اقرای نسبی و سببی هیأت مدیره و مدیرعامل شرکت تا درجه سوم و همسران اشخاص مذکور و افراد مندرج در ماده ۵۵ حق انتخاب شدن به سمت بازرس شرکت را ندارند. در صورتی که موانع فوق

بعداً حادث گردد بازرس بایستی عملیات خود را متوقف و مراتب را حداکثر ظرف ۱۵ روز به هیأت مدیره گزارش نماید که نسبت به انتخاب بازرس جدید اقدام نماید. تبصره ۳- در صورت فوت، استعفاء یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرسان شود، مجمع عمومی عادی به طور فوق العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد. مادام که بازرس یا بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرس باقیمانده وظایف محوله را انجام خواهد داد.

۵۸- وظایف هر یک از بازرسان بشرح زیر است:

۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور شرکت با مقررات اساسنامه و آئین نامه های مصوب و تصمیمات مجمع عمومی، برای این منظور هر یک از بازرسان هرگاه مقتضی بداند می تواند به نحوی که بعملیات جاری شرکت لطمه وارد نشود، کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگ های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از نظر کارشناس رسیدگی کند. دستمزد کارشناس به عهده شرکت است.

۲- در صورت مشاهده خلاف و بی نظمی در امور شرکت باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقیصه و یا تغییر رویه را بخواهد.

۳- رسیدگی به حسابهای شرکت حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر خود تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.

تبصره - در بودجه سالانه شرکت مبلغ کافی برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه باید پیش بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن، بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حسابهای شرکت رسیدگی نموده و گزارش لازم جهت ارائه به مجمع را تهیه نماید.

۴- درخواست دعوت مجمع عمومی در موارد پیش بینی شده در اساسنامه.

۵- نظارت بر اجرای پیشنهادها و تذکرات سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و حسابرسی که از شرکت حسابرسی کرده اند و تقدیم گزارش لازم در این خصوص به مجمع عمومی.

۶- رسیدگی به شکایت اعضاء و ارائه گزارش به مجمع عمومی و مراجع ذیربط و طرح شکایت کسی که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده، در نخستین مجمع عمومی عادی.

۷- بازرس یا بازرسان در صورتی که مفید تشخیص دهند می‌توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مدیره تقاضا نمایند.

ماده ۵۹- بازرسان حق دخالت مستقیم در امور شرکت را ندارند و می‌توانند بدون حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری شرکت اظهار دارند، این نظرات باید در صورت جلسه هیأت مدیره با امضای آنها درج شود.

ماده ۶۰- هریک از بازرسان چنانچه ضمن انجام وظایف خود تشخیص دهد که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و مقررات و آئین نامه های مصوب می‌باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت کند.

ماده ۶۱- خدمات بازرسان در شرکت افتخاری و بلا عوض است و در صورتی که انجام وظایف محوله مستلزم هزینه ای باشد پرداخت آن بر عهده شرکت خواهد بود.

فصل ششم: مقررات مالی

ماده ۶۲- ابتدای سال مالی شرکت اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفند ماه همان سال است، به استثنای سال اول تأسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفند ماه همان سال است.

ماده ۶۳- هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورت حسابها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه شرکت را پس از آماده شدن حداقل ۴۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرس یا بازرسان تسلیم کند. علاوه بر این، ظرف یک هفته نسخه‌ای از آن را به سازمان تعاون روستایی محل ارسال دارد.

تبصره ۵- هریک از اعضاء می‌توانند ظرف ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر شرکت مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات شرکت را مطالبه و دریافت دارند.

ماده ۶۴- در ترازنامه ای که تنظیم می‌شود تمام موجودی کالاهایی که برای فروش تهیه شده به بهای تمام شده یا بهای روز، هر کدام کمتر باشد ارزیابی و دارایی های ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می‌شود و از نظر استهلاک سالانه بر طبق قوانین و مقررات مربوطه عمل خواهد شد.

بستانکاریهایی که با تصویب مجمع عمومی عادی شرکت و تأیید سازمان تعاون روستایی شهرستان غیرقابل وصول تشخیص داده شود در صورت وجود ذخیره احتیاطی از

حساب مذکور تسویه، در غیر این صورت به حساب هزینه شرکت منظور می شود و نباید جزء دارایی در ترازنامه منظور گردد.

ماده ۶۵- درآمد ویژه شرکت عبارت است از جمع درآمدها پس از کسر هزینه ها و استهلاکات در یک دوره مالی.

ماده ۶۶- درآمد ویژه شرکت پس از تصویب در مجمع عمومی عادی بترتیب زیر تقسیم خواهد شد:

۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم با رعایت مقررات بند ۱ ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی.

۲- ۳ درصد به منظور توسعه آموزش تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران گذارده می شود تا به موجب آئین نامه ای که توسط سازمان مذکور تنظیم می شود به مصرف برسد.

۳- پرداخت سود سهام با رعایت ماده ۱۹ این اساسنامه.

۴- حداکثر ۵ درصد به عنوان اندوخته احتیاطی که مجمع عمومی برای تسویه مطالبات مشکوک الوصول و حوادث غیر مترقبه نظیر سیل، زلزله، آتش سوزی و سرقت اختصاص می دهد.

۵- پرداخت مازاد برگشتی به اعضاء بشرح ذیل:

الف- مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیر عضو شرکت احتساب و مازاد برگشتی متعلق به اعضاء به نسبت معاملات هر یک به آنان پرداخت و سهم مازاد متعلق به معاملات با غیر عضو به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم منظور گردد.

ب- معاملات اعتباری اعضاء با شرکت، مشمول استفاده از مازاد برگشتی نخواهد بود و باقیمانده درآمد ویژه مربوط به این قبیل معاملات به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم منظور می شود.

۶- درصدی از درآمد ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایر پیشنهادات خواهد شد.

تبصره ۱- شرکت باید حساب هر رشته از فعالیتهای تولیدی و توزیعی خود را جداگانه نگهداری و مازاد برگشتی هر رشته را طبق آئین نامه ای که به تصویب مجمع عمومی عادی شرکت می رسد تقسیم کند.

تبصره ۲- شرکت می تواند سود سهام و مازاد برگشتی و هرگونه حقوق مالی دیگر را که به اعضاء تعلق می گیرد در مقابل بدهی سررسیده آنها تهاتر کند.

ماده ۶۷- هدایا و عطایا در صورتی که از طرف هدیه کننده برای هزینه های جاری شرکت اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم منظور می شود. تبصره- دادن هدیه و انجام هزینه هایی از این قبیل از طرف شرکت تا سقف ۱۰ درصد ذخیره قانونی سال قبل شرکت در حساب هزینه های شرکت منظور خواهد شد مشروط بر اینکه ذخیره قانونی کمتر از حد نصاب مقرر در قانون شرکتهای تعاونی نشود. ماده ۶۸- زیان شرکت در حساب زیان نگهداری می شود تا از محل درآمد سالهای بعد تسویه شود.

تبصره- شرکت می تواند زیان سالانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تأمین کند. ولی نمی تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم یا تسویه زیان نگهداری شده در حساب زیان، درآمد سالهای بعدی شرکت را تقسیم کند.

ماده ۶۹- شرکت می تواند ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم وسایر ذخایر را با رعایت بند ۱ ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی برای کارهای جاری یا توسعه امور شرکت با تصویب مجمع عمومی عادی مورد استفاده قرار دهد.

ماده ۷۰- حسابرسی شرکت تحت نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران صورت می گیرد و بعلاوه مجمع عمومی می تواند برای خود حسابرس یا حسابرسی را جهت رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی شرکت مأمور کند.

ماده ۷۱- شرکت موظف است با تصویب هیأت مدیره نزد بانک کشاورزی و یا عنداللزوم سایر بانکهای کشور حساب جاری افتتاح کند.

ماده ۷۲- شرکت می تواند برای استفاده از وجوه زاید بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود با تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل کند:

۱- تودیع وجوه به صورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی.

۲- خرید اوراق قرضه دولتی.

فصل هفتم: ادغام، انحلال، تصفیه

ادغام

ماده ۷۳- شرکت می تواند با رعایت قانون و ضوابط مقرر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران با شرکت یا شرکتهای تعاونی دیگر ادغام شود، مشروط بر اینکه شرکتهایی که در هم ادغام می شوند دارای هدف ها و عملیات مشابه باشند.

ماده ۷۴- پیشنهاد ادغام باید در مجمع عمومی فوق العاده هردو شرکت همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد. نسخه ای از مصوبات مجمع عمومی هردو شرکت برای تمام اعضاء و بستانکاران هردو شرکت، همچنین سازمان تعاون روستایی شهرستان فرستاده می شود و بترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکتهای تعاونی برای اطلاع عموم آگهی می گردد.

تبصره ۱- هریک از بستانکاران می توانند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام، نظر خود را به شرکت بدهکار و سازمان تعاون روستایی اعلام دارند.

تبصره ۲- نسخه ای ازتصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از تاریخ انعقاد مجمع عمومی فوق العاده هریک از شرکتهای، همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهیها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه شود و نسخه ای از آگهی ادغام که منتشر شده است، برای سازمان تعاون روستایی محل ارسال گردد.

ماده ۷۵- هریک ازاعضای شرکت در صورتی که با تصمیم ادغام مخالف باشند می توانند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به شرکت مربوط و همچنین نماینده سازمان تعاون روستایی اعلام دارند.

ماده ۷۶- نماینده سازمان تعاون روستایی محل با وصول تصمیم ادغام از هردو شرکت همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهیها و گزارش حسابرسان از وضع هردو شرکت همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضای مخالف ادغام، ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام، به هردو شرکت اعلام خواهد داشت.

ماده ۷۷- در صورتی که سازمان تعاون روستایی محل، ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هردو شرکت منتهی است. موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهیها در هردو شرکت پیش بینی شود. همچنین تعداد اعضای مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضای باقیمانده و سرمایه شرکت بعد از ادغام، برای انجام اهداف و برنامه های آن کافی باشد.

ماده ۷۸- در صورت موافقت با ادغام، هیأت مدیره شرکتهای مربوط، ظرف یک ماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق العاده مشترک شرکتهای برای ادغام خواهند نمود.

ماده ۷۹- مجمع عمومی فوق العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه شرکت بعد از ادغام، همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس و یا بازرسان بر طبق آئین نامه اجرایی قانون شرکتهای تعاونی اقدام لازم بعمل خواهد آورد.

ماده ۸۰- اعضای که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت شرکت مستعفی گردند باید ظرف مهلت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند و شرکت مربوطه مکلف است بهای سهام آنها را حداکثر ظرف یک ماه نقداً پرداخت نماید.

ماده ۸۱- هیأت مدیره شرکت جدید مصوبات مجمع عمومی فوق العاده مشترک را همراه با فهرست اعضای شرکت جدید و تغییراتی که حاصل شده است به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکتهای تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان تعاون روستایی محل وانعکاس در دفاتر ثبت، ارسال خواهد داشت.

ماده ۸۲- با انجام عمل ادغام، دارایی و بدهی شرکت جدید عبارت خواهد بود از مجموع دارایی و بدهی شرکتهای قبل از ادغام پس از وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است.

انحلال

ماده ۸۳- شرکت در موارد زیر منحل می شود:

- ۱- تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.
  - ۲- توقف فعالیت شرکت بیش از یک سال بدون عذر موجه با نظر سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران.
  - ۳- عدم رعایت قوانین و مقررات مربوطه پس از سه بار اخطار کتبی توسط سازمان تعاون روستایی شهرستان ذریبیط.
  - ۴- کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی، در صورتی که ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد.
  - ۵- کاهش سرمایه به میزانی که ادامه عملیات مقدور یا صلاح نباشد با تصویب مجمع عمومی فوق العاده.
- تبصره ۱- اگر به واسطه زیانهای وارده علاوه بر ذخیره قانونی شرکت بیش از نصف سرمایه شرکت از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار شرکت دعوت کند.
- تبصره ۲- در صورتی که در نتیجه زیانهای وارده و کاهش سرمایه، شرکت فعالیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق العاده در این مورد اقدامی ننماید. سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده درباره انحلال شرکت و تعیین هیأت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود. این حکم در مواردی نیز که

شرکت طبق نظر مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد.

ماده ۸۴- در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده شرکت رأی به انحلال بدهد در همان جلسه سه یا چند نفر جهت تصفیه امور شرکت و اعلام به ثبت محل از بین اعضای یا از خارج انتخاب خواهد نمود. هرگاه انحلال شرکت براساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران باشد، سازمان مذکور هیأت تصفیه را تعیین می کند تا طبق مقررات مربوطه نسبت به تصفیه امور شرکت اقدام نماید.

ماده ۸۵- در تصفیه شرکت پرداخت تعهدات از محل دارایی شرکت با رعایت حق تقدم بشرح زیر صورت می گیرد:

- ۱- پرداخت بدهیهای شرکت.
  - ۲- پرداخت سهام اعضاء حداکثر به میزان ارزش اسمی هر سهم و سود سهام، در صورتی که مانده تصفیه از حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم شرکت بیشتر باشد.
  - ۳- انتقال مازاد تصفیه به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم.
- تبصره- پس از پرداخت موارد مندرج در بندهای ۱ و ۲ مذکور در مورد ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم طبق آئین نامه ای که توسط سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران تهیه می شود رفتار خواهد شد.

ماده ۸۶ - تصفیه امور شرکت در مواردی که در این اساسنامه و یا قانون شرکتهای تعاونی پیش بینی نشده است براساس قانون شرکتهای سهامی انجام خواهد گرفت. اساسنامه شرکت تعاونی روستایی زنان ..... که مشتمل بر ۸۶ ماده و ۴۴ تبصره است در جلسه مورخ ..... مجمع عمومی ..... طرح و بارعایت حد نصاب لازم اعضای حاضر در جلسه مجمع مورد تصویب قرار گرفت.

منشی مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

رئیس مجمع
نام و نام خانوادگی و امضاء

نظار
نام و نام خانوادگی و امضاء

بخش دوم

**قوانین و آئین نامه‌های
نظام‌های بهره‌برداري**

➤ فصل اول : قوانین نظام‌های بهره‌برداری

قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل

شرکتهای تعاونی روستایی (مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۴)

ماده ۱ - به منظور یکپارچه کردن قطعات اراضی مزروعی زارعین داوطلب عضو شرکت‌های تعاونی روستایی در هر یک از دهات حوزه عمل آن شرکت‌ها در جهت امکان حداکثر بهره‌برداری از منابع آب و خاک کشور از طریق تأسیس شبکه‌های نوین آبیاری و تسطیح اراضی مزروعی و احداث راه‌های ارتباطی بین دهات و آشنا ساختن اعضاء شرکت‌های تعاونی مزبور با اصول و شیوه‌های جدید کاشت و داشت و برداشت و استفاده صحیح از وسایل و ماشین آلات کشاورزی متناسب با شرایط محلی با رعایت نظام تعاون و احیای اراضی بایر و مسلوب‌المنفعه و موات واقع در منطقه عمل شرکت‌های مزبور یا مجاور آن و همچنین فراهم نمودن امکانات و تسهیلات بیشتر برای توسعه و بهبود و ایجاد صنایع دستی و تبدیل فرآورده‌های دامی و زراعی و گسترش فعالیت‌های مفید غیر کشاورزی در حوزه عمل این شرکتها و بالنتیجه فراهم شدن موجبات افزایش تولید و درآمد سرانه سکنه‌روستاها و تأمین رشد مداوم اقتصادی کشور، به وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی اجازه داده می‌شود با رعایت اصل مالکیت فردی کشاورزان و تأمین حقوق ناشی از آن به تدریج و متناسب با امکانات و مقدرات دولت و همچنین استقبال کشاورزان از برنامه یکپارچه کردن اراضی مزروعی و تعاون نمودن تولید در حوزه عمل شرکت‌های تعاونی روستایی حائز شرایط، برنامه مذکور را به مورد اجرا بگذارد.

تبصره ۱ - در حوزه عمل شرکت‌های مزبور فعالیت‌ها و خدمات به صورت دسته‌جمعی بوده و تقسیم عواید بر حسب سهم و نسق زراعی و نسبت مشارکت زارعین عضو در امور مذکور انجام خواهد گرفت.

تبصره ۲ - آئین‌نامه اجرایی این قانون وسیله وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و وزارت آب و برق تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. تغییرات و اصلاحات آئین‌نامه مذکور نیز با تصویب هیأت وزیران قابل اجرا است.

ماده ۲ - وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی مجاز است به منظور ترویج و توسعه فعالیت‌های غیر کشاورزی در روستاها واحد سازمانی لازم را به وجود آورد. واحد سازمانی مزبور مشمول قوانین و مقررات استخدامی کشور نیست و با داشتن شخصیت حقوقی و استقلال کامل مالی به صورت بازرگانی و طبق مقررات اساسنامه‌ای که به پیشنهاد وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی به تصویب کمیسیون‌های اصلاحات ارضی و تعاون روستایی و دارایی و استخدام مجلسین خواهد رسید اداره خواهد شد.

ماده ۳ - وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی می‌تواند تمام یا قسمتی از اراضی دایر و بایر و موات و مسلوب‌المنفعه متعلق به دولت را که در حوزه عمل شرکت‌های موضوع ماده ۱ یا مجاور آن باشد مجاناً به شرکت‌های مذکور واگذار کند.

مشروط بر اینکه عواید حاصل از بهره‌برداری این قبیل اراضی، بر اساس مقررات پیش‌بینی شده در آئین‌نامه مذکور در ماده یک این قانون صرف بهبود و کمک و تقویت شرکت تعاونی روستایی مربوط بشود.

ماده ۴ - شرکت‌های موضوع این قانون در استفاده از کلیه اقدامات و برنامه‌هایی که وزارتخانه‌ها و سازمانها و دستگاه‌ها و شرکت‌های دولتی در مورد رفاه اجتماعی و عمران روستایی و آبادانی و آبیاری و بهبود وضع محصول و ترویج و توسعه صنایع دستی و فعالیت‌های غیر کشاورزی و آموزش فنی و حرفه‌ای و خرید و بیمه محصولات و فرآورده‌های کشاورزان و امثال آن در مناطق مختلف کشور اجرا می‌کنند در حوزه مورد عمل حق تقدم خواهند داشت.

ماده ۵ - دولت مکلف است برای اجرای این قانون همه ساله اعتبار لازم را از محل اعتبارات عمرانی یا بودجه جاری کشور به صورت کمک بلاعوض و یا وام در اختیار وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی بگذارد.

ماده ۶ - این قانون به مدت پنج سال به صورت آزمایش اجرا خواهد شد و هر گاه در این مدت وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستایی با توجه به نتایج تحقیقات انجام شده وسیله مرکز تحقیقات روستایی این وزارت (موضوع ماده ۱۵ قانون تشکیل شرکتهای سهامی زراعی مصوب بهمن ماه ۱۳۴۶) تغییرات و اصلاحاتی را در این قانون لازم تشخیص دهد مراتب را جهت تصویب به کمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون روستایی مجلسین تقدیم می‌نماید و این تغییرات و اصلاحات پس از تصویب قابل اجرا است.

دولت مکلف است در پایان مدت ۵ سال لایحه نهایی را جهت تصویب مجلسین تقدیم نماید و تا زمانی که لایحه نهایی به تصویب نرسیده مقررات این قانون و تغییرات و اصلاحاتی که به تصویب کمیسیونهای اصلاحات ارضی و تعاون روستایی مجلسین برسد لازم‌الاجرا است.

قانون فوق مشتمل بر شش ماده و دو تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۴۹/۱۲/۶ در جلسه روز شنبه بیست و چهارم اسفند ماه یک هزار و سیصد و چهل و نه شمسی به تصویب مجلس سنا رسید.

قانون تشکیل شرکتهای سهامی زراعی (مصوب ۱۳۵۲/۰۲/۳)

ماده اول- به منظور فراهم نمودن موجبات افزایش درآمد سرانه کشاورزان و آشنا نمودن زارعان با اصول و شیوه‌های پیشرفته کشاورزی و دامداری و دامپروری و جلوگیری از خرد شدن و تقسیم اراضی مزروعی به قطعات کوچک غیر اقتصادی و افزایش میزان سطح زیر کشت کشور با استفاده از اراضی بایر و موات و مسلوب‌المنفعه و ترویج و توسعه فعالیت‌های غیر کشاورزی و به خصوص صنایع دستی روستایی وزارت تعاون و امور روستاها بر اساس وظایف پیش‌بینی شده در ماده یک قانون تشکیل وزارت مذکور بتدریج در واحدهای روستایی (هر واحد روستایی از چند قریه و یا چند قریه و مزرعه تشکیل می‌شود) مناطق مختلف کشور شرکت‌های سهامی زراعی را تشکیل می‌دهد و عنداللزوم می‌تواند وسعت منطقه عمل‌شرکتهای متشکله را تغییر دهد.

تبصره- شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی تولید روستایی متشکل در هر یک از مناطق مختلف کشور می‌توانند ضمن مشارکت بایکدیگر نسبت به تشکیل واحدهای دامداری و دامپروری بزرگ و تشکیل مجتمع‌های شیر و گوشت و استقرار صنایع کشاورزی بمنظور فراهم نمودن موجبات افزایش ارزش افزوده تولیدات کشاورزی و دامی خود اقدام نمایند .

ماده دوم- سهامداران شرکت‌های سهامی زراعی اشخاص ذیل خواهند بود:

۱- زارعانی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی و قوانین تقسیم و فروش خالصجات مالک یا مستأجر زمین شده یا بشوند.

۲- خرده مالکانی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی شق تقسیم را انتخاب نموده‌اند در صورت تمایل آنها و با موافقت وزارت تعاون و امور روستاها.

۳- کشاورزان و خرده مالکینی که مشمول هیچ یک از مراحل قوانین و مقررات اصلاحات ارضی نبوده و هنگام تصویب قانون اصلاحی، قانون اصلاحات ارضی (۴۰/۱۰/۱۹) شخصاً و مستقیماً به امر زراعت اشتغال داشته‌اند.

تبصره- در هر یک از واحدهای روستایی سهامداران شرکتهای سهامی زراعی حق استفاده مطلق و دائم اراضی را که در اختیار دارند به شرکت واگذار مینمایند و متناسب با ارزش این حق و مقدار و موقعیت زمین مربوط و ارزش عوامل زراعی تعدادی از سهام شرکت را که وزارت تعاون و امور روستاها بر اساس مقررات پیش‌بینی شده در اساسنامه این قبیل شرکتهای موضوع ماده پنج این قانون تعیین مینماید دریافت خواهند نمود.

ماده سوم- در مناطقی که شرکتهای سهامی زراعی تشکیل می‌شود وزارت تعاون و امور روستاها می‌تواند حق استفاده مطلق و دائم از اراضی موات و بایر و مسلوب‌المنفعه و دایر متعلق به دولت را در اختیار شرکتهای سهامی زراعی بگذارد، در این صورت وزارت مذکور به نسبت سهمی که باتوجه به تبصره ماده دوم این قانون تعیین میشود در شرکت ذی‌سهم خواهد بود و عواید حاصل از این سهام را به منظور کمک و تقویت شرکتهای سهامی زراعی مربوط و یا زارعانی که سهام کمتری را در اختیار دارند طبق آیین‌نامه‌ای که به تصویب شورای موضوع ماده ۱۷ برسد اختصاص خواهد داد.

ماده چهارم- هر گاه صاحبان اراضی مکانیزه و سایر شرکتهای واحدهای کشاورزی یک منطقه تقاضای تشکیل شرکت سهامی زراعی نمایند وزارت تعاون و امور روستاها مخیر است بعد از بررسی نسبت به تشکیل شرکت سهامی زراعی در منطقه اقدام و کمکهای فنی و مالی لازم را در حدود قوانین موضوعه و اساسنامه شرکتهای سهامی زراعی درباره آنها معمول دارد.

ماده پنجم- شرکتهای سهامی زراعی طبق اساسنامه‌ای که نمونه آن بر اساس اصول بازرگانی تهیه و به پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید تشکیل و اداره می‌شوند. این شرکتهای پس از ثبت در دفتر مخصوصی که وزارت مذکور ترتیب می‌دهد دارای شخصیت حقوقی خواهند بود. کلیه تغییرات و اقدامات مربوط به ثبت شرکتهای مذکور در این دفتر انجام می‌شود.

ماده ششم- در مناطقی که تشکیل شرکتهای سهامی زراعی اعلام می‌شود در صورتیکه حداقل پنجاه و یک درصد از اشخاص مذکور در ماده دوم این قانون عضویت شرکت را قبول و بقیه از امضای اوراق و اسناد و دفاتر مربوط به تشکیل شرکت امتناع نمایند، وزارت تعاون و امور روستاها به قائم مقامی مستنکفین اقدام لازم را انجام خواهد داد.

ماده هفتم- مدیران شرکت سهامی زراعی در مورد حفظ و نگهداری و بهره‌برداری از اموال و دارایی شرکت در حکم امین خواهند بود. این اشخاص و همچنین مأمورین ذیربط

هر گاه در امور مربوط به شرکتها مرتکب جرم بشوند تعقیب و به حداکثر مجازاتی که در قوانین مربوط مقرر است محکوم خواهند شد. تعقیب و دادرسی در این قبیل موارد فوری و خارج از نوبت بعمل می‌آید.

ماده هشتم- رسیدگی به اختلافات سهامداران و کارکنان شرکتهای سهامی زراعی با شرکت و مدیران شرکت و یا بالعکس نسبت به امر اشتغال و یا فعالیتهای کشاورزی و غیر کشاورزی در حوزه شرکت با هیأت‌های سه نفری منتخب وزارت تعاون و امور روستاها خواهد بود. تصمیم هیأت‌های مزبور قطعی و به تقاضای ذینفع مأمورین ژاندارمری مکلف به اجرای آن می‌باشند. آئین‌نامه نحوه رسیدگی هیأت‌های فوق از طرف وزارت تعاون و امور روستاها پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده نهم- سهامداران شرکتهای سهامی زراعی می‌توانند سهام خود را بدون هیچگونه محدودیتی به شرکت یا به سهامداران دیگر همان شرکت و یا فرزندان خود منتقل نمایند و در هر مورد انتقال منوط به موافقت کتبی هیأت مدیره شرکت سهامی زراعی مربوط و تأیید وزارت تعاون و امور روستاها می‌باشد.

به هر حال هدف این خواهد بود که سهام متعلق به هر یک از سهامداران از سهام مربوط به بیست هکتار زمین آبی تحت کشت کمتر نباشد.

ماده دهم- در صورت فوت هر یک از سهامداران از طرف شرکت نسبت به اداره سهم متوفی اقدام و وارث به نسبت سهم‌الارث از عواید سهام استفاده خواهند کرد. ضمناً در صورت تقاضای وارث یا وارث شرکت سهامی زراعی می‌تواند طبق اساسنامه خود نسبت به خرید سهام و تأدیه بهای آن و یا انتخاب یک نفر از ورثه (با توافق سایر وارث) به عنوان قائم‌مقام متوفی اقدام نماید.

ماده یازدهم- شرکتهای سهامی زراعی که با عضویت گروه‌های مندرج در ماده ۲ این قانون تشکیل شده و می‌شوند تا ده سال از پرداخت هر گونه مالیات و عوارض و حقوق‌الثبت و هزینه‌ها و وجوهی که طبق قوانین سایر شرکتها متعهد به پرداخت آن هستند معاف می‌باشند.

تبصره- خرده‌مالکان مذکور در بند ۳ ماده ۲ این قانون که با عضویت در شرکتهای سهامی زراعی عوایدی را تحصیل نمایند در صورتی که میزان مالکیت هر یک از آنها بیش از حداکثر مقدار زمینی باشد که در اختیار یک خانواده زارع مقیم ده محل وقوع ملک آنها باشد از لحاظ پرداخت مالیات و عوارض مشمول قوانین و مقررات مربوط می‌باشند.

ماده دوازدهم- چنانچه زارعان سهامدار اقساط بدهی خود از بابت بهای اراضی را که طبق قوانین و مقررات اصلاحات ارضی به آنها منتقل یا اجاره داده شده به موقع پرداخت نمایند بدهی آنها وسیله شرکت سهامی زراعی مربوط پرداخت و به حساب آنها منظور خواهد شد.

ماده سیزدهم- وزارت تعاون و امور روستاها با اعطاء وام و همچنین کمکهای مالی و فنی بلاعوض و پرداخت هزینه‌های بنیادی، شرکتهای سهامی زراعی را در اجرای وظایفی که بعهدہ دارند حمایت می نماید.

بودجه و اعتبارات لازم برای اجرای این منظور از محل اعتبارات عمرانی و یا جاری دولت تأمین خواهد شد.

تبصره- میزان بهره وامهای پرداختی به شرکتهای سهامی زراعی حداکثر معادل میزان بهره وامهای پرداختی به شرکتهای تعاونی روستایی خواهد بود.

ماده چهاردهم- در کلیه اقدامات و برنامه هایی که وزارتخانه‌ها و سازمانها و بنگاهها و شرکتهای دولتی در مورد عمران روستایی و برنامه‌های آبادانی و آبیاری و بهبود وضع محصول و خرید فرآورده‌های کشاورزی و امثال آن اجرا می نمایند حوزه عمل شرکتهای سهامی زراعی حق تقدم خواهند داشت.

ماده پانزدهم- به وزارت تعاون و امور روستاها اجازه داده می شود که با تصویب هیأت وزیران سازمانها و مؤسسات لازم برای تأمین خدمات فنی و تجارتي مورد نیاز شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی را تأسیس نماید. در صورتیکه این سازمانها و مؤسسات بصورت بازرگانی اداره شوند اساسنامه مربوط همچنین اصلاحات احتمالی بعدی آن وسیله وزارت تعاون و امور روستاها تهیه و پس از تصویب کمیسیونهای تعاون و امور روستاها و دارایی و استخدام مجلسین به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

ماده شانزدهم- سهامداران شرکتهای سهامی زراعی چنانچه به تبعیت از برنامه فعالیت‌های شرکتهای سهامی زراعی مربوط وظایف محول بخود را انجام ندهند، به پیشنهاد هیأت مدیره شرکت و تأیید وزارت تعاون و امور روستاها از عضویت شرکت سهامی زراعی اخراج و سهام آنها برابر آئین‌نامه‌ای که به پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید خریداری و در مقابل دریافت بها به صورت نقد یا اقساطی در درجه اول به سایر سهامداران داوطلب شرکتهای سهامی زراعی که دارای

سهام کمتری می‌باشند و در درجه دوم به شرکتهای سهامی زراعی مربوط واگذار خواهد شد.

ماده هفدهم- به منظور تعیین روش کلی و تهیه برنامه کار و تصویب طرحها و پیش‌بینی و اختصاص اعتبارات لازم برای شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی تولید روستایی (که با اجرای قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکتهای تعاونی روستایی تشکیل می‌شود) و نظارت در حسن اجرای وظایفی که در قانون تشکیل شرکتهای سهامی زراعی و اساسنامه آن برای وزارت تعاون و امور روستاها پیش‌بینی شده است شورایی به نام شورای امور شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی به ریاست وزیر تعاون و امور روستاها و عضویت معاون وزارت تعاون و امور روستاها در امور شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید- رئیس سازمان ترویج و توسعه فعالیتهای غیر کشاورزی- مدیرعامل سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران- رئیس سازمان شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید- رئیس سازمان اصلاحات ارضی- رئیس مرکز تحقیقات وزارت تعاون و امور روستاها- مدیر کل حقوقی وزارت تعاون و امور روستاها و دو نفر از کارمندان واجد صلاحیت وزارت تعاون و امور روستاها به انتخاب وزیر تعاون و امور روستاها تشکیل می‌گردد.

مصوبات و تصمیمات شورای مذکور وسیله مراجع ذیربط تابع و وابسته به وزارت تعاون و امور روستاها به مورد اجرا گذاشته خواهد شد.

تبصره- میزان فوق‌العاده شغل کارکنان شرکتهای تعاونی تولید روستایی نیز که به صورت مستمر در منطقه عمل این قبیل شرکتهای انجام وظیفه می‌نمایند مانند میزان فوق‌العاده شغل کارکنان شاغل شرکتهای سهامی زراعی در واحدهای روستایی بر اساس مقررات ماده ۱۰ اساسنامه قانونی مرکز تحقیقات وزارت تعاون و امور روستاها (مصوب ۱۳۴۸/۱/۳۰) وسیله شورای امور شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید تعیین و پرداخت خواهد شد.

ماده هجدهم- برای دهاتی که در حوزه عمل یک شرکت سهامی زراعی قرار می‌گیرند انجمن واحدی به نام انجمن واحد روستایی به جانشینی انجمنهای دهات تابعه شرکت مزبور برابر مقررات مربوط به انتخابات انجمنهای ده تشکیل خواهد شد.

در این مورد پس از اعلام وزارت تعاون و امور روستاها وزارت کشور نسبت به انحلال انجمنهای دهات واقع در محدوده عمل شرکت سهامی زراعی و تشکیل انجمن واحد روستایی اقدام خواهد نمود.

تبصره- کلیه اموال و دارایی و تعهدات انجمنهای ده منحل شده طی صورتجلسه به انجمن واحد روستایی مزبور تحویل و منتقل می شود و انجمن واحد روستایی کلیه وظایف و اختیارات انجمن‌های ده را بر طبق مقررات مربوط نسبت به دهات واقع در حوزه عمل شرکت سهامی زراعی انجام خواهد داد.

ماده نوزدهم- در مناطق روستایی کشور که بعلت حوادثی از قبیل زلزله - سیل - انهدام یا نقصان آب، وزارت تعاون و امور روستاها به منظور کمک به کشاورزان و عمران منطقه و بهبود امر زراعت تشکیل شرکت سهامی زراعی و یا شرکت تعاونی تولید روستایی را لازم بداند حوزه عمل شرکت را در محل و مساحتی که مناسب بداند تعیین و بلافاصله اراضی و مستحدثات و اعیانی و قنوات و چاه‌های آب و وسایل آبیاری موجود در آن محدوده را در تصرف و اختیار شرکت قرار خواهد داد.

بهای اراضی و مستحدثات و اعیانی و قنوات و چاه‌های آب و وسایل آبیاری که در اختیار شرکت قرار خواهد گرفت با رعایت مقررات ماده بیستم همین قانون پرداخت می گردد.

وزارت مذکور سهامداران شرکت را از زارعین - کشاورزان خودکار که ممر اعاشه آنها منحصرأ از طریق کشاورزی است و در منطقه روستایی سکونت داشته‌اند انتخاب و محل سکونت جدید و میزان سهام هر یک را متناسب با تعداد افراد خانوار و زراعت قبلی آنان معین می نماید.

در صورتیکه بنا به اطلاعات دریافتی از مراجع محلی فوت اشخاص مذکور رسماً اعلام گردد، سهام به صورت کلی به نام ورثه صادر و تودیع خواهد شد و پس از صدور گواهی حصر وراثت، ورثه حق استفاده از منافع سهام را خواهند داشت.

تبصره- وزارت تعاون و امور روستاها می تواند از مقررات فوق در مورد زارعینی که اراضی زراعتی آنان در مخازن سدهای دولتی قرار بگیرد استفاده نماید.

ماده بیستم- اراضی و مستحدثات و اعیانی و ماشین آلات کشاورزی و قنوات و چاه‌های آب و وسایل آبیاری واقع در حوزه عمل شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی تولید روستایی در صورتی که در تاریخ تشکیل شرکت در مالکیت یا اجاره

سهامداران نباشد به وزارت تعاون و امور روستاها منتقل می‌گردد و متناسب با آن وزارت مذکور طبق ماده سوم این قانون در شرکت سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی مربوط ذیسهام خواهد بود. ترتیب ارزیابی این قبیل اراضی و مستحقات و اعیانی و ماشین آلات و قنوات و چاه‌های آب و وسایل آبیاری و نحوه پرداخت بهای آنها نقداً بر اساس بند ۳ ماده ۵۰ قانون برنامه و بودجه و ضوابطی خواهد بود که طبق آئین‌نامه به پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره- کلیه اسناد و قراردادهایی که مانع از اجرای مواد ۱۹ و ۲۰ این قانون است با تشخیص و اعلام کتبی وزارت تعاون و امور روستاها فسخ شده محسوب می‌گردد.

ماده بیست و یکم- سهامداران و سایر اشخاصی که در اجرای این قانون برای تنظیم و امضاء اوراق یا اسناد و دفاتر دعوت می‌شوند چنانچه در موعد مقرر حضور نیابند وزارت تعاون و امور روستاها به قائم‌مقامی آنان اوراق یا اسناد و دفاتر مربوطه را امضاء می‌نماید همین ترتیب در سایر مواردی که به علل و معاذیر دیگری از قبیل مجهول‌المالک بودن ملک یا عدم گواهی حصر وراثت و یا معین نبودن ولی یا قیم صغار امضاء و تنظیم اسناد و دفاتر یا سایر اوراق مربوطه به شرکت متعسر باشد معمول خواهد شد.

در این قبیل موارد وجوه و قبوض یا سهام تعیین شده در صندوق ثبت محل تودیع خواهد گردید تا پس از تعیین تکلیف قطعی قانونی به ذیحق تسلیم شود.

ماده بیست و دوم- در اجرای این قانون ادارات ثبت و دفاتر اسناد رسمی نسبت به تنظیم یا فسخ اسناد و مأمورین انتظامی در مورد تصرف یا خلع‌ید از محدوده مورد عمل شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی مکلفند دستور وزارت تعاون و امور روستاها را بلافاصله پس از اعلام به مورد اجرا گذارند.

ماده بیست و سوم- نسبت به اراضی بایر و مسلوب‌المنفعه واقع در حوزه عمل شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی در دهات مشمول، مراحل مختلف اصلاحات ارضی طبق ماده سوم این قانون عمل خواهد شد.

ماده بیست و چهارم- هر گاه پس از تعیین و صدور سهام، اختلافی در مورد میزان سهام و تعلق آن ایجاد شود به تقاضای وزارت تعاون و امور روستاها یا اشخاص ذینفع موضوع در هیأت سه نفری مقرر در ماده ۸ این قانون مطرح و طبق تصمیم هیأت اقدام خواهد شد.

ماده بیست و پنجم- در صورتیکه مدیر عامل - بازرس و سایر مأموران منتخب برای خدمت در سازمان امور شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی از بین کارکنان سازمان مرکزی تعاون روستایی یا بانک تعاون کشاورزی انتخاب شوند بر حسب مورد حقوق و مزایای ثابت آنان از محل بودجه سازمان مرکزی تعاون روستایی و بانک تعاون کشاورزی و سایر مزایای آنها به میزان مورد تأیید شورای شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی (موضوع ماده ۱۷ این قانون) از محل اعتبارات طرح مربوط پرداخت خواهد شد. مدت اشتغال کارکنان در سازمان امور شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی برابر مقررات مربوط جزء سوابق خدمات آنان در سازمان مرکزی تعاون روستایی و یا بانک تعاون کشاورزی محسوب می شود.

تبصره- تشکیلات اداری سازمان مرکز تعاون روستایی در کشور و ترتیب و حدود ارتباط واحدها و کارکنان آن با دستگاه ها و سازمانهای اداری تابعه و وابسته به وزارت تعاون و امور روستاها همچنین نحوه واگذاری تدریجی وظایف و امکانات و اختیارات سازمان مزبور به اتحادیه‌های تعاونی روستایی استان‌ها و فرمانداری کل در جهت تفویض اختیارات به مسئولان محلی و تبعیت از سیاست عدم تمرکز با تصویب وزیر تعاون و امور روستاها تعیین خواهد شد.

ماده بیست و ششم- مرکز تحقیقات وزارت تعاون و امور روستاها (موضوع ماده ۱۵ قانون شرکتهای سهامی زراعی مصوب ۶/۱۰/۲۷ و ماده ۸ قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن) کماکان طبق اساسنامه‌ای که به تصویب کمیسیونهای مجلسین رسیده اداره خواهد شد. تغییرات احتمالی بعدی این اساسنامه نیز پس از تصویب کمیسیونهای نامبرده لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده بیست و هفتم- به وزیر تعاون و امور روستاها اجازه داده می شود که انجام بررسیها و مطالعات مربوط به تنظیم بازار و بازاریابی داخلی برای محصولات اساسی کشاورزی و دامی شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی روستایی و شرکتهای تعاونی کشاورزی فراهم نشده است (موضوع ماده ۸ قانون عمران و نوسازی روستاها و انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته به آن) به هر یک از واحدهای اداری ذیصلاح وزارت مذکور محول نماید.

ماده بیست و هشتم- کلیه اقداماتی که طبق مقررات قانون شرکتهای سهامی زراعی (مصوب ۶/۱۰/۲۷) و قانون الحاق مواد ۱۷ و ۱۸ به قانون مزبور (مصوب ۳/۴/۴۷) و لایحه قانونی اصلاح موادی از قانون تشکیل شرکتهای سهامی زراعی (مصوب ۸/۱۱/۴۷) تا تاریخ ابلاغ این قانون به دولت وسیله وزارت تعاون و امور روستاها بعمل آمده کماکان به قوت خود باقی است.

تبصره- اصلاحات بعدی اساسنامه و آئین‌نامه‌های مذکور در این قانون پس از تصویب مراجع مربوط لازم‌الاجرا خواهد بود.

قانون گسترش کشاورزی در قطبهای کشاورزی

(مصوب ۱۳۵۴/۰۳/۵)

ماده ۱ - به منظور بهره برداری کامل از منابع آب و خاک و سرمایه‌گذاری‌هایی که دولت در مناطق طرح و قطبهای کشاورزی مذکور در ماده ۲ برای توسعه منابع آب از طریق ایجاد تأسیسات مهار کردن آبهای سطحی و یا زیرزمینی و تدارک آب تنظیم شده می‌نماید وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مکلف است نسبت به تهیه طرحهای جامع توسعه کشاورزی و دامپروری اقدام نماید.

تبصره - منظور از عبارت منطقه طرح در این قانون محدوده کلیه اراضی منطقه اعم از دائر و بایر است که قبل از مهار کردن و توسعه منابع آب و ایجاد تأسیسات آبیاری و زهکشی قطعاتی از آن اراضی بطور پراکنده به نحوی از انحاء از منابع آبهای سطحی و زیرزمینی مشروب می‌شده است و پس از تشکیل قطب در وضع آبیاری آن اراضی تغییری حاصل شود. منظور از قطب کشاورزی قسمتی از منطقه طرح یا حتی خارج از آن است که بعد از ایجاد تأسیسات آبیاری و زهکشی حائز شرایط لازم برای کشاورزی پیشرفته و دامپروری می باشد.

ماده ۲ - مناطق طرح و همچنین قطبهای کشاورزی مشمول این قانون طبق نقشه‌های ضمیمه به شرح زیر می باشد:

- الف - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری قزوین.
- ب - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری سفیدرود.
- ج - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری دز.
- د - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری ورامین.
- ه - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری گرمسار.
- و - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری زاینده‌رود.
- ز - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری مهاباد.

- ح - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری زرینه‌رود.
ط - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری گرگان‌رود.
ی - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری مغان.
ک - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری مرودشت.
ل - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری جیرفت.
م - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری کارون.
ن - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری مارون.
ص - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری میناب.
ع - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری ساوه.
ف - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری لار (مازندران).
ض - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری بمپور.
ق - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری گلپایگان.
ر - منطقه طرح و قطب کشاورزی شبکه آبیاری سیستان.
- تبصره ۱ - در اجرای طرح‌های جامع توسعه کشاورزی و دامپروری امکانات پیشرفت و توسعه صنعتی و معدنی و همچنین هماهنگی و ارتباط بین فعالیتهای کشاورزی و صنعتی با همکاری وزارت صنایع و معادن مورد بررسی قرار خواهد گرفت.
- تبصره ۲ - تاریخ اجرای طرح جامع در هر منطقه طرح و قطب کشاورزی و اصول کلی طرح جامع از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی طی آگهی به اطلاع عموم خواهد رسید تا کلیه اشخاصی که به نحوی از انحاء در محدوده آگهی شده به امر تولید کشاورزی و دامپروری اشتغال دارند با فرصت کافی ترتیب تطبیق فعالیتهای خود را با طرح جامع بدهند. در مورد وزارت جنگ و سازمانهای وابسته با توافق وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت جنگ اقدام خواهد شد.
- تبصره ۳ - اشخاصی که ملک آنها در خارج از قطبها و مناطق طرح مندرج در ماده ۲ واقع می باشد در صورتی که مایل باشند این قانون در املاک آنها اجرا شود و بیش از ۵۰ درصد مالکین از لحاظ مساحت کتباً اعلام آمادگی نمایند و به تشخیص وزارت کشاورزی و منابع طبیعی منطقه از نظر منابع خاک و آب مناسب باشد این قانون در آن محدوده نیز قابل اجرا خواهد بود. ولی به هر حال مجموع آب در دسترس گروه متقاضی نباید از دویست لیتر در ثانیه کمتر باشد.

تبصره ۴ - هر یک از مناطق دیگر کشور که در آینده از طریق مهار شدن آبهای سطحی یا بستن سدها و یا آبهای زیرزمینی از طریق حفر گروه چاههای عمیق با سرمایه‌گذاری دولت دارای آب منظم شوند به پیشنهاد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و تصویب شورای اقتصاد در مناطق و قطبهای مندرج در این ماده منظور گردیده و مقررات این قانون در آن مناطق اجرا خواهد گردید.

ماده ۳ - طرحهای تفصیلی و اجرایی توسعه کشاورزی و دامپروری و تأسیسات و صنایع فرآورده‌های کشاورزی و دامی توأم با تقویم زمانی انجام کار که در هر قطب یا قسمتی از آن بر مبنای طرحهای جامع توسعه کشاورزی و دامپروری مذکور در ماده ۱ توسط سازمان مسئول دولتی تهیه می‌شود پس از تصویب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی قابل اجرا خواهد بود. در مورد شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی و شرکتهای و اتحادیه‌های تعاونی روستایی که در حوزه منطقه طرح و قطب قرار گرفته و یا خواهد گرفت در صورتی که طرح تفصیلی و اجرایی موضوع این ماده به وسیله مهندسان مشاور که با تأیید مشترک وزارتخانه‌های تعاون و امور روستاها و کشاورزی و منابع طبیعی انتخاب شده تهیه شده باشد اجرای طرح نیاز به تصویب مجدد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی ندارد.

ماده ۴ - اشخاصی که در داخل محدوده قطب کشاورزی و دامپروری به امر زراعت و دامپروری اشتغال دارند می‌توانند ظرف مدتی که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تعیین و آگهی می‌شود طرحهای تفصیلی و اجرایی مربوط به فعالیتهای خود را در اراضی تخصیص داده شده با تقویم زمانی و با رعایت مدلهای بهره‌برداری که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی در اختیار آنان قرار داده می‌شود تهیه و پس از تصویب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی اجرا نمایند.

ماده ۵ - (اصلاحی مورخ ۱۳۵۸/۰۹/۱۷) به منظور امکان‌پذیر نمودن تهیه و اجرای طرحهای تفصیلی موضوع مواد ۳ و ۴ وزارت کشاورزی و منابع طبیعی با رعایت مسیر شبکه آبیاری و زهکشی نقشه‌های جابجا کردن و یکپارچه نمودن و قطعه‌بندی محدوده‌های جدید مالکیت‌های اراضی زراعتی را به منظور رفع پراکندگی و اصلاح شکل نامنظم و تبدیل آنها به واحدهای بهره‌برداری اقتصادی تهیه می‌نماید.

این نقشه‌ها به وسیله هیأت سه نفری مرکب از نمایندگان وزارت کشاورزی و منابع طبیعی - وزارت تعاون امور روستاها - وزارت نیرو که در هر قطب کشاورزی برای

اجرای این قانون تشکیل می‌شود ملاک و مبنای اجرای برنامه ادغام و جابجا کردن و یکپارچه کردن اراضی زراعتی قرار می‌گیرد و تصمیم این هیأت از نظر اختصاص قطعات مالکیتها قطعی و غیر قابل تغییر است.

ماده ۶ - زارعان و کشاورزان و مالکان و کلیه اشخاصی که اراضی مربوط به آنها در محدوده منطقه طرح و قطب کشاورزی واقع است مکلفند ظرف مدت معین که از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به نحو مقتضی به اطلاع آنان خواهد رسید در صورتی که با تغییر شکل و جابجا شدن و اصلاح حدود مالکیت و تشکیل واحد بهره‌برداری اقتصادی که با عوامل طرح از جمله وضع شبکه آبیاری و زهکشی تطبیق نماید موافق باشند آمادگی خود را با سرمایه‌گذاری که لازمه اجرای قسمتی از طرح جامع توسعه کشاورزی و دامپروری منطقه در محدوده واحد بهره‌برداری آنان است اعلام نمایند. عدم اعلام موافقت کتبی در مدت مقرر به منزله انصراف از فعالیت‌های کشاورزی و دامپروری تلقی می‌شود.

تبصره ۱ - (اصلاحی مورخ ۱۳۵۸/۰۹/۱۷) در موارد زیر:

الف - زارعانی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی و قوانین تقسیم و فروش خالصجات مالک می‌شوند.

ب - خرده‌مالکانی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی شق تقسیم را انتخاب نموده‌اند مشروط بر اینکه میزان مالکیتی که در اثر اجرای این قانون برای آنها تشخیص می‌شود کمتر از ده هکتار باشد.

ج - کشاورزان و خرده‌مالکانی که مشمول هیچیک از مراحل قوانین و مقررات اصلاحات ارضی نبوده و هنگام تصویب قانون اصلاحات ارضی شخصاً و مستقیماً به امر زراعت اشتغال داشته‌اند مشروط به اینکه میزان مالکیتی که در اثر اجرای این قانون برای آنها تشخیص می‌شود کمتر از ده هکتار باشد که در اثر اجرای این قانون اراضی آنها جابجا شده و محدوده ملکشان به طور پیوسته و متناسب با شبکه آبیاری تغییر می‌یابد.

تبصره ۲ - ضابطه تعیین مساحت جدید اراضی هر مالکیت اعم از مشاع و مفروز و یا فردی و دسته‌جمعی و شرکت که مشمول جابجا شدن می‌شود ارزش اراضی شامل زیر کشت آبی، دیم و آیش، همچنین ارزش عرصه و اعیانی باغات و سایر اعیانی‌های واقع در محدوده هر مالکیت براساس نرخهای عادلانه بدون احتساب اثر سرمایه‌گذاریهای دولت برای تهیه آب می‌باشد و معادل با این، ارزش مساحت اراضی جدید که بر همان مبنا ولی با احتساب اینکه از آب منظم در فصل مساعی کاشت برخوردار است ارزیابی می‌شود با

محدوده‌ای که منطبق با شبکه آبیاری و ضوابط طرح جامع باشد تعیین و به هر مالکیت اختصاص داده خواهد شد. به هر حال مقدار زمینی که در اجرای این تبصره در داخل محدوده قطب به زارعینی که در اجرای قوانین و مقررات اصلاحات ارضی صاحب زمین شده یا بشوند واگذار خواهد شد کمتر از میزان نسق آبی زیر کشت هر ساله قبلی آنها نخواهد بود.

تبصره ۳ - در صورتی که تأمین زمین هم ارزش اعیانیهای موضوع تبصره ۲ این ماده مقدر نباشد و یا لطمه‌ای به طرح وارد آورد بهای این اعیانیها از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی نقداً پرداخت خواهد شد و ترتیب امحاء یا بهره‌برداری آن بر اساس طرح جامع داده می‌شود.

تبصره ۴ - در مورد باغات وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مکلف است در صورت درخواست مالک تا معادل مساحت باغ زمین واقع در شبکه آبیاری که طبق طرح جامع برای ایجاد باغ در نظر گرفته شده است تحویل نماید و مازاد ارزیابی عرصه و اعیان را نقداً پرداخت کند.

تبصره ۵ - در مورد اراضی و املاکی که مالکیت آن مورد اختلاف بوده و یا اساساً تقاضای ثبت نشده باشد وزارت کشاورزی و منابع طبیعی می‌تواند طبق اختیارات قسمت اخیر ماده ۷ اقدام به خلع ید و تصرف اراضی و املاک مزبور بنماید و بهای ملک بر اساس ارزیابی هیئت مندرج در ماده ۸ در حساب سپرده ثابت در یکی از بانکهای مجاز تودیع خواهد شد. مبلغ تودیع شده بابت قیمت اراضی مزبور پس از صدور حکم قطعی و یا سند مالکیت به صاحبان حق پرداخت خواهد شد. تصرف این قبیل اراضی و املاک توسط وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مانع تقاضای ثبت اشخاص و انجام تشریفات قانونی و صدور سند مالکیت نمی‌باشد و پس از احراز مالکیت مالک فقط مستحق دریافت مبلغ تودیع شده خواهد بود.

ماده ۷- در صورتی که اشخاص مشمول این قانون به تشخیص وزارت کشاورزی و منابع طبیعی از اجرای مفاد ماده ۶ خودداری و یا تعلل نمایند مکلف به انتقال اراضی و مستحداثات خود به وزارت کشاورزی و منابع طبیعی می‌باشند و ترتیب ارزیابی و تعیین خسارت آنان طبق مقررات ماده ۸ خواهد بود. در این صورت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مالک را برای فروش اراضی و دریافت قیمت کتباً و یا بوسیله آگهی در محل دعوت می‌نماید. چنانچه ظرف ۳۰ روز مالک یا نماینده قانونی او حاضر به انتقال و تنظیم

سند نباشد بهای ملک از طرف وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به صندوق ثبت محل تودیع و دادستان شهرستان یا نماینده او از طرف مالک یا مالکان سند انتقال را امضاء خواهند نمود. در موارد ضروری و فوری که عملیات عمرانی و تولیدی متوقف می‌شود به تشخیص وزیر کشاورزی و منابع طبیعی پس از تودیع بهای ملک بر اساس ارزیابی مقرر در ماده ۸ نسبت به تصرف اراضی اقدام خواهد شد و در این موارد مأموران انتظامی مکلفند که به درخواست کتبی مأموران کشاورزی که بوسیله وزیر کشاورزی و منابع طبیعی تعیین و کتباً معرفی می‌شوند بدون هیچگونه تشریفات اقدام به خلع ید و تأمین موجبات تصرف اراضی بنمایند.

ماده ۸ - به منظور اجرای ماده ۶ این قانون و تبصره‌های آن همچنین ماده ۷ هیئتی مرکب از وزیر کشاورزی و منابع طبیعی - وزیر تعاون و امور روستاها - وزیر نیرو و دادستان کل و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور یا نمایندگان ذیصلاح آنها نسبت به ارزیابی محدوده‌های جدید و برآورد خسارت و قیمت اراضی که باید خریداری و یا جابجا شود با نظر کارشناسان منتخب این هیأت و بر اساس نرخ عادلانه بدون احتساب اثر سرمایه‌گذاریهای دولت برای تهیه آب اقدام خواهد نمود. در مورد اراضی که با زمینهای اشخاص مبادله می‌شوند تعیین قیمت عادلانه با احتساب اثر تأمین آب تنظیم شده در فصل مساعد کاشت خواهد بود.

دبیرخانه این هیأت در وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مستقر شده و جلسات هیأت به دعوت وزیر کشاورزی و منابع طبیعی که مسئولیت اجرای قانون و تصمیمات هیأت را به عهده دارد تشکیل می‌شود و با حضور حداقل سه نفر از اعضاء رسمیت می‌یابد و حداقل تعداد آراء برای تصویب تصمیمات سه رأی متفق می‌باشد که در این صورت حضور دادستان کل یا نماینده او در جلسه مزبور ضروری است. تصمیم این هیأت قطعی و غیر قابل تغییر است.

ماده ۹ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مجاز است با توافق وزارت تعاون و امور روستاها اراضی بایر یا دائر متعلق به دولت یا مراتع ملی شده را با توجه به ارزیابی مندرج در ماده ۸ این قانون بر حسب مورد بابت سرمایه دولت در شرکتهای کشت و صنعت که منحصراً با سرمایه دولت تشکیل شده و خواهد شد و سرمایه دولت در شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی بر اساس مقررات مربوط منظور و یا به طور اجاره در اختیار اشخاص و شرکتهای کشت و صنعت موضوع ماده ۱ قانون تأسیس شرکتهای

بهره‌برداری از اراضی زیر سدها و سایر اشخاص حقیقی یا حقوقی با صلاحیت و سرمایه‌ای که آمادگی خود را برای اجرای طرحهای جامع توسعه کشاورزی و دامپروری مصوب منطقه اعلام نمایند بگذارد.

ماده ۱۰ - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است در اجرای این قانون طبق رأی هیأت سه نفری مذکور در ماده ۵ اقدام و نسبت به اصلاح حدود و یا صدور اسناد مالکیت جدید اقدام نماید. پرداخت بهای تمبر و کلیه هزینه‌های ثبتی و عوارض و مالیات معامله و انتقالی که در اجرای این قانون انجام می‌شود به عهده وزارت کشاورزی و منابع طبیعی است که به صورت جمعاً خرجاً عمل خواهد شد حق‌التحریر دفاتر اسناد رسمی نقداً بوسیله وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تأدیه می‌شود.

ماده ۱۱ - زارعانی که در شرکتهای تعاونی و تولید و یا شرکتهای سهامی زراعی متشکل شده یا تعهد عضویت آن را بنمایند و خرده‌مالکینی که از طریق متشکل شدن در یک گروه یا شرکت تشکیل یک واحد کشاورزی در مقیاس اقتصادی حداقل ۲۰ هکتار را بدهند همچنین مالکین واحدهای مکانیزه تجارتي که وسعت واحد بهره‌برداری آنها کمتر از پنجاه هکتار نباشد و در مهلت مقرر در آگهی موافقت خود را با اجرای این قانون در اراضی متعلق به آنان واقع در محدوده قطب کشاورزی و دامپروری مندرج در ماده ۱ این قانون اعلام نمایند و ضوابط طرح جامع توسعه کشاورزی و دامپروری اعلام شده وزارت کشاورزی و منابع طبیعی را قبول نموده و حاضر به سرمایه‌گذاری لازم باشند در استفاده از حد اعلاى مزایا و کمکهای دولت در امر کشاورزی و صنایع وابسته و بالاخص کمکهای موضوع تبصره ۶۰ و ۶۴ قانون اصلاح بودجه سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ کل کشور اولویت خواهند داشت.

ماده ۱۲ - تفکیک و تقسیم اراضی کشاورزی و یا قابل کشاورزی که قبل از تهیه طرحهای جامع بهره‌وری از سرزمین شامل کلیه اراضی اعم از دائر و بایر خارج محدوده قانونی مصوب شهرها می باشد به قطعات کوچکتر از ۲۰ هکتار همچنین تبدیل نوع استفاده از اراضی کشاورزی محدوده قطبها جز آنچه در طرح جامع مربوط ذکر شده به غیر کشاورزی ممنوع است. تفکیک و تبدیل نوع استفاده از زمین بر اساس طرحهای جامع توسعه شهری و صنعتی و معدنی و طرحهای دیگری که در اثر تحولات اقتصادی و اجتماعی کشور لازم باشد پس از تصویب مقامات مربوط به پیشنهاد مشترک وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت مسکن و شهرسازی و وزارت کشور به تصویب هیأت

وزیران می‌رسد بلامانع است. وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مکلف است در صورت تبدیل نوع استفاده یا بدون استفاده نگهداشتن اراضی در قطبها بدون تحصیل مجوز نسبت به خلع ید از متخلف با رعایت ماده ۱۳ این قانون اقدام نماید و این اراضی و مستحدثاتی را که باقی خواهد ماند از طریق اجاره دراز مدت با نظر هیأت مذکور در ماده ۸ این قانون در اختیار اشخاص و مؤسسات مجاور و یا غیر مجاور که اجرای طرح جامع را تعهد نمایند قرار دهد. مال‌الاجاره دریافتی پس از وضع ۱۰ درصد بابت هزینه‌های مربوط به صاحب ملک گردد. ایجاد مستحدثات زراعی و همچنین منازل مسکونی در حد معقول و متعارف از شمول ممنوعیت تبدیل نوع استفاده مستثنی است و در مورد اختلاف نظر تشخیص مشترک وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت کشور قطعی و لازم‌الاجرا است. سازمان ثبت اسناد و املاک مکلف است در اجرای این ماده از تفکیک اراضی که منجر به کوچکتر شدن از ۲۰ هکتار شود خودداری نماید.

تبصره ۱ - تفکیک اراضی مورد نیاز خدمات عمومی و زیربنائی و عمرانی دولت مانند آب - برق - گاز - نفت - راه و حوزه‌های عمرانی و انبارسازی در حوزه عمل شرکتها و اتحادیه‌های تعاونی روستایی و همچنین تفکیک اراضی مورد نیاز برای امور فرهنگی و تربیتی و آموزشی و بهداشتی و درمانی با اجازه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی از شمول این ماده مستثنی است.

تبصره ۲ - هیأت پنج نفری مقرر در ماده ۸ این قانون میزان اجاره را بر اساس نرخهای عادلانه منطقه و با توجه به نوع بهره‌برداری از اراضی و مستحدثاتی که در طرح جامع مقرر است تعیین می‌نماید.

تبصره ۳ - وزارت تعاون و امور روستاها نیز می‌تواند برای جلوگیری از تبدیل نوع استفاده از کشاورزی به غیر کشاورزی از اراضی که به موجب قوانین و مقررات اصلاحات ارضی به زارعین واگذار شده است از اختیار مذکور در این ماده و سایر مواد این قانون به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها مستقیماً استفاده نماید. در مواردی که اقدامات انجام شده منجر به خلع ید می‌شود زمین برای بهره‌برداری کشاورزی، طبق نظر وزارت تعاون و امور روستاها در اختیار شرکتهای سهامی زراعی یا تعاونی تولید روستایی محل و یا زارع صاحب نسق دیگر همان روستا قرار می‌گیرد و مال‌الاجاره آن که به تشخیص وزارت مزبور تعیین و مبلغ آن قطعی و غیر قابل اعتراض است به مالک پرداخت و یا در صندوق ثبت به نام مالک تودیع می‌گردد.

تبصره ۴ - در مورد باغات و قلمستانها که طبق ضوابط مصوب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به مرحله بهره‌برداری اقتصادی رسیده باشد تفکیک به مساحت حداقل ده هکتار اجازه داده می‌شود.

تبصره ۵ - اراضی واقع در خارج از حریم دریای خزر تا عرض ۵۰۰ متر از انتهای حریم (۵۶۰ متر از آخرین پیشرفتگی آب دریا) از شمول مقررات این ماده مستثنی است. ولی اراضی موضوع تبصره ماده ۷ قانون حفظ و گسترش فضای سبز و جلوگیری از قطع بی‌رویه درخت مصوب ۱۱ مرداد ماه ۱۳۵۲ شمسی کماکان مشمول مقررات تبصره ماده ۷ قانون مزبور خواهد بود.

تبصره ۶ - زمینهای کشاورزی و باغاتی که در اجرای برنامه تقسیم املاک پهلوی در استانهای گیلان و مازندران و شهرستان جیرفت در اختیار کشاورزان و زارعان و ساکنان محل قرار گرفته است و به علت انجام تشریفات ثبتی تاکنون اسناد تفکیکی واگذاری صادر نشده از شمول این ماده مستثنی است.

ماده ۱۳ - وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مجاز است به وسیله گارد منابع طبیعی یا سایر مأمورین انتظامی از اقدامات تبدیل نوع بهره‌برداری از زمین از کشاورزی به غیر کشاورزی در محدوده مناطق طرح و قطبهای کشاورزی موضوع ماده ۱۲ این قانون جلوگیری به عمل آورد و نسبت به قلع و امحاء مستحذاتی که به این ترتیب به وجود می‌آید و به تشخیص وزیر کشاورزی و منابع طبیعی مغل اجرای طرح جامع کشاورزی می‌باشد اقدام کند. مأمورین انتظامی مکلفند طبق درخواست کتبی مأمورین کشاورزی که به وسیله وزیر کشاورزی و منابع طبیعی تعیین و کتباً معرفی می‌شوند اقدام نمایند.

ماده ۱۴ - مالیات بر اجاره‌های درازمدت اراضی متعلق به دولت و مراعات ملی که برای توسعه کشاورزی به بخش خصوصی اجاره داده می‌شود به اقساط مساوی با تعداد سالهای اجاره اراضی تقسیم می‌گردد. قسط اول در موقع امضای سند اجاره و بقیه اقساط هم زمان پرداخت اجاره بهای اراضی در هر سال از طریق وزارت کشاورزی و منابع طبیعی به وزارت امور اقتصادی و دارائی پرداخت خواهد گردید.

ماده ۱۵ - استفاده‌کنندگان از آب مورد نیاز کشاورزی از طریق یک دریچه آبیاری به هر مساحت مکلفند یک نفر نماینده تام‌الاختیار برای عقد قرارداد خرید و مصرف آب و تعهد پرداخت آب‌بها و هزینه‌های مربوط تعیین و معرفی نمایند و در غیر این صورت

وزارت نیرو تعهدی برای تحویل آب نخواهد داشت. تعیین ضوابط و مقیاس و اندازه دریاچه‌ها با وزارت نیرو خواهد بود.

ماده ۱۶ - در هر یک از قطبهای توسعه کشاورزی یا در مجموعه‌ای از تعدادی قطب سازمانهای گسترش و نوسازی کشاورزی و دامپروری تشکیل خواهد شد. اساسنامه این سازمانها به صورت نمونه با موافقت وزارتخانه‌های کشاورزی و منابع طبیعی - نیرو - تعاون و امور روستاها تهیه و پس از تصویب کمیسیون‌های مربوط مجلسین به موقع اجرا گذارده خواهد شد. وزارتخانه‌های کشاورزی و منابع طبیعی - نیرو - تعاون و امور روستاها مکلفند کلیه وظایف اجرایی و حاکمیت، همچنین اعتبارات طرحهای عمرانی مربوط به محدوده قطبها را به این سازمان تفویض و محول نمایند.

تبصره ۱ - مؤسسه مهندسی زراعی وزارت کشاورزی و منابع طبیعی در اجرای وظایف برنامه‌ریزی و نظارت این قانون به سازمان مستقل و مجهزی به نام سازمان گسترش کشاورزی تبدیل می‌شود. اساسنامه این سازمان به تأیید سازمان امور اداری و استخدامی کشور به تصویب کمیسیونهای مربوط مجلسین خواهد رسید.

تبصره ۲ - به وزیر کشاورزی و منابع طبیعی اختیار داده می‌شود که نسبت به انتقال تمام یا قسمتی از وظایف سرمایه و اعتبارات و تجهیزات همچنین تشکیلات هر یک از سازمانها یا دستگاههای تابعه و وابسته به وزارت کشاورزی و منابع طبیعی که لازم تشخیص دهد در این سازمان و سازمانهای گسترش و نوسازی کشاورزی و دامپروری ادغام شوند اقدام نماید.

ماده ۱۷ -

۱- شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی تولید روستایی واقع در منطقه قطب و خارج آن می‌توانند جهت توسعه فعالیتهای کشاورزی و غیرکشاورزی مانند ایجاد دامداری یا استقرار صنایع یا انجام خدمات و نظایر آن اقدام به تشکیل شرکتهای جدیدی نموده و حداکثر تا میزان ۴۹ درصد از سهام آن را با موافقت شورای امور شرکتهای سهامی زراعی و تعاونی تولید روستایی به ساکنان و روستاهای حوزه عمل شرکت یا به سازمان ترویج و توسعه فعالیتهای غیر کشاورزی یا سایر سازمانهای وابسته به وزارت تعاون و امور روستاها واگذار نمایند.

۲- سازمان ترویج توسعه فعالیتهای غیر کشاورزی و سایر سازمانهای وابسته به وزارت تعاون و امور روستاها که سهام این شرکتها را خریداری نمایند مکلفند به دستور وزیر

تعاون و امور روستاها سهام خود را به قیمت اسمی بر حسب مورد به ساکنان روستاهای حوزه عمل شرکت سهامی زراعی یا شرکت تعاونی تولید که داوطلب خرید باشند بفروشند.

۳- در صورتی که ساکنان روستاها که سهام شرکتهای جدید را خریداری نموده‌اند بخواهند سهام خود را بفروشند می‌توانند آن را با موافقت وزارت تعاون و امور روستاها به قیمتی که توافق می‌نمایند به ساکنان روستا اعم از سهامدار یا بدون سهم بفروشند و یا آن را به قیمتی که وسیله شورای امور شرکتهای سهامی زراعی تعیین می‌شود و به هر حال از قیمت اسمی سهم کمتر نخواهد بود به شرکت واگذار نمایند و شرکت نیز مکلف به خرید و پرداخت ارزش آن نقداً می‌باشد.

۴- شرکتهای جدید طبق اساسنامه نمونه‌ای که بر اساس اصول بازرگانی تهیه و به پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها به تصویب هیأت وزیران می‌رسد تشکیل خواهد شد. این شرکتها پس از ثبت در دفتر مخصوص که وزارت مذکور ترتیب می‌دهد دارای شخصیت حقوقی خواهند بود. کلیه تغییرات و اقدامات مربوط به ثبت شرکتهای مذکور در این دفتر انجام می‌شود. شرکتهای موضوع این ماده از کلیه مزایا و تسهیلاتی که در قانون تأسیس شرکتهای سهامی زراعی مصوب ۱۳۵۲/۲/۳ و قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه محل شرکتهای تعاون روستایی مصوب ۱۳۴۹/۱۲/۲۴ برای شرکتهای سهامی زراعی و شرکتهای تعاونی تولید روستایی برقرار شده است استفاده خواهند نمود.

۵- شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی می‌توانند با موافقت وزارت تعاون و امور روستاها سهام شرکتهای دیگری را خریداری کنند و یا در سایر شرکتهایی که موضوع آن با هدف شرکتهای مذکور ارتباط داشته باشد مشارکت نموده و سهام آن را تا میزانی که وزارت تعاون و امور روستاها تعیین می‌نماید خریداری کنند.

۶- شرکتهای تعاونی تولید روستایی از مزایایی که در قانون شرکتهای سهامی زراعی برای آن شرکتها برقرار شده استفاده خواهند کرد. نمونه‌اساسنامه شرکتهای تعاونی تولید روستایی وسیله وزارت تعاون و امور روستاها تهیه و پس از تصویب هیأت دولت به موقع اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۱۸ - از تاریخ اجرای این قانون کلیه قوانین و مقرراتی که مغایر با این قانون باشد در قسمتهای مغایر در محدوده قطبهای توسعه ملغی‌الاثرو خواهد بود.

ماده ۱۹ - آئین‌نامه‌های اجرایی این قانون توسط وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران اجرا خواهد شد.

قانون فوق مشتمل بر نوزده ماده و هیجده تبصره و نقشه‌های ضمیمه آن پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز سه شنبه ۱۶ اردیبهشت ماه ۱۳۵۴ در جلسه روز دوشنبه پنجم خرداد ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و چهار شمسی به تصویب مجلس سنا رسید.

لایحه قانونی اصلاح بعضی از موارد قانون گسترش

کشاورزی در قطب‌های کشاورزی

(مصوب جلسه مورخ ۱۳۵۸/۰۹/۱۷ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران)

ماده ۱- اجرای قانون گسترش کشاورزی در قطبهای کشاورزی (مصوب ۵۴/۳/۵) در هر مورد موکول به فراهم بودن امکانات مالی و فنی وزارت کشاورزی و عمران روستایی و تمایل اکثریت کشاورزان ذینفع خواهد بود.

ماده ۲- الزام مربوط به تشکیل شرکتهای سهامی زراعی و تعاونیهای تولید روستایی و شرکتهای کشاورزی و گروههای جمعی از ماده پنجم و تبصره یک ماده ششم قانون حذف می‌گردد.

ماده ۳- مقررات ماده ۱۲ قانون مزبور در مورد محدودیت تفکیک اراضی به کمتر از ۲۰ هکتار و باغات به کمتر از ۱۰ هکتار و همچنین محدودیت تبدیل نوع استفاده از اراضی کشاورزی منحصر به اراضی و باغات واقع در محدوده قطبهای کشاورزی بوده که از تاریخ اعلام اجرای طرح جامع موضوع تبصره ۲ ماده ۲ قانون مزبور قابل اجرا خواهد بود.

قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب فنی، اقتصادی (مصوب ۱۳۸۳/۰۱/۲۵)

ماده ۱- وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور ارتقاء بهره‌وری عوامل تولید، تخصیص بهینه منابع و جلوگیری از تفکیک و افراز و خرد شدن اراضی کشاورزی (اعم از باغ‌ها، نهالستان‌ها، اراضی زیرکشت، آبی، دیم و آیش آنها) حداکثر ظرف مدت شش ماه از تصویب این قانون، حد نصاب فنی، اقتصادی اراضی کشاورزی را بر اساس شرایط اقلیمی، الگوی کشت، ضوابط مکانیزاسیون و کمیت و کیفیت منابع آب و خاک تعیین و جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.

هیأت وزیران نیز موظف است حداکثر ظرف مدت سه ماه حد نصاب فنی، اقتصادی پیشنهادی را بررسی و تصویب نماید.

تبصره - در صورت تغییر شرایط و ضوابط مذکور جهت تعیین حد نصاب، دولت می‌تواند با پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و رعایت مفاد این قانون، نصاب‌های تعیین شده را تغییر دهد.

ماده ۲- تفکیک و افراز اراضی مذکور به قطعات کمتر از نصاب تعیین شده ممنوع است. ارائه هرگونه خدمات ثبتی از قبیل صدور سند مالکیت تفکیکی یا افرازی مجاز نخواهد بود. برای اینگونه اراضی در صورت تقاضا، سند مشاعی صادر و نقل و انتقال اسناد به طور مشاعی بلامانع است.

ماده ۳- دولت و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط موظفند به منظور تشویق مالکین اراضی کشاورزی (که میزان مالکیت آنان کم‌تر از حد نصاب فنی، اقتصادی می‌باشد) به تجمیع و یکپارچه‌سازی آن اراضی به مساحت‌های در حد نصاب‌های تعیین شده و بالاتر، نسبت به اعطاء امتیازات و تسهیلات ویژه از قبیل: مالی، اعتباری، حقوقی، بازرگانی، فنی و ساخت زیربنای تولیدی و پرداخت یارانه‌های حمایتی مورد نیاز اقدام نمایند.

ماده ۴- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است برای اراضی بهره‌برداران کشاورزی (مالک یا مالکین اراضی کمتر از حد نصاب فنی، اقتصادی) که در اثر عمل تجمیع قطعات مجاور به صورت واحد درآمد، به درخواست مالک یا مالکین، با ترسیم نقشه تجمیعی و با تنظیم صورتجلسه تجمیع حدود که به تأیید مالک یا مالکین رسیده

است، با رعایت مقررات ثبت از نظر حفظ حقوق اشخاص، بدون اخذ هر گونه وجهی (مالیات، عوارض و حقوق دولتی) سند مالکیت صادر نماید.

تقلیل درآمد متصوره در این ماده با کاهش هزینه‌های دولت در امر تولید از قبیل کاهش مصرف آب، انرژی، نیروی انسانی، ماشین‌آلات و نهاده‌های کشاورزی و نیز استفاده بهینه از آنها و افزایش تولید ناشی از یکپارچه‌سازی اراضی که مآلاً به کاهش هزینه‌های عمومی می‌انجامد، جبران می‌گردد.

ماده ۵- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است نقشه یکپارچه شده اراضی خرد مالکین را که به صورت پراکنده مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد و پس از معاوضه و یا خرید و فروش توسط مالکین، ترسیم و صورتمجلس حاوی حدود و ثغور و مساحت و سهام مالکین قطعه مزبور را با تأیید آنها و نماینده وزارت جهاد کشاورزی تنظیم کند و بدون پرداخت مالیات و هزینه‌های ثبتی و حقوق دولتی توسط مالکین، طبق صورتمجلس تنظیمی و با رعایت مقررات ثبتی از جهت حفظ حقوق اشخاص، سند مالکیت صادر نماید.

تقلیل درآمد متصوره در این ماده با کاهش هزینه‌های دولت در امر تولید از قبیل کاهش مصرف آب، انرژی، نیروی انسانی، ماشین‌آلات و نهاده‌های کشاورزی و نیز استفاده بهینه از آب و افزایش تولید ناشی از یکپارچه‌سازی اراضی که مآلاً به کاهش هزینه‌های عمومی می‌انجامد، جبران می‌گردد.

ماده ۶- وزارت جهاد کشاورزی موظف است ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، آئین‌نامه اجرایی این قانون را تهیه و پس از تصویب هیأت وزیران به مورد اجرا گذارد.

قانون فوق مشتمل بر شش ماده و یک تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ بیست و پنجم فروردین ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و سه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۵/۱۱/۲۱ با اصلاحاتی در مواد (۱)، (۲) و (۳) از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

➤ فصل دوم : آیین‌نامه‌های نظام‌های بهره‌برداری

آیین‌نامه اجرایی قانون گسترش کشاورزی در قطب‌های کشاورزی (مصوب ۱۳۵۵/۰۴/۱۴)

ماده ۱- تعاریف:

الف - طرح جامع کشاورزی : طرحی است که ب توجه به امکانات توسعه منابع آب و خاک کلیه عوامل مؤثر در تولید کشاورزی و دامداران و صنایع وابسته را در یک منطقه بررسی نموده و نحوه استفاده از این منابع را با رعایت جوانب اقتصادی و اجتماعی بصورت کلی تعیین نماید.

ب - طرح تفصیلی کشاورزی : طرحی است که در قالب طرح جامع منطقه، منابع آب و خاک و عوامل تولید را برای منطقه و یا جزئی از منطقه شناسایی نموده و نحوه استفاده از منابع شامل انواع و روشهای بهره برداری، سرمایه گذاریهای لازم، مسائل مربوط به نیروی انسانی و سایر عوامل لازم برای بهره برداری را با توجیه فنی و اقتصادی جزء بجزء تعیین نماید.

ج - طرح اجرایی : طرحی است که بر اساس طرح جامع و طرح تفصیلی تهیه می گردد و شامل دستورالعملها ، برآوردها و نقشه‌های اجرایی قابل پیاده شدن و اجرا باشد.
تبصره ۱ - قانون گسترش کشاورزی در قطبهای کشاورزی از این به بعد در این آیین نامه قانون گسترش کشاورزی نامیده می شود.

تبصره ۲ - سازمان گسترش و نوسازی کشاورزی و دامپروری مناطق از این پس در این آیین نامه سازمان گسترش و نوسازی نامیده خواهد شد.

تبصره ۳ - تبصره ۶۰ و ۶۴ قانون اصلاحی بودجه سال ۱۳۵۲ و بودجه سال ۱۳۵۳ از این به بعد در این آئین نامه تبصره ۶۰ و ۶۴ قانون بودجه نامیده می‌شود.

ماده ۲ - اصول و مبانی طرح جامع کشاورزی و دامپروری منطقه در هر یک از قطبهای کشاورزی حداقل دو ماه قبل از شروع عملیات اجرایی از طریق رادیو - تلویزیون - روزنامه‌های کثیرالانتشار و پخش آگهی در محل به اطلاع صاحبان اراضی و کشاورزان و صاحبان مزارع و شرکتها و اشخاصی که به نحوی در داخل محدوده قطب به امر تولید کشاورزی و دامپروری اشتغال دارند خواهد رسید تا در صورت تمایل ظرف سه ماه از تاریخ صدور آگهی آمادگی خود را با تغییر شکل و جابجا شدن و اصلاح حدود مالکیت و تشکیل واحد بهره برداری اقتصادی و سرمایه گذاری و مطابقت با وضع شبکه آبیاری و زهکشی اعلام نمایند.

ماده ۳ - کشاورزانی که در اجرای ماده ۲ این آئین نامه اعلام آمادگی نموده اند پس از تخصیص زمین با توجه به ماده ۵ قانون گسترش بر اساس طرح تفصیلی و اجرایی که توسط صاحبان زمین یا سازمان گسترش منطقه تهیه می‌شود و در هر حال به تصویب وزارت کشاورزی و منابع طبیعی (سازمان گسترش و نوسازی منطقه) خواهد رسید در مهلت مقرر که توسط سازمان مذکور اعلام خواهد شد فعالیتهای تولیدی خود را شروع خواهند کرد.

تبصره - طرح تفصیلی و اجرایی برای آن عده از کشاورزان که به استناد تبصره ۱ ماده ۶ قانون گسترش کشاورزی در شرکتهای سهامی زراعی و تعاونی تولید متمرکز می‌شوند با نظر سازمان گسترش منطقه بعهدہ شرکت مربوطه خواهد بود.

ماده ۴ - در مورد اشخاص که ملک آنها در خارج از محدوده قطبها و مناطق طرح قرار دارد و به استناد تبصره ۳ ماده ۲ قانون گسترش کشاورزی مایل باشند قانون مذکور در املاک آنها اجراء شود پس از بررسی و تأیید لزوم اجرای قانون توسط سازمان گسترش کشاورزی و تصویب شورای سازمان گسترش کشاورزی نسبت به اجرای قانون در منطقه و املاک آنان طبق مواد ۲ و ۳ این آئین نامه اقدام خواهد شد.

ماده ۵ - مالکین و متصرفین اراضی واقع در محدوده قطبهای کشاورزی مکلفند بر طبق قانون گسترش کشاورزی و ضوابط این آئین نامه نسبت به انجام عملیات کشاورزی و دامپروری و بهره برداری از اراضی ملکی و تحت تصرف خود اقدام نمایند و در غیر

اینصورت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی می‌تواند بر طبق قانون گسترش کشاورزی و ضوابط زیر از متخلفین خلع ید نماید:

الف - عدم اعلام موافقت کتبی بعد از پایان مهلت موضوع ماده ۳ این آئین نامه که به منزله انصراف از فعالیتهای کشاورزی و دامپروری تلقی می‌شود.

ب - بایر گذاشتن زمین و خودداری از انجام فعالیتهای کشاورزی و دامپروری که در طرح جامع مصوب منظور شده است.

ج - تبدیل غیر مجاز نوع استفاده از اراضی کشاورزی و قابل کشاورزی به غیر کشاورزی و نظایر آن.

د - اراضی و املاکی که مالکیت آنها مورد اختلاف باشد و یا اساساً تقاضای ثبت نشده باشد بر طبق تبصره ۵ ماده ۶ قانون گسترش کشاورزی.

ماده ۶- آن قسمت از اراضی که به تصرف سازمان گسترش و نوسازی کشاورزی و دامپروری منطقه درآمده است با رعایت ضوابط زیر به کشاورزان مجاور و کسانی که در منطقه به امر تولید اشتغال دارند و یا به سایر متقاضیان که بر طبق قانون گسترش کشاورزی و مقررات این آئین نامه به فعالیتهای کشاورزی پردازند به تشخیص سازمان گسترش و نوسازی منطقه به اجاره داده می‌شود:

الف - زمینهایی که طبق طرح جامع برای ایجاد باغ و کشت درختان میوه و قلمستان اختصاص دارند بمدت ۳۰ سال.

ب - زمینهایی که طبق طرح جامع به کشت گیاهان یکساله و دو ساله اختصاص دارند به مدت ۱۵ سال.

ج - در پایان مدت اجاره در صورتیکه مالک زمین آمادگی خود را با قبول شرایط ماده ۲ این آئین نامه اعلام نماید اراضی مذکور در اختیار او قرار داده می‌شود تا با رعایت ضوابط طرح جامع اقدام نماید و در غیر این صورت در تنظیم سند اجازه جدید اولویت با مستأجر قبلی خواهد بود.

د- سازمان گسترش و نوسازی در مواردی که مستأجر به تعهدات خود عمل نکند مکلف است نسبت به فسخ قرارداد اجاره و واگذاری زمین به داوطلبان و سرمایه گذاران با نظر هیئت مذکور در ماده ۸ قانون گسترش کشاورزی اقدام نماید.

ماده ۷- در مورد اسناد مالکیتی که پس از جابجا شدن و تعیین محدوده جدید صادر می‌گردد در صورتی که ملک قبلی در رهن و یا وثیقه اشخاص حقیقی و یا حقوقی و

بانکها بوده باشد با توافق طرفین، ملک جدید نیز در رهن وثیقه قرار خواهد گرفت و موضوع در اسناد صادره جدید منعکس می‌شود و در صورت عدم توافق در حدود مقررات ماده ۷ قانون گسترش کشاورزی اقدام خواهد شد.

ماده ۸- وظایف هیأت ۵ نفری مذکور در ماده ۸ قانون گسترش کشاورزی به شرح زیر می‌باشد:

الف - اتخاذ تصمیم در مورد تعیین ارزش عرصه و اعیانیهایی که در اجرای قانون گسترش کشاورزی و این آئین نامه پیش بینی شده است.

ب - اتخاذ تصمیم در مورد تعیین خساراتی که بر طبق قانون گسترش کشاورزی و مقررات این آئین نامه بایستی توسط دولت پرداخت شود.

ج - اتخاذ تصمیم درباره اجاره اراضی به متقاضیان و سرمایه گذاران طبق ماده ۸ این آئین نامه.

د - تعیین مال‌الاجاره زمینهایی که در اجرای ماده ۵ این آئین نامه به تصرف سازمان گسترش کشاورزی و دامپروری منطقه درآمده است.

ماده ۹- وظایف هیأت سه نفری موضوع ماده ۵ قانون گسترش کشاورزی به شرح زیر می‌باشد:

الف - اتخاذ تصمیم در مورد تعیین محدوده‌های جدید مالکیت‌های اراضی مزروعی به منظور اصلاح شکل و ابعاد اراضی و رفع پراکندگی آنها.

ب - اتخاذ تصمیم در مورد تشکل گروه و جور کردن خرده مالکینی که مساحت اراضی آنها از مقیاس اقتصادی (۲۰ هکتار) کوچکتر بوده و مشمول تبصره ۱ ماده ۶ قانون گسترش کشاورزی نباشند.

ماده ۱۰- مواردی که بوسیله هیأت‌های سه نفری و پنج نفری موضوع ماده ۵ و ۸ قانون گسترش کشاورزی بایستی مورد رسیدگی و اتخاذ تصمیم قرار گیرد قبلاً توسط سازمان گسترش و نوسازی منطقه بررسی و با توجه به ارتباط موضوع به هیأت‌های مذکور پیشنهاد و پس از تصویب توسط سازمان گسترش و نوسازی منطقه به مورد اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۱۱- کشاورزان، خرده مالکان و مالکانی که مساحت اراضی هر یک از آنان بیش از ۱۰ هکتار و کمتر از ۵۰ هکتار باشد می‌توانند با مشارکت و سهم بندی و با راهنمایی سازمان گسترش و نوسازی کشاورزی و دامپروری منطقه در یک شرکت تولید کشاورزی

متمرکز شوند و از تسهیلات و مزایای تبصره ۶۰ و ۶۴ قانون بودجه نظیر شرکتهای سهامی زراعی یا تعاونیهای تولید بهره مند گردند.

تبصره - در مورد مالکیت‌های ۱۰ هکتار و کمتر با رعایت تبصره ۱ ماده ۶ قانون اقدام می‌شود.

ماده ۱۲- در مورد اشخاص مشمول مواد ۶ و ۷ این آئین‌نامه که در اجرای قانون گسترش کشاورزی خسارت آنان بر اساس ماده ۸ قانون مذکور تعیین می‌شود در صورتی که در اجرای برنامه‌های کشاورزی و دامپروری از بانکهای تخصصی وام گرفته باشند ترتیب لازم داده می‌شود که در موقع تصفیه خسارت و جابجایی، حقوق بانکهای مربوط حفظ شود.

ماده ۱۳- تفکیک و تقسیم اراضی خارج از محدوده قانونی شهرها که قبل از تهیه طرحهای جامع بهره‌وری از سرزمین شامل کلیه اراضی اعم از اراضی دایر و بایر می‌باشد بجز مواردی که به موجب این آئین‌نامه مستثنی شده است به کمتر از ۲۰ هکتار و باغات به کمتر از ۱۰ هکتار ممنوع است. تفکیک و تقسیم و تبدیل استفاده اراضی پس از تهیه و تصویب طرحهای جامع بهره‌وری از سرزمین بر اساس مصوبات طرحهای مذکور انجام خواهد شد.

ماده ۱۴- محدوده قانونی شهرهایی که تا تاریخ تصویب این آئین‌نامه به تصویب مراجع مربوط نرسیده باشد پس از تصویب مراجع قانونی مربوط از نظر رعایت قانون گسترش کشاورزی منوط به تأیید وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و یا واحدهای تابعه آن که اختیار لازم از طرف وزیر کشاورزی و منابع طبیعی به آنها تفویض شده باشد می‌باشد.

ماده ۱۵- تفکیک اراضی در خارج از محدوده قانونی شهرها به منظور اجرای طرحهای صنعتی - معدنی - ایجاد مجتمع‌های مسکونی و شهرکها و همچنین طرحهای دیگری که در اثر تحولات اقتصادی و اجتماعی کشور لازم باشد طبق شرایط زیر می‌باشد:

الف - اجرای طرح مورد تأیید دستگاه دولتی مربوط باشد.

ب - موافقت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها از لحاظ تفکیک و تبدیل استفاده زمین کسب شود.

ج - متقاضی کتباً تعهد نماید که اراضی مورد نظر منحصراً برای اجرای طرح مورد استفاده قرار گیرد.

د - در مورد شهرک‌های غیر روستایی طرح مربوطه به تأیید شورای عالی شهرسازی
برسد.

ه- مقررات مذکور در آئین نامه مربوط به استفاده از اراضی و احداث بنا و تأسیسات
در خارج از محدوده قانونی شهرها مصوب جلسه مورخ ۱۳۵۵/۳/۲۷ هیأت وزیران در
مورد ایجاد ساختمانها و تأسیسات مربوط به آن و شهرک سازی رعایت شود.
و - اجرای طرح به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های کشاورزی و منابع طبیعی - مسکن و
شهرسازی و کشور به تصویب هیأت وزیران برسد.

تبصره - در صورتی که متقاضی بر طبق مفاد این ماده نسبت به تفکیک و تبدیل نوع
استفاده اراضی اقدام نموده ولی نخواهد و یا نتواند اراضی را ظرف مدتی که در تصویبنامه
هیأت وزیران تعیین می شود برای اجرای طرح مورد استفاده قرار دهد و اراضی را بدون
استفاده نگهدارد اجازه تبدیل و تفکیک کان لم یکن خواهد بود.

ماده ۱۶- تفکیک و تقسیم زمین برای ایجاد صنایع و کارخانجات در نواحی صنعتی که
در طرحهای جامع و عادی شهرها معین شده است و یا در محدوده شهرهای صنعتی مجاز
می باشد.

تبصره - وزارتخانه‌های کشاورزی و منابع طبیعی - نیرو - صنایع و معاون و مسکن و
شهرسازی مکلفند نسبت به تعیین محل شهرهای صنعتی مورد احتیاج مناطق مختلف کشور
اقدام نمایند.

ماده ۱۷- تفکیک اراضی مشاع و تقسیم و تفکیک اراضی موروثی به قطعات کمتر از
۲۰ هکتار و باغات کمتر از ۱۰ هکتار و تبدیل استفاده اراضی کشاورزی و قابل کشاورزی
مشاعی و موروثی بجز در مواردی که در این آئین نامه تعیین شده است ممنوع است و
مالکین املاک مشاع و موروثی مشمول این ماده می توانند به یکی از طریق زیر اقدام
نمایند:

الف - سهم مالکیت خود را به سایر وراثت بفروشند یا اجاره دهند.

ب - با تشکیل شرکت نسبت به بهره برداری مشترک از اراضی ملکی خود به صورت
یکپارچه اقدام نمایند.

ج - سهم مالکیت خود را به کشاورزان مجاور و یا متقاضیان دیگر اجاره دهند و یا
منتقل نمایند.

د - با حفظ وضع مشاعی اراضی، به صورت مفروزالرعیه بهره برداری نمایند.

ه- هر نوع اقدام دیگری که بهره‌برداری از مجموع اراضی را امکان‌پذیر نماید.
تبصره ۱- در صورتی که وراثت و مالکین مشاع نخواهند یا نتوانند به یکی از طرق فوق از اراضی کشاورزی و یا قابل کشاورزی خود بهره‌بردار نمایند و اراضی خود را بدون استفاده نگهدارند وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مکلف است طبق مواد ۱۲ و ۱۳ قانون گسترش کشاورزی نسبت به خلع‌ید از مالکین و یا وراثت و اجاره اراضی با نظر هیأت مذکور در ماده ۸ قانون گسترش کشاورزی اقدام نماید.

تبصره ۲- زارعین مشمول مقررات اصلاحات اراضی در واگذاری سهم مالکیت خود باید طبق قانون نحوه انتقال اراضی واگذاری به زارعین مشمول مقررات اصلاحات اراضی با اجازه وزارت تعاون و امور روستاها اقدام نمایند.

ماده ۱۸- انجام معاملات و خرید و فروش مالکیت‌های مشاع و مفروز کمتر از ۲۰ هکتار در خارج از محدوده قانونی شهرها به شرطی که کلیه مالکیت هر مالک مورد معامله و خرید و فروش قرار گیرد و زمین در نتیجه آن به قطعات کوچکتر تقسیم نشود بلامانع می‌باشد.

تبصره - در مورد اراضی کشاورزی خریدار مکلف است این اراضی را کماکان مورد استفاده کشاورزی قرار دهد و در غیر اینصورت و تبدیل استفاده اراضی کشاورزی، وزارت کشاورزی و منابع طبیعی طبق مواد ۱۲ و ۱۳ قانون گسترش کشاورزی نسبت به خلع‌ید از متخلف و اجاره اراضی با نظر هیأت مذکور در ماده ۸ قانون گسترش کشاورزی اقدام خواهد نمود.

ماده ۱۹- تفکیک زمین برای ایجاد صنایع وابسته به کشاورزی از قبیل صنایع قند- فرآورده‌های دامی کارخانجات خوراک دام- تهیه کنسرو- کمپوت سازی- سردخانه- کشتارگاه - روغن کشی- میوه خشک کنی- پنبه پاک کنی- چایی خشک کنی- برنج پاک کنی- بوجاری بذر- سیلو- فرش بافی- ریسندگی- صنایع دستی روستایی- انبار کالاهای کشاورزی- تعمیرگاه و توقفگاه ماشین‌آلات کشاورزی و نظایر آن موکول به موافقت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها می‌باشد.

ماده ۲۰- تفکیک و تبدیل استفاده اراضی کشاورزی و یا قابل کشاورزی به منظور ایجاد تأسیسات مورد نیاز خدمات عمومی از قبیل هتل- متل- کمپینگ- قهوه‌خانه- پمپ بنزین - تعمیرگاه و توقفگاه اتومبیل در جاده‌ها و نظایر آن طبق آیین‌نامه مربوط به استفاده

از اراضی و احداث بنا و تأسیسات در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها مصوب هیأت وزیران خواهد بود.

ماده ۲۱- مقررات این آئین نامه شامل تأسیسات ساختمانی- صنعتی- معدنی- شهری- کشاورزی و غیره که قبل از تصویب قانون گسترش کشاورزی با اجازه مراجع ذیربط در مرحله اجراء و ساختمان بوده است نمی باشد.

ماده ۲۲- حد معقول و متعارف مستحذات زراعی و دامپروری و ساختمان مسکونی از شمول ماده ۱۲ قانون گسترش کشاورزی مستثنی شده است در مورد مستحذات زراعی از قبیل گاراژ- انبار- سیلو- گلخانه- تأسیسات- مرغداری- دامداری- پرورش ماهی- کرم ابریشم و نظایر آن طبق ضوابطی که بوسیله وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تعیین و اعلام می گردد، می باشد و در مورد ساختمانهای مسکونی تابع ضوابط تعیین شده بوسیله وزارت مسکن و شهرسازی خواهد بود.

ماده ۲۳- ضوابط مربوط به باغات و قلمستانها که به مرحله بهره برداری اقتصادی رسیده باشد موضوع تبصره ۴ ماده ۱۲ قانون گسترش کشاورزی بشرح زیرمی باشد:
الف - حداقل تعداد نهال در باغات میوه و مو در هر هکتار ۲۰۰ اصله و خرما و زیتون حداقل ۱۰۰ اصله و در قلمستانها از دو هزار اصله تجاوز نماید.
ب - سن درختان غرس شده ۵ سال باشد.

ج - آب کافی برای مشروب نمودن باغ و قلمستان موجود باشد.

ماده ۲۴- در کلیه مواردی که در این آئین نامه موضوع تبدیل استفاده از زمین برای ایجاد شهرک استقرار صنایع بهره بردای از معادن و غیره مطرح باشد بایستی در مرحله اول زمینهایی که از نظر طبقه بندی خاک در رده‌های ۵ و ۶ قرار دارد مورد استفاده قرار گیرد و حتی‌الامکان خاکهای گروه ۱ و ۲ و ۳ و ۴ به امور کشاورزی اختصاص داده شود.

ماده ۲۵- وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها ضمن اتخاذ تدابیر لازم به منظور حفظ و حراست اراضی کشاورزی و قابل کشاورزی و جلوگیری از تبدیل استفاده از آنها برای مصارف غیر زراعی اقدامات زیر را معمول خواهد نمود:

الف - تشکیلات و تجهیزات مورد نیاز برای انجام منظور فوق را در مناطقی که لازم تشخیص داده شود و همچنین در هر یک از سازمانهای گسترش و نوسازی فراهم می نماید.

ب - به منظور هماهنگ کردن اقدامات دستگاههای دولتی ذیربط برای جلوگیری از تبدیل اراضی در خارج از محدوده قانونی شهرها کمیته ای مرکب از نمایندگان وزارتخانه‌های کشاورزی و منابع طبیعی - تعاون و امور روستاها - نیرو - کشور - مسکن و شهرسازی - سازمان ثبت اسناد و املاک در وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تشکیل می گردد تا در موقع ضروری نسبت به بررسی و رفع مشکلات احتمالی اقدام و اتخاذ تصمیم نماید. وظایف دبیر خانه این کمیته بعهدہ سازمان گسترش کشاورزی می باشد.

ج - در استانها نیز کمیته ای نظیر کمیته بند ب مرکب از مسئولان استانی دستگاههای مذکور و سرچنگلداری در ادارات کل کشاورزی تشکیل می گردد.

ماده ۲۶- در مواردی که در این آئین نامه اجازه مشترک وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و وزارت تعاون و امور روستاها ضروری است تا قبل از تشکیل سازمان های گسترش و نوسازی منطقه ای کمیته‌های مشترکی که اعضای آنها وزراء مربوط تعیین می نمایند تشکیل می گردد و مصوبات این کمیته‌ها که در حدود مقررات این آئین نامه تصویب شده باشد لازم‌الاجرا است.

آئین نامه اجرایی قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکت های تعاونی روستایی

ماده ۱ - اجرای برنامه قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی، در حوزه عمل شرکت های تعاونی روستایی، در نقاطی انجام می شود که بعنوان قطب توسعه شناخته شده و برنامه های آبیاری وزارت آب و برق با سرمایه گذاری بزرگ در آنها به مرحله اجرا گذاشته شده باشد.

تبصره - علاوه بر قطب های توسعه شناخته شده که برنامه بزرگ آبیاری در آن اجرا شده یا می شود در مواردی که آب زیرزمینی یا سطحی یا هر دو در حدود چهارصد لیتر در ثانیه به تشخیص وزارت آب و برق در محدوده مشخصی که از طرف وزارت تعاون و امور روستاها تعیین می شود قابل تحصیل باشد وزارت تعاون و امور روستاها می تواند قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکت های تعاونی روستایی را اجرا نماید.

ماده ۲ - در مناطقی که اجرای برنامه تعاونی کردن تولید و یکپارچه شدن اراضی به نظر وزارت تعاون و امور روستاها مناسب تشخیص داده شود مراتب از طریق آگهی در روزنامه و سایر وسایل محلی به اطلاع کلیه اشخاص ذینفع رسانیده خواهد شد.

ماده ۳ - قبول و اجرای برنامه یکپارچه کردن اراضی مزروعی و تعاونی نمودن تولید در حوزه عمل شرکت های تعاونی روستایی، باید از طریق تصمیم مجمع عمومی شرکت تعاونی روستایی و عقد قرارداد لازم بین وزارت تعاون و امور روستاها و شرکت تعاونی روستایی که حدود اشتراک و شرایط مشارکت بین بخش خصوصی و عمومی را دقیقاً تعیین نماید معلوم و مشخص گردد.

ماده ۴ - برای فراهم کردن موجبات حداکثر بهره برداری از منابع آب و خاک در منطقه عمل شرکت های تعاونی روستایی واجد شرایط اعتبارات و امکاناتی را که از محل اعتبار

عمرانی دولت در اختیار وزارت تعاون و امور روستاها قرار داده می‌شود به دو طبقه تقسیم می‌شوند:

اول - عملیات عمرانی زیربنایی که بایستی از اعتبار عمرانی بلاعوض و قبل از انجام هرگونه اقدام لازم برای اجرای برنامه تعاونی کردن تولید و یکپارچه شدن اراضی انجام پذیرند بشرح زیر:

الف- تهیه طرح جامع توسعه کشاورزی با انجام اقداماتی بشرح زیر:

- تهیه نقشه‌های توپوگرافی و کاداستر اراضی.

- انجام مطالعات خاکشناسی نیمه تفصیلی.

- انجام مطالعات لازم به منظور تهیه سیاستهای کشاورزی و فعالیت های غیرکشاورزی منطقه.

- تعیین مساحت و حدود قطعات مناسب برای کشاورزی عمقی.

- تهیه طرح کامل شبکه های آبیاری و زهکشی در داخل قطعات و طرز ارتباط آنها با دریچه های آبیاری عمومی منتهی به هر قطعه با توجه به سهمیه آب اختصاص داده شده برای هر هکتار در طرح های آبیاری.

- تهیه برنامه کاشت انواع محصولات کشاورزی و تولید فرآورده های دامی با توجه به شرایط اقلیمی و نوع خاک و بازار فروش محصولات تولیدی.

- تهیه نقشه های اجرایی تسطیح اراضی و قطعه بندی.

- تهیه گزارش فنی در باره تاسیسات و تجهیزات و ماشین آلاتی که برای امکان حداکثر بهره برداری مورد نیاز شرکت ها می باشد از قبیل سردخانه، انبار کشتارگاه و ماشین های طبقه بندی محصولات و غیره.

- تدوین برنامه عملیات اجرای برآورد هزینه های مربوط و توصیه نحوه تدارک منابع مالی لازم برای شرکت تعاونی و انجام هر گونه اقدام و مطالعات زیربنایی دیگر.

ب- تهیه طرح جامع برای شهرک های روستایی در منطقه عمل شرکت های تعاونی روستایی و آماده کردن طرح های اجرایی.

پ- پیاده کردن عناصر و حدود اصلی شهرک ها روی زمین و ایجاد تاسیسات آب آشامیدنی - برق - فاضلاب و جدول بندی و زیرسازی خیابانها و مشخص کردن قطعات اراضی و منطقه بندی آنها برای مصارف مختلف.

ت- ایجاد ساختمان دفتر کار شرکت- منازل مسکونی کارکنان شرکت و نظایر آن.

ث- احداث مرکز تعمیر و سرویس و نگاهداری ماشین های کشاورزی.

- ج- ایجاد جاده‌های فرعی و روستایی.
- چ- احداث انبار - اصطبل نمونه و آغل و سایر ساختمان‌های روستایی.
- ح- ایجاد مراکز عمومی از قبیل مدرسه، خانه فرهنگ روستایی، حمام و غسلخانه و غیره.
- خ- ایجاد مراکز تاسیسات درمانی و بهداشتی طبق ضوابط مورد عمل سازمان بیمه‌های اجتماعی روستائیان.
- د- ایجاد تاسیسات و وسایل ارتباطی پست و تلگراف و تلفن طبق ضوابط مورد عمل وزارت پست و تلگراف و تلفن.
- ذ- خرید وسایل نقلیه مورد احتیاج کارمندان وزارت تعاون و امور روستاها برای سرپرستی و اداره امور شرکت‌های تعاونی روستایی و هزینه‌های جاری این وسایل.
- ر- پرداخت بهای اعیانهای متعلق به اشخاص در صورتیکه به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها مزاحم برنامه تعاونی کردن تولید و یکپارچه شدن اراضی باشد.
- ز- تسطیح اراضی طبق طرح جامع توسعه کشاورزی منطقه.
- ژ- اصلاح اراضی باتلاقی - شوره زار جنگلی مخروبه در صورت توجیه اقتصادی.
- س- ایجاد شبکه‌های آبیاری اصلی درجه ۱ و ۲ و ۳ و زهکشی اصلی تا قطعاتی که مساحت آن در طرح جامع توسعه کشاورزی منطقه تعیین شده است.
- ش- آموزش فنی و حرفه‌ای کارکنان شرکت تعاونی روستایی و تامین کارشناسان لازم برای پیاده کردن برنامه و مدیریت و نظارت بر عملیات.
- ص- تامین خدمات مهندسی مورد نیاز اجرای طرح‌ها در صورت لزوم به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها.
- دوم - عملیاتی که باید با استفاده از وام‌های پرداختی به شرکت‌های تعاونی روستایی مشمول طرح انجام شود بشرح زیر:
- ایجاد شبکه‌های آبیاری و زهکشی داخل قطعات مندرج در بند(س) قسمت اول ماده (۴) این آئین نامه.
- تامین اعتبارات جاری مورد نیاز فعالیت‌های کشاورزی.
- ایجاد جاده‌های اختصاصی داخل قطعات به منظور انجام فعالیت‌های کاشت و داشت و برداشت.
- تهیه وسایل کار و ماشین‌های کشاورزی.
- هزینه‌های مربوط به انجام فعالیت‌های غیرکشاورزی.

- احداث کارخانجات تبدیل و طبقه بندی و بسته بندی محصولات کشاورزی و فرآورده های دامی ایجاد یا اصلاح باغ میوه و قلمستان.
- خرید زمین متعلق به اشخاص غیر عضو شرکت در مواردی که به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها اجرای برنامه تعاونی کردن تولید و یکپارچه شدن اراضی زراعتی مبادرت به این اقدام را ایجاب نماید.
- خانه سازی برای کشاورزان یا تعمیر اساسی و تغییر شکل آن با استفاده از خودیاری آنان و لزوماً کمک های مالی دولت بصورت تحویل مصالح ساختمانی با تخفیف قیمت.
- ماده ۵- در صورت قبول برنامه تعاونی کردن تولید از طرف شرکت تعاونی روستایی کلیه کشاورزان عضو آن شرکت باید از برنامه کار شرکت تبعیت کنند در غیر اینصورت طبق تبصره ۱ ماده (۱۹) قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی با مستنکفین رفتار خواهد شد.
- (تبصره ۱ ماده ۱۹ قانون اصلاحی قانون اصلاحات ارضی - تبصره ۱ - زارعینی که زمین به آنها واگذاری می شود چنانچه نتوانند طبق برنامه شرکت تعاونی در امور تولیدی و عمرانی شرکت نموده و وظایف مربوطه را انجام دهند به تشخیص شرکت تعاونی از عضویت شرکت اخراج و در مورد اراضی که به آنها واگذار شده طبق قسمت اخیر ماده ۱۲۸ این قانون رفتار خواهد شد.)
- ماده ۶- با توجه به سیاست کشاورزی کشور مقدار آب منظم و مهار شده قابل استفاده و همچنین میزان احتیاج به انواع محصولات مختلف کشاورزی و با رعایت شرایط اقلیمی و استعداد طبیعی و مقتضیات محلی برنامه کشت و تولید منطقه عمل شرکت تعاونی با در نظر گرفتن طرح جامع توسعه کشاورزی منطقه مندرج در بند (الف) قسمت اول ماده (۴) آئین نامه بوسیله هیات مدیره و مدیر عامل شرکت تعاونی روستایی با کمک گروه کارشناسان برنامه ریزی وزارت تعاون و امور روستاها در هر سال تنظیم و به مورد اجرا گذارده می شود.
- ماده ۷- شرکت می تواند عملیات کشت و تولید را در تمام یا قسمتی از اراضی زراعتی اعضاء راساً انجام دهد و یا اجرای تمام یا قسمتی از برنامه را تحت نظارت خود در اراضی زراعتی به هر یک از کشاورزان یا گروه هایی از کشاورزان واگذار کند.
- ماده ۸- شرکت می تواند در صورت لزوم اراضی زراعتی اشخاص را که عضو شرکت نیستند برای اجرای برنامه تعاونی کردن تولید خریداری و یا اجاره نماید.

ماده ۹- در شرکت‌های تعاونی روستایی که برنامه تعاونی کردن تولید اجرا می‌شود شرکت اختیار خواهد داشت در اراضی زراعتی اعضاء به هر نوع عملیات از قبیل احداث نهر و حفر چاه آب با رعایت مقررات قانون آب و نحوه ملی شدن آن، ایجاد اعیانی و سایر تاسیسات مورد نیاز شرکت و عملیات کشاورزی اقدام کند.

ماده ۱۰- شرکت تعاونی می‌تواند برای احداث اماکن عمومی و ایجاد راه و غیره از اراضی تحت اختیار خود اعم از اراضی متعلق به شرکت یا زارعین عضو اختصاص دهد.

ماده ۱۱- شرکت تعاونی می‌تواند چاه آب ابنیه و اعیانی‌های دیگری را که در اراضی حوزه عمل احداث می‌کند بنام خود به ثبت برساند و حقوقی که در اراضی حوزه عمل شرکت برای شرکت تعاونی یا اعضای شرکت ایجاد شده است برای انعکاس در دفاتر ثبت به اداره ثبت اطلاع دهد.

ماده ۱۲- در صورت انتقال مالکیت نسق زراعتی یا فوت زارع عضو شرکت تعاونی روستایی انتقال گیرنده یا وارث قانونی متوفی بایستی از برنامه تعاونی کردن تولید پیروی نمایند.

ماده ۱۳- در اجرای برنامه تعاونی کردن تولید و یکپارچه شدن اراضی، تمام اراضی زراعتی در اختیار شرکت تعاونی روستایی قرار خواهد گرفت ولی شرکت می‌تواند در حدود امکان حداکثر تا یک هزار مترمربع از اراضی حوزه عمل شرکت تعاونی را در محلی که مناسب بداند برای استفاده شخصی بعنوان باغچه در اختیار هر یک از زارعین عضو شرکت که ساکن حوزه عمل شرکت باشد بگذارد.

ماده ۱۴- اراضی مذکور در ماده (۳) قانون تعاونی کردن تولید مادام که مورد احتیاج وزارت تعاون و امور روستاها نباشد جهت انجام فعالیت‌های کشاورزی مجاناً در اختیار شرکت‌های تعاونی روستایی گذارده خواهد شد و عواید خالص از این اراضی بحساب ذخیره غیر قابل تقسیم شرکت منظور می‌شود که بصرف توسعه عملیات شرکت از قبیل ایجاد ساختمان‌ها و تاسیسات مورد نیاز و سایر فعالیت‌های مندرج در اساسنامه شرکت برسد.

ماده ۱۵- اعضای شرکت‌های تعاونی روستایی بصورت دسته جمعی (بنه) با تبعیت از برنامه‌های کشاورزی شرکت تعاونی روستایی مربوط راساً نسبت به انجام عملیات کشت داشت و برداشت اقدام و محصول جمع‌آوری شده خود را جهت عرضه به بازارهای فروش به شرکت تعاونی مربوط تحویل و بهای آن پس از وضع هزینه‌ها (عواید خالص)

به نسبت مساحت نسق زراعتی هر زارع عضو تقسیم خواهد شد و در غیر اینصورت به تشخیص هیأت مدیره شرکت با رعایت مهارت‌ها و وضع جسمانی اعضای شرکت نسبت به تقسیم کار بین افراد یا گروه‌هایی از آنان تصمیم لازم اتخاذ و با توجه به کمیت و کیفیت کاری که هر یک از اعضاء یا گروه‌ها برای تولید محصولات کشاورزی مختلف انجام می‌دهند اجرت کار بصورت مقطوع یا دستمزد روزانه به تناسب نوع کار پرداخت و درآمد خالص بشرح مندرج در ماده (۱۶) تقسیم خواهد شد.

تبصره ۱- در صورتی که نوع و حجم فعالیت‌های شرکت تعاونی استفاده از وجود کارگر غیر عضو شرکت را ایجاب نماید شرکت می‌تواند در مقابل کار انجام شده اجرت پرداخت و به حساب هزینه شرکت منظور نماید.

تبصره ۲- نظر به اینکه میزان محصول و درآمد اراضی بایر و مسلوب‌المنفعه و موات که از طرف وزارت تعاون و امور روستاها در اختیار شرکت تعاونی گذارده می‌شود در سالهای اول بهره‌برداری جبران هزینه‌های مربوط را نمی‌نماید این قبیل اراضی به نسبتی که تحت کشت می‌رود تا سه سال بعد از شروع کشت سهمی از درآمد نخواهد داشت.

ماده ۱۶- در پایان هر سال پس از کسر کلیه هزینه‌ها و استهلاکات - ذخایر و سود سهام که طبق اساسنامه شرکت بایستی برداشت شود بقیه درآمد خالص حاصل از عملیات تولیدی کشاورزی به نسبت مساحت نسق زراعتی هر زارع عضو شرکت تقسیم خواهد گردید.

ماده ۱۷- در اجرای ماده (۴) قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی در حوزه عمل شرکت‌های تعاونی در مواردی که سازمان‌های ذیربط بدلالی نتوانند تمام یا قسمتی از فعالیت‌های مورد بحث را در منطقه عمل این شرکتها انجام دهند اعتبارات لازم را بطور مستقیم یا از طریق سازمان برنامه در اختیار وزارت تعاون و امور روستاها قرار خواهند داد که به نمایندگی دستگاه‌های مربوط بصورت امانی انجام دهد.

ماده ۱۸- هر گونه اصلاح لازم در این آئین‌نامه بر اساس تبصره (۲) ماده یک قانون تعاونی نمودن تولید و یکپارچه شدن اراضی به پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها و وزارت آب و برق و تصویب هیأت دولت انجام خواهد شد.

آئین نامه اجرایی ماده ۱۱ قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی (مصوب ۱۳۸۷/۰۴/۹)

وزارت نیرو - وزارت جهاد کشاورزی - معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری وزیران عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط‌زیست در جلسه مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۸ بنا به پیشنهاد مشترک شماره ۰۲۰/۳۳۲۳۹ مورخ ۱۳۸۶/۹/۱۷ وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و به استناد ماده (۱۱) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی - مصوب ۱۳۷۹ - و با رعایت تصویب‌نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت/۳۷۳ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰ تصویب نمودند:

- ماده ۱-** در این آئین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:
- الف-** بخش کشاورزی: کلیه زیربخشهای زراعت، باغبانی، دام، طیور، آبزیان، جنگل و مراتع و آبخیزداری و کلیه موارد مربوط به آنها از جمله آب و خاک، بیابان زدایی، شهرک‌های گلخانه‌ای و دامپروری و صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی.
- ب-** آب کشاورزی: آب مورد نیاز برای مصارف کشاورزی شامل زراعت، باغبانی، دام، طیور، آبخیزداری، بیابان‌زدایی، شیلات، آبی‌پروری و صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی.
- ج-** آب مورد تقاضای کشاورزی: مقدار آب کشاورزی است که در زمان و مکان مورد نیاز درخواست می‌شود.
- د-** تامین آب کشاورزی: میزان آبی است که به طرق مختلف به منظور بهره برداری در زمان و مکان مورد تقاضای آب کشاورزی بر اساس توان منابع آبی و رعایت اصول توسعه پایدار، قابل استحصال، انتقال و تحویل باشد.

ه - آب مصرفی کشاورزی: مقدار آبی است که بر اساس الگوی مصرف بهینه آب کشاورزی با رعایت قانون توزیع عادلانه آب بویژه مواد (۲۱) و (۲۶) و مقررات مرتبط تحویل و بعنوان آب کشاورزی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ماده ۲- وزارت جهاد کشاورزی موظف است آب کشاورزی مورد تقاضا را بر اساس ظرفیت های آب و خاک و الگوهای بهینه مصرف آب کشاورزی به تفکیک حوضه های آبریز و استانها، تعیین و تدوین و با اولویت بندی به وزارت نیرو، به منظور تامین آب مورد نیاز اعلام نماید.

ماده ۳- وزارت نیرو موظف است با توجه به توان منابع آبی و رعایت اولویت تخصیص آب نسبت به تخصیص و تأمین آب کشاورزی مورد تقاضا در زمان و مکان مورد نیاز اقدام نماید.

تبصره ۱ - هماهنگی تقاضا و تأمین آب کشاورزی و اولویت بندی طرحهای تأمین آب کشاورزی، با توجه به ترتیبات پیش بینی شده در مواد (۲) و (۳) این تصویب نامه، توسط کارگروه ستادی و استانی آب کشاورزی موضوع ماده (۷) این تصویب نامه انجام خواهد شد.

تبصره ۲- وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی موظفند هماهنگی‌های لازم جهت حفاظت کمی و کیفی منابع آب کشاورزی را بعمل آورده و از ارائه هرگونه تسهیلات از قبیل برق، سوخت، وام و نهاده های یارانه دار به مصرف کنندگان غیرمجاز آب خودداری نمایند.

ماده ۴- به منظور مصرف بهینه آب کشاورزی و افزایش بهره‌وری آبیاری اقدامات زیر از سوی دستگاههای مربوط انجام خواهد شد:

الف - وزارت نیرو موظف است نسبت به تجهیز نقاط تحویل آب کشاورزی به ابزارهای اندازه گیری مناسب برای تحویل حجمی اقدام نماید.

ب- به منظور اعمال مدیریت صحیح و استقرار نظام بهره برداری بهینه آب کشاورزی، وزارت جهاد کشاورزی موظف است نسبت به توانمندسازی ذی نفعان و دست اندرکاران و ظرفیت سازی لازم جهت ایجاد شکل های آب بران متناسب با شرایط موجود اقدام نماید.

ج- وزارت نیرو موظف است بر اساس سند ملی آب (الگوی مصرف بهینه آب کشاورزی) نسبت به تحویل حجمی آب به شکل های آب بران یا بهره برداران با

توجه به شرایط فنی، اقتصادی و اجتماعی و نحوه تامین، انتقال، توزیع و مصرف آب کشاورزی در مناسب‌ترین نقطه تحویل اقدام نماید. در صورت لزوم به تبادل نظر در خصوص تعیین نقطه تحویل، موضوع به کارگروه استانی ماده (۷) ارجاع می‌شود و نظر آن کارگروه لازم‌الاجرا است.

د- وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور مدیریت مصرف آب کشاورزی نسبت به برنامه ریزی و انجام اقدامات لازم در زمینه‌های ارتقاء کارایی آب از طریق استقرار نظام بهره برداری آب کشاورزی، بهبود و اصلاح روش‌های آبیاری، توسعه روش‌های نوین آبیاری، توسعه شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی و تجهیز و نوسازی اراضی اقدام نماید.

ه- وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور ارتقاء نقش کشاورزان در مدیریت مصرف آب کشاورزی نسبت به برنامه‌ریزی و ارائه خدمات ترویجی- آموزشی لازم به تشکل‌های آب بران اقدام نماید و در این رابطه، برنامه‌های پایش و ارزشیابی مستمر را جهت کسب اطمینان از بهبود بهره‌وری از منابع آب و خاک به مورد اجرا بگذارد.

ماده ۵- به منظور ایجاد تعادل و هماهنگی لازم برای عملیات آبخیزداری در حوضه‌های آبریز و طرح‌های تأمین، انتقال، توزیع و مصرف آب کشاورزی، اقدامات ذیل توسط دستگاه‌های مربوط انجام خواهد شد:

الف- وزارت نیرو موظف است در مطالعه طرح‌های تأمین آب، آبخیزداری و نظام‌های بهره‌برداری مشارکتی، آب کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی را ملحوظ و رعایت نماید.

ب- وزارت جهاد کشاورزی موظف است همزمان و متناسب با اجرای طرح‌های تامین آب وزارت نیرو نسبت به اجرای پروژه‌های آبخیزداری در حوضه‌های آبریز آن اقدام نماید.

ج- وزارت نیرو موظف است به منظور بهره‌برداری مناسب از منابع آبی تأمین شده موجود در اولویت اول، نسبت به تکمیل شبکه‌های اصلی آبیاری و زهکشی و تجهیز نقاط تحویل آب به ابزارهای اندازه‌گیری مناسب تحویل حجمی اقدام نماید.

د- وزارت نیرو موظف است همزمان با احداث سازه‌های جدید تأمین آب، نسبت به ایجاد تأسیسات تنظیم و احداث شبکه‌های اصلی آبیاری و زهکشی و تجهیز نقاط تحویل آب به ابزارهای اندازه‌گیری مناسب تحویل حجمی اقدام نماید.

ه- وزارت جهادکشاورزی موظف است نسبت به مطالعه، اجرا و تکمیل آن دسته از شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی که مسئولیت آنها بر عهده آن وزارت می‌باشد، متناسب با اقدامات وزارت نیرو اقدام نماید.

تبصره- وزارت نیرو مجاز است با هماهنگی وزارت جهادکشاورزی در طرحهایی که شبکه‌های اصلی آبیاری و زهکشی را اجرا می‌نماید نسبت به طراحی و اجرای شبکه‌های فرعی آبیاری و زهکشی نیز اقدام نماید.

ماده ۶- وزارتخانه‌های جهادکشاورزی و نیرو موظفند قبل از ایجاد هر گونه سازه تأمین آب کشاورزی و شبکه‌های آبیاری و زهکشی، هماهنگی و اقدامات لازم را برای ایجاد و ساماندهی نظام‌های بهره‌برداری، به منظور مشارکت و تعامل مؤثر بهره‌برداران در کلیه مراحل مطالعه، اجرا و نیز پذیرش مسئولیتها و اختیارات بهره‌برداری، نگهداری و مدیریت آبیاری از سازه‌های یاد شده را بعمل آورند.

ماده ۷- ایجاد هماهنگی و ترتیبات لازم در چارچوب این تصویب‌نامه بین وزارتخانه‌های جهادکشاورزی و نیرو در زمینه تقاضا، تأمین و مصارف آب کشاورزی به منظور بهره‌برداری بهینه و پایدار از منابع آب و خاک برحسب ضرورت به عهده کارگروه‌های زیر می‌باشد:

الف- کارگروه ستادی آب کشاورزی به منظور هماهنگی برنامه‌ها با ترکیب زیر:

۱- نماینده وزارت جهادکشاورزی.

۲- نماینده وزارت نیرو.

۳- نماینده معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهوری (دبیر کارگروه ستادی).

ب- کارگروه استانی آب کشاورزی به منظور هماهنگی اجرا با ترکیب زیر:

۱- معاون برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی استانداری (دبیر کارگروه استانی).

۲- نماینده وزارت نیرو در حوضه آبریز اصلی.

۳- نماینده وزارت جهادکشاورزی.

۴- رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان.

۵- مدیر عامل شرکت آب منطقه‌ای استان.

تبصره- در صورت ضرورت از نماینده منتخب تشکل‌های آب بران دعوت بعمل خواهد آمد.

ماده ۸- معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور موظف است به منظور تحقق اهداف این آئین‌نامه، اعتبارات مورد نیاز را که دستگاه‌های اجرایی در سقف بودجه سنواتی خود پیشنهاد نموده‌اند در لایحه بودجه مربوط منظور نماید. این تصویب‌نامه در تاریخ ۸۷/۴/۹ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

آئین نامه اجرایی قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب فنی و اقتصادی (مصوب ۱۳۸۸/۰۲/۲۰)

وزیران عضو کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۰ بنا به پیشنهاد شماره ۰۲۰/۱۹۸۹۹ مورخ ۱۳۸۷/۶/۱۳ وزارت جهاد کشاورزی به استناد مواد (۱) و (۶) قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و قطعات مناسب فنی و اقتصادی - مصوب ۱۳۸۵- و با رعایت تصویب‌نامه شماره ۱۶۴۰۸۲/ت۳۷۳-ه مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۱۰، آئین‌نامه اجرایی قانون یادشده را به شرح زیر تصویب نمودند:

ماده ۱- در این آئین‌نامه واژه‌ها و اصطلاحات زیر در معانی مربوط به کار می‌روند:
الف- قانون: قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب فنی و اقتصادی مصوب ۱۳۸۵.

ب- اراضی کشاورزی: زمینهای موضوع ماده (۱) قانون.

ج- حد نصاب فنی و اقتصادی: بخشی از اراضی کشاورزی بر حسب هکتار که مطابق جداول پیوست که تأیید شده به مهر "پیوست تصویب نامه هیأت وزیران" می‌باشد و با توجه به شرایط اقلیمی، الگوی کشت منطقه، ضوابط مکانیزاسیون، کمیت و کیفیت منابع آب و خاک، بهره‌وری مناسب از عوامل تولید میسر باشد و درآمد ناشی از تولیدات آن طی یکسال زراعی بتواند ضمن تامین هزینه‌های تولید و سرمایه‌گذاری، هزینه‌های یک خانوار روستایی را در حد متعارف تامین نماید.

د- خرد شدن اراضی کشاورزی: تفکیک، تقسیم، افراز و اقداماتی که منجر به کوچک شدن اراضی کشاورزی از حد نصاب تعیین شده شود.

ه- تفکیک: عبارت است از تقسیم مال غیرمنقول به قطعات کوچکتر.

و- افراز: عبارت است از جدا کردن سهم مشاع شریک یا شرکاء و یا تقسیم مال غیرمنقول مشاع بین شرکاء به نسبت سهم آنها.

ز- تقسیم: تفکیک و افراز و غیر آن.

ح- تجمیع و یکپارچه سازی: ساماندهی قطعات پراکنده خرد و کمتر از حد نصاب فنی، اقتصادی اراضی کشاورزی از طریق خرید و فروش، مبادله یا معاوضه با قطعات مجاور یا تغییر شیوه نظام بهره برداری به منظور رساندن آنها به حد نصاب مورد نظر قانون توسط مالک یا مالکین.

ماده ۲- تفکیک، افراز و خرد شدن اراضی کشاورزی به قطعات کمتر از حد نصاب موضوع بند "ج" ماده (۱) آئین نامه ممنوع است. ادارات ثبت اسناد و املاک و دفاتر اسناد رسمی و سایر مراجع مربوط موظفند در هنگام تفکیک، افراز و تقسیم اراضی کشاورزی، در مورد حد نصاب فنی، اقتصادی اراضی مزبور با مکاتبه و ارائه نقشه دقیق زمین (به مقیاس مناسب و حداقل یک پنجم هزارم) از مدیریت جهاد کشاورزی در خصوص ملی و دولتی نبودن اراضی از اداره منابع طبیعی شهرستان استعلام نمایند. صدور اسناد تفکیکی و افرازی مشروط به اینکه اراضی ملی و دولتی نبوده و نیز هیچ یک از قطعات، کمتر از حد نصاب فنی و اقتصادی نباشد بلامانع است.

تبصره ۱- تفکیک اراضی واقع در قطبهای کشاورزی، موضوع قانون گسترش کشاورزی در قطبهای کشاورزی - مصوب ۱۳۵۴- براساس قانون یادشده و آئین‌نامه اجرایی آن خواهد بود.

تبصره ۲- در صورت تقاضای مالک یا مالکین، صدور سند و نقل و انتقال اسناد اراضی کشاورزی یاد شده به صورت مشاعی (بدون تفکیک و افراز) بلامانع است.

تبصره ۳- اسناد مالکیت رسمی که بدون رعایت حد نصاب‌های تعیین شده موضوع بند "ج" ماده (۱) و برخلاف ماده (۲) قانون صادر شده باشد فاقد اعتبار خواهد بود. مدیریت جهاد کشاورزی به محض اطلاع موظف است مراتب را برای ابطال سند مالکیت صادره به مراجع صالحه قضایی اعلام نماید. متخلفین در چارچوب قوانین و مقررات مربوط تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

ماده ۳- وزارت جهاد کشاورزی موظف است اعتبارات مورد نیاز به منظور اعطای یارانه‌های حمایتی و تسهیلات و امتیازات موضوع ماده (۳) قانون از جمله ساخت زیربنای تولید، تجهیز و نوسازی اراضی، جاده‌های دسترسی بین مزارع، کانالهای (۳) و (۴)، زهکشی، برقی کردن چاهها و نصب کنتور اندازه‌گیری و شبکه آبیاری نوین به مالکین اراضی کشاورزی که در اجرای قانون و این آئین‌نامه به صورت یکپارچه درآمده و اراضی آنها حائز حداقل نصاب تعیین شده باشد را در بودجه سنواتی پیشنهاد نماید.

کمیته موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه در صورت امکان صددرصد اعتبارات یاد شده را به وزارت مذکور تخصیص دهد.

تبصره - نحوه پرداخت یارانه‌های حمایتی و اعطای تسهیلات مربوط به اجرای عملیات زیربنایی (تجهیز و نوسازی و مانند آن) موضوع قانون به بهره‌بردارانی که قطعات پراکنده آنها تجمیع و یکپارچه سازی شده و اراضی آنها به حد نصاب‌های مقرر رسیده است مطابق دستورالعملی خواهد بود که توسط وزارت جهاد کشاورزی ابلاغ می‌گردد.

ماده ۴- در اجرای ماده (۳) قانون، وزارت نیرو موظف است با هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی در مناطقی که دارای اراضی آبی است و برای اشخاصی که اقدام به یکپارچه سازی اراضی موضوع این آئین‌نامه می‌کنند اعتبارات مورد نیاز را جهت تامین آب و احداث شبکه‌های آبیاری و زهکشی پیش‌بینی و در بودجه سنواتی پیشنهاد نماید. کمیته موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه در صورت امکان، صددرصد اعتبارات یاد شده را به وزارت مذکور تخصیص دهد. طرح‌های مذکور با عنایت به ملاک مقرر در بند (۱) ماده (۱) قانون برنامه و بودجه - مصوب ۱۳۵۱- از جمله طرح‌های غیرانتفاعی محسوب می‌گردد.

تبصره - مالکین و بهره‌برداران مشمول این ماده به مدت حداکثر ده سال از پرداخت آب بها و حقا به معاف می‌باشند. وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی و نیرو موظفند با هماهنگی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور اعتبارات لازم را به این منظور در بودجه‌های سنواتی وزارت نیرو پیش‌بینی نمایند. کمیته تخصیص اعتبار موضوع ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه در صورت امکان صددرصد اعتبارات یاد شده را به وزارت مذکور تخصیص دهد.

ماده ۵- وزارت جهاد کشاورزی موظف است نسبت به پرداخت تمامی حق بیمه آن دسته از بیمه‌گذارانی که پس از تجمیع و یکپارچه سازی اراضی کشاورزی کوچک و پراکنده تا حد نصاب‌های فنی، اقتصادی اقدام می‌نمایند، نسبت به بیمه محصولات مشمول بیمه از طریق صندوق بیمه محصولات کشاورزی و از محل اعتبارات موضوع ماده (۴) این آئین‌نامه برای حداکثر پنج سال از تاریخ تجمیع اقدام نماید.

ماده ۶- کلیه اشخاصی که قصد تجمیع و یکپارچه سازی اراضی خود را دارند باید به مدیریت جهاد کشاورزی ذی ربط مراجعه و درخواست خود را همراه با مدارک مثبته مالکیت تسلیم نمایند. مدیریت یاد شده ظرف یک ماه بررسی لازم را معمول و در صورت وجود شرایط لازم نظر موافق را به اداره ثبت اسناد و املاک محل اعلام نماید تا حداکثر ظرف

سه ماه نسبت به صدور سند با رعایت ماده (۴) قانون اقدام شود.

ماده ۷- به کلیه مالکین اعم از حقوقی و حقیقی در صورت خرید اراضی کشاورزی پراکنده و یکپارچه نمودن آن در حد نصاب فنی، اقتصادی و بیشتر از آن به شرط حفظ کاربری اراضی کشاورزی، از طریق بانکها و موسسات اعتباری مالی، تسهیلات قرض الحسنه و یا تسهیلات ده ساله با حداقل نرخ بهره بخش کشاورزی زمان دریافت تسهیلات و به میزان قیمت کارشناسی روز اراضی مورد معامله اعطا می‌گردد.

تبصره ۱- وزارت جهاد کشاورزی موظف است نسبت به پیش‌بینی اعتبارات لازم در بودجه‌های سنواتی به منظور پرداخت مبالغ مذکور از طریق بانکهای عامل اقدام نماید. مراجع ذی‌ربط نیز در صورت امکان موظف به تامین مبالغ یاد شده می‌باشند.

تبصره ۲- پرداخت تسهیلات قرض الحسنه مشروط به رعایت دستورالعمل‌های یکپارچه‌سازی و تعهد اشخاص ذی‌ربط مبنی بر رعایت الگوی کشت مورد نیاز منطقه به مدت (۱۰) سال با تشخیص و تأیید مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان می‌باشد. ضمانت‌اجراهای لازم از لحاظ شکلی و ماهیت در دستورالعمل‌های مربوط تدوین خواهد شد.

تبصره ۳- وزارت جهاد کشاورزی موظف است با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نسبت به ایجاد بانک اطلاعاتی هوشمند برای تهیه شناسنامه و ثبت و ضبط آمار و اطلاعات اراضی مالکین که در راستای قانون، قطعات پراکنده خود را تجمیع و اقدام به یکپارچه‌سازی می‌نمایند و اراضی آنها به حد نصاب مقرر رسیده اقدام نماید.

ماده ۸- بانکها و موسسات اعتباری کشور موظفند قدرالسهم مشاع مالکین را در اسناد مشاعی اراضی کشاورزی به عنوان وثیقه و تضمین به نسبت سهم مشاع از قیمت کل مشاع، مورد پذیرش قرار دهند و دفاتر اسناد رسمی موظفند بنا به درخواست بانکها و موسسات مذکور به نسبت سهم اسناد مشاع برای ضمانت و ترهین در دفاتر ثبت اقدام نمایند.

ماده ۹- وزارت جهاد کشاورزی موظف است با هماهنگی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با اطلاع رسانی از طریق رسانه‌های عمومی و نشر آگهی در روزنامه‌های کثیرالانتشار، زمینه اجرای صحیح و مطلوب قانون و این آئین‌نامه را فراهم نماید.

ماده ۱۰- دستورالعمل‌های لازم برای اجرای مواد این آئین‌نامه توسط وزارت جهاد کشاورزی حسب مورد با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سایر دستگاههای اجرایی تهیه و ابلاغ خواهد شد.

این تصویب‌نامه در تاریخ ۱۳۸۸/۷/۱۱ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

جدول شماره (۱)

حد فنی ، اقتصادی اراضی زراعی و باغی به تفکیک استان و آبی و دیم (بر حسب هکتار)

ردیف	استان	اراضی زراعی و ایش		باغ و قلمستان	
		دیم	آبی	دیم	آبی
۱	اذربایجان شرقی	۱۰	۲۵	۵	۱۰
۲	اردبیل	۱۰	۲۰	۵	۱۰
۳	اصفهان	۱۰	۲۵	۵	۱۰
۴	خوزستان	۱۰	۲۵	۵	۱۰
۵	زنجان	۱۰	۲۵	۵	۱۰
۶	سیستان و بلوچستان	۱۰	۲۵	۵	۱۰
۷	فارس	۱۰	۲۵	۵	۱۰
۸	قزوین	۱۰	۲۵	۵	۱۰
۹	قم	۱۰	۱۵	۵	۱۰
۱۰	کهگیلویه و بویراحمد	۱۰	۲۰	۵	۱۰
۱۱	گلستان	۱۰	۲۰	۵	۱۰
۱۲	لرستان	۱۰	۲۰	۵	۱۰
۱۳	اذربایجان غربی	۷/۵	۲۵	۵	۱۰
۱۴	ایلام	۷/۵	۲۵	۵	۱۰
۱۵	بوشهر	۷/۵	۱۵	۵	۱۰
۱۶	کرمان	۷/۵	۲۵	۲/۵	۵
۱۷	همدان	۷/۵	۲۰	۵	۱۰
۱۸	تهران	۵	۱۵	۲/۵	۵
۱۹	چهارمحال و بختیاری	۵	۲۰	۲/۵	۵
۲۰	خراسان رضوی	۵	۲۰	۲/۵	۵
۲۱	خراسان شمالی	۵	۲۵	۲/۵	۵
۲۲	خراسان جنوبی	۵	۱۵	۲/۵	۵
۲۳	سمنان	۵	۲۰	۲/۵	۵
۲۴	کردستان	۵	۲۰	۲/۵	۵
۲۵	کرمانشاه	۵	۲۰	۲/۵	۵
۲۶	گیلان	۴	۱۰	۲/۵	۵
۲۷	مازندران	۴	۱۰	۲/۵	۵
۲۸	مرکزی	۵	۲۰	۲/۵	۵
۲۹	هرمزگان	۵	۱۵	۲/۵	۵
۳۰	یزد	۵	۲۵	۲/۵	۵

جدول شماره (۲)
حد فنی، اقتصادی اراضی زراعی و باغی در قالب نظام‌های بهره‌برداری به تفکیک
استان (بر حسب هکتار)

ردیف	استان	تعاونی تولید		سهامی زراعی		کشت و صنعت	
		زراعی	باغی	زراعی	باغی	زراعی	باغی
۱	اذربایجان شرقی	۱۰۰۰	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۳۰۰
۲	اردبیل	۱۰۰۰	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۳۰۰
۳	اصفهان	۱۰۰۰	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۳۰۰
۴	خوزستان	۱۰۰۰	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۳۰۰
۵	زنجان	۱۰۰۰	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۳۰۰
۶	سیستان و بلوچستان	۱۰۰۰	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۳۰۰
۷	فارس	۱۰۰۰	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۳۰۰
۸	قزوین	۱۰۰۰	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۳۰۰
۹	قم	۱۰۰۰	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۳۰۰
۱۰	کهگیلویه و بویراحمد	۱۰۰۰	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۳۰۰
۱۱	گلستان	۱۰۰۰	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۳۰۰
۱۲	لرستان	۱۰۰۰	۵۰۰	۱۲۰۰	۶۰۰	۶۰۰	۳۰۰
۱۳	اذربایجان غربی	۷۵۰	۳۵۰	۹۰۰	۴۵۰	۴۵۰	۲۵۰
۱۴	ایلام	۷۵۰	۳۵۰	۹۰۰	۴۵۰	۴۵۰	۲۵۰
۱۵	بوشهر	۷۵۰	۳۵۰	۹۰۰	۴۵۰	۴۵۰	۲۵۰
۱۶	کرمان	۷۵۰	۳۵۰	۹۰۰	۴۵۰	۴۵۰	۲۵۰
۱۷	همدان	۷۵۰	۳۵۰	۹۰۰	۴۵۰	۴۵۰	۲۵۰
۱۸	تهران	۵۰۰	۲۵۰	۶۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰
۱۹	چهارمحال و بختیاری	۵۰۰	۲۵۰	۶۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰
۲۰	خراسان رضوی	۵۰۰	۲۵۰	۶۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰
۲۱	خراسان شمالی	۵۰۰	۲۵۰	۶۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰
۲۲	خراسان جنوبی	۵۰۰	۲۵۰	۶۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰
۲۳	سمنان	۵۰۰	۲۵۰	۶۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰
۲۴	کردستان	۵۰۰	۲۵۰	۶۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰
۲۵	کرمانشاه	۵۰۰	۲۵۰	۶۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰
۲۶	مرکزی	۵۰۰	۲۵۰	۶۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰
۲۷	هرمزگان	۵۰۰	۲۵۰	۶۰۰	۳۰۰	۳۰۰	۱۵۰
۲۸	یزد	۵۰۰	۲۵۰	۶۰۰	-	-	۱۵۰
۲۹	گیلان	۲۰۰	-	۴۰۰	-	-	-
۳۰	مازندران	۲۰۰	-	۴۰۰	-	-	-

بخش سوم

آیین نامه و اساسنامه‌های

تشکل‌های کشاورزی

➤ فصل اول : آیین‌نامه تشکل‌های کشاورزی

آیین‌نامه اجرایی نظام صنفی کارهای کشاورزی و منابع طبیعی

فصل اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند :
الف - نظام صنفی : قواعد و مقررات و تشکل‌های حرفه‌ای است که در جهت ایجاد تشکیلات، تعیین وظایف و اختیارات، ساماندهی و نظم بخشی و حمایت از حقوق افراد شاغل در بخش کشاورزی و منابع طبیعی تنظیم و تنسيق می‌گردد.

ب - فرد صنفی : هر شخص حقیقی یا حقوقی است که فعالیت خود را در زمینه بهره برداری از آب و خاک به منظور تولید محصولات کشاورزی، گیاهی و حیوانی از قبیل زراعت، باغداری، جنگلداری، جنگل کاری، مرتعداری، آبخیزداری، بهره برداری از شبکه های آبیاری و زهکشی، دامداری، شیلات، آبزیان، پرورش طیور، زنبورعسل و کرم (ابریشم) و همچنین ارائه خدمات فنی و مشاوره ای کشاورزی و منابع طبیعی قرار می دهد.

ج - واحد صنفی: هر واحد تولیدی یا خدماتی که توسط فرد یا افراد صنفی با اخذ پروانه کسب از وزارت بازرگانی و سایر محوزهای لازم از مراجع مربوط، با تأیید وزارت جهاد کشاورزی برای فعالیت های موضوع بند(ب) این ماده دایر بوده و یا دایر می گردد.
تبصره - اشخاص حقیقی یا حقوقی که طبق قوانین جاری موظف به اخذ مجوز فعالیت یا پروانه تاسیس بهره برداری، اشتغال از دستگاهها هستند، چنانچه مبادرت به عرضه مستقیم کالا یا خدمات موضوع این آیین نامه نمایند، مکلفند علاوه بر دریافت مجوز فعالیت یا پروانه مذکور، با رعایت این آیین نامه و بر اساس قانون نظام صنفی نسبت به اخذ پروانه کسب اقدام نمایند.

د - عضو صنف: فعالان بخش کشاورزی و منابع طبیعی که در بخش تولید و خدمات مجوزهای لازم را کسب کرده و با تأیید ادارات جهاد کشاورزی شهرستانها و استانها به عضویت نظام صنفی در می‌آیند.

ه - صنف: آن گروه از افراد صنفی که طبیعت فعالیت آنان از یک نوع موضوع بند (ب) این ماده باشد.

ماده ۲- ارکان نظام صنفی عبارتند از نظام صنفی بخش - شهرستان، نظام صنفی استان، هیأت عمومی، شورای مرکزی، بازرس، رئیس و هیأت‌های رسیدگی به تخلفات.

فصل دوم - نظام صنفی بخش - شهرستان

ماده ۳- نظام صنفی بخش - شهرستان با ارائه درخواست حداقل پنج واحد صنفی به عنوان هیأت موسس و با تأیید جهاد کشاورزی (شهرستان) با حداقل (۱۵) واحد صنفی با توجه به نوع فعالیت خود تشکیل می‌گردد.

ماده ۴- ارکان نظام صنفی بخش - شهرستان عبارت از مجمع عمومی، هیأت مدیره، بازرس و هیأت‌های رسیدگی به تخلفات بوده و محل استقرار دائم دفاتر مرکزی آنها در نزدیکترین محل مناسب حوزه بخش یا شهرستان می‌باشد.

ماده ۵- اساسنامه نظام صنفی بخش - شهرستان مشتمل بر وظایف و اختیارات آنها در چارچوب قوانین و مقررات به صورت متحدالشکل توسط وزارت جهاد کشاورزی تهیه و پس از تأیید هیأت عالی نظارت در اختیار نظام‌های صنفی بخش - شهرستان قرار می‌گیرد.

فصل سوم - نظام صنفی استانی

الف - تشکیلات :

ماده ۶- نظام صنفی هر استان در صورتی که حداقل اعضای زیر را به تشخیص مراجع مربوط در آن پوشش دهد، تشکیل می‌شود:

الف - تولیدکنندگان کشاورزی و منابع طبیعی با حداقل (۶۰) عضو، خدمات بخش کشاورزی و منابع طبیعی با حداقل (۴۵) عضو، نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی با حداقل (۵) عضو، هر یک به تأیید سازمان جهاد کشاورزی استان.

ب - کارشناس کشاورزی و منابع طبیعی با حداقل (۳) عضو، به تأیید سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان.

ماده ۷- ارکان نظام صنفی استان عبارتند از مجمع عمومی، هیأت مدیره، بازرس و هیأت های رسیدگی به تخلفات و محل استقرار دائم دفتر مرکزی آن در مرکز استان می باشد.

ب - مجمع عمومی:

ماده ۸- مجمع عمومی نظام صنفی استان از اجتماع نمایندگان نظام های صنفی بخش - شهرستان تشکیل می گردد.

تبصره ۱- هر مجمع عمومی توسط هیأت رئیسه ای مرکب از یک رئیس، یک منشی و دو ناظر اداره می شود که با رای اکثریت اعضای حاضر انتخاب خواهند شد.

تبصره ۲- اعضای هیأت رئیسه نباید از بین کسانی باشند که خود را در انتخابات هیأت مدیره و بازرس نامزد کرده اند.

ماده ۹- وظایف و اختیارات مجمع عمومی نظام صنفی استان به شرح زیر است :

الف - انتخاب اعضای هیأت مدیره و بازرس.

ب - عزل هیأت مدیره و بازرس.

ج - تصویب خط مشی ها و سیاست ها و برنامه ها و دستورالعمل های اجرایی.

د - تعیین میزان ورودیه، حق عضویت و سایر منابع درآمدی.

ه - بررسی و تصویب ترازنامه، صورتحساب درآمد و هزینه های سال مالی گذشته و بودجه سال آتی.

و - استماع و ارزیابی گزارش سالانه هیأت مدیره در خصوص فعالیتهای نظام صنفی.

ز - تصویب اساسنامه و تغییرات در مفاد آن.

ح - انحلال نظام استانی و اعلام آن به هیأت عمومی صنف.

ط- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که مطابق این آئین نامه در صلاحیت مجمع عمومی فوق العاده است.

تبصره ۵- اتخاذ تصمیم در خصوص موارد مندرج در بندهای (ب)،(ز)و (ح) در اختیار مجمع عمومی فوق العاده است.

ماده ۱۰- مجمع عمومی عادی در نوبت اول با حضور نصف بعلاوه یک نمایندگان نظام های صنفی بخش - شهرستان تشکیل می گردد. در صورت عدم حصول نصاب لازم، در نوبت دوم که حداکثر ۱۵ روز بعد خواهد بود با حداقل یک سوم از نمایندگان نظام های صنفی بخش - شهرستان تشکیل می شود.

چنانچه مجدداً نیز نصاب یاد شده حاصل نشود، برای دفعات بعدی با حداقل یک پنجم از نمایندگان نظام‌های صنفی بخش - شهرستان برگزار خواهد شد. تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت نسبی حاضران معتبر و لازم‌الاجرا می‌باشد.

تبصره ۱- نصاب تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده همان نصاب تشکیل مجمع عمومی عادی است ولی تصمیمات آن با رأی دو سوم حاضران دارای اعتبار است.

تبصره ۲- دعوت برای تشکیل مجامع عمومی توسط هیأت مدیره یا بازرس و در دوره فترت توسط سازمان جهاد کشاورزی استان صورت خواهد گرفت.

تبصره ۳- دعوت برای تشکیل مجامع عمومی به صورت کتبی و یا از طریق آگهی در روزنامه منتخب مجمع عمومی و با تعیین زمان، مکان و دستور جلسه انجام می‌یابد و باید حداقل (۱۰) روز قبل از تشکیل مجمع به اطلاع عموم نمایندگان نظام‌های صنفی بخش - شهرستان برسد. مجمع می‌تواند برای دعوت از اعضاء روش دیگری را جایگزین نماید.

تبصره ۴- یک سوم از نمایندگان نظام صنفی بخش - شهرستان می‌توانند کتباً درخواست تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده نمایند و هیأت مدیره مکلف به پذیرش درخواست آنان می‌باشد.

تبصره ۵- مجمع عمومی عادی حداقل سالی یک بار و مجمع عمومی فوق‌العاده می‌تواند به دفعات تشکیل شود.

ج- هیأت مدیره:

ماده ۱۱- هر نظام صنفی استانی دارای هیأت مدیره ای مرکب از حداقل سه نفر عضو اصلی شامل رئیس هیأت مدیره، دبیر اجرایی، خزانه دار و دو نفر عضو علی‌البدل است که از میان اعضای داوطلب واجد شرایط (نمایندگان نظام‌های صنفی بخش - شهرستان) برای یک دوره سه ساله انتخاب خواهند شد. انتخاب مجدد آنان برای یک دوره پیوسته دیگر مجاز است و هیأت مدیره تا زمان انتخاب هیأت مدیره جدید کماکان عهده دار مسئولیت خواهد بود.

ماده ۱۲- شرایط انتخاب شونده‌گان هیئت‌های مدیره استانی به شرح زیر می‌باشد:

الف - تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

ب - پایبندی به اسلام و یا یکی از اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی و وفاداری به نظام جمهوری اسلامی.

ج - عدم اعتیاد به مواد مخدر.

- د- داشتن حسن شهرت اجتماعی، شغلی، عملی، حرفه ای بنا به تأیید سازمان جهاد کشاورزی استان مربوط.
- ه- نداشتن سوء پیشینه کیفری موثر.
- ماده ۱۳- اولین دوره انتخاب در استان به دعوت و با نظارت سازمان جهاد کشاورزی و با اطلاع استاندار برگزار می گردد.
- تبصره - دستورالعمل مربوط به تشکیل مجمع عمومی موسس استانها، اساسنامه الگو، برگزاری انتخابات اولین دوره هیأت مدیره استانها و انتخابات شورای مرکزی و با رعایت قوانین و مفاد این آیین نامه توسط وزارت جهاد کشاورزی تهیه و به تأیید هیأت عالی نظارت خواهد رسید و در اختیار نظام های صنفی استانی قرار می گیرد.
- ماده ۱۴- اهم وظایف و اختیارات هیأت مدیره استانی در چارچوب قوانین مربوط به شرح زیر است :
- الف - نظارت بر حسن انجام امور نظام های صنفی بخش - شهرستان.
- ب - تسهیل روابط بین اعضای صنف و کارفرمایان و دستگاههای دولتی.
- ج - تلاش در جهت اجرای استانداردهای ارائه شده از سوی مراجع ذیربط از جمله سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی جمهوری اسلامی ایران در جهت افزایش کمیت و کیفیت تولیدات کشاورزی و منابع طبیعی.
- د- تلاش در جهت تحقق تصمیمات سازمان نظام مهندسی در خصوص نظام های صنفی استانی.
- ه - معرفی نماینده نظام صنفی جهت شرکت در مراجع قضایی و اداری از جمله کمیسیون حل اختلاف مالیاتی، عوارض، آب بها، هیأت های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی و سایر مراجع قانونی.
- و - فراهم نمودن امکان پوشش تامین اجتماعی برای اعضای صنف.
- ز- ارتقای دانش فنی و کیفیت کار اعضای صنف.
- ح- برنامه ریزی در جهت تقویت و توسعه فرهنگ نظام صنفی کشاورزی در استان با برگزاری هم اندیشی ها، گردهمایی ها در چارچوب قوانین و مقررات.
- ط - انتخاب دبیرنظام صنفی کشاورزی از بین خود و یا خارج از آن یا عزل وی.
- ی - تعیین حق الزحمه کارکنان اداری نظام صنفی استانی در چارچوب قوانین جاری کشور.

- ک - تنظیم دستورالعمل‌های اداری - مالی - نظام استانی طبق مقررات و نظام نامه‌های مصوب هیأت عمومی.
- ل - معرفی اعضای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات وفق مقررات این آئین نامه.
- م - بررسی و تصویب بودجه سال آتی پیشنهادهای نظام استانی.
- ن - گزارش تخلفات اعضاء و واحدهای صنفی به مراجع ذیصلاح.
- ماده ۱۵- هیأت مدیره نظام صنفی استانی در اولین نشست خود یک نفر را از بین خود و یا خارج از آن به عنوان دبیر اجرایی انتخاب می نماید. دبیرنظام، مسئول اداره امور دبیرخانه بوده و وظایف او به شرح زیر است :
- الف - استخدام یا به کارگماردن کارکنان اداری نظام صنفی و در صورت لزوم مشاور و کارشناس، پس از تصویب هیأت مدیره.
- ب - انجام مکاتبات و نامه‌های اداری و نظارت بر حسن اجرای مقررات داخلی نظام صنفی.
- ج - گشایش حساب‌های بانکی نظام صنفی.
- د - اجرای مصوبات و تصمیمات هیأت مدیره و مجمع عمومی و انجام امور جاری نظام صنفی.
- ه - حفظ و نگهداری اسناد و مدارک اداری و مشخصات کامل اعضاء.
- و - تهیه و تنظیم کارت عضویت نظام صنفی با امضای خود و رئیس هیأت مدیره و تهیه و نگهداری مهر رسمی نظام صنفی.
- ز - ارسال شکایات واصل شده به هیأت‌های رسیدگی به تخلفات.
- ماده ۱۶- خزانه دار مسئول امور مالی نظام است و وظایف وی به شرح زیر است:
- الف - تنظیم دفاتر و اسناد و صورتجلسات مالی.
- ب - امضای کلیه چک‌ها، اسناد مالی و اوراق تعهدآور، به همراه رئیس هیأت مدیره.
- ج - وصول و جمع‌آوری حق عضویت‌ها و سایر کمک‌های مالی.
- د - تهیه و تنظیم ترازنامه جهت ارائه به هیأت مدیره و بازرس.
- ه - نظارت بر خرید و فروش و هر نوع عملیات مالی در چارچوب مصوبات هیأت مدیره.
- و - رسیدگی و تأیید اسناد و مدارک ارائه شده در مورد پرداخت‌ها.
- ز - حفظ مدارک، اموال منقول و غیرمنقول، وجوه و اسناد مالی.

ح - تنظیم بودجه سال آتی و تسلیم آن به هیأت مدیره جهت بررسی و تصویب.
ماده ۱۷- منابع مالی نظام صنفی و ارکان آن از محل حق عضویت اعضا، کمک‌های اعطایی اشخاص حقیقی و حقوقی، دریافت بهای ارائه خدمات پژوهشی، کارشناسی و آموزشی، فروش نشریات و برگزاری هم‌اندیشی‌ها و نمایشگاه‌ها تامین خواهد شد.
تبصره - نظام نامه مالی و اداری از جمله میزان و نحوه وصول حق عضویت اعضا، به پیشنهاد شورای مرکزی توسط هیأت عمومی به تصویب خواهد رسید.

د- بازرس :

ماده ۱۸- مجمع عمومی استان یک نفر را ترجیحاً از میان اعضای صنف به عنوان بازرس اصلی و یک نفر را به عنوان بازرس علی‌البدل برای مدت دو سال انتخاب می‌نماید. وظایف و اختیارات بازرس به شرح زیر است:

الف - بررسی و اظهار نظر در مورد صورتهای مالی و تراز نامه و عملکرد هیأت مدیره و تسلیم آن به هیأت مدیره جهت طرح در مجمع عمومی، حداقل (۵) روز قبل از تشکیل مجمع عمومی.

ب - نظارت بر عملکرد هیأت مدیره و مجموع فعالیت آنها و ارائه نقطه نظرات خود به هیأت مدیره.

تبصره - هیأت مدیره موظف است اطلاعات و اسناد و مدارک درخواستی بازرس را در اختیار او قرار دهد.

ج- شرکت در جلسات هیأت مدیره بدون داشتن حق رای.

د - ارائه پیشنهاد استفاده از موسسات حسابرسی به هیأت مدیره برای حسابرسی صورتهای مالی، در صورت نیاز.

تبصره - هیأت مدیره موظف است نسبت به عقد قرارداد با موسسات مذکور اقدام کند.

فصل چهارم - هیأت عمومی :

ماده ۱۹- به منظور هماهنگی در امور نظام‌های استانی و سیاستگذاری کلان نظام صنفی، هیأت عمومی نظام صنفی از اعضای هیأت مدیره نظام‌های استانی در سطح کشور تشکیل می‌شود.

هیأت عمومی حداقل هر سال یکبار با دعوت شورای مرکزی با حضور نماینده وزارت جهاد کشاورزی جلسه خواهد داشت. جلسات هیأت عمومی با حضور حداقل نیمی از

اعضاء رسمیت خواهد یافت. در صورت عدم حصول حد نصاب مذکور، جلسه یاد شده برای بار دوم با حضور هر تعداد از اعضاء رسمیت می‌یابد. تبصره - تشکیل اولین جلسه هیأت عمومی، بنا به دعوت وزارت جهاد کشاورزی خواهد بود.

ماده ۲۰- وظایف و اختیارات هیأت عمومی به شرح زیر است :

الف - استماع و ارزیابی گزارش سالیانه شورای مرکزی درخصوص فعالیت های نظام صنفی.

ب - بررسی و تصویب تراز نامه شورای مرکزی.

ج- بررسی و تصویب سیاست های کلان و پیشنهاد شورای مرکزی.

د- دریافت گزارش از فعالیت ها و مشکلات نظام های استانی.

ه - اخذ تصمیم در مورد تنظیم روابط بین نظام های استانی به پیشنهاد شورای مرکزی. و - بررسی و تصویب ضوابط، مقررات، نظام نامه ها و همچنین دستور العمل ها از قبیل دستورالعمل پرداخت حق الزحمه اعضای شورای مرکزی، اعضای هیأت های رسیدگی به تخلفات، بازرسان استانی و بازرس نظام صنفی به پیشنهاد شورای مرکزی.

ز - بررسی و تصویب نظام های داخلی نحوه اداره هیأت عمومی.

ح- بررسی و تصویب نظام نامه پیشنهادی شورای مرکزی درخصوص نحوه مدیریت منابع مالی نظام صنفی.

ط- ارائه پیشنهادات و راهکارهای مناسب برای تصویب مراجع ذیصلاح از طریق وزارت جهاد کشاورزی.

ی - بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد سایر اموری که طبق قوانین و مقررات در صلاحیت هیأت عمومی می باشد.

ک - انتخاب بازرس شورای مرکزی.

تبصره - شرح وظایف و اختیارات بازرس شورای مرکزی مطابق ماده (۱۸) این آئین نامه خواهد بود.

فصل پنجم - شورای مرکزی :

ماده ۲۱- برای اداره امور کلان نظام، شورای مرکزی مرکب از نمایندگان وزات جهاد کشاورزی، وزارت کار و امور اجتماعی، سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی

کشور و دبیرخانه هیأت عالی نظارت موضوع ماده (۵۴) قانون صنفی کشور (هرکدام یک نفر) و یک نفر از اعضای هیأت مدیره نظام صنفی هر استان تشکیل می‌شود که به عنوان اعضای اصلی شورای یاد شده محسوب می‌گردند.

۵۵۵-۲۲- شورای مرکزی بالاترین رکن اجرایی نظام صنفی می‌باشد و دارای وظایف زیر است:

- الف - پیشنهاد سیاست‌های کلان جهت تصویب هیأت عمومی.
  - ب - برنامه ریزی و فراهم‌آوردن زمینه اجرای اهداف و سیاست‌های مصوب هیأت عمومی.
  - ج - ایجاد زمینه مناسب و هماهنگی‌های لازم برای تحقق اهداف و انجام وظایف ارکان نظام صنفی و ایجاد زمینه‌های لازم برای تعامل با سایر مراجع ذیربط.
  - د - تعیین ضوابط صلاحیت اعضای صنف کشاورزی.
  - ه - همکاری با مراجع ذیصلاح برای احراز صلاحیت و رتبه‌بندی اعضای صنف.
  - و - برگزاری و مشارکت در برگزاری همایش‌ها و گردهمایی‌های تخصصی داخل کشور و در سطح بین‌المللی.
  - ز - داوری بین ارکان داخلی نظام‌های استانی یا بین نظام‌های استانی با یکدیگر.
  - ح - همکاری با مراکز تحقیقاتی، علمی و آموزشی مرتبط.
  - ط - حمایت و دفاع صنفی از اعضای نظام صنفی و همچنین حمایت متقابل از حقوق مصرف‌کنندگان.
  - ی - تعیین و معرفی امضاها، مجاز برای امضای اوراق و اسناد مالی و تعهدآور و قراردادها.
  - ک - انتشار نشریه نظام صنفی و سایر نشریات تخصصی.
  - ل - همکاری و ارائه نظارت مشورتی به دولت و دستگاه‌های اجرایی در زمینه برنامه‌های توسعه کشاورزی در کشور.
  - م - نظارت بر عملکرد نظام‌های استانی به منظور حسن جریان امور و حفظ حقوق، منافع، حیثیت و شئون حرفه‌ای آنان.
- ۵۵۵-۲۳- جلسات شورای مرکزی حداقل هر سه ماه یکبار به دعوت رئیس شورای مرکزی و در غیاب وی توسط نایب رئیس تشکیل و با حضور دو سوم اعضای رسمیت می‌یابد. تصمیمات و مصوبات آن با آرای موافق اکثریت نسبی اعضای حاضر معتبر می‌باشد.

تبصره ۱- تصمیمات شورای مرکزی پس از ثبت در دفتر مخصوص از طریق دبیرخانه شورای مرکزی به اشخاص و مراجع ذیربط ابلاغ و عنداللزوم پیگیری می‌شود.
تبصره ۲- ترتیب، نحوه و زمان تشکیل جلسات شورای یاد شده، طی دستور العملی که به تصویب شورای مرکزی می‌رسد، خواهد بود.

فصل ششم - رئیس نظام صنفی :

ماده ۲۴- شورای مرکزی در اولین نشست خود سه نفر از اعضای غیر دولتی شورا را انتخاب و برای تعیین رئیس به وزیر جهاد کشاورزی پیشنهاد می‌نماید تا یکی از آنان را به این سمت منصوب کند.

تبصره ۱- نایب رئیس و خزانه دار در اولین نشست شورا از بین اعضای غیر دولتی انتخاب می‌گردند.

تبصره ۲- وظایف خزانه دار، مشابه وظایف خزانه دار نظام استانی است.

ماده ۲۵- وظایف و اختیارات رئیس نظام صنفی به شرح زیر است:

الف - رئیس بالاترین مقام اجرایی و اداری نظام صنفی بوده و نمایندگی نظام با حق توکیل به غیر را در مراجع داخلی و بین المللی عهده دارد.

ب - مسئول اجرای مصوبات شورای مرکزی.

ج - نظارت بر عملکرد دبیرخانه و تهیه پیشنهادهای و توصیه‌های لازم به منظور تحقق اهداف مندرج در قانون و ارائه آن به شورای مرکزی.

د - هماهنگی در نظارت بر عملکرد نظام‌های استانی.

ه - ابلاغ دستور العمل‌ها، مصوبات و بخشنامه‌ها.

و - انجام سایر اموری که از طرف هیأت عمومی یا شورای مرکزی محول می‌شود و همچنین سایر اموری که برای اداره نظام صنفی ضروری است.

ز - امضای مکاتبات عادی و اداری نظام صنفی.

ح - رابط نظام صنفی با دبیرخانه هیأت عالی نظارت.

تبصره ۵ - نایب رئیس در غیاب رئیس عهده دار وظایف رئیس خواهد بود و رئیس می‌تواند برخی اختیارات خود را با حفظ مسئولیت به نایب رئیس تفویض کند.

ماده ۲۶- از تاریخ ابلاغ این آئین نامه، رئیس نظام صنفی می‌تواند به عنوان نماینده وزیر جهاد کشاورزی در هیأت عالی نظارت شرکت نماید و به صورت ادواری گزارشی

از روند تشکیل و نحوه اجرای آیین‌نامه و فعالیت‌های نظام صنفی مربوط را به دبیرخانه هیأت عالی نظارت ارائه نماید و رابط و هماهنگ‌کننده نظام صنفی کارهای کشاورزی با دبیرخانه هیأت عالی نظارت می‌باشد.

فصل هفتم - تخلفات و ضمانت‌اجراهای مربوط

ماده ۲۷- هر موسسه یا دفتر یا محل کسب و پیشه‌ای که بدون دریافت مجوزهای لازم، برای انجام فعالیت‌های موضوع این آیین‌نامه دایر شده باشد، با اعلام نظام صنفی شهرستان مربوط طبق مقررات قانون نظام صنفی از طریق نیروی انتظامی پلمپ می‌شود.

ماده ۲۸- تخلفات صنفی اعضاء از جمله شامل موارد زیر است:

الف - تخلفات موضوع فصل هشتم قانون نظام صنفی - مصوب ۱۳۸۲ - در صورت انطباق با فعالیت اعضاء صنف.

تبصره - در صورت انطباق تخلف عضو صنفی با یکی از موارد فصل مذکور به تشخیص هیأت‌های بدوی و تجدید نظر، موضوع مطابق مقررات قانون یاد شده رسیدگی و مورد اتخاذ تصمیم و صدور رای قرار می‌گیرد.

ب - عدم رعایت شئونات شغلی و صنفی.

ج - سهل‌انگاری در انجام وظایف قانونی.

د - عدم رعایت استانداردها و ضوابط فنی.

ه - اجحاف به سایر شاغلان بخش کشاورزی.

و - صدور گواهی و گزارش خلاف واقع.

ز - اشتغال در کارهای خارج از صلاحیت حرفه‌ای.

ح - عدم رعایت شرایط مقرر در مجوزهای صادره.

ط - سوء استفاده از عضویت یا موقعیت صنفی به نفع خود یا دیگری.

ی - دریافت و یا پرداخت هر گونه مال یا وجه یا قبول خدمت خارج از ضوابط.

ماده ۲۹- مجازات تخلفات موضوع بندهای (ب) تا (ی) ماده (۲۸) این آیین‌نامه، با

توجه به شرایط، دفعات و مراتب تخلف به شرح زیر است:

الف - اخطار شفاهی بدون درج در پرونده عضویت در نظام صنفی.

ب - توییح کتبی با درج در پرونده عضویت در نظام صنفی.

ج - محرومیت از دریافت تسهیلات.

- د- جریمه نقدی از یک تا دو برابر سود و منافع حاصل از فعالیت غیر مجاز به تشخیص هیأت‌ها.
- ه- تعلق پروانه از یک ماه تا یک سال.
- و- لغو پروانه (تعطیل محل کسب) در صورت لزوم.
- تبصره ۱- هیأت‌ها می‌توانند برای ارزیابی میزان سود و منافع حاصل از فعالیت غیر مجاز از نظر کارشناس رسمی دادگستری که با هزینه جهاد کشاورزی شهرستان مربوط انتخاب می‌گردد، استفاده نمایند.
- تبصره ۲- درآمدهای ناشی از جریمه‌های دریافتی به حساب خزانه واریز خواهد گردید. معادل این مبلغ در بودجه‌های سنواتی منظور خواهد شد تا توسط وزارت جهاد کشاورزی برای اجرای آئین نامه هزینه شود.
- ماده ۳۰- شاغلان عضو نظام دامپزشکی و نظام مهندسی کشاورزی، از شمول این آئین نامه مستثنی بوده و تابع مقررات مربوط خواهند بود.
- ماده ۳۱- هر گاه تخلف عضو، عنوان یکی از جرایم مندرج در قوانین را داشته باشد، هیأت‌ها مکلفند مراتب را برای رسیدگی جنبه جزایی آن به مراجع قضایی صالحه اعلام نمایند. رسیدگی مراجع قضایی مزبور مانع از اجرای مجازاتهای انتظامی اعضاء نخواهد بود.

فصل هشتم - نحوه رسیدگی به تخلفات

- ماده ۳۲- برای رسیدگی به تخلفات صنفی اعضای نظام صنفی و اعمال مجازات‌های مقرر در آئین نامه، هیأت رسیدگی بدوی در هر شهرستان، مرکب از سه نفر شامل نماینده اداره جهاد کشاورزی شهرستان مربوط، نماینده دادگستری به حکم رئیس قوه قضائیه و نماینده نظام صنفی بخش شهرستان، تشکیل می‌گردد.
- ماده ۳۳- شروع به رسیدگی در هیأت‌های بدوی، با اعلام گزارش از سوی بازرسان، شکایات اشخاص حقیقی یا حقوقی یا مقامات اداری ذیربط می‌باشد.
- ماده ۳۴- هیأت‌های بدوی مکلفند حداکثر ظرف دو هفته از تاریخ دریافت شکایت یا گزارش، در جلسه‌ای با دعوت از طرفین یا نمایندگان آنان به پرونده رسیدگی و طبق مفاد این آئین نامه اتخاذ تصمیم نمایند. عدم حضور هر یک از طرفین مانع رسیدگی به اتخاذ تصمیم و صدور رای نخواهد بود.

ماده ۳۵- هر یک از طرفین می‌توانند در صورت اعتراض به رای صادره مراتب را کتباً ظرف مدت ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ رای به هیأت تجدید نظر تسلیم نمایند. هیأت تجدید نظر در هر شهرستان مرکب از رئیس اداره جهاد کشاورزی شهرستان مربوط یا یکی از معاونین ذیربط، رئیس دادگستری یا نماینده وی، رئیس یا یکی از اعضای هیأت مدیره نظام صنفی بخش شهرستان مربوط، می‌باشد که ظرف یک ماه با دعوت از طرفین یا نمایندگان آنان به درخواست تجدید نظر رسیدگی و اتخاذ تصمیم می‌نماید. رای هیأت تجدید نظر قطعی و لازم‌الاجرا است. عدم حضور هر یک از طرفین مانع رسیدگی و اتخاذ تصمیم و صدور رای نخواهد بود.

ماده ۳۶- جلسات هیأت‌های بدوی و تجدید نظر با حضور هر سه نفر اعضاء رسمیت یافته و ارای صادره با نظر اکثریت معتبر می‌باشد.

ماده ۳۷- هیأت‌های بدوی و تجدید نظر ملزم به رسیدگی به کلیه شکایات و گزارشات دریافتی می‌باشند و چنانچه شکایت یا گزارشی را وارد تشخیص ندهند یا رسیدگی به آن را در صلاحیت خود ندانند، نظر به رد شکایت یا عدم صلاحیت داده و در غیر اینصورت، پس از اخذ دفاعیات، اتخاذ تصمیم می‌نمایند.

ماده ۳۸- در صورت عدم امکان تشکیل هیأت بدوی و تجدید نظر در هر شهرستان، یکی از هیأت‌های نزدیک‌ترین شهرستان همجوار همان استان یا مرکز استان وظایف مقرر را عهده دار خواهد بود.

ماده ۳۹- اداره امور هیأت‌های بدوی و تجدید نظر، مسئولیت تشکیل جلسات و انجام هماهنگی‌ها، تشکیل پرونده، تعیین نوبت و وقت رسیدگی، ابلاغ و اجرای آراء و سایر امور دبیرخانه‌ای و همچنین رسیدگی به تخلفات هیأت‌ها، به عهده اداره جهاد کشاورزی شهرستان مربوط می‌باشد.

ماده ۴۰- وزارت جهاد کشاورزی موظف است ضمن اجرای مفاد این آیین‌نامه، ظرف سه سال نسبت به بررسی آن اقدام و پیشنهادات اصلاحی لازم را جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.

این تصویب‌نامه در تاریخ ۱۳۸۷/۳/۱۳ به تأیید مقام محترم ریاست جمهوری رسیده است.

➤ فصل دوم : اساسنامه‌های تشکل‌های

کشاورزی

اساسنامه مجمع ملی خبرگان کشاورزی کشور

فصل اول: کلیات و اهداف

ماده ۱- نام سازمان غیردولتی مورد نظر: مجمع ملی خبرگان کشاورزی کشور است و در این اساسنامه به لحاظ رعایت اختصار مجمع کشاورزی نامیده می‌شود.

ماده ۲- نوع فعالیت: کلیه فعالیت‌های مجمع کشاورزی غیرسیاسی و غیرانتفاعی بوده و ضمن رعایت کامل قوانین جمهوری اسلامی ایران دقیقاً طبق این اساسنامه فعالیت خواهد نمود. ضمناً مجمع کشاورزی از نوع مؤسسات مذکور در بند الف ماده ۲ آیین‌نامه اصلاحی ثبت تشکیلات و مؤسسات غیرتجاری مصوب شماره ۵۵ مورخ ۱۳۳۷/۰۱/۱۷ موضوع مواد ۵۸۴ و ۵۸۵ قانون تجارت و آیین‌نامه شماره ۱۲۶۰۸/ت/۲۷۳۶۷ ه مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۹ مصوب هیأت محترم وزیران می‌باشد و محدود فعالیت آن در سطح ملی می‌باشد.

ماده ۳- محل: مرکز اصلی مجمع کشاورزی در: استان تهران، شهرستان تهران به نشانی: تهران - خیابان آزادی، بعد از نواب، جنب کلانتری ۱۰۸، ساختمان دکتر حسابی، طبقه یازده واقع است و در صورت لزوم می‌تواند برابر مقررات در سایر نقاط داخل و یا خارج، شعبه، نمایندگی یا دفتر دایر نماید.

تبصره ۱- مجمع می‌تواند در استان‌ها دفتر شعبه استانی و در شهرستان‌ها دفتر نمایندگی ایجاد نماید.

تبصره ۲- اعضای شعب استانی و دفاتر نمایندگی شهرستان‌ها توسط مجمع کشاورزی کشور بر اساس آئین‌نامه مصوب انتخاب می‌شوند.

تبصره ۳- کلیه امور مالی و اداری شعب و نمایندگی تحت نظارت مجمع کشوری انجام می‌شود.

تبصره ۴- اعضای مجمع کشوری قبل از اولین مجمع عمومی از میان تولیدکنندگان نمونه سراسر کشور و اعضای هیأت مؤسس انتخاب می‌شوند و پس از اولین انتخابات مجمع عمومی عادی اعضاء، شامل نخستین شعب استانی و نمایندگی شهرستان‌ها می‌شود.

الف- وظایف شعب: شعب می‌توانند فعالیت‌های مالی و اداری محلی داشته باشند و همچنین مجمع محلی برگزار نمایند، منتخب مجمع محلی شعب استانی در مجمع کشوری به عنوان عضو حضور پیدا می‌نماید.

ب- وظایف نمایندگی

۱- نمایندگی در شهرستان‌ها تشکیل می‌شود و در عملکرد مالی اداری استقلال نداشته و تابع شعبه استانی است.

۲- نمایندگی‌ها می‌توانند نسبت به جلب مشارکت افراد و دریافت کمک‌های نقدی و غیرنقدی اقدام نمایند و کمک‌های دریافتی را در اختیار شعبه استانی قرار داده تا نسبت به استفاده از آن تصمیم‌گیری شود.

۳- همچنین نمایندگی‌ها می‌توانند برای جلب مشارکت عمومی و نیز ارتباط با دستگاه‌های اجرایی و ارگان‌ها در سطح شهرستان اقدامات اداری لازم را مستقلاً انجام دهند.

۴- نمایندگی‌ها موظفند گزارش کلیه اقدامات خود را به شعبه استانی ارائه نمایند.

۵- نماینده منتخب نمایندگی‌ها برای حضور در مجمع محلی شعبه از سوی هیأت مدیره شعبه استانی و با هماهنگی مجمع ملی خبرگان کشاورزی کشور انتخاب می‌شوند.

ماده ۴- تابعیت: مجمع کشاورزی تابعیت جمهوری اسلامی ایران را دارد و کلیه اعضای آن التزام خود را به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌دارند.

ماده ۵- مدت فعالیت مجمع کشاورزی از تاریخ تأسیس به مدت نامحدود می‌باشد.

ماده ۶- دارایی اولیه مجمع کشاورزی اعم از منقول و غیرمنقول مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد که توسط هیأت مؤسس تماماً پرداخت شده و در اختیار مجمع کشاورزی قرار گرفته است.

ماده ۷- هیأت مؤسس بعد از تأسیس و انتخاب بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) توسط مجمع عمومی از بین کاندیداها تحت عنوان مؤسس مسئولیتی در مجمع کشاورزی نخواهد داشت.

ماده ۸- اهداف مجمع کشاورزی عبارتند از:

الف - اهداف کلی مجمع (کلیات)

- سازماندهی برگزیدگان و افراد مرجع محلی در کشاورزی کشور به منظور ایجاد تعامل و ارتباط مداوم (در سطوح شهرستانی، استانی و کشوری) در راستای توسعه ظرفیت‌های اجتماعی، فنی، اقتصادی و تکنولوژیک در بخش کشاورزی.
- فراهم آوردن بستر مناسب برای ارتقاء سطح دانش تولیدکنندگان، از طریق انتقال روش‌ها و شیوه‌های جدید و کارآمد و تجارب ملی و بین‌المللی.
- توسعه توانایی‌ها و بهبود مدیریت بخش کشاورزی، از طریق گسترش تشکل‌های تولیدی، خدماتی، آموزشی در سطوح مختلف.
- ایجاد شرایط مساعد برای حمایت‌های صنفی از تولیدکنندگان و بهره‌برداران بخش کشاورزی.

ب - روش اجرای اهداف

- بررسی و قبول کلیه مواد مندرج در اساسنامه.
- برگزاری جلسات، کارگاه‌های آموزشی، سمینارهای علمی، کلاس‌های آموزشی در حوزه فعالیت‌های بخش کشاورزی.
- مشارکت و حضور فعال در تعیین شاخص‌های لازم برای شناسایی و معرفی تولیدکنندگان و نخبگان بخش کشاورزی.
- ایجاد ارتباط با مراکز و سازمان‌های ملی و بین‌المللی غیردولتی برای انتقال تجارب.
- استفاده از نشریات، جزوات آموزشی و رسانه‌های گروهی و ارتباط جمعی.
- تهیه و تعیین شاخص‌های لازم برای استاندارد تولید، قیمت‌گذاری محصولات و...
- ایجاد بانگ اطلاعاتی به منظور ساماندهی بخش کشاورزی.
- حضور در مجامع تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی بخش کشاورزی.

ماده ۹- شرایط عضویت:

- پذیرش و قبول کلیه مواد مندرج در اساسنامه.
- کلیه تولیدکنندگان برگزیده بخش کشاورزی که از طریق امور کشاورزی امرار معاش و درآمد می‌کنند.

- کلیه تولیدکنندگان کشوری که در حوزه‌های مرتبط با بخش کشاورزی و منابع طبیعی و توسعه روستایی فعالیت دارند و توسط سازمان‌ها و ادارات مرتبط با بخش کشاورزی برگزیده و انتخاب شده باشند.

تولیدکنندگان برگزیده باید دارای شخصیت حقیقی و به عنوان افراد مرجع باشند. برای مثال (آبخیزدار نمونه، کشاورز نمونه، حبوبات، برنج کار نمونه، گاودار نمونه صنعتی و...) پس بنابراین چنانچه به عنوان هیأت مدیره و یا مدیر عامل شرکت‌های تعاونی (شخصیت حقوقی) انتخاب شده‌اند امکان عضویت در مجمع را نخواهند داشت.

ساختار مجمع در سطح کشور به صورت ملی، استانی و شهرستانی و در قالب سازمان غیردولتی (NGO) خواهد بود که در سطح ملی با عنوان «مجمع ملی خبرگان کشاورزی» و در سطح استان «کانون استانی خبرگان کشاورزی» و در سطح شهرستان «انجمن خبرگان کشاورزی شهرستان» سازماندهی خواهد شد.

انواع عضویت

- اصلی

- افتخاری: اعضای افتخاری مجمع کشاورزی (افراد مرجع به تشخیص هیأت مدیره).

فصل دوم: ساختار

- ساختار غیر رکن: هیأت مؤسس، کمیته‌های تخصصی، شوراهای مشورتی و...
وظایف هیأت مؤسس:

۱ - انجام اقدامات اولیه تشکل برای تأسیس.

۲ - تهیه و تصویب و اصلاح اساسنامه در صورت لزوم.

۳ - انتخاب اولین مدیران و بازرس یا بازرسان.

۴ - تعیین روزنامه کثیرالانتشار که هرگونه دعوت و اطلاعیه بعدی برای اعضاء تا تشکیل اولیه مجمع عمومی عادی در آن منتشر خواهد شد.

- ساختار رکن:

ماده ۱۰- ارکان مجمع کشاورزی عبارتند از:

۱- مجمع عمومی ۲- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) ۳- بازرسان

الف - مجمع عمومی اعضاء

ماده ۱۱- مجمع عمومی عالی ترین مرجع تصمیم‌گیری مجمع کشاورزی می‌باشد که به صورت عادی یا فوق العاده تشکیل می‌شود.

ماده ۱۲- مجمع عمومی عادی سالی یک بار در خرداد ماه تشکیل خواهد شد. برای رسمیت جلسه حضور نصف به علاوه یک اعضاء و جهت تصویب هر موضوعی نیز رأی موافق اکثریت اعضای حاضر ضرورت دارد.

در صورتی که در دعوت نخست، اکثریت حاصل نشد، جلسه دوم به فاصله ۱۵ روز تشکیل و با هر تعداد اعضای حاضر، جلسه رسمیت خواهد یافت. مجمع عمومی ممکن است به صورت فوق‌العاده در هر زمان به تقاضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) یا یک سوم اعضاء تشکیل شود.

ماده ۱۳- وظایف مجمع عمومی عادی

- ۱- انتخاب اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) و بازرسان (اصلی و علی‌البدل).
- ۲- استماع و رسیدگی به گزارش بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) و بازرسان (بازرسان).
- ۳- تعیین خط‌مشی کلی و برنامه مجمع کشاورزی و تصویب بودجه سال جاری و سایر عملیات به پیشنهاد شورای مرکزی.
- ۴- بررسی و تصویب یا رد پیشنهادهای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره).
- ۵- تصویب ترانزنامه و بودجه و سایر گزارش‌های شورای مرکزی پس از قرائت گزارش بازرسان یا بازرسان.

۶- تعیین روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی‌ها و دعوتنامه‌ها.

۷- عزل اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) و بازرسان.

ماده ۱۴- مجمع عمومی فوق‌العاده با شرایط زیر تشکیل خواهد شد:

- ۱- با درخواست بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) یا بازرسان (بازرسان).
  - ۲- با درخواست یک پنجم اعضاء.
- تبصره ۱- دعوت برای مجمع عمومی فوق‌العاده کتبی بوده و حداقل ۱۵ روز قبل از تشکیل آن به اطلاع اعضاء خواهد رسید.
- تبصره ۲- مجمع عمومی فوق‌العاده جهت رسمیت، همان شرایط مجمع عمومی عادی را خواهد داشت.
- تبصره ۳- تصمیمات مجمع عمومی فوق‌العاده با تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود.

ماده ۱۵- وظایف مجمع عمومی فوق‌العاده

- ۱- تصویب تغییرات اساسنامه.
- ۲- بررسی و تصویب یا رد انحلال مجمع کشاورزی.

۳- تغییر در میزان سرمایه تشکل.

۴- انحلال تشکل قبل از موعد.

ماده ۱۶- مجامع عمومی توسط هیأت رئیسه‌ای مرکب از یک رئیس، یک منشی و یک ناظر اداره می‌شوند.

تبصره- اعضای هیأت رئیسه نباید از بین کاندیداهای هیأت مدیره و بازرسان باشند و با اعلام قبولی نامزدی خود در مجمع عمومی انتخاب خواهند شد.

ب- هیأت مدیره

ماده ۱۷- مجمع کشاورزی دارای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) مرکب از حداقل ۷ نفر عضو اصلی و ۲ نفر عضو علی‌البدل خواهد بود.

تبصره ۱- جلسات بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) با حضور اکثریت اعضاء رسمیت یافته و تصمیمات متخذه با اکثریت آراء معتبر خواهد بود.

تبصره ۲- شرکت اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره، شورای مرکزی و...) در جلسات آن ضروری است و غیبت هر یک از اعضاء بدون عذر موجه و بدون اطلاع قبلی تا سه جلسه متوالی در حکم استعفای عضو غایب خواهد بود.

تبصره ۳- دعوت از اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) می‌بایست با دعوت کتبی به نشانی عضو بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) حداقل ۴۸ ساعت قبل از تشکیل جلسه به صورت قانونی انجام پذیرد.

تبصره ۴- انتخاب مجدد اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) بلامانع است.

ماده ۱۸- در صورت استعفا یا فوت یا سلب شرایط از هر یک از اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) یا بازرس، عضو علی‌البدل برای مدت باقیمانده بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) یا بازرس به جای عضو اصلی انجام وظیفه خواهد نمود.

ماده ۱۹- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) علاوه بر جلساتی که به طور مرتب و حداقل هر ماه یک بار تشکیل خواهد داد بنا به ضرورت با دعوت کتبی یا تلفنی رئیس یا نایب رئیس تشکیل جلسه فوق‌العاده خواهد داد.

ماده ۲۰- اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) در اولین جلسه‌ای که بعد از انتخاب شدن تشکیل می‌دهند از بین خود یک نفر رئیس، یک نفر نایب رئیس و یک نفر خزانه‌دار انتخاب خواهند نمود. حدود اختیارات آنها را آئین‌نامه داخلی مشخص می‌نماید.

تبصره ۱- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) در هر موقع می‌تواند رئیس و نایب رئیس و خزانه‌دار را از سمت‌های مذکور عزل کند.

تبصره ۲- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) در صورت نیاز تشکل می‌تواند سمت یا سمت‌های دیگری را برای سایر اعضای هیأت مدیره تعریف نماید.

ماده ۲۱- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) برای مدت ۲ سال انتخاب خواهد شد. انتخاب مجدد بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) برای دوره‌های بعدی بلامانع بوده و بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) موظف است حداکثر ۳ ماه قبل از پایان تصدی خود، از مجمع عمومی عادی به منظور انتخابات بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره، شورای مرکزی و...) جدید دعوت نماید. بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) حداقل ۱۰ روز قبل از پایان تصدی خود نتیجه انتخابات را به مراجع ذیربط و ذیصلاح اعلام خواهد نمود.

ماده ۲۲- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) نماینده قانونی مجمع کشاورزان بوده و وظایف و اختیارات آن به شرح ذیل می‌باشد:

حفظ و حراست اموال منقول و غیرمنقول، رسیدگی به حساب‌ها، پرداخت دیون و وصول مطالبات، اجرای مصوبات مجامع عمومی، افتتاح حساب در بانک‌ها طی انجام تشریفات قانونی، تعقیب جریانات قضایی و مالیاتی و ثبتی در کلیه مراحل قانونی در محاکم، تعیین حکم و تعیین وکیل و عزل آن، قطع و فصل دعاوی از طریق سازش (مصالحه) و در صورت اقتضاء، تفویض و واگذاری تمام یا قسمتی از اختیارات خود به هر شخص دیگر اعم از حقیقی یا حقوقی با حق توکیل. به طور کلی هیأت مدیره می‌تواند هر اقدام و معامله‌ای را که ضروری بداند در مورد نقل و انتقال اموال منقول که مستلزم تصویب مجمع عمومی می‌باشد بنام «مجمع کشاورزی» انجام دهد.

ج- بازرس

ماده ۲۳- مجمع عمومی عادی یک نفر را به عنوان بازرس اصلی و یک نفر را به عنوان بازرس علی‌البدل برای مدت یک سال انتخاب خواهد نمود.

ماده ۲۴- اشخاص زیر نمی‌توانند به سمت بازرس انتخاب شوند:

۱ - کسانی که به علت ارتکاب جنایت یا یکی از جنبه‌های مذکور در ماده ۱۱۱ قانون تجارت به موجب حکم قطعی از حقوق اجتماعی کلاً یا بعضاً محروم شده باشند در مدت محرومیت.

۲ - مدیران و مدیر عامل سازمان غیردولتی.

- ۳- اقبای سببی و نسبی مدیران و مدیر عامل تا درجه سوم از طبقه اول و دوم.
- ۴- همسر اشخاص مذکور در بند ۲.
- تبصره - انتخاب مجدد بازرسان بلامانع است.
- ماده ۲۵- وظایف بازرس (بازرسان) به شرح زیر است:
- ۱- بررسی کلیه اسناد و اوراق مالی و تهیه گزارش برای مجمع عمومی.
- ۲- مطالعه گزارش سالانه هیأت مدیره اعم از مالی و غیرمالی و تهیه گزارش عملکرد برای اطلاع مجمع عمومی.
- ۳- گزارش هرگونه تخلف هیأت مدیره از مفاد اساسنامه به مجمع عمومی.
- ۴- بازرس باید درباره صحت صورت دارایی و عملکرد هیأت مدیره و درباره صحت مطالب و اطلاعاتی که مدیران در اختیار مجمع عمومی گذاشته‌اند کتباً اظهار نظر نماید.
- ۵- سایر وظایفی که قانون تجارت به عهده بازرس قرار داده است.
- تبصره - بازرس می‌تواند بدون داشتن حق رأی در جلسات هیأت مدیره شرکت نماید.
- ماده ۲۶- بازرس می‌تواند در هر موقع هرگونه رسیدگی و بازرسی را در مورد عملیات مجمع کشاورزی انجام داده و اسناد و مدارک و اطلاعات مربوطه را مطالبه کرده و مورد رسیدگی قرار دهد و در صورت لزوم تقاضای تشکیل جلسه فوق‌العاده مجمع عمومی را بنماید.
- ماده ۲۷- در صورت فوت یا استعفا یا معذوریت بازرس اصلی یا سلب شرایط از او، بازرس علی‌البدل به جای او انجام وظیفه خواهد نمود.
- ماده ۲۸- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) مدیر عامل و بازرسان تا زمانی که جانشین آنها از سوی مجمع عمومی انتخاب نشده است به مسئولیت خود باقی خواهند ماند.
- تبصره - جز درباره موضوعاتی که به موجب مفاد این اساسنامه اخذ تصمیم و اقدام درباره آنها در صلاحیت خاص مجمع عمومی است، بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره، شورای مرکزی و...) کلیه اختیارات لازم برای اداره امور را مشروط بر رعایت اهداف «مجمع کشاورزی» دارا می‌باشد.
- ماده ۲۹- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره، شورای مرکزی و...) باید از بین خود یا خارج یک نفر را به عنوان مدیریت عامل انتخاب نموده و حدود اختیارات و مدت تصدی و حق‌الزحمه او را تعیین نماید.
- تبصره- مدیر عامل نمی‌تواند در عین حال رئیس هیأت مدیره، همان تشکل غیردولتی باشد مگر با تصویب سه چهارم آراء حاضر در مجمع عمومی.

ماده ۳۰- مدیر عامل بالاترین مقام اجرایی مجمع کشاورزی است و در حدود اختیاراتی که از طرف بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) به وی تفویض می‌گردد، نماینده «مجمع کشاورزی» محسوب شده و از طرف «مجمع کشاورزی» حق امضاء دارد و عزل وی از اختیارات بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) می‌باشد که بایستی مستند و مدلل باشد.

تبصره ۱- اگر مدیر عامل عضو بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) باشد دوره مدیریت او از مدت عضویتش در هیأت مدیره بیشتر نخواهد بود لیکن انتخاب مجدد او طبق مقررات این اساسنامه بلامانع می‌باشد.

تبصره ۲- کلیه اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور با مهر مجمع و با امضای سه نفر به ترتیب مدیر عامل، خزانه‌دار و رئیس هیأت مدیره و در غیاب هر یک از این افراد امضای نایب رئیس هیأت مدیره به همراه دو امضای دیگر و مهر «مجمع کشاورزی» معتبر خواهد بود.

ماده ۳۱- مدیر عامل مجری مصوبات مجمع عمومی و بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره، شورای مرکزی و...) بوده و دارای اختیارات و مسئولیت‌های ذیل می‌باشد:

۱ - نماینده قانونی مؤسسه در مراجع رسمی و نهادها و در برابر اشخاص حقیقی و حقوقی.

۲ - استخدام و عزل و نصب کارکنان مؤسسه در حدود ضوابط و مصوبات و تحت نظارت هیأت مدیره.

۳ - نگهداری دارایی، اموال، حساب‌ها، اسناد و دفاتر مؤسسه.

۴ - اعمال اختیاراتی که به صورت موردی یا مقطعی از جانب بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) به وی تفویض شده باشد.

۵ - ارائه پیشنهادهای لازم در زمینه گسترش، بهبود و هماهنگی در فعالیت‌های مجمع کشاورزی به بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) جهت ارائه به مجمع عمومی.

۶ - تهیه پیش نویس ترازنامه، بودجه، خط‌مشی و گزارش سالیانه جهت بررسی بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) و ارسال به مجمع عمومی.

۷ - تهیه پیش‌نویس آئین‌نامه‌های مورد لزوم جهت طرح و تصمیم‌گیری در بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره).

۸ - نظارت و ایجاد هماهنگی در فعالیت شعب، نمایندگی‌ها و دفاتر.

۹ - درخواست برگزاری جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده.

۱۰ - انجام سایر وظایف و اختیاراتی که طبق آئین‌نامه‌های مصوب و قانون تجارت به مدیر عامل محول شده یا بشود.

ماده ۳۲- حقوق و مزایای مدیر عامل به وسیله بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) تعیین می‌شود.

در صورتی که مدیر عامل از اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) نباشد بدون داشتن حق رأی می‌تواند در جلسات هیأت مدیره شرکت نماید.

ماده ۳۳- مدت مأموریت مدیر عامل از مدت مأموریت بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) تجاوز نخواهد کرد و تغییر یا تجدید انتخاب او نیز بلامانع است. به هر صورت مدیر عامل در صورت انقضای مأموریت موظف است تا تعیین جانشین وظایف محوله را انجام دهد.

فصل سوم: بودجه و مواد متفرقه

ماده ۳۴- بودجه «مجمع کشاورزی» از طریق جمع‌آوری هدایا، اعانات، قبول وصیت، وقف، حبس، حق عضویت و سایر فعالیت‌های قانونی و مجاز تأمین می‌شود.

ماده ۳۵- درآمد و هزینه‌های مجمع کشاورزی در دفاتر قانونی ثبت و شرح بیلان آن در پایان هر سال مالی به مراجع ذیربط ارائه خواهد شد.

تبصره ۱- مجمع کشاورزی مکلف است کلیه درآمدهای حاصله سالانه را مطابق اساسنامه، مصرف اهداف و وظایف نماید و چنانچه وجوهی مازاد بر هزینه‌های مجمع کشاورزان موجود است در حساب مخصوصی بنام مجمع کشاورزی نزد یکی از بانک‌های رسمی ایران نگهداری نماید.

تبصره ۲- سال مالی مجمع کشاورزی منطبق با سال شمسی بوده و همواره به پایان اسفند ماه ختم می‌شود به استثناء سال مالی اول که از بدو تأسیس لغایت اسفندماه همان سال خواهد بود.

ماده ۳۶- کلیه مدارک، پرونده‌ها و مکاتبات در دفتر مرکزی مجمع کشاورزی نگهداری می‌شود. ترتیب امضای مکاتبات رسمی را هیأت مدیره تعیین می‌نماید.

تبصره- مصوبات و صورتجلسات بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) در دفاتر مخصوص به ترتیب تاریخ، ثبت و به امضای اعضای ذیربط خواهد رسید.

ماده ۳۷- مجمع کشاورزی مکلف است هرگونه تغییر یا اصلاح اساسنامه را به مرجع صادرکننده پروانه فعالیت اعلام نماید.

ماده ۳۸- مجمع کشاورزی مکلف است محل مؤسسه و تغییرات بعدی آن را به مرجع صادرکننده پروانه فعالیت اعلام نماید.

ماده ۳۹- مجمع کشاورزی دارای مهر یا آرم مخصوص خواهد بود که متن آن با تصویب بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) و برابر مقررات تهیه خواهد شد. هیأت مدیره مکلف است نمونه مهر و آرم تهیه شده را به مرجع صادرکننده پروانه فعالیت ارسال نماید. تبصره- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) در حفظ و حراست از مهر و آرم مسئولیت قانونی دارد.

ماده ۴۰- انحلال: در صورت انحلال مجمع کشاورزی، مجمع عمومی فوق‌العاده حداقل ۳ نفر را به عنوان هیأت تصفیه انتخاب و این هیأت موظف خواهد بود پس از رسیدگی به حساب‌ها و تصفیه بدهی‌ها و وصول مطالبات باقی‌مانده و تعیین دارایی مسلم (اعم از منقول و غیرمنقول) دارایی مجمع کشاورزی را به تصویب مجمع عمومی رسانده، هیأت مذکور موظف است نتیجه را به مراجع صادرکننده پروانه فعالیت ارائه نماید. تبصره ۱- تصفیه امور مربوط بر طبق قانون تجارت و تصفیه شرکت‌ها صورت خواهد پذیرفت.

تبصره ۲- هیأت تصفیه از بین خود یک نفر را به عنوان مدیر تصفیه انتخاب می‌نماید. تبصره ۳- مدیر تصفیه موظف است یک نسخه از گزارش تصفیه تشکل غیردولتی را به مرجع صدور پروانه ارائه نماید.

ماده ۴۱- انتشار هرگونه مطبوعه‌ای پس از کسب اجازه از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تحلیل پروانه انتشار با رعایت کامل قانون مطبوعات انجام خواهد شد. ماده ۴۲- مواردی که در این اساسنامه پیش‌بینی نشده است وفق عموماًت قانون تجارت عمل خواهد شد.

ماده ۴۳- این اساسنامه مشتمل بر ۳ فصل و ۴۳ ماده و ۲۷ تبصره در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۳۸۷/۰۵/۱۵ به تصویب رسید.

اساسنامه مجمع هماهنگی و حمایتی تشکل‌های بخش کشاورزی

فصل اول: کلیات و اهداف

ماده ۱- نام سازمان غیردولتی مورد نظر: مجمع هماهنگی و حمایتی تشکل‌های بخش کشاورزی است و در این اساسنامه به لحاظ رعایت اختصار مجمع هماهنگی نامیده می‌شود.

ماده ۲- نوع فعالیت: کلیه فعالیت‌های مجمع هماهنگی غیر سیاسی و غیر انتفاعی بوده و ضمن رعایت کامل قوانین جمهوری اسلامی ایران دقیقاً طبق این اساسنامه فعالیت خواهد نمود. ضمناً مجمع هماهنگی از نوع موسسات مذکور در بند الف ماده ۲ آئین‌نامه اصلاحی ثبت تشکیلات و موسسات غیرتجاری مصوب شماره ۵۵ مورخ ۱۳۳۷/۰۱/۱۷ موضوع مواد ۵۸۴ و ۵۸۵ قانون تجارت و آئین‌نامه شماره ۱۲۶۰۸/ت/۲۷۳۶۷ هـ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۹ مصوب هیأت محترم وزیران می‌باشد و محدود فعالیت آن در سطح ملی می‌باشد.

ماده ۳- محل: مرکز اصلی مجمع هماهنگی در استان تهران شهرستان تهران به نشانی: تهران - خیابان آزادی، بعد از نواب، جنب کلاتری ۱۰۸، ساختمان دکتر حسابی، طبقه یازده واقع است و در صورت لزوم می‌تواند برابر مقررات در سایر نقاط داخل یا خارج، شعبه، نمایندگی یا دفتر دایر نماید.

تبصره ۱- مجمع می‌تواند در استان‌ها دفتر شعبه استانی و در شهرستان‌ها دفتر نمایندگی ایجاد نماید.

تبصره ۲- اعضای شعب استانی و دفاتر نمایندگی شهرستان‌ها توسط مجمع هماهنگی کشور بر اساس آئین‌نامه مصوب انتخاب می‌شوند.

تبصره ۳- کلیه امور مالی و اداری شعب و نمایندگی تحت نظارت مجمع کشوری انجام می‌شود.

تبصره ۴- اعضای مجمع کشوری قبل از اولین مجمع عمومی از میان تشکل‌های کشاورزی سراسر کشور و اعضای هیأت موسس انتخاب می‌شوند و پس از اولین انتخابات، مجمع عمومی عادی اعضاء شامل نخستین شعب استانی و نمایندگی شهرستانها می‌شود.

الف- وظایف شعب

شعب می‌توانند فعالیت‌های مالی و اداری محلی داشته باشند و همچنین مجمع محلی برگزار نمایند، منتخب مجمع محلی شعب استانی در مجمع کشوری به عنوان عضو حضور پیدا می‌نماید.

ب - وظایف نمایندگی

۱- نمایندگی در شهرستانها تشکیل می‌شود و در عملکرد مالی اداری استقلال نداشته و تابع شعبه استانی است.

۲- نمایندگی‌ها می‌توانند نسبت به جلب مشارکت افراد و دریافت کمک‌های نقدی و غیرنقدی اقدام نمایند و کمک‌های دریافتی را در اختیار شعبه استانی قرار داده تا نسبت به استفاده از آن تصمیم‌گیری شود.

۳- نمایندگی‌ها می‌توانند برای جلب مشارکت عمومی و نیز ارتباط با دستگاههای اجرایی و ارگانها در سطح شهرستان اقدامات اداری لازم را مستقلاً انجام دهند.

۴- نمایندگی‌ها موظفند گزارش کلیه اقدامات خود را به شعبه استانی ارائه نمایند.

۵- نماینده منتخب نمایندگی‌ها برای حضور در مجمع محلی شعبه از سوی هیأت مدیره شعبه استانی و با هماهنگی شورای مرکزی مجمع هماهنگی کشور انتخاب می‌شوند.
ماده ۴- تابعیت: مجمع هماهنگی تابعیت جمهوری اسلامی ایران را دارد و کلیه اعضای آن التزام خود را به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌دارند.

ماده ۵- مدت فعالیت مجمع هماهنگی از تاریخ تاسیس به مدت نامحدود می‌باشد.

ماده ۶- دارایی اولیه مجمع هماهنگی اعم از منقول و غیر منقول مبلغ ۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد که توسط هیأت مؤسس تماماً پرداخت شده و در اختیار مجمع هماهنگی قرار گرفته است.

ماده ۷- هیأت مؤسس بعد از تاسیس و انتخاب بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره، شورای مرکزی و...) توسط مجمع عمومی از بین کاندیداها تحت عنوان مؤسس مسئولیتی در مجمع هماهنگی نخواهد داشت.

وظایف هیات موسس:

- ۱- انجام اقدامات اولیه تشکل برای تاسیس.
  - ۲- تهیه و تصویب و اصلاح اساسنامه در صورت لزوم.
  - ۳- انتخاب اولین مدیران و بازرس یا بازرسان.
  - ۴- تعیین روزنامه کثیرالانتشار که هر گونه دعوت و اطلاعیه بعدی برای اعضاء تا تشکیل اولین مجمع عمومی عادی در آن منتشر خواهد شد.
- ماده ۸- اهداف مجمع هماهنگی عبارتند از:
- ۱- حمایت و تقویت تشکل‌های بخش کشاورزی و بهره‌گیری از مکانیزم‌های مناسب جهت توسعه و ارتقاء کیفی و کمی و تقویت بنیه آنها در زمینه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی.
  - ۲- تدوین ضوابط و شرایط و معیارهای لازم به منظور حمایت‌های قانونی از تشکل‌های بخش کشاورزی و تلاش در رفع موانع موجود و تجهیز و راه اندازی و فعال نمودن آنها.
  - ۳- نهادینه کردن جایگاه تشکل‌های بخش کشاورزی و تاکید بر نقش این تشکل‌ها در رشد کشاورزی.
  - ۴- فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی به موقع و کافی در بین اعضاء تشکل‌ها و اعتقادی نمودن تشکل‌ها برای اعضاء به منظور پیشبرد اهداف حمایتی.
  - ۵- تلاش در جهت ایجاد استقلال در تشکل‌ها و کاهش تصدی‌گری دولت.
  - ۶- چاپ کتب و نشریات در جهت ارتقاء نقش کشاورزی.
- الف- کلیات
- این مجمع از عضویت تشکل‌های بخش کشاورزی فعال در سطح کشور تشکیل می‌گردد.
- هدف و وظیفه اصلی این مجمع مشارکت در فرآیند تصمیم‌گیری، تصمیم‌سازی و ارائه راهکارها و پیشنهادات و حمایت از تشکل‌های بخش کشاورزی.
- ب- روش اجرای اهداف
- روش اجرا و حصول به اهداف تعیین شده، عبارت است از شرکت در جلسات تصمیم‌گیری مربوط به بخش کشاورزی (دولتی و غیر دولتی و بین‌المللی) مشارکت در بهبود نظام‌های موجود بخش کشاورزی، مشارکت در فرآیند سیستم‌های تولید بخش

کشاورزی، نقد سیاست‌ها و برنامه‌های بخش کشاورزی و ارائه پیشنهاد در این زمینه و برگزاری گردهمایی‌ها و همایش‌های مربوط به بخش کشاورزی.

ماده ۹ - شرایط عضویت

تشکل‌های ملی که دارای واحدهای تحت پوشش استانی می‌باشند و صنوف کشاورزی که در سطح ملی فعالیت دارند، شعبات و نمایندگی‌هایی که حق عضویت پرداخت می‌کنند، حق رای دارند و اساسنامه را نیز قبول دارند.

انواع عضویت

- رسمی (پیوسته) با توجه به شرط عضویت مشخص می‌شوند.
- غیررسمی (افتخاری) کلیه کسانی که مایل هستند با توجه به اهداف و برای پیشبرد آن بدون حق رای و پرداخت حق عضویت فعالیت نمایند. حداکثر اعضای افتخاری مجمع هماهنگی ۱۰ نفر خواهد بود.

فصل دوم: ساختار

- ساختار رکن

ماده ۱۰- ارکان مجمع هماهنگی عبارتند از:

۱- مجمع عمومی ۲- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) ۳- بازرسان

الف- مجمع عمومی اعضاء

ماده ۱۱- مجمع عمومی عالی‌ترین مرجع تصمیم‌گیری مجمع هماهنگی می‌باشد که به صورت عادی یا فوق‌العاده تشکیل می‌شود.

مجمع عمومی عادی سالی یکبار در خرداد ماه تشکیل خواهد شد. برای رسمیت جلسه حضور نصف بعلاوه یک اعضاء و جهت تصویب هر موضوعی نیز رای موافق اکثریت اعضاء حاضر ضرورت دارد.

ماده ۱۲- در صورتی که در دعوت نخست، اکثریت حاصل نشد، جلسه دوم به فاصله ۱۵ روز تشکیل و با هر تعداد اعضاء حاضر، جلسه رسمیت خواهد یافت. مجمع عمومی ممکن است به صورت فوق‌العاده در هر زمان به تقاضای بالاترین رکن اجرایی یا یک سوم اعضاء تشکیل گردد.

ماده ۱۳- وظایف مجمع عمومی عادی

۱- انتخاب اعضاء بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) و بازرسان (اصلی و علی‌البدل).

- ۲- استماع و رسیدگی به گزارش بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) و بازرس (بازرسان).
  - ۳- تعیین خط مشی کلی و برنامه مجمع کشاورزان و تصویب بودجه سال جاری و سایر عملیات به پیشنهاد شورای مرکزی.
  - ۴- بررسی و تصویب یا رد پیشنهادهای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره).
  - ۵- تصویب ترانزنامه و بودجه و سایر گزارش‌های مرکزی پس از قرائت گزارش بازرس یا بازرسان.
  - ۶- تعیین روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی‌ها و دعوتنامه.
  - ۷- عزل اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) و بازرسان.
- ماده ۱۴- مجمع عمومی فوق‌العاده با شرایط زیر تشکیل خواهد شد:
- ۱- با درخواست بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) یا بازرس (بازرسان).
  - ۲- با درخواست یک سوم اعضاء.
- تبصره ۱- دعوت برای مجمع عمومی فوق‌العاده کتبی بوده و حداقل ۱۵ روز قبل از تشکیل آن به اطلاع اعضاء خواهد رسید.
- تبصره ۲- مجمع عمومی فوق‌العاده جهت رسمیت، همان شرایط مجمع عمومی عادی را خواهد داشت.
- تبصره ۳- تصمیمات مجمع عمومی فوق‌العاده با تصویب اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود.
- ماده ۱۵- وظایف مجمع عمومی فوق‌العاده
- ۱- تصویب تغییرات اساسنامه.
  - ۲- بررسی و تصویب یا رد انحلال مجمع هماهنگی...
  - ۳- تغییر در میزان سرمایه تشکل.
  - ۴- انحلال تشکل قبل از موعد.
- ماده ۱۶- مجامع عمومی توسط هیأت رئیسه‌ای مرکب از یک رئیس، یک منشی و یک ناظر اداره می‌شوند.
- تبصره - اعضای هیأت رئیسه نباید از بین کاندیداها هیأت مدیره و بازرسان باشند و با اعلام قبولی نامزدی خود در مجمع عمومی انتخاب خواهند شد.
- ب- هیأت مدیره

- ماده ۱۷- مجمع هماهنگی دارای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) مرکب از حداقل ۷ نفر عضو اصلی و ۲ نفر عضو علی‌البدل خواهد بود.
- تبصره ۱- جلسات بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) با حضور اکثریت اعضا رسمیت یافته و تصمیمات متخذه با اکثریت آراء معتبر خواهد بود.
- تبصره ۲- شرکت اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) در جلسات آن ضروری است و غیبت هر یک از اعضا بدون عذر موجه و بدون اطلاع قبلی تا سه جلسه متوالی در حکم استعفای عضو غایب خواهد بود.
- تبصره ۳- دعوت از اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) می‌بایست با دعوت کتبی به نشانی عضو بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) حداقل ۴۸ ساعت قبل از تشکیل جلسه به صورت قانونی انجام پذیرد.
- تبصره ۴- انتخاب مجدد اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) بلامانع است.
- ماده ۱۸- در صورت استعفاء یا فوت یا سلب شرایط از هر یک از اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) یا بازرس، عضو علی‌البدل برای مدت باقیمانده بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) یا بازرس به جای عضو اصلی انجام وظیفه خواهد نمود.
- ماده ۱۹- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) علاوه بر جلساتی که به طور مرتب و حداقل هر ماه یک بار تشکیل خواهد داد بنا به ضرورت با دعوت کتبی یا تلفنی رئیس یا نایب رئیس تشکیل جلسه فوق‌العاده خواهد داد.
- ماده ۲۰- اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) در اولین جلسه‌ای که بعد از انتخاب شدن تشکیل می‌دهند از بین خود یک نفر رئیس، یک نفر نایب رئیس و یک نفر خزانه‌دار انتخاب خواهند نمود. حدود اختیارات آنها را آئین‌نامه داخلی مشخص می‌نماید.
- تبصره ۱- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) در هر موقع می‌تواند رئیس و نایب رئیس و خزانه‌دار را از سمت‌های مذکور عزل کند.
- تبصره ۲- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) در صورت نیاز تشکل می‌تواند سمت یا سمت‌های دیگری را برای سایر اعضای هیأت مدیره تعریف نماید.
- ماده ۲۱- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) برای مدت ۲ سال انتخاب خواهند شد. انتخاب مجدد بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) برای دوره‌های بعدی بلامانع بوده و بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) موظف است حداکثر ۳ ماه قبل از پایان تصدی خود، از مجمع عمومی عادی به منظور انتخاب بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) جدید

دعوت نماید. بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره، شورای مرکزی و...) حداقل ۱۰ روز قبل از پایان تصدی خود نتیجه انتخابات را به مراجع ذیربط و ذیصلاح اعلام خواهد نمود. ماده ۲۲- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) نماینده قانونی «مجمع هماهنگی» بوده و وظایف و اختیارات آن به شرح ذیل می‌باشد:

حفظ و حراست اموال منقول و غیر منقول، رسیدگی به حساب‌ها، پرداخت دیون و وصول مطالبات، اجرای مصوبات مجامع عمومی، افتتاح حساب در بانک‌ها طی انجام تشریفات قانونی، تعقیب جریانات قضایی و مالیاتی و ثبتی در کلیه مراحل قانونی در محاکم، تعیین حکم و تعیین وکیل و عزل آن، حل و فصل دعاوی از طریق سازش (مصالحه) و در صورت اقتضاء، تفویض و واگذاری تمام یا قسمتی از اختیارات خود به هر شخص دیگر اعم از حقیقی یا حقوقی با حق توکیل. به طور کلی هیأت مدیره می‌تواند هر اقدام و معامله‌ای را که ضروری بداند در مورد نقل و انتقال اموال منقول که مستلزم تصویب مجمع عمومی باشد بنام «مجمع هماهنگی» انجام دهد.

ج- بازرس

ماده ۲۳- مجمع عمومی عادی یک نفر را به عنوان بازرس اصلی و یک نفر را به عنوان بازرس علی‌البدل برای مدت یک سال انتخاب خواهد نمود.

ماده ۲۴- اشخاص زیر نمی‌توانند به سمت بازرس انتخاب شوند:

۱- کسانی که به علت ارتکاب جنایت یا یکی از جنبه‌های مذکور در ماده ۱۱۱ قانون تجارت به موجب حکم قطعی از حقوق اجتماعی کلاً یا بعضاً محروم شده باشند در مدت محرومیت.

۲- مدیران و مدیر عامل سازمان غیردولتی.

۳- اقربای سببی و نسبی مدیران و مدیر عامل تا درجه سوم از طبقه اول و دوم.

۴- همسر اشخاص مذکور در بند ۲.

تبصره - انتخاب مجدد بازرسان بلامانع است.

ماده ۲۵- وظایف بازرس (بازرسان) به شرح زیر است:

۱- بررسی کلیه اسناد و اوراق مالی و تهیه گزارش برای مجمع عمومی.

۲- مطالعه گزارش سالانه هیأت مدیره اعم از مالی و غیر مالی و تهیه گزارش عملکرد برای اطلاع مجمع عمومی.

۳- گزارش هر گونه تخلف هیأت مدیره از مفاد اساسنامه به مجمع عمومی.

- ۴- بازرس باید درباره صحت صورت دارایی و عملکرد هیأت مدیره و درباره صحت مطالب و اطلاعاتی که مدیران در اختیار مجمع عمومی گذاشته‌اند کتباً اظهار نظر نماید.
- ۵- سایر وظایفی که قانون تجارت به عهده بازرس قرار داده است.
- تبصره- بازرس می‌تواند بدون داشتن حق رای در جلسات هیأت مدیره شرکت نماید.
- ماده ۲۶- بازرس می‌تواند در هر موقع هر گونه رسیدگی و بازرسی را در مورد عملیات مجمع هماهنگی انجام داده و اسناد و مدارک و اطلاعات مربوطه را مطالعه کرده و مورد رسیدگی قرار دهد و در صورت لزوم تقاضای تشکیل جلسه فوق‌العاده مجمع عمومی را بنماید.
- ماده ۲۷- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره)، مدیر عامل و بازرسان تا زمانی که جانشین آنها از سوی مجمع عمومی انتخاب نشده‌است به مسئولیت خود باقی خواهند بود.
- تبصره - جز درباره موضوعاتی که به موجب مفاد این اساسنامه اخذ تصمیم و اقدام درباره آنها در صلاحیت خاص مجمع عمومی است، بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) کلیه اختیارات لازم برای اداره امور را مشروط بر رعایت اهداف «مجمع هماهنگی» دارا می‌باشد.
- ماده ۲۹- بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) باید از بین خود یا خارج یک نفر را به عنوان مدیریت عامل انتخاب نموده و حدود اختیارات و مدت تصدی و حق‌الزحمه او را تعیین نماید.
- تبصره - مدیر عامل نمی‌تواند در عین حال رئیس هیأت مدیره، همان تشکل غیردولتی باشد مگر با تصویب سه چهارم آراء حاضر در مجمع عمومی.
- ماده ۳۰- مدیر عامل بالاترین مقام اجرایی مجمع هماهنگی است و در حدود اختیاراتی که از طرف بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره، شورای مرکزی و...) به وی تفویض می‌گردد، نماینده «مجمع هماهنگی» محسوب شده و از طرف «مجمع هماهنگی» حق امضاء دارد و عزل وی از اختیارات بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) می‌باشد که بایستی مستند و مدلل باشد.
- تبصره ۱- اگر مدیر عامل عضو بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) باشد دوره مدیریت او از مدت عضویتش در هیأت مدیره بیشتر نخواهد بود لیکن انتخاب مجدد او طبق مقررات این اساسنامه بلامانع می‌باشد.

- تبصره ۲- کلیه اسناد و اوراق بهادار و تعهدآور با امضای سه نفر به ترتیب مدیر عامل، رئیس هیأت مدیره و خزانه‌دار و در غیاب هر یک از این افراد امضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) و مهر «مجمع هماهنگی» معتبر خواهد بود.
- ماده ۳۱- مدیر عامل مجری مصوبات مجمع عمومی و بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره، شورای مرکزی و...) بوده و دارای اختیارات و مسئولیت‌های ذیل می‌باشد:
- ۱- نماینده قانونی موسسه در مراجع رسمی و نهادهای و در برابر اشخاص حقیقی و حقوقی.
  - ۲- استخدام و عزل و نصب کارکنان موسسه در حد ضوابط و مصوبات و تحت نظارت هیأت مدیره.
  - ۳- نگهداری دارایی، اموال، حساب‌ها، اسناد و دفاتر موسسه.
  - ۴- اعمال اختیاراتی که به صورت موردی یا مقطعی از جانب بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) به وی تفویض شده است.
  - ۵- ارائه پیشنهادهای لازم در زمینه گسترش، بهبود و هماهنگی در فعالیت‌های مجمع هماهنگی به بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره، شورای مرکزی و...) جهت ارائه به مجمع عمومی.
  - ۶- تهیه پیش‌نویس ترازنامه، بودجه، خط مشی و گزارش سالیانه جهت بررسی بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) و ارسال به مجمع عمومی.
  - ۷- تهیه پیش‌نویس آئین‌نامه‌های مورد لزوم جهت طرح و تصمیم‌گیری در بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره).
  - ۸- نظارت و ایجاد هماهنگی در فعالیت شعب، نمایندگی‌ها و دفاتر.
  - ۹- برگزاری جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده.
  - ۱۰- انجام سایر وظایف و اختیاراتی که طبق آئین‌نامه‌های مصوب و قانون تجارت به مدیر عامل محول شده یا بشود.
- ماده ۳۲- حقوق و مزایای مدیر عامل به وسیله بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) تعیین می‌شود.
- در صورتی که مدیر عامل از اعضای بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) نباشد بدون داشتن حق رای می‌تواند در جلسات هیأت مدیره شرکت نماید.

ماده ۳۳- مدت ماموریت مدیر عامل از مدت ماموریت بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) تجاوز نخواهد کرد و تغییر یا تجدید انتخاب او نیز بلامانع است به هر صورت مدیر عامل در صورت انقضاء ماموریت موظف است تا تعیین جانشین و وظایف محوله را انجام دهد.

- ساختار غیر رکن،

۱- هیأت موسس ۲- کمیته‌های تخصصی ۳- شوراهای مشورتی

فصل سوم: بودجه و مواد متفرقه

ماده ۳۴- بودجه «مجمع هماهنگی» از طریق جمع‌آوری هدایا، اعانات، قبول وصیت، وقف، حبس، حق عضویت و سایر فعالیت‌های قانونی و مجاز تامین می‌شود.

ماده ۳۵- در آمد و هزینه مجمع هماهنگی در دفاتر قانونی ثبت و شرح بیلان آن در پایان هر سال مالی به مراجع ذیربط ارائه خواهد شد.

تبصره ۱- مجمع هماهنگی مکلف است کلیه درآمدهای حاصله سالانه را مطابق اساسنامه، مصرف اهداف و وظایف نماید و چنانچه وجوهی مازاد بر هزینه‌های مجمع هماهنگی موجود است در حساب مخصوصی به نام مجمع هماهنگی نزد یکی از بانک‌های رسمی ایران نگهداری نماید.

تبصره ۲- سال مالی مجمع هماهنگی منطبق با سال شمسی بوده و همواره به پایان اسفند ماه ختم می‌شود به استثناء سال مالی اول که از بدو تاسیس لغایت اسفند ماه همان سال خواهد بود.

ماده ۳۶- کلیه مدارک، پرونده‌ها و مکاتبات در دفتر مرکزی مجمع هماهنگی نگهداری می‌شود. ترتیب امضای مکاتبات رسمی را هیأت مدیره تعیین می‌نماید.

تبصره - مصوبات و صورتجلسات بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) در دفاتر مخصوص به ترتیب تاریخ، ثبت و به امضای اعضای ذیربط خواهد رسید.

ماده ۳۷- مجمع هماهنگی مکلف است هر گونه تغییر یا اصلاح اساسنامه را به مرجع صادر کننده پروانه فعالیت اعلام نماید.

ماده ۳۸- مجمع هماهنگی مکلف است محل موسسه و تغییرات بعدی آن را به مرجع صادر کننده پروانه فعالیت اعلام نماید.

ماده ۳۹- مجمع هماهنگی دارای مهر و آرم مخصوص خواهد بود که متن آن با تصویب بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) و برابر مقررات تهیه خواهد شد. هیأت مدیره

مکلف است نمونه مهر و آرم تهیه شده را به مرجع صادر کننده پروانه فعالیت ارسال نماید.

تبصره ۵ - بالاترین رکن اجرایی (هیأت مدیره) در حفظ و حراست از مهر و آرم مسئولیت قانونی دارند.

ماده ۴۰ - انحلال: در صورت انحلال مجمع هماهنگی، مجمع عمومی فوق‌العاده حداقل ۳ نفر را به عنوان هیأت تصفیه انتخاب و این هیأت موظف خواهد بود پس از رسیدگی به حساب‌ها و تصفیه بدهی‌ها و وصول مطالبات باقی مانده و تعیین دارایی مسلم (اعم از منقول و غیر منقول) دارایی مجمع هماهنگی را به تصویب مجمع عمومی رسانده، هیأت مذکور موظف است نتیجه را به مراجع صادر کننده پروانه فعالیت ارائه نماید.

تبصره ۱- تصفیه امور مربوط بر طبق قانون تجارت و تصفیه شرکت‌ها صورت خواهد پذیرفت.

تبصره ۲- هیأت تصفیه از بین خود یک نفر را به عنوان مدیر تصفیه انتخاب می‌نماید.

تبصره ۳- مدیر تصفیه موظف است یک نسخه از گزارش تصفیه تشکل غیردولتی را به مرجع صدور پروانه ارائه نماید.

ماده ۴۱- انتشار هر گونه مطبوعه‌ای پس از کسب اجازه از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تحلیل پروانه انتشار با رعایت کامل قانون مطبوعات انجام خواهد شد.

ماده ۴۲- مواردی که در این اساسنامه پیش‌بینی نشده است وفق عموماًت قانون تجارت عمل خواهد شد.

ماده ۴۳- این اساسنامه مشتمل بر ۳ فصل و ۴۳ ماده و ۲۷ تبصره در نشست مورخ ۱۳۸۴/۰۷/۰۲ توسط اعضای مجمع عمومی و هیأت موسس به تصویب رسید.

اساسنامه نظام صنفی کارهای کشاورزی استان

فصل اول : کلیات

ماده ۱ - در راستای اجرای تبصره ذیل ماده ۱۳ آیین‌نامه اجرایی نظام صنفی کارهای کشاورزی موضوع مصوبه شماره ۴۰۲۶۰/ت/۳۴۲۷۴ ک مورخ ۸۷/۳/۲۰ کمیسیون اصل ۱۳۸ قانون اساسی و اساسنامه الگو و به منظور سازماندهی، ساماندهی، نظم بخشی و حمایت از حقوق افراد شاغل در بخش کشاورزی و منابع طبیعی، تدوین و اعلام می‌گردد.

ماده ۲- نظام صنفی کارهای کشاورزی استان، تشکیلاتی صنفی است که دارای شخصیت حقوقی مستقل، غیرسیاسی، غیرانتفاعی و غیر دولتی است که پس از صدور مجوز فعالیت و ثبت در وزارت جهاد کشاورزی رسمیت می‌یابد .

ماده ۳- نظام صنفی تابعیت جمهوری اسلامی ایران را دارد و اعضای وابسته به آن الترام خود را به قانون اساسی و نظام جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌دارند .

ماده ۴ - نام، حوزه فعالیت، اقامتگاه قانونی و مدت فعالیت:

نام : نظام صنفی کارهای کشاورزی استان .....

حوزه فعالیت : محدوده جغرافیایی استان .....

اقامتگاه قانونی و محل استقرار دفتر آن:

نشانی: ..... تلفن .....

دورنگار ..... ایمیل .....

تبصره - در صورت تغییر اقامتگاه نظام صنفی کارهای کشاورزی استان هیأت مدیره موظف است مراتب را به مرجع صدور مجوز فعالیت و ثبت اعلام دارد.

زمان فعالیت : نامحدود

ماده ۵ - وظایف نظام صنفی استان:

۱- ارتقای سطح آگاهی، دانش و مهارت اعضاء و ترویج شیوه‌های نوین در امور تولیدی و خدماتی بخش کشاورزی.

- ۲- برنامه ریزی و انجام خدمات آموزشی و ترویجی برای اعضای هیأت مدیره نظام های صنفی شهرستان های تابعه.
  - ۳- حمایت، دفاع و پشتیبانی از حقوق و منافع صنفی و حرفه‌ای اعضای از طریق ارائه پیشنهاد به مراجع ذیصلاح و جلب حمایت مراجع و سازمانهای دولتی و غیر دولتی درخصوص اهداف نظام صنفی.
  - ۴- تدوین و بررسی نظرات فنی، مشورتی درخصوص تهیه لوایح، طرحها و مقررات مربوطه، جهت ارائه به شورای مرکزی نظام صنفی کارهای کشاورزی.
  - ۵- ایجاد هماهنگی، تعامل و وحدت رویه در نظام های صنفی کارهای کشاورزی شهرستان های تابعه.
  - ۶- جمع آوری و دسته بندی بانک اطلاعاتی نظام های صنفی شهرستانهای تابعه و ارائه آن به شورای مرکزی.
  - ۷- ایجاد تعاملات لازم بادستگاهها وسازمانهای صنفی استانها وشهرستانها جهت توسعه کمی و کیفی و بهبود شرایط تولید، تنظیم بازار فروش و صادرات و تعیین نرخ محصولات و فرآورده های کشاورزی.
  - ۸- زمینه سازی لازم جهت برخورداری نظام های صنفی شهرستانها از تسهیلات بانکی از طریق هماهنگی با مراجع ذیصلاح.
  - ۹- بررسی مسائل و مشکلات نظام های صنفی شهرستان ها.
  - ۱۰- برنامه ریزی در جهت اجرای فعالیت های فرهنگی، تفریحی و ورزشی با رعایت مقررات قانونی به منظور برخورداری اعضای نظام های صنفی شهرستانهای تابعه.
  - ۱۱- نظارت و کنترل بر تولید محصول باکیفیت در مراحل مختلف باهماهنگی و همکاری دستگاههای ذیربط.
  - ۱۲- صدور مجوز فعالیت برای تشکلهای کشاورزی تحت پوشش در سطح استان.
  - ۱۳- نظارت بر فعالیت های نظام صنفی شهرستان های تابعه.
  - ۱۴- خرید، فروش و تملک اموال منقول و غیر منقول، به نام و به حساب نظام صنفی با تصویب مجمع عمومی.
  - ۱۵- انعقاد قرارداد و تفاهم‌نامه در چارچوب وظایف و اختیارات مطابق قوانین و مقررات.
- ماده ۶ - ارکان نظام صنفی استان عبارت است از :
- ۱- مجمع عمومی.

۲- هیأت مدیره.

۳- بازرس .

۴- هیأت های رسیدگی به تخلفات.

فصل دوم : مجامع عمومی

۷۵۱۵- مجمع عمومی عالی ترین رکن نظام صنفی استان است که از اجتماع نمایندگان (اعضای اصلی هیأت مدیره) نظام های صنفی شهرستانهای تابعه همان استان تشکیل می گردد که متعاقباً از میان خود پنج نفر عضو اصلی و دو نفر عضو علی البدل هیأت مدیره و یک نفر بازرس اصلی و یک نفر بازرس علی البدل انتخاب می نماید.

مجامع عمومی شامل موسس، عادی و فوق العاده می باشد.

تبصره ۱- تصمیماتی که در مجامع عمومی با رعایت مقررات اتخاذ می گردد برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر می باشد. این تصمیمات می بایست ظرف مدت حداکثر پانزده روز بطور کتبی و رسمی به کلیه نظام های صنفی بخش شهرستان اعلام گردد.

تبصره ۲- هر مجمع عمومی توسط هیأت رئیسه ای مرکب از یک رئیس، یک منشی و دو ناظر اداره می شود که با رأی اکثریت نسبی اعضای حاضر انتخاب خواهند شد.

تبصره ۳- نحوه تشکیل اولین مجمع عمومی موسس و انتخابات نظام صنفی استان طبق دستورالعمل موضوع فصل سوم می باشد.

فصل سوم : مجمع عمومی عادی

۸۵۱۵- مجمع عمومی عادی در هر سال حداقل یک نوبت تشکیل می شود. جلسات مجمع عمومی عادی در نوبت اول با حضور نصف بعلاوه یک اعضای هیأت مدیره شهرستانهای تابعه رسمیت می یابد. در صورت حصول حد نصاب مقرر (نصف بعلاوه یک) اقدامات بعدی برای اعلام رسمیت جلسه و تشکیل هیات رئیسه بعمل می آید. در غیر اینصورت ضمن تنظیم صورت جلسه (طبق فرم شماره ۱۵) و اخذ امضای اعضای حاضر (طبق فرم شماره ۸) اقدامات بعدی برای برگزاری مجمع عمومی نوبت دوم بعمل می آید. (طبق فرم شماره ۱۴).

مجمع عمومی در نوبت دوم با حضور حداقل یک سوم از اعضاء رسمیت می‌یابد. در غیر اینصورت ضمن تنظیم صورتجلسه (طبق فرم شماره ۱۵) و اخذ امضای اعضای حاضر (طبق فرم شماره ۸) اقدامات بعدی جهت صدور دعوتنامه مجمع عمومی نوبت سوم (طبق فرم شماره ۱۴) بعمل می‌آید. جلسه مجمع در نوبت سوم و نوبت‌های بعد با حضور حداقل یک پنجم از اعضاء رسمیت می‌یابد.

ماده ۹ - برای تشکیل مجمع عمومی عادی، هیأت مدیره موظف است نسبت به صدور دعوتنامه کتبی (طبق فرم شماره ۱۳) برای نظامهای صنفی شهرستانها ی تابعه اقدام نماید.

تبصره ۱ - زمان تشکیل جلسه مجمع عمومی عادی بایستی حداقل ۱۵ روز کاری بعد از تاریخ انتشار دعوتنامه تشکیل مجمع عمومی عادی پیش بینی شود.

تبصره ۲ - تصمیمات مجمع عمومی عادی با رای اکثریت نسبی حاضران، معتبر و لازم الاجرا می‌باشد.

تبصره ۳ - فاصله زمانی بین هر یک از نوبت‌های جلسات مجمع با نوبت‌های بعدی حداقل ۱۵ روز کاری می‌باشد.

ماده ۱۰ - تشکیل مجمع عمومی عادی به دعوت هیأت مدیره یا بازرس و اعلام آن به سازمان جهاد کشاورزی استان انجام می‌شود. در دوره فترت، سازمان جهاد کشاورزی استان نیز می‌تواند نسبت به تشکیل مجمع عمومی عادی اقدام نماید.

ماده ۱۱ - در جلسه مجمع عمومی عادی، ابتدا چهار نفر بعنوان هیأت رئیسه مرکب از یک نفر رئیس، یک نفر منشی و دو نفر ناظر با رای اکثریت اعضای حاضر انتخاب می‌شوند.

تبصره ۱ - صورت جلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه توسط منشی ثبت می‌شود.

تبصره ۲ - در صورت برگزاری انتخابات هیأت مدیره و یا بازرس نظام صنفی، اعضای هیأت رئیسه نباید از بین کسانی باشند که قبلاً بعنوان عضو هیأت مدیره یا بازرس نامزد شده‌اند.

تبصره ۳ - هیأت رئیسه پس از انتخاب، مسئولیت اداره مجمع عمومی را بعهده می‌گیرد.

ماده ۱۲ - سایر وظایف و اختیارات مجمع عمومی عادی:

۱- انتخاب اعضای هیأت مدیره و بازرس.

- ۲- تصویب خط مشی‌ها، سیاست‌ها، برنامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی.
  - ۳- تعیین میزان حق عضویت و سایر منابع درآمدی.
  - ۴- بررسی و تصویب تراز نامه، صورتحساب درآمد و هزینه‌های سال مالی گذشته و بودجه سال آتی نظام صنفی استان.
  - ۵- استماع و ارزیابی گزارش سالیانه هیأت مدیره در خصوص فعالیت‌های نظام صنفی.
  - ۶- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که مطابق آئین‌نامه نظام صنفی استان در صلاحیت مجمع عمومی عادی است.
- ماده ۱۳ - کلیه اعتراضات و شکایات مربوط به نحوه برگزاری مجمع عمومی عادی و انتخابات ظرف یک هفته از تاریخ تشکیل مجمع عمومی با ذکر دلایل به اطلاع هیأت رئیسه رسیده و هیأت مدیره مکلف خواهد بود حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ رویت اعتراض از طریق سازمان جهاد کشاورزی استان پیگیری نماید.

فصل چهارم : مجمع عمومی فوق العاده

- ماده ۱۴ - تشکیل مجمع عمومی فوق العاده بنا به دعوت هیأت مدیره یا بازرس یا درخواست کتبی حداقل یک سوم اعضای نظام صنفی استان انجام می‌شود و در دوره فترت، توسط سازمان جهاد کشاورزی استان صورت خواهد گرفت.
- ماده ۱۵ - برای تشکیل مجمع عمومی فوق العاده، هیأت مدیره نظام صنفی استان موظف است دعوتنامه کتبی (طبق فرم شماره ۱۳) برای نظام‌های صنفی شهرستانهای تابعه صادر و به اقامتگاه قانونی آنها ارسال نماید.
- تبصره - زمان تشکیل جلسه مجمع عمومی، باید حداقل ۱۵ روز کاری بعد از تاریخ دعوتنامه باشد.
- ماده ۱۶ - جلسات مجمع عمومی فوق العاده در نوبت اول با حضور نصف بعلاوه یک اعضای هیأت مدیره شهرستانهای تابعه رسمیت می‌یابد. در صورت حصول حد نصاب مقرر (نصف بعلاوه یک) اقدامات بعدی برای رسمیت جلسه و تشکیل هیأت رئیسه بعمل می‌آید. در غیر اینصورت ضمن تنظیم صورت جلسه (طبق فرمهای شماره ۸ و ۱۵) اقدامات بعدی (طبق فرم شماره ۱۳) برای برگزاری مجمع عمومی نوبت دوم بعمل می‌آید.

مجمع عمومی فوق العاده در نوبت دوم با حضور حداقل یک سوم از اعضاء رسمیت می‌یابد. در غیر اینصورت ضمن تنظیم صورت جلسه (طبق فرم شماره ۱۵) و اقدامات بعدی برای برگزاری و جهت صدور دعوتنامه مجمع عمومی نوبت سوم بعمل می‌آید. جلسه مجمع عمومی در نوبت سوم با حضور حداقل یک پنجم اعضاء رسمیت می‌یابد. بدیهی است تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رای دو سوم حاضران دارای اعتبار است.

ماده ۱۷ - در جلسه مجمع عمومی فوق العاده، ابتدا چهار نفر بعنوان هیأت رئیسه مرکب از یک نفر رئیس، دو نفر ناظر و یک نفر منشی با رای اکثریت اعضای حاضر انتخاب می‌شوند.

۱۸۵۵۵ - وظایف و اختیارات مجمع عمومی فوق العاده:

۱- تصویب اساسنامه و تغییرات در مفاد آن.

تبصره - نظام صنفی استان مکلف است در صورت نیاز به تغییر در مفاد اساسنامه الگو، با هماهنگی سازمان جهاد کشاورزی استان نسبت به اعمال تغییرات اقدام نماید.

۲- بررسی انحلال نظام صنفی استان و اعلام آن به هیأت عمومی نظام صنفی، در صورت موافقت وزارت جهاد کشاورزی.

تبصره - در صورت تصویب مجمع عمومی فوق العاده نسبت به انحلال نظام صنفی استان و اعلام آن به هیأت عمومی نظام صنفی و موافقت وزارت متبوع، سازمان جهاد کشاورزی نسبت به تعیین سه نفر بعنوان هیأت سرپرستی و اعلام آن به هیأت عمومی نظام صنفی، اقدام می‌نماید. هیأت سرپرستی مکلف است حداکثر ظرف ۳ ماه از زمان انتخاب با هماهنگی و تحت نظارت وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جهاد کشاورزی استان) به کلیه حسابهای نظام صنفی رسیدگی و لیست کاملی از کلیه داراییهای نظام صنفی اعم از وجوه نقدی و اموال منقول و غیر منقول و همچنین صورتی از بدهی‌های نظام صنفی را تهیه نموده و دارایی نظام صنفی را پس از تصفیه کلیه حسابهای بدهکاران و بستنکاران و تأدیه بدهی‌ها، ضمن تنظیم و امضای صورتجلسه با نظارت سازمان جهاد کشاورزی استان در اختیار اعضای ذی نفع قرار دهد.

۳- عزل هیأت مدیره و بازرس.

ماده ۱۹۵۵۵ - سازمان جهاد کشاورزی مکلف است نسبت به برگزاری مجمع عمومی عادی و برگزاری انتخابات اقدام نماید.

ماده ۲۰ - هرگاه در مجامع عمومی (اعم از موسس، عادی و فوق العاده) موارد دستور کار منجر به اتخاذ تصمیم نشود. هیأت رئیسه مجمع با تصویب اکثریت اعضای حاضر، موظف است ضمن اعلام تنفس در همان جلسه، ادامه جلسه را برای صرفاً یک نوبت به زمان دیگر و حداکثر ۲۴ ساعت بعد موکول نماید .

فصل پنجم : هیأت مدیره

ماده ۲۱ - نظام صنفی استان در استانهای کمتر از پنج شهرستان دارای هیأت مدیره‌ای مرکب از سه نفر عضو اصلی شامل رئیس هیأت مدیره، دبیر اجرایی، خزانه دار و دو نفر عضو علی البدل و در استان های با پنج شهرستان و بیشتر دارای هیأت مدیره ای مرکب از پنج نفر شامل رئیس هیأت مدیره، نایب رئیس، دبیر اجرایی، خزانه دار و منشی و دو نفر عضو علی البدل است که از میان اعضای داوطلب واجد شرایط و براساس درخواست کتبی آنان (طبق فرم شماره ۱۶) با رای کتبی اعضای حاضر در جلسه مجمع عمومی عادی برای مدت سه سال انتخاب می گردند (طبق فرم شماره ۹) و انتخاب مجدد آنان برای یک دوره پیوسته دیگر مجاز است .

تبصوه - دوره خدمت اعضای هیات مدیره (و بازرسان) از زمان انتخاب آنها شروع خواهد شد. مشروط به آنکه مدت ماموریت هیأت مدیره (و یا بازرسان) قبلی منقضی شده باشد. در غیر این صورت، شروع خدمت آنها از زمان انقضای مدت ماموریت هیأت مدیره (و یا بازرسان) قبلی خواهد بود.

ماده ۲۲ - شرایط داوطلبان عضویت در هیأت مدیره:

- ۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- پایبندی به اسلام و یا یکی از اقلیت های دینی شناخته شده در قانون اساسی و وفاداری به نظام جمهوری اسلامی.
- ۳- نداشتن سوء پیشینه کیفری موثر.
- ۴- داشتن حسن شهرت اجتماعی، شغلی، عملی، حرفه ای بنا به تأیید سازمان جهاد کشاورزی استان مربوطه.
- ۵- عدم اعتیاد به مواد مخدر.

ماده ۲۳ - هیأت مدیره در اولین جلسه خود بعد از برگزاری انتخابات با حضور نماینده سازمان جهاد کشاورزی نسبت به تعیین سمت اعضای میان خود، (طبق فرم شماره ۱۰) اقدام نموده و صورتجلسه به امضای حاضرین می‌رسد.

تبصره - چنانچه فرد یا افرادی که بعنوان عضو هیأت انتخاب می‌گردند به دلایل غیر موجه از حضور در جلسه تعیین سمت یا انتخابات داخلی امتناع ورزیده و یا از امضای جدید در تعیین سمت اعضای خودداری نمایند به منزله انصراف از عضویت در هیأت مدیره تلقی شده و سازمان جهاد کشاورزی می‌تواند از نفرات بعدی که بالاترین رای را در انتخابات بدست آورند دعوت نماید تا بعنوان عضو یا اعضای جایگزین تعیین شوند.

تشخیص موجه یا غیرموجه بودن، عدم شرکت در جلسات تعیین سمت و یا خودداری از امضای صورتجلسه به عهده سازمان جهاد کشاورزی می‌باشد.

ماده ۲۴ - پس از تعیین سمت، اعضای هیأت مدیره قبلی موظف اند حداکثر ظرف مدت یک هفته ضمن انجام نقل و انتقال امور و مدارک نسبت به تحویل اموال نظام صنفی اعم از منقول و غیرمنقول و کلیه اسناد و مدارک به هیأت مدیره جدید اقدام و مراتب را در صورت مجلسی که با حضور نماینده جهاد کشاورزی که به امضای تمام اعضای هیأت مدیره (و بازرسان) قبلی و جدید می‌رسد منعکس نمایند.

تبصره - در صورت ترمد هیأت مدیره سابق از انجام وظیفه مذکور در این ماده، اعضای متهم بعنوان متصرف غیر قانونی و خیانت در امانت محسوب شده و با اعلام سازمان جهاد کشاورزی از طریق مراجع ذیصلاح تحت تعقیب قرار خواهند گرفت.

ماده ۲۵ - جلسات هیأت مدیره حداقل هر دو هفته یکبار تشکیل و با حضور نصف بعلاوه یک از اعضای رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن با آراء اکثریت نسبی اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود.

ماده ۲۶ - هیأت مدیره موظف است حداکثر ظرف یک ماه پس از به ثبت رساندن نظام صنفی استان در وزارت جهاد کشاورزی و دریافت مجوز فعالیت، با امضای مشترک (رئیس هیأت مدیره و خزانه‌دار) در نزدیکترین شعبه بانک کشاورزی استان حساب باز نموده و وجوه متعلق به نظام صنفی استان را در آن واریز نماید و کلیه عملیات مالی اعم از پرداخت و دریافت فقط از طریق حساب بانکی صورت می‌پذیرد.

ماده ۲۷ - در صورت استعفاء، فوت، از دست دادن شرایط عضویت یا غیبت غیر موجه یکی از اعضا در ۳ جلسه متوالی یا ۵ جلسه متناوب، اعضای علی‌البدل با توجه به تقدم

آراء، جایگزین عضو یا اعضای مزبور خواهند شد در این صورت، هیأت مدیره مکلف است نتیجه را ضمن تنظیم و امضای صورتجلسه به سازمان جهاد کشاورزی استان اعلام نماید.

۵۵۵-۲۸ - در صورت استعفاء، فوت، از دست دادن شرایط یا سلب عضویت اکثریت اعضای هیأت مدیره، توسط مجمع عمومی فوق العاده، انتخابات هیأت مدیره تجدید می‌گردد. در این صورت بازرس یا یک سوم اعضای نظام صنفی استان موظفند مجمع عمومی را جهت انجام انتخابات دعوت نمایند چنانچه ظرف ۶ ماه در این زمینه اقدامی صورت نگیرد مراتب جهت تشکیل مجمع عمومی برای برگزاری انتخابات جدید توسط سازمان جهاد کشاورزی استان پیگیری و اقدام می‌شود.

تبصره - چنانچه هیأت مدیره از سمت خود استفاده نماید در دوره بعدی انتخابات حق کاندیداتوری از وی سلب می‌گردد.

۵۵۵-۲۹- هیأت مدیره موظف است حداقل سه ماه پیش از پایان دوره اعتبار قانونی هیأت مدیره و بازرس، در مورد دعوت مجمع عمومی به منظور برگزاری انتخاب هیأت مدیره و بازرس جدید نظام صنفی استان اقدامات لازم را بعمل آورد.

۵۵۵-۳۰ - سایر وظایف و اختیارات هیأت مدیره:

۱- نظارت بر حسن انجام امور نظام صنفی شهرستانها.

۲- تسهیل روابط بین اعضای صنف، کارفرمایان و دستگاههای دولتی.

۳- تلاش در جهت اجرای استانداردهای ارائه شده از سوی مراجع ذیربط از جمله سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی جمهوری اسلامی ایران برای افزایش کمیت و کیفیت تولیدات کشاورزی و منابع طبیعی.

۴- تلاش در جهت تحقق تصمیمات سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی در خصوص نظام های صنفی استان.

۵- معرفی نماینده نظام صنفی جهت شرکت در مراجع قضایی و اداری از جمله کمیسیون حل اختلاف مالیاتی، عوارض، آب بها، هیأت های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی و سایر مراجع قانونی.

۶- فراهم نمودن امکان پوشش تامین اجتماعی برای اعضای صنف.

۷- ارتقای دانش فنی و کیفیت کار اعضای صنف.

- ۸- برنامه‌ریزی در جهت تقویت و توسعه فرهنگ نظام صنفی کشاورزی در استان با برگزاری هم‌اندیشی‌ها و گردهمایی‌ها در چارچوب قوانین و مقررات.
  - ۹- تعیین حق الزحمه کارکنان اداری نظام صنفی استان در چارچوب قوانین جاری کشور (غیر از بازرس).
  - ۱۰- تنظیم دستورالعمل‌های اداری مالی نظام صنفی استان طبق مقررات و نظام نامه‌های مصوب هیأت عمومی.
  - ۱۱- ۳ معرفی اعضای هیأت‌های رسیدگی به تخلفات و وفق مقررات این آئین نامه.
  - ۱۲- گزارش تخلفات اعضاء و واحدهای صنفی به مراجع ذیصلاح.
  - ۱۳- بررسی و تصویب بودجه سال آتی نظام استانی.
  - ۱۴- انتخاب دبیر نظام صنفی کارهای کشاورزی از بین خود و یا خارج از آن یا عزل وی.
  - ۱۵- انتشار آگهی دعوت مجمع عمومی در موعدهای مقرر ذیل:
    - ۱- حداکثر دو ماه پس از پایان هر سال مالی برای تشکیل مجمع عمومی عادی.
    - ۲- حداکثر ظرف یک ماه بعد از درخواست کتبی اکثریت اعضای هیأت مدیره، هر یک از بازرسان، سازمان جهاد کشاورزی استان و یا اعضای نظام صنفی استان.تبصره - در صورت عدم اقدام هیأت مدیره، نسبت به درخواست بازرس، بازرس می‌تواند با اطلاع سازمان جهاد کشاورزی استان، راساً نسبت به انتشار آگهی و تشکیل مجمع عمومی اقدام نماید.
- ماده ۳۱ - وظایف و اختیارات رئیس هیأت مدیره:
- ۱- مراقبت بر حسن جریان امور نظام صنفی استان.
  - ۲- دعوت از اعضای هیأت مدیره برای تشکیل جلسه، اداره جلسات هیأت مدیره و تنظیم صورتجلسه‌ها با همکاری دبیر اجرایی نظام.
  - ۳- امضای کلیه چک‌ها، اسناد مالی و اوراق تعهدآور به همراه خزانه دار.
  - ۴- انجام سایر اموری که به موجب اساسنامه بر عهده رئیس هیأت مدیره می‌باشد.
- ماده ۳۲ - وظایف دبیر اجرایی:
- ۱- استخدام یا به کار گماردن کارکنان اداری نظام صنفی و در صورت لزوم مشاور و کارشناس، پس از تصویب هیأت مدیره.

- ۲- انجام مکاتبات و نامه های اداری و نظارت بر حسن اجرای مقررات داخلی نظام صنفی.
  - ۳- پیگیری لازم برای گشایش حساب های بانکی نظام صنفی با امضای مقامات مجاز.
  - ۴- اجرای مصوبات و تصمیمات هیأت مدیره و مجمع عمومی و انجام امور جاری نظام صنفی.
  - ۵- حفظ و نگهداری اسناد و مدارک اداری و مشخصات کامل اعضاء.
  - ۶- تهیه و تنظیم کارت عضویت نظام صنفی با امضای خود و رئیس هیأت مدیره و تهیه و نگهداری مهر رسمی نظام صنفی.
  - ۷- ارسال شکایات واصله به هیأت های رسیدگی به تخلفات.
- ۳۳۵۵- وظایف و اختیارات خزانه‌دار:
- ۱- تنظیم دفاتر و اسناد و صورتحساب مالی.
  - ۲- امضای کلیه چک‌ها، اسناد مالی و اوراق تعهدآور، به همراه رئیس هیأت مدیره.
  - ۳- وصول و جمع آوری حق عضویت‌ها و سایر کمک های مالی.
  - ۴- نظارت بر خرید، فروش و هر نوع عملیات مالی در چارچوب مصوبات هیأت مدیره.
  - ۵- رسیدگی و تأیید اسناد و مدارک ارایه شده در مورد پرداخت‌ها.
  - ۶- حفظ مدارک، اموال منقول و غیر منقول، وجوه و اسناد مالی.
  - ۷- تنظیم بودجه سال آتی و تسلیم آن به هیأت مدیره جهت بررسی و تصویب (و ارائه به مجمع عمومی جهت تصویب نهایی).
  - ۸- خزانه دار موظف است هر سال پس از پایان سال مالی، تراز مالی نظام صنفی استان را در اختیار هیأت مدیره و بازرس قرار دهد.
- ۳۴۵۵- ابتدای سال مالی نظام صنفی اول فروردین ماه هر سال و انتهای آن آخر اسفند همان سال خواهد بود به استثنای سال اول تاسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفند ماه همان سال خواهد بود.

فصل ششم : بازرس

- ۳۵۵۵- مجمع عمومی استان یک نفر را ترجیحاً از میان اعضای صنف به عنوان بازرس اصلی و یک نفر را به عنوان بازرس علی‌البدل برای مدت دو سال انتخاب می نماید.

تبصره - انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل با رای اعضاء در مجمع عمومی (عادی و یا موسس) انجام می‌گیرد.

ماده ۳۶ - وظایف و اختیارات بازرس:

۱- بررسی و اظهار نظر در مورد صورتحساب‌های مالی، ترازنامه و عملکرد هیأت مدیره و تسلیم آن به هیأت مدیره جهت طرح در مجمع عمومی، حداقل (پنج) روز قبل از تشکیل مجمع عمومی.

۲ - نظارت بر عملکرد هیأت مدیره و مجموع فعالیت آنها و ارائه نقطه نظرات خود به هیأت مدیره.

تبصره- هیأت مدیره موظف است اطلاعات، اسناد و مدارک درخواستی بازرس را در اختیار او قرار دهد.

۳- شرکت در جلسات هیأت مدیره بدون داشتن حق رای.

۴- ارائه پیشنهاد به هیأت مدیره جهت استفاده از موسسات حسابرسی برای حسابرسی صورتهای مالی، در صورت نیاز که در این صورت هیأت مدیره موظف است نسبت به عقد قرارداد با موسسات مذکور اقدام کند.

ماده ۳۷ - نظارت عالی به نحوه اجرای آئین نامه‌ها، اساسنامه‌ها و رفع هر گونه اختلاف و اعلام نظر در خصوص اختلافات فی مابین مقامات مذکور در اساسنامه بعهدہ وزارت جهاد کشاورزی می‌باشد. بدیهی است نظر وزارت متبوع در سطح ملی و رئیس سازمان جهاد کشاورزی در سطح استان نافذ و معتبر می‌باشد.

فصل هفتم: هیأت‌های رسیدگی به تخلفات

ماده ۳۸ - هیأت‌های رسیدگی به تخلفات برابر آئین نامه اجرایی نظام صنفی کارهای کشاورزی تشکیل و فعالیت می‌نماید.

ماده ۳۹ - برای رسیدگی به تخلفات صنفی اعضای نظام صنفی و اعمال مجازاتهای مقرر در این آئین‌نامه، هیأت رسیدگی بدوی در هر شهرستان، مرکب از سه نفر شامل نماینده اداره جهاد کشاورزی شهرستان مربوط، نماینده دادگستری به حکم رئیس قوه قضائیه و نماینده نظام صنفی بخش شهرستان، تشکیل می‌گردد.

ماده ۴۰ - هیأت تجدیدنظر در هر شهرستان مرکب از رئیس اداره جهاد کشاورزی شهرستان مربوط یا یکی از معاونین ذی‌ربط، رئیس دادگستری یا نماینده وی، رئیس یا

یکی از اعضای هیأت مدیره نظام صنفی بخش شهرستان مربوط، می‌باشد که ظرف یک ماه با دعوت از طرفین یا نمایندگان آنان به درخواست تجدیدنظر رسیدگی و اتخاذ تصمیم می‌نماید.

رأی هیأت تجدیدنظر قطعی و لازم الاجرا است. عدم حضور هریک از طرفین مانع رسیدگی و اتخاذ تصمیم و صدور رأی نخواهد بود.

ماده ۴۱ - اداره امور هیأت های بدوی و تجدیدنظر، مسئولیت تشکیل جلسات و انجام هماهنگی‌ها، تشکیل پرونده، تعیین نوبت و وقت رسیدگی، ابلاغ و اجرای آراء و سایر امور دبیرخانه‌ای و همچنین رسیدگی به تخلفات هیأت‌ها، به عهده اداره جهادکشاورزی شهرستان مربوط می‌باشد.

فصل هشتم : امور مالی

ماده ۴۲ - هیأت مدیره مکلف است حساب جاری در یکی از بانک های کشور به نام نظام صنفی کارهای کشاورزی افتتاح و کلیه وجوه دریافتی مربوط به نظام صنفی کارهای کشاورزی در حساب مزبور واریز و تمام پرداخت‌ها را نیز از حساب بانکی با صدور چک انجام دهد.

تبصره - هر نظام صنفی کارهای کشاورزی مجاز است فقط یک حساب جاری و یک حساب سپرده در بانک داشته باشد.

ماده ۴۳ - چک‌ها و اوراق بهادار و اسناد و تعهدات مالی و حقوقی با امضای رئیس و امضای ثابت خزانه دار و با مهر نظام صنفی کارهای کشاورزی معتبر خواهد بود و در غیاب رئیس، نایب رئیس امضاء خواهد کرد.

تبصره - چک‌ها، اوراق بهادار و اسناد و مهرهای نظام صنفی کارهای کشاورزی می‌بایست در محل نظام صنفی کارهای کشاورزی نگهداری و استفاده شده و خروج آنها از نظام صنفی کارهای کشاورزی ممنوع باشد.

ماده ۴۴ - نظام صنفی کارهای کشاورزی می‌تواند حق عضویت اعضای صنفی را به صورت یکجا یا به تقسیط طی مدت یکسال و حداکثر تا پایان سال دریافت نماید. اعضای نظام صنفی کارهای کشاورزی حق عضویت خود را به حساب جاری نظام صنفی کارهای کشاورزی در بانک واریز و یک نسخه از رسید بانکی را به نظام صنفی کارهای کشاورزی

ارایه می نمایند و دریافت هر گونه وجهی به صورت نقدی در نظام صنفی کارهای کشاورزی ممنوع است.

ماده ۴۵ - مسئولیت اعضای هیأت مدیره نسبت به اموال متعلق به نظام صنفی کارهای کشاورزی اعم از منقول، غیرمنقول، مهر، اسناد، تعهدات و وجوه، به منزله مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۴۶ - منابع مالی نظام صنفی:

۱- وجوه حاصل از محل ۲۰ درصد واریزی سهم نظام صنفی شهرستانهای تابعه.
۲- کمک های اعطایی اشخاص حقیقی، حقوقی، دولتی و غیر دولتی و کمک های داوطلبانه اعضا.

۳- بهای ارایه خدمات آموزشی، پژوهشی، کارشناسی و فروش نشریات و برگزاری هم اندیشی‌ها و نمایشگاهها موضوع ماده ۱۷ آئین نامه اجرایی به اشخاص حقیقی و حقوقی و همچنین اعضا.

۴- نظام صنفی استانها موظفند ۵ درصد از مبالغ دریافتی منابع مالی خود را به موجب ماده فوق به حساب شورای مرکزی نظام صنفی واریز نمایند.

ماده ۴۷ - این اساسنامه در ۸ فصل و ۴۷ ماده و ۲۱ تبصره منضم به ۱۷ فرم تیپ که ضمیمه قانونی اساسنامه تلقی می شود. در تاریخ ..... با اکثریت آراء به تصویب مجمع عمومی موسس / فوق العاده نظام صنفی استان ..... رسید.

اساسنامه نظام صنفی بخش - شهرستان

فصل یکم : کلیات و اهداف

ماده ۱ - در راستای اجرای آیین‌نامه نظام صنفی کارهای کشاورزی مصوبه مورخ ۱۷/۵/۸۶ هیأت محترم دولت و ابلاغیه شماره ۴۰۲۶۰/ت ۳۴۲۷۴ ک مورخ ۲۰/۳/۸۷ معاون اول رئیس جمهور به منظور سازماندهی، ساماندهی، نظم بخشی و حمایت از حقوق تولیدکنندگان و بهره برداران در بخش کشاورزی و منابع طبیعی، نظام صنفی بخش - شهرستان به موجب مقررات قانونی تشکیل می‌گردد.

ماده ۲ - نظام صنفی بخش - شهرستان تشکیلاتی صنفی - غیرسیاسی و غیر انتفاعی است که پس از ثبت در وزارت جهاد کشاورزی رسمیت می‌یابد.

ماده ۳ - نظام صنفی تابعیت جمهوری اسلامی ایران را دارد و اعضای وابسته به آن التزام خود را به قانون اساسی و نظام جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌دارد.

ماده ۴ - نام، حوزه فعالیت و اقامتگاه قانونی نظام صنفی بخش شهرستان:

نام - نظام صنفی بخش - شهرستان.....

که در این اساسنامه از این پس به اختصار «نظام صنفی» نامیده می‌شود.

حوزه فعالیت نظام صنفی، محدوده جغرافیائی شهرستان..... بوده، اقامتگاه

قانونی و محل استقرار دفتر آن به شرح ذیل است :

آدرس: .....

تلفن : ..... دورنگار : .....

تبصره - تغییر اقامتگاه نظام صنفی منوط به تصویب نظام صنفی استان و تأیید سازمان جهاد کشاورزی استان می‌باشد.

ماده ۵ - عضویت در نظام صنفی برای کلیه اشخاص اعم از حقیقی و حقوقی که مجوز فعالیت از نظام صنفی دریافت می‌کنند، الزامی بوده و کلیه اعضاء مکلفند مقررات این

اساسنامه و همچنین سایر مقرراتی که در اجرای آئین نامه اجرایی نظام صنفی کارهای کشاورزی تدوین و برقرار می‌شود رعایت نمایند.

ماده ۶ - حقوق و وظایف نظام صنفی:

- ۱- کوشش در جهت استیفای حقوق و خواسته‌های مشروع و قانونی اعضا.
  - ۲- تلاش برای بهبود وضع اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و افزایش سطح رفاهی و سایر نیازهای صنفی اعضا.
  - ۳- نظارت و کنترل بر تولید محصول سالم و با کیفیت در مراحل مختلف با هماهنگی و همکاری دستگاههای ذیربط.
  - ۴- حمایت، دفاع و پشتیبانی از حقوق و منافع صنفی و حرفه‌ای اعضا از طریق ارائه پیشنهاد و جلب حمایت مراجع و سازمانهای دولتی و غیر دولتی نسبت به اهداف نظام صنفی.
  - ۵- انجام اقدامات لازم در جهت ارتقای سطح مهارت و دانش اعضا و همچنین سطح تکنولوژی در امور تولیدی و خدماتی بخش کشاورزی.
  - ۶- ارائه نظرات فنی، مشورتی و حقوقی در خصوص تهیه لوایح و طرحهای مربوط به مراجع ذیربط.
  - ۷- حل و فصل اختلافات صنفی ما بین اعضا و مشاوره و راهنمایی در اختلاف بین اعضا و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی.
  - ۸- دریافت ورودیه، حق عضویت و کمکهای مالی داوطلبانه اعضا و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی.
  - ۹- راه اندازی بانک اطلاعات صنفی.
  - ۱۰- ایجاد تعاملات لازم با دستگاهها و صنوف مرتبط جهت توسعه کمی و کیفی محصولات و بهبود شرایط تولید، فروش و صادرات محصولات و فرآورده های کشاورزی.
  - ۱۱- دریافت وام و تسهیلات اعتباری از بانک ها و موسسات اعتباری به منظور فراهم نمودن امکانات و تجهیزات موردنیاز جهت انجام وظایف محوله با تصویب مجمع عمومی.
  - ۱۲- ایجاد تمهیدات لازم جهت برخورداری اعضا و واحدهای صنفی از وام و تسهیلات اعتباری.
- تبصره - در کلیه قراردادها و تفاهمات مالی که با معرفی نظام صنفی به بانک ها و موسسات اعتباری برای دریافت تسهیلات توسط اعضای نظام صنفی انجام می‌گیرد

- مسئولیت باز پرداخت تسهیلات به عهده دریافت‌کننده تسهیلات می‌باشد و نظام صنفی فقط معرفی‌کننده بوده و هیچگونه مسئولیت دیگری ندارد.
- ۱۳- تعیین شرایط احراز شغل و ضوابط عضویت در نظام صنفی در چارچوب مصوبات نظام صنفی استانی و هیأت عمومی.
- ۱۴- تلاش برای عضویت و حضور فعال در مجامع تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر مرتبط با بخش کشاورزی در چارچوب قوانین و مقررات.
- ۱۵- ایجاد ارتباط و همکاری با تشکلهای سازمانهای مرتبط با وظایف نظام صنفی در چارچوب فعالیتهای صنفی و قوانین و مقررات کشور.
- ۱۶- همکاری در جهت تاسیس، تقویت و گسترش تشکلهای کشاورزی (تولیدی-توزیعی، خدماتی، اجتماعی، صنفی و مهندسی) به منظور برخورداری اعضا از تسهیلات بیشتر.
- ۱۷- صدور مجوز فعالیت برای تشکلهای تحت پوشش نظام صنفی کشاورزی.
- ۱۸- تلاش در جهت فراهم شدن افزایش کمی و کیفی سطح پوشش خدمات اجتماعی نظیر بیمه تأمین اجتماعی و بیمه محصولات کشاورزی و ... برای اعضا.
- ۱۹- انعقاد قرارداد و تفاهم‌نامه در چارچوب قوانین و مقررات.
- ۲۰- انجام فعالیت‌ها در چارچوب ضوابط و قوانین مجمع امور صنفی شهرستان و نظام صنفی استان.
- ۲۱- خرید و فروش و تملک اموال منقول و غیر منقول نظام صنفی، به نام و به حساب نظام صنفی با تصویب مجمع عمومی مشروط بر آنکه به قصد تجارت و جلب نفع نباشد.
- ۲۲- پیگیری لازم جهت رفع موانع و مشکلات صنفی و توسعه ظرفیت‌ها و فرصت‌های اشتغال در بخش کشاورزی.
- ۲۳- انجام اقدامات لازم جهت ترویج و توسعه تولید محصولات سالم و ارگانیک.
- ۲۴- تلاش برای بهبود کیفیت تولید و بررسی، شناخت و استقرار روشهای کنترل کیفیت از طریق ارائه خدمات فنی به اعضا.
- ۲۵- صدور کارت عضویت برای اعضا.
- ۲۶- کوشش در تشکیل باشگاههای فرهنگی و ورزشی با رعایت مقررات قانونی به منظور برخورداری اعضا از امکانات آن.
- ۲۷- قبول مسئولیت و همکاری با ادارات، سازمانها و نهادهای محلی در انجام وظایف و تکالیفی که این دستگاهها به نظام صنفی محول می‌کنند و آمادگی برای ارائه مشورتهای

لازم به آنها در چارچوب قوانین و مقررات.

۲۸- انجام سایر وظایف و تکالیف نظام صنفی در چارچوب قوانین و مقررات.

۲۹- ارائه تسهیلات برای آموزش اعضاء و انجام خدمات آموزشی و ترویجی.

ماده ۷ - وظایف اختصاصی نظام صنفی :

.....
.....
.....
.....

فصل دوم :

شرایط عضویت، تعلیق، سلب عضویت و منابع مالی نظام صنفی

ماده ۸ - شرایط عضویت:

هر شخص حقیقی یا حقوقی است که فعالیت خود را در زمینه بهره برداری از آب و خاک به منظور تولید محصولات کشاورزی، گیاهی و حیوانی (از قبیل زراعت، باغداری، جنگلداری، جنگل کاری، مرتعداری، آبخیزداری، بهره برداری از شبکه های آبیاری و زهکشی، دامداری، شیلات، آبزیان، پرورش طیور، زنبورعسل و کرم ابریشم) و همچنین ارائه خدمات فنی و مشاوره ای کشاورزی و منابع طبیعی قرار می دهد.

۱- تابعیت نظام جمهوری اسلامی ایران.

۲- شاغل در فعالیت های تولیدی و خدماتی بخش کشاورزی در حوزه فعالیت نظام صنفی با تأیید وزارت جهاد کشاورزی.

۳- قبول و تعهد اجرای مقررات، اساسنامه، تصمیمات و مصوبات قانونی ارکان نظام صنفی.

۴- پرداخت حق عضویت و هزینه های صدور مجوز فعالیت.

۵- ارائه تأییدیه از مدیریت جهاد کشاورزی بخش یا شهرستان.

تبصره ۱ - کلیه واجدین شرایط می توانند آزادانه عضویت نظام صنفی را بپذیرند و هیچکس را نمی توان به قبول عضویت در نظام صنفی مجبور و یا از قبول عضویت آن منع نمود.

تبصره ۲ - چنانچه تقاضای عضویت برخی از متقاضیان پذیرفته نشود نامبردگان می توانند با ارائه ادله کافی به کمیته بررسی مراجعه و نسبت به پیگیری عضویت خود اقدام نمایند(موضوع ماده ۱۴ دستورالعمل).

تبصره ۳- در صورتی که هر یک از اعضاء مرتکب تخلفات صنفی موضوع ماده ۲۸ آیین‌نامه اجرایی نظام صنفی کارهای کشاورزی گردند با توجه به شرایط، دفعات و مراتب تخلف، مشمول مجازات موضوع ماده ۲۹ آیین‌نامه مذکور می‌گردند.

ماده ۹- موارد تعلیق یا محرومیت از عضویت نظام صنفی:

- ۱- عدم پرداخت حق عضویت تعیین‌شده (با اعلام مسئول مالی نظام صنفی).
- ۲- عدم رعایت تکالیف اعضاء در قبال قوانین و مقررات نظام صنفی کارهای کشاورزی.
- ۳- آراء صادره از سوی هیأت‌های بدوی و تجدید نظر مبنی بر لغو پروانه.

ماده ۱۰- منابع مالی نظام صنفی:

- ۱- حق عضویت اعضاء.
- ۲- کمک‌های دریافتی اشخاص حقیقی و حقوقی و دولتی.
- ۳- دریافت بهای ارائه خدمات فنی و آموزشی (کارشناسی و آموزشی).
- ۴- خدمات صدور مجوز فعالیت.
- ۵- فروش نشریات و برگزاری هم‌اندیشی‌ها و نمایشگاه‌ها.
- ۶- ایجاد بانک اطلاعات.

تبصره ۱- نظام صنفی بخش - شهرستان موظف است ۲۰ درصد مبالغ دریافتی را به حساب نظام صنفی استان مربوطه واریز نماید .

تبصره ۲- نظام نامه مالی و اداری، حق عضویت اعضاء، هزینه صدور مجوز و ... به پیشنهاد هیأت موسس و تصویب مجمع عمومی خواهد بود.

- حق عضویت به میزان ..... ریال در سال.

ماده ۱۱- هیأت مدیره نظام صنفی مکلف است با افتتاح حساب جاری در یکی از بانکهای رسمی که توسط مدیریت جهاد کشاورزی اعلام می‌گردد، کلیه وجوه دریافتی مربوط به نظام صنفی را در حساب مذکور واریز و تمام پرداختها نیز از حساب بانکی با صدور چک انجام پذیرد.

تبصره ۱- هر نظام صنفی نباید یش از یک حساب بانکی داشته باشد.

تبصره ۲- کلیه چکها، اوراق بهادار، اسناد و تعهدات مالی و حقوقی با امضای رئیس یا دبیر اجرایی و امضای ثابت خزانه دار و با مهر نظام صنفی معتبر خواهد بود.

ماده ۱۲- درآمد و هزینه‌های نظام صنفی در دفاتر قانونی ثبت و شرح و بیلان آن در پایان اردیبهشت ماه هر سال جهت بررسی به نظام صنفی استان ارائه خواهد شد.

ماده ۱۳- مسئولیت اعضای هیأت مدیره نسبت به اموال متعلق به نظام صنفی اعم از منقول و غیرمنقول، مهر، اسناد، تعهدات و وجوه، به منزله مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

فصل سوم: ارکان نظام صنفی

ماده ۱۴- ارکان نظام صنفی عبارت است از:

الف- مجمع عمومی.

ب- هیأت مدیره.

ج- بازرس.

د- هیأت‌های رسیدگی به تخلفات.

الف- مجمع عمومی، حدود وظایف و اختیارات آن:

ماده ۱۵- مجمع عمومی که عالی‌ترین رکن نظام صنفی است از اجتماع واحدهای صنفی عضو با هماهنگی و نظارت مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان به دو صورت عادی و فوق‌العاده تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱- هر مجمع عمومی توسط هیأت رئیسه ای مرکب از یک رئیس، یک منشی و دو ناظر اداره می‌شود که با رأی اکثریت نسبی اعضای حاضر انتخاب خواهند شد.

تبصره ۲- اعضای هیأت رئیسه مجمع نباید کاندیدای هیأت مدیره و بازرس باشند.

تبصره ۳- هیأت رئیسه می‌بایست نسبت به ثبت نام از داوطلبین عضویت در هیأت مدیره و بازرس، بررسی تعداد نصاب لازم برای کاندیدا شدن، نظارت بر آراء انتخابات و تنظیم صورتجلسه برگزاری انتخابات اقدام نماید.

تبصره ۴- هیأت رئیسه مکلف است در پایان رای گیری، پس از شمارش و قرائت آراء به ترتیب حائزان اکثریت آراء اعضای اصلی و علی‌البدل هیأت مدیره و نیز بازرس اصلی و علی‌البدل را طی صورتجلسه تعیین نماید.

تبصره ۵- اعتبار نامه اعضای هیأت مدیره و بازرس یک هفته پس از اتمام انتخابات و در صورت تأیید نهایی ارائه می‌گردد.

تبصره ۶- برای تشکیل مجمع عمومی عادی و فوق‌العاده، هیأت مدیره موظف است نسبت به دعوت اعضاء به وسیله درج آگهی در روزنامه منتخب مجمع عمومی که در آن روز، ساعت، مکان تشکیل و دستور جلسه بطور روشن قید شده باشد اقدام نماید. بدیهی است از تاریخ دعوت تا تشکیل مجمع عمومی و همچنین بین دو مرحله مجمع عمومی

باید حداقل ۱۰ روز فاصله باشد و حداکثر این فاصله نباید از ۴۵ روز تجاوز نماید. مجمع می‌تواند برای دعوت از اعضاء روش دیگری را جایگزین نماید.

تبصره ۷- دعوت مجامع عمومی به تصویب هیأت مدیره خواهد بود و در صورت استتکاف هیأت مدیره، بازرس می‌تواند راساً نسبت به دعوت عمومی اقدام نماید. همچنین در صورت خودداری بازرس حداقل یک سوم اعضاء می‌توانند مجمع عمومی را دعوت نمایند. تبصره ۸- دعوت کنندگان مجامع عمومی عادی یا فوق‌العاده مکلفند موضوع و تاریخ تشکیل مجمع عمومی را حداقل ۱۰ روز قبل از تشکیل، طی دعوتنامه کتبی به مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان اعلام نمایند.

تبصره ۹- اخذ رای در جلسات مجامع عمومی علنی است مگر در مورد انتخاب هیأت مدیره و بازرس و سایر مواردی که مجمع تصویب نماید، بطور کتبی و مخفی بعمل خواهد آمد.

تبصره ۱۰- هر یک از اعضای مجمع می‌تواند وکالت یکی دیگر از اعضاء را به صورت کتبی بر عهده گیرد.

ماده ۱۶- مجمع عمومی عادی هر سال یک بار با حضور حداقل نصف بعلاوه یک نفر از اعضاء رسمیت می‌یابد و چنانچه مجمع عمومی بار اول به نصاب لازم نرسد، برای بار دوم به همان ترتیب دعوت و با حضور حداقل یک سوم واحدهای صنفی عضو رسمیت خواهد یافت. در صورتی که پس از طی مراحل اول و دوم، مجمع عمومی عادی حد نصاب لازم را کسب ننماید؛ مرحله سوم آن با حضور حداقل یک پنجم واحدهای صنفی عضو برگزار خواهد شد. تصمیمات مجمع عمومی عادی با رأی اکثریت نسبی حاضران معتبر و لازم الاجرا می‌باشد.

ماده ۱۷- وظایف و اختیارات مجمع عمومی عادی نظام صنفی عبارتست از:

الف- انتخاب اعضاء هیأت مدیره و بازرس.

ب- عزل هیأت مدیره و بازرس.

ج- تصویب خط مشی‌ها، سیاست‌ها و برنامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی.

د- تعیین و تغییر میزان حق عضویت و سایر منابع درآمدی.

ه- ارائه تراز نامه به نظام صنفی استان جهت بررسی و تصویب ترازنامه.

و- استماع و ارزیابی گزارش سالانه هیأت مدیره در خصوص فعالیت‌های نظامی صنفی.

ز- تصویب اساسنامه و تغییرات در مفاد آن.

ح- پیشنهاد انحلال نظام صنفی جهت اتخاذ تصمیم توسط مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان.
ط- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که مطابق آئین‌نامه نظام صنفی در صلاحیت مجمع عمومی است.

تبصره ۱- اتخاذ تصمیم در خصوص موارد مندرج در بندهای (الف)، (ز) و (ح) در اختیار مجمع عمومی فوق العاده است.

ی- اعمال تغییر و اصلاح در مفاد اساسنامه به پیشنهاد هیأت مدیره و پس از تأیید مجمع عمومی و موافقت وزارت جهاد کشاورزی قابل اجرا می باشد.

تبصره ۲- هر گونه تغییر و یا پیشنهاد برای اصلاح اساسنامه نباید مغایر با اهداف، سیاست‌ها و برنامه‌های بخش کشاورزی باشد.

ماده ۱۸- چنانچه اعضای شرکت کننده در انتخابات ظرف یک هفته از تاریخ تشکیل مجمع عمومی با ذکر دلایل به چگونگی انجام انتخابات کتباً اعتراض نماید هیأت رئیسه مکلف خواهد بود حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ رویت اعتراض به آن رسیدگی و نتیجه را به نحو مقتضی به اطلاع اعضای نظام صنفی خصوصاً اعضای معترض برساند و رونوشت آن را به مدیریت جهاد کشاورزی تسلیم نماید.

تبصره - چنانچه اعتراض یا اعتراضهای رسیده وارد نباشد عضو معترض می تواند درخواست خود را حداکثر ظرف سه روز به نظام صنفی استان اعلام نماید و پس از تأیید نهایی انتخابات، اعتبار نامه اعضای هیأت مدیره صادر می شود.

ماده ۱۹- مجمع عمومی فوق العاده جهت اتخاذ تصمیم در موارد زیر با حضور حداقل نصف بعلاوه یک واحدهای صنفی عضو تشکیل خواهد شد و چنانچه بار اول این نصاب حاصل نشود، در مرحله دوم با حضور حداقل یک سوم اعضای رسمیت می‌یابد و در هر حال تصمیمات آن اعم از مرحله اول یا دوم، با اکثریت دو سوم اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود.

تبصره ۱- مجمع عمومی فوق العاده در مواقع ضروری بنا به تشخیص و دعوت هیأت مدیره یا بازرس و یا یک سوم اعضای تشکیل می گردد. این مجمع نیز دارای همان وظایف و اختیارات مجمع عمومی عادی می‌باشد و ترتیب دعوت و تجدید دعوت و نصاب آن نیز، همانند مجمع عمومی عادی خواهد بود.

تبصره ۲- یک سوم از اعضای می‌توانند کتباً در خواست تشکیل مجمع عمومی فوق العاده نمایند و هیأت مدیره مکلف به پذیرش درخواست آنان می‌باشد.

تبصره ۳ - دعوت برای تشکیل مجمع عمومی فوق العاده توسط هیأت مدیره یا بازرس و در دوره فترت توسط مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان صورت خواهد گرفت.

ماده ۲۰ - وظایف و اختیارات مجمع عمومی فوق العاده عبارت است از:

۱- طرح و تصویب اصلاحات اساسنامه.

۲- انحلال نظام صنفی و انتخاب هیأت تصفیه.

۳- عزل انفرادی یا دسته جمعی اعضای هیأت مدیره و بازرس.

تبصره - پیشنهادها در زمینه تغییر یا اصلاح مواد اساسنامه، باید به طور مشخص در آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق العاده درج شود.

ماده ۲۱ - پس از به حد نصاب رسیدن تعداد اعضای حاضر و اعلام رسمیت جلسه مجمع عمومی فوق العاده توسط رئیس یا یکی از اعضای هیأت مدیره، بلافاصله هیأت رئیسه مجمع مرکب از رئیس، منشی و دو ناظر از بین اعضای حاضر با رأی اکثریت نسبی اعضاء انتخاب و اداره جلسه را بر عهده خواهد گرفت.

تبصره- هرگاه در مجامع عمومی عادی و فوق العاده، شور و اخذ تصمیم در مورد موضوعات مطروح در دستور جلسه خاتمه نیابد. هیأت رئیسه مجمع با تصویب اکثریت اعضاء می تواند جلسه را به زمان بعدی موکول نماید، تاریخ جلسه بعدی را که حداکثر از سه هفته متجاوز نباشد معین کند و نصاب لازم برای تشکیل جلسه همان نصاب قبلی می باشد.

ب- هیأت مدیره و وظایف و اختیارات آن:

ماده ۲۲ - هر نظام صنفی بخش - شهرستان دارای هیأت مدیره‌ای مرکب از حداقل سه نفر عضو اصلی و دو نفر عضو علی البدل و یک بازرس اصلی و یک علی البدل بوده که از میان اعضای داوطلب واجد شرایط با رأی کتبی و مخفی اعضای حاضر در جلسه مجمع عمومی عادی برای مدت ۳ سال انتخاب می گردند و انتخاب مجدد آنان برای یک دوره پیوسته دیگر مجاز است و هیأت مدیره و بازرس کماکان تا انتخابات هیأت مدیره و بازرس جدید عهده دار کامل مسئولیت خواهند بود.

ماده ۲۳ - هیأت مدیره مکلف است، پس از دریافت اعتبارنامه در اولین نشست خود که با حضور نماینده جهاد کشاورزی و نظام صنفی استان برگزار می گردد یک رئیس و یک خزانه دار و یک دبیر اجرایی انتخاب نماید.

تبصره- انتخاب صاحبان امضای مجاز اسناد و مدارک مالی و اوراق تعهدآور را طی صورت جلسه‌ای به اطلاع اعضاء برساند و نسخه‌ای از صورت جلسه مذکور را به همراه مدارک

مورد نیاز به منظور انجام تشریفات ثبت به مدیریت جهاد کشاورزی تسلیم نماید.
ماده ۲۴ - پس از تعیین سمت، اعضای هیأت مدیره قبلی موظف اند حداکثر ظرف مدت یک هفته نسبت به تحویل اموال نظام صنفی اعم از منقول و غیر منقول و کلیه اسناد و مدارک به هیأت مدیره نظام صنفی جدید با حضور نمایندگان نظام صنفی و سازمان جهاد کشاورزی استان اقدام نمایند.

ماده ۲۵ - جلسات هیأت مدیره حداقل هر دو هفته یک بار تشکیل و با حضور اکثریت اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن با آراء اکثریت نسبی اعضای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود.

تبصره ۱ - خدمات هیأت مدیره افتخاری است مگر اینکه مجمع عمومی در این مورد ترتیب دیگری اتخاذ و به تصویب برساند.

تبصره ۲ - غیبت در سه جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب بدون ارائه عذر موجه بعنوان استعفای شخص از سمت هیأت مدیره تلقی می‌گردد و عضو یا اعضای علی‌البدل به ترتیب تقدم آراء جانشین عضو مستعفی خواهند شد. تشخیص موجه یا غیر موجه بودن عذر بر عهده هیأت مدیره خواهد بود.

ماده ۲۶ - هیأت مدیره موظف است حداکثر ظرف یک ماه پس از به ثبت رساندن نظام صنفی در مدیریت جهاد کشاورزی و دریافت گواهینامه ثبت نظام صنفی به نام نظام صنفی و با امضای مشترک صاحبان امضای مجاز اسناد و مدارک مالی نظام صنفی (رئیس، دبیر اجرایی و خزانه‌دار) در نزدیکترین شعبه یکی از بانکهای شهرستان حساب باز نموده و وجوه متعلق به نظام صنفی را در آن واریز نماید.

تبصره - مدیریت جهاد کشاورزی پس از ثبت نظام صنفی در دفتر مخصوص نسبت به صدور مجوز فعالیت در پنج نسخه اقدام می‌نماید. (نسخه اصلی مجوز فعالیت به نظام صنفی استان تسلیم، یک نسخه نیز به سازمان جهاد کشاورزی استان، یک نسخه به اداره کل بازرگانی، یک نسخه به دبیرخانه مرکزی صنوف کشاورزی مستقر در وزارت جهاد کشاورزی، یک نسخه به شورای اصناف استان).

ماده ۲۷ - رئیس هیأت مدیره یا دبیر اجرایی و خزانه‌دار (امضای ثابت) مشترکاً صاحبان امضای مجاز اسناد و مدارک مالی و کلاً مسئولان اداری و مالی نظام صنفی بوده و حفظ کلیه اموال، داراییها، اسناد، اوراق بهادار و دفاتر مالی نظام صنفی به عهده آنها می‌باشد.

تبصره - کلیه مکاتبات اداری و اوراق عادی نظام صنفی با امضای رئیس هیأت مدیره یا دبیر اجرایی ممه‌ور به مهر نظام صنفی و کلیه اسناد مالی اوراق رسمی بهادار و قراردادهای تعهد آور که به تصویب هیأت مدیره رسیده باشند با امضای مشترک رئیس هیأت مدیره یا دبیر اجرایی و خزانه دار(امضای ثابت) و ممه‌ور به مهر نظام صنفی معتبر خواهد بود.

ماده ۲۸ - در صورت استعفاء، فوت، از دست دادن شرایط عضویت یا غیبت غیر موجه یکی از اعضاء در ۳ جلسه متوالی یا ۵ جلسه متناوب با حضور نماینده نظام صنفی استان، اعضاء علی‌البدل با توجه به تقدم آراء جایگزین عضو یا اعضاء مزبور خواهند شد. هیأت مدیره مکلف است نتیجه را ضمن تنظیم و امضای صورتجلسه به مدیریت جهاد کشاورزی تسلیم نماید.

تبصره - در صورت استعفاء، فوت، از دست دادن شرایط یا سلب عضویت اکثریت اعضاء هیأت مدیره توسط مجمع عمومی فوق‌العاده، انتخابات هیأت مدیره باید تجدید گردد. در این صورت بازرس یا یک سوم اعضاء نظام صنفی موظفند مجمع عمومی را جهت انجام انتخابات دعوت نمایند. چنانچه ظرف ۶ ماه در این زمینه اقدامی صورت نگیرد بازرس یا یک سوم اعضاء موظف هستند جهت تعیین تکلیف مراتب را به اطلاع مدیریت جهاد کشاورزی برسانند.

ماده ۲۹ - هیأت مدیره موظف است دست کم سه ماه پیش از پایان دوره اعتبار قانونی، در مورد دعوت مجمع عمومی به منظور تجدید انتخاب هیأت مدیره جدید نظام صنفی اقدامات لازم را بعمل آورد.

تبصره - هیأت مدیره پس از پایان دوره ماموریت، تا تعیین هیأت مدیره جدید مسئول حفظ کلیه داراییها و اموال و اسناد و مدارک نظام صنفی خواهد بود.

ماده ۳۰ - سایر وظایف و اختیارات هیأت مدیره:

- ۱- نظارت بر حسن انجام امور واحدهای صنفی بخش - شهرستان.
- ۲- تسهیل روابط بین اعضاء صنف و دستگاههای دولتی.
- ۳- تلاش در جهت تحقق استانداردهای تعیین مشاغل و فعالیتهای کشاورزی در جهت افزایش کمیت و کیفیت تولیدات کشاورزی و منابع طبیعی.
- ۴- معرفی نماینده نظام صنفی جهت شرکت در مراجع قضایی و اداری از جمله کمیسیون حل اختلاف مالیاتی، عوارض آب‌بها، هیأت‌های تشخیص مطالبات تامین اجتماعی و سایر

- مراجع قانونی.
- ۵- فراهم نمودن امکان پوشش تامین اجتماعی برای اعضای صنف و کارگزاری بیمه تامین اجتماعی روستائیان و بیمه محصولات کشاورزی.
  - ۶- ارتقای دانش فنی و کیفیت کار اعضای صنف.
  - ۷- برنامه‌ریزی در جهت تقویت و توسعه فرهنگ نظام صنفی با برگزاری هم‌اندیشی‌ها، گردهمایی‌ها در چارچوب قوانین و مقررات.
  - ۸- تعیین حق الزحمه کارکنان اداری نظام صنفی بخش- شهرستان در چارچوب قوانین جاری کشور.
  - ۹- تنظیم دستورالعمل‌های اداری مالی نظام صنفی طبق دستورالعمل‌های اعلامی از سوی جهاد کشاورزی.
  - ۱۰- معرفی نماینده نظام صنفی برای عضویت در هیأت‌های رسیدگی به تخلفات.
  - ۱۱- گزارش تخلفات اعضاء و واحدهای صنفی به مراجع ذیصلاح.
  - ۱۲- تنظیم بودجه سال بعد و تسلیم تا آخر دیمه هر سال به مجمع عمومی جهت رسیدگی و تصویب.
  - ۱۳- تنظیم ترازنامه سالانه و تسلیم تا پایان خرداد ماه هر سال به مجمع عمومی برای رسیدگی و تصویب.
  - ۱۴- صدور مجوز فعالیت برای اعضای نظام صنفی.
  - ۱۵- صدور مجوز برای فعالیت تشکل‌های صنفی بخش کشاورزی.
  - ۱۶- تهیه دفاتر رسمی و قانونی نظام صنفی (دفاتر مالی - عضویت).
  - ۱۷- اجرای دقیق مفاد اساسنامه و مصوبات مجمع عمومی.
  - ۱۸- دعوت مجمع عمومی در موعد مقرر و بررسی و تطبیق شرایط متقاضیان عضویت در نظام صنفی.
- ماده ۳۱- رئیس هیأت مدیره دارای وظایف و اختیاراتی به شرح ذیل است:
- ۱- مراقبت در حسن جریان امور نظام صنفی.
  - ۲- دعوت از اعضای هیأت مدیره برای تشکیل و اداره جلسات هیأت مدیره و تنظیم صورتجلسه‌ها با همکاری دبیر جلسه.
  - ۳- ابلاغ تصمیمات و مصوبات مجامع عمومی و هیأت مدیره به دبیر اجرایی و سایر مسئولان نظام صنفی جهت اجرا و پی‌گیری آن.

- ۴- امضای کلیه قراردادها و احکام استخدامی کارشناسان، مشاوران، دبیر اجرایی و سایر مسئولان نظام صنفی که با تصویب هیأت مدیره استخدام یا به کار گمارده خواهند شد.
- ۵- انجام سایر اموری که به موجب اساسنامه بر عهده رئیس قرار دارد.
- تبصره - رئیس هیأت مدیره می تواند قسمتی از وظایف خود را به دبیر اجرایی نظام صنفی محول نماید که این واگذاری نافی مسئولیت رئیس هیأت مدیره نخواهد بود.
- ماده ۳۲ - دبیر خانه نظام صنفی تحت مسئولیت مستقیم دبیر اجرایی نظام صنفی و به منظور اداره تشکیلات اجرایی و اجرای مصوبات هیأت مدیره در مرکز اصلی نظام صنفی دایر می گردد.
- تبصره - کارکنان دبیرخانه در برابر دبیر اجرایی و دبیر اجرایی نیز در برابر هیأت مدیره مسئول هستند.
- ماده ۳۳ - خزانه‌دار مسئول امور مالی نظام صنفی بوده و دارای وظایف و اختیاراتی به شرح ذیل است:
- ۱- تنظیم دفاتر و اسناد و صورتحساب مالی.
  - ۲- امضای کلیه چک‌ها، اسناد مالی و اوراق تعهد آور، به همراه رئیس هیأت مدیره و در غیاب وی دبیر اجرایی.
  - ۳- وصول و جمع آوری حق عضویت‌ها و سایر دریافت های مالی.
  - ۴- تهیه و تنظیم ترازنامه جهت ارائه به هیأت مدیره و بازرس.
  - ۵- نظارت بر خرید و فروش و هر نوع عملیات مالی در چارچوب مصوبات هیأت مدیره.
  - ۶- رسیدگی و تأیید اسناد و مدارک ارائه شده در مورد پرداخت‌ها.
  - ۷- حفظ مدارک، اموال منقول و غیر منقول، وجوه و اسناد مالی.
- تبصره ۱ - خزانه‌دار موظف است هر سال قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه، گزارش مالی نظام صنفی را جهت ارائه به مجمع عمومی تنظیم و پس از امضای خود و رئیس هیأت مدیره، رونوشت آن را در اختیار بازرس قرار دهد.
- تبصره ۲ - خزانه‌دار موظف است در هر مورد بنا به تقاضای بازرس، کلیه دفاتر و اسناد مالی نظام صنفی را برای رسیدگی در محل نظام صنفی در ازای رسید و برای مدت معین در اختیار او قرار دهد.

ج- بازرس و حدود وظایف و اختیارات آن

ماده ۳۴ - وظایف و اختیارات بازرس:

۱- بررسی و اظهار نظر در مورد صورتحساب‌های مالی و ترازنامه و عملکرد هیأت مدیره و تسلیم آن به هیأت مدیره جهت طرح در مجمع عمومی، حداقل (۱۵) روز قبل از تشکیل مجمع عمومی.

۲- نظارت بر عملکرد هیأت مدیره و مجموع فعالیت آنها و ارائه نقطه نظرات خود به هیأت مدیره.

تبصره - هیأت مدیره موظف است اطلاعات و اسناد و مدارک درخواستی بازرس را در اختیار او قرار دهد.

۳- شرکت در جلسات هیأت مدیره بدون داشتن حق رای.

۴- ارائه پیشنهاد استفاده از موسسات حسابرسی به هیأت مدیره برای حسابرسی صورت‌های مالی، در صورت نیاز.

تبصره ۱ - هیأت مدیره می‌تواند نسبت به عقد قرارداد با موسسات مذکور اقدام کند.
تبصره ۲ - بازرس باید پیش از تاریخ تشکیل مجمع عمومی سالانه، گزارش مالی و کلیه محاسبات نظام صنفی را رسیدگی و نظر مثبت یا منفی خود را به دبیرخانه نظام صنفی تسلیم نماید. همچنین بازرس ملزم است خلاصه اقدامات خود را مکتوب نموده تا در مواقع نیاز به مجمع عمومی، هیأت مدیره یا مدیریت جهاد کشاورزی ارائه نماید.

ماده ۳۵ - مسئولان نظام صنفی مکلفند هر نوع مدارک، دفاتر و اسناد مورد درخواست مدیریت جهاد کشاورزی را جهت بررسی در محل نظام صنفی یا خارج از آن در اختیار قرار دهند.

ماده ۳۶ - نظارت عالی بر نحوه اجرای آئین نامه و اساسنامه به عهده وزارت جهاد کشاورزی است.

ماده ۳۷ - این اساسنامه در سه فصل، سی و هفت ماده و چهل و دو تبصره در تاریخ ..... با اکثریت آراء به تصویب مجمع عمومی مؤسس / فوق‌العاده نظام صنفی ..... رسید.

بخش چهارم

قوانین مرتبط

قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی

(مصوب ۱۳۷۹/۱۰/۶)

ماده ۱- در راستای اصلاح و بهسازی تشکیلات دولت و به منظور فراهم آوردن موجبات توسعه پایدار کشاورزی و منابع طبیعی و افزایش کمی و کیفی محصولات کشاورزی در جهت تامین امنیت غذایی، رشد سرمایه گذاری، عمران و توسعه روستاها و مناطق عشایری و در جهت انسجام بخشیدن به برنامه‌ها و سیاست‌ها و رعایت پیوستگی وظایف و استفاده بهینه از امکانات و نیروی انسانی موجود، وزارتخانه‌های کشاورزی و جهادسازندگی ادغام و وزارت جهاد کشاورزی با کلیه اختیارات و وظایفی که وزارتخانه‌های مذکور به موجب قوانین و مقررات مختلف دارا بوده‌اند، تشکیل می‌شود.

ماده ۲- کلیه مسئولیت‌ها و اختیارات مربوط به وزیر و وزارت کشاورزی و وزیر و وزارت جهاد سازندگی به وزیر و وزارت جهاد کشاورزی محول می‌شود. شرح وظایف تفصیلی وزارت جهاد کشاورزی براساس مفاد این قانون و بندهای لازم‌الرعایه مندرج در ماده ۲ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و با جهت گیری در تقویت وظایف راهبردی و نظارتی و کاهش وظایف اجرایی و تصدی و واگذاری آنها به بخش غیر دولتی در چارچوب قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و حذف وظایف تکراری و غیر ضروری و انتقال وظایف قابل واگذاری به دیگر وزارتخانه‌ها ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون و با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت جهاد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران در حدود مقررات و رعایت اصل ۱۳۳ قانون اساسی می‌رسد.

تبصره ۱- وزارت جهاد کشاورزی موظف است براساس تکالیف برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران کلیه واحدها، موسسات و شرکت‌های وابسته و تحت پوشش را که قابل واگذاری می‌باشند، تعیین و حداکثر تا پایان

برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری ایران نسبت به واگذاری آنها به بخش خصوصی اقدام نماید.

تبصره ۲- به منظور صرفه جویی در هزینه‌ها و پاسخگویی سریع به مردم و جلوگیری از کارهای موازی و دوباره کاری وزارت جهاد کشاورزی موظف است کلیه مراکز اداری بخش کشاورزی را در مراکز استان، شهرستان و بخش در سازمان واحدی متمرکز نماید.

ماده ۳- کلیه امکانات، اعتبارات، تعهدات، اموال و دارایی‌ها و کارکنان وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی به وزارت جهاد کشاورزی منتقل می‌شود.

تبصره - به دولت اجازه داده می‌شود به منظور بهبود ساختار نیروی انسانی وزارت جهاد کشاورزی و واحدهای تابعه آن با پیش‌بینی ساز و کار تشویقی مناسب نسبت به بازخریدی و یا بازنشسته کردن کارکنان مازاد با توافق طرفین و یا انتقال آنان به سایر وزارتخانه‌ها و سازمانها اقدام نماید.

ماده ۴- کلیه سازمان‌ها، موسسات دولتی و عمومی غیر دولتی و شرکت‌های دولتی وابسته و تابعه وزارتخانه‌های کشاورزی و جهادسازندگی به وزارت جهاد کشاورزی وابسته می‌شود. هرگونه تغییر در جایگاه سازمان‌ها و موسسات و شرکت‌های دولتی مذکور به تصویب شورای عالی اداری می‌رسد.

تبصره- حکم مذکور در این ماده در خصوص سازمان‌ها و موسسات و شرکت‌های غیر دولتی نسبت به سهام دولت جاری است.

ماده ۵- به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۷۹، حسب پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی در محدوده اعتبارات مصوب، نسبت به هرگونه اصلاح، جابجایی، تغییر ردیف، کاهش یا افزایش اعتبار ردیف‌های بودجه‌ای وزارتخانه‌های کشاورزی و جهاد سازندگی به نحوی که حداکثر تسهیلات لازم را جهت اجرای این قانون فراهم نموده و اخلاقی در اداره امور وزارت جهاد کشاورزی ایجاد نشود، اقدام نماید.

ماده ۶- وزارت جهاد کشاورزی دارای مقررات اداری مالی و استخدامی خاص خواهد بود که ظرف شش ماه با پیشنهاد دولت به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

تبصره - تا تصویب مقررات اداری مالی و استخدامی وزارت جهاد کشاورزی، مقررات مورد عمل هر واحد در خصوص کارکنان و فعالیتهای واحد مجری خواهد بود.

ماده ۷- وزارت جهاد کشاورزی موظف است حداکثر ظرف پنج ماه پس از تصویب این قانون با رعایت سیاست‌های مربوط به جلوگیری از گسترش تشکیلات دولت و اصل صرفه جویی و استفاده بهینه از امکانات، تشکیلات وزارتخانه را تهیه و پس از تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به مرحله اجرا در آورد.

ماده ۸- توسعه و حمایت از صنایع کوچک تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی و صنایع روستایی در چارچوب سیاست‌های صنعتی کشور به عهده وزارت جهاد کشاورزی می‌باشد. مصادیق این صنایع توسط هیأت وزیران تعیین خواهد شد.

تبصره-۵ به منظور افزایش بهره‌وری در بخش کشاورزی، وزارت جهاد کشاورزی موظف است با اتخاذ سیاست‌های حمایتی و تشویقی زمینه توسعه و ارتقای فن آوری در تولید ماشین آلات و ادوات مورد استفاده در بخش کشاورزی را فراهم سازد.

ماده ۹- کلیه وزارتخانه‌ها، موسسات و شرکت‌های دولتی که به نوعی مبادرت به انجام فعالیت کشاورزی می‌نمایند. موظفند فعالیت‌های خود را در چارچوب سیاست‌های وزارت جهاد کشاورزی انجام دهند.

ماده ۱۰- به منظور هماهنگی سیاست‌گذاری در زمینه تامین، توزیع و مصرف آب کشور، شورایی به نام شورای عالی آب متشکل از وزیر نیرو، جهاد کشاورزی، صنایع و معادن، کشور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، یک نفر از اعضای کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی با انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر و دو نفر از متخصصین بخش کشاورزی به حکم رئیس جمهور تشکیل می‌گردد. ریاست عالی این شورا با رئیس جمهور یا معاون اول ریاست جمهوری خواهد بود. تصمیمات این شورا با تصویب هیأت وزیران یا کمیسیون مذکور در اصل ۱۳۸ قانون اساسی برای دستگاه‌های ذیربط لازم الاجرا می‌باشد.

ماده ۱۱- ترتیبات و هماهنگی‌های لازم بین وزارت نیرو و وزارت جهاد کشاورزی در زمینه تقاضا، تامین و مصارف آب کشاورزی و آبرزی پروری ظرف سه ماه از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۲- وزارت جهاد کشاورزی موظف است در جهت حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی، نسبت به تشکیل صندوق‌های حمایت از توسعه بخش کشاورزی با مشارکت تولید کنندگان اقدام نماید. اساسنامه این صندوقها توسط وزارت جهاد کشاورزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید. سرمایه اولیه این صندوقها

از محل کمکهای دولت، فروش اموال و امکانات مازاد این وزارتخانه که پس از فروش به خزانه داری کل واریز و معادل صد در صد (۱۰۰٪) آن تا مبلغ یک هزار میلیارد (۱۰۰۰/۰۰۰ / ۱۰۰۰/۰۰۰) ریال تخصیص یافته تلقی می‌شود، تامین می‌گردد.

ماده ۱۳- به منظور اعمال مدیریت یکپارچه در مزارع، وظایف مدیریت توزیع و مصرف آب بر اساس قانون توزیع عادلانه آب مصوب ۱۳۶۳ که به عهده وزارت کشاورزی بوده عیناً به وزارت جهاد کشاورزی محول می‌شود.

ماده ۱۴- به منظور حمایت از تولیدکنندگان بخش کشاورزی، دولت موظف است در حدود بودجه سنواتی اقدامات زیر را انجام دهد:

الف- قیمت تضمینی خرید محصولات کشاورزی از قبیل گندم، برنج، شکر، خرما، ذرت، پنبه و سایر محصولات تضمینی را با موافقت وزیر جهاد کشاورزی تعیین نماید.

ب- با خرید به موقع تولیدات داخلی موضوع بند الف این ماده و جلوگیری از توزیع بی‌موقع محصولات وارداتی کشاورزی و تنظیم بازار، در حمایت از تولید کنندگان داخلی بخش کشاورزی اقدام نماید.

ماده ۱۵- این قانون از تاریخ تصویب لازم‌الاجرا می‌باشد و کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن لغو می‌گردد

قانون فوق مشتمل بر پانزده ماده و شش تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ششم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۹/۱۰/۱۰ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

قانون تأسیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۸۰/۰۴/۳)

فصل اول - کلیات

ماده ۱- تعاریف:

الف - نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی عبارت است از مجموعه قوانین، مقررات، آئین نامه ها، استانداردها، تشکل های مهندسی، حرفه ای، صنفی که در جهت رسیدن به اهداف منظور در این قانون تدوین و به مورد اجرا گذاشته می شود.

ب - کشاورزی و منابع طبیعی عبارت است از بهره برداری از آب و زمین به منظور تولید محصولات گیاهی و حیوانی (از قبیل زراعت، باغداری، درختکاری مثمر و غیر مثمر، جنگلداری، جنگلکاری، مرتعداری، بیابان زدایی، دامداری، شیلات، آبزیان، پرورش طیور و زنبور عسل و کرم ابریشم).

ج - مهندس کشاورزی و منابع طبیعی شخصی است که حداقل مدرک کارشناسی در یکی از رشته های بخش کشاورزی و منابع طبیعی و رشته های مرتبط را دارا باشد. تبصره - رشته های اصلی کشاورزی و منابع طبیعی و رشته های مرتبط براساس ضوابط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری توسط رئیس سازمان تهیه و به تصویب شورای مرکزی می رسد.

ماده ۲- سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی جمهوری اسلامی ایران که در این قانون به اختصار سازمان نامیده می شود سازمانی است غیر دولتی با استقلال مالی و شخصیت حقوقی مستقل که به منظور رسیدن به اهداف و انجام وظایف مقرر در این قانون تشکیل می شود.

فصل دوم - اهداف، وظایف و اختیارات

ماده ۳- اهداف سازمان عبارتند از :

- ۱- تلاش در جهت تحقق بخشیدن به اهداف عالی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران.
  - ۲- تلاش در جهت ارتقای اخلاق حرفه ای در کلیه امور کشاورزی.
  - ۳- تلاش در جهت ارتقای سطح دانش، گسترش فناوری جدید در کشاورزی و رشته‌های مرتبط.
  - ۴- تلاش در جهت حفظ و پایداری محیط زیست و منابع پایه تجدید شونده (آب و خاک، دام و طیور، آبزیان، جنگل و مرتع) به منظور دستیابی به توسعه پایدار.
  - ۵- تلاش در جهت افزایش کمی و کیفی تولیدات بخش کشاورزی.
  - ۶- حفظ و حمایت از حقوق صنفی مهندسين کشاورزی در برابر اشخاص حقیقی و حقوقی.
  - ۷- نظارت بر حسن اجرای وظایف فنی و حرفه ای اعضای سازمان.
  - ۸- حفظ و حمایت از حقوق اشخاص حقیقی و حقوقی که به نحوی از خدمات حرفه‌ای مهندسين کشاورزی بهره مند می شوند.
  - ۹- تلاش در جهت ایجاد انسجام، هماهنگی و همکاری هر چه بیشتر بین شاغلین در امور کشاورزی با دستگاههای اجرایی دولتی و غیر دولتی.
  - ۱۰- تلاش در جهت حسن اجرای مقررات و قوانین مربوط به امور کشاورزی.
  - ۱۱- حمایت از تشکل های صنفی و تولیدی بخش.
  - ۱۲- تلاش در جهت ساماندهی امر اشتغال مهندسين کشاورزی و منابع طبیعی.
  - ۱۳- کمک به صدور خدمات کشاورزی به خارج از کشور.
- ماده ۴- وظایف و اختیارات سازمان به شرح زیر تعیین می شود:
- ۱- همکاری و هماهنگی با مراجع ذی ربط برای گسترش و پیشبرد فعالیت های علمی و تحقیقاتی در امور کشاورزی و منابع طبیعی.
  - ۲- همکاری با مراجع ذی ربط برای تعیین و تنظیم و اجرای صحیح تعرفه های خدمات امور کشاورزی و منابع طبیعی.
  - ۳- همکاری با دستگاههای ذی ربط به منظور حسن اجرای مقررات و قوانین مربوط به امور کشاورزی و منابع طبیعی.

- ۴- تلاش در جهت تدوین و اجرای برنامه های بازآموزی و نوآموزی مستمر اعضای سازمان.
- ۵- اظهارنظر مشورتی در زمینه تدوین پیش نویس لوایح، تصویب نامه ها و آئین نامه های مرتبط به امور کشاورزی و منابع طبیعی که از مراجع ذی صلاح ارجاع شده باشد.
- ۶- تدوین دستورالعمل ها و ضوابط خاص صنفی و حرفه ای.
- ۷- صدور کارت عضویت و اعطای شماره نظام مهندسی به مهندسين کشاورزی و رشته های مرتبط.
- ۸- رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه ای اعضای سازمان که عنوان جرایم عمومی نداشته باشند از طریق هیأت های ذی ربط سازمان طبق مقررات مربوطه.
- ۹- همکاری با مراجع ذی ربط در تعیین میزان مالیات و عوارض مؤسسات و شاغلان کشاورزی.
- ۱۰- همکاری با مراجع ذی ربط در ارائه خدمات امدادی مهندسين کشاورزی و منابع طبیعی به هنگام بروز حوادث غیر مترقبه از طریق بسیج اعضاء.
- ۱۱- همکاری با مراجع ذی صلاح در جهت رسیدگی به تخلفات و جرایم حرفه ای مهندسين کشاورزی و منابع طبیعی عضو و غیر عضو و اظهار نظرهای کارشناسی مشورتی در این رابطه به مراجع ذی ربط.
- ۱۲- انجام اموری که جزء اهداف سازمان بوده و مغایرتی با قوانین جاری کشور نداشته باشند.
- ۱۳- همکاری در جهت تدوین و تنفیذ نظام آموزش عالی کشور در بخش علوم کشاورزی و منابع طبیعی.
- تبصره - سازمان موظف است حداکثر ظرف مدت پانزده روز از تاریخ وصول استعلام نظر مشورتی خود را به مراجع ذی ربط اعلام نماید.

فصل سوم - ارکان

ماده ۵- ارکان سازمان عبارتند از :

- ۱- شورای مرکزی.
- ۲- شورای استانی - شعبه استان.
- ۳- شورا و شعبه شهرستانی.

- ۴- مجامع عمومی.
- ۵- هیأت‌های انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای.
- شورای استانی با تصویب شورای مرکزی می‌تواند برای ایجاد شعبه در شهرستانها، بخشی از وظایف خود را تفویض نمایند.
- ماده ۶- شورای مرکزی به عنوان بالاترین مرجع تصمیم‌گیری سازمان متشکل از پانزده نفر اعضای انتخابی و انتصابی به شرح زیر است:
- ۱- دو نفر نماینده وزارت جهاد کشاورزی با معرفی وزیر جهاد کشاورزی.
- ۲- یک نفر با معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری از اعضای هیأت علمی دانشکده‌های کشاورزی به عنوان نماینده ایشان.
- ۳- یک نفر متخصص آبیاری با معرفی وزیر نیرو به عنوان نماینده ایشان.
- ۴- یک نفر متخصص کشاورزی با معرفی رئیس سازمان حفاظت محیط زیست به عنوان نماینده ایشان.
- ۵- ده نفر از متخصصین کشاورزی صاحب نظر در رشته‌های مختلف علوم کشاورزی و منابع طبیعی به انتخاب اکثریت آرای مجمع نمایندگان شوراهای استانی به عنوان اعضای اصلی و چهار نفر به عنوان اعضای علی‌البدل.
- تبصره ۱- شورای مرکزی برای اولین بار از نمایندگان بندهای (۱) تا (۴) همین ماده و نمایندگان انتخابی شورای استانها(هر استان دو نماینده) در تهران تشکیل می‌شود تا نسبت به انجام بند (۵) ظرف مدت شش ماه اقدام کند.
- تبصره ۲- معرفی اعضای انتصابی باید ظرف مدت دو ماه پس از لازم الاجرا شدن قانون صورت بگیرد.
- تبصره ۳- شورای مرکزی در اولین جلسه خود نسبت به انتخاب رئیس و نواب رئیس و دبیر شورا اقدام می‌نماید.
- تبصره ۴- دوره فعالیت شورای مرکزی چهار سال است و انتخاب مجدد اعضاء برای دوره‌های بعدی مجاز است.
- ماده ۷- شورای استانی متشکل از ۱۱ نفر اعضای انتخابی و انتصابی به شرح زیر است:
- ۱- دو نفر نماینده از سازمان جهاد کشاورزی استان با معرفی رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان.
- ۲- مدیر کل حفاظت محیط زیست استان یا نماینده تام‌الاختیار ایشان.

- ۳- یک نفر از اعضای هیأت علمی دانشکده کشاورزی یا منابع طبیعی مرکز استان وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به پیشنهاد وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.
- ۴- هفت نفر از متخصصین رشته های مختلف کشاورزی و منابع طبیعی به انتخاب اکثریت آرای مجمع عمومی استان به عنوان عضو اصلی و دو نفر به عنوان عضو علی البدل.
- تبصره ۱- شورای استان برای اولین بار متشکل از رؤسا یا نمایندگان سازمانهای بندهای (۱) تا (۳) همین ماده در مرکز همان استان تشکیل خواهد شد تا نسبت به نحوه برگزاری و اجرای بند (۴) همین ماده حداکثر ظرف مدت چهار ماه اقدام کند.
- تبصره ۲- شورای استان حداکثر ظرف مدت دو هفته پس از انتخاب، یک نفر را به عنوان رئیس شورای استان، یک نفر را برای نایب رئیس شورای استان، یک نفر را برای خزانه داری و یک نفر را جهت دبیری شورا از بین خود انتخاب می کند.
- تبصره ۳- وزیر جهاد کشاورزی با پیشنهاد شورای استان حکم رئیس شورای استان را صادر می کند.
- تبصره ۴- وزارت جهاد کشاورزی موظف است جهت راه اندازی سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی حداکثر بعد از سه ماه از تصویب این قانون نسبت به تشکیل اولین جلسه شورای استان از طریق سازمان جهاد کشاورزی استانها اقدام نماید.
- تبصره ۵- مجمع عمومی استان از تجمع حداقل سی نفر عضو تشکیل می شود.
- ماده ۸- مجمع عمومی استان از اجتماع اعضای آن تشکیل می شود و کلیه اشخاص حقیقی که طبق ضوابط مصوب به عضویت سازمان پذیرفته می شوند. با شرایط مساوی عضویت مجمع عمومی را دارا بوده و در جلسات دارای حق رأی و مشارکت در تصمیم گیریها می باشند.
- تبصره ۵- جلسات مجمع با حضور نصف به علاوه یک اعضاء رسمیت می یابد و تصمیمات متخذه با اکثریت عده حاضر معتبر می باشد.
- ماده ۹- وظایف و اختیارات مجمع عمومی عادی یا فوق العاده به قرار زیر است :
- ۱- انتخاب اعضای شورای استان یا بازرسان با رعایت بند (۴) ماده (۷) این قانون.
- ۲- استماع گزارش شورای استان و اعلام نظر نسبت به آن و رسیدگی به مسائل مطرح شده.
- ۳- تصویب سیاستها و خط مشی های شورای استان.

- ۴- تعیین مؤسسه حسابرسی برای رسیدگی به حسابها، ترازنامه‌ها و بیلان عملکرد سالانه سازمان.
- ۵- پیشنهاد هرگونه تغییر و اصلاح در آئین نامه سازمان به شورای مرکزی.
- ۶- بررسی و تصویب ترازنامه سالانه و برنامه و بودجه و طرحهای سالانه سازمان استان.
- ۷- بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که طبق قوانین و آئین نامه‌های مربوط به سازمان استان و در صلاحیت مجمع عمومی می باشد.
- ماده ۱۰- جلسات مجمع عمومی به طور عادی سالی یک بار و فوق العاده به تعداد دفعاتی که توسط مجمع یا به درخواست حداقل یک پنجم اعضای مجمع یا به درخواست شورای مرکزی در صورت ضرورت تشکیل می شود.
- ماده ۱۱- نامزدهای عضویت در شورای مرکزی و شوراهای استانی سازمان باید دارای شرایط زیر باشند:
- ۱- تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران و وفاداری به قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.
- ۲- نداشتن محکومیت مؤثر کیفری و عدم وابستگی به گروه‌های غیر قانونی.
- ۳- نداشتن سوء شهرت اجتماعی و شغلی.
- ماده ۱۲- رئیس سازمان که مسئولیت اجرای مصوبات شورای مرکزی را به نمایندگی سازمان در مراجع ملی و بین‌المللی برعهده دارد از بین سه نفر از اعضای شورای مرکزی که بیشترین رأی را کسب کنند توسط وزیر جهاد کشاورزی برای صدور حکم به رئیس جمهور معرفی می شود.
- ماده ۱۳- تشکیل اولین شورای مرکزی حداکثر سه ماه پس از تشکیل شوراهای استانی توسط وزارت جهاد کشاورزی از طریق تشکیل مجمع عمومی نمایندگان شوراهای استانی، انتخابات عمومی برای انتخاب اعضای اولین شورای مرکزی صورت می گیرد.
- ماده ۱۴- وظایف شورای مرکزی عبارت است از:
- ۱- انتخاب سه نفر از اعضای شورای مرکزی برای ریاست سازمان و معرفی آنها به وزیر جهاد کشاورزی.
- ۲- تهیه و تصویب دستورالعمل‌های مربوط به مقررات اداری، مالی، تشکیلاتی، اجرایی و سایر دستورالعمل‌های مورد نیاز در محدوده این قانون.

- ۳- تهیه بودجه، برنامه ها و طرحهای سازمان جهت ارائه به مجمع عمومی.
- ۴- بررسی و تصویب طرحهای اصلاح یا تغییر قانون سازمان و پیشنهاد آن به مراجع ذیصلاح.
- ۵- نظارت بر کار شوراهای استانی.
- ۶- تهیه و تصویب آئین نامه تشکیل کمیته های تخصصی کشاورزی و رشته های مرتبط.
- ۷- تشکیل مجمع عمومی و فوق العاده.
- ۸- تعیین حدود اختیارات نایب رئیس، خزانه دار، دبیر شورا و نظارت بر عملکرد آنها.
- ۹- همکاری با مراکز تحقیقاتی علمی و آموزشی مربوط به کشاورزی.
- ۱۰- اتخاذ تصمیم در مورد چگونگی مشارکت سازمان در برگزاری گردهمایی های تخصصی مربوط مانند سمینارها، کنفرانس ها و کنگره ها در داخل و در سطح بین المللی.
- ۱۱- تنظیم برنامه های لازم جهت ساماندهی امر اشتغال مهندسین کشاورزی.
- ۱۲- اتخاذ تصمیم در مورد چگونگی همکاری سازمان در برگزاری آزمونهای جامع حرفهای، مهندسی، کشاورزی و آزمونهای علمی با مراجع ذی ربط در صورت درخواست آنها.
- ۱۳- اتخاذ تصمیم در مورد چگونگی همکاری با دستگاههای اجرایی در زمینه مسایل صنفی و حرفه ای.
- ۱۴- تصمیم گیری و صدور پروانه به امور مشاوره ای و خدمات مهندسی کشاورزی برای اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط و نظارت بر حسن انجام کار آنها.
- ۱۵- ارائه برنامه جهت اشاعه تفکر علمی در امر تولید و فنآوری محصولات کشاورزی از طریق الزام به استفاده از مهندسین کشاورزی در اجرای پروژه های کشاورزی.
- ۱۶- اظهار نظر نسبت به لوایح و طرح های مربوط به کشاورزی و انعکاس آن به مجلس شورای اسلامی، وزارت جهاد کشاورزی و سایر مراجع ذی ربط.
- ۱۷- صلح و سازش در دعاوی یا ارجاع کار به امر داوری و تعیین داور با حق صلح و سازش یا بدون آن.
- تبصره ۱- شورای مرکزی دارای یک نایب رئیس و یک خزانه دار و یک نفر دبیر است که با اکثریت آراء از بین اعضای شورا انتخاب می شوند.

تبصره ۲- جلسات شورای مرکزی هر ماه حداقل یک بار تشکیل می‌شود و رئیس سازمان، ریاست جلسات شورا را بر عهده دارد و دبیر شورا مسئول تشکیل جلسات و اداره دبیرخانه شورا است.

ماده ۱۵- جلسات شورای مرکزی با حضور حداقل ۱۱ نفر از اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات متخذه با رأی اکثریت مطلق حاضرین معتبر است.

تبصره - جلسات شورای استان حداقل هر ماه یک بار تشکیل می‌شود و رئیس سازمان استان، ریاست جلسه شورای استان را بر عهده خواهد داشت. دبیر شورا مسئول تشکیل و اداره دبیرخانه شورای استان می‌باشد.

ماده ۱۶- وظایف رئیس سازمان به شرح زیر است:

۱- اداره امور سازمان طبق مفاد این قانون و مصوبات شورای مرکزی و نظارت بر حسن انجام کلیه امور اجرایی سازمان.

۲- رسیدگی و اتخاذ تصمیم راجع به امور جاری نظام مهندسی و پیگیری امر مربوطه.

۳- امضای کارت های عضویت و اعطای شماره های مهندسی کشاورزی به اعضاء.

۴- نمایندگی حقوقی سازمان نزد کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی و مراجع قضایی برای طرح و تعقیب دعاوی، شکایات یا دفاع از آنها با حق توکیل به غیر.

۵- نمایندگی سازمان در مراجع ملی و بین المللی طبق ضوابط و مقررات مربوطه.

۶- تهیه مقدمات لازم جهت تعیین و انتخاب اعضاء شورای مرکزی جدید سه ماه قبل از اتمام مدت قانونی دوره شورای مرکزی.

۷- تهیه گزارش عملکرد، تراز مالی و تنظیم و ارائه بودجه و برنامه سازمان جهت طرح و تصویب در شورای مرکزی.

۸- امضای اسناد مالی سازمان با رئیس و خزانه دار سازمان می‌باشد.

تبصره - در غیاب رئیس، با تفویض اختیار، امضای اسناد مالی با نایب رئیس و خزانه دار سازمان می‌باشد.

ماده ۱۷- در صورت پذیرش استعفاء، فوت، عدم امکان ادامه خدمت یا برکناری رئیس سازمان توسط رئیس جمهور، رئیس جدید سازمان به ترتیب از بین افراد ماده (۱۲) این قانون انتخاب و تعیین می‌شود.

- ماده ۱۸- در صورت فوت، پذیرش استعفاء یا عدم امکان ادامه وظیفه هر یک از اعضای انتخابی شورای مرکزی به ترتیب میزان آراء از بین اعضای انتخابی شورای مرکزی از بین اعضای علی البدل جایگزین می شوند.
- ماده ۱۹- در صورت فوت، پذیرش استعفاء یا عدم امکان ادامه خدمت وظیفه هر یک از اعضای انتصابی، مرجع مربوط موظف است ظرف مدت یک ماه نسبت به معرفی عضو جایگزین اقدام کند.
- ماده ۲۰- وظایف شورای استانی:
- ۱- تشکیل مجمع عمومی جهت اجرای بند (۴) از ماده (۷) قانون نظام مهندسی کشاورزی.
  - ۲- انتخاب و پیشنهاد یک نفر به عنوان رئیس شورای استان به وزارت جهاد کشاورزی جهت صدور حکم.
  - ۳- تعیین یک نفر نایب رئیس، یک نفر خزانه دار و یک نفر دبیر شورا از بین اعضای شورای استان.
  - ۴- تعیین حدود اختیارات نایب رئیس و خزانه دار، دبیر شورا و نظارت بر عملکرد آنها.
  - ۵- تهیه بودجه و برنامه و طرحهای خاص استانی.
  - ۶- اجرای دستورالعمل های مربوط به مقررات اداری- مالی و تشکیلاتی و کلیه مصوبات شورای مرکزی.
  - ۷- تشکیل کمیته های تخصصی کشاورزی در استان طبق آئین نامه اجرایی مربوطه که از طرف شورای مرکزی ابلاغ خواهد شد.
  - ۸- اتخاذ تصمیم در مورد چگونگی همکاری با دستگاههای اجرایی استان در زمینه مسایل صنفی و حرفه ای در راستای سیاست های کلی مصوب شورای مرکزی.
  - ۹- اجرای تصمیمات شورای مرکزی و ارائه پیشنهادها در مورد مشارکت سازمان استان در برگزاری گردهمایی ها و سمینارها و کنفرانس ها.
  - ۱۰- همکاری با مراجع قضایی و کانون کارشناسان رسمی دادگستری و اظهار نظر در خصوص صلاحیت اخلاقی و فنی داوطلبین دریافت پروانه کارشناسی در امور کشاورزی و رشته های مرتبط و قبول داوری در اختلافاتی که دارای ماهیت فنی است.

- ۱۱- تصمیم‌گیری و صدور پروانه به امور مشاوره ای و خدمات مهندسی کشاورزی برای اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط و نظارت بر حسن انجام کار آنها.
  - ۱۲- ارتقای دانش فنی و کیفیت کار مهندسان و شاغلان در بخش کشاورزی از طریق ایجاد شبکه های اطلاع رسانی و پایگاه ای علمی و فنی و آموزشی و انتشارات به منظور رشد و اعتلای حرفه های مهندسی کشاورزی و مشاغل مرتبط با آن.
  - ۱۳- همکاری با مراجع مسؤول در بالابردن کمیت و کیفیت تولید و افزایش بهره وری از منابع پایه و حفظ محیط زیست و فراهم آوردن زمینه های مشارکت اعضاء در نظارت بر تولید، سرمایه گذاری و اجرای طرحها و پروژه های کشاورزی استان.
  - ۱۴- دفاع از حقوق اجتماعی و حیثیت حرفه ای اعضاء و تشویق و حمایت از فعالیت های با ارزش و برگزاری مسابقات حرفه ای و تخصصی بین آنها.
  - ۱۵- تنظیم روابط بین صاحبان حرفه های مهندسی کشاورزی و کارفرمایان و بهره برداران و کمک به مراجع مسؤول بخش در زمینه ارجاع کار مناسب به افراد صاحب صلاحیت و جلوگیری از مداخله اشخاص فاقد صلاحیت در امور فنی.
  - ۱۶- کمک به آموزش و ترویج اصول صحیح مهندسی کشاورزی و همکاری با وزارت جهاد کشاورزی در زمینه تدوین، اجرا و کنترل شاخص های تولید و فرآوری محصولات کشاورزی و رعایت استانداردها و معیار در سرمایه گذاری و تولید محصولات کشاورزی.
  - ۱۷- همکاری با مراجع استان در هنگام بروز سوانح و بلایای طبیعی و خشکسالی.
  - ۱۸- تهیه ترانزنامه سازمان و شعبه استان و ارائه آن به مجمع عمومی.
  - ۱۹- همکاری با مراکز تحقیقاتی، علمی، آموزشی مربوط به کشاورزی.
  - ۲۰- صلح و سازش در دعاوی با ارجاع کار به امر داوری و تعیین داور با حق صلح و سازش یا بدون آن.
- ماده ۲۱- وظایف رئیس شورای استان به شرح زیر است:
- ۱- اداره امور شورای استان طبق مفاد این قانون و مصوبات شورای مرکزی و نظارت بر حسن انجام وظیفه امور اجرایی سازمان در استان.
  - ۲- رسیدگی و اخذ تصمیم راجع به امور جاری سازمان و پیگیری امور مربوطه.
  - ۳- امضای کارت های عضویت و اعطای شماره های مهندسی کشاورزی به اعضاء.
  - ۴- نمایندگی حقوقی سازمان استان نزد کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی و مراجع قضایی برای طرح و تعقیب دعاوی، شکایات یا دفاع از آنها با حق توکیل به غیر.

- ۵- تهیه مقدمات لازم جهت تعیین و انتخاب اعضای شورای جدید استان قبل از اتمام دوره قانونی شورای استان.
- ۶- تهیه گزارش عملکرد، تراز مالی و تنظیم و ارائه بودجه و برنامه سازمان استان جهت طرح و تصویب در مجمع عمومی استان.
- ۷- امضای اسناد مالی سازمان با رئیس و خزانه دار سازمان استانی می باشد.
- تبصره - در غیاب رئیس با تفویض اختیار، امضای اسناد مالی با نایب رئیس و خزانه دار شورای استانی خواهد بود.
- ۵۵۵-۲۲- مدت فعالیت هر دوره شوراهای استانی چهار سال تمام می باشد.
- تبصره ۱- شروع اولین دوره فعالیت شوراهای استانی مذکور حداکثر ده روز پس از اعلام نتیجه نهایی انتخابات خواهد بود.
- تبصره ۲- شروع فعالیت های دوره های بعدی نظام مهندسی کشاورزی بلافاصله پس از پایان دوره قبلی می باشد و چنانچه دوره تشریفات انتخابات دوره بعد به نحوی از انحاء پایان نیافته باشد، ارکان سازمان دوره قبلی تا تأیید انتخابات جدید به فعالیت خود ادامه خواهند داد و مبداء شروع کار دوره جدید از تاریخ تأیید انتخابات خواهد بود.
- ۵۵۵-۲۳- شورای مرکزی می تواند در صورت عدول یا تخطی شورای استان، از مقررات نظام مهندسی و عدم رعایت تذکرات لازم مبنی بر اصلاح تخلفات و تکرار آن نسبت به انحلال آن اقدام نماید.
- تبصره ۱- در صورت انحلال شورای استانی حداکثر در ظرف مدت دو ماه از تاریخ انحلال، وزارت جهاد کشاورزی موظف به تشکیل شورای استانی بر طبق ماده (۷) این قانون می باشد.
- تبصره ۲- نحوه انحلال شورای استانی طبق آئین نامه ای خواهد بود که توسط شورای مرکزی تهیه و تدوین و به تصویب وزارت جهاد کشاورزی خواهد رسید.
- ۵۵۵-۲۴- به منظور رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه ای شاغلان حرفه مهندسی کشاورزی، هیأت های بدوی انتظامی در استانها و هیأت عالی انتظامی در محل سازمان مرکزی تشکیل می شود.
- ۵۵۵-۲۵- عدم رعایت موازین قانونی، مقررات و نظامات دولتی و صنفی و حرفه ای، عدم رعایت شئون شغلی، سهل انگاری در انجام وظایف قانونی و اجحاف به کشاورزان، دامداران، مرتعداران، مراجعان به وسیله شاغلان حرفه مهندسی کشاورزی تخلف محسوب

و متخلفان با توجه به شدت و ضعف عمل ارتكابی و تعدد و تکرار آن حسب مورد به مجازات‌های زیر محکوم می‌شوند:

الف - تذکر یا توبیخ شفاهی در حضور اعضای شوراهای استانی نظام مهندسی کشاورزی محل.

ب - اخطار یا توبیخ کتبی با درج در پرونده نظام مهندسی کشاورزی.

ج - توبیخ کتبی با درج در پرونده و الصاق رأی در تابلو اعلانات سازمان محل.

د - توبیخ کتبی با درج در پرونده نظام مهندسی کشاورزی و درج متن رأی در نشریه شورا.

ه - محرومیت از اشتغال به حرفه مهندسی کشاورزی از سه ماه تا یک سال در محل ارتكاب تخلف.

و - محرومیت از اشتغال به حرفه مهندسی کشاورزی از سه ماه تا یک سال در تمام کشور.

ز - محرومیت از اشتغال به حرفه مهندسی کشاورزی از یک سال تا پنج سال در تمام کشور با تأیید هیأت عالی انتظامی.

ح - محرومیت دائم از اشتغال به حرفه مهندسی کشاورزی در تمام کشور با تأیید هیأت عالی انتظامی هیأت‌های انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای.

تبصره ۱- بندهای (و)، (ز) و (ح) با صدور حکم قاضی عضو هیأت قابل اجرا است.

تبصره ۲- آراء هیأت‌های بدوی ظرف مدت یک ماه از تاریخ رأی قابل تجدید نظر در هیأت عالی انتظامی می‌باشد.

ماده ۲۶- هیأت‌های بدوی انتظامی در استانها متشکل از پنج نفر برای مدت چهار سال به شرح زیر تشکیل می‌شود:

۱- رئیس شورای استانی.

۲- یک نفر قاضی با ابلاغ رئیس قوه قضائیه.

۳- رئیس سازمان جهاد کشاورزی استان.

۴- دو نفر مهندس کشاورزی از اعضای سازمان با حداقل ۱۰ سال سابقه کار در بخش کشاورزی با معرفی شورای استانی.

تبصره ۱- رئیس هیأت بدوی انتظامی استان توسط اعضاء انتخاب خواهند شد.

- تبصره ۲- عزل اعضای موضوع بند (۴) این ماده با پیشنهاد هیأت عالی انتظامی و تأیید رئیس سازمان صورت می گیرد.
- ماده ۲۷- وظایف هیأت های بدوی انتظامی استانها عبارتند از :
- ۱- رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه ای اعضای سازمان در برابر اشخاص حقیقی و حقوقی.
  - ۲- رسیدگی به شکایات افراد حقیقی و حقوقی در ارتباط با حرفه مهندسی کشاورزی از مشمولان این قانون.
- ماده ۲۸- هیأت عالی انتظامی در مرکز متشکل از هفت نفر به مدت چهار سال به شرح زیر تشکیل می شود:
- ۱- رئیس سازمان.
  - ۲- یک نفر قاضی با ابلاغ رئیس قوه قضائیه.
  - ۳- یک نفر مهندس کشاورزی با تجربه به انتخاب و معرفی وزیر جهاد کشاورزی.
  - ۴- یک نفر از هیأت علمی دانشکده های کشاورزی و منابع طبیعی به معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.
  - ۵- سه نفر مهندس کشاورزی با تجربه عضو سازمان به انتخاب و معرفی شورای مرکزی با حداقل ۱۰ سال سابقه کار در بخش کشاورزی.
- ماده ۲۹- وظایف هیأت عالی انتظامی عبارت است از :
- ۱- نظارت عالیه بر کار هیأت های بدوی انتظامی و ایجاد هماهنگی بین آنها.
  - ۲- رسیدگی به اعتراض ها و شکایات اشخاص حقیقی و حقوقی از طرز کار هیأت های بدوی انتظامی.
  - ۳- تجدید نظر در احکام صادر شده توسط هیأت های بدوی انتظامی.
  - ۴- انحلال هیأت های بدوی انتظامی در صورت تخلف از وظایف شورای مرکزی است.
- تبصره ۱- در صورتی که شخصی نسبت به رأی هیأت عالی انتظامی معترض باشد می تواند از مراجع قضایی تقاضای تجدید نظر نماید، رأی مرجع قضایی قطعی و لازم الاجرا خواهد بود.
- تبصره ۲- آراء هیأت عالی انتظامی با اکثریت چهار رأی موافق قطعی و لازم الاجرا است.

ماده ۳۰- آئین نامه اجرایی چگونگی تشکیل جلسات هیأت عالی انتظامی و هیأت های بدوی انتظامی استانها، چگونگی رسیدگی، صدور رأی و اجرای احکام مربوط حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از تصویب شورای مرکزی توسط آن شورا تهیه و از طریق وزارت جهاد کشاورزی برای تصویب به هیأت وزیران تقدیم می گردد.

ماده ۳۱- هر گاه تخلف افراد موضوع این قانون عنوان یکی از جرایم مندرج در قوانین جزائی را نیز داشته باشد، هیأت های انتظامی مکلفند تصویر تأیید شده پرونده مربوطه را به مراجع ذی صلاح ارسال کنند. رسیدگی در مراجع قضایی مانع کار رسیدگی هیأت های انتظامی از حیث تخلف صنفی و حرفه ای مشمولان این قانون نیست.

ماده ۳۲- وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی، نهادها، مراجع قضایی، نیروهای انتظامی و شرکت های دولتی می توانند در ارجاع امور کارشناسی با رعایت آئین نامه خاصی که به پیشنهاد مشترک وزارت جهاد کشاورزی و وزارت دادگستری به تصویب هیأت وزیران می رسد به جای کارشناسان رسمی دادگستری از مهندسان دارای پروانه اشتغال که به وسیله شعبه استان معرفی می شوند استفاده نمایند.

ماده ۳۳- شورا یا شعبه شهرستانی هر یک از استانها و نحوه انتخاب افراد واجد شرایط و اختیارات و وظایف آن براساس آئین نامه ای خواهد بود که توسط شورای مرکزی تهیه و به تصویب وزیر جهاد کشاورزی خواهد رسید.

فصل چهارم - شرایط عضویت

ماده ۳۴- کلیه اتباع ایرانی فارغ التحصیل دوره های مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و رشته های مرتبط حق عضویت در سازمان را دارا هستند.

ماده ۳۵- وزیر جهاد کشاورزی از تاریخ ابلاغ این قانون به عضویت هیأت عالی نظارت، موضوع ماده (۵۲) قانون نظام صنفی درخواهد آمد. وزارت جهاد کشاورزی با هماهنگی دبیرخانه هیأت عالی نظارت، حداکثر شش ماه از تاریخ تصویب این قانون، نظام صنفی کارهای کشاورزی را برابر قانون نظام صنفی تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران پیشنهاد می نماید.

ماده ۳۶- کلیه اعضاء موظف به رعایت مفاد این قانون هستند.

فصل پنجم - سایر مقررات

ماده ۳۷- سازمان می تواند برای کمک به رفع مشکلات رفاهی و مالی اعضای کم درآمد و خسارت دیده از طریق تشکیل صندوق تعاون و رفاه از آنان حمایت کند.

تبصره - اساسنامه صندوق و آئین نامه چگونگی پرداخت وام و حمایت های مالی توسط شورای مرکزی تهیه و به تصویب می رسد.

ماده ۳۸- اعتبارات مورد نیاز برای اجرای این قانون از محل های زیر تأمین می شود:

- ۱- حق عضویت پرداختی از سوی اعضا.
- ۲- هدایا و کمک های اشخاص حقیقی و حقوقی.
- ۳- کمک های اعطایی دولت.
- ۴- صندوق مشترک سازمانهای استان.
- ۵- دریافت بهای ارائه خدمات پژوهشی، فنی و آموزشی.
- ۶- درصدی از حق الزحمه دریافتی اعضا بابت ارائه خدمات مهندسی ارجاع شده از طرف سازمان.

قانون فوق مشتمل بر سی و هشت ماده و بیست و هشت تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ سوم تیر ماه یکهزار و سیصد و هشتاد مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۰/۰۴/۱۳ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

متن ابلاغیه سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی توسط مقام رهبری به سران سه قوه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام (مورخ ۱۳۸۴/۰۳/۱)

- سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مطابق بند یک اصل ۱۱۰ ابلاغ می‌گردد. لازم است نکاتی را در این زمینه یادآور شوم:
- ۱- اجرای این سیاست‌ها مستلزم تصویب قوانین جدید و بعضاً تغییراتی در قوانین موجود است، لازم است دولت و مجلس محترم در این زمینه با یکدیگر همکاری نمایند.
  - ۲- نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام بر حسن اجرای این سیاست‌ها با اخذ تدابیر لازم و همکاری دستگاه‌های مسئول و ارائه گزارش‌های نظارتی هر سال در وقت معین مورد تاکید است.
  - ۳- در مورد «سیاست‌های کلی توسعه بخش‌های غیر دولتی از طریق واگذاری فعالیت‌ها و بنگاه‌های دولتی» پس از دریافت گزارش‌ها و مستندات و نظریات مشورتی تفصیلی مجمع، راجع به رابطه خصوصی سازی با هر یک از عوامل ذیل اصل ۴۴، نقش عوامل مختلف در ناکارآمدی بعضی بنگاه‌های دولتی، آثار انتقال هر یک از فعالیت‌های صدر اصل ۴۴ و بنگاه‌های مربوط به بخش‌های غیر دولتی، میزان آمادگی بخش‌های غیر دولتی و ضمانت‌ها و راه‌های اعمال حاکمیت دولت، اتخاذ تصمیم خواهد شد. «انشاء...»

بسم الله الرحمن الرحيم

سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

با توجه به ذیل اصل ۴۴ قانون اساسی و مفاد اصل ۴۳ و به منظور:

- شتاب بخشیدن به رشد اقتصاد ملی.
- گسترش مالکیت در سطح عموم به منظور تامین عدالت اجتماعی.
- ارتقاء کارآیی بنگاههای اقتصادی و بهره وری منابع مادی، انسانی و فن آوری.
- افزایش رقابت پذیری در اقتصاد ملی.
- افزایش سهم بخش های خصوصی و تعاونی در اقتصاد ملی.
- کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت.
- افزایش سطح عمومی اشتغال.
- تشویق اقشار مردم به پس انداز و سرمایه گذاری و بهبود درآمد خانوارها مقرر می گردد:

الف- سیاست های کلی توسعه بخش های غیر دولتی و جلوگیری از بزرگ شدن بخش دولتی

۱- دولت حق فعالیت اقتصادی جدید خارج از موارد ۴۴ را ندارد و موظف است هر گونه فعالیت (شامل تداوم فعالیت های قبلی و بهره برداری از آن) را که مشمول عناوین صدر اصل ۴۴ نباشد، حداکثر تا پایان برنامه پنج ساله چهارم (سالانه حداقل ۲۰ درصد کاهش فعالیت) به بخش تعاونی و خصوصی و عمومی غیر دولتی واگذار کند. با توجه به مسوولیت نظام در حسن اداره کشور، تداوم و شروع فعالیت ضروری خارج از عناوین صدر اصل ۴۴ توسط دولت، بنا به پیشنهاد هیأت وزیران و تصویب مجلس شورای اسلامی برای مدت معین مجاز است. اداره و تولید محصولات نظامی، انتظامی و اطلاعاتی نیروهای مسلح و امنیتی که جنبه محرمانه دارد، مشمول این حکم نیست.

۲- سرمایه گذاری، مالکیت و مدیریت در زمینه های مذکور در صدر اصل ۴۴ قانون اساسی به شرح ذیل توسط بنگاه ها و نهادهای عمومی و غیر دولتی و بخش های تعاونی و خصوصی مجاز است:

- ۲-۱- صنایع بزرگ، صنایع مادر (از جمله صنایع بزرگ پایین دستی نفت و گاز) و معادن بزرگ (به استثنای نفت و گاز).
- ۲-۲- فعالیت های بازرگانی خارجی در چهار چوب سیاست های تجاری و ارزی کشور.

۲-۳- بانکداری توسط بنگاه‌ها و نهادهای عمومی غیر دولتی و شرکت‌های تعاونی سهامی عام و شرکت‌های سهامی عام مشروط به تعیین سقف سهام هر یک از سهامداران با تصویب قانون.

۲-۴- بیمه.

۲-۵- تامین نیرو و شامل تولید و واردات برق برای مصارف داخلی و صادرات.

۲-۶- کلیه امور پست و مخابرات به استثنای شبکه‌های مادر مخابراتی، امور واگذاری فرکانس و شبکه‌های اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی.

۲-۷- راه و راه آهن.

۲-۸- هواپیمایی (حمل و نقل هوایی) و کشتیرانی (حمل و نقل دریایی).

ب- سیاست‌های کلی بخش تعاونی

۱- افزایش سهم بخش تعاونی در اقتصاد کشور به ۲۵ درصد تا آخر برنامه پنج ساله پنجم.

۲- اقدام موثر دولت در ایجاد تعاونی‌ها برای بیکاران در جهت اشتغال مولد.

۳- حمایت دولت از تشکیل و توسعه تعاونی‌ها از طریق روش‌هایی از جمله تخفیف مالیاتی، ارائه و پرهیز از هر گونه دریافت اضافی دولت از تعاونی‌ها نسبت به بخش خصوصی.

۴- رفع محدودیت از حضور تعاونی‌ها در تمام عرصه‌های اقتصادی از جمله بانکداری و بیمه.

۵- تشکیل بانک توسعه تعاون با سرمایه دولت با هدف ارتقاء سطح بخش تعاونی در اقتصاد کشور.

۶- حمایت دولت از دستیابی تعاونی‌ها به بازار نهایی و اطلاع رسانی جامع و عادلانه به این بخش.

۷- اعمال نقش حاکمیتی دولت در قالب امور سیاستگذاری و نظارت بر اجرای قوانین موضوعه و پرهیز از مداخله در امور اجرایی و مدیریتی تعاونی‌ها.

۸- توسعه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و سایر حمایت‌های لازم به منظور افزایش کارآمدی و توانمندسازی تعاونی‌ها.

۹- انعطاف و تنوع در شیوه‌های افزایش سرمایه و توزیع سهام در بخش تعاونی و اتخاذ تدابیر لازم به نحوی که علاوه بر تعاونی‌های متعارف، امکان تاسیس تعاونی‌های جدید در

قالب شرکت سهامی عام با محدودیت مالکیت هر یک از سهامداران به سقف معینی که حدود آن را قانون تعیین می کند، فراهم شود.

۱۰- حمایت دولت از تعاونی ها متناسب با تعداد اعضا.

۱۱- تاسیس تعاونی های فراگیر ملی برای تحت پوشش قرار دادن سه دهک اول جامعه به منظور فقر زدایی.

ج- سیاست های کلی توسعه بخش های غیر دولتی از طریق واگذاری فعالیت ها و بنگاه های دولتی

مقام رهبری، حضرت آیت ... خامنه ای، سیاست های کلی بند (ج) اصل ۴۴ را در تاریخ ۱۳۸۵/۰۴/۱۲ به روسای سه قوه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ کردند که متن آن به شرح ذیل است:

بسم ... الرحمن الرحیم

بند (ج) سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با توجه به:

- ضرورت شتاب گرفتن رشد و توسعه اقتصادی کشور مبتنی بر اجرای عدالت اجتماعی و فقر زدایی در چارچوب چشم انداز ۲۰ ساله کشور.
- تغییر نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم بنگاه به سیاست گذاری و هدایت و نظارت.

- توانمند سازی بخش های خصوصی و تعاونی در اقتصاد و حمایت از رقابت کالاها در بازارهای بین المللی.

- آماده سازی بنگاه های داخلی جهت مواجهه هوشمندانه با قواعد تجارت جهانی در یک فرآیند تدریجی و هدفمند.

- توسعه سرمایه انسانی دانش پایه و متخصص.

- توسعه و ارتقاء استانداردهای ملی و انطباق نظام های ارزیابی کیفیت با استانداردهای بین المللی.

- جهت گیری خصوصی سازی در راستای افزایش کارایی و رقابت پذیری و گسترش مالکیت عمومی.

و بنا بر پیشنهاد مجمع تشخیص مصلحت نظام، بند (ج) سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ج. ا. ا. مطابق بند یک اصل ۱۱۰ ابلاغ می شود:

• واگذاری ۸۰ درصد از سهام بنگاه‌های دولتی مشمول صدر اصل ۴۴ به بخش‌های خصوصی، شرکت‌های تعاونی سهامی عام و بنگاه‌های عمومی غیر دولتی به شرح زیر مجاز است:

- ۱- بنگاه‌های دولتی که در زمینه معادن بزرگ، صنایع بزرگ و صنایع مادر (از جمله صنایع بزرگ پایین دستی نفت و گاز) فعال هستند، به استثنای شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های استخراج و تولید نفت خام و گاز.
- ۲- بانک‌های دولتی به استثنای بانک مرکزی ج.ا.ا. بانک ملی ایران، بانک سپه، بانک صنعت و معدن، بانک کشاورزی، بانک مسکن و بانک توسعه صادرات.
- ۳- شرکت‌های بیمه دولتی به استثنای بیمه مرکزی و بیمه ایران.
- ۴- شرکت‌های هواپیمایی و کشتیرانی به استثنای سازمان هواپیمایی کشوری و سازمان بنادر و کشتیرانی.
- ۵- بنگاه‌های تامین نیرو به استثنای شبکه‌های اصلی انتقال برق.
- ۶- بنگاه‌های پستی و مخابراتی به استثنای شبکه‌های مادر مخابراتی، امور واگذاری فرکانس و شبکه‌های اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی.
- ۷- صنایع وابسته به نیروهای مسلح به استثنای تولیدات دفاعی و امنیتی ضروری به تشخیص فرمانده کل قوا.

الزامات واگذاری:

- الف. قیمت گذاری سهام از طریق بازار بورس انجام می شود.
- ب. فراخوان عمومی با اطلاع رسانی مناسب جهت ترغیب و تشویق عموم به مشارکت و جلوگیری از ایجاد انحصار و رانت اطلاعاتی صورت پذیرد.
- ج. جهت تضمین بازدهی مناسب سهام شرکت‌های مشمول واگذاری، اصلاحات لازم در خصوص بازار، قیمت گذاری محصولات و مدیریت مناسب براساس قانون تجارت انجام شود.
- د. واگذاری سهام شرکت‌های مشمول طرح در قالب شرکت‌های مادر تخصصی و شرکت‌های زیر مجموعه با کارشناسی همه جانبه صورت پذیرد.
- ه. به منظور اصلاح مدیریت و افزایش بهره وری بنگاه‌های مشمول واگذاری با استفاده از ظرفیت‌های مدیریتی کشور اقدامات لازم جهت جذب مدیران باتجربه، متخصص و کار آمد انجام پذیرد. فروش اقساطی حداکثر ۵ درصد از سهام شرکت‌های مشمول بند (ج) به مدیران و کارکنان شرکت‌های فوق مجاز است.

و. با توجه به ابلاغ بند (ج) سیاست‌های کلی اصل ۴۴ و تغییر وظایف حکومتی، دولت موظف است نقش جدید خود را در سیاست‌گذاری، هدایت و نظارت بر اقتصاد ملی تدوین و اجرا نماید.

ز. تخصیص درصدی از منابع واگذاری جهت حوزه‌های نوین با فناوری پیشرفته در راستای وظایف حاکمیتی مجاز است.

د- سیاست‌های کلی واگذاری

۱. الزامات واگذاری

۱-۱. توانمند سازی بخش‌های خصوصی و تعاونی بر ایفای فعالیت‌های گسترده و اداره بنگاه‌های اقتصادی بزرگ.

۱-۲. نظارت و پشتیبانی مراجع ذیربط، بعد از واگذاری برای تحقق اهداف واگذاری.

۱-۳. استفاده از روش‌های معتبر و سالم واگذاری با تاکید بر بورس، تقویت تشکیلات واگذاری، برقراری جریان شفاف اطلاع‌رسانی، ایجاد فرصت‌های برابر برای همه، بهره‌گیری از عرضه تدریجی سهام شرکت‌های بزرگ در بورس به منظور دستیابی به قیمت پایه سهام.

۱-۴. ذینفع نبودن دست‌اندرکاران واگذاری و تصمیم‌گیرندگان دولتی در واگذاری‌ها.

۱-۵. رعایت سیاست‌های کلی بخش تعاونی در واگذاری‌ها.

۲. مصارف درآمدهای حاصل از واگذاری

ووجه حاصل از واگذاری سهام بنگاه‌های دولتی به حساب خاصی نزد خزانه داری کل کشور واریز و در قالب برنامه‌ها و بودجه‌های مصوب، به ترتیب زیر مصرف می‌شود:

۲-۱. ایجاد خوداتکایی برای خانواده‌های مستضعف و محروم و تقویت تامین اجتماعی.

۲-۲. اختصاص ۳۰ درصد از درآمدهای حاصل از واگذاری به تعاونی‌های فراگیر ملی به منظور فقر زدایی.

۲-۳. ایجاد زیر بناهای اقتصادی با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته.

۲-۴. اعطای تسهیلات (وجه اداره شده) برای تقویت تعاونی‌ها و نوسازی و بهسازی بنگاه‌های اقتصادی غیر دولتی با اولویت بنگاه‌های واگذار شده و نیز برای سرمایه‌گذاری بخش‌های غیر دولتی در توسعه مناطق کمتر توسعه یافته.

۲-۵. مشارکت شرکت‌های دولتی با بخش‌های غیر دولتی تا سقف ۴۹ درصد به منظور توسعه اقتصادی مناطق کمتر توسعه یافته.

۲-۶. تکمیل طرح‌های نیمه تمام شرکت‌های دولتی با رعایت بند الف این سیاست.

۵ - سیاست‌های کلی اعمال حاکمیت و پرهیز از انحصار

۱. تداوم اعمال حاکمیت عمومی دولت پس از ورود به بخش‌های غیر دولتی از طریق سیاستگذاری و اجرای قوانین و مقررات و نظارت، به ویژه در مورد اعمال موازین شرعی و قانونی در بانک‌های غیر دولتی.

۲. جلوگیری از نفوذ و سیطره بیگانگان در اقتصاد ملی.

۳. جلوگیری از ایجاد انحصار توسط بنگاه‌های اقتصادی غیر دولتی از طریق تنظیم و تصویب قوانین و مقررات.

سید علی خامنه‌ای

مشخصات قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴)

- این قانون مشتمل بر ۹۲ ماده و ۹۰ تبصره است که در ده فصل بشرح زیر ابلاغ شده است:
- تعاریف.
  - قلمرو فعالیت های هر یک از بخش های دولتی، تعاونی و خصوصی.
  - سیاست های توسعه بخش تعاون.
  - ساماندهی شرکت های دولتی.
  - فرآیند واگذاری بنگاه های دولتی.
  - توزیع سهام عدالت.
  - هیأت واگذاری و وظایف آن.
  - شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و وظایف آن.
  - تسهیل رقابت و منع انحصار.
  - مواد متفرقه.

ویژگی های قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی

- ۱- این قانون در برگیرنده تمامی فعالیت های اقتصادی بخش های اقتصادی کشور است.
- ۲- کلیه قوای کشور مخاطب این قانون هستند و در اجرایی شدن آن سهم دارند.
- ۳- آن بخش از فعالیتهای دولت که همچنان در انحصار دولت باقی می ماند باید مورد باز تعریف قرار گیرد.
- ۴- در کلیه امور انتفاعی، واگذاری مالکیت ها به همراه واگذاری فعالیتها الزامی است.
- ۵- قانون ناظر بر کلیه مفاد سیاست های ابلاغی است، نه فراتر و نه فروتر از آن.

- ۶- این قانون در راستای سایر قوانین پایه ای کشور وضع شده است و در چهارچوب سیاست‌های ابلاغی اصل ۴۴ تدوین شده است.
- ۷- فعالیت‌های حوزه سلامت، آموزش، تحقیقات و فرهنگ مشمول این قانون نیست و توسعه و واگذاری در این بخش‌ها بر اساس لایحه جدید خواهد بود.
- ۸- نهادهای اجرایی، نظارتی و حاکمیتی جدیدی برای سیاست‌گذاری و تصدی‌گری تعریف شده‌اند.
- ۹- نقش دولت، بخش تعاونی، بخش خصوصی و بخش عمومی غیر دولتی در فعالیتهای اقتصادی نسبت به هم شفاف گردیده و قلمرو و دامنه مجاز فعالیت هر یک تعیین شده است.
- ۱۰- حوزه‌های مهم و بخش‌های اساسی اقتصاد شامل مصادیق صدر اصل (۴۴) امکان واگذاری دارند و با اجرای این قانون وظایف تصدی‌گری دولت کاهش می‌یابد و دولت از طریق واگذاری سهام شرکت‌های صدر اصل (۴۴) به بخش‌های غیر دولتی سهم خود را از ۸۰ درصد به ۲۰ درصد کاهش می‌دهد.
- ۱۱- مفهوم رقابت و انحصار و مقررات کلی ناظر بر آنها تبیین شده است.
- ۱۲- رویکردهای حمایتی و تشویقی دولت مانند توسعه بخش تعاون و اجرای سهام عدالت تعیین شده است.
- ۱۳- با ایجاد شورای عالی اصل (۴۴) و تبیین وظیفه گزارش‌دهی براساس بند به بند مواد قانون، ابعاد نظارتی قانون به طور کامل مورد توجه قرار گرفته است.
- ۱۴- عدم اقدام درخصوص هریک از احکام و مواد مندرج در قانون ارجاع به هیأت‌های تخلفات اداری را به دنبال دارد و لذا تمامی احکام دارای ضمانت اجرایی لازم می‌باشد.
- ۱۵- به عنوان یک قانون مادر، احکام و تکالیف لازم برای مراجع ذیربط به منظور تدوین قوانین مکمل این قانون تدبیر شده است. (لایحه بهبود کسب و کار- لوایح حذف مقررات زاید در هر بخش).
- ۱۶- نمایندگان بخش‌های خصوصی و تعاونی رسماً در نهادهای سیاست‌گذاری کشور وارد شده‌اند.
- ۱۷- هیچ امتیاز خاصی برای بخش دولتی نسبت به سایر بخش‌ها وضع نگردیده است.
- ۱۸- کلیه امتیازات و حقوق خاص دولتی نیز لغو گردیده و یا دولت مکلف به تعمیم آنها به سایر بخش‌ها شده است.

قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی (مصوب ۱۳۸۶/۱۱/۸)

فصل اول - تعاریف

- ماده ۱- در این قانون اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار برده می شود :
- ۱- بازار: به فضایی جغرافیایی یا مجازی اطلاق می شود که در آن خریداران و فروشندگان، کالاها و خدمات مشابه یا جانشین نزدیک را مبادله می کنند.
- ۲- کالا: هر شیء منقول و یا غیرمنقول که می تواند مورد مبادله و استفاده قرار گیرد.
- ۳- خدمت: محصول غیر ملموسی که استفاده از آن از فرآیند تولید آن قابل تفکیک نیست.
- ۴- بنگاه: واحد اقتصادی که در تولید کالا یا خدمت فعالیت می کند، اعم از آن که دارای شخصیت حقوقی یا حقیقی باشد.
- ۵- شرکت: شخص حقوقی که با رعایت قانون تجارت یا قانون خاص حسب مورد تشکیل شده باشد.
- ۶- سهام مدیریتی: میزانی از سهام یک شرکت که دارنده آن طبق اساسنامه اختیار تعیین حداقل یک عضو را در هیأت مدیره شرکت دارد.
- ۷- سهام کنترلی: حداقل میزان سهام مورد نیاز برای آن که دارنده آن قادر به تعیین اکثریت اعضای هیأت مدیره شرکت باشد.
- ۸- شرکت تعاونی: شخص حقوقی است که با رعایت قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰ مجلس شورای اسلامی و موادی از قانون شرکت

های تعاونی مصوب ۱۳۵۰ که نسخ نشده است و اصلاحات بعدی آنها تشکیل شده باشد. این نوع شرکت تعاونی، متعارف نیز نامیده می‌شود.

۹- شرکت تعاونی سهامی عام: نوعی شرکت سهامی عام است که با رعایت قانون تجارت و محدودیت‌های مذکور در این قانون تشکیل شده باشد.

۱۰- شرکت تعاونی فراگیر ملی: نوعی تعاونی متعارف یا سهامی عام است که برای فقرزدایی از سه دهک پایین درآمدی تشکیل می‌شود. عضویت سایر افراد در این تعاونی آزاد است ولی در بدو تشکیل حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) اعضای آن باید از سه دهک پایین درآمدی باشند.

۱۱- رقابت: وضعیتی در بازار که در آن تعدادی تولیدکننده، خریدار و فروشنده مستقل برای تولید، خرید یا فروش کالا یا خدمت فعالیت می‌کنند، به طوری که هیچ‌یک از تولیدکنندگان، خریداران و فروشندگان قدرت تعیین قیمت را در بازار نداشته باشند یا برای ورود بنگاه‌ها به بازار یا خروج از آن محدودیتی وجود نداشته باشد.

۱۲- انحصار: وضعیتی در بازار که سهم یک یا چند بنگاه یا شرکت تولیدکننده، خریدار و فروشنده از عرضه و تقاضای بازار به میزانی باشد که قدرت تعیین قیمت و یا مقدار را در بازار داشته باشد، یا ورود بنگاه‌های جدید به بازار یا خروج از آن با محدودیت مواجه باشد.

۱۳- انحصار طبیعی: وضعیتی از بازار که یک بنگاه به دلیل نزولی بودن هزینه متوسط، می‌تواند کالا یا خدمت را به قیمتی عرضه کند که بنگاه دیگری با آن قیمت قادر به ورود یا ادامه فعالیت در بازار نباشد.

۱۴- انحصار قانونی: وضعیتی از بازار که به موجب قانون، تولید، فروش و یا خرید کالا و یا خدمت خاص در انحصار یک یا چند بنگاه معین قرار می‌گیرد.

۱۵- وضعیت اقتصادی مسلط: وضعیتی در بازار که در آن توانایی تعیین قیمت، مقدار عرضه یا تقاضای کالا یا خدمت یا شرایط قرارداد در اختیار یک یا چند شخص حقیقی و یا حقوقی قرار گیرد.

۱۶- اقدام: اقدامی که براساس آن چند شرکت، ضمن محو شخصیت حقوقی خود، شخصیت حقوقی واحد و جدیدی تشکیل دهند یا در شخصیت حقوقی دیگری جذب شوند.

- ۱۷- تجزیه: اقدامی که براساس آن یک شرکت ضمن محو شخصیت حقوقی خود دو یا چند شخصیت حقوقی جدید تشکیل دهد.
- ۱۸- بنگاه یا شرکت کنترل کننده: بنگاه یا شرکتی که از طریق تملک تمام یا قسمتی از سهام یا سرمایه یا مدیریت و یا از طرف دیگر، فعالیت‌های اقتصادی بنگاه‌ها یا شرکت‌های دیگر را در یک بازار کنترل می‌کند.
- ۱۹- مدیران شرکت: اعضای هیأت مدیره، مدیر عامل و افراد دارای عناوین مشابه یا هر شخص دیگری که مسئولیت تصمیم‌گیری در شرکت، به موجب قانون و یا اساسنامه آن یا به موجب حکم دادگاه و یا مراجع ذیصلاح قانونی به آنها واگذار شده باشد.
- ۲۰- اخلال در رقابت: مواردی که موجب انحصار، احتکار، افساد در اقتصاد، اضرار به عموم، منتهی شدن به تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروه‌های خاص، کاهش مهارت و ابتکار در جامعه و یا سلطه اقتصادی بیگانه بر کشور شود.

فصل دوم- قلمرو فعالیت‌های هر یک از بخش‌های

دولتی، تعاونی و خصوصی

- ماده ۲- فعالیت‌های اقتصادی در جمهوری اسلامی ایران شامل تولید، خرید و یا فروش کالاها و یا خدمات به سه گروه زیر تقسیم می‌شود:
- گروه یک- تمامی فعالیت‌های اقتصادی به جز موارد مذکور در گروه دو و سه این ماده.
- گروه دو- فعالیت‌های اقتصادی مذکور در صدر اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به جز موارد مذکور در گروه سه این ماده .
- گروه سه- فعالیت‌ها، مؤسسات و شرکت‌های مشمول این گروه عبارتند از :
- ۱- شبکه‌های مادر مخابراتی و امور واگذاری بسامد (فرکانس).
  - ۲- شبکه‌های اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی.
  - ۳- تولیدات محرمانه یا ضروری نظامی، انتظامی و امنیتی به تشخیص فرماندهی کل نیروهای مسلح.
  - ۴- شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های استخراج و تولید نفت خام و گاز.
  - ۵- معادن نفت و گاز.
  - ۶- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بانک ملی ایران، بانک سپه، بانک صنعت و معدن، بانک توسعه صادرات، بانک کشاورزی، بانک مسکن و بانک توسعه تعاون.

- ۷- بیمه مرکزی و شرکت بیمه ایران.
- ۸- شبکه‌های اصلی انتقال برق.
- ۹- سازمان هواپیمایی کشوری و سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران.
- ۱۰- سدها و شبکه‌های بزرگ آبرسانی.
- ۱۱- رادیو و تلویزیون، تشخیص، انطباق و طبقه‌بندی فعالیتها و بنگاه‌های اقتصادی موضوع این ماده با هر یک از سه گروه به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف شش ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد و در مورد بند (۳) گروه سه، مصوبه هیأت وزیران باید به تصویب فرماندهی کل نیروهای مسلح برسد.
- ماده ۳- قلمرو فعالیت‌های اقتصادی دولت به شرح زیر تعیین می‌شود:
- الف- مالکیت، سرمایه‌گذاری و مدیریت برای دولت در آن دسته از بنگاه‌های اقتصادی که موضوع فعالیت آنها مشمول گروه یک ماده (۲) این قانون است، اعم از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، تأسیس مؤسسه و یا شرکت دولتی، مشارکت با بخش‌های خصوصی و تعاونی و بخش عمومی غیر دولتی، به هر نحو و به هر میزان ممنوع است.
- تبصره ۱- دولت مکلف است سهم، سهم‌الشرکه، حق تقدم ناشی از سهام و سهم‌الشرکه، حقوق مالکانه، حق بهره‌برداری و مدیریت خود را در شرکت‌ها، بنگاه‌ها و مؤسسات دولتی و غیر دولتی که موضوع فعالیت آنها جزء گروه یک ماده (۲) این قانون است، تا پایان قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیر دولتی واگذار نماید.
- تبصره ۲- تداوم مالکیت، مشارکت و مدیریت دولت در بنگاه‌های مربوط به گروه یک ماده (۲) این قانون و بعد از انقضاء قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی و یا شروع فعالیت در موارد ضروری تنها با پیشنهاد دولت و تصویب مجلس شورای اسلامی و برای مدت معین مجاز است.
- تبصره ۳- در مناطق کمتر توسعه یافته و یا در زمینه فناوری‌های نوین و صنایع پرخطر، دولت می‌تواند برای فعالیت‌های گروه یک ماده (۲) از طریق سازمان‌های توسعه‌ای مانند سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران تا سقف چهل و نه درصد (۴۹٪) با بخش‌های غیر دولتی مشترکاً سرمایه‌گذاری کند. در این موارد دولت مکلف است سهام دولتی را در بنگاه جدید حداکثر ظرف سه سال پس از بهره‌برداری به بخش غیر دولتی واگذار نماید.

ب- دولت مکلف است هشتاد درصد (۸۰٪) از ارزش مجموع سهام بنگاه های دولتی در هر فعالیت مشمول گروه دو ماده (۲) این قانون به استثنای راه و راه آهن را به بخش های خصوصی، تعاونی و عمومی غیر دولتی واگذار نماید.

تبصره ۱- دولت مجاز است به منظور حفظ سهم بهینه بخش دولتی در فعالیت های گروه دو ماده (۲) این قانون با توجه به حفظ حاکمیت دولت، استقلال کشور، عدالت اجتماعی و رشد و توسعه اقتصادی به میزانی سرمایه گذاری نماید که سهم دولت از بیست درصد (۲۰٪) ارزش این فعالیتها در بازار بیشتر نباشد.

تبصره ۲- بخشهای غیر دولتی مجاز به فعالیت در زمینه راه و راه آهن هستند. سهم بهینه بخشهای دولتی و غیر دولتی در فعالیتهای راه و راه آهن مطابق آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد مشترک وزارت راه و ترابری و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب شورای عالی اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی خواهد رسید.

تبصره ۳- دولت مکلف است در حد مقابله به بحران نسبت به تأمین کالاهای اساسی مانند گندم و سوخت برای مدت معین، تمهیدات لازم را بیندیشد.

ج- سرمایه گذاری، مالکیت و مدیریت در فعالیتهای بنگاه های مشمول گروه سه ماده (۲) این قانون منحصراً در اختیار دولت است.

تبصره ۱- خرید خدمات مالی، فنی، مهندسی و مدیریتی از بنگاه های بخش های غیر دولتی در فعالیتهای گروه سه ماده (۲) این قانون به شرط حفظ مالکیت صددرصد (۱۰۰٪) دولت طبق آئین نامه ای که ظرف مدت شش ماه به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی با هماهنگی دستگاه های ذیربط به تصویب هیأت وزیران می رسد، مجاز است. آئین نامه مربوط به کالاها و خدمات نظامی، انتظامی و امنیتی نیروهای مسلح و امنیتی حداکثر ظرف مدت سه ماه توسط وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح تهیه و جهت تصویب به فرماندهی کل نیروهای مسلح تقدیم خواهد شد.

تبصره ۲- فعالیتهای حوزه های سلامت، آموزش و تحقیقات و فرهنگ مشمول این قانون نیست و هرگونه توسعه توسط بخشهای دولتی و غیر دولتی و همچنین هرگونه واگذاری به بخش غیر دولتی در این حوزه ها مطابق لایحه ای خواهد بود که ظرف مدت یک سال از ابلاغ این قانون به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد.

ماده ۴- قلمرو فعالیتهای اقتصادی بخش غیر دولتی به شرح زیر تعیین می شود:

الف- سرمایه‌گذاری، مالکیت و مدیریت در فعالیت‌های گروه یک ماده (۲) این قانون منحصرأ در اختیار بخش غیر دولتی است.

تبصره ۵- ورود دولت در این فعالیتها با رعایت تبصره‌های (۲) و (۳) بند «الف» ماده (۳) این قانون مجاز است.

ب- سرمایه‌گذاری، مالکیت و مدیریت در فعالیت‌های گروه دو ماده (۲) این قانون برای بخش‌های خصوصی، تعاونی و مؤسسات عمومی غیر دولتی مجاز است.

ج- فعالیت بخشهای خصوصی و تعاونی و عمومی غیر دولتی در موارد مشمول گروه سه ماده (۲) این قانون با رعایت تبصره (۱) بند «ج» ماده (۳) این قانون مجاز است.

ماده ۵- بانکهای غیر دولتی و مؤسسات مالی و اعتباری و سایر بنگاه‌های واسطه پولی که قبل و بعد از تصویب این قانون تأسیس شده یا می‌شوند و بانکهای دولتی که سهام آنها واگذار می‌شود صرفأ در قالب شرکت‌های سهامی عام و تعاونی سهامی عام مجاز به فعالیت هستند. سقف مجاز تملک سهام به طور مستقیم یا غیر مستقیم برای هر شرکت سهامی عام یا تعاونی سهامی عام یا هر مؤسسه و نهاد عمومی غیر دولتی ده درصد (۱۰٪) و برای اشخاص حقیقی و سایر اشخاص حقوقی پنج درصد (۵٪) تعیین می‌شود. معاملات بیش از سقف‌های مجاز در این ماده توسط هر یک از اشخاص مذکور باطل و ملغی‌الاثرب است. افزایش سقف سهم مجاز از طریق ارتب نیز مشمول این حکم است و وراثت و یا اولیای قانونی آنها ملزم به فروش مازاد بر سقف، ظرف مدت دو ماه پس از صدور گواهی حصر وراثت خواهند بود. افزایش قهری سقف مجاز سهام به هر طریق دیگر باید ظرف مدت سه ماه به سقف‌های مجاز این ماده کاهش یابد.

تبصره ۱- اشخاص حقیقی سهامدار بنگاه‌های موضوع این ماده و اعضای خانواده آنها شامل همسر، فرزندان و همسران آنان، برادر، خواهر، پدر و مادر منحصرأ تا سقفی مجاز هستند سهام داشته باشند که نتوانند مشترکأ بیش از یک عضو هیأت مدیره را در این بنگاه تعیین کنند.

تبصره ۲- دولت مکلف است با پیشنهاد بانک مرکزی که به تأیید شورای پول و اعتبار می‌رسد، اقدامات قانونی لازم را ظرف مهلت سه ماه در خصوص نحوه تأسیس و اداره بنگاه‌های موضوع این ماده به انجام رساند.

تبصره ۳- بنگاه‌های غیر دولتی موجود این قانون موظفند ظرف یک سال از تاریخ تصویب این قانون خود را با شرایط این ماده تطبیق دهند.

تبصره ۴- تعاونی های اعتباری قرض الحسنه و صندوق های قرض الحسنه ای که منحصرأً به امر قرض الحسنه می پردازند، از شمول این ماده مستثنی بوده و تابع مقررات خود می باشند.

۵۵۶- مؤسسات عمومی غیر دولتی موضوع ماده (۵) قانون محاسبات عمومی مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن و شرکت های تابعه و وابسته آنها حق مالکیت مستقیم و غیر مستقیم مجموعاً حداکثر تا چهل درصد (۴۰٪) سهم بازار هر کالا و یا خدمت را دارند.

تبصره ۱- تأدیه بدهی های دولت به این مؤسسات، نهادها و شرکت ها از طریق واگذاری سهام موضوع این قانون تنها با رعایت سقف های مقرر در این قانون مجاز است.

تبصره ۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است برحسب اجرای این ماده و تبصره آن نظارت کند و در صورت مشاهده موارد مغایر، آن را به شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) جهت اتخاذ تصمیم اعلام نماید.

۵۵۷- به منظور تسهیل و تسریع در امر سرمایه گذاری و صدور مجوز فعالیتهای اقتصادی برای بخش های غیر دولتی در قلمروهای مجاز، دستگاه های دولتی موضوع ماده (۸۶) این قانون، شوراهای اسلامی شهر، شهرداریها و مجامع و اتحادیه های صنفی موظفند ترتیبی اتخاذ نمایند تا کلیه مقررات ناظر بر صدور پروانه ها و مجوزهای سرمایه گذاری و کسب و کار با رویکرد حذف مجوزهای غیر ضروری، تسهیل شرایط دریافت مجوزها و شفاف سازی فعالیتهای اقتصادی حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون به گونه ای اصلاح، تهیه و تدوین شود که پاسخ متقاضی حداکثر ظرف ده روز از تاریخ ثبت درخواست توسط مرجع ذیربط کتباً داده شود. در صورت مثبت بودن پاسخ، مرجع ذیربط موظف است فهرست مدارک مورد نیاز و عنداللزوم صورت هزینه های قانونی را کتباً به متقاضی اعلام و پس از دریافت مدارک کامل و اسناد واریز وجوه مورد نیاز به حسابهای اعلام شده، حداکثر ظرف یک ماه نسبت به انجام کار، صدور پروانه، مجوز یا عقد قرارداد با متقاضی، اقدام نماید. چنانچه هر یک از مراجع مسئول صدور پروانه یا مجوز طی یک ماه فوق الذکر قادر به انجام تعهد خود نباشد، با موافقت ستاد سرمایه گذاری استان برای یک بار و حداکثر یک ماه دیگر فرصت خواهد یافت.

تبصره ۱- در صورت منفی بودن پاسخ، مرجع ذیربط موظف است علت را به صورت مستند و مکتوب به متقاضی اعلام نماید.

تبصره ۲- در صورت مثبت بودن پاسخ، چنانچه مرجع ذیربط در پایان مدت اعلام شده به تعهد خود عمل ننماید و یا در صورت منفی بودن پاسخ، چنانچه متقاضی از پاسخ دریافتی قانع نشود اعتراض متقاضی در ستاد سرمایه گذاری استان قابل طرح است. ستاد سرمایه گذاری استان به ریاست استاندار یا معاون برنامه ریزی وی و رؤسای سازمانهای صنایع و معادن، جهاد کشاورزی، کار و امور اجتماعی، بازرگانی، امور اقتصادی و دارایی و ادارات کل تعاون و حفاظت محیط زیست هر استان تشکیل می‌شود. این ستاد مکلف است ظرف مدت پانزده روز از تاریخ دریافت اعتراض، به موضوع در چهارچوب مقررات دستگاه‌های ذیربط رسیدگی و در صورت وارد دانستن اعتراض، رئیس ستاد دستور تجدید رسیدگی به تقاضای متقاضی را صادر می‌کند و فرد یا افراد متخلف را به هیأت تخلفات اداری ذیربط معرفی می‌نماید.

چنانچه هیأت، تخلف این گونه افراد را تأیید نماید. به مجازاتهای مقرر در بندهای «د» به بعد ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری (مصوب ۱۳۷۲/۹/۷) محکوم خواهند شد. جلسات ستاد با حضور دو سوم اعضاء رسمیت دارد و تصمیمات آن با رأی اکثریت مطلق حاضرین معتبر است.

در مواردی که طرح متقاضی به موافقت دستگاه‌های فرا استانی نیاز داشته باشد به اعتراض وی در هیأتی متشکل از معاونین دستگاه‌های ذیربط فوق‌الذکر به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی یا معاون وی به ترتیب مقرر در این تبصره رسیدگی خواهد شد.

تبصره ۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف شش ماه از تصویب این قانون با همکاری کلیه مراجع صدور مجوز یا پروانه کاری یا بهره برداری یا نظایر آن، کتاب راهنمای سرمایه گذاری در کلیه فعالیتهای اقتصادی را منتشر و هر شش ماه یک بار با رویکرد تسهیل مقررات و حذف مجوزهای غیر ضروری، آن را مورد تجدید نظر قرار دهد، این کتاب راهنما تنها مستند تعیین تکالیف متقاضیان سرمایه گذاری است. هیچ نهاد و مرجعی حق ندارد برای اعطای مجوز یا پروانه، مدارک یا شرایطی بیشتر از موارد مصرح در آن را مطالبه کند.

تبصره ۴- رئیس جمهور موظف است هیأتی را مأمور نظارت بر مقررات زدایی و تسهیل شرایط صدور مجوزها و پروانه فعالیتهای اقتصادی نماید. این هیأت مکلف است برای مواردی که تحقق این اهداف محتاج به تغییر قوانین است، لوایح مورد نظر را تهیه و تقدیم هیأت وزیران نماید.

تبصره ۵- کلیه مراجعی که به هر نحو مجوز یا پروانه فعالیت اقتصادی صادر می کنند، موظفند هر شش ماه یک بار اطلاعات مربوط به مجوزهای صادره و واحدهای فعال در هر کسب و کار را که ورود به آنها به مجوز یا پروانه نیاز دارد در اختیار متقاضیان قرار داده و برای اطلاع عموم منتشر نمایند. آئین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف مدت سه ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۸- هرامتیازی که برای بنگاه های دولتی با فعالیت اقتصادی گروه یک و دو ماه (۲) این قانون مقرر شود، عیناً و با اولویت برای بنگاه یا فعالیت اقتصادی مشابه در بخش خصوصی، تعاونی و عمومی غیر دولتی باید در نظر گرفته شود.

تبصره - دولت مکلف است ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون کلیه امتیازات موجود موضوع این ماده را لغو کند یا تعمیم دهد.

فصل سوم- سیاست های توسعه بخش تعاون

ماده ۹- به منظور افزایش سهم بخش تعاون در اقتصاد کشور به بیست و پنج درصد (۲۵٪) تا پایان سال ۱۳۹۳، دولت موظف است اقدامات زیر را معمول دارد:

الف- سند توسعه بخش تعاون توسط وزارت تعاون با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت بازرگانی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران که در آن مجموعه راهکارهای نیل به سهم بیست و پنج درصد (۲۵٪) و مسئولیت هر یک از دستگاهها تعیین شده باشد، تهیه و برای تصویب به هیأت وزیران تقدیم می شود. این سند باید مبنای تدوین بودجه های سالانه قرار گیرد.

ب- در کلیه مواردی که دولت برای حمایت از بخش غیر دولتی مشوقهایی را - به جز مالیاتها- ارائه می کند، این حمایت برای تعاونیها بیست درصد (۲۰٪) بیش از بخش غیرتعاونی خواهد بود.

ج- علاوه بر حمایت موضوع بند (ب) این ماده، حمایت های زیر در شرکت های تعاونی انجام خواهد گرفت:

۱- کمک بلاعوض و پرداخت تسهیلات قرض الحسنه برای تأمین تمام یا بخشی از آورده شرکت های تعاونی که اعضای آن در زمان دریافت این حمایت جزء سه دهک اول درآمدی جامعه باشند.

- ۲- تخفیف حق بیمه سهم کارفرما برای اعضای شاغل در هر تعاونی به میزان بیست درصد (۲۰٪).
- ۳- ارائه مشاوره، کمک به ارتقاء بهره‌وری، آموزش کارآفرینی، مهارت، کارآموزی، به صورت رایگان.
- ۴- پرداخت یارانه سود تسهیلات بانکی و سایر هزینه‌های سرمایه‌گذاری اولیه برای راه‌اندازی شرکت تعاونی.
- ۵- کمک به انجام مطالعات، تهیه طرح، راه‌اندازی بانک اطلاعاتی، تملک و آماده‌سازی اراضی.
- د- کمک به تشکیل شرکت‌های تعاونی سهامی عام و تعاونی‌های فراگیر ملی برای فقرزدایی و ایجاد و گسترش اتحادیه تعاونی تخصصی.
- ه- حمایت مالی برای توانمندسازی اتاق‌های تعاون.
- و- تأسیس بانک توسعه تعاون با سرمایه اولیه معادل پنج هزار میلیارد ریال از محل حساب ذخیره ارزی توسط دولت برای تأمین منابع سرمایه‌ای بخش تعاون.
- اساسنامه این بانک حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون با رعایت قوانین و مقررات بانکی با پیشنهاد مشترک وزارت تعاون و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. وزیر تعاون رئیس مجمع عمومی بانک مذکور خواهد بود.
- تبصره ۱- صندوق تعاون پس از تأسیس بانک توسعه تعاون با اصلاح اساسنامه به صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری تعاون بدون داشتن حق ایجاد شعبه، تبدیل می‌شود. شعب صندوق با کلیه امکانات، دارایی و نیروی انسانی آن به بانک توسعه تعاون واگذار می‌شود. تسویه حساب فی مابین صندوق و بانک توسط کارگروهی متشکل از وزیر تعاون، وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ظرف حداکثر سه ماه پس از واگذاری شعب انجام می‌گردد.
- تبصره ۲- سهم دولت از سود قابل تقسیم بانک توسعه تعاون برای تأمین بخشی از کمک‌های دولت به بخش تعاون صرف می‌شود.
- تبصره ۳- حمایت‌های مذکور در این ماده مانع از اختصاص سایر حمایت‌های مربوط به اقشار خاص مثل روستائیان، افراد تحت پوشش نهادهای حمایتی، ایثارگران و نظایر آن نخواهد بود.

ز- منابع لازم برای اجرای این ماده در بودجه سالانه در ردیف مستقلی تحت عنوان «شکل گیری و توانمند سازی تعاونی ها» منظور خواهد شد.

ح- وزارت تعاون موظف است در جهت حذف مداخله دولت در امور اجرایی و مدیریتی تعاونیها و بهبود سیاست های توسعه بخش، با همکاری اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون، نسبت به بازنگری در قوانین و مقررات حاکم بر بخش تعاونی اقدام و لوایح مورد نیاز را به هیأت وزیران پیشنهاد نماید.

ماده ۱۰- کلیه شرکت ها و اتحادیه های تعاونی مجازند در بدو تأسیس هنگام افزایش سرمایه تا سقف چهل و نه درصد (۴۹٪) سهام خود را با امکان اعمال رأی حداکثر تا سی و پنج (۳۵٪) کل آراء و تصدی کرسیهای هیأت مدیره به همین نسبت به شرط عدم نقض حاکمیت اعضاء و رعایت سقف معین برای سهم و رأی هر سهامدار غیر عضو که در اساسنامه معین خواهد شد به اشخاص حقیقی یا حقوقی غیر عضو و اگذار نمایند.

فروش به اشخاص غیر ایرانی باید با رعایت مقررات حاکم بر سرمایه گذاری خارجی باشد. همچنین شرکت های تعاونی مجازند نسبت به تشکیل اتحادیه های تعاونی تخصصی در چهارچوب مواد (۶۱) قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰ اقدام نمایند.

در مجمع عمومی انواع اتحادیه های تعاونی میزان رأی اعضاء متناسب با تعداد اعضاء و میزان سهام یا حجم معاملات آنها با اتحادیه یا تلفیقی از آنها وفق اساسنامه تعیین می گردد. معاملات مدیران شرکت های تعاونی و اتحادیه های تعاونی مشمول ماده (۱۲۹) قانون تجارت خواهد بود.

ماده ۱۱- متن زیر به عنوان تبصره (۶) به ماده (۱۰۵) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحات بعدی آن الحاق می گردد:

تبصره ۶- در آمد مشمول مالیات ابرازی شرکت ها و اتحادیه های تعاونی متعارف و شرکت های تعاونی سهامی عام مشمول بیست و پنج درصد (۲۵٪) تخفیف از نرخ موضوع این ماده می باشد.

ماده ۱۲- وزارت تعاون موظف است تمهیدات لازم را به منظور تشکیل و توسعه تعاونی های سهامی عام با رعایت شرایط زیر معمول داشته و بر حسن اجرای آن نظارت نماید:

- ۱- حداکثر سهم هر شخص حقیقی، مستقیم و غیر مستقیم در زمان تأسیس و طول فعالیت نباید از نیم درصد سرمایه شرکت تجاوز کند.
- ۲- اشخاص حقوقی سهامدار شرکت تعاونی سهامی عام، هر گاه خود شرکت تعاونی فراگیر ملی یا تعاونی سهامی عام باشند حداکثر حق مالکیت ده درصد (۱۰٪) سهام را دارند. سایر اشخاص حقوقی متناسب با تعداد سهامداران مستقیم و غیر مستقیم خود حداکثر حق مالکیت پنج درصد (۵٪) از سهام را دارند.
- ۳- هر یک از اشخاص حقوقی دولتی و مجموع آنها با رعایت مفاد این قانون در مناطق کمتر توسعه یافته تا چهل و نه درصد (۴۹٪) و در سایر مناطق تا بیست درصد (۲۰٪) فعالیت‌های مجاز در این قانون مجاز به مشارکت با تعاونی از منابع داخلی خود هستند. مؤسسات عمومی غیر دولتی نیز هر یک تا بیست درصد (۲۰٪) و جمعاً تا چهل و نه درصد (۴۹٪) مجاز به مشارکت هستند. در هر حال سهم مجموع بنگاه‌ها و مؤسسات عمومی غیر دولتی و شرکت‌های دولتی مستقیم و غیر مستقیم چه در میزان سهام و چه در کرسی‌های هیأت مدیره نباید از چهل و نه درصد (۴۹٪) بیشتر گردد.
- ۴- در زمان افزایش سرمایه، در صورتی که تمام یا برخی سهامداران از حق تقدم خود استفاده نکردند کارکنان غیر سهامدار شرکت در خرید این سهام تقدم دارند،
- ۵- مجامع عمومی در تعاونی سهامی عام که تعداد سهامداران آن از پانصد نفر بیشتر باشد با بلوک بندی برگزار خواهد شد. هر یک از سهامداران مخیرند از طریق بلوک، نماینده انتخاب کنند و یا مستقیماً در مجمع عمومی حضور یابند. برای رعایت حقوق سهامداران خرد نحوه بلوک بندی در آئین نامه ای تعیین می شود که مشترکاً توسط وزارت تعاون و وزارت امور اقتصادی و دارایی پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- ۶- کلیه سهام، با نام بوده و تملک یا نقل و انتقال آن منوط به ثبت در دفتر سهام شرکت و رعایت سقف مالکیت سهام مقرر در اساسنامه به تشخیص هیأت مدیره است که نباید از سقف مقرر در این ماده تجاوز کند، هر توافقی بر خلاف حکم این بند باطل و بلااثر خواهد بود.
- ۷- شرکت‌های تعاونی سهامی عام می‌توانند به عضویت اتاق‌های تعاون درآیند.

فصل چهارم - ساماندهی شرکت های دولتی

ماده ۱۳- به منظور ساماندهی و استفاده مطلوب از شرکت های دولتی و افزایش بازدهی و بهره وری و اداره مطلوب شرکت هایی که با رعایت ماده (۳) این قانون در بخش دولتی باقی می مانند دولت مکلف است:

الف- کلیه امور مربوط به سیاست گذاری و اعمال وظایف حاکمیتی را که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب دولت تعیین می شود طی دو سال از تاریخ تصویب این قانون از شرکت های دولتی منفک و به وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی تخصصی ذیربط محول کند.

تبصره - تبدیل وضعیت کارکنان شرکت های موضوع این بند با رعایت حقوق مکاتبه در قالب آئین نامه ای خواهد بود که به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ب- شرکت هایی که دولتی باقی می مانند و یا براساس این قانون دولتی تشکیل می شوند به استثنای بانکها و بیمه ها صرفاً در دو قالب فعالیت خواهند کرد:

۱- شرکت مادر تخصصی یا اصلی که سهامدار آن مستقیماً دولت و یا رئیس مجمع عمومی آن رئیس جمهور است.

۲- شرکت های عملیاتی یا فرعی که سهامداران آنها شرکت های مادر تخصصی یا اصلی هستند. تأسیس شرکت جدید یا تملک شرکت های دیگر توسط این شرکت ها به شرطی مجاز است که اولاً در محدوده ای که قانون برای آنها تعیین کرده باشد و ثانیاً صددرصد (۱۰۰٪) سهام شرکت های تأسیس یا تملک شده دولتی بوده یا به تملک دولت درآید.

تبصره ۱- مشارکت و سرمایه گذاری هر شرکت دولتی در سایر شرکت های دولتی فقط در صورتی مجاز است که موضوع فعالیت شرکت سرمایه پذیر با فعالیت شرکت سرمایه گذار مرتبط باشد و دولت جواز آن را صادر کند. این حکم شامل بانکها، مؤسسات اعتباری، بیمه ها و شرکت های سرمایه گذاری آنها نمی شود.

تبصره ۲- میزان و چگونگی مالکیت سهام سایر بنگاههای اقتصادی توسط بانکهای تجاری و تخصصی دولتی به پیشنهاد شورای پول و اعتبار به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید ولی در هر صورت سرمایه گذاری بانکها در بنگاه های دیگر نباید به گونه ای باشد که در اختصاص منابع بانکی به متقاضیان تسهیلات، خللی ایجاد نماید.

تبصره ۳- افتتاح و تداوم فعالیت دفاتر و شعب خارج از کشور شرکت‌های دولتی تنها با پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران مجاز است، بانکها و بیمه‌های دولتی از شمول این حکم مستثنی هستند.

تبصره ۴- دولت مکلف است ترتیباتی اتخاذ نماید که تغییر و تصویب اساسنامه بنگاههای دولتی و وابسته به دولت که بر اساس مفاد این قانون در جریان واگذاری قرار می‌گیرند به تصویب مراجع ذیصلاح برسد.

تبصره ۵- دولت موظف است آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مغایر با موضوع این ماده و تبصره‌های آن را ملغی الاثر اعلام نماید.

ماده ۱۴- عملیات واگذاری توسط دولت باید به نحوی انجام گیرد که حداکثر تا پایان سال ۱۳۹۳ کلیه واگذاری‌ها خاتمه یابد.

ماده ۱۵- دولت موظف است حداکثر ظرف شش ماه زمینه‌های تأسیس انجمنهای صنفی- حرفه‌ای را به صورت سازمانهای مردم‌نهاد فراهم نماید. این انجمنها برای تحقق مقررات صنفی و حرفه‌ای، اصول اخلاق حرفه‌ای و توسعه علمی و تکنولوژی در رشته‌های مرتبط فعالیت می‌نمایند. دستگاه‌های اجرایی موظفند در تدوین و اصلاح ضوابط و مقررات از این انجمن‌ها نظر مشورتی اخذ نمایند.

ماده ۱۶- به منظور حمایت از نیروی انسانی، حفظ سطح اشتغال و استمرار تولید در بنگاه‌های مشمول واگذاری، هیأت واگذاری مکلف است کلیه کارکنان هر شرکت را پیش از واگذاری، در برابر بیکاری بیمه نماید و به تناسب اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- بازنشستگی پیش از موعد بر اساس مواد (۹) و (۱۰) قانون بازسازی و نوسازی صنایع مصوب ۱۳۸۵/۱۰/۲۶ که برای این بنگاه‌ها تا پایان سال ۱۳۹۳ تمدید می‌گردد.

۲- بازخرید بر اساس توافق.

۳- پس از اقدامات فوق، تعداد کارکنان هر شرکت قابل واگذاری را در سند واگذاری ثبت و این شرط را در شرایط واگذاری بگنجانند که مدیران شرکت‌های واگذار شده تا پنج سال حق کاهش تعداد کارکنان خویش را ندارند.

۴- برای خریداران شرکت‌هایی که حاضر باشند تعداد کارکنان شرکت را پس از واگذاری افزایش دهند مشوقهای مالی و یا غیرمالی از جمله تخفیف در اصل قیمت اعلام نماید.

۵- آموزش و بکارگیری نیروی مازاد در واحدهای دیگر راساً و یا به کمک خریداران بنگاه ها با استفاده از مشوقهای مالی و غیر مالی.

تبصره ۱- اعمال مشوقهای مالی و یا غیر مالی موضوع این ماده بر اساس دستورالعملی خواهد بود که به پیشنهاد هیأت واگذاری به تصویب شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی خواهد رسید.

تبصره ۲- خریداران مکلفند در ازای برخورداری از مشوقهای مالی و یا غیر مالی، برنامه کتبی خود را برای حفظ سطح اشتغال موجود و بازآموزی کارکنان بنگاه در حال واگذاری به هیأت واگذاری ارائه کنند.

فصل پنجم- فرآیند واگذاری بنگاه های دولتی

ماده ۱۷- کلیه دستگاه های دولتی موضوع ماده (۸۶) این قانون مکلفند ظرف شش ماه از تصویب این قانون کلیه بنگاه های دولتی مشمول گروه های (۱) و (۲) ماده (۲) این قانون را در هر بازار بر اساس عواملی از جمله اندازه شرکت، فن آوری، وضعیت مالی، روابط صنعتی و میزان حساسیت مصرف کننده نسبت به محصول تولیدی شرکت طبقه بندی نموده و فهرست شرکت ها و حقوق و داراییهای مصرح در تبصره (۱) ماده (۳) این قانون، پیشنهاد واگذاری آنها را به همراه تعداد نیروی انسانی، فهرست اموال منقول و غیرمنقول، کلیه اطلاعات و مدارک لازم و آخرین صورتهای مالی حسابرسی شده را به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارائه نمایند.

الف- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است اطلاعات و مدارک و صورتهای مالی مربوط به بنگاه های قابل واگذاری را دریافت و توسط سازمان حسابرسی یا حسابداران رسمی بررسی و تأیید نماید.

ب- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است در صورت تقاضای خریدار، اطلاعات، مدارک و صورتهای مالی تأیید شده را در اختیار آنها قرار دهد.

ج- سازمان خصوصی سازی مکلف است با رعایت مفاد این ماده برای فروش بنگاه های مشمول واگذاری بازاریابی نموده و فرآیند واگذاری را پس از طی مراحل مذکور در این قانون با زمان بندی مشخص دو ماهه انجام دهد.

آئین نامه اجرایی این ماده شامل نحوه طبقه بندی بنگاه ها، تأیید صورت های مالی و بازاریابی بنگاه های مشمول واگذاری بنا به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر ظرف مدت سه ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

- تبصره ۱- تخلف از احکام این ماده و یا ارائه اطلاعات ناقص یا نادرست یا کتمان اطلاعات مشمول حکم ماده (۸۵) این قانون است.
- تبصره ۲- اعضای هیأت مدیره، مدیر عامل و سایر مدیران بنگاه‌هایی که اقدام به کتمان وقایع مالی یا انتشار گزارش‌های مالی غیر واقع، جهت پنهان نمودن وضعیت واقعی بنگاه نمایند. متخلف محسوب و به مجازاتهای مقرر در مواد (۷۲) و (۷۵) این قانون محکوم خواهند شد.
- تبصره ۳- سازمان خصوصی سازی مکلف است خسارات ناشی از کتمان وقایع مالی و یا انتشار گزارش‌های مالی غیرواقع را با رأی مراجع ذیربط به خریداران خسارت دیده پرداخت نماید.
- ماده ۱۸- جهت تسهیل امر واگذاری بنگاه‌های مشمول واگذاری، از زمان تصویب فهرست بنگاه‌ها توسط هیأت واگذاری اقدامات زیر انجام می‌شود:
- ۱- کلیه حقوق مرتبط با اعمال مالکیت بنگاه‌ها به وزارت امور اقتصادی و دارایی منتقل می‌شود.
  - ۲- از زمان تصویب واگذاری، هر گونه نقل و انتقال اموال و داراییهای ثابت بنگاه بدون مجوز وزارت امور اقتصادی و دارایی در حکم تصرف غیر قانونی در اموال دولتی محسوب و قابل پیگرد قانونی است.
  - ۳- به هیأت واگذاری اجازه داده می‌شود در اساسنامه و مقررات حاکم بر شرکت‌های قابل واگذاری به بخش غیر دولتی (صرفاً در مدت یک سال و قابل تمدید تا دو سال) در قالب قانون تجارت در جهت تسهیل در واگذاری و اداره شرکت‌ها، اصلاحات لازم را انجام دهد. در دوره زمانی مذکور این شرکت‌ها مشمول مقررات حاکم بر شرکت‌های دولتی نیستند.
  - ۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی ملزم است کلیه شرایط لازم را برای عرضه در بورس اوراق بهادار برای بنگاه‌های مشمول بند «الف» ماده (۲۰) این قانون فراهم نماید.
  - ۵- در اجرای این قانون وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است آن دسته از طرحها و تصدیهای اقتصادی و زیر بنایی دولتی قابل واگذاری را که به صورت شرکت مستقل اداره نمی‌شوند و یا در قالب غیر شرکتی اداره می‌شوند و به نحو موجود قابل واگذاری نمی‌باشند و صرفاً به منظور واگذاری، ابتدا تبدیل به شخص حقوقی مناسب نموده و

سپس نسبت به واگذاری آنها ظرف یک سال از زمان تبدیل و با رعایت تبصره های (۲) و (۳) بند «الف» ماده (۳) این قانون اقدام نماید. این حکم تا پایان سال ۱۳۹۲ معتبر است. تبصره ۵- وزارت امور اقتصادی و دارایی جهت امر واگذاری بنگاه ها می تواند از خدمات حقوقی و فنی اشخاص حقیقی و حقوقی دولتی و یا غیر دولتی حسب مورد استفاده کند.

ماده ۱۹- هیأت واگذاری مجاز است حسب شرایط متناسب با مفاد این ماده از کلیه روشهای ممکن برای واگذاری بنگاه ها و مالکیت (اجاره به شرط تملیک، فروش تمام با بخشی از سهام، واگذاری اموال) و واگذاری مدیریت (اجاره، پیمانکاری عمومی و پیمان مدیریت)، تجزیه، واگذاری، انحلال و ادغام شرکت ها حسب مورد به شرح ذیل استفاده نماید.

الف- واگذاری: در مواردی که شرایط واگذاری از هر جهت آماده است، هیأت واگذاری رأی به واگذاری می دهد.

ب- بازسازی ساختاری: در مواردی که مقدمات واگذاری بنگاه فراهم نباشد ولی با انجام اصلاحات ساختاری بنگاه قابل واگذاری می شود، وزارت امور اقتصادی و دارایی در چهارچوبی که هیأت واگذاری مشخص می کند، بنگاه را حداکثر ظرف یک سال بازسازی ساختاری نماید. دوره بازسازی ساختاری در موارد خاص قابل تمدید است.

همچنین در موارد نیاز، هیأت واگذاری می تواند نسبت به دادن مجوز قرارداد اجاره و پیمان مدیریت بنگاه قابل واگذاری به بخش های غیردولتی، موافقت نماید. در این موارد هیأت واگذاری موظف است چهارچوب بهره برداری از شرکت مورد اجاره را دقیقاً مشخص نماید و پس از بررسی صلاحیت فنی و علمی از طریق برگزاری مناقصه یا مزایده اقدام کند.

ج- تجزیه: در مواردی که واگذاری شرکت دولتی در چهارچوب بند «۱۲» ماده (۱) این قانون موجب انتقال موقعیت انحصاری شرکت دولتی به بخش های غیر دولتی می شود. هیأت واگذاری می تواند در جهت کاهش سهم بازار بنگاه قابل واگذاری و یا افزایش بهره وری آن، نسبت به تفکیک و تجزیه شرکت اتخاذ تصمیم نماید و سپس حکم به واگذاری شرکت دهد.

د- ادغام: دولت می تواند چند شرکت قابل واگذاری دولتی را در هم ادغام کند و سپس به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه دهد نسبت به واگذاری آن اقدام نماید.

ه- تحصیل: دولت می‌تواند سهام چند شرکت قابل واگذاری (تحصیل شونده) را بدون محو شخصیت حقوقی هر کدام به یک شرکت قابل واگذاری دیگر (تحصیل کننده) منتقل کرده و سپس به وزارت امور اقتصادی و دارایی اجازه دهد نسبت به واگذاری شرکت تحصیل کننده اقدام نماید.

و- انحلال: در مواردی که بازسازی ساختاری بنگاه قابل واگذاری مقدور نباشد و پس از سه بار آگهی، واگذاری شرکت ممکن نگردد، یا ارزش خالص داراییهای شرکت منفی باشد و یا به هر دلیل موجه انحلال آن مناسب تشخیص داده شود، هیأت واگذاری می‌تواند رأی به انحلال شرکت دهد.

ز- هبه یا صلح غیر معوض: در چهارچوب مجوزهای قانونی، دولت می‌تواند نسبت به هبه و یا صلح غیر معوض شرکت‌های دولتی موضوع گروه دو ماده (۲) این قانون که غیرقابل عرضه در بورس باشند به مؤسسات عمومی غیردولتی مشروط بر این که شرکت مورد واگذاری در چهارچوب وظایف مؤسسه مذکور باشد، تصمیم‌گیری نماید. آئین نامه اجرایی این ماده مشترکاً توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و ظرف شش ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۱- نقل و انتقال سهام، سهم الشرکه، حقوق مالکانه و حق تقدم بنگاه‌های مشمول واگذاری در فرآیند تجزیه، ادغام، تحصیل و انحلال تا زمانی که بنگاه دولتی بوده و واگذاری نشده باشند از پرداخت مالیات نقل و انتقال معاف است. بنگاه‌هایی که در اجرای این قانون واگذار می‌شوند یا بین دستگاه‌های اجرایی نقل و انتقال می‌یابند تا زمان واگذاری نیز از شمول مالیات نقل و انتقال معاف هستند. همچنین انتقال سهام به شرکت‌های تأمین سرمایه که ناشی از تعهد پذیره نویسی باشد از مالیات نقل و انتقال معاف است.

تبصره ۲- پرداخت هرگونه غرامت، خسارت و نظایر آن در ارتباط با موارد ملی یا مصادره شده که متعلق به دوره پیش از واگذاری باشد بر عهده دولت است.

ح- نحوه واگذاری طرحهای نیمه تمام شرکت‌های قابل واگذاری مشمول ماده (۳) این قانون به شرح زیر خواهد بود:

۱- واگذاری طرحها به بخش غیر دولتی از طریق مزایده .

۲- مشارکت با بخش غیر دولتی و آورده طرح نیمه تمام به عنوان سهم دولتی و واگذاری سهم دولتی به بخش غیر دولتی ظرف سه سال بعد از بهره برداری آن.

- ۳- واگذاری حق بهره برداری از سهم دولتی در طرح به بخش غیر دولتی.
- ۴- واگذاری حق بهره برداری در طرحهای غیر انتفاعی در مقابل تکمیل طرح برای مدت معین متناسب با هزینه های طرح.
- تبصره- طرحهایی که توجیه فنی و اقتصادی ندارد ولی جنبه عمومی، اجتماعی و سیاسی دارد از شرکت های قابل واگذاری دولتی، منفک و توسط دولت درباره آنها اتخاذ تصمیم خواهد شد.
- ۲۰۵۵- هیأت واگذاری برای واگذاری بنگاه ها با ترجیح بند «الف» و رعایت ترتیب، به روشهای زیر تصمیم می گیرد:
- الف- فروش بنگاه از طریق عرضه عمومی سهام در بورسهای داخلی یا خارجی.
- ب- فروش بنگاه یا سهام بلوکی از طریق مزایده عمومی در بازارهای داخلی و یا خارجی.
- ج- فروش بنگاه یا سهام بلوکی از طریق مذاکره .
- تبصره ۱- مجوز عرضه سهام در بورسهای خارجی با رعایت قانون تشویق و حمایت از سرمایه گذاری خارجی و قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران- مصوب ۱۳۸۴/۹/۱- به پیشنهاد هیأت واگذاری توسط شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی صادر می شود.
- تبصره ۲- در مواردی که پس از برگزاری دو نوبت مزایده، خریداری وجود نداشته باشد واگذاری از طریق مذاکره به موجب مصوبه هیأت واگذاری مجاز است. همچنین استفاده از روش مذاکره به غیر از واگذاری به تعاونی های فراگیر ملی در قالب سهام عدالت، در خصوص شرکت های مشاور و دانش پایه که دارای داراییهای فیزیکی و مالی محدودی بوده و ارزش شرکت عمدتاً داراییهای نامشهود باشد و نیز شرکت های سهامی عام که در آنها به استفاده از تخصصهای مدیریتی نیاز باشد به مدیران و یا گروهی از مدیران و کارشناسان متخصص همان بنگاه مجاز است. تشخیص شرایط مدیران و متخصصین برعهده هیأت واگذاری است.
- تبصره ۳- فروش اقساطی حداکثر پنج درصد (۰/۵٪) از سهام بنگاه های مشمول واگذاری به مدیران و کارکنان همان بنگاه و حداکثر پنج درصد (۰/۵٪) به سایر مدیران با تجربه و متخصص و کارآمد مجاز است. شرایط مدیران مشمول و نیز ضوابط روش اقساطی، توسط هیأت واگذاری تعیین می شود.

تبصره ۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است در زمان عرضه سهام بنگاه‌هایی که با روشهای «ب» و «ج» این ماده واگذار می‌شوند ترتیبی اتخاذ نماید تا در شرایط یکسان، بخش تعاونی در اولویت خرید قرار گیرد.

تبصره ۵- در کلیه موارد این ماده رعایت قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰ الزامی است.

ماده ۲۱- قیمت‌گذاری و زمان‌بندی مناسب واگذاری بنگاههای دولتی متناسب با روش و گستره هر بازار مطابق بندهای زیر خواهد بود:

الف- در مورد واگذاری از طریق عرضه عمومی سهام، قیمت‌گذاری عرضه اولین بسته از سهام هر شرکت، اندازه بسته سهام، روش انتخاب مشتریان استراتژیک و متقاضی خرید سهام کنترلی و مدیریتی، زمان مناسب عرضه سهام حسب مورد پس از انجام مطالعات کارشناسی با پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی و تصویب هیأت واگذاری تعیین خواهد شد در عرضه عمومی سهام رعایت قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸۴/۹/۱- الزامی است.

ب- در مورد فروش داراییها، قراردادهای اجاره و پیمان مدیریت، تعیین قیمت فروش داراییها، تعیین میزان مال الاجاره و حق الزحمه پیمان مدیریت و سایر شرایط لازم برای واگذاری مبتنی بر ارزیابی فنی و مالی حسب مورد باید در چهارچوب قانون مناقصات و معاملات دولتی به پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی و تصویب هیأت واگذاری باشد.

تبصره ۵- مزایده یک مرحله‌ای و دو مرحله‌ای در چهارچوب قانون مناقصات مصوب ۱۳۸۳ مجلس شورای اسلامی قابل اجرا است در صورت تغایر برگزاری مزایده با احکام این قانون، قوانین و مقررات ناظر بر معاملات دولتی مجری است.

ماده ۲۲- سازمان خصوصی‌سازی می‌تواند از خدمات بانکها و شرکت‌های تأمین سرمایه و سرمایه‌گذاری جهت تعهد پذیره نویسی یا تعهد خرید سهام استفاده نماید. این گونه مؤسسات می‌توانند سهام عرضه شده را در چهارچوب قرارداد پذیره نویسی که به تأیید هیأت واگذاری خواهد رسید خریداری نمایند. دستورالعمل اجرایی این ماده حداکثر ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد. تبصره ۵- به سازمان خصوصی‌سازی اجازه داده می‌شود، حق الزحمه بانکها، مؤسسات اعتباری و شرکت‌های تأمین سرمایه طرف قرارداد خود که تعهد پذیره نویسی یا تعهد

خرید سهام را به عهده می گیرند به صورت درصدی از ارزش کل معامله پردازد. ضوابط پرداخت حق الزحمه مزبور در دستورالعمل موضوع این ماده درج خواهد شد.

ماده ۲۳- سازمان خصوصی سازی مکلف است پس از انجام هر معامله، در مورد واگذاری سهام مدیریتی و کنترلی بنگاه ها، بلافاصله با انتشار اطلاعیه ای در روزنامه کثیرالانتشار موارد زیر را اعلام کند:

نام بنگاه و خلاصه اطلاعات مالی و مدیریتی آن، خلاصه ای از معامله انجام شده شامل میزان سهام واگذار شده، نام مشاور یا مشاورانی که در فرآیند معامله به سازمان خصوصی سازی، خدمات مشاوره ای داده اند. نام و نشانی خریدار، نام شرکت تأمین سرمایه که پذیره نویسی سهام را متعهد گردیده است، نام کارشناس رسمی دادگستری یا مؤسسات خدمات مالی که قیمت گذاری بنگاه را انجام داده اند.

تبصره ۵- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است گزارش فعالیتهای واگذاری سالانه طبق این قانون را تا پایان اردیبهشت ماه سال بعد به اطلاع مجلس شورای اسلامی برساند.

ماده ۲۴- وزیر، معاونان، مدیران وزارت امور اقتصادی و دارایی و آن دسته از کارکنان این وزارتخانه که در امر واگذاری دخالت دارند، اعضای هیأت واگذاری، اعضای شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی، وزراء، مشاوران، معاونان و مدیران دستگاه هایی که سهام شرکت ها و مؤسسات تابعه و وابسته آنها مورد واگذاری قرار می گیرد (حسب مورد)، اعضای هیأت عامل، رئیس و کارکنان سازمان خصوصی سازی و اعضای شرکت های مشاور و کمیته های فنی و تخصصی دست اندرکار واگذاری حق ندارند به طور مستقیم یا غیر مستقیم در خرید سهام، سهم شرکت، حق تقدم ناشی از سهام و سهم شرکت، حقوق مالکانه و حق بهره برداری مدیریت قابل واگذاری را خریداری نمایند.

تبصره ۱- کلیه معاملات و واگذاری هایی که برخلاف حکم این ماده صورت می گیرد، باطل است و دادگاه رسیدگی کننده مکلف است کلیه موارد معامله شده یا واگذار شده را مجدداً به مالکیت دولت برگرداند.

تبصره ۲- حکم این ماده به بستگان تمام افراد مذکور در ماده به شرح مندرج در قانون منع مداخله کارکنان دولت مصوب ۱۳۳۷ و اصلاحات بعدی آن تسری می یابد.

ماده ۲۵- سازمان خصوصی سازی قبل از واگذاری سهام کنترلی شرکت های دولتی، حسب مورد شرایطی نظیر سرمایه گذاری جدید در همان شرکت، ارتقاء کارایی و

بهره‌وری شرکت، تداوم تولید و ارتقاء سطح آن، ارتقاء فناوری و افزایش یا تثبیت سطح اشتغال در بنگاه را در واگذاری شرط می‌نماید. چنانچه خریدار به شرایط عمل نماید به پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی هیأت واگذاری مجاز است سود فروش اقساطی را کاهش یا دوره فروش اقساطی را تمدید یا در اصل قیمت تخفیف دهد.

انتقال قطعی سهام یا آزاد سازی ضمانت‌های خریدار متناسب با انجام این تعهدات خواهد بود. نحوه اخذ تعهدات و درج این شروط توسط طرفین براساس دستورالعملی خواهد بود که با رعایت ضوابط و مقررات قانونی به پیشنهاد سازمان خصوصی‌سازی ظرف سه ماه از تصویب قانون به تصویب هیأت واگذاری خواهد رسید.

ماده ۲۶- وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌تواند رئیس سازمان خصوصی‌سازی را به عنوان نماینده تام‌الاختیار خود در اعمال تمام یا بخشی از اختیارات خویش در امر واگذاری موضوع این قانون تعیین کند.

ماده ۲۷- اساسنامه سازمان خصوصی‌سازی با توجه به مأموریت‌های جدید توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تدوین و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۱- سازمان خصوصی‌سازی مجاز است با تصویب هیأت وزیران تا سقف پست‌های سازمانی مصوب، کارمند استخدام نماید.

تبصره ۲- دستگاه‌های اجرایی مکلفند بنا به درخواست سازمان خصوصی‌سازی کارشناسان خود را به آن سازمان مأمور یا منتقل نمایند.

تبصره ۳- سازمان خصوصی‌سازی مجاز است از خدمات فنی و تخصصی کارشناسان، اشخاص حقیقی و حقوقی دولتی و یا غیر دولتی به شکل ساعتی و کار معین استفاده کند.

تبصره ۴- دولت مجاز است برای آموزش‌های کوتاه مدت تخصصی، ترغیب و تشویق و پاداش کارکنان سازمان خصوصی‌سازی، هر ساله یک ردیف اعتبار در قانون بودجه منظور نماید. اعتبارات این ردیف طبق آئین نامه ای که به پیشنهاد هیأت واگذاری به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی خواهد رسید هزینه می‌شود.

ماده ۲۸- منابع مالی و شرایط تأمین مالی مورد نیاز برای اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به شرح زیر است:

- ۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلفند سالانه حداقل ده میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دلار خط اعتباری جهت تأمین مالی سرمایه گذارهای بخش های غیردولتی از خارج از کشور فراهم نمایند.
- ۲- دولت مکلف است سیاستهایی را اتخاذ نماید که از طریق هیأت امناء حساب ذخیره ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بانکهای عامل چهل درصد (۴۰٪) از مانده حساب ذخیره ارزی سال پیش را به بخش غیر دولتی اختصاص دهد و در صورت وجود تقاضا در این بخش و داشتن طرحهای دارای توجیه فنی اقتصادی به متقاضیان پرداخت نماید. در هر صورت سهم بخش غیر دولتی در هر سال نباید از چهل درصد (۴۰٪) برداشت از حساب ذخیره ارزی در آن سال کمتر باشد.
- ۳- به هیأت امناء حساب ذخیره ارزی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود به منظور افزایش سهم تسهیلات ارزی به بخش غیر دولتی، بخشی از ارز حساب ذخیره ارزی و یا ارز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران را به عنوان سپرده در بانکهای عامل جهت باز کردن خط اعتباری ارزی توسط بانکهای عامل و بانکهای خارجی و پرداخت تسهیلات بیشتر منظور نماید.
- ۲۹- با توجه به بند «د» سیاست های کلی، وجوه حاصل از واگذاری های موضوع این قانون از جمله شرکت های مادر تخصصی و عملیاتی به حساب خاصی نزد خزانه داری کل کشور واریز و در موارد زیر مصرف می شود:
  - ۱- ایجاد خود اتکایی برای خانواده های مستضعف و محروم و تقویت تأمین اجتماعی.
  - ۲- اختصاص سی در صد (۳۰٪) از درآمدهای حاصل از واگذاری به تعاونی های فراگیر ملی به منظور فقرزدایی شامل تخفیف های موضوع ماده (۳۴) این قانون.
  - ۳- ایجاد زیر بناهای اقتصادی با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته.
  - ۴- اعطاء تسهیلات (وجوه اداره شده) برای تقویت تعاونی ها و نوسازی و بهسازی بنگاه های اقتصادی غیردولتی با اولویت بنگاه های واگذار شده و نیز برای سرمایه گذاری بخش های غیردولتی در توسعه مناطق کمتر توسعه یافته و تقویت منابع بانک توسعه تعاون.
  - ۵- مشارکت شرکت های دولتی با بخش های غیردولتی تا سقف چهل و نه درصد (۴۹٪) به منظور توسعه اقتصادی مناطق کمتر توسعه یافته.
  - ۶- تکمیل طرحهای نیمه تمام شرکت های دولتی با رعایت فصل پنجم این قانون.
  - ۷- ایفای وظایف حاکمیتی دولت در حوزه های نوین با فناوری پیشرفته و پرخطر.

۸- بازسازی ساختاری، تعدیل نیروی انسانی و آماده سازی بنگاه‌ها جهت واگذاری. تبصره ۱- اعتبارات بندهای فوق در قوانین بودجه سالانه در جدولی واحد درج خواهد شد.

تبصره ۲- آئین نامه اجرایی این ماده ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت تعاون تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد. ماده ۳۰- مواد (۲۰) تا (۲۴) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تنفیذ می گردد.

تبصره ۱- دستورالعمل اجرایی موضوع ماده (۲۴) قانون مزبور حداکثر ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت واگذاری خواهد رسید.

تبصره ۲- مصوبات این شورا در اجرای اصول هشتاد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای ریاست مجلس شورای اسلامی ارسال می گردد. در صورت اعلام مغایرت از سوی رئیس مجلس شورای اسلامی، شورا موظف است نسبت به اصلاح یا لغو مصوبات خود اقدام کند.

ماده ۳۱- ارتباط استخدامی کارکنان بنگاه‌های دولتی واگذار شده بادستگاه‌های اجرایی ذیربط قطع می گردد و آن دسته از کارکنان بنگاه‌های دولتی که از نظر مقررات بازنشستگی تابع صندوقهای خاص بازنشستگی وابسته به وزارتخانه و مؤسسات و شرکت‌های دولتی هستند و ارتباط استخدامی آنها با دستگاه‌های اجرایی ذیربط در اجرای سیاست‌های فروش سهام، قطع می گردد، می توانند در صورت ادامه اشتغال در واحدهای فروخته شده و با رعایت ضوابط پرداخت حق بیمه مقرر به تفکیک سهم بیمه شده و کارفرما همچنان تابع مقررات صندوق بازنشستگی مربوط باشند.

تبصره - کلیه قوانین و مقررات مربوط به کسر حق بیمه و اختیارات سازمان تأمین اجتماعی در امور دریافت حق بیمه و اخذ جرائم ناشی از دیرکرد پرداخت حق بیمه از جمله مواد (۴۹) و (۵۰) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳۵۴ نسبت به افراد و صندوق‌های فوق مجری خواهد بود.

ماده ۳۲- قوه قضائیه مکلف است برای رسیدگی به تخلفات و جرائم ناشی از اجرای این قانون و قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران- مصوب ۱۳۸۴/۹/۱- شعب

خاصی را تعیین کند. این شعب منحصرأً به دعاوی و شکایات مربوط به این دو قانون رسیدگی می نماید.

تبصره ۵ - قوه قضائیه مکلف است لایحه رسیدگی به تخلفات و جرائم موضوع این قانون را حداکثر ظرف مدت شش ماه از تصویب این قانون از طریق دولت تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.

ماده ۳۳ - مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مکلف به انطباق نظام های ارزیابی کیفیت با استانداردهای بین المللی و اعمال تدریجی و قانونمند آن در کلیه بنگاه های اقتصادی می باشد. آئین نامه اجرایی این ماده شامل زمان بندی اعمال استانداردها ظرف مدت سه ماه به پیشنهاد مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

فصل ششم - توزیع سهام عدالت

ماده ۳۴ - در اجرای سیاست گسترش مالکیت عمومی به منظور تأمین عدالت اجتماعی، دولت مجاز است تا چهل درصد (۴۰٪) مجموع ارزش سهام بنگاه های قابل واگذاری در هر بازار موضوع گروه دو ماده (۲) این قانون را با ضوابط ذیل به اتباع ایرانی مقیم داخل کشور واگذار نماید:

الف - در مورد دو دهک پایین درآمدی با اولویت روستائینان و عشایر، پنجاه درصد (۵۰٪) تخفیف در قیمت سهام واگذاری با دوره تقسیط ده ساله.

ب - در مورد چهار دهک بعدی تقسیط تا ده سال حسب مورد داده خواهد شد.

تبصره ۱ - مبنای قیمت گذاری، قیمت فروش نقدی سهام در بورس خواهد بود.

تبصره ۲ - تخفیف های مذکور در بند «الف» این ماده به حساب کمک های بلاعوض به اقشار کم درآمد منظور می شود.

تبصره ۳ - وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری وزارت رفاه و تأمین اجتماعی و سایر نهادهای ذیربط حداکثر ظرف مدت یک سال پس از تصویب این قانون، افراد مشمول این ماده را با سازوکارهای علمی و دقیق شناسایی و شرایط واگذاری سهام به مشمولان را فراهم نماید.

ماده ۳۵ - مشمولین بندهای «الف» و «ب» ماه (۳۴) این قانون در قالب شرکت های تعاونی شهرستانی ساماندهی شده و از ترکیب آنها شرکت های سرمایه گذاری استانی به صورت شرکت های سهامی تشکیل و بر اساس قانون تجارت فعالیت می کنند. دولت

موظف است جهت پذیرفته شدن شرکت های مذکور در بورس اوراق بهادار کمک های لازم را انجام دهد.

ماده ۳۶- سازمان خصوصی سازی موظف است سهام موضوع ماده (۳۴) از هر بنگاه قابل واگذاری را مستقیماً بین شرکت های سرمایه گذاری استانی تقسیم کند. سهم هریک از شرکت های سرمایه گذاری استانی متناسب با تعداد اعضای تعاونی های شهرستانی هر استان تعیین خواهد شد.

تبصره ۱- نقل و انتقال سهام از سازمان خصوصی سازی به شرکت های سرمایه گذاری استانی از مالیات معاف است.

تبصره ۲- افزایش سرمایه در شرکت های سرمایه گذاری استانی ناشی از دریافت سهام از سازمان خصوصی سازی، همچنین افزایش سرمایه در شرکت های تعاونی شهرستانی ناشی از افزایش دارایی شرکت های سرمایه گذاری استانی مربوط از این محل، از مالیات معاف است.

ماده ۳۷- فروش سهام واگذار شده به شرکت های سرمایه گذاری استانی قبل از ورود این شرکت ها به بورس به میزانی که اقساط آن پرداخت شده یا به همین نسبت مشمول تخفیف واقع شده در بازارهای خارج از بورس مجاز است و سهام واگذار شده به همین نسبت از قید وثیقه آزاد می شود.

ماده ۳۸- دولت مکلف است سهام موضوع ماده (۳۴) را به گونه ای واگذار نماید که موجبات افزایش یا تداوم مالکیت و مدیریت دولت در شرکت های مشمول واگذاری را فراهم نماید. درانتخاب مدیران، دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۸۶) این قانون مجاز به اخذ وکالت از شرکت های سرمایه گذاری استانی نخواهند بود.

آئین نامه اجرایی این فصل با پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت تعاون و با همکاری نهادهای ذیربط ظرف مدت حداکثر سه ماه از تصویب این قانون تهیه و به تصویب شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران خواهد رسید.

تبصره - مصوبات این شورا در اجرای اصول هشتاد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای ریاست مجلس شورای اسلامی ارسال می گردد. در صورت اعلام مغایرت از سوی رئیس مجلس شورای اسلامی، شورا موظف است نسبت به اصلاح یا لغو مصوبات خود اقدام کند.

فصل هفتم- هیأت واگذاری و وظایف آن

ماده ۳۹- به منظور هماهنگی در اجرای مواد این قانون هیأت واگذاری به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی متشکل از اعضای زیر تشکیل می گردد:

- ۱- وزیر امور اقتصادی و دارایی.
  - ۲- وزیر دادگستری.
  - ۳- رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور بدون حق رأی.
  - ۴- وزیر وزارتخانه ذیربط بدون حق رأی.
  - ۵- دو نفر از نمایندگان مجلس به عنوان ناظر به انتخاب مجلس شورای اسلامی، دبیرخانه هیأت در سازمان خصوصی سازی مستقر است. مصوبات هیأت مذکور را وزیر امور اقتصادی و دارایی ابلاغ می کند.
- ماده ۴۰- وظایف و اختیارات هیأت واگذاری به شرح زیر است:

الف :

- ۱- اجرای برنامه ها و خط مشی های کلی واگذاری و تعیین تکلیف بنگاه های مشمول واگذاری.
  - ۲- تهیه آئین نامه نظام اقساطی واگذاری و نحوه دریافت بهای حقوق قابل واگذاری.
  - ۳- تهیه آئین نامه شیوه های قیمت گذاری بنگاه ها و نحوه اعمال شیوه های مذکور در همین چهارچوب.
  - ۴- تهیه نظام تأمین مالی، حمایت و تشویق خریداران به همراه تعیین چهارچوب تعهدات خریداران و فروشنده .
  - ۵- تهیه ضوابط نحوه انجام اصلاح ساختار بنگاه ها در موارد ضروری متضمن چهارچوب حفظ و صیانت نیروی انسانی شاغل.
  - ۶- تهیه نظام نامه فعالیتهای فرهنگی - تبلیغاتی برای بستر سازی، بهبود و شفافیت امر واگذاری.
  - ۷- تهیه پیشنهاد واگذاری بلوکی بنگاه های مشمول واگذاری در بورسهای خارجی.
  - ۸- تهیه آئین نامه نحوه واگذاری سهام ترجیحی به مدیران و کارکنان.
- تبصره ۱- موارد فوق باید به تصویب شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی برسد.

تبصره ۲- مصوبات این شورا در اجرای اصول هشتاد و پنجم (۸۵) و یکصد و سی و هشتم (۱۳۸) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای ریاست مجلس شورای اسلامی ارسال می‌گردد و در صورت اعلام مغایرت از سوی رئیس مجلس شورای اسلامی، شورا موظف است نسبت به اصلاح یا لغو مصوبات خود اقدام کند.

ب:

- ۱- تصویب آئین نامه نحوه بیمه مجریان و دست اندرکاران امر واگذاری.
- ۲- تصویب فهرست هریک از موارد قابل فروش، انحلال، ادغام، تجزیه، اجاره و پیمان مدیریت و زمان بندی لازم به همراه میزان و روش واگذاری آنها در هر سال، فهرست مذکور شامل برنامه زمان بندی اقدام، روش، میزان و سایر شرایط واگذاری با توجه به وضعیت هر بازار مشترکاً توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت ذیربط تهیه می‌شود.
- ۳- تصویب قیمت موارد واگذاری.
- ۴- تصویب دستورالعمل نحوه تنظیم قراردادهای واگذاری مشتمل بر تعیین اختیارات و تعهدات طرفین قراردادها، وثایق و تضمین‌ها، شرایط فسخ یا اقاله، نحوه اعمال تخفیفات و جرائم در چهارچوب ضوابط و مقررات قانونی.
- ۵- تصویب دستورالعمل مربوط به ویژگیهای لازم و نحوه انتخاب مدیران و متخصصان در موارد واگذاری از طریق مذاکره با رعایت مفاد این قانون.
- ۶- تصویب دستورالعمل اجرایی نحوه تنظیم قراردادهای تعهد پذیره نویسی یا تعهد خرید سهام مؤسسات تأمین سرمایه متضمن ضوابط پرداخت حق الزحمه آنها.
- ۷- تصویب دستورالعمل ماده (۳۰) این قانون.

فصل هشتم- شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم

(۴۴) قانون اساسی و وظایف آن

ماده ۴۱- شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی برای ایفای وظایف محوله در این قانون مرکب از اعضای زیر تشکیل می‌شود:

۱- رئیس جمهور یا معاون اول وی به عنوان رئیس شورا.

۲- وزیر امور اقتصادی و دارایی (دبیر شورا).

۳- وزیر تعاون.

- ۴- وزیر یا وزرای وزارتخانه های ذیربط.
  - ۵- وزیر دادگستری.
  - ۶- وزیر اطلاعات.
  - ۷- رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.
  - ۸- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
  - ۹- دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام.
  - ۱۰- دادستان کل کشور.
  - ۱۱- رئیس سازمان بازرسی کل کشور.
  - ۱۲- رئیس دیوان محاسبات کشور.
  - ۱۳- سه نفر از نمایندگان مجلس به انتخاب مجلس شورای اسلامی.
  - ۱۴- رئیس سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.
  - ۱۵- رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران.
  - ۱۶- رئیس اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
  - ۱۷- سه نفر خبره و صاحب نظر اقتصادی از بخش های خصوصی و تعاونی به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی با حکم رئیس جمهور.
  - ۱۸- رئیس سازمان خصوصی سازی.
  - ۱۹- رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار.
- تبصره ۱- این شورا طبق آئین نامه ای اداره خواهد شد که توسط اعضای مذکور در بندهای «۱» تا «۶» به تصویب می رسد و این آئین نامه مشمول تبصره ماده (۴۲) خواهد بود.
- تبصره ۲- دبیر خانه شورا زیر نظر وزارت امور اقتصادی و دارایی تشکیل می شود.
- ماده ۴۲- وظایف و اختیارات شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به شرح زیر است:
- ۱- تبیین سیاستها و خط مشی های اجرایی سالانه.
  - ۲- نظارت بر فرآیند اجرای قوانین و مقررات مرتبط با سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی.
  - ۳- سازماندهی فعالیتهای فرهنگی- تبلیغاتی برای اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی.

- ۴- تصویب آئین نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، نظام نامه‌ها و ضوابطی که در این قانون مرجع تصویب آن این شورا است.
  - ۵- تصویب شاخص‌های اجرایی برای تحقق اهداف سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به منظور اعمال نظارت دقیق بر اجرای آنها.
  - ۶- تدوین سازوکارهای جلوگیری از نفوذ و سیطره بیگانگان بر اقتصاد ملی.
  - ۷- تبیین نقش سیاست‌گذاری و هدایت و نظارت دولت.
  - ۸- ایجاد هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی در اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی.
  - ۹- تمهیدات لازم برای تشویق عموم به سرمایه‌گذاری، کارآفرینی و بهبود فضای کسب و کار.
- تبصره ۵ - مصوبات این شورا را وزیر امور اقتصادی و دارایی ابلاغ می‌نماید.

فصل نهم - تسهیل رقابت و منع انحصار

- ماده ۴۳- تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی بخش‌های عمومی، دولتی، تعاونی و خصوصی مشمول مواد این فصل هستند.
- ماده ۴۴- هر گونه تبانی از طریق قرارداد، توافق و یا تفاهم (اعم از کتبی، الکترونیکی، شفاهی و یا عملی) بین اشخاص که یک یا چند اثر زیر را به دنبال داشته باشد به نحوی که نتیجه آن بتواند اخلال در رقابت باشد ممنوع است:
- ۱- مشخص کردن قیمت‌های خرید یا فروش کالا یا خدمت و نحوه تعیین آن در بازار به طور مستقیم یا غیر مستقیم.
  - ۲- محدود کردن یا تحت کنترل در آوردن مقدار تولید، خرید یا فروش کالا یا خدمت در بازار.
  - ۳- تحمیل شرایط تبعیض آمیز در معاملات همسان به طرفهای تجاری.
  - ۴- ملزم کردن طرف معامله به عقد قرارداد با اشخاص ثالث یا تحمیل کردن شروط قرارداد به آنها.
  - ۵- موکول کردن انعقاد قرارداد به قبول تعهدات تکمیلی توسط طرفهای دیگر که بنا بر عرف تجاری با موضوع قرارداد ارتباطی ندارد.
  - ۶- تقسیم یا تسهیم بازار کالا یا خدمت بین دو یا چند شخص.
  - ۷- محدود کردن دسترسی اشخاص خارج از قرارداد، توافق یا تفاهم به بازار.

تبصره - قرارداد های میان تشکل های کارگری و کارفرمایی به منظور تعیین دستمزد و مزایا، تابع قانون کار است.

ماده ۴۵- اعمال ذیل که منجر به اخلاف در رقابت می شود. ممنوع است:

الف- احتکار و استنکاف از معامله

۱- استنکاف فردی یا جمعی از انجام معامله و یا محدود کردن مقدار کالا یا خدمت موضوع معامله.

۲- وادار کردن اشخاص دیگر به استنکاف از معامله و یا محدود کردن معاملات آنها با رقیب.

۳- ذخیره یا نابود کردن کالا یا امتناع از فروش آن و نیز امتناع از ارائه خدمت به نحوی که این ذخیره سازی، اقدام یا امتناع منجر به بالا رفتن ساختگی قیمت کالا یا خدمت در بازار شود، اعم از این که به طور مستقیم یا با واسطه انجام گیرد.

ب- قیمت گذاری تبعیض آمیز

عرضه و یا تقاضای کالا یا خدمت مشابه به قیمتی که حاکی از تبعیض بین دو یا چند طرف معامله و یا تبعیض قیمت بین مناطق مختلف به رغم یکسان بودن شرایط معامله و هزینه های حمل و سایر هزینه های جانبی آن باشد.

ج- تبعیض در شرایط معامله

فائل شدن شرایط تبعیض آمیز در معامله با اشخاص مختلف در وضعیت یکسان.

د- قیمت گذاری تهاجمی

۱- عرضه کالا یا خدمت به قیمتی پایین تر از هزینه تمام شده آن به نحوی که لطمه جدی به دیگران وارد کند یا مانع ورود اشخاص جدید به بازار شود.

۲- ارائه هدیه، جایزه، تخفیف یا امثال آن که موجب وارد شدن لطمه جدی به دیگران شود.

تبصره - تشخیص لطمه جدی، بر عهده شورای رقابت است.

ه- اظهارات گمراه کننده

هر اظهار شفاهی، کتبی یا هر عملی که:

۱- کالا یا خدمت را به صورت غیر واقعی با کیفیت، مقدار، درجه، وصف، مدل یا استاندارد خاص نشان دهد و یا کالا و یا خدمت رقبا را نازل جلوه دهد.

۲- کالای تجدید ساخت شده یا دست دوم، تعمیری یا کهنه را نو معرفی کند.

۳- وجود خدمات پس از فروش، ضمانتنامه تعهد به تعویض، نگهداری، تعمیر کالا یا هر قسمتی از آن و یا تکرار یا تداوم خدمت تا حصول نتیجه معینی را القاء کند. در حالی که چنین امکاناتی وجود نداشته باشد.

۴- اشخاص را از حیث قیمت کالا یا خدمتی که فروخته یا ارائه شده است یا می‌شود، فریب دهد.

و- فروش یا خرید اجباری

۱- منوط کردن فروش یک کالا یا خدمت به خرید کالا یا خدمت دیگر یا بالعکس.

۲- وادار کردن طرف مقابل به معامله با شخص ثالث به صورتی که اتمام معامله به عرضه یا تقاضای کالا یا خدمت دیگری ارتباط داده شود.

۳- معامله با طرف مقابل با این شرط که طرف مذکور از انجام معامله با رقیب امتناع ورزد.

ز- عرضه کالا یا خدمت غیر استاندارد

عرضه کالا و یا خدمت مغایر با استانداردهای اجباری اعلام شده توسط مراجع ذیصلاح از جمله راجع به کاربرد، ترکیب، کیفیت، محتویات، طراحی، ساخت، تکمیل و یا بسته بندی.

ح- مداخله در امور داخلی و یا معاملات بنگاه یا شرکت رقیب ترغیب، تحریک و یا وادار ساختن یک یا چند سهامدار، صاحب سرمایه، مدیر یا کارکنان یک بنگاه و یا شرکت رقیب از طریق اعمال حق رأی، انتقال سهام، افشای اسرار، مداخله در معاملات بنگاه‌ها و یا شرکت‌ها یا روش‌های مشابه دیگر به انجام عملی که به ضرر رقیب باشد.

ط- سوء استفاده از وضعیت اقتصادی مسلط

سوء استفاده از وضعیت اقتصادی مسلط به یکی از روش‌های زیر:

۱- تعیین، حفظ و یا تغییر قیمت یک کالا یا خدمت به صورتی غیر متعارف.

۲- تحمیل شرایط قراردادی غیر منصفانه.

۳- تحدید مقدار عرضه و یا تقاضا به منظور افزایش و یا کاهش قیمت بازار.

۴- ایجاد مانع به منظور مشکل کردن ورود رقبای جدید یا حذف بنگاه‌ها یا شرکت‌های رقیب در یک فعالیت خاص.

۵- مشروط کردن قراردادها به پذیرش شرایطی که از نظر ماهیتی یا عرف تجاری، ارتباطی با موضوع چنین قراردادهایی نداشته باشد.

۶- تملک سرمایه و سهام شرکت‌ها به صورتی که منجر به اختلال در رقابت شود.

ی- محدود کردن قیمت فروش مجدد

مشروط کردن عرضه کالا یا خدمت به خریدار به پذیرش شرایط زیر:

- ۱- اجبار خریدار به قبول قیمت فروش تعیین شده یا محدود کردن وی در تعیین قیمت فروش به هر شکلی.
- ۲- مقید کردن خریدار به حفظ قیمت فروش کالا یا خدمتی معین، برای بنگاه یا شرکتی که از او کالا یا خدمت خریداری می‌کند یا محدود کردن بنگاه یا شرکت مزبور در تعیین قیمت به هر شکلی.
- ک - کسب غیر مجاز، سوءاستفاده از اطلاعات و موقعیت اشخاص
- ۱- کسب و بهره برداری غیر مجاز از هرگونه اطلاعات داخلی رقبا در زمینه تجاری، مالی، فنی و نظایر آن به نفع خود یا اشخاص ثالث.
- ۲- کسب و بهره برداری غیر مجاز از اطلاعات و تصمیمات مراجع رسمی، قبل از افشاء یا اعلان عمومی آنها و یا کتمان آنها به نفع خود یا اشخاص ثالث.
- ۳- سوء استفاده از موقعیت اشخاص به نفع خود یا اشخاص ثالث.
- ماده ۴۶- هیچ یک از مدیران، مشاوران یا سایر کارکنان شرکت یا بنگاه مجاز نیستند با هدف ایجاد محدودیت یا اختلال در رقابت در یک یا چند بازار، به طور همزمان متصدی سمتی در شرکت و یا بنگاهی مرتبط و یا دارای فعالیت مشابه باشند.
- ماده ۴۷- هیچ شخص حقیقی یا حقوقی نباید سرمایه یا سهام شرکت ها یا بنگاه های دیگر را به نحوی تملک کند که موجب اختلال در رقابت در یک و یا چند بازار گردد.
- تبصره - موارد زیر از شمول این ماده مستثنی است:
- ۱- تملک سهام یا سرمایه به وسیله کارگزار یا کارگزار معامله‌گری که به کارخريد و فروش اوراق بهادار اشتغال دارد، مادامی که از حق رأی سهام برای اختلال در رقابت سوء استفاده نشود .
- ۲- دارا بودن یا تحصیل حقوق رهنی نسبت به سهام و سرمایه شرکت ها و بنگاه های فعال در بازار یک کالا یا یک خدمت، مشروط بر این که منجر به اعمال حق رأی در این شرکت ها یا بنگاه ها نشود.
- ۳- در صورتی که سهام یا سرمایه تحت شرایط اضطراری تملک شده باشد، مشروط بر این که حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ تملک، موضوع به اطلاع شورای رقابت برسد و بیشتر از مدت زمانی که شورا تعیین می‌کند، تملک ادامه نیابد.
- ماده ۴۸- ادغام شرکت ها یا بنگاه ها در موارد زیر ممنوع است:
- ۱- در جریان ادغام یا در نتیجه آن اعمال مذکور در ماده (۴۵) اعمال شود.

- ۲- هرگاه در نتیجه ادغام، قیمت کالا یا خدمت به طور نامتعارفی افزایش یابد.
- ۳- هرگاه ادغام موجب ایجاد تمرکز شدید در بازار شود.
- ۴- هرگاه ادغام، منجر به ایجاد بنگاه یا شرکت کنترل کننده در بازار شود.
- تبصره ۱- در مواردی که پیشگیری از توقف فعالیت بنگاه‌ها و شرکت‌ها یا دسترسی آنها به دانش فنی جز از طریق ادغام امکان پذیر نباشد، هرچند ادغام منجر به بندهای «۳» و «۴» این ماده شود، مجاز است.
- تبصره ۲- دامنه تمرکز شدید را شورای رقابت تعیین و اعلام می‌کند.
- ماده ۴۹- بنگاه‌ها و شرکت‌ها می‌توانند در مورد شمول مواد (۴۷) و (۴۸) این قانون بر اقدامات خود از شورای رقابت کسب تکلیف کنند، شورای رقابت مکلف است حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ وصول تقاضا در هر یک از موارد مذکور آن را بررسی و نتیجه را به طور کتبی یا به وسیله دادن پیام مطمئن به متقاضی اعلام کند. در صورت اعلام عدم شمول مواد (۴۷) و (۴۸) این قانون به اقدامات موضوع استعلام یا عدم ارسال پاسخ از سوی شورا ظرف مدت مقرر، اقدامات مذکور صحیح تلقی می‌شود.
- ماده ۵۰- افراد صنفی مشمول قانون نظام صنفی که به عرضه جزیی (خرده فروشی) کالاها یا خدمات می‌پردازند، از شمول این فصل مستثنی هستند.
- ماده ۵۱- حقوق و امتیازات انحصاری ناشی از مالکیت فکری نباید موجب نقض مواد (۴۴) تا (۴۸) این قانون شود، در این صورت شورای رقابت اختیار خواهد داشت یک یا چند تصمیم زیر را اتخاذ کند:
- الف- توقف فعالیت یا عدم اعمال حقوق انحصاری از جمله تحدید دوره اعمال حقوق انحصاری.
- ب- منع طرف قرارداد، توافق یا مصالحه مرتبط با حقوق انحصاری از انجام تمام یا بخشی از شرایط و تعهدات مندرج در آن.
- ج- ابطال قراردادها، توافق‌ها یا تفاهم مرتبط با حقوق انحصاری در صورت موثر نبودن تدابیر موضوع بندهای «الف» و «ب» این ماده.
- ماده ۵۲- هرگونه کمک و اعطای امتیاز دولتی (ریالی، ارزی، اعتباری، معافیت، تخفیف، ترجیح، اطلاعات یا مشابه آن)، به صورت تبعیض آمیز به یک یا چند بنگاه یا شرکت که موجب تسلط در بازار یا اختلال در رقابت شود، ممنوع است.

ماده ۵۳- برای نیل به اهداف این فصل شورایی تحت عنوان « شورای رقابت » تشکیل می‌شود. ترکیب و شرایط انتخاب اعضای شورا به شرح زیر است:

الف- ترکیب اعضا

۱- سه نماینده مجلس از بین اعضای کمیسیون‌های اقتصادی، برنامه و بودجه و محاسبات و صنایع و معادن از هر کمیسیون یک نفر به انتخاب مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر.

۲- دو نفر از قضات دیوان عالی کشور به انتخاب و حکم رئیس قوه قضائیه.

۳- دو صاحب نظر اقتصادی برجسته به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و حکم رئیس جمهور.

۴- یک حقوقدان برجسته و آشنا به حقوق اقتصادی به پیشنهاد وزیر دادگستری و حکم رئیس جمهور.

۵- دو صاحب نظر در تجارت به پیشنهاد وزیر بازرگانی و حکم رئیس جمهور.

۶- یک صاحب نظر در صنعت به پیشنهاد وزیر صنایع و معادن و حکم رئیس جمهور.

۷- یک صاحب نظر در خدمات زیر بنایی به پیشنهاد رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و حکم رئیس جمهور.

۸- یک متخصص امور مالی به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و حکم رئیس جمهور.

۹- یک نفر به انتخاب اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران.

۱۰- یک نفر به انتخاب اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

تبصره ۱- رئیس شورا از بین صاحبان نظران اقتصادی عضو شورا، موضوع بند «۲» به پیشنهاد اعضا و با حکم رئیس جمهور منصوب می‌شود.

تبصره ۲- نایب رئیس از بین اعضای شورا به پیشنهاد اعضا و با حکم رئیس شورا منصوب می‌شود.

ب- شرایط انتخاب اعضا

۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۲- دارا بودن حداقل ۴۰ سال سن.

۳- دارا بودن مدرک دکترای معتبر برای اعضای صاحب نظر اقتصادی و حقوقدان و

حداقل مدرک کارشناسی برای صاحب نظران تجاری و صنعتی و خدمات زیربنایی مالی.

- ۴ - نداشتن محکومیت‌های موضوع ماده (۶۲) مکرر قانون مجازات اسلامی و یا محکومیت قطعی به ورشکستگی به تقصیر یا به تقلب.
- ۵- دارا بودن حداقل ده سال سابقه کار مفید و مرتبط.
- ۶- نداشتن محکومیت قطعی انتظامی از بند « د » به بالا موضوع ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری (مصوب ۱۳۷۲/۹/۷).
- تبصره - به استثنای قاضی، بازنشسته بودن افراد مانع انتخاب نخواهد بود.
- ماده ۵۴- به منظور انجام امور کارشناسی و اجرایی و فعالیت‌های دبیرخانه‌ای شورای رقابت، مرکز ملی رقابت در قالب مؤسسه‌ای دولتی مستقل زیر نظر رئیس جمهور تشکیل می‌شود که تشکیلات آن به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیأت وزیران تعیین می‌شود. تغییرات بعدی تشکیلات مرکز ملی رقابت با پیشنهاد شورای رقابت و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تصویب هیأت وزیران خواهد بود.
- تبصره ۱- رئیس شورای رقابت، رئیس مرکز ملی رقابت نیز می‌باشد
- تبصره ۲- در تأمین نیروی انسانی مورد نیاز مرکز ملی رقابت اولویت با کارکنان رسمی و پیمانی وزارتخانه‌ها و دستگاه‌ها و مؤسسات دولتی است.
- تبصره ۳- آئین نامه تشویق اعضای شورای رقابت و کارکنان مرکز ملی رقابت به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- ماده ۵۵- دوره تصدی، اشتغال و رویه یا نحوه رسیدگی به تخلفات اعضای شورای رقابت به شرح زیر است:
- ۱ - دوره تصدی عضو قاضی دو سال و سایر اعضاء شش سال است و انتصاب مجدد آنان برای عضو قاضی دو دوره و برای سایر اعضاء یک دوره دیگر مجاز خواهد بود.
  - ۲ - دوره تصدی کسانی که به دلایلی جانشین اعضای شورا می‌شوند، به میزان بقیه دوره تصدی عضو قبلی خواهد بود.
  - ۳ - اعطای مأموریت به کارمندان دولت و قوه قضائیه برای عضویت آنان در شورا و هیأت تجدیدنظر الزامی است .
  - ۴ - اشتغال رئیس و اعضای شورای رقابت به صورت تمام وقت است، افراد مذکور نمی‌توانند هم‌زمان شغل و یا مسئولیت دیگری در بخش عمومی، خصوصی یا تعاونی داشته باشند .

تبصره ۵ - اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها در صورتی که حداکثر به اندازه ساعات موظف تدریس کنند و اعضای مذکور در اجزاء (۸)، (۹) و (۱۰) بند (الف) ماده (۵۳) این قانون از شمول این بند مستثنی هستند .

۵ - به تخلفات اعضای شورای رقابت و هیأت تجدید نظر، به جز قاضی منتخب رئیس قوه قضائیه و نیز کارمندان مرکز ملی رقابت برابر مقررات قانون نحوه رسیدگی به تخلفات اداری و به تخلفات قاضی منتخب رئیس قوه قضائیه، طبق مقررات قانونی در داسراها و دادگاه های انتظامی قضات رسیدگی خواهد شد.

ماده ۵۶- تضمین موقعیت شغلی اعضای شورا و نحوه استقلال آن به شرح زیر است:

۱- هیچ یک از اعضای شورای رقابت را نمی‌توان برخلاف میل او از عضویت در شورا برکنار کرد مگر در موارد زیر:

الف - ناتوانی در انجام وظایف محوله به تشخیص دو سوم اعضای شورا.

ب - محکومیت‌های مذکور در جزءهای «۳» و «۵» بند «ب» ماده (۵۳) این قانون.

ج - محکومیت قطعی به دلیل سوءاستفاده از مقررات مواد (۷۵) و (۷۶) این قانون.

د - از دست دادن اهلیت استیفاء.

ه - غیبت غیرموجه بیش از دو ماه متوالی و سه ماه غیر متوالی در هر سال از حضور در شورا، با تشخیص اکثریت اعضای شورای رقابت.

و - نقض تکالیف و محدودیت‌های موضوع ماده (۶۸) این قانون و تخطی از مقررات موضوع مواد (۷۵) و (۷۶) به تشخیص اکثریت اعضای شورای رقابت.

۲ - در صورت کناره گیری داوطلبانه یا فوت هریک از اعضای شورا و همچنین در صورت بروز موجبات عزل به نحو مذکور در فوق، مراتب همراه با دلایل و مدارک و مستندات مربوط حسب مورد توسط رئیس شورا یا نایب رئیس وی به مرجع انتصاب کننده عضو، جهت انتصاب عضو جانشین اعلام می‌شود. مرجع مزبور مکلف است حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ وصول تقاضا، در چهارچوب ماده (۵۳) این قانون، عضو جانشین را انتخاب و به شورای رقابت معرفی کند.

۳ - اعضای شورای رقابت را نمی‌توان به دلیل اتخاذ تصمیمات در چهارچوب وظایف قانونی و یا اظهاراتی که به استناد قانون می‌کنند، تحت تعقیب قرار داد.

۴ - شورای رقابت در رسیدگی و تصمیم‌گیری مطابق مقررات این فصل از استقلال کامل برخوردار است.

ماده ۵۷ - جلسات شورا با حضور دوسوم اعضا و به ریاست رئیس و در غیاب او نایب رئیس رسمیت خواهد داشت، تصمیمات شورا با رأی اکثریت اعضای صاحب رأی مشروط بر آن که از پنج رأی کمتر نباشد معتبر خواهد بود و تصمیمات شورا در خصوص ماده (۶۱) این قانون در صورتی اعتبار خواهد داشت که رأی حداقل یک قاضی عضو نیز در آن مثبت باشد.

ماده ۵۸ - علاوه بر موارد تصریح شده در سایر مواد، این شورا وظایف و اختیارات زیر را نیز دارد :

۱ - تشخیص مصادیق رویه‌های ضد رقابتی و معافیت‌های موضوع این قانون و اتخاذ تصمیم در مورد این معافیت‌ها در خصوص امور موردی مندرج در این قانون .

۲ - ارزیابی وضعیت و تعیین محدوده بازار کالاها و خدمات مرتبط با مواد (۴۴) تا (۴۸).
۳ - تدوین و ابلاغ راهنماها و دستورالعمل‌های لازم به منظور اجرای این فصل و دستورالعمل‌های داخلی شورا.

۴ - ارائه نظرات مشورتی به دولت برای تنظیم لوایح مورد نیاز .

۵ - تصویب دستورالعمل تنظیم قیمت، مقدار و شرایط دسترسی به بازار کالاها و خدمات انحصاری در هر مورد با رعایت مقررات مربوط.

ماده ۵۹ - شورای رقابت می‌تواند در حوزه کالا یا خدمتی خاص که بازار آن مصداق انحصار طبیعی است، پیشنهاد تشکیل نهاد تنظیم‌کننده بخشی را برای تصویب به هیأت وزیران ارائه و قسمتی از وظایف و اختیارات تنظیمی خود در حوزه مزبور را به نهاد تنظیم‌کننده بخشی واگذار نماید.

ترکیب اعضای نهادهای تنظیم‌کننده بخشی به پیشنهاد شورای رقابت با تصویب هیأت وزیران تعیین می‌شود. شرایط انتخاب اعضای این نهادها، مطابق بند «ب» ماده (۵۳) این قانون است و اعضای آنها در حیطه وظایف و اختیارات تفویض شده، مسئولیت‌های پیش‌بینی شده در این قانون برای اعضای شورای رقابت را بر عهده دارند .

در هر حال هیچ نهاد تنظیم‌کننده بخشی نمی‌تواند مغایر با این قانون یا مصوبات شورای رقابت در زمینه تسهیل رقابت تصمیمی بگیرد یا اقدامی کند.

ماده ۶۰ - اختیار شورا برای بازرسی و تحقیق به شرح زیر است:

الف - بازرسی

شورای رقابت اختیار دارد در اجرای وظایف و مأموریت‌های خود برای رسیدگی به دعاوی و پرونده‌های طرح شده، بنگاه‌ها و شرکت‌ها را بازرسی کند و اجازه ورود به اماکن، انبارها، وسایل نقلیه، رایانه‌ها و تفتیش آنها و نیز جواز بازرسی از فعالیت‌های اقتصادی، اموال، رایانه‌ها، دفاتر و سایر اوراق را صادر کند. شرکت در جلسات مجامع عمومی و جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز از جمله مصوبات هیأت مدیره نیز مشمول اختیار بازرسی شورا است.

ب - تحقیق شورا اختیار دارد در اجرای وظایف و مأموریت‌های خود، با استفاده از یک یا چند راهکار زیر، رسیدگی به موضوعات مرتبط با این قانون و شکایات را انجام دهد :

۱ - احضار مشتکی عنه برای حضور در شورا یا مرکز به منظور انجام تحقیقات او .
۲ - احضار شهود و یا هر شخص دیگر که حضور آنها به منظور رسیدگی به شکایات ضروری تشخیص داده شود .

۳ - درخواست گزارش، اطلاعات، مدارک، مستندات و سوابق (اعم از کاغذی یا الکترونیکی) مرتبط با رویه‌های ضد رقابتی از اشخاص حقیقی و حقوقی.

۴ - دعوت از کارشناسان و مؤسسات تخصصی و دریافت اظهار نظر آنان در فرآیند تحقیق و بازرسی.

تبصره ۱- شورای رقابت باید صدور مجوز تحقیقات و بازرسی و محدوده آن را در اجرای این ماده در هر مورد حسب مورد از یکی از قضات عضو شورا یا یکی از پنج قاضی که بدین منظور توسط رئیس قوه قضائیه (از بین قضات با حداقل ده سال سابقه) انتخاب و معرفی می‌شوند، درخواست کند، قاضی موظف است حداکثر ظرف دو هفته تصمیم بگیرد، انجام تحقیقات و بازرسی منوط به حکم قاضی است.

تبصره ۲- شورا می‌تواند امر تحقیق و بازرسی را به مؤسسات تخصصی و اشخاص متخصص حقیقی و حقوقی که طبق قوانین خاص تشکیل و احراز صلاحیت شده‌اند، ارجاع کند.

ماده ۶۱- هرگاه شورا پس از وصول شکایات یا انجام تحقیقات لازم احراز کند که یک یا چند مورد از رویه‌های ضد رقابتی موضوع مواد (۴۴) تا (۴۸) این قانون توسط بنگاهی اعمال شده است، می‌تواند حسب مورد یک یا چند تصمیم زیر را بگیرد:

۱ - دستور به فسخ هر نوع قرارداد، توافق و تفاهم متضمن رویه‌های ضد رقابتی موضوع مواد (۴۴) تا (۴۸) این قانون.

- ۲ - دستور به توقف طرفین توافق یا توافقی‌های مرتبط با آن از ادامه رویه‌های ضد رقابتی مورد نظر.
- ۳ - دستور به توقف هر رویه ضد رقابتی یا عدم تکرار آن.
- ۴ - اطلاع رسانی عمومی در جهت شفافیت بیشتر بازار .
- ۵ - دستور به عزل مدیرانی که برخلاف مقررات ماده (۴۶) این قانون انتخاب شده‌اند.
- ۶ - دستور به واگذاری سهام یا سرمایه بنگاه‌ها یا شرکت‌ها که برخلاف ماده (۴۷) این قانون حاصل شده است.
- ۷ - الزام به تعلیق یا دستور به ابطال هرگونه ادغام که برخلاف ممنوعیت ماده (۴۸) این قانون انجام شده و یا الزام به تجزیه شرکت‌های ادغام شده .
- ۸ - دستور استرداد اضافه درآمد و یا توقیف اموالی که از طریق ارتکاب رویه‌های ضد رقابتی موضوع مواد (۴۴) تا (۴۸) این قانون تحصیل شده است از طریق مراجع ذیصلاح قضایی.
- ۹ - دستور به بنگاه یا شرکت جهت عدم فعالیت در یک زمینه خاص یا در منطقه یا مناطق خاص.
- ۱۰ - دستور به اصلاح اساسنامه، شرکتنامه یا صورت‌تجلیسات مجامع عمومی یا هیأت مدیره شرکت‌ها یا ارائه پیشنهاد لازم به دولت در خصوص اصلاح اساسنامه‌های شرکت‌ها و مؤسسات بخش عمومی.
- ۱۱ - الزام بنگاه‌ها و شرکت‌ها به رعایت حداقل عرضه و دامنه قیمتی در شرایط انحصاری.
- ۱۲ - تعیین جریمه نقدی از ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا یک میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال، در صورت نقض ممنوعیت‌های ماده (۴۵) این قانون.
- آئین نامه مربوط به تعیین میزان جرائم نقدی متناسب با عمل ارتكابی به پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی و دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.
- ماده ۶۲-** شورای رقابت تنها مرجع رسیدگی به رویه‌های ضد رقابتی است و مکلف است رأساً و یا بر اساس شکایت هر شخصی اعم از حقیقی یا حقوقی از جمله دادستان کل یا دادستان محل، دیوان محاسبات کشور، سازمان بازرسی کل کشور، تنظیم‌کننده‌های بخشی، سازمانها و نهادهای وابسته به دولت، تشکل‌های صنفی، انجمن‌های حمایت از

حقوق مصرف کنندگان و دیگر سازمانهای غیر دولتی، بررسی و تحقیق در خصوص رویه های ضد رقابتی را آغاز و در چهارچوب ماده (۶۱) این قانون تصمیم بگیرد. شورا مکلف است برای رسیدگی به موضوع شکایات، وقت رسیدگی تعیین و آن را به طرفین ابلاغ نماید. طرفین می توانند شخصاً در جلسه حضور یابند. یا وکیل معرفی نمایند یا لایحه دفاعیه به شورا تقدیم کنند.

تبصره- تخلفات موضوع فصل هشتم قانون نظام صنفی چنانچه موجب اخلال در رقابت باشد مطابق مقررات این قانون رسیدگی خواهد شد. در صورت بروز اختلاف، حل اختلاف با کمیته ای مرکب از یکی از اعضای شورای رقابت به انتخاب رئیس شورا، یک نفر نماینده از هیأت عالی نظارت موضوع ماده (۵۳) قانون نظام صنفی و یک نفر به انتخاب وزیر دادگستری خواهد بود. رأی اکثریت اعضای این هیأت قطعی است. محل استقرار کمیته، در وزارت دادگستری خواهد بود.

ماده ۶۳- تصمیمات شورای رقابت به موجب ماده (۶۱)، ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ به ذینفع قابل تجدید نظر در هیأت تجدید نظر موضوع ماده (۶۴) این قانون است. این مدت برای اشخاص مقیم خارج دو ماه خواهد بود. در صورت عدم تجدید نظر خواهی در مدت یاد شده و همچنین در صورت تأیید تصمیمات شورا در هیأت تجدید نظر، این تصمیمات قطعی است.

تبصره - در مواردی که تصمیمات شورا، به تشخیص شورا جنبه عمومی داشته باشد، پس از قطعیت باید به هزینه محکوم علیه در یکی از جراید کثیرالانتشار منتشر شود.

ماده ۶۴- محل استقرار، ترکیب هیأت تجدید نظر، شرایط انتخاب و نحوه تصمیم گیری در این هیأت به شرح زیر است:

۱- هیأت تجدید نظر که در تهران مستقر خواهد بود، از افراد زیر تشکیل می شود:

الف- سه قاضی دیوان عالی کشور به انتخاب و حکم رئیس قوه قضائیه.

ب- دو صاحب نظر اقتصادی به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و حکم رئیس جمهور.

ج- دو صاحب نظر در فعالیت های تجاری و صنعتی و زیر بنایی به پیشنهاد مشترک وزرای صنایع و معادن و بازرگانی و حکم رئیس جمهور.

۲- اعضای هیأت تجدید نظر باید حداقل دارای پانزده سال سابقه کار مفید و مرتبط باشند. سایر شرایط انتخاب اعضاء و همچنین ضوابط مرتبط با دوره تصدی اعضاء،

اشتغال، عزل و رسیدگی به تخلفات اعضاء و نیز موقعیت شغلی و ضوابط استخدامی و حقوق و مزایای آنان به ترتیبی خواهد بود که در بند «ب» ماده (۵۳) و مواد (۵۵) و (۵۶) این قانون ذکر شده است:

۳- نحوه تصمیم‌گیری هیأت تجدید نظر به شرح زیر است:

الف- تصمیمات هیأت تجدید نظر منوط به تصویب اکثریت اعضای آن است، ولی رأی تجدید نظر در مورد تصمیمات ماده (۶۱) این قانون در عین حال باید متضمن موافقت حداقل دو عضو قاضی این هیأت باشد.

ب- هیأت تجدید نظر می‌تواند، امر تحقیق و بازرسی را به مؤسسات تخصصی و اشخاص حقیقی و حقوقی متخصص که طبق قوانین خاص تشکیل و احراز صلاحیت شده‌اند، ارجاع کند.

ج- هیأت تجدید نظر می‌تواند تصمیمات شورا را نقض یا عیناً تأیید یا حسب مورد آن را تعدیل یا اصلاح کند یا مستقلاً تصمیم دیگری بگیرد.

د- تصمیمات هیأت تجدید نظر به شرح بند فوق قطعی و لازم‌الاجرا خواهد بود.

۴- هیأت تجدید نظر می‌تواند طرفین دعوا را برای ادای توضیحات دعوت نماید و همچنین طرفین و یا وکیل آنها بنا به تشخیص خود می‌توانند حضوراً یا با ارائه لایحه دفاعیه نسبت به ادای توضیحات در جلسه رسیدگی به پرونده مطروحه اقدام نمایند، در غیر این صورت هیأت با توجه به مدارک و مستندات مضبوط در پرونده، تصمیم مقتضی خواهد گرفت.

ماده ۶۵- تصمیمات شورای رقابت جز در مورد بند «۱۲» ماده (۶۱) این قانون پس از ابلاغ به ذینفع قابل اجرا است و تجدید نظر خواهی ذینفع به موجب ماده (۶۳) مانع اجرا نخواهد شد. در هر صورت ذینفع می‌تواند همزمان با تجدید نظر خواهی یا پس از آن تا زمان تصمیم‌گیری هیأت تجدید نظر، توقف اجرای تصمیم شورای رقابت را تقاضا کند و هیأت تجدید نظر فوراً به تقاضا رسیدگی کرده و می‌تواند با اخذ تأمین یا تضمین مناسب دستور توقف اجرای تصمیمات شورای رقابت را صادر کند.

ماده ۶۶- اشخاص حقیقی و حقوقی خسارت دیده از رویه‌های ضد رقابتی مذکور در این قانون، می‌توانند حداکثر ظرف یک سال از زمان قطعیت تصمیمات شورای رقابت یا هیأت تجدید نظر مبنی بر اعمال رویه‌های ضد رقابتی، به منظور جبران خسارت به دادگاه صلاحیتدار دادخواست بدهند، دادگاه ضمن رعایت مقررات این قانون در صورتی

به دادخواست رسیدگی می کند که خواهان رونوشت رای قطعی شورای رقابت یا هیأت تجدید نظر را به دادخواست مذکور پیوست کرده باشد.

تبصره ۵- در مواردی که تصمیمات شورای رقابت یا هیأت تجدید نظر جنبه عمومی داشته و پس از قطعیت از طریق جراید کثیرالانتشار منتشر می شود، اشخاص ثالث ذینفع می توانند با اخذ گواهی از شورای رقابت مبنی بر شمول تصمیم مذکور بر آنها، دادخواست خود را به دادگاه صلاحیتدار بدهند. صدور حکم به جبران خسارت، منوط به ارائه گواهی مذکور است و دادگاه در صورت در خواست خواهان مبنی بر تقاضای صدور گواهی با صدور قرار اناطه، تا اعلام پاسخ شورای رقابت از رسیدگی خودداری می نماید، رسیدگی شورا به درخواست های موضوع این تبصره خارج از نوبت خواهد بود.

ماده ۶۷- شورای رقابت می تواند در کلیه جرائم موضوع این قانون سمت شاکی داشته باشد و از دادگاه صلاحیتدار برای جبران خسارات وارد شده به منافع عمومی درخواست رسیدگی کند.

ماده ۶۸- تکالیف و محدودیت های اعضای شورای رقابت، هیأت تجدید نظر و کارکنان مرکز ملی رقابت به شرح زیر است:

۱- ممنوعیت شرکت در جلسات و تصمیم گیری در موارد موضوع ماده (۹۱) قانون آئین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی. تصمیماتی که بدون رعایت این بند اتخاذ شود و منجر به تحصیل منافی مستقیم و یا غیر مستقیم یا معافیت از تکلیفی برای عضو مربوط شود، باطل و فاقد اثر قانونی خواهد بود.

تبصره ۵- چنانچه بنا به محدودیت فوق فرد یا افرادی از اعضای شورای رقابت یا هیأت تجدید نظر از شرکت در جلسات شورا و تصمیم گیری منع شوند، شورای رقابت یا هیأت تجدید نظر از مرجع معرفی کننده عضو مزبور، در خواست معرفی عضو جایگزین را برای رسیدگی به این موضوع می کند.

۲- وظیفه حفظ اطلاعات داخلی.

اعضای شورای رقابت، هیأت تجدید نظر و همچنین کارکنان مرکز ملی رقابت و هر شخصی که قبلاً در این سمت ها مشغول به کار بوده است. نباید اطلاعات داخلی بنگاه ها، شرکت ها یا اشخاصی را که در جریان انجام وظیفه یا به این مناسبت از آنها اطلاع یافته اند، فاش کنند یا به طور مخفیانه از آن به نفع خود یا اشخاص دیگر بهره بگیرد.

۳- ممنوعیت اظهار نظر قبل از اتخاذ تصمیم.

اعضای شورای رقابت و هیأت تجدید نظر و نیز کارکنان مرکز ملی رقابت نباید قبل از اتخاذ تصمیم در خصوص تخلفات بنگاه‌ها، شرکت‌ها یا اشخاص از مقررات این قانون به صورت کتبی یا شفاهی اظهار نظر کنند.

ماده ۶۹- شورای رقابت موظف است امکان دسترسی عموم به ضوابط، آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مرتبط با این فصل را فراهم و گزارش عملکرد سالیانه اجرای این فصل را تنظیم و برای عموم منتشر کند.

ماده ۷۰- تصمیمات قطعی شورای رقابت یا هیأت تجدید نظر حسب مورد توسط واحد اجرای احکام مدنی دادگستری اجراء می‌شود.

ماده ۷۱- آئین‌نامه اجرایی موضوع این فصل از جمله نحوه بازرسی، تحقیق، ثبت استعلامات و وصول شکایات به پیشنهاد شورای رقابت حداکثر ظرف مدت شش ماه به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۷۲- هر کس برای اخذ گواهی یا مجوزهای موضوع این فصل یا در جریان رسیدگی به رویه‌های ضد رقابتی اعم از مرحله بازرسی و تحقیقات، اظهارات خلاف واقع کند و یا از ارائه اطلاعات و اسناد و مدارکی که می‌تواند در نتیجه تصمیمات شورای رقابت و هیأت تجدید نظر مؤثر باشد، خودداری کند و همچنین هر کس که به شورای رقابت، هیأت تجدید نظر و مرکز ملی رقابت مدارک و اسناد جعلی یا خلاف واقع تسلیم کند یا اطلاعات، مدارک و اسناد مرتبط با رویه‌های ضد رقابتی را صرف نظر از قالب آنها به طور مستقیم یا غیر مستقیم نابود کند، تغییر دهد یا تحریف کند، به حبس تعزیری از سه ماه تا یک سال یا به جزای نقدی از ده میلیون (۱۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال تا یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال یا به هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

چنانچه ارائه اسناد و مدارک یا بیان اظهارات خلاف واقع یا جعلی منجر به اخذ گواهی یا مجوزهای مذکور در این فصل شده باشد، دادگاه علاوه بر تعیین مجازات مقرر در این ماده، با تقاضای ذینفع، حسب مورد حکم به ابطال گواهی یا مجوز مزبور صادر می‌کند.

ماده ۷۳- هر کارشناس یا خبره یا صاحب‌نظری که شهادت یا اظهار نظر او برابر مقررات این فصل درخواست شود و بر خلاف واقع شهادتی دهد که در تصمیمات شورای رقابت و هیأت تجدید نظر مؤثر واقع شود، به حبس تعزیری از یک تا سه سال یا به جزای نقدی

از سی میلیون (۳۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال تا سیصد میلیون (۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

تبصره - علاوه بر مجازات های فوق، شهادت کذب مشمول مجازات مقرر در قانون مجازات اسلامی نیز می باشد.

ماده ۷۴- هر کس به قصد صدمه زدن به اعتبار تجاری و حرفه ای بنگاه ها یا شرکت ها و یا مدیران یا صاحبان آنها شکایتی به شورای رقابت یا هیأت تجدید نظر تسلیم کرده باشد که پس از رسیدگی ثابت شود واهی بوده است. علاوه بر محکومیت به جبران خسارت به حبس از شش ماه تا دو سال یا به جزای نقدی معادل خسارت وارده یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

ماده ۷۵- هر کس که به موجب این فصل مکلف به حفظ اطلاعات داخلی شرکت ها، بنگاه ها و یا سایر اشخاص شده است، آن را منتشر و یا افشاء کند و یا از این اطلاعات به نفع خود یا اشخاص دیگر بهره بگیرد، حسب مورد به حبس تعزیری از شش ماه تا دو سال یا جزای نقدی از چهل میلیون (۴۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال تا چهارصد میلیون (۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال یا هر دو مجازات و نیز جبران خسارات ناشی از افشاء و یا انتشار اطلاعات محکوم خواهد شد.

ماده ۷۶- هر یک از اعضای شورای رقابت، اعضای هیأت تجدید نظر، رؤسا و کارکنان مرکز ملی رقابت و همچنین هر یک از حقوق بگیران آنها و اشخاص طرف قرارداد آنها و نیز هر شخص دیگری که از مقررات این قانون برای ضربه زدن به منافع مالی یا اعتبار تجاری و حرفه ای اشخاص حقیقی یا حقوقی سوء استفاده کند، علاوه بر جبران خسارات به حبس تعزیری از سه تا پنج سال یا جزای نقدی از پنجاه میلیون (۵۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال تا پانصد میلیون (۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

ماده ۷۷- نقض هر یک از بندهای «۱»، «۲» و «۳» ماده (۶۸) این قانون تخلف انتظامی محسوب می شود و مرتکب علاوه بر مجازاتهای مذکور در این قانون حسب مورد در یکی از مراجع مذکور در بند «۵» ماده (۵۵) محاکمه خواهد شد.

ماده ۷۸- هر کس که به هر شکلی مانع از انجام تحقیقات و بازرسی مأموران و بازرسان مرکز ملی رقابت شود، به جزای نقدی از پنج میلیون (۵،۰۰۰،۰۰۰) ریال تا بیست میلیون (۲۰،۰۰۰،۰۰۰) ریال محکوم خواهد شد و در صورت ادامه مانع تراشی به ازای هر روز، مبلغ یک میلیون (۱،۰۰۰،۰۰۰) ریال به جزای نقدی تعیین شده اضافه خواهد شد.

ماده ۷۹- مجازات اشخاص حقوقی به شرح زیر است:

۱- در صورت ارتکاب هر یک از جرائم موضوع مواد این فصل توسط اشخاص حقوقی، مدیران آنها در زمان ارتکاب حسب مورد به مجازات مقرر در این قانون برای اشخاص حقیقی محکوم خواهند شد.

۲- چنانچه ارتکاب جرم توسط شخص حقوقی، در نتیجه تعمد یا تقصیر هر یک از حقوق بگیران آن انجام گیرد. علاوه بر آنچه که مشمول بند «۱» می شود، فرد مزبور نیز حسب مورد برابر مقررات این قانون مسئولیت کیفری خواهد داشت.

۳- چنانچه هر یک از مدیران یا حقوق بگیران اشخاص حقوقی ثابت کند که جرم بدون اطلاع آنان انجام گرفته یا آنان همه توان خود را برای جلوگیری از ارتکاب آن به کار برده اند یا بلافاصله پس از اطلاع از وقوع جرم آن را به شورای رقابت یا مراجع ذیصلاح اعلام کرده اند، از مجازات مربوط به آن عمل معاف خواهد شد.

تبصره- در موارد لزوم جبران خسارات، در صورت پیش بینی این امر در اساسنامه یا دخالت اشخاص در این امر اشخاص حقوقی متضامناً با افراد مذکور در این ماده مسئول خواهند بود.

ماده ۸۰- مطالبه خسارات موضوع این قانون منوط به تقدیم دادخواست به دادگاه ذیصلاح است.

ماده ۸۱- چنانچه در خصوص جرائم مذکور در این فصل، مجازاتهای سنگین تری در قوانین دیگر پیش بینی شده باشد، مجازاتهای سنگین تر اعمال خواهد شد.

ماده ۸۲- به جرائم موضوع مواد (۷۲) تا (۷۸) این فصل در دادسراها و دادگاههای عمومی، مطابق مقررات جاری و مقررات این قانون و خارج از نوبت رسیدگی می شود.

ماده ۸۳- در اجرای این قانون، ضابطان دادگستری مکلف به همکاری با شورای رقابت، هیأت تجدید نظر و مرکز ملی رقابت هستند.

ماده ۸۴- مبالغ جزای نقدی مندرج در این فصل هر سه سال یک بار متناسب با رشد شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به طور رسمی اعلام می شود. با پیشنهاد شورای رقابت و تصویب هیأت وزیران تعدیل می شود.

فصل دهم - مواد متفرقه

ماده ۸۵- بالاترین مقام هر یک از دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۸۶) این قانون، مسئول اجرای صحیح و به موقع تکالیف مقرر شده برای آنها در این قانون می باشد. و موظف است گزارش پیشرفت کار را هر سه ماه یک بار به شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی ارائه نماید. در صورت تأخیر یا تعلل یا توقف در انجام وظایف مشخص شده در این قانون بالاترین مقام دستگاه موظف است حداکثر ظرف یک هفته فرد خاطی را به هیأت تخلفات اداری معرفی کند، هیأت موظف است پس از رسیدگی و احراز تخلف بندهای «ج» تا «ط» ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری را نسبت به فرد خاطی اعمال نماید. چنانچه علت تأخیر، تعلل یا توقف، اشکال و یا نارسایی در قانون باشد دولت موظف است حداکثر ظرف دو ماه پس از تشخیص، لایحه اصلاح قانون را با قید یک فوریت به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

ماده ۸۶- کلیه وزارتخانه ها، مؤسسه های دولتی و شرکت های دولتی موضوع ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ و همچنین کلیه دستگاه های اجرایی، شرکت های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر نام یا تصریح نام آنها است از جمله شرکت ملی نفت ایران و شرکت های تابعه و وابسته به آن، سایر شرکت های وابسته به وزارت نفت و شرکت های تابعه آن، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و شرکت های تابعه آن، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت های تابعه آن، سازمان در حال تصفیه صنایع ملی ایران و شرکت های تابعه آن، مرکز تهیه و توزیع کالا و همچنین سهام متعلق به دستگاه ها، سازمانها و شرکت های فوق الذکر در شرکت های غیر دولتی و شرکت هایی که تابع قانون خاص می باشند و بانک ها و مؤسسات اعتباری در فعالیتهای اقتصادی مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

ماده ۸۷- کلیه آئین نامه های مورد نیاز این قانون که مرجع تهیه آن مشخص نشده است با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر ظرف مدت شش ماه به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

آئین نامه های موضوع فصل سوم این قانون که مرجع تهیه آنها مشخص نشده باشد به پیشنهاد وزارت تعاون با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۸۸- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است هر شش ماه یک بار گزارش عملکرد اجرای این قانون را به تفکیک مواد و تبصره‌ها به مجمع تشخیص مصلحت نظام و مجلس شورای اسلامی ارائه و برای اطلاع عموم منتشر نماید.

ماده ۸۹- این قانون از شمول ماده (۶۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مستثنی است.

ماده ۹۰- چنانچه دولت به هر دلیل قیمت فروش کالاها یا خدمات بنگاه‌های مشمول واگذاری و یا سایر بنگاه‌های بخش غیر دولتی را به قیمتی کمتر از قیمت بازار تکلیف کند، دولت مکلف است ما به التفاوت قیمت تکلیفی و هزینه تمام شده را تعیین و از محل اعتبارات و منابع دولت در سال اجرا پرداخت کند و یا از بدهی این بنگاه‌ها به سازمان امور مالیاتی کسر نماید.

ماده ۹۱- به منظور تأمین شرایط هر چه مساعدتر برای مشارکت و مسئولیت پذیری بخش غیر دولتی در فعالیتهای اقتصادی:

الف- کلیه کمیسیونهای مجلس شورای اسلامی می‌توانند در بررسی لوایح و طرحهای اقتصادی نظر مشورتی فعالان اقتصادی را کسب و مورد استفاده قرار دهند.

ب- کلیه کمیسیونها، هیأتها، شوراها و ستادهای تصمیم‌گیری در دولت مجازند در تصمیمات اقتصادی خود نظر فعالان اقتصادی را جویا شده و مورد توجه قرار دهند. دولت موظف است عضویت رئیس یا نماینده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون در شوراهای تصمیم‌گیری اقتصادی را از طریق اصلاح قانون یا آئین‌نامه‌های مربوطه رسمیت بخشد. از این پس رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون به عنوان عضو رسمی به ترکیب اعضای شورای اقتصاد، هیأت امنای حساب ذخیره ارزی، هیأت سرمایه‌گذاری خارجی (موضوع قانون جلب و حمایت سرمایه‌گذاری خارجی) و هیأت عالی واگذاری (موضوع قانون سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران) اضافه می‌شود.

ج- قوه قضائیه موظف است با تشویق ارجاع پرونده‌های اقتصادی به داوری، در داوری این گونه پرونده‌ها و همچنین بازرسی در موضوعات اقتصادی، از ظرفیت‌های کارشناسی بخش غیردولتی نهایت استفاده را به عمل آورد.

د- اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون موظفند در ایفای نقش قانونی خود به عنوان مشاور سه قوه، سازوکار لازم برای ساماندهی و هماهنگی تشکل‌های

اقتصادی و کسب نظرات فعالان اقتصادی را فراهم نموده و با کمک به ایجاد فضای تعامل سازنده بخش خصوصی با ارکان حکومت، در مسائل اقتصادی، پیشنهادهای کارشناسانه لازم را ارائه نمایند. در این راستا، اتاق ها موظفند با تأسیس واحد پایش و پیگیری اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، گزارش های منظم لازم را به شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی تقدیم نمایند و همچنین پیش نویس قانون «ایجاد فضای مساعد کارآفرینی و رفع موانع کسب و کار» را تهیه و ارائه کنند.

ماده ۹۲- از تاریخ تصویب این قانون کلیه قوانین و مقررات مغایر با آن نسخ می گردد و مادام که در قوانین بعدی نسخ و یا اصلاح مواد و مقررات این قانون صریحاً و با ذکر نام این قانون و ماده مورد نظر قید نشود. معتبر خواهد بود. قانون فوق مشتمل بر ۹۲ ماده و ۹۰ تبصره در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ هشتم بهمن ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۷/۰۳/۲۵ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

قانون نظام جامع دامپروری کشور (مصوب ۱۳۸۸/۰۵/۷)

ماده ۱- حفظ، توسعه و تشویق سرمایه‌گذاری در فعالیتهای دامپروری، قانونمند کردن و ساماندهی امور مرتبط با دام در جهت حفظ منابع ژنتیکی، افزایش تولید، ایجاد امنیت شغلی، اشتغال‌زایی و کاربرد فن‌آوریهای روز در امر پرورش، تغذیه، اصلاح‌نژاد، نگهداری و همچنین ساختمانها و تأسیسات مربوط به این فعالیتهای به موجب این قانون صورت می‌گیرد.

ماده ۲- اصطلاحات به کار رفته در این قانون، دارای تعاریف زیر می‌باشد:

الف - نظام جامع دامپروری کشور عبارت است از مجموعه مقررات، ضوابط، چهارچوبها، استانداردها و الگوهایی که براساس آن کلیه فعالیتهای مطالعاتی، طراحی، اجرایی، مدیریتی درخصوص پرورش، اصلاح‌نژاد، تغذیه، تولیدمثل و زیست‌فن‌آوری جدید (بیوتکنولوژی) منابع دام در جهت ارتقاء کمی و کیفی تولیدات مربوط سامان می‌یابد.

ب - دام به حیواناتی (شامل چهارپایان، پرندگان، آبزیان و حشرات) اطلاق می‌گردد که برای امور تغذیه انسان و یا تغذیه دام و فعالیتهای اقتصادی، تولیدی، آزمایشگاهی، ورزشی و تفریحی، تولید، نگهداری و پرورش داده می‌شوند.

ج - دامپروری به علم و فن مدیریت در پرورش، تغذیه و اصلاح نژاد دام به منظور دستیابی به استانداردهای ملی بین‌المللی اطلاق می‌گردد.

د - دامداری به محل تولید، پرورش و نگهداری انواع دام اطلاق می‌گردد.

ه - سرمایه‌های مربوط به منابع دامی عبارت است از ساختمانها، تأسیسات، تجهیزات، صنایع، مراکز تولیدی، خدماتی، علمی، پژوهشی، ترویجی و پرورشی با عرصه‌های مربوط که طبق قانون، مقررات و ضوابط فنی ایجاد شده و یا می‌شود.

و - منابع ژنتیکی به انواع گونه، نژاد، سویه (تیپ) و جمعیت‌های دام کشور که حامل عوامل ارثی شناخته شده و یا ناشناخته هستند، اعم از اصلاح شده و یا اصلاح نشده، اطلاق می‌گردد.

ز - مواد ژنتیکی عبارت از موادی است که منشأ دامی داشته و حامل هر شکل از عوامل وراثتی آن باشد.

ح - حریم به محدوده سرمایه‌های منابع دامی و مستحدثات موضوع بند «ه» این ماده که براساس ضوابط و مقررات قانون سازمان دامپزشکی کشور و این قانون به منظور حفظ فعالیتهای دامپروری و جلوگیری از اشاعه بیماری‌های دامی و مشترک انسان و دام تعیین می‌گردد، اطلاق می‌شود.

ط - خوراک دام به کلیه مواد، اعم از خام یا فرآوری شده که جهت تغذیه، تولید، نگهداری و رشد دام مورد مصرف قرار می‌گیرد، اطلاق می‌گردد.

ی - کنترل کیفی به کلیه اقداماتی که به منظور بررسی مقدار و نوع ترکیبات مغذی و غیرمغذی موجود در انواع مواد خوراکی، اعم از مواد خام، فرآوری شده، معدنی، آلی، بیولوژیکی، شیمیایی، افزودنیها، مکملها، تولیدات و فرآوریهای دامی انجام پذیرد، اطلاق می‌گردد.

تبصره - امور مربوط به بهداشت موارد مندرج در تعریف بند «الف» این ماده و کنترل بهداشتی موارد مندرج در بند «ی» این ماده تابع قوانین و مقررات سازمان دامپزشکی کشور می‌باشد.

ماده ۳ - کلیه مراکز علمی و پژوهشی تحت پوشش وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دانشگاههای غیرانتفاعی و غیردولتی، از شمول تعریف مندرج در بند «ه» ماده (۲) این قانون مستثنی بوده لکن مراکز تولیدی آنها مشمول مفاد این قانون می‌باشد.

ماده ۴ - انواع حیات وحش مصرح در قانون شکار و صید مصوب ۱۳۴۶/۳/۱۶ که برای فعالیتهای مذکور در بند «ب» ماده (۲) این قانون به صورت محصور و یا آزاد، پرورش داده می‌شوند، مشمول این قانون می‌گردند. وزارت جهادکشاورزی برای تعیین گونه‌های هدف جهت پرورش، موظف به اخذ استعلام از سازمان حفاظت محیط زیست می‌باشد. سازمان مذکور موظف است حداکثر ظرف یک ماه نظر خود را به صورت کتبی

و مستدل، مبنی بر موافقت و یا مخالفت، اعلام نماید. در غیر این صورت، وزارت جهاد کشاورزی رأساً اقدام خواهد نمود.

۵۵۵ - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی، تعاونی و خصوصی که مبادرت به فعالیت دامپروری صنعتی و نیمه صنعتی می‌نمایند، موظف به اخذ موافقت اصولی، پروانه تأسیس، پروانه بهره برداری و پروانه بهداشتی بر اساس سیاستهای وزارت جهاد کشاورزی و با نظارت وزارت مذکور می‌باشند.

تبصره ۱ - به لحاظ اهمیت بهداشت دام در سلامت جامعه، سازمان دامپزشکی کشور موظف است مناطق آلوده به بیماریهای واگیردار، قرنطینه‌ای و یا کانونهای بیماری‌زا را در پایان هر ماه مشخص و به وزارت جهاد کشاورزی اعلام نماید.

تبصره ۲ - فرآیند صدور موافقت اصولی، پروانه‌های تأسیس، بهره برداری و بهداشتی به ترتیب زیر می‌باشد:

الف - سیاستها، دستورالعملها و شیوه‌نامه صدور مجوزها و پروانه‌ها، توسط وزارت جهاد کشاورزی بر اساس مفاد این قانون در ابتدای هر سال اعلام می‌شود.

ب - سیاستهای بهداشت دام و مجموعه دستورالعملهای ضروری در خصوص بیماریهای دام و بیماریهای مشترک دام و انسان و شیوه‌های مبارزه و جلوگیری از انتشار آن بر اساس مفاد قانون سازمان دامپزشکی کشور و این قانون در ابتدای هر سال توسط سازمان دامپزشکی کشور اعلام می‌شود.

ج - تقاضای موافقت اصولی توسط متقاضی در سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور و یا واحدهای استانی و یا شهرستانی ثبت و نسبت به تشکیل پرونده و انجام کارشناسی‌های اولیه توسط این سازمان اقدام می‌شود. حداکثر ظرف یک هفته پس از ثبت تقاضای متقاضی و تکمیل پرونده، متقاضی برای دریافت پروانه بهداشتی به سازمان نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران و یا واحدهای استانی و یا شهرستانی آن معرفی می‌گردد.

د - حداکثر یک ماه پس از معرفی و مراجعه متقاضی، پروانه بهداشتی توسط سازمان نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران و یا واحدهای استانی و یا شهرستانی آن صادر می‌شود. در صورت مخالفت مرجع مذکور با صدور پروانه بهداشتی، باید مراتب به صورت کتبی و مستدل به متقاضی اعلام شود.

ه - حداکثر یک ماه پس از دریافت پروانه بهداشتی توسط متقاضی و ارائه آن، موافقت اصولی و یا پروانه‌های تأسیس و یا بهره‌برداری توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور و یا واحدهای استانی و یا شهرستانی آن صادر می‌شود. در صورتی که پس از گذشت یک ماه، مرجع صدور پروانه بهداشتی اقدام به اعلام نظر و یا صدور پروانه بهداشتی ننماید، صدور موافقت اصولی و پروانه‌های تأسیس و بهره‌برداری بلامانع بوده و مسئولیت عواقب بهداشتی ناشی از آن بر عهده سازمان نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد. در صورت مخالفت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور و یا واحدهای استانی و یا شهرستانی آن با صدور هر یک از مجوزها و یا پروانه‌های مذکور، باید مراتب به صورت کتبی و مستدل به متقاضی اعلام شود.

و - تخلف از مفاد این قانون و یا عدم رعایت سیاستهای حاکمیتی اعلام شده از سوی وزارت جهاد کشاورزی توسط سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور و یا واحدهای استانی و یا شهرستانی آن و سازمان نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران و واحدهای استانی و یا شهرستانی آن، جرم محسوب می‌شود. در این صورت وزارت جهاد کشاورزی موظف است مراتب را از طریق محاکم صالحه قضایی پیگیری نماید.

تبصره ۳ - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی، تعاونی و خصوصی که قبل از تصویب این قانون اقدام به ایجاد واحدهای دامداری صنعتی و نیمه صنعتی نموده و فاقد مجوزهای لازم می‌باشند، موظفند حداکثر ظرف دو سال پس از تصویب این قانون، نسبت به اخذ مجوزها و پروانه‌های مندرج در این ماده اقدام نمایند. در غیر این صورت وزارت جهاد کشاورزی با هماهنگی دستگاههای قضایی و انتظامی، موظف است از ادامه فعالیت آنان جلوگیری به عمل آورد.

تبصره ۴ - ساماندهی واحدهای دامداری روستایی، عشایری و غیرصنعتی بر اساس دستورالعملی خواهد بود که حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون توسط وزارت جهاد کشاورزی ابلاغ می‌شود.

تبصره ۵ - شیوه‌نامه تمدید و یا ابطال مجوزها و پروانه‌های موضوع این ماده ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون توسط وزیر جهاد کشاورزی ابلاغ می‌گردد.

ماده ۶ - به منظور حفظ امنیت سرمایه‌های مربوط به منابع دامی و تقویت آن و با توجه به نوع سرمایه‌گذاری و با رعایت قوانین و مقررات زیست محیطی، بهداشتی و پژوهشی، تعیین حریم سرمایه‌های مربوط، به موجب آئین‌نامه‌ای خواهد بود که حداکثر شش ماه

پس از تصویب این قانون، بنا به پیشنهاد وزارت جهادکشاورزی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۱ - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی، تعاونی و خصوصی موظفند حریم سرمایه‌گذاریهای مجاز انجام شده در امور دام موضوع این قانون را رعایت نمایند. در غیر این صورت، ضمن ایجاد مسئولیت مدنی برای شخص متخلف و الزام برای تأمین خسارات وارده از سوی وی بر اساس جبران مثل حسب مورد یا پرداخت خسارات وارده بر اساس نرخ کارشناسی روز، دستگاه قضایی موظف است مستحذات غیرمجاز را با استفاده از ضابطین خود قلع و قمع نموده و برای رفع تجاوز از حریم سرمایه‌گذاریهای موصوف اقدام نماید.

تبصره ۲ - نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است بنا به درخواست وزارت جهاد کشاورزی و سازمانها و ادارات تابعه و یا تقاضای هر ذی نفع پس از تأیید سازمانها و ادارات مربوط، نسبت به توقف عملیات اجرایی مغایر با این ماده اقدام و حداکثر ظرف هفتاد و دو ساعت، مراتب را برای رسیدگی به مراجع قضایی ذی صلاح گزارش نماید.

ماده ۷ - در مواردی که برابر قوانین و مقررات موضوعه، اجراء طرحهای توسعه شهری و روستایی و طرحهای عمرانی اجتناب‌ناپذیر باشد و این امر، سرمایه‌گذاریهای انجام شده در امور دام را تعطیل و یا به انتقال از مکان موجود وادار نماید، دستگاه مجری طرح موظف است با هماهنگی وزارت جهاد کشاورزی، ضمن تأمین و پرداخت خسارتهای وارده به نرخ کارشناسی روز، نسبت به فراهم ساختن شرایط انتقال واحدهای مذکور به مناطق مناسب، اقدام لازم را به عمل آورد.

تبصره - در احداث مجدد واحدهای دامپروری و یا خدماتی موضوع این ماده، رعایت مفاد قانون سازمان دامپزشکی کشور و این قانون الزامی است.

ماده ۸ - سازمان جهاد کشاورزی استانها و مدیریتهای تابعه شهرستانی، ادارات دامپزشکی، منابع طبیعی، امور آب، کار و امور اجتماعی، محیط زیست، بخشداریهها، شهرداریها و دهیاریهها، برای انجام مراحل کارشناسی به منظور اعلام نظر و اعطاء موافقت اصولی، پروانه‌های تأسیس، بهره‌برداری و بهداشتی به جز مواردی که قانون مشخص کرده باشد، حق دریافت هیچ گونه وجهی از اشخاص حقیقی و حقوقی که در زمینه امور دام اقدام به سرمایه‌گذاری می‌نمایند را نداشته و در صورت نیاز به واگذاری زمین منابع ملی و

دولتی بر اساس قوانین مربوط، سازمانهای جهاد کشاورزی موظفند زمین مورد نظر را در اختیار این اشخاص قرار دهند.

ماده ۹- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی، تعاونی و خصوصی که اقدام به سرمایه‌گذاری در امور دام می‌نمایند، موظفند بر اساس قوانین و ضوابط موجود، نسبت به برقراری بیمه دام، نهاده‌ها، ابنیه، تجهیزات، تولیدات و شاغلین (اعم از دائم و موقت) دامداریهای خود اقدام کنند.

تبصره - دولت می‌تواند در جهت کاهش خطرپذیری و حمایت از تولید انواع دام موضوع این قانون، نسبت به برقراری بیمه‌های حمایتی اقدام کند.

ماده ۱۰- به منظور حفظ و حمایت از منابع دامی و منابع و مواد ژنتیکی مربوط، وزارت جهاد کشاورزی موظف به ثبت داخلی و بین‌المللی موارد مذکور می‌باشد.

تبصره ۱ - کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی، تعاونی و خصوصی، برای واردات و یا صادرات این موارد، موظف به اخذ مجوز از وزارت جهاد کشاورزی می‌باشند.

تبصره ۲ - خروج هرگونه منابع و مواد ژنتیکی فاقد مجوز ممنوع بوده و مرتکب بر اساس حکم محاکم صالحه، مستند به نظریه کارشناسی وزارت جهاد کشاورزی، به یک تا سه برابر خسارت وارده محکوم می‌شود.

تبصره ۳ - آئین‌نامه اجرایی این ماده ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون توسط وزارت جهاد کشاورزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۱- به منظور حمایت مؤثر از منابع دام کشور و تشویق سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در این زیر بخش، از تاریخ تصویب این قانون دولت موظف است برای ورود هر نوع دام زنده، گوشت تازه و منجمد (اعم از قرمز و سفید) و شیر (اعم از شیرخشک صنعتی و سایر محصولات لبنی) تعرفه مؤثر تعیین نماید به گونه‌ای که نرخ مبادله به نفع تولیدکنندگان داخل کشور باشد.

ماده ۱۲- به منظور حفاظت، تکثیر و حمایت از نژادهای دام در حال انقراض کشور، دولت موظف است اعتبارات لازم را از محل عوارض دریافتی از کشتارگاههای دام و طیور، در ردیف‌های بودجه سالانه کشور پیش‌بینی نماید. وزارت جهاد کشاورزی موظف است هر سال نسبت به تعیین و اعلام دامهای در حال انقراض اقدام نماید. کشتار این گونه دامها پس از تصویب در کمیسیون مرکب از معاون امور دام وزیر جهاد کشاورزی (به

عنوان رئیس کمیسیون)، رئیس سازمان دامپزشکی کشور، رئیس سازمان نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران، یک نفر متخصص اصلاح نژاد دام و یک نفر دامپزشک در رشته تخصصی مربوط، به انتخاب وزیر جهاد کشاورزی، صورت خواهد پذیرفت.

ماده ۱۳- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف است به منظور مبارزه با قاچاق انواع دام و منابع و مواد ژنتیکی دام، اقدامات لازم را در مرزهای کشور به عمل آورد. دستورالعمل اجرایی این ماده به تصویب وزراء جهاد کشاورزی و کشور می‌رسد. مصادیق قاچاق انواع دام، منابع و مواد ژنتیکی دام را وزارت جهاد کشاورزی تعیین و اعلام می‌نماید.

ماده ۱۴- وزارت جهاد کشاورزی موظف است حداقل از یک ماه قبل از کوچ نسبت به تدوین برنامه کوچ سالیانه زنبورعسل اقدام نموده و جهت اجراء به دستگاههای ذی ربط ابلاغ نماید.

ماده ۱۵- به منظور ساماندهی امور مشاوره‌ای، ترویجی، فرهنگی، آموزشی، مطالعاتی، تحقیقاتی و امور خدماتی و نظارت بر نحوه عملکرد اشخاص حقیقی و حقوقی شاغل موضوع این قانون، وزارت جهاد کشاورزی مکلف است ترتیبی اتخاذ نماید تا از طریق سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور، پروانه تأسیس تشکلهای و مراکز خدمات دامپروری غیردولتی، حداکثر ظرف یک ماه پس از ثبت درخواست متقاضی و تکمیل پرونده، صادر گردد. در صورت مخالفت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور با صدور هر یک از مجوزهای مذکور، باید مراتب به صورت کتبی و مستدل به متقاضی اعلام شود.

آئین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و با مشارکت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۶- از تاریخ تصویب این قانون، صدور هرگونه مجوز اعم از موافقت اصولی، پروانه تأسیس و پروانه بهره‌برداری آزمایشگاههای تجزیه خوراک دام، آزمایشگاههای تجزیه شیرخام، میادین دام، مراکز جمع‌آوری شیر، مراکز تولید مواد ژنتیکی (اسپرم، جنین، تخمک) و آزمایشگاههای مرتبط با تخصص‌های موضوع این قانون، بر عهده سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور و براساس سیاستها و نظارت وزارت جهاد

کشاورزی خواهد بود. دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون توسط وزیر جهاد کشاورزی ابلاغ می‌شود.

تبصره - صدور پروانه بهداشتی قبل از هرگونه سرمایه‌گذاری براساس سیاستهای بهداشتی اعلام شده و با نظارت سازمان دامپزشکی کشور، بر عهده سازمان نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران بوده و سازمان مذکور موظف است ظرف یک ماه نسبت به صدور آن اقدام نماید. در صورتی که پس از گذشت یک ماه، امکان صدور پروانه بهداشتی نباشد، باید مراتب به صورت کتبی و مستدل به متقاضی اعلام شود. در غیر این صورت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور موظف به صدور مجوزها بوده و مسؤلیت عواقب بهداشتی ناشی از آن بر عهده سازمان نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

در صورت مخالفت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور با صدور هر یک از مجوزهای مذکور، باید مراتب به صورت کتبی و مستدل به متقاضی اعلام شود.

ماده ۱۷- وزارت جهاد کشاورزی موظف است با استفاده از اعتبارات، امکانات و تشکیلات مؤسسه تحقیقات علوم دامی کشور و مرکز اصلاح نژاد دام کشور، نسبت به شناسایی، ثبت، کنترل، گواهی و حفاظت از منابع و مواد ژنتیکی دام و اصلاح نژاد آن و در راستای ارتقاء سطح تحقیقات و پژوهشهای علمی ژنتیکی و تولید مواد ژنتیکی متناسب با شرایط کشور و انجام تحقیقات زیست فن‌آوری جدید (بیوتکنولوژی) و توسعه فن‌آوریهای نوین کشاورزی اقدام نماید.

ماده ۱۸- وزارت جهاد کشاورزی موظف است به منظور مدیریت جامع، بهره‌برداری پایدار، تعادل نوع و تعداد دام با منابع خوراکی، جمع‌آوری اطلاعات، ارائه خدمات اصولی و زیربنایی، جلوگیری از قاچاق و کنترل جابه‌جایی دام، نسبت به شناسایی، ثبت و شماره‌گذاری دام کشور اقدام نماید.

دولت موظف است اعتبار لازم برای اجراء این ماده را از محل درآمد حاصل از اخذ عوارض و تعرفه صادرات و واردات دام زنده و گوشت، در بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی نماید.

ماده ۱۹- در صورت وجود مازاد تولید محصولات دامی اعم از خام و فرآوری شده، دولت موظف است شرایط حضور تولیدکنندگان در بازارهای جهانی را تسهیل نماید.

همچنین زمینه‌های گسترش بورس کالاهای کشاورزی به محصولات دامی را فراهم نماید. صادرکنندگان این محصولات مشمول جایزه صادراتی نیز خواهند گردید.

ماده ۲۰- به منظور حمایت از تولید محصولات اساسی دامی و ایجاد تعادل در نظام تولید و جلوگیری از ضایعات محصولات دامی و ضرر و زیان دامداران، دولت موظف است همه ساله خرید گوشت مرغ، گوشت قرمز، تخم مرغ (خوراکی و نطفه‌دار) و شیر را براساس قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی مصوب ۱۳۶۸/۶/۲۱ و اصلاحات بعدی آن، تضمین نماید.

ماده ۲۱- کلیه محصولات نهایی خوراکی موضوع این قانون، مشمول مقررات استاندارد اجباری خواهد بود. تشخیص صلاحیت آزمایشگاههای کنترل کیفی مرتبط با محصولات مذکور بر عهده مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می‌باشد. قانون فوق مشتمل بر بیست و یک ماده و چهارده تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ هفتم مرداد ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۰۵/۲۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

قانون هدفمند کردن یارانه ها (مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵)

ماده ۱- دولت مکلف است با رعایت این قانون قیمت حاملهای انرژی را اصلاح کند:
الف- قیمت فروش داخلی بنزین، نفت گاز، نفت کوره، نفت سفید و گاز مایع و سایر مشتقات نفت، با لحاظ کیفیت حاملها و با احتساب هزینههای مترتب (شامل حمل و نقل، توزیع، مالیات و عوارض قانونی) به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران کمتر از نود درصد (۹۰٪) قیمت تحویل روی کشتی (فوب) درخلیج فارس نباشد.

تبصره- قیمت فروش نفت خام و میعانات گازی به پالایشگاههای داخلی نودوپنج درصد (۹۵٪) قیمت تحویل روی کشتی (فوب) خلیج فارس تعیین می شود و قیمت خرید فرآورده ها متناسب با قیمت مذکور تعیین می گردد.

ب- میانگین قیمت فروش داخلی گاز طبیعی به گونه ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، معادل حداقل هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) متوسط قیمت گاز طبیعی صادراتی پس از کسر هزینههای انتقال، مالیات و عوارض شود.

تبصره- جهت تشویق سرمایه گذاری، قیمت خوراک واحدهای صنعتی، پالایشی و پتروشیمی برای مدت حداقل ده سال پس از تصویب این قانون هر مترمکعب حداکثر شصت و پنج درصد (۶۵٪) قیمت سبد صادراتی در مبدأ خلیج فارس (بدون هزینه انتقال) تعیین می گردد.

ج- میانگین قیمت فروش داخلی برق به گونه ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد.

تبصره - قیمت تمام شده برق، مجموع هزینههای تبدیل انرژی، انتقال و توزیع و هزینه سوخت با بازده حداقل سی و هشت درصد (۳۸٪) نیروگاههای کشور و رعایت

استانداردها محاسبه می‌شود و هر ساله حداقل یک درصد (۱٪) به بازده نیروگاههای کشور افزوده شود به طوری که تا پنج سال از زمان اجراء این قانون به بازده چهل و پنج درصد (۴۵٪) برسد و همچنین تلفات شبکه‌های انتقال و توزیع تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به چهارده درصد (۱۴٪) کاهش یابد.

دولت مکلف است با تشکیل کارگروهی مرکب از کارشناسان دولتی و غیر دولتی نسبت به رتبه بندی تولیدکنندگان برق از نظر بازده و توزیع کنندگان آن از نظر میزان تلفات، اقدام نموده و سیاستهای تشویقی و حمایتی مناسب را اتخاذ نماید.

تبصره ۱ - درخصوص قیمت های برق و گاز طبیعی، دولت مجاز است با لحاظ مناطق جغرافیایی، نوع، میزان و زمان مصرف قیمت های ترجیحی را اعمال کند. شرکتهای آب، برق و گاز موظفند درموردی که از یک انشعاب چندین خانواده یا مشترک بهره‌برداری می‌کنند، در صورتی که امکان اضافه کردن کنتور باشد، تنها با اخذ هزینه کنتور و نصب آن نسبت به افزایش تعداد کنتورها اقدام نمایند و در صورتی که امکان اضافه کردن کنتور نباشد مشترکین را به تعداد بهره‌برداران افزایش دهند.

تبصره ۲ - قیمت حاملهای انرژی برای پس از سال پایه براساس قیمت ارز منظور شده در بودجه سالانه تعیین می‌گردد.

تبصره ۳ - قیمت های سال پایه اجراء این قانون به گونه ای تعیین گردد که برای مدت یکسال حداقل مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال و حداکثر مبلغ دوست هزار میلیارد (۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال درآمد به دست آید.

ماده ۲ - دولت مجاز است برای مدیریت آثار نوسان قیمت‌های حاملهای انرژی بر اقتصاد ملی قیمت این حاملها را در صورتی که تا بیست و پنج درصد (۲۵٪) قیمت تحویل در روی کشتی (فوب) خلیج فارس نوسان کند بدون تغییر قیمت برای مصرف کننده از طریق اخذ مابه‌التفاوت و یا پرداخت یارانه اقدام نماید و مبالغ مذکور را در حساب تنظیم بازار حاملهای انرژی در بودجه سنواتی منظور کند.

در صورتی که نوسان قیمت‌ها بیش از بیست و پنج درصد (۲۵٪) شود، در قیمت تجدید نظر خواهد نمود.

ماده ۳ - دولت مجاز است، با رعایت این قانون قیمت آب و کارمزد جمع‌آوری و دفع فاضلاب را تعیین کند.

- الف- میانگین قیمت آب برای مصارف مختلف با توجه به کیفیت و نحوه استحصال آن در کشور به گونه ای تعیین شود که به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران معادل قیمت تمام شده آن باشد.
- تبصره ۱- دولت مکلف است قیمت تمام شده آب را با در نظر گرفتن هزینه‌های تأمین، انتقال و توزیع با رعایت بازده تعیین کند.
- تبصره ۲- تعیین قیمت ترجیحی و پلکانی برای مصارف مختلف آب با لحاظ مناطق جغرافیایی، نوع و میزان مصرف مجاز خواهد بود.
- ب - کارمزد خدمات جمع آوری و دفع فاضلاب براساس مجموع هزینه‌های نگهداری و بهره برداری شبکه پس از کسر ارزش ذاتی فاضلاب تحویلی و کمکهای دولت در بودجه سنواتی (مربوط به سیاستهای تشویقی) تعیین می گردد.
- ماده ۴- دولت موظف است به تدریج تا پایان برنامه پنجساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، نسبت به هدفمند کردن یارانه گندم، برنج، روغن، شیر، شکر، خدمات پستی، خدمات هواپیمایی و خدمات ریلی (مسافری) اقدام نماید.
- تبصره- یارانه پرداختی به تولید کنندگان بخش کشاورزی نباید در هر سال کمتر از سال قبل باشد.
- ماده ۵- دولت موظف است یارانه آرد و نان را به میزانی که در لایحه بودجه سالیانه مشخص می شود با روشهای مناسب در اختیار مصرف کنندگان متقاضی قرار دهد.
- تبصره- سرانه یارانه نان روستائیان و شهرهای زیر بیست هزار نفر جمعیت و اقشار آسیب پذیر در سایر شهرها به تشخیص دولت حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) بیشتر از متوسط یارانه سرانه خواهد بود.
- ماده ۶- دولت موظف است سیاستهای تشویقی و حمایتی لازم را برای ایجاد و گسترش واحدهای تولید نان صنعتی و نیز کمک به جبران خسارت واحدهای تولید آرد و نان که در اجراء این قانون ادامه فعالیت آنها با مشکل مواجه می شود اتخاذ نماید.
- آئین نامه اجرایی این ماده توسط وزارت بازرگانی و با همکاری دستگاه های ذی ربط تهیه و حداکثر ظرف سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.
- ماده ۷- دولت مجاز است حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) خالص وجوه حاصل از اجراء این قانون را در قالب بندهای زیر هزینه نماید:

- الف- یارانه در قالب پرداخت نقدی و غیر نقدی با لحاظ میزان درآمد خانوار نسبت به کلیه خانوارهای کشور به سرپرست خانوار پرداخت شود.
- ب- اجراء نظام جامع تأمین اجتماعی برای جامعه هدف از قبیل:
- ۱- گسترش و تأمین بیمه‌های اجتماعی، خدمات درمانی، تأمین و ارتقاء سلامت جامعه و پوشش دارویی و درمانی بیماران خاص و صعب‌العلاج.
  - ۲- کمک به تأمین هزینه مسکن، مقاوم سازی مسکن و اشتغال.
  - ۳- توانمندسازی و اجراء برنامه‌های حمایت اجتماعی.
- تبصره ۱- آئین‌نامه اجرایی این ماده شامل چگونگی شناسایی جامعه هدف، تشکیل و به هنگام سازی پایگاههای اطلاعاتی مورد نیاز، نحوه پرداخت به جامعه هدف و پرداختهای موضوع این ماده حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد وزرای امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تأمین اجتماعی و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.
- تبصره ۲- دولت می‌تواند حساب هدفمندسازی یارانه‌ها را بنام سرپرست خانواده‌های مشمول یا فرد واجد شرایط دیگری که توسط دولت تعیین می‌شود افتتاح نماید. اعمال مدیریت دولت در نحوه هزینه کرد وجوه موضوع این حساب از جمله زمان مجاز، نوع برداشت هزینه‌ها و برگشت وجوهی که به اشتباه واریز شده اند مجاز است.
- ماده ۸- دولت مکلف است سی درصد (۳۰٪) خالص وجوه حاصل از اجراء این قانون را برای پرداخت کمکهای بلاعوض یا یارانه سود تسهیلات و یا وجوه اداره شده برای اجراء موارد زیر هزینه کند:
- الف- بهینه سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی و تشویق به صرفه جویی و رعایت الگوی مصرف که توسط دستگاه اجرایی ذیربط معرفی می‌شود.
- ب- اصلاح ساختار فناوری واحدهای تولیدی در جهت افزایش بهره‌وری انرژی، آب و توسعه تولید برق از منابع تجدیدپذیر.
- ج- جبران بخشی از زیان شرکتهای ارائه دهنده خدمات آب و فاضلاب، برق، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی و شهرداریها و دهیارها ناشی از اجراء این قانون؛
- د- گسترش و بهبود حمل و نقل عمومی در چهارچوب قانون توسعه حمل و نقل عمومی و مدیریت مصرف سوخت و پرداخت حداکثر تا سقف اعتبارات ماده (۹) قانون مذکور.

ه - حمایت از تولیدکنندگان بخش کشاورزی و صنعتی.

و - حمایت از تولید نان صنعتی.

ز - حمایت از توسعه صادرات غیرنفتی.

ح - توسعه خدمات الکترونیکی تعاملی با هدف حذف و یا کاهش رفت و آمدهای غیر ضرور.

تبصره - آئین نامه اجرایی این ماده شامل چگونگی حمایت از صنایع، کشاورزی و خدمات و نحوه پرداختهای موضوع این ماده حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد وزراء امور اقتصادی و دارایی، صنایع و معادن، جهادکشاورزی، بازرگانی، نفت، نیرو، کشور، اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران، اتاق تعاون و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۹- منابع موضوع مواد (۷) و (۸) این قانون اعم از کمکها، تسهیلات و وجوه اداره شده از طریق بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری دولتی و غیر دولتی در اختیار اشخاص مذکور قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۰- دریافت کمکها و یارانه های موضوع مواد (۷) و (۸) این قانون منوط به ارائه اطلاعات صحیح می‌باشد. در صورت احراز عدم صحت اطلاعات ارائه شده، دولت مکلف است ضمن جلوگیری از ادامه پرداخت، درخصوص استرداد وجوه پرداختی اقدامات قانونی لازم را به عمل آورد.

اشخاص در صورتی که خود را برای دریافت یارانه ها و کمکهای موضوع مواد (۷) و (۸) این قانون محق بدانند می‌توانند اعتراض خود را به کمیسیونی که در آئین نامه اجرایی این ماده پیش بینی می‌شود ارائه نمایند.

آئین نامه اجرایی این ماده حداکثر سه ماه پس از ابلاغ این قانون توسط وزراء دادگستری، امور اقتصادی و دارایی، رفاه و تأمین اجتماعی و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور پیشنهاد و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۱- دولت مجاز است تا بیست درصد (۲۰٪) خالص وجوه حاصل از اجراء این قانون را به منظور جبران آثار آن بر اعتبارات هزینه ای و تملک دارایی های سرمایه ای هزینه کند.

ماده ۱۲- دولت مکلف است تمام منابع حاصل از اجرای این قانون را به حساب خاصی به نام هدفمندسازی یارانه ها نزد خزانه داری کل واریز کند. صددرصد (۱۰۰٪)

وجوه واریزی در قالب قوانین بودجه سنواتی برای موارد پیش بینی شده در مواد (۷)، (۸) و (۱۱) این قانون اختصاص خواهد یافت.

تبصره ۱- دولت مکلف است اعتبارات منابع و مصارف موضوع مواد مذکور را در چهار ردیف مستقل در لایحه بودجه سنواتی درج کند.

تبصره ۲- کمکهای نقدی و غیرنقدی ناشی از اجراء این قانون به اشخاص حقیقی و حقوقی از پرداخت مالیات بر درآمد موضوع قانون مالیاتهای مستقیم مصوب اسفندماه ۱۳۶۶ و اصلاحیه‌های بعدی آن معاف است. کمکهای مزبور به اشخاص مذکور بابت جبران تمام یا قسمتی از قیمت کالا یا خدمات عرضه شده توسط آنها مشمول حکم این تبصره نخواهد بود.

تبصره ۳- دولت مکلف است گزارش تفصیلی این ماده را هر شش ماه به دیوان محاسبات کشور و مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۳- تنخواه مورد نیاز اجراء این قانون در تنخواه بودجه سنواتی منظور و از محل منابع حاصل از اجراء این قانون در طول سال مستهلک می شود.

ماده ۱۴- جا به جایی اعتبارات موضوع این قانون در مواد (۷)، (۸) و (۱۱) حداکثر ده واحد درصد در بودجه سنواتی مجاز است، به طوری که کل وجوه حاصل در موارد پیش بینی شده در این قانون مصرف شود.

ماده ۱۵- به دولت اجازه داده می شود ظرف مدت یک ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، سازمانی با ماهیت شرکت دولتی به نام سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها با استفاده از منابع (امکانات، نیروی انسانی و اعتبارات) موجود، جهت اجراء این قانون با لحاظ قانون برنامه ایجاد کرده یا با اصلاح ساختار و ادغام شرکتهای موجود تأسیس نماید.

دولت مجاز است وجوه حاصل از اجرای این قانون را که به خزانه واریز می شود، عیناً پس از وصول و کسر سهم دولت موضوع ماده (۱۱) به طور مستمر برداشت و به عنوان کمک صرفاً جهت اجراء اهداف و تکالیف مقرر در مواد (۷) و (۸) این قانون در اختیار سازمان قرار دهد تا برابر آن هزینه کند.

سازمان به صورت متمرکز اداره می شود و صرفاً مجاز به داشتن واحدهای ستادی، برنامه ریزی و نظارت در مرکز می باشد.

وزراء رفاه و تأمین اجتماعی، امور اقتصادی و دارایی، بازرگانی، راه و ترابری، جهاد کشاورزی، صنایع و معادن، نفت، نیرو و رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور عضو

مجمع عمومی سازمان می‌باشند.

اساسنامه شرکت شامل ارکان، وظایف و اختیارات، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد. وجوه و اعتبارات موضوع این قانون از جمله مواد (۱۲) و (۱۵) مانند سایر شرکتهای دولتی در بودجه کل کشور منعکس می‌شود و به جز اختیارات و مجوزهای موضوع این قانون از جمله مواد (۲) و (۱۴) تغییر در سقف اعتبارات شرکت در طول سال با پیشنهاد دولت و تصویب مجلس مجاز می‌باشد.

وجوه مانده سازمان از هر سال در سال بعد قابل مصرف است و سازمان در هر سال می‌تواند برای سنوات بعد در چهارچوب این قانون تعهد ایجاد نماید. اعتبارات موضوع این قانون مشمول قانون نحوه هزینه کردن اعتباراتی که به موجب قانون از رعایت قانون محاسبات عمومی و سایر مقررات عمومی دولت مستثنی هستند - مصوب ۱۳۶۴/۱۱/۶ - می‌باشد.

سازمان مکلف است گزارش عملکرد، دریافت و پرداخت منابع حاصل از هدفمندسازی یارانه‌ها را به تفکیک مواد (۷) و (۸) در پایان هر شش ماه در اختیار کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات و سایر کمیسیونهای ذی ربط مجلس شورای اسلامی قرار دهد. دیوان محاسبات کشور مکلف است در مقاطع شش‌ماهه گزارش عملیات انجام‌شده توسط سازمان را براساس اهداف پیش‌بینی شده در این قانون به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۶ - دولت مجاز است از ابتدای سال ۱۳۸۹ معافیت مالیاتی موضوع ماده (۸۴) قانون مالیاتهای مستقیم را علاوه بر افزایش سالانه آن، متناسب با تغییر و اصلاح قیمت‌های موضوع این قانون با پیشنهاد وزارت اموراتصادی و دارایی طی پنج سال حداکثر تا دو برابر افزایش دهد.

قانون فوق مشتمل بر شانزده ماده و شانزده تبصره در جلسه علنی روز سه‌شنبه مورخ پانزدهم دی‌ماه یک‌هزار و سیصد و هشتاد و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۸/۱۰/۲۳ به تأیید شورای نگهبان رسید.

قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی

(مصوب ۱۳۸۹/۰۴/۲۳)

ماده ۱- دولت مکلف است در راستای تحقق سند چشم‌انداز بیست‌ساله کشور، سیاست‌های کلی نظام و قانون سیاست‌های اجرایی اصل (۴۴) قانون اساسی و به موجب این قانون، زمینه‌ها، برنامه‌ها، تسهیلات و امکانات ارتقاء بهره‌وری و اصلاح الگوهای تولید و مصرف در بخش کشاورزی و منابع طبیعی را فراهم و به مرحله اجرا درآورد.

ماده ۲- به منظور:

الف - ارائه مشاوره فنی، اجرایی، ترویجی و مدیریتی برای بهبود شرایط و افزایش کمی و کیفی محصولات، اصلاح و بهبود شیوه‌های مصرف عوامل تولید و نهاده‌ها در محصولات و تولیدات کشاورزی و منابع طبیعی.

ب - انجام فعالیتهای مهندسی و تأمین زمینه‌های افزایش ارزش افزوده و ارتقاء بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی.

ج - تشخیص و درمان آفات و بیماری‌های گیاهی و دامی.

سازمان‌های نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران موظفند حسب مورد و متناسب با استعدادها و شرایط بخش کشاورزی و منابع طبیعی هر منطقه و در قالب سیاستها و ضوابط حاکمیتی اعلامی از سوی وزارت جهاد کشاورزی و سازمانهای حاکمیتی تابعه آن، مجوز تأسیس درمانگاهها (کلینیکها)، مجتمع‌های درمانی (پلی کلینیکها)، آزمایشگاهها، داروخانه‌ها، بیمارستانهای دامی، مراکز تلقیح مصنوعی و مایه‌کوبی و شرکتهای مهندسی و خدمات مشاوره فنی - اجرایی - مدیریتی - مالی و بیمه - اقتصادی - بازرگانی و کشاورزی را صادر و نظارت نمایند.

نظارت بر انطباق عملکرد مراکز فوق الذکر بر سیاستهای حاکمیتی اعلامی، بر عهده وزارت جهاد کشاورزی و سازمانها و مؤسسات حاکمیتی تحت پوشش این وزارتخانه (حسب مورد) می باشد.

تبصره ۱ - مراکز مذکور در این ماده به صورت غیردولتی اداره شده و براساس قوانین مربوطه در مراجع ذی صلاح قانونی ثبت و تحت نظارت سازمانهای نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران ارائه خدمت می نمایند. تشکّل های صنفی و اتحادیه های مرتبط با این مراکز به صورت منطقه ای و یا کشوری، قابل تأسیس و ثبت در مراجع ذی صلاح خواهد بود.

تبصره ۲ - تعداد نیروی انسانی متخصص مراکز موضوع این ماده متناسب با مناطق مختلف کشور و نوع فعالیت و سطح بندی خدمات، براساس دستورالعملی خواهد بود که حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد مشترک وزارت جهاد کشاورزی و سازمانهای نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران و کمیسیونهای کشاورزی اتاقهای بازرگانی، صنایع و معادن و تعاون تهیه و توسط وزیر جهاد کشاورزی تأیید و ابلاغ می شود.

در صورتی که فعالیت این مراکز در زمینه تحقیقات دانش بنیان با فن آوری بالا باشد، بکارگیری حداقل یک نفر دکترای متخصص در رشته ذی ربط الزامی است.

تبصره ۳ - مراکز موضوع این ماده، خدمات مورد نیاز تولیدکنندگان و بهره برداران بخش کشاورزی را بر اساس تعرفه های اعلامی از سوی وزارت جهاد کشاورزی به انجام می رساند.

تعرفه های ارائه خدمات مزبور، در سه ماهه اول هر سال با پیشنهاد مشترک سازمانهای نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی، نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران، نماینده اتحادیه کشوری مراکز موضوع این ماده (حسب مورد) و نماینده تشکّل هر یک از زیربخشهای کشاورزی و منابع طبیعی (حسب مورد) به تأیید وزیر جهاد کشاورزی رسیده و ابلاغ می گردد.

تبصره ۴ - مراکز موضوع این ماده موظف به رعایت سیاستهای حاکمیتی و برنامه های ابلاغی از سوی وزارت جهاد کشاورزی و دستورالعملهای ابلاغی از سوی سازمانهای نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران می باشند. در

غیر این صورت، وزارت جهاد کشاورزی موظف است در رابطه با ادامه فعالیت آنان اقدامات قانونی لازم را به عمل آورد.

تبصره ۵ - با کارشناسان و متخصصات و کارکنان شاغل رسمی در دستگاههای دولتی مرتبط که با اجراء این قانون وظایف آنان واگذار می‌شود، مطابق با ماده (۲۱) قانون مدیریت خدمات کشوری عمل خواهد شد.

تبصره ۶ - در انعقاد قرارداد و ارجاع کارهای دولتی به مراکز موضوع این ماده، رتبه‌بندی سازمانهای نظام مهندسی و دامپزشکی ملاک عمل می‌باشد. آئین‌نامه اجرایی نحوه رتبه‌بندی این مراکز، حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و با هماهنگی سازمانهای نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران و کمیسیونهای کشاورزی اتاقهای بازرگانی، صنایع و معادن و تعاون، به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۷ - کارکنان مراکز موضوع این قانون در صورت استقرار مراکز در روستاها و شهرهای زیر بیست هزار نفر جمعیت، مشمول قانون صندوق بیمه اجتماعی روستاییان و عشایر می‌باشند.

ماده ۳ - بهره‌برداران بخش کشاورزی و منابع طبیعی در صورت وجود دانش‌آموختگان رشته‌های تخصصی کشاورزی و منابع طبیعی در مجموعه خود و یا در صورتی که فعالیتهای خود را تحت نظارت مراکز موضوع ماده (۲) این قانون به مرحله اجراء درآورند، در بهره‌گیری از حمایتهای قانونی و تسهیلات اعطائی (اعم از کمکهای فنی و اعتباری و مشوقها) از سوی دولت در اولویت می‌باشند.

آئین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد مشترک وزارت جهاد کشاورزی، سازمانهای نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی و نظام دامپزشکی جمهوری اسلامی ایران و کمیسیونهای کشاورزی اتاقهای بازرگانی و تعاون به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۴ - واگذاری امتیاز و مجوز این مراکز به اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر، بدون اخذ مجوز کتبی از مراجع ذی صلاح صادرکننده مجوز، ممنوع است و با متخلفین برابر قوانین مربوطه برخورد خواهد شد.

ماده ۵ - در قالب سیاستهای حاکمیتی ابلاغی از سوی وزارت جهاد کشاورزی، بهره‌برداران بخش کشاورزی و منابع طبیعی مجاز به تأسیس تشکل‌های صنفی و

اتحادیه‌های مرتبط منطقه‌ای و یا کشوری در زیر بخشهای مختلف کشاورزی و منابع طبیعی و ثبت آن در مراجع ذی صلاح خواهند بود.

ماده ۶- دولت مکلف است وظایف تصدی‌گری خود در خصوص اقدامات اجرایی خریدهای تضمینی، تهیه و توزیع کلیه نهاده‌های تولید، اقدامات اجرایی خرید، انبارداری و توزیع اقلام مورد نیاز تنظیم بازار، اداره کشتارگاه‌ها، آزمایشگاه‌های گیاهی و دامی (به جز آزمایشگاه‌های مرجع به تشخیص وزارت جهاد کشاورزی و تصویب هیأت وزیران)، انبارها، سیلوها، سردخانه‌ها، صنایع تبدیلی و تکمیلی، امور اجرایی آموزشی، ترویجی و بیمه‌گری را متناسب با وظایف و اختیارات هر تشکل، به تشکل‌های موضوع مواد (۲) و (۵) این قانون، مطابق با قوانین و مقررات مربوط واگذار نماید.

تبصره ۱- به منظور حفظ سلامت محصولات کشاورزی خام و فرآوری شده و مواد غذایی مرتبط با آنها، وزارتخانه‌های جهاد کشاورزی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران موظفند، حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون، استانداردهای ملی مرتبط را تدوین و با رعایت ماده (۶) قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب ۱۳۷۱/۱۱/۲۵، به تشکلهای موضوع این ماده ابلاغ و اجراء آن را حمایت و نظارت نمایند. تولیدکنندگان نهاده‌ها و محصولات نهایی کشاورزی و صنایع تبدیلی و فرآوری تولیدات کشاورزی و غذایی و تشکل‌های موضوع این ماده موظفند ضوابط ابلاغی را مراعات نمایند.

تبصره ۲- دولت موظف است حمایتها و تأمین تسهیلات لازم برای تشکل‌های موضوع این ماده را جهت ایجاد آزمایشگاه‌های مناسب، برای کنترل میزان سلامت محصولات از جمله عدم آلودگی آنها به مواد شیمیایی، پرتوزایی (راديواکتیویته)، میکروبی، ویروسی، انگلی و قارچی فراهم نماید.

تبصره ۳- دولت موظف است تا استقرار کامل این تشکل‌ها و توانمندسازی آنها، حمایتها و پشتیبانی‌های لازم از آنها را به عمل آورد.

تبصره ۴- به منظور حمایت از بهره‌برداران و مصرف‌کنندگان و شفافیت قیمتها و ایجاد تعادل در بازار محصولات و تولیدات کشاورزی، خرید و فروش نهاده‌ها و محصولات تولیدی، در صورتی که از اقلام قابل معامله در بورس کالا باشد، باید از طریق شرکت در بورس کالا انجام شود.

تبصره ۵ - فروش نهاده‌های کشاورزی از قبیل انواع کود و سم و دارو توسط فروشندگان مجاز، تنها با دریافت نسخه‌های مرتبط که توسط مراکز موضوع ماده (۲) این قانون صادر می‌شود قابل انجام می‌باشد. پروانه فعالیت متخلفین از احکام این ماده، توسط مراجع ذی صلاح صادرکننده پروانه، لغو می‌شود.

تبصره ۶ - خریدهای تضمینی در محصولات غیراساسی منوط به پذیرش شرایط الگوی کشت از طرف کشاورزان و تولیدکنندگان می‌باشد.

الگوی کشت هر منطقه براساس مزیت‌های نسبی، ارزش افزوده، شرایط اقتصادی، شرایط آب و هوایی و حد بهینه آن در کشور، حداکثر تا شش ماه پس از تصویب این قانون، توسط وزارت جهاد کشاورزی برای هر منطقه تعیین و جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

ماده ۷ - نماینده تشکلهای موضوع مواد (۲) و (۵) این قانون حسب مورد، در جلساتی که به منظور تصمیم‌گیری و یا بررسی مسائل حوزه وظایف و اختیارات مرتبط با آنان تشکیل می‌شود، به عنوان ناظر شرکت خواهند داشت و دستگاههای اجرایی ذی ربط شهرستانی، استانی و کشوری موظف به دعوت از آنان خواهند بود.

ماده ۸ - به منظور حفاظت از منابع ملی شده و اراضی دولتی واقع در حریم شهرها، شهرکها و شهرهای جدید (از مبدأ شروع حریم) و جلوگیری از تجاوز به این عرصه‌ها و توسعه فضای سبز اعم از زراعت چوب، جنگل‌کاری، آبخیزداری، پارکهای جنگلی، درختکاری مثمر و غیرمثمر و همچنین بهره‌برداریهای همگن دیگر نظیر فعالیتهای طبیعت‌گردی، توسعه کشت گیاهان دارویی و صنعتی و پروژه‌های شیلاتی، دولت مکلف است با حفظ مالکیت دولت، حق بهره‌برداری و یا حق انتفاع از عرصه‌های مستعد مذکور را در قالب طرحهای مصوب در اختیار متقاضیان واجد شرایط قرار دهد.

تبصره ۱ - وجه قابل پرداخت بابت حق بهره‌برداری و یا حق انتفاع این گونه اراضی برای سال اول به صورت مزایده تعیین و برای سالهای بعد براساس نرخ تورم سالانه اعلامی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعدیل و تعیین می‌گردد. وجه حق بهره‌برداری و یا حق انتفاع سالانه مذکور باید توسط مجریان طرح حداکثر تا پایان هر سال مالی به حساب مربوط در خزانه واریز گردد.

تبصره ۲ - هرگونه واگذاری جزئی و یا کلی و یا تغییر کاربری غیرمجاز و یا تغییر طرح مصوب (کلی و یا جزئی) و یا عدم پرداخت به موقع وجه حق بهره‌برداری و یا حق انتفاع

سالانه از سوی مجری طرح، موجب فسخ یک طرفه قرارداد بهره‌برداری طرح از سوی وزارت جهاد کشاورزی می‌شود.

تبصره ۳ - مدت زمان اجرای این گونه طرحها پانزده سال تعیین می‌گردد و مفاد آن در پایان سال پانزدهم قابل تجدیدنظر می‌باشد. همچنین در صورتی که مجری طرح، مطابق مفاد این ماده و سایر قوانین مرتبط نسبت به اجراء تعهدات خود اقدام نموده باشد، وزارت جهاد کشاورزی مجاز است عرصه طرح مذکور را با شرایط تجدیدنظر شده، همچنان در اختیار مجری مذکور قرار دهد.

تبصره ۴ - حجم فعالیت و میزان کل (مساحت) اراضی مورد اجراء در خصوص فعالیتهای موضوع این ماده در سطح کشور برای هر سال در بودجه‌های سنواتی تعیین می‌گردد.

تبصره ۵ - لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۱/۲۶ و آئین‌نامه اجرایی آن مصوب ۱۳۵۹/۲/۳۱ و مواد (۳) و (۳۱) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب سال ۱۳۴۶ و اصلاحات بعدی آن و ماده (۷۵) قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۸۳/۲/۲۸ از حکم این ماده مستثنی بوده همچنین (در صورت ضرورت)، طرحهای موضوع ماده (۳) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب سال ۱۳۴۶ و اصلاحات بعدی آن که تا قبل از تصویب این قانون واگذار شده و به مرحله بهره‌برداری رسیده و مشمول مصادیق مذکور در این ماده می‌باشد، قابل انطباق با مفاد این ماده خواهد بود.

تبصره ۶ - آئین‌نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۹- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در اجراء قوانین و مقررات مربوط، با تهیه حدنگاری (کاداستر) و نقشه‌های مورد نیاز، نسبت به تثبیت مالکیت دولت بر منابع ملی و اراضی موات و دولتی و با رعایت حریم روستاها و همراه با رفع تداخلات ناشی از اجراء مقررات موازی اقدام و حداکثر تا پایان برنامه پنج ساله توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، سند مالکیت عرصه‌ها را به نمایندگی از سوی دولت اخذ و ضمن اعمال مدیریت کارآمد،

نسبت به حفاظت و بهره‌برداری از عرصه و اعیانی منابع ملی و اراضی یاد شده بدون پرداخت هزینه‌های دادرسی در دعاوی مربوطه اقدام نماید.

تبصره ۱- اشخاص ذی نفع که قبلاً به اعتراض آنان در مراجع ذی صلاح اداری و قضایی رسیدگی نشده باشد می‌توانند ظرف مدت یک سال پس از لازم‌الاجراء شدن این قانون نسبت به اجرا مقررات اعتراض و آن را در دبیرخانه هیأت موضوع ماده واحده قانون تعیین تکلیف اراضی اختلافی موضوع اجرای ماده (۵۶) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع مصوب ۱۳۶۷/۶/۲۹ شهرستان مربوطه ثبت نمایند و پس از انقضای مهلت مذکور در این ماده، چنانچه ذی نفع، حکم قانونی مبنی بر احراز مالکیت قطعی و نهایی خود (در شعب رسیدگی ویژه‌ای که بدین منظور در مرکز از سوی رئیس قوه قضائیه تعیین و ایجاد می‌شود) دریافت نموده باشد، دولت مکلف است در صورت امکان عین زمین را به وی تحویل داده و یا اگر امکان‌پذیر نباشد و در صورت رضایت مالک، عوض زمین و یا قیمت کارشناسی آن را پرداخت نماید.

تبصره ۲- با تصویب این قانون، انتقال قطعی مالکیت دولت در واگذاری اراضی ملی، دولتی و موات به متقاضیانی که از تاریخ ابلاغ این قانون به بعد شروع به تشکیل پرونده درخواست اراضی می‌نمایند ممنوع بوده و قوانین مغایر لغو می‌گردد لکن صدور سند مالکیت اعیانی احداثی پیش‌بینی شده در طرح مصوب و پس از اجراء کامل طرح و تأیید هیأت نظارت مندرج در قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگلها و مراتع کشور مصوب ۱۳۸۶/۴/۹ مجمع تشخیص مصلحت نظام، بلامانع بوده و بهره‌برداری از اراضی مذکور به صورت اجاره، حق بهره‌برداری و یا حق انتفاع و در قالب طرح مصوب، مجاز می‌باشد.

ماده ۱۰- بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری مکلفند در اعطاء تسهیلات بانکی به طرحهای کشاورزی و منابع طبیعی اسناد مشاعی مالکین و نسفهای زراعی زارعین و اشخاص را به نسبت سهم مشاع از قیمت روز کل مشاع ارزیابی و قراردادهای اجاره و یا بهره‌برداری و یا حق انتفاع از اراضی ملی و دولتی و سند مالکیت اعیانی احداثی را به عنوان وثیقه و تضمین برای اعطای تسهیلات بپذیرند. دفاتر اسناد رسمی موظفند بنا به درخواست بانکها و مؤسسات مذکور نسبت به تنظیم سند رهن بر این اساس اقدام نمایند. دولت مکلف است از طریق تشویق بیمه سرمایه‌گذاری و سایر ابزارهای بیمه‌ای، تحقق این امر را تضمین نماید.

ماده ۱۱ - دولت مکلف است با اتخاذ تمهیدات لازم برای شناسایی و کنترل کانونهای بحرانی فرسایش آبی، بادی و مقابله با پدیده بیابانزایی و جلوگیری از هجوم شنهای روان و گرد و غبار با منشأ داخلی و خارجی به گونه‌ای عمل نماید که تا پایان برنامه پنج ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، میزان متوسط کاهش سالانه فرسایش خاک کشور یک تن در هکتار و در اراضی به حداقل سه تن در هکتار برسد.

ماده ۱۲- به منظور ارتقاء بهره‌وری در حفاظت بهینه و نیز احیاء جنگلها، بیشه‌های طبیعی و مراتع کشور:

الف - دولت مکلف است سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و اقدامات لازم را جهت کنترل و کاهش عوامل تخریب از طریق بکارگیری بخشهای غیردولتی و با ساز و کارهای افزایش پوشش حفاظتی و حمایتی به گونه‌ای ساماندهی نماید که تا پایان برنامه پنج ساله پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، پوشش حفاظتی و حمایتی جنگلها و مراتع کشور به سطح صد و سی و پنج میلیون هکتار برسد.

ب - دولت مکلف است در اجراء طرحهای عمومی، عمرانی و توسعه‌ای خود و نیز اکتشاف و بهره‌برداری از معادن، خسارات وارده به جنگلها و عرصه و اعیانی منابع طبیعی را در محاسبات اقتصادی و برآورد هزینه‌های امکان‌سنجی اجراء طرح منظور و پس از درج در بودجه‌های سنواتی، در قالب موافقتنامه‌های مبادله شده با وزارت جهاد کشاورزی برای حفاظت، احیاء و بازسازی عرصه‌ها اختصاص دهد.

وزارت جهاد کشاورزی مکلف است هزینه‌های احیاء و بازسازی و جبران خسارات وارده را حداکثر ظرف سه ماه پس از استعلام دستگاه اجرایی مربوط، تعیین و اعلام نماید. نحوه محاسبه خسارات وارده بر مبنای آئین‌نامه‌ای خواهد بود که حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد مشترک وزارت جهاد کشاورزی، معاونت نظارت و راهبردی رئیس‌جمهور و سازمان حفاظت محیط زیست، تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۳ - درآمدهای حاصل از خسارات موضوع ماده (۱۲) این قانون، کلیه وجوه دریافتی بابت قراردادهای اجاره، حق بهره‌برداری و حق انتفاع اراضی ملی و دولتی از جمله وجوه دریافتی موضوع ماده (۸) این قانون، بهره مالکانه طرحهای جنگلداری، منابع طبیعی و پروانه چرا، سه درصد (۳٪) حقوق دولتی ناشی از بهره‌برداری از معادن، کلیه

جرائم و درآمد حاصل از فروش محصولات جنگلی و مرتعی کشف شده و بازداشتی، به حسابی متمرکز در خزانه‌داری کل واریز و معادل صددرصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی در قالب بودجه سالیانه جهت انجام عملیات آبخیزداری و آبخوانداری، حفاظت، احیاء و توسعه منابع طبیعی کشور به وزارت جهاد کشاورزی اختصاص می‌یابد.

ماده ۱۴ - به منظور حفظ و توسعه پایدار زیست محیطی (اکولوژیکی) عرصه‌های طبیعی و ایجاد تعادل جمعیت دام موجود در مراتع کشور، دولت مکلف است با انجام مطالعه، ارتقاء علمی و تقویت تسهیلات، به گونه‌ای اقدام نماید که با استفاده از نیروی انسانی متخصص، توان و سرمایه‌های بخش‌های غیردولتی، ظرف ده سال:

الف - شاخص رشد کیفیت و کمیت علوفه و سایر تولیدات مراتع، ضریب تنوع گیاهی، تثبیت خاک و ترسیب کربن و سایر معیارهای زیست محیطی (اکولوژیکی) سرزمین، به طور متوسط سالانه تا دو درصد (۲٪) افزایش یابد.

ب - با انجام اقداماتی نظیر اصلاح نژاد، بهبود مدیریت و اصلاح الگوهای پرورش دام، ضمن کاهش جمعیت دامی و بسته به مرتع (بز، گوسفند و گاو بومی) به میزان سه میلیون واحد دامی در سال تا حد تعادل، جمعیت دام جایگزین (گاو آمیخته و گاو اصیل، گاو میش و گوسفند پرواری صنعتی و نیمه صنعتی) تا سه و یک دهم (۳/۱) میلیون واحد دامی در سال افزایش یابد.

ج - میزان خوراک تولیدی از منابع زراعی شامل انواع بقولات (لگومها)، علوفه‌های سیلویی، جو و ذرت به میزان سه و یک دهم (۳/۱) میلیون تن افزایش و برداشت علوفه مجاز از مراتع کشور به میزان نیم (۰/۵) میلیون تن در سال افزایش یابد.

ماده ۱۵ - دولت مکلف است ضمن اعمال ممنوعیت بهره‌برداری مازاد بر توان زادآوری طبیعی، احیائی و زیست محیطی (اکولوژیک) جنگلهای کشور، ترتیبات و تمهیدات لازم را جهت اصلاح الگوی مصرف چوبهای جنگلی اعم از صنعتی و غیرصنعتی، جایگزینی سوخت فسیلی و انرژیهای تجدیدپذیر به جای سوختهای هیزمی، خروج دام از جنگل و ساماندهی جنگل‌نشینان به عمل آورده و با استفاده از توان و سرمایه‌های بخشهای غیر دولتی نسبت به احیاء و توسعه درختکاری مثمر و غیرمثمر و بوستانهای جنگلی و زراعت چوب اقدام نماید به گونه‌ای که ظرف ده سال، ضریب حفاظتی جنگلها و مراتع، از چهل درصد (۴۰٪) به نود درصد (۹۰٪) و سرانه جنگل از هفده صدم (۰/۱۷) هکتار به بیست و پنج صدم (۰/۲۵) هکتار برسد.

ماده ۱۶ - از تاریخ تصویب این قانون، وزارت بازرگانی و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی قبل از واردات کالاها و یا محصولات بخش کشاورزی (اعم از خام و یا فرآوری شده) و یا مواد اولیه غذایی مورد نیاز صنایع غذایی و تبدیلی موظفند از وزارت جهاد کشاورزی مجوز لازم را اخذ نمایند. همچنین دولت مکلف است به منظور حمایت از تولیدات داخلی، برای واردات کلیه کالاها و محصولات بخش کشاورزی، تعرفه مؤثر وضع نماید به گونه‌ای که نرخ مبادله همواره به نفع تولیدکننده داخلی باشد.

تبصره ۱ - واردات نهاده‌های تولید بخش کشاورزی (از قبیل بذر، نهال، کود و سم) با هماهنگی و اخذ مجوز وزارت جهاد کشاورزی از اعمال تعرفه مؤثر مستثنی می‌باشد.

تبصره ۲ - مسؤلیت انتخاب ابزار تعرفه‌ای، تعیین سهمیه مقداری، زمان ورود و مقدار تعرفه برای کالاهای کشاورزی و فرآورده‌های غذایی با وزارت جهاد کشاورزی خواهد بود.

ماده ۱۷ - وزارت جهاد کشاورزی موظف است علاوه بر منابع پیش‌بینی شده در ماده (۱۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی و در اجراء بند «د» ماده (۱۸) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، چهل و نه درصد (۴۹٪) آورده سهم دولت در تشکیل و افزایش سرمایه صندوقهای غیردولتی حمایت از توسعه بخش کشاورزی، (بخشی، شهرستانی، استانی، ملی، تخصصی و محصولی) را از محل فروش امکانات قابل واگذاری وزارت جهاد کشاورزی و سازمانهای تابعه پس از واریز به حساب خزانه و رعایت مقررات مربوطه از طریق شرکت مادر تخصصی صندوق حمایت از توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی در سراسر کشور تأمین نماید.

تبصره ۱ - صندوقهای موضوع این ماده مجاز به فعالیت مالی، اعتباری و بازرگانی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی و توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی از جمله فعالیتهای موضوع ماده (۶) این قانون می‌باشند.

تبصره ۲ - دولت مکلف است حداقل بیست و پنج درصد (۲۵٪) از منابع قابل تخصیص حساب ذخیره ارزی (سهم بخش غیردولتی) را به صورت ارزی جهت توانمندسازی تشکلهای غیردولتی برای فعالیتهای اقتصادی و توسعه سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی و منابع طبیعی و توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی با هدف تولید برای توسعه صادرات در اختیار صندوقهای حمایت از توسعه بخش کشاورزی قرار دهد تا با

مشارکت مالی تشکلها و تولیدکنندگان و بهره برداران در امر سرمایه‌گذاری این بخش اقدام نمایند.

باز پرداخت اصل و سود این تسهیلات به صورت ارزی به حساب ذخیره ارزی واریز می‌گردد. پنجاه درصد (۵۰٪) سود حاصله ناشی از این فعالیتها پس از واریز به حساب ذخیره ارزی و با رعایت مقررات مربوط، به عنوان سهم دولت (موضوع این ماده) در تجهیز منابع و افزایش سرمایه صندوقهای مذکور، از طریق شرکت مادر تخصصی صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی به حساب این صندوقها واریز می‌گردد.

تبصره ۳- صندوقهای موضوع این ماده می‌توانند ضمن رعایت ضوابط و دستورالعمل بانک مرکزی، با انتشار اوراق مشارکت (با تضمین اصل و سود توسط دولت و با رعایت حکم بند «ح» ماده ۱۰ قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران) منابع لازم برای اعطاء تسهیلات مورد نیاز بخش کشاورزی و منابع طبیعی و توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی را فراهم نمایند.

تبصره ۴- وزارت جهاد کشاورزی و سایر دستگاههای اجرایی مجازند منابع مالی بخش کشاورزی و منابع طبیعی و توسعه صنایع تبدیلی و تکمیلی، اعم از یارانه، اعتبارات کمکهای بلاعوض، کمکهای فنی و اعتباری و وجوه اداره شده را با عاملیت صندوقهای حمایت از توسعه بخش کشاورزی و مشارکت مالی بهره برداران این بخش، به مرحله اجرا درآورند.

تبصره ۵- در اجراء بند «ج» ماده (۱۸) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، صندوقهای حمایت از توسعه بخش کشاورزی مجازند در راستای قانون بیمه محصولات کشاورزی مصوب ۱۳۶۲/۳/۱ و اصلاحیه‌های بعدی آن، به عنوان دستگاه بیمه‌گر عمل نمایند. در این صورت، دولت با عقد قرارداد با این صندوقها سهم خود را اعم از یارانه حق بیمه و مابه‌التفاوت خسارت به حساب صندوقهای مذکور واریز می‌نماید. نظارت بر عملکرد بیمه‌ای این صندوقها با وزارت جهاد کشاورزی می‌باشد.

تبصره ۶- صندوقهای موضوع این ماده برای تأمین و تجهیز منابع مالی، با رعایت قانون بانکداری اسلامی و ماده (۱۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مجاز به دریافت تسهیلات و یا مشارکت با بانکهای خارجی، از جمله بانک توسعه اسلامی می‌باشند.

ماده ۱۸ - به منظور ارتقاء منزلت اجتماعی، دانش و توانمندیهای فعالان بخش کشاورزی و منابع طبیعی و عشایری و پوشش مناسب برنامه‌های ترویجی و گسترش برنامه‌های توسعه انتقال تجارب و یافته‌های تحقیقاتی در این بخش، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران موظف است علاوه بر برنامه‌های رادیو و تلویزیونی گروه جهاد، در کلیه شبکه‌های سراسری داخلی رادیو تلویزیونی و همچنین شبکه‌های استانی متناسب با موضوعات خاص استانی و کشوری با ایجاد گروه «دانش ترویج و توسعه بخش کشاورزی و منابع طبیعی» نسبت به تهیه و پخش برنامه‌های ویژه بخش کشاورزی اقدام نماید.

تبصره ۱- سازمان هواشناسی کشور موظف است آخرین اطلاعات پردازش شده و یافته‌ها و پیش‌بینی‌ها و تحلیل‌های هواشناسی مورد نیاز بخش کشاورزی را به صورت روزانه - هفتگی - ماهیانه و دوره‌ای در اختیار شبکه‌های رادیو و تلویزیونی سراسری و مراکز استانها قرار دهد.

تبصره ۲- سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران موظف است برنامه موضوع این قانون را به صورت روزانه و ثابت و در زمانی ارائه نماید که بیشترین بیننده و شنونده را داشته باشد و در هر شبکه حداقل یک ساعت در شبانه‌روز و حداقل چهار روز در هفته برنامه اجرا نماید.

تبصره ۳ - منابع مالی مورد نیاز ناشی از این قانون هر ساله به شرح زیر و بر اساس عقد موافقتنامه با معاونت نظارت و راهبردی رئیس جمهور در اعتبار و ردیف بودجه‌ای سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و وزارت جهاد کشاورزی تأمین و منظور می‌گردد:
الف - پنج درصد (۵٪) از محل درآمدهای حاصل از افزایش تعرفه کلیه کالاهای وارداتی بخش کشاورزی به کشور.

ب - یک درصد (۱٪) از چهار درصد (۴٪) سهم آموزش بخش تعاونی دریافتی توسط وزارت تعاون.

ج - مبالغ دریافتی از محل تبلیغات صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران در حین اجراء این برنامه‌ها.

تبصره ۴ - آئین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر ظرف سه ماه به پیشنهاد مشترک سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و وزارت جهاد کشاورزی تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۱۹ - به منظور افزایش تولید و ایجاد اشتغال، بانکهای غیردولتی و مؤسسات مالی و اعتباری خصوصی و همچنین صندوقهای غیردولتی حمایت از توسعه بخش کشاورزی (بخشی - شهرستانی - استانی - ملی - تخصصی و محصولی) مجازند برخی از پروژه‌ها از قبیل احداث گلخانه‌ها، مجتمع‌های گلخانه‌ای، دامپروری، شیلاتی، تولید قارچ، گیاهان دارویی، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و مراکز تحقیقاتی خصوصی را پس از اخذ مجوزهای لازم از وزارت جهاد کشاورزی و یا سازمانهای تابعه با استفاده از منابع داخلی خود و همچنین در صورت نیاز، حساب ذخیره ارزی (برای مصارف ارزی بر اساس ارقام مندرج در بودجه‌های سنواتی) اجرا نموده و به یکی از روشهای « فروش به قیمت تمام شده» و یا « اجاره به شرط تملیک اعیانی» به متقاضیان با اولویت فارغ‌التحصیلان بیکار بخش کشاورزی واگذار نمایند.

ماده ۲۰ - به دولت اجازه داده می‌شود در جهت تأمین مالی طرحهای بخش کشاورزی، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی، صنایع غذایی و توسعه صادرات محصولات بخش کشاورزی از طرق زیر سرمایه خود را در بانک کشاورزی از هشت هزار میلیارد (۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به سی هزار میلیارد (۳۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال افزایش دهد:

الف - کلیه وجوه ناشی از بازپرداخت اصل و فرع تسهیلات اعطائی بانک کشاورزی از محل حساب ذخیره ارزی موضوع ماده (۶۰) قانون برنامه سوم و بند « هـ» ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، پس از وصول توسط بانک کشاورزی، به حساب درآمد عمومی کشور نزد خزانه‌داری کل واریز و تا سقف یک هزار میلیارد (۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از همین محل برداشت و به حساب سرمایه دولت در بانک کشاورزی منظور می‌گردد.

ب - کلیه وصولی‌های تسهیلات پرداختی از محل وجوه اداره شده، موضوع تبصره‌ها و کمکهای فنی و اعتباری اعتبارات عمومی قوانین بودجه سنوات گذشته (فصول کشاورزی و منابع طبیعی) که عاملیت آن بر عهده بانک کشاورزی بوده است، تا سقف یازده هزار میلیارد (۱۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به حساب سرمایه دولت در بانک کشاورزی منظور می‌گردد.

ج - معادل ارزی ده هزار میلیارد (۱۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل حساب ذخیره ارزی به حساب سرمایه دولت در بانک کشاورزی منظور گردد.

ماده ۲۱ - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی غیردولتی موظفند تعداد، رشته و ترکیب جنسیتی دانشجویان رشته‌های تحصیلی دانشگاهها، مراکز و مؤسسات آموزش عالی مرتبط با کشاورزی، منابع طبیعی و دامپزشکی خود را قبل از اعلام و پذیرش، براساس نیازسنجی و مدیریت منابع انسانی که توسط وزارت جهاد کشاورزی انجام می‌شود، ساماندهی نمایند.

ماده ۲۲ - وزارت جهاد کشاورزی موظف است حداکثر ظرف دو سال پس از تصویب این قانون نسبت به:

الف - ایجاد پایگاه اطلاعاتی تولیدکنندگان بخش کشاورزی و تشویق آنان به ثبت اطلاعات فعالیتهای تولیدی خویش در آن.

ب - ایجاد پایگاه اطلاعات جامع کشاورزی برپایه فناوری اطلاعات (IT).

ج - شبکه مدیریت دانش و اطلاعات کشاورزی و روستایی برای ارائه خدمات علمی، آموزشی، فنی، ترویجی و سایر اطلاعات مورد نیاز اقدام نموده و در دسترس عموم قرار دهد.

ماده ۲۳ - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، دانشگاه آزاد اسلامی و سایر مراکز آموزشی که مبادرت به آموزش رشته‌های مرتبط با بخش کشاورزی و منابع طبیعی می‌نمایند، موظفند از طریق مراجع ذی ربط قانونی و با کاهش دروس غیرتخصصی دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی به میزان یک ترم درسی، درس عملی کارورزی متناسب با واحدهای کسر شده و حداکثر به مدت شش ماه در یکی از مزارع دولتی، خصوصی و یا عرصه‌های منابع طبیعی و آبخیزداری را زیر نظر اساتید مربوط با هماهنگی سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی و منابع طبیعی کشور و یا مؤسسات استانی، جایگزین نمایند. صدور گواهی پایان تحصیلات مقطع تحصیلی برای این دانشجویان منوط به تأیید دوره عملی کارورزی توسط این مؤسسات می‌باشد.

ماده ۲۴ - وزارت نفت مکلف است همه ساله مبالغ ریالی صرفه‌جویی سوخت ناشی از برقی کردن چاههای آب کشاورزی را به حسابی که در خزانه‌داری کل افتتاح می‌گردد، واریز نماید تا جهت برقی کردن چاههای کشاورزی اختصاص یابد و به مصرف برسد. وزارت نیرو و شرکتهای توزیع برق استانی موظفند با درخواست جهاد کشاورزی شهرستانها، برق چاهها را تأمین نمایند.

ماده ۲۵ - وزارت جهاد کشاورزی موظف است حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون و با همکاری وزارت نیرو نسبت به تعیین شاخصهای بهره‌وری آب کشاورزی اقدام نموده و به تصویب هیأت وزیران رسانده و در پایان هر سال گزارش اقدامات اجرایی درخصوص این شاخصها و نتایج حاصله را به کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.

تبصره - در اجرای این ماده، دولت موظف است آن دسته از شاخصهایی را که برای اجرایی شدن مستلزم ارائه پیشنهادهایی است که نیازمند تأمین اعتبار می‌باشد، این موارد را در بودجه‌های سالانه درج و ارائه نماید.

ماده ۲۶ - در راستای افزایش بهره‌وری با رویکرد تقاضا محور آب کشاورزی و رعایت الگوی بهینه کشت، وزارت نیرو موظف است حداکثر یک سال پس از تصویب این قانون اقدامات لازم را برای تحویل حجمی آب به بهره‌برداران با اولویت تشکلهای قانونی بخش کشاورزی، براساس سند ملی آب، ظرفیت تحمل مجاز حوضه‌های آبریز و با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی، اجتماعی، زیست محیطی و فنی با اولویتهای تعریف شده برای تخصیص آب کشاورزی به عمل آورد.

ماده ۲۷ - دولت مکلف است به گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید که تا سال ۱۴۰۴ هجری شمسی و با استفاده بهینه از منابع مندرج در فصل تأمین آب بودجه‌های سنواتی، حداقل پانزده درصد (۱۵٪) متوسط بلندمدت نزولات آسمانی سالانه کشور هفت و نیم درصد (۷/۵٪) از محل کنترل آبهای سطحی و هفت و نیم درصد (۷/۵٪) از طریق آبخیزداری و آبخوانداری) به حجم آب استحصالی کشور اضافه گردد و صددرصد (۱۰۰٪) ترازنامه (بیلان) منفی آبهای زیرزمینی دشتهای کشور (با اولویت دشتهای ممنوعه آبی) جبران گردد.

ماده ۲۸ - به منظور استفاده بهینه و افزایش بهره‌وری ماشینهای کشاورزی، دولت موظف است براساس وضعیت نظام بهره‌برداری از عوامل تولید، الگوی صحیح بهره‌برداری از ماشین را طراحی و نسبت به تأمین ترکیب مناسب ماشینهای کشاورزی مورد نیاز بخش از طریق بخشهای غیردولتی اقدام نماید.

تبصره ۱ - نیروی انتظامی مکلف به شماره‌گذاری و ارائه شناسنامه مالکیت کلیه ماشین‌آلات خودکشی کشاورزی موجود و جدیدالورود به بخش کشاورزی می‌باشد.

تبصره ۲ - دولت موظف است تعرفه واردات ماشین آلات کشاورزی و مجموعه ادوات مرتبط را به گونه‌ای تعیین نماید که ضمن حمایت از تولیدات داخلی، امکان ارتقاء کیفیت و رقابت محصولات داخلی با نمونه‌های مشابه خارجی فراهم شود.

ماده ۲۹ - به منظور کنترل کیفی، بازرسی و صدور گواهی کیفیت محصولات کشاورزی، دولت مکلف است ضمن تعریف استانداردها و معیارهای فرآیند تولید، فرآوری، نگهداری و بازرسانی و کاهش ضایعات محصولات کشاورزی، با استفاده از امکانات بخشهای غیردولتی اقدامات لازم را به عمل آورد.

آئین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۳۰ - به منظور افزایش کیفیت تولیدات دام (موضوع ماده « ۲۱ » قانون نظام جامع دامپروری) و کنترل بهداشت تغذیه و جلوگیری از بروز برخی بیماریها و کاهش ضایعات، وزارت جهاد کشاورزی موظف است ضمن تدوین استانداردهای تولید خوراک دام و نظارت بر اجرای آن، نسبت به تولیدکنندگان بخش کشاورزی که از خوراک آماده و استاندارد کارخانه‌های تولید خوراک دام استفاده می‌نماید، با استفاده از یارانه‌ها و یا سایر مشوقهای در اختیار، حمایت‌های لازم را به عمل آورد. همچنین محصولات تولیدی کلیه کارخانه‌های خوراک دام مشمول استاندارد اجباری می‌باشد.

ماده ۳۱ - از تاریخ تصویب این قانون، دولت موظف است حمایت‌های قانونی خود از بهره برداران و تولیدکنندگان بخش کشاورزی و منابع طبیعی را با اولویت تولید محصولات زیر تنظیم و اقدام نماید:

الف - محصولات راهبردی: محصولاتی که مستقیماً در امنیت غذایی نقش دارد و به این واسطه ضرورتاً باید در داخل کشور تولید شود.

ب - محصولات ویژه: محصولاتی که بیشترین ارزش تولید را به ازاء نهاده‌های مصرف شده ایجاد می‌نماید و یا حلقه‌های بزرگتری در زنجیره ارزش ایجاد و می‌تواند محور رشد بخش کشاورزی باشد و یا با توجه به مزیت‌های صادراتی، حداقل ده درصد (۱۰٪) سهم بازار دنیا را در اختیار خود دارد.

پ - محصولات خاص منطقه‌ای: محصولاتی که تولید آنها در کشور ممکن است همراه با مزیت نباشد ولی به واسطه شرایط خاص منطقه‌ای، تولید آنها اجتناب ناپذیر است و باید در جهت ایجاد مزیت برای آن محصولات اقدام نمود.

ترکیب نوع محصولات در طبقه‌بندی فوق‌الذکر طی برنامه‌های پنج‌ساله توسعه کشور توسط وزارت جهاد کشاورزی تعیین و ابلاغ می‌گردد.

ماده ۳۲ - در اجراء ماده (۳۱) این قانون، وزارت جهاد کشاورزی مکلف است در قالب بودجه‌های سنواتی و یارانه‌های مصوب در اختیار، به گونه‌ای برنامه‌ریزی کند که:

الف - از طریق پرداخت مستقیم به تولیدکنندگان با بهره‌وری بالا و دارای روند افزایشی در بهبود شاخص بهره‌وری، رعایت موارد زیست محیطی در تولید و همچنین تولید با کیفیت منطبق بر برنامه‌های الگوی کشت، پاداش بهره‌وری پرداخت نماید.

ب - در جهت رونق بازار بیمه و توسعه بیمه اتکائی کشاورزی و افزایش نقش بخش غیردولتی در صنعت بیمه، نسبت به پرداخت یارانه حق بیمه به بیمه‌گران غیردولتی، که در راستای اجرا الگوهای بیمه‌ای مورد تأیید این وزارتخانه عمل می‌کنند، اقدام نماید.

ج - به منظور کاهش آثار زیانبار مخاطرات و بیماریهای مشترک انسان و دام و تثبیت نوسانات درآمد تولیدکنندگان محصولات دامی و سایر محصولات هدف‌گذاری شده، نسبت به برقراری بیمه‌های تمام خطر اجباری اقدام نماید.

محصولات هدف‌گذاری شده، توسط وزارت جهاد کشاورزی انتخاب و اعلام می‌گردد.

د - به منظور توسعه صادرات و استفاده از مزیت‌های نسبی بخش کشاورزی، نسبت به پرداخت یارانه صادرات برای محصولات صادراتی منطبق بر استانداردهای بازارهای هدف بخش کشاورزی اعم از کمکهای بازاریابی، جایزه صادراتی، اعتبارات صادراتی، تضمین مخاطرات ناشی از صادرات، یارانه کمکهای غذایی به کشورهای هدف، اقدام نماید.

آئین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون، به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۳۳ - از تاریخ تصویب این قانون، علاوه بر اجراء قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی، در قالب بودجه‌های سنواتی و اعتبار مصوب، سیاست قیمت تضمینی نیز برقرار می‌شود.

تولیدکنندگان محصولات کشاورزی می‌توانند محصولات خود را در بازار بورس تخصصی کالای کشاورزی عرضه نمایند. در صورت کاهش قیمت بورس نسبت به قیمت تضمینی اعلام‌شده از سوی دولت، مابه‌التفاوت آن توسط دولت به تولیدکنندگان پرداخت می‌گردد.

وزارت جهاد کشاورزی مکلف است هر ساله متناسب با شرایط تولید و بازار، محصولات تحت سیاست خرید و قیمت تضمینی را انتخاب و اعلام نماید. آئین نامه اجرایی این ماده حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

ماده ۳۴ - دولت موظف است به منظور تنظیم روابط، تعیین راهبردها و شیوه‌های عملی و راههای کمی و کیفی تحقق سیاستهای سند چشم‌انداز بیست ساله کشور در بخش کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست، «سند ملی توسعه بخش کشاورزی»، «سند ملی توسعه منابع آب»، «سند ملی حفاظت محیط‌زیست و توسعه پایدار» در افق چشم‌انداز ۱۴۰۴ هجری شمسی با برشهای سه برنامه پنج‌ساله را حداکثر ظرف شش ماه پس از تصویب این قانون تدوین و به تأیید مجلس شورای اسلامی برساند.

ماده ۳۵ - دولت موظف است هر سال و حداکثر تا پایان آذر ماه سال بعد، نتایج حاصل از اجراء این قانون و همچنین میزان بهبود عملکرد کمی و کیفی بخش کشاورزی و منابع طبیعی فصل زراعی سال قبل، میزان بهبود شاخص بهره‌وری (کل - انرژی - منابع انسانی - ماشین‌آلات - سرمایه و منابع پایه آب و خاک)، میزان سرمایه‌گذاری در این بخش و ضرایب خودکفایی و امنیت غذایی را تهیه و به کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.

قانون فوق مشتمل بر سی و پنج ماده و سی و شش تبصره در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و سوم تیرماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۰۵/۰۶ به تأیید شورای نگهبان رسید.

منابع و ماخذ

- ۱- بنار، ر. جهانگیرفرد، م. و سلمان، م. (۱۳۸۸). مجموعه قوانین تعاون و اساسنامه سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران و شبکه تعاونی‌های تحت پوشش. تهران: انتشارات آذربرزین.
- ۲- بی‌نام. (۱۳۸۹). سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران. قابل دسترس در: (www.corc.ir).
- ۳- بی‌نام. (۱۳۸۹). مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی. قابل دسترس در: (www.rc.majlis.ir).
- ۴- جهانگیر، منصور. (۱۳۸۹). قوانین و مقررات هدفمند کردن یارانه‌ها و مدیریت خدمات کشوری. تهران: نشر دیدار.
- ۵- جهانگیر، منصور. (۱۳۸۹). قوانین و مقررات اجرای اصل چهل و چهارم قانون اساسی و مالیات بر ارزش افزوده. تهران: نشر دوران.
- ۶- معاونت پژوهش، آموزش و کارآفرینی وزارت تعاون. (۱۳۸۹). قوانین و مقررات بخش تعاون. چاپ اول. تهران: انتشارات ونوس.
- ۷- معاونت حقوقی و امور مجلس وزارت کشاورزی. (۱۳۷۱). مجموعه قوانین و مقررات کشاورزی. چاپ اول. تهران: انتشارات دانش امروز.
- ۸- یگانه، ف. منتظمی، ب. (۱۳۸۲). حقوق بازرگانی (تجارت). چاپ اول. تهران: انتشارات آریا پژوه.